TC.

HARRAN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TARİH ANA BİLİM DALI

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

224/1 NUMARALI URFA ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRMESİ (H. 1287-1290)

Ali İbrahim GÜNOĞLU

ŞANLIURFA 2023

TC.

HARRAN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TARİH ANA BİLİM DALI

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

224/1 NUMARALI URFA ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRMESİ (H. 1287-1290)

Ali İbrahim GÜNOĞLU

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi İsmail ASOĞLU

ŞANLIURFA 2023

T.C.
HARRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS
TEZ ONAY SAYFASI

Dr. Öğr. Üyesi İsmail ASOĞLU'nun danışmanlığında, Ali İbrahim GÜNOĞLU'nun hazırladığı **"224/1 Numaralı Urfa Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi (H. 1287-1290)"** konulu bu çalışma 16 /06 /2023 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı'nda YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

☐**X** Oybirliğiyle / ☐ Oy çokluğu ile

		İmza
Danışman	Dr. Öğr. Üyesi İsmail ASOĞLU	……..
Üye	Dr. Öğr. Üyesi Emrah YILMAZ	……..
Üye	Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Halil TANIK	……..

Bu tezin Tarih Ana Bilim Dalında yapıldığını ve enstitümüz kurallarına göre düzenlendiğini onaylarım.

Doç. Dr. Mustafa ULUKAVAK
Enstitü Müdürü

Bu çalışma: ……. Tarafından Desteklenmiştir.

Proje No : ……

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

	T.C. **HARRAN ÜNİVERSİTESİ** **TEZLİ YÜKSEK LİSANS** **ORİJİNALLİK RAPORU ve BEYAN FORMU**	**Doküman No** : HRÜ-KYS-FRM-015 **Yayın Tarihi** : ..../…./.20… **Revizyon No** : **RevizyonTarihi** : **Sayfa No** : 1 / 1

ÖĞRENCİNİN	
Öğrenci No	205224008
Adı / Soyadı	Ali İbrahim GÜNOĞLU
Anabilim Dalı/Programı	Tarih/ Tezli Yüksek Lisans
Tez Konusu	224/1 Numaralı Urfa Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi (H. 1287-1290)

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Yukarıda başlığı belirtilen Tezli Yüksek Lisans çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 47 sayfalık kısmına ilişkin, 15/05/2023 tarihinde şahsım/ danışmanım tarafından **Turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, benzerlik oranı % 15'tir. Ayrıca Tezli Yüksek Lisans çalışması hiçbir blok kopyalama içermemektedir.

Uygulanan filtrelemeler:

1- Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç,
2- Kaynakça hariç
3- Alıntılar hariç/dâhil
4- 5 kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Yükseköğretim Kurulu Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi, Harran Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesini ve Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tezli Yüksek Lisans çalışması Orijinallik Raporu alınması ve kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim. Etik ihlal tespiti halinde, Enstitü yönetim kurulunca, diplomamın iptal edilmesini kabul ediyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

16/06/2023
Ali İbrahim GÜNOĞLU

Yukarıda yer alan raporun ve beyanın doğruluğunu onaylarım. 16/06/2023

Dr. Öğr. Üyesi İsmail ASOĞLU
(Danışman)

ÖZET

224/1 NUMARALI URFA ŞER'IYYE SICILI'NIN TRANSKRIPSIYON VE DEĞERLENDIRMESI (H. 1287-1290)

GÜNOĞLU, Ali İbrahim

Yüksek Lisans Tezi

Tarih Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi İsmail ASOĞLU

Haziran, 2023, 527 Sayfa

Bu çalışma, 224/1 (1-158) Numaralı Urfa Şer'iyye Sicili üzerinden H. 1287-1290/M. 1870-1873 tarihleri arasındaki dava tutanaklarının çeviri ve tahlilini amaçlar. Defter, toplam 302 sayfadır. Bu tezde ise 1-158 sayfaları arası incelenmiştir. Söz konusu sayfa aralığında 667 dava mevcuttur. Üç yıllık süre içerisinde mahkemeye intikal etmiş adlî vakalar çoğunlukta olup, hırsızlık, cinayet, darp ve cerh olayları ise ağırlıktadır. Bu suçların daha ziyade şehrin kırsalında meydana geldiği görülmektedir. Yaralama, darp ve cinayete karışan suçluların farklı gerekçeleri vardır. Genellikle küfür, zina ve tecavüz gibi şahsın onuruna dokunan fiillerin yanında gündelik ilişkilerde yaşanan anlaşmazlıklar, aile içi miras taksimi, alım-satım ve alacak-verecek gibi pek çok konular bu sebepler arasında sıralanır. Suç eğiliminin kırsaldaki yoğunluğu sosyo-kültürel sebeplere dayandığı gibi güvenlik tedbirlerinin eksikliğine de işaret etmektedir. Tutanaklarda sadece erkeklerin değil kadınların da sesi duyulmaktadır. Herhangi bir davada hazır bulunurlarken nadir de olsa borç verdikleri görülür. Belde tabiplerinin hasta mahkûmlara ilişkin kayıtlarında, dönemin hapishane koşullarına ve yaşanan hastalıklara temas edilmiş olması ayrıca kıymet arz eder. İslamiyet'e geçmek üzere mahkemeye başvuran Hıristiyanların ihtida davaları üç yıllık süre içerisinde tutulmuş kadı kayıtları arasında yer alır. Söz konusu kayıtlar, mühtedilerin Müslüman olabilmeleri için sağlamaları gereken şartları ve mahkemenin izlediği yolu içermektedir. Arazî anlaşmazlıklarında taraflar arasındaki uyuşmazlıklar, alacak-verecek konularında yaşanan anlaşmazlıklar ve çözüm yollarının kayıtlar üzerinden tespit edilebilmiş olması ayrıca önemlidir. İlaveten suç cetvellerinin gönderimine dair fermanlar, uygunsuz makulesinden olarak addedilen, toplum huzurunu bozan kişilere dair belgeler defterdeki davalar arasında yer almaktadır. Nadir de olsa nafaka, kefillik, alım-satım, iflas, ticarî ortaklık, firar, memura hakaret, beledî hizmetler ve aşiretlerin tutumlarına ilişkin

belgeler, Urfa kadılığınca tutulmuş kayıtlar arasında yer alır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Urfa, Şer‘iyye Sicili, Asayiş.

ABSTRACT

THE TRANSCRIPTION AND EVALUATION OF URFA SHARIA COURT RECORD NUMBERED 224/1 (H. 1287-1290)

GUNOGLU, Ali İbrahim

Master's Thesis

Department of History

Advisor: Asst. Prof. İsmail ASOĞLU

June, 2023, 527 pages

This work was carried out through the Urfa Sher'iyya Registry No. 224/1 (1-158) H. 1287-1290/M. 1870-1873 aims to translate and analyze the minutes of the proceedings between the dates. The notebook has a total of 302 pages. In this thesis, pages between 1-158 were examined. Judicial cases that have been transferred to the court within a three-year period are the majority, while theft, murder, beating and cervical cases are predominant. It is seen that these crimes occur mostly in the countryside of the city. Offenders involved in wounding, beatings and murder have different motives. In addition to the acts that touch the honor of the person such as swearing, adultery and rape, many issues such as disagreements in daily relationships, family inheritance division, purchase and sale and credit-giving are listed among these reasons. The intensity of the crime tendency in the countryside is based on socio-cultural reasons as well as the lack of security measures. In the minutes, not only the voices of men but also of women are heard. While they are present at any lawsuit, they are rarely seen lending. It is also valuable that in the records of the town doctors regarding the sick prisoners, the prison conditions of the period and the diseases experienced were touched. The conversion cases of Christians who applied to the court to convert to Islam are among the qadi records kept within a three-year period. The records in question contain the conditions that converts must meet in order to become Muslims and the path followed by the court. It is also important that the disputes between the parties in land disputes, the disputes in creditor-credit issues and the solutions can be determined through the records. In addition, edicts on the sending of criminal records, documents on persons who are deemed to be inappropriate makuleli and who disturb the public peace are among the cases in the book. Although rare, documents relating to alimony, surety, purchase-sale, bankruptcy, commercial

partnership, desertion, insult to civil servants, municipal services and the attitudes of the tribes are among the records kept by the Urfa kaddish.

Keywords: Ottoman, Urfa, Sharia Law, public order.

224/1 (1-158) NUMARALI URFA ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRMESİ

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI II

ORİJİNALLİK VE BEYAN BELGESİ III

ÖZET IV

ABSTRACT VI

İÇİNDEKİLER VIII

KISALTMALAR XI

GİRİŞ 1

A. Tezin Amacı ve Yöntemi 2

BİRİNCİ BÖLÜM

OSMANLI HUKUKU'NDA SUÇLAR, CEZALAR VE UYGULAMALAR

1.1. KİŞİYE KARŞI İŞLENEN FİİLİ SUÇLAR 5

1.1.1. Hırsızlık ve Gasp 5

1.1.2. Cinayet 7

1.1.3. Darp ve Cerh 8

1.2. KİŞİ ONURUNU ZEDELEYEN SUÇLAR 9

1.2.1. Zina ve Tecavüz 9

1.2.2. İtâle-i Lisân (Küfür) 10

1.2.3. Kaçırma Suçu 10

1.3. ARAZÎ HUKUKU 11

1.4. AKD-I NİKÂH 12

1.5. BORÇLANMA HUKUKU 13

1.6. HAPİSHANELER 14

İKİNCİ BÖLÜM

224/1 NUMARALI URFA ŞER‘İYYE SİCİLİ’NİN DEĞERLENDİRMESİ (1287-1290)

2.1. HIRSIZLIK VE GASP OLAYLARI 17

2.2. DARP, CERH VE CİNAYETLER 20

2.3 HASTALIKLI MAHKÛMLAR MESELESİ 28

2.4. ALACAK-VERECEK DAVALARI 30

2.5. ARAZÎ ANLAŞMAZLIKLARI 32

2.6. ZİNA VE TECAVÜZ 34

2.7. AKD-I NİKÂH 36

2.8. İTÂLE-İ LİSÂN (KÜFÜR) 37

2.9. CÜMEYLE AŞİRETİ VE DAVALARI 39

2.10. KIZ VE ÇOCUK KAÇIRMA 40

2.11. DİĞER DAVALAR 42

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

224/1 NUMARALI URFA ŞER’İYYE SİCİLİ’NİN TRANSKRİPSİYONU (1287-1290)

3.1. 224 NUMARALI URFA ŞER’İYYE SİCİLİ’NİN TRANSKRİPSİYONU 48

SONUÇ 517

KAYNAKLAR 519

KISALTMALAR

Bs	Basım
BOA	Başbakanlık Osmanlı Arşivi
Ed	Editör
S	Sayfa
s	Sayı
TDV	Türkiye Diyanet Vakfı
Haz	Hazırlayan
H	Hicri
M	Milâdi
MŞH ŞSC	Meşihat - Şer‘iyye Sicili
vb	ve benzeri
UŞS	Urfa Şer‘iyye Sicili

Giriş

Tanımı itibariyle suç; töre ve ahlak kurallarına aykırı davranış veya bir toplumda yazılı-yazısız kaidelerle yasaklanan ve yaptırıma tabi tutulan fiildir.[1] İnsanlığın varoluşundan itibaren tüm toplumlarda görülen bu olgu; sosyal, ekonomik, dinsel, tarihsel ve psikolojik anlamda tüm düzenleri içinde barındıran bir vakadır.[2] Söz konusu bu yapıların sorunsuz işleyişinden ise devletler birincil derecede sorumludur. Sosyo-iktisadî ve siyasî düzendeki aksaklıklar, suçun ortaya çıkışını kolaylaştırırken, bu durum daha ziyade devletlerin zayıflama/yıkılma dönemlerinde artış gösterir. Merkezden uzak bölgeler için asayişin kontrolü ise her zaman daha zor olmuştur. XIX. yüzyılda merkezileşmeye çalışan Osmanlı Devleti'ndeki sorunların ortaya çıkışı da yukarıda bahsi geçen aksaklıklar ile bağlantılı olmuştur.

Genel itibariyle Osmanlı yasa ve kaideleri; İslâm hukuku, örfî hukuk ve fethedilen bölgelerdeki mevcut kanunlar bütününden oluşmuş, bu düzen ise, şer'î ve örfî hukuk olmak üzere iki koldan vücuda getirilmiştir.[3] Bu kuralların uygulayıcı organı olan şer'iyye mahkemeleri, her türlü uyuşmazlığın çözüldüğü yargı makamı olmuş, bu kurumun başkanlığında ise ceza ve özel hukuk işlerine bakmakla görevli olan kadı bulunmuştur.[4] Devletin kurulmasıyla beraber faaliyete koyduğu hukuk, nazariye ve uygulamalarında Tanzimat Dönemi'ne kadar pek değişiklik yaşanmamış,[5] kadı mahkemeleri yargı gücünü müstakil olarak kullanmıştır.[6] Ancak Tanzimat'tan sonra birçok alanda yapılan yenilikler yargı konusunda da görülmüş ve klasik şer'î mahkemelerin yanında Nizamiye Mahkemeleri de kurulmuştur.[7] Irz, mal ve can güvenliğini ilke kabul eden 1840, 1851 ve 1858 yıllarında çeşitli ceza

---

[1] Mehmet Boynukalın, "Suç", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (İstanbul: TDV yayınları 2009), 37: 453.

[2] Çiğdem Önemli Gedik, *19. Yüzyılın İkinci Yarısında Taşköprü Kazâsında Suç ve Suçlular*, (Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2021), 1.

[3] Kemal Daşcıoğlu, *Osmanlı'da Sürgün: İskân, Suç ve Ceza*, 1. bs. (İstanbul: Yeditepe Yayınevi, 2007), 31-32.kaynağı olarak Fetva Mecmuaları"

[4] Seda Örsten Esirgen, "Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Fetva Mecmuaları". *Osmanlı Hukuku'nda Fetva*. Ed. Süleyman Kaya, Yunus Uğur, Mustafa Demiray. 379-393. (İstanbul: Klasik, 2018), 379.

[5] Mehmet Akman, *Osmanlı Devleti'nde Ceza Yargılaması*, (İstanbul: Eren Yayıncılık, 2004), 13.

[6] İsmail Asoğlu, *223 Numaralı Şanlıurfa Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi*, (Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2014), 7.

[7] İbrahim Durhan, "Tanzimat Döneminde Osmanlı Yargı Teşkilâtındaki Gelişmeler", *Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 12/3-4, (Aralık 2008): 58.

kanunlarının yürürlüğe konulması[8] da bu amaçların bir ürünüdür. 1879 yılına gelindiğinde ise Fransa'dan aktarılarak vücuda getirilen Usûl-i Muhakemât-ı Cezâiyye Kanun-ı Muvakkati kullanılmaya başlanmıştır.[9] Bu kanunla soruşturma ve kovuşturma safhaları birbirinden ayrılmış; savcılık, kanun yolları, sorgu hâkimliği gibi temel kurumlar oluşturulmuş,[10] merkezden taşraya yeni kanunlar uygulanmaya çalışılmıştır.

A. Tezin Amacı ve Yöntemi

Bu çalışma, 1870-1873 tarihleri arasında Urfa şehrindeki suçların ortaya çıkış biçimlerini, insanlar arası ilişkileri, parasal sorunları mahkeme kayıtları üzerinden anlamaya çalışır. Amaç, belgelerden hareketle suçu yaratan ortam, nedenler, kişi ve kişileri mahkemenin çözüm pratiği üzerinden tahlil etmektir.

Söz konusu tarihlerde ülkede siyasal ve ekonomik bunalım ortaya çıkmış, yine bu dönem kuraklık ve sel gibi doğal afetler sonucu Anadolu'da kıtlık felaketi yaşanmıştı.[11] Kıtlığın getirdiği sorunlar sadece hububat yetersizliğine neden olmamıştı. Neticede zahire yokluğu, değirmenciler, ekmekçiler ve kileciler gibi esnaf gurubunun geçimlerinin de kesintiye uğramasına[12] neden olmuş olmalıydı. Bu mali ve siyasî buhran elbette imparatorluğun en ucra şehirlerinde dahi hissedilmişti. Urfa gibi merkezden uzak şehirlerde suçun oluşumunu yaratan haller nelerdi? Suçlar genellikle hangi yerlerde işlenmişti? Kişisel adaletin sağlanması gibi hukuka aykırı fiiler nasıl bir ortam yaratmıştı? Suçlular için tahsis edilen hapishane koşulları yeterli miydi? Arazî anlaşmazlıklarının kaynağı ve çözüm yolları nelerdi gibi sorulara çalışma kapsamında yanıtlar arandı.

224 Numaralı Urfa sicili, Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri/Osmanlı arşiv katalogları içerisinde, MŞH.ŞSC.d: 8840 fon koduyla kayıtlıdır. Urfa'ya ait yirmi beş sicil defteri bulunurken 224 numaralı sicil Urfa temyiz mahkemesine ait

[8] Önemli Gedik, *19. Yüzyılın İkinci Yarısında Taşköprü Kazâsında Suç ve Suçlular*, 2.
[9] Akman, *Osmanlı Devleti'nde Ceza Yargılaması*, 13.
[10] Faruk Yasin Turinay, "1879 Tarihli Ceza Muhakemesi Kanunu (Usul-i Muhakemat-ı Cezaiye Kanun-u Muvakkatı) Üzerine Bir İnceleme", *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*, 11/1, (Haziran 2021): 171.
[11] Erik Jan Zürcher, *Modernleşen Türkiye'nin Tarihi*, çev. Yasemin Saner, 4. bs. (İstanbul: İletişim Yayınları, 2020), 94.
[12] İsmail Asoğlu, "Osmanlı Yerelinde Konsoloslar, İdari İlişkiler ve Tarımsal Ağlar: Urfa, 1850-1900", *OTAM*, s. 50, (Aralık 2021): 39.

kayıtlardan oluşur.[13] Yazım aşamasından önce davalar belirli tasnife tutulmuştur. Öncelikle işlenen suçlar, arazî uyuşmazlıkları, ihtida belgeleri, mahkumlara ilişkin kayıtlar konulara göre ayrılarak dosyanlanmıştır. Her konuya ilişkin bu tasniften sonra yazım aşamasında geçilmiştir.

Üç ana başlıktan oluşan tezin ilk bölümünde, sicillerdeki konu dağılımına dayanarak, kişilere karşı işlenen (darp, cinayet, hırszlık vb) ve doğrudan şahsın onuruna dokunan suçların (zina, tecavüz, kız kaçırma, itâle-i lisân) İslâm-Osmanlı hukuk pratiğindeki yerine değinilmiştir. İslâm ve Osmanlı pratiğinde arazî hukuku, nikah, borçlanma ve hapishanelere ilişkin değerlendirmeler defterdeki vesika konularına dayanarak yine bu bölümde ele alınmıştır. İkinci bölümde, defterdeki dava kayıtlarından hareketle Urfa'daki suç olayları, kişiler ve guruplar arasındaki anlaşmazlık türleri, hastalıklı mahkûmlar, suç cetvellerine yönelik fermanlar ve mağdurlara yönelik hizmet gibi devletin uygulamaları incelenmiştir. Yine bu bölümde kırsaldaki cinayet, darp ve cerh olaylarının yoğunluğu ve meydana geldiği sahalar üzerinde durulmuş, şiddete göre değişmekle beraber suç aletlerinin çeşitliliğine dikkat çekilmiştir. Sayıca az olmasına rağmen birkaç ihtida meslesine de yine bu kısımda temas edilmiştir. Çalışmanın üçüncü ve son bölümü ise sicil defterinin transkripsiyonuna ayrılmıştır.

Transkripsiyonda metnin orijinalliğine sadık kalınmış, kelimeler birebir okunduğu şekliyle yazılmıştır. 'Ayn (ع) harfi (') ile belirtilmiştir. Parantez içinde iki çizgi (--) ibaresi belgeden kaynaklı okunamayan kelimeleri belirtmek için kullanılmıştır. Okunuşundan emin olunamayan sözcükleri belirtmek üzere parantez içi soru işareti (?) tercih edilmiştir. Atıf yapılan davaların dipnot gösteriminde "UŞS, 224/126-22" örneğinde olduğu gibi başlangıçta defterin numarası, ardından sayfa ve dava numaraları belirtilmiştir. Bir kısım davaların sıralamasında ardışıklığa dikkat edilmemiş ya da dava numarası sehven yanlış yazılmıştır. Burada da vesikalardaki numaralandırmalara riayet edilmiştir.

[13] Yasin Taş, "Urfa Şer'iyye Sicilleri Üzerine Bir Değerlendirme", *Tarih Okulu Dergisi,* 7/18, (Haziran 2014): 463.

BİRİNCİ BÖLÜM

OSMANLI HUKUKU'NDA SUÇLAR, CEZALAR VE UYGULAMALAR

Hakkın çoğulu olan hukuk sözlük anlamıyla; doğruluk, gerçek olan şey ve batıl mukabili anlamına gelmektedir.[14] Hukuk kuralları, toplum halinde yaşayan insanların, hareketlerini kontrol etmek, birbirleriyle olan ilişkilerini düzenlemek ve karşılıklı hak ve hürriyeti korumak gibi çeşitli konularda düzenleme getirmeyi amaçlar.[15] Bu tanım doğrultusunda İslâm Hukuku'nun hedefi, suçun yayılmasını engelleyerek içtimaî vicdan ve yapıyı korumaktır.[16] Dolayısıyla şeriatın uyguladığı cezalar amaç değil, İslâm'ın hedeflediği erdemli toplumu oluşturmak için başvurulan bir araçtır.[17]

İslâm ceza hukukunda suçlar; had, kısas ve tazir olmak üzere üç temel başlık altında tasniflenmiştir.[18] Şeriatta, had ve kısas cezaları faillere uygulanan en ağır yaptırımlardır.[19] Had suçları nas ile tanımlanmış, cezanın türü ve ölçüsü de yine nas tarafından tayin edilmiştir.[20] Söz konusu ceza, devletin veya bir kimsenin isteği doğrultusunda olamayacağı gibi suçlunun bağışlanması da söz konusu değildir.[21] Çünkü bu ceza, Allah'ın hakkı olarak kabul edilmiş ve cezanın uygulanması bütünüyle yöneticiye ait görevdir.[22] Genel itibariyle had suçları; hırsızlık, zina, zina iftirası, yol kesme, irtidat, isyan ve içki içme-sarhoşluk olup, kısas suçları ise cinayet ve müessir fiillerdir.[23] Tazir suçları ise had ve kısas suçları dışında kalan, cezanın miktarı ve uygulaması yasama organına bırakılmış Allah veya kul hakkını ihlal

---

[14] Şemseddin Sami, *Kâmûs-ı Türkî*, (İstanbul: Çağrı Yayınları, 2015), 552.
[15] Halil Cin, Ahmet Akgündüz, *Türk Hukuk Tarihi*, (İstanbul: Osmanlı Araştırmaları Vakfı, 2011), 44.
[16] İlhan Akbulut, "İslâm Hukuku'nda Suçlar ve Cezalar", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 52/1, (Şubat 2003): 169.
[17] Mustafa Avcı, *Osmanlı Ceza Hukuku: Genel Hükümler*, 2. bs. (Konya: Mimoza Yayınları, 2014), 9.
[18] Abdülkadir Gül, "Osmanlı Taşrasında Suç ve Suçlular (1919 Ocak Ayı Erzincan Sancağı Örneği)", *EÜHFD*, 17/1-2, (Haziran 2013): 4.
[19] Abdülaziz Bayındır, *İslâm Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulaması)*, 2. bs. (İstanbul: Süleymaniye Vakfı Yayınları, 2015), 46.
[20] Avcı, *Osmanlı Ceza Hukuku: Genel Hükümler*, 25.
[21] Buse Çocuklu, XVI. *Yüzyılın İkinci Yarısında Ayıntâb'da Suç ve Ceza*, (Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2020), 9.
[22] Colin İmber, *Şeriat İle Kanun Arasında: Ebussuûd Efendi (Osmanlıda İslâmi Hukuk)*, çev. Mürteza Bedir, 1. bs.(İstanbul: KETEBE Yayınları, 2022), 146.
[23] Akman, *Osmanlı Devleti'nde Ceza Yargılaması*, 24.

eylemleridir.[24] Tazir cezası kategorisine giren belli başlı yaptırımlar; idam, sürgün, hapis, para cezası, kürek, sopa vb. şeklindedir.[25]

Osmanlı ceza yargılamasında ise Hanefi mezhebi yürürlükte bulunmuş ve merkez, kadılara bu ekol çerçevesinde hükümler verilmesini emretmiştir.[26] Bu yolla yargı birliğinin sağlanması ve adaletin tesis edilmesi amaçlanmıştır.[27] Devlet, şer'î hukukun yanında, içinde bulunduğu siyasî, idarî ve hukukî şartlar ile gerek duyulan ihtiyaçlar doğrultusunda örfî hukuku oluşturmuştur.[28] Örfî hukuk, daha ziyade İslâm kamu kurallarının yetersiz kaldığı için meydana getirilmiştir.[29] Bu hukuk ile şeriata sadık kalınmış, cezalandırılma şartı oluşmamış had ve kısas suçları da dâhil olmak üzere topluma zarar veren her türlü fiile orantılı yaptırımlar uygulanmıştır.[30]

Daha önce temas edildiği üzere bu amaçla dönemin değişen şartlarına göre çeşitli tarihlerde kanunlar neşredilmiştir. Yayımlanan yasalar içerisinde 1858 yılında vücuda getirilen kanunda ise tazir suçları; cinayet, cünha ve kabahat olarak üçlü tasnife tabi tutulmuştur.[31] Bu sınıflandırma daha ziyade verilecek ceza hükümlerinin belirlenmesinde etkileyici rol oynamıştır.[32]Cünha kategorisinde, hapis, sürgün, memuriyetten uzaklaştırma ve para cezaları, kabahatte ise, uyarı cezası olarak 24 saatten 1 haftaya kadar hapis cezası ve 100 kuruşa kadar nakdi ceza uygulanmıştır.[33]

1.1. Kişiye Karşı İşlenen Fiili Suçlar

1.1.1. Hırsızlık ve Gasp

Hırsızlık fiili, mülkiyet şüphesi olmadan bir şahsın başkasına ait taşınabilen ve çabuk bozulmayan malvarlığını, saklandığı yerden sahiplenme kastıyla gizlice

---

[24] Mehmet Koç, "Osmanlıda Ölüm Cezası Verilen Zina, Hırsızlık, Öldürme ve Yaralama Suçları", *İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi*, s.33, (Nisan 2019): 263.
[25] Çocuklu, XVI. *Yüzyılın İkinci Yarısında Ayıntâb'da Suç ve Ceza*, 66-67.
[26] Mehmet Koç, *Osmanlı Hukuku'nda Tazir Suç ve Cezaları*, (Doktora Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslâm Bilimleri Ana Bilim Dalı İslâm Hukuku Bilim Dalı, 2017), 367.
[27] Süleyman Kaya, "Osmanlı Fetvası Üzerine". *Osmanlı Hukuku'nda Fetva*. Ed. Süleyman Kaya, Yunus Uğur, Mustafa Demiray. 395-451. (İstanbul: Klasik, 2018), 414.
[28] Mehmet Akman, "Örf", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (İstanbul: TDV yayınları 2007), 34: 93.
[29] Akman, *Osmanlı Devleti'nde Ceza Yargılaması*, 15.
[30] Avcı, *Osmanlı Ceza Hukuku: Genel Hükümler*, 9-10.
[31] Cin, Akgündüz, *Türk Hukuk Tarihi*, 290.
[32] Fatih Öztop, "Suç Cetvellerine Göre Osmanlı Devleti'nde "Adam Öldürme" Suçu: Aydın Vilayeti Örneği (1908-1916)", *TİDSAD*, 2/3, (Haziran 2015): 76.
[33] Öztop, "Suç Cetvellerine Göre Osmanlı Devleti'nde "Adam Öldürme" Suçu: Aydın Vilayeti Örneği (1908-1916)", 76.

alınmasıdır.[34] Tariften de anlaşılacağı üzere bu suçun dört unsuru vardır: malın gizliden alınması, şer'an değerli kabul edilmesi, çalınanın bir başkasının malı olması ve cezaî kasıttır.[35] Hırsızlık suçunun tespiti ve çalınan maddenin hırsıza ait olmadığının bilinmesi için ise mal sahibinin mahkemeye başvurması gerekir.[36]

İslâm hukukçuları bu suçu, had gerektiren adi/basit hırsızlık ve tazir gerektiren büyük hırsızlık olarak ikiye ayırmıştır.[37] Burada bahsedilecek olan sirkat türü ise adi/basit olanıdır. Had kategorisine giren hırsızlığa cezaî yaptırım, ilk suçta failin sağ elinin, ikincisinde ise sol ayağının kesilmesi şeklindedir.[38] Suçu işleyen kişinin üzerinde sabit olabilmesi için de iki şahidin tanıklık yapması veya suçlunun hırsızlık fiilini itiraf etmesi gereklidir.[39] Osmanlı uygulamasında bu suç için el kesme vb. müeyyidelere neredeyse hiç başvurulmamıştır.[40] Uygulanan yaptırımlar daha ziyade hırsızlık eyleminin şekline göre belirlenerek para, hapis ve kürek cezaları verilmiştir.[41]

Gasp, hırsızlıktan farklı olarak bir malı alenen ve zorla almaktır.[42] Hanefilere göre bu suçun gerçekleşebilmesi için, doğrudan mala yönelik bir müdahalenin olması ve bulunduğu yerden başka bir yere görülmesi gerekir.[43] Gasben alınan eşyada olması gereken nitelikler; malın mütekavvim,[44] dokunulmaz, menkul ve maddi bir değere sahip olması şeklindedir.[45] Bir nesneyi zorla ve haksız şekilde alan kişi malı elinde bulundurduğundan tüm zararı tazmin ile yükümlüdür.[46] Ayrıca Osmanlı Hukuku'nda tazmin ettirmenin yanında suçlulara hapis, sürgün ve para cezası gibi

[34] Mustafa Avcı, *Osmanlı Hukuku'nda Suçlar ve Cezalar*, (İstanbul: Gök kubbe, 2004), 232.
[35] Cin, Akgündüz, *Türk Hukuk Tarihi*, 306.
[36] Bayındır, *İslâm Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulaması)*, 136.
[37] Akbulut, "İslâm Hukuku'nda Suçlar ve Cezalar", 176.
[38] İmber, *Şeriat İle Kanun Arasında: Ebussuûd Efendi (Osmanlıda İslâmi Hukuk)*, 314.
[39] Cin, Akgündüz, *Türk Hukuk Tarihi*, 306.
[40] Avcı, *Osmanlı Hukuku'nda Suçlar ve Cezalar*, 263.
[41] Ercimet Sarıay, *II. Meşrutiyet Döneminde Ankara Vilayeti'nde Asayiş, Suç ve Ceza*, (Doktora Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2019), 142.
[42] Koç, "Osmanlıda Ölüm Cezası Verilen Zina, Hırsızlık, Öldürme ve Yaralama Suçları", 268.
[43] Kamil Yelek, *Gasp ve İtlaf Bağlamında Hanefî Sorumluluk Hukuku*, 1. bs. (İstanbul: Timaş Akademi, 2021), 116.
[44] Mütekavvim: Şer'an kendisinden yararlanılması mübah olan şey. İbrahim Özpolat, "Hanefi Fıkıh Literatüründe Mütekavvim Mal Kavramının Hak ve Menfaatler İle İlişkisi", *İdrak Dini Araştırmalar Dergisi*, 2/1, (Haziran 2022): 118.
[45] Mehmet Akif Aydın, "Gasp", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (İstanbul: TDV yayınları 1996), 13: 388-389.
[46] Yelek, *Gasp ve İtlaf Bağlamında Hanefi Sorumluluk Hukuku*, 28.

yaptırımlar da uygulanmıştır.[47] Bunun yanında silahlı yağma haline dönüşen ve cinayetle sonuçlanan gasp fiiline idam cezası da uygulanır. Buna ilişkin fetvalar açık ve nettir. Behcetü'l-Fetâvâ'da *eşkiyadan birkaç kimesneler gece ile âlet-i harb ile Zeyd'in menzilini basıp Zeyd'i katl ve malını nehb-u gâret eyleseler ol kimesnelere ne lazım olur?* sualine; *aldıkları mevcud ise istirdâd olunup katlolunurlar*[48] şeklinde cevap verilmiştir.

1.1.2. Cinayet

Cinayet, İslâm Hukuku'nda bir şahsın hukuken can dokunulmazlığına kastederek ölümüne yol açacak davranışta bulunma, teknik ifadeyle adam öldürme suçudur.[49] Katl vakalarında davayı başlatacak olan maktulün yakın akrabalarıdır, çünkü bu kişiler ölenin davasının mirasçılarıdır.[50] Hanefi fıkhına göre cinayet suçu; kasten (amden) katl, kasıt benzeri (şibih amit) katl, hataen katl, hata benzeri katl ve tesebbüben katl olarak beş kısımdır.[51]

Kısaca açıklayacak olursak kasten öldürme; bir insanı öleceğini bilerek ve isteyerek canını vücudundan ayıracak fiili yapmak olup, asıl yaptırımı kısastır.[52] Kasıt benzeri katl; failinin, ölüme yol açan eylemi bilinçli olarak yaptığı ancak bu hareketin istemediği bir ölüm ile sonuçlanması olup, suç ögelerinin taş ve değnek gibi küçük aletler olması gerekir.[53] Kasıt benzeri ile adam öldürmenin cezası ağırlaştırılmış diyettir.[54] Hataen katl; kasıtsız olarak yanlışlıkla bir insanı öldürmek olup, katile, diyet ve kefaret cezası verilir.[55] Hata benzeri katl; kişinin iradesiz ve gayriihtiyari hareketle bir insanın ölümüne sebebiyet vermektir.[56] Bu suçun cezası da

[47] Koç, *Osmanlı Hukuku'nda Tazir Suç ve Cezaları*, 246.
[48] Şeyhülislâm Yenişehirli Abdullah Efendi, *Behcetü'l-Fetâvâ*, Haz. Süleyman Kaya, Betül Algın, Zeynep Trabzonlu, Asuman Erkan, 1. bs. (İstanbul: Klasik, 2011), 170.
[49] Ali Bardakoğlu, "Katil", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (Ankara: TDV yayınları 2022), 25: 45.
[50] İmber, *Şeriat İle Kanun Arasında: Ebussuûd Efendi (Osmanlıda İslâmi Hukuk)*, 346.
[51] Akbulut, "İslâm Hukuku'nda Suçlar ve Cezalar", 168.
[52] Avcı, *Osmanlı Ceza Hukuku: Genel Hükümler*, 376-377.
[53] Ümit Güler, *Osmanlı Toplumunda Cinayet (XVIII. ve XIX. yy. Diyarbakır Örneği)*, 1. bs. (Ankara: İlahiyat, 2020), 29.
[54] Mehmet Akif Aydın, *Türk Hukuk Tarihi*, 14. bs. (İstanbul: Beta Yayınları, 2017), 194.
[55] Cin, Akgündüz, *Türk Hukuk Tarihi*, 312.
[56] Güler, *Osmanlı Toplumunda Cinayet (XVIII. ve XIX. yy. Diyarbakır Örneği)*, 30.

yine diyet ve kefarettir.[57] Son olarak tesebbüben katl ise; dolaylı yoldan ölüme sebep olmaktır, muteber olmadığı durumda sorumluluk yaratır.[58]

Osmanlı Devleti, cinayet suçuna İslâm Hukuku'nca belirlenen kısas ve diyet cezaları uygulamış, ancak kısasın verilmediği durumlarda yaptırım tazir cezasına dönüşerek, para, kürek ve kalebentlik cezaları verilmiştir.[59] Faili meçhul cinayetler söz konusu olduğunda ise cesedin bulunduğu bölgedeki halk, toplu yemin sürecinden sonra maktulün vereselerine diyet ödemesi kararlaştırılmıştır:[60] Kassâme yoluyla ödettirilen diyet ile de toplumsal kontrolün sağlanması amaçlanmış ve bir bölgenin asayişini orada yaşayan halka yükleyerek ortak yaşamın devamlılığı öngörülmüştür.[61]

1.1.3. Darp ve Cerh

Kasten yaralama ve bedenen ıstırap verme olarak nitelenen darp, müessir[62] fiil olarak dövmek, yaralamak, itmek, saç yolmak ve kesmek gibi eylemlerdir.[63] Müessir fiiller, Hanefi fıkhına göre kasten müessir fiiller ve hata ile olan müessir fiiller şeklinde ikiye ayrılmıştır.[64] İslâm Hukuku'nda kasıtlı olarak işlenen darp suçlarında faile kısas cezası verilmiş, kısas uygulanacak organlar el, ayak, burun, kulak, göz, diş ve baş olarak tayin edilmiştir.[65] Hata ile gerçekleşen yaralanmalarda ise, zarar vermek amacında herhangi bir istek söz konusu olmadığı için uygulanacak ceza, diyet olarak belirlenmiştir.[66] Osmanlı Hukuku'nda ise kasten yaralama suçlarında kısas düştüğünde diyetin yanı sıra tazir yaptırımı çerçevesinde, dayak, hapis, sürgün vb. cezalar uygulanmıştır.[67]

---

[57] Aydın, *Türk Hukuk Tarihi*, 195.
[58] Joseph Schacht, *İslâm Hukuku'na Giriş*, çev. Mehmet Dağ, Abdülkadir Şener, 1. bs. (Ankara: OTTO, 2018), 206.
[59] Aydın, *Türk Hukuk Tarihi*, 202.
[60] İmber, *Şeriat İle Kanun Arasında: Ebussuûd Efendi (Osmanlıda İslâmi Hukuk)*, 363.
[61] Eren Paydaş, "Hukuk Sosyolojisi Açısından Kassâme Kurumu", *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 21/2, (Ocak 2016): 607.
[62] Müessir: Tesir eden, eser bırakan, işleyen. Sami, *Kâmûs-ı Türkî*, 1425.
[63] Avcı, *Osmanlı Hukuku'nda Suçlar ve Cezalar*, 122.
[64] Aydın, *Türk Hukuk Tarihi*, 195.
[65] Ahmet Erdoğan, *Suç ve Ceza: Osmanlı Toplumunda Bireysel Suçlar ve Cezalar (1559-1609)*, (Doktora Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2019), 89-90.
[66] Aydın, *Türk Hukuk Tarihi*, 196.
[67] Koç, "Osmanlıda Ölüm Cezası Verilen Zina, Hırsızlık, Öldürme ve Yaralama Suçları", 281.

1.2. Kişi Onurunu Zedeleyen Suçlar

1.2.1. Zina ve Tecavüz

Hanefi fıkhında zina, mülkiyet veya mülkiyet şüphesi söz konusu olmaksızın buluğa ermiş yetişkinler arasında cinsel münasebet olarak tarif edilmiştir.[68] Mülk, nikâhtan veya kadın köleye sahip olmaktan doğan bir haktır.[69] Bu tarifle zinada; yasak ilişki ve bu yasak ilişkiyi isteyerek yapmak şeklinde iki temel husus belirlenmiştir.[70] Zina suçunun ispatlanması için, faillerin itiraf etmeleri veya dört erkek tanığın zina anına şahit olduklarına dair tanıklıkta bulunmaları şartı koşulmuştur.[71] Tanık sayısının dört olmasının sebebi, şahitliğin doğru olabileceği gibi yanlış da olabilir, dolayısıyla her iki ihtimali de içinde barındırdığından bağlayıcı delil olarak kabul edilmemiştir.[72] Ayrıca konuya ilişkin şahitlik yapacak olanların gizli ve açık olarak dürüstlüğü araştırılması gerekir.[73] Suçun sabit olabilmesi için bir diğer şart karinedir (bekâr bir kadının gebe kalması gibi).[74]

Zina suçunu iki ayrı ceza uygulanması bakımından iki sınıfa ayrılmıştır. Bekâr kimsenin cinsellik suçunu işlemesi halinde 100 sopa ve sürgün cezası uygulanırken, muhsan olana ise recmedilmesi kararlaştırılmıştır:[75] Bu konuda da fetvalar belliydi. *Muhsan olan Zeyd muhsane olan Hind'e zina etmek istedikde Hind tâiaten nefsini Zeyd'e temkin edip Zeyd dahi Hind'e zina eylese Zeyd ve Hind'e ne lazım olur? el-cevap: Recm.*[76]

Muhsanlık; başından bir evlilik geçen hür, aklı başında Müslüman kimse şeklinde tanımlanmıştır.[77] Dolayısıyla muhsan olmayan kişinin suçuna basit zina, muhsan olanın suçuna nitelikli zina demek mümkündür.[78] Tecavüz ise, İslâm hukukçularınca ayrıca ele alınmamış, zina suçu içinde dâhil edilmiş ve ceza olarak,

---

[68] Colin İmber,"Osmanlı Hukuku'nda Zina", çev. Muharrem Midilli, *İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi*, s. 29, (Nisan 2017): 506.
[69] Schacht, *İslâm Hukuku'na Giriş,* 202.
[70] Cin, Akgündüz, *Türk Hukuk Tarihi*, 303.
[71] Erdoğan, *Suç ve Ceza: Osmanlı Toplumunda Bireysel Suçlar ve Cezalar (1559-1609)*, 159.
[72] Bayındır, *İslâm Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulaması)*, 167.
[73] İmber, *Şeriat İle Kanun Arasında: Ebussuûd Efendi (Osmanlıda İslâmi Hukuk)*, 147.
[74] Cin, Akgündüz, *Türk Hukuk Tarihi*, 304.
[75] Aydın, *Türk Hukuk Tarihi*, 186.
[76] Şeyhülislâm Yenişehirli Abdullah Efendi, *Behcetü'l-Fetâvâ*, 159.
[77] Erdoğan, *Suç ve Ceza: Osmanlı Toplumunda Bireysel Suçlar ve Cezalar (1559-1609)*, 159.
[78] Avcı, *Osmanlı Hukuku'nda Suçlar ve Cezalar*, 162.

zina suçuna takdir edilen yaptırımlar aynen uygulanmıştır.[79] Osmanlı ceza hukuku ise, 1858 yılı ceza kanunnamesinde zina suçuna hapis cezası uygulamıştır.[80]

1.2.2. İtâle-i Lisân (Küfür)

Sözcükler yoluyla ifade edilen ve psikolojik bir saldırı olan hakaret, saldırıya uğrayan mağdurda kendini küçük görmesi, utanması, ötekileşmesi ve yılgınlık hissetmesi amacıyla kullanılmıştır.[81] Klasik Osmanlı uygulamasında sövme suçuna dayak ve hapis cezaları verilmiştir.[82] Bir takım hakaretler İslâm-Osmanlı Hukuku'nca kazf suçu olarak tanımlanmıştır.[83] Kazf, bir kimseye küfür maksadıyla zina isnat etmek ve nesebini nefyetmektir.[84] Burada iffete bir saldırı olması hasebiyle had cezası verilmiştir:[85] Yine fetvalarda *Zeyd Hind-i muhsanenin gıyabında "Rosbidir" dese Zeyd'e ne lazım olur? el-cevap: Hadd-i kazf*[86] şeklinde konuya açıklık getirildiği görülür. Uygulanan bu yaptırım 80 sopa dayak ve ebediyen şahitliğin ret edilmesi şeklinde belirlenmiştir.[87]

1.2.3. Kaçırma Suçu

İnsan kaçırma, Osmanlıda ilk olarak II. Bayezid tarafından suç olarak kabul edilmiştir.[88] Ayrıca bu fiil, toplumsal düzeni bozucu ve itibarı zedeleyici fiil olarak görülmüş, I. Süleyman dönemine gelindiğinde ise daha detaylı ele alınarak kendi rızasıyla giden kadın ve faile yataklık eden ortağı da suçlu olarak ceza kapsamına alınmıştır.[89] Kaçırma suçu, tazir gerektiren suçlar çerçevesine dâhil edilmiş,[90] 1858 ceza kanununda ise, kaçırılan 15 yaşın altındaki erkek çocuk ise faile 1 seneden 3

---

[79] Erdoğan, *Suç ve Ceza: Osmanlı Toplumunda Bireysel Suçlar ve Cezalar (1559-1609),* 160.
[80] Fehminaz Çabuk, "19. Yüzyılda Osmanlı Toplumunda Zina: Bazı Zina Vakalarında İşlenen Cinayetler Üzerine Bir Değerlendirme", *İnsan ve İnsan*, 7/23, (Ocak 2020): 4.
[81] Sebahattin Usta, "17. Yüzyılın İkinci Yarısında Trabzon'da Toplumsal Şiddetin Bir Örneği Olarak Küfür", *OTAM*, s. 47, (Ocak 2019): 122.
[82] Muhammet Emin Kızılay, "Hakaret Suçu Çerçevesinde Tanzimat Sonrası Osmanlı Hukuku ve Türk Pozitif Hukuku Mukayesesi", *İlahiyat Tetkikleri Dergisi,* 56, (Aralık 2021): 51.
[83] Fatma Yıldırım, "Osmanlı Toplumunda Küfür Suçu ve Cezası (1600-1650)(Antep Örneği)", *Gaziantep Üniversitesi Ayıntâb Araştırmaları Dergisi,* 3/1, (Temmuz 2020): 26.
[84] Mehmet Salih Erkek, "17. Yüzyılda Mardin Kadı Mahkemesine Yansıyan Küfür Davaları", *ACTA TURCICA,* s. 2/1, (Temmuz 2009): 53.
[85] Mehmet Salih Erkek, "Osmanlı Toplumunda Bir Psikolojik Şiddet ve Mahremiyete Saldırı Aracı Olarak Küfür", *Tarih Okulu Dergisi*, 9/28, (Aralık 2016): 229.
[86] Şeyhülislâm Yenişehirli Abdullah Efendi, *Behcetü'l-Fetâvâ,* 160.
[87] Aydın, *Türk Hukuk Tarihi,* 187.
[88] Leslie Peirce, "İnsan Kaçırmanın Namuslu ve Namussuz Halleri: Osmanlı Dünyasında Hükümdarlar, Eşkıyalar ve Kahramanlar", çev. Neslihan Demirkol, *Kebikeç Dergisi,* 34, (2012): 46.
[89] Erdoğan, *Suç ve Ceza: Osmanlı Toplumunda Bireysel Suçlar ve Cezalar (1559-1609),* 77-78.
[90] Aydın, *Türk Hukuk Tarihi,* 203.

seneye kadar hapis, eğer kız kaçırılırsa ve tecavüz vuku bulursa kürek cezası verilmiştir.[91]

1.3. Arazî Hukuku

Toprak sistemi, dönemin koşullarına bağlı olarak şekillenen ve bir devletin içinde bulunduğu ekonomik, siyasî, sosyal ve askerî yapının gerektirdiği koşullar ile ortaya çıkan düzendir.[92] Bu düzen doğrultusunda İslâm hukuku, bir araziye çeşitli statüler yüklemiştir. Arazinin durumunu belirleyen asıl faktör ise, bu arazinin devletin egemenliğine nasıl geçtiğidir.[93] Bu unsurlar, ahalisi Müslüman olan arazî, savaş ve barış yoluyla elde edilen arazî ile ahalisi sürgün edilen arazî şeklindedir.[94] Halkı Müslüman olan arazide, bu topraklar mülk arazisi olup sahipleri diledikleri gibi tasarruf edebilirken, sulh yoluyla elde edilen arazide ise sahipleri eğer Müslüman değilse yapılan antlaşmada toprağa verilen statü çerçevesinde hareket edilir.[95] Savaş yoluyla ele geçirilen topraklar ise Hanefi fıkhına göre, gazilere taksim edilmesi ve yerli gayrimüslimlere mülk olarak terk edilmesi şeklinde hükümdarın iki hakkı vardır.[96] Ahalisi sürgün edilen arazî ise yine Hanefilere göre ya halka terkedilir veya beytülmale bırakılır.[97]

Osmanlıda arazinin temel birimine; bir köylünün bir çift öküzle sürdüğü toprak parçası anlamına gelen "çift" denir.[98] Toprak sistemin yapısı ise 1858 yılında yayınlanan arazî kanunnamesinden önceki ve sonraki dönem olmak üzere iki kısımdır.[99] Devlet, 1858 Arazî Kanunnamesi'nden önceki dönemde İslâm hukuku arazî rejimini Hanefi mezhebi çerçevesinde dönemin şartlarına ve ihtiyaçlarına uygun olacak şekilde uygulamıştır.[100] Arazî kurallarını ilk olarak, II. Mehmet ve halefleri devlet arazisini şer'î sınırlar içinde düzenlemiş ancak arazî hukukunun

---

[91] Öztop, "Suç Cetvellerine Göre Osmanlı Devleti'nde "Kız Kaçırmak" Suçu: Aydın Vilayeti Örneği (1908-1916)", 290.
[92] Cemile Şahin, "Osmanlı Toprak Sistemi Hakkında Genel Bir Değerlendirme", *The Journal of Academic Social Science Studies*, 5/6, (Aralık 2012): 436.
[93] Aydın, *Türk Hukuk Tarihi,* 361.
[94] Halil Cin, "Arazî", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (İstanbul: TDV yayınları 1991), 3: 343.
[95] Aydın, *Türk Hukuk Tarihi,* 361.
[96] Oğuzhan Kundak, *İslâm Arazî Hukuku'nun Oluşumu (İlk Hicri Asır)*, (Yüksek Lisans Tezi, Temel İslâm Bilimleri Ana Bilim Dalı İslâm Hukuku Bilim Dalı, 2018), 81.
[97] Cin, "Arazî", 343.
[98] İmber, *Şeriat İle Kanun Arasında: Ebussuûd Efendi (Osmanlıda İslâmi Hukuk)*, 79.
[99] Şahin, "Osmanlı Toprak Sistemi Hakkında Genel Bir Değerlendirme", 438.
[100] Cin, "Ârazî", 344.

esasını I. Süleyman'ın Kanunname-i Osmanisi oluşturmuş ve bu kanun bazı düzenlemelerle 1839 yılına kadar kullanılmıştır.[101] ilaveten I. Süleyman döneminde Ebussuûd Efendi'nin isteği doğrultusunda Mürûr-ı Zaman Kanunu çıkarılmış, buna göre miri arazî ile ilgili zamanaşımı on yıl kabul edilmiş ve on beş yılı geçen davalara ise bakılmamıştır.[102]

1858 Arazî Kanunnamesi ile birlikte mevcut tüm hükümler toplanmak suretiyle uzun süre kullanılacak olan arazî hukuku kanunlaştırılmıştır.[103] Bu kanunname ile Osmanlı arazisi, mülk arazî, miri arazî, vakıf arazî, metruk arazî ve mevat arazî şeklinde beş kısma ayrılmıştır.[104] Mülk arazisi, hem rakabesi[105] hem de kullanım hakkı şahıslara devredilen arazî iken miri arazî ise, rakabesi devlete ait olan tasarruf hakkı belirli bedel karşılığında süresiz olarak halka terk edilen arazidir.[106] Vakıf arazileri ise, mülk arazisi olup sahipleri tarafından vakfedilen ve miri arazinin bir kısmının gelirini hayır amacıyla tahsis edilen olmak üzere iki çeşittir.[107] Osmanlı hukukçularına has bir tabir olan metruk arazî de iki çeşittir; ilki kamunun yararlanması için halka terk edilen umumi yol, sokak ve pazar yerleri vb. iken ikincisi, mera, yaylak ve kışlak gibi bir veya birden fazla köy ve şehirlerin ahalisine devredilen topraklardır.[108] Son olarak mevat arazî ise, kimsenin mülkünde olmayan, işlenmemiş ve yerleşim yerlerine belli bir uzaklıkta olan ölü topraklardır.[109]

1.4. Akd-ı Nikâh

Evlenme akdi, eşler arasında beraber yaşamaya ve yararlanmaya fırsat doğuran, taraflara karşılıklı hak ve görev yükleyerek rızaya dayanan bir sözleşmedir.[110] Nikâhın gerçekleşebilmesi için şer'an aranan şartlar çerçevesinde bir erkekle bir kadının evlenmelerinde engelin bulunmaması ve geçici süre ile olmaması

---

[101] Cin, Akgündüz, *Türk Hukuk Tarihi*, 686.
[102] Nâsi Aslan, "İslâm-Osmanlı Hukuku'nun Oluşumunda Fetva ve Kaza Münasebeti". *Osmanlı Hukuku'nda Fetva*. Ed. Süleyman Kaya, Yunus Uğur, Mustafa Demiray. 243-280. (İstanbul: Klasik, 2018), 229.
[103] Şahin, "Osmanlı Toprak Sistemi Hakkında Genel Bir Değerlendirme", 438.
[104] Mehmet Akif Aydın, "Arazî Kanunnâmesi", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (İstanbul: TDV yayınları 1991), 3: 346.
[105] Rakabe: Temlik ve temellükü alan, aynî ve zatî şey yerinde kullanılan tabirdir. Mehmet Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü 3*, (İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1983), 7.
[106] Aydın, *Türk Hukuk Tarihi*, 362-363.
[107] Cin, "Arazî", 345.
[108] Cin, Akgündüz, *Türk Hukuk Tarihi*, 696-697.
[109] Aydın, *Türk Hukuk Tarihi*, 364.
[110] Cin, Akgündüz, *Türk Hukuk Tarihi*, 495.

gerekmektedir.[111] Evlenmeye mani olan durumlar ise, nesep itibariyle akraba olma, evlilikle oluşan akrabalık (hısımlık/musâheret) ve süt bağı ile kurulan akrabalık şeklinde üç kısımdan oluşmaktadır.[112]

Nikâha engel bir durumun olmaması halinde tarafların arasındaki evlilik ilişkisinin meşruiyet kazanabilmesi için topluma ilan edilmesi gerekir, bu da akit esnasında iki şahidin bulunmasıyla gerçekleşmektedir.[113] Bu yolla nikâh mukavelesi sağlamlaşmış ve taraflar zina töhmetinden kurtulmuş oluyor.[114] Ayrıca nikâh kıyılırken taraflar arasında mihrin miktarı ve ödeme şekli hususunda da anlaşma yapılır.[115] Mihir, evlenirken erkeğin kadına verdiği yahut taahhüt ettiği mal veya paradır.[116] Söz konusu başlık parasında mihr-i muaccel ve mihr-i müeccel olarak iki ödeme yöntemi bulunmaktadır.[117] Mihr-i muaccel, nikâh akdinde peşin verilirken, mihr-i müeccelde daha sonra verilmesi karalaştırılan, ayrılık veya ölüm durumlarında verilen meblağdır.[118]

Osmanlı döneminde evlenmek isteyenler ilk olarak mahkemeye başvurarak kadı tarafından, evlilik akdi için herhangi bir engelin söz konusu olmadığına yönelik izin kâğıdı (izinnâme) almaları gerekmektedir.[119] Daha sonra çiftler bu izinnâme ile nikâhını mahalle imamı veya bir din adamı huzurunda gerçekleştirmektedir.[120] Bunun yanında evlilikler bizzat şer'î mahkemede kadı tarafından da kıyılmaktadır.[121]

1.5. Borçlanma Hukuku

Sözlükte borç; iade olunmak üzere faizle veya faizsiz alınan akçe, verecek, deyn anlamına gelmekte[122] ve vadesi gelmiş *deyn-i hâll* ile vadesi henüz dolmamış

---

[111] Fahrettin Atar, "Nikâh", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (İstanbul: TDV yayınları 2007), 33: 112.
[112] Semra Peker, "İslâm Hukuku'nda Evlenme Yasağı ve Hikmetleri", *Türkiye Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, s. 9, (Haziran 2020): 190.
[113] Atar, "Nikâh", 116.
[114] Bayındır, *İslâm Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulaması)*, 68.
[115] Mehmet Akif Aydın, "Mehir", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (Ankara: TDV yayınları 2003), 28: 389.
[116] Cin, Akgündüz, *Türk Hukuk Tarihi*, 516.
[117] Aydın, "Mehir", 390.
[118] Abdullah Ekinci-İsmail Asoğlu, *Kadı Sicillerine Göre XIX. Yüzyılın İkinci Yarısında Urfa'da Gündelik Hayat*, Ed. Abdullah Ekinci, 1. Cilt, (Şanlıurfa: Urfa Okulu Yayınları, 2018), 430.
[119] Aydın, *Türk Hukuk Tarihi*, 276.
[120] Yasin Taş, *Kadı Sicillerine Göre XIX. Asrın İkinci Yarısında Urfa'da Sosyal Hayat*, (Doktora Tezi, İslâm Tarihi ve Sanatları Ana bilim Dalı İslâm Tarihi Bilim Dalı, 2013), 73.
[121] Aydın, *Türk Hukuk Tarihi*, 276.
[122] Sami, *Kâmûs-ı Türkî*, 308.

deyn ilâ ecel şeklinde iki türlüdür.[123] Borcun içinde barındırdığı unsurlar ise, akdin tarafları, konusu ve bu ilişkiyi doğuran olaydır.[124] Mahkemeye intikal eden alacak konusunda davacı, dava konusunun ne olduğunun şüpheden uzak olarak bilinmesi adına alacağının cinsini, miktarını ve özelliğini açıklamalıdır.[125] Yükümlülüğün kesin olarak sona ermesi için alınanın tekrar ödenmesi gerekir.[126] Bunun yanında ortadan kalkması için bir başka yol da şartsız ve vadeye bağlı olmamak kaydıyla alacaklı tarafından ibra edilmesidir.[127] İbra, bir kimsenin alacak-vereceğinin kalmadığını açıklaması veya alacaklıya karşı deynini ödemesi demektir.[128] Borcun ödenmeden mükellefin ölmesi durumunda borç terekeye işlenir ve intikal yoluyla vârisler üzerine yüklenen bir sorumluluk haline dönüşür, miraşçılar ise hisselerine düşen miktarın oranı kadar sorumludur.[129] Bu durum Şeyhülislâm Abdullah Efendi'nin fetvasında da açıkça görüldüğü üzere vârisler, yükümlü oldukları borcu, terekenin kıymetine oranla ödemesi gerekir: *Düyûnu terekesinden ezyed olduğu halde fevt olan Zeyd'in veresesi terekeyi istihlâs murad ettiklerinde terekenin kıymetini guremâya eda ile mi istihlâs ederler yoksa cümle deyni eda ile mi? el-cevap: Kıymetini eda ile istihlâs ederler.*[130]

1.6. Hapishaneler

Hürriyeti bağlayıcı cezaların en başında gelen hapis, hukuk dilinde sanık veya suçluyu belirli bir mekânda zorla alıkoyarak şahsi özgürlüğünü kısıtlamaktır.[131] Bu ceza, devletin belirlediği kanunları ihlal ederek düzeni bozan suçluları, toplumdan ayrı tutarak halkı onun zararlarından korumayı amaçlar.[132] Bunun yanında suçluyu eğitmek, topluma kazandırmak, toplumun huzuru ve hukuk düzeninin korunması da hedeflenir.[133] Osmanlı Devleti'ne hapishane kavramı Tanzimat dönemi ile girmiş, bu dönem öncesi suçlular, zindan ve kale gibi mekânlarda tutulmuş ve bunlar tam

[123] Schacht, *İslâm Hukuku'na Giriş*, 168.
[124] Aydın, *Türk Hukuk Tarihi*, 374
[125] Bayındır, *İslâm Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulaması)*, 129.
[126] Mehmet Akif Aydın, "Borç", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (İstanbul: TDV yayınları 1992), 6: 288.
[127] Schacht, *İslâm Hukuku'na Giriş*, 171.
[128] Mehmet Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü 2*, (İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1983), 13.
[129] Aydın, "Borç", 290.
[130] Şeyhülislâm Yenişehirli Abdullah Efendi, *Behcetü'l-Fetâvâ*, 647.
[131] Ali Bardakoğlu, "Hapis", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (İstanbul: TDV yayınları 1997), 16: 54.
[132] Zafer Atar, "20. Yüzyıl Başlarında Turgutlu Hapishanesinin Genel Durumu", *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9/1, (Mart 2011): 87.
[133] Bardakoğlu, "Hapis", 64.

anlamıyla hürriyeti bağlayıcı cezalar değildir.[134] Modern anlamda hapishane müessesesinin XIX. yüzyıla kadar oluşmamasının sebebi ise, cezalarda İslâm Hukuku'nda yer alan had, kısas, tazir ve diyet ödeme gibi ekseriyetle bedenî yaptırımların uygulanmasıdır.[135] Ancak 1840, 1851 ve 1858 tarihli ceza kanunları ile birlikte tutuklanmak, hürriyeti bağlayıcı ceza olarak kabul edildi ve idamdan sonra gelen en ağır yaptırımlardan biri oldu.[136]

[134] Ayşe Gürgenç, *Osmanlı Devleti'nde Hapishane Kurumu: Kayseri Hapishaneleri Örneği (1861-1919)*, (Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2020), 11.
[135] Cihat Tanış, "Osmanlı Devleti'nde Hapishane Islahatı: Muş Hapishanesi Örneği (1908-1914)", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11/57, (Haziran 2018): 141.
[136] Nirgül Bozkurt, "XX. Yüzyıl Balarında Kütahya Hapshanesnn Genel Durumu", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5/21, (2012): 262.

İKİNCİ BÖLÜM

224/1 NUMARALI URFA ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN DEĞERLENDİRİLMESİ (1287-1290)

Suç, tarih boyunca hep var olmuş, var olmaya da devam edecek bir olaydır ve birçok devlet, halkı arasında güvensizliğe ve huzursuzluğa sebep olan bu fiillere karşı hukuk kuralları yayınlayarak adaleti tesis etmeye çalışmıştır.[137] Sümer, Asur ve Babil'in Hammurabi kanunları gibi ceza hukuku kuralları insanlık medeniyetiyle paralellik göstermektedir.[138] Roma Hukuku'nda, devlete karşı işlenen suçlarda ölüm cezası uygulamış ve "12 Levha" kanunlarında da bunlara yer vererek, vatan hainliğinden isyan suçlarına, kalpazanlıktan her türlü yasadışı işler yürütmeye kadar düzeni bozan muhtelif konuları bünyesinde barındırmaktadır.[139] İslâm Hukuku'nun amacı ise, toplumun unsurlarından olan malın, canın, neslin ve dinin korunmasıdır.[140] Ancak önemli olan bu kurallardan ziyade hukuk sisteminin insani değerler çerçevesinde adaleti sağlayıp sağlamadığıdır.[141] Çünkü adaletin var olmasıyla insanlar kendini güvende hissederek kaygılarından arınır ve dolayısıyla toplumsal yaşamın huzur içinde olması sağlanır.[142] Ancak bu güvenli ortamının sürdürülebilmesi, güven ortamını zedeleyen kişilerin belirli yaptırıma tabi tutulmasıyla gerçekleşebilir. Öyle ki tarihte uygulanan ilk yasa etkinlikleri de suçluları cezalandırmakla işe başlamıştır.[143]

Osmanlı Devleti de düzen bozucu suçlara karşı çeşitli kurallar koyarak belirli cezaî uygulamalarla suçun yayılmasının önüne geçebilmeyi hedeflemiştir. Bu niyetle devletin suç işleyenlere ceza uygulaması bir noktada toplumun geri kalanına verilen bir gözdağıdır. Burada şiddet kullanarak caydırma ve ibret-i âlem amaçlanmıştır.[144] Lakin bu düşünce ilerleyen dönemlerde etkisini yitirecektir. Çünkü

---

[137] Tanış, "Osmanlı Devleti'nde Hapishane Islahatı: Muş Hapishanesi Örneği (1908-1914)", 141.
[138] Avcı, *Osmanlı Ceza Hukuku: Genel Hükümler*, 4.
[139] Kadir Gürten, "Roma'da Devlete Karşı İşlenen Bazı Suçlar ve Cezaları", *Ankara Barosu Dergisi,* 75/3, (Ekim 2017): 56.
[140] Akman, *Osmanlı Devleti'nde Ceza Yargılaması*, 19.
[141] Ömer Şen, *Osmanlı'da Mahkûm Olmak: Avrupalılaşma Sürecinde Hapishaneler,* 1. bs. (İstanbul: Kitap Yayınları, 2007), 2.
[142] Hacı Yunus Apaydın, "Adalet Nedir? Mahiyet ve Keyfiyet", *Bilimname,* 2018/35, (Nisan 2018): 466.
[143] Avcı, *Osmanlı Ceza Hukuku: Genel Hükümler,* 4.
[144] Şen, *Osmanlı'da Mahkûm Olmak: Avrupalılaşma Sürecinde Hapishaneler,* 4.

toplumsal düzenin bozulması, merkezi otoritenin zayıflığı ve enflasyon gibi etmenler suçun artmasına sebep verdiği[145] gibi hükümetin yaptırım gücünü de azaltmıştır.

2.1. Hırsızlık ve Gasp Olayları

Urfa sicilleri arasında 224/1 (1-158) numaralı defterde yüz elli dava, hırsızlık ve gasp davalarını konu alır.[146] Sicillerde hırsızlık eylemini tanımlamak üzere *sirkât,* hırsızlığı yapanı tarif etmek için *sârik* kavramları kullanılmıştır.[147] Çalınan eşyalar içinde giyim-kuşam (çit, bez, aba, ayakkabı, gömlek), takı ve nakit para (altın, altın küpe, reşme) ile keçi, ağnâm, deve gibi hayvan türleri yer alır.[148] Bu nesneler fertlerin geçim kaynağını oluşturan ve günlük yaşamda kullanılan eşya mahiyeti taşımaktadır. Aydınlatmada kullanılan gaz yağı, gündelik temizlik için kullanılan sabun, tarımda, taşımacılıkta ve ulaşımda kullanılan bargir, inek, merkep çalınan eşyalar arasında sayılabilir.

Hırsızlık, 1870-1873 tarihleri arasında Urfa merkez ve yerelinde sıklıkla karşılaşılan bir adlî vaka olarak karşımıza çıkmaktadır. Şehrin bulunduğu konum ve çevresel faktörler, yaşanan soygunlarla doğrudan ilişkilidir. Eylemin kendisi sosyal bir olay olması bakımından temelini bir ölçüde psikolojik ve iktisadî sorunlar oluşturmaktadır.[149] Diğer suçların aksine *sirkat* eyleminin nispeten fazlalığı, dönemin Urfa'sında söz konusu problemlerin mevcut olmasından kaynaklanmış olmalıdır. İsyanlar, savaşlar, kırsalda aşiretler arası mücadeleler ve çekirge istilaları gibi doğal afetler insani ve sorunları beraberinde getirmişti. 1873-1874'teki Anadolu'yu vuran

---

[145] Erdoğan, *Suç ve Ceza: Osmanlı Toplumunda Bireysel Suçlar ve Cezalar (1559-1609)*, 162.

[146] UŞS, 224/1-1; 2-4; 2-5; 3-10; 3-13; 4-17; 6-25; 7-32; 7-36; 8-41; 9-45; 9-47; 10-49; 11-50; 11-53; 12-57; 12-61; 13-63; 15-70; 17-78; 19-83; 19-85; 20-89; 21-93; 22-97; 24-108; 25-113; 27-117; 27-120; 36-126; 36-127; 36-131; 38-137; 39-140; 39-143; 40-148; 41-152; 42-155; 43-156; 44-160; 45-166; 45-168; 46-172; 46-173; 50-193; 51-194; 51-196; 52-199; 52-200; 52-202; 53-203; 53-204; 53-207; 54-210; 61-232; 64-243; 64-245; 65-248; 68-3; 70-12; 70-14; 71-16; 71-17; 71-19; 72-22; 75-81; 76-84; 77-43; 78-51; 79-53; 79-54; 82-66; 82-68; 82-69; 83-71; 83-73; 84-74; 84-75; 84-78; 85-79; 85-81; 85-82; 88-88; 89-92; 89-93; 89-96; 91-102; 91-103; 91-104; 92-107; 92-108; 93-109; 97-127; 97-127(?); 98-130; 98-131; 99-137; 100-139; 100-140; 101-145; 102-146; 103-152; 104-156; 104-159; 105-162; 106-169; 107-170; 107-173; 112-189; 114-196; 117-202; 117-212; 118-213; 118-217; 119-218; 119-222; 120-227; 121-231; 121-232; 122-3; 123-9; 125-20; 126-21; 126-22; 128-34; 129-36; 129-38; 133-52; 134-56; 134-59; 135-63; 137-73; 138-75; 139-80; 140-84; 141-88; 144-99; 144-100; 145-103; 146-110; 148-115; 150-123; 152-127; 152-131; 153-136; 153-148; 154-157; 103-152; 157-168; 157-169.

[147] UŞS, 224/1-1; 2-4; 2-5; 3-10; 9-45; 101-145; 103-152; 150-123; 103-152; 157-169.

[148] UŞS, 224/1-1; 2-5; 4-17; 11-53; 36-131; 39-143; 51-194; 53-204; 77-47; 79-53; 128-34.

[149] Ömer Menekşe, *XVII ve XVIII. Yüzyılda Osmanlı Devleti'nde Hırsızlık Suçu ve Cezası* (Doktora Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslâm Bilimleri Ana Bilim Dalı, 1998), 65.

büyük bir açlık dalgasının[150] da suç oranlarına etkisi olmuştu. Elbette bu krizler, Urfa gibi merkezden uzak bölgelerde de kendini hissettirmişti. Urfa kırsalında genellikle hınta, kabak, üzüm, gaz yağı, hırka, gömlek ve sabun[151] gibi temel tüketim maddelerinin çalınmış olması söz konusu açlık dalgasının şehirde hissedildiğine işaret etmektedir. Çalınan nesneler arasında hulliyat,[152] tabanca, tüfek gibi eşyaların da yer aldığı görülür.[153] Davalarda soygunların nasıl yapıldığına ilişkin pek ayrıntıya yer verilmez. Hırsız *Sem'o avlu kapısı yanında ve iki arşın yüksekliğindeki duvardan aşıp, oda penceresini açık bularak içeri girdiği, bohça yerinde bulunan anahtar ile sandığı açarak huliyyât sirkât*[154] edişini betimleyen dava sayısı çok azdır.

Suçu sabitleşen hırsızlar hapse gönderilirken, az sayıda kişinin kürek cezasına gönderildiği anlaşılır. Belgelerin kırk beşi hapis cezasını ihtiva etmekte ve yaptırımın süresi suçun niteliğine göre farklılık göstermektedir. Otuz dört hükümde hapis cezası süreleri 1 hafta-6 ay arası değişmektedir.[155] 7 ay-3 yıl arası ceza verilen dava sayısı ise on birdir.[156] Ciddi bir yaptırım olan kürek cezası sadece suçu alışkanlık hale getiren ve hane-dükkân gibi taşınmazların duvarlarını delerek hırsızlık yapan faillere uygulanmıştır.[157] Hırsızlık suçunun sık yaşanması bir noktada verilen yaptırımlardan da kaynaklanmaktadır. Çünkü düşük süreli cezaların verilmesi caydırıcılık etkisini düşürmekte ve bireylerin suç işlemesine yeteri kadar mani olmamaktadır.[158] Mehmet, İranis'in eşyalarını çaldığı için hapsedilmiş ancak firar etmişti. Daha sonra 'Attar Bazarı'nda dükkân hırsızlığı yapmış ve tutuklandıktan sonra tahliye olmuş ancak ıslah olmamış, yine muhtelif pazarlarda hırsızlığa devam etmişti. Mahkeme, zanlının artık bu suç fiiline meyilli olduğunu belirterek

[150] François Georgeon, *Sultan Abdülhamid*, çev. Ali Berktay, 5. bs. (İstanbul: İletişim Yayınları, 2018), 57.
[151] UŞS, 224/1-1; 19-83; 19-85; 70-12; 139-80.
[152] Hulliyat: Süs, ziynet eşyası. Sami, *Kâmûs-ı Türkî*, 558.
[153] UŞS, 224/51-194; 91-103; 100-140; 121-231; 141-88; 152-127.
[154] UŞS, 224/2-5.
[155] UŞS, 224/12-57; 19-85; 36-127; 38-137; 43-156; 44-160; 46-172; 46-173; 52-202; 64-243; 71-17; 77-47; 84-75; 85-79; 85-82; 91-103; 91-104; 92-107; 99-137; 101-145; 104-159; 105-163; 106-169; 107-173; 121-232; 128-34; 129-36; 134-59; 137-73; 139-80; 140-84; 144-100; 154-157; 155-159.
[156] UŞS, 224/ 2-5; 8-41; 71-16; 78-51; 84-74; 84-75; 92-108; 97-127(?); 146-110; 152-131; 126-22.
[157] UŞS, 224/1-1; 78-51; 79-54; 83-73; 84-75; 119-222; 129-36; 133-52; 141-88.
[158] Suha Oğuz Baytimur, "Osmanlı Devleti'nde Hırsızlık Suçları ve Uygulanan Cezalar (1789-1839)", *Osmanlı Hâkimiyet Sahası Çalışmaları*, 8/15, (Ağustos 2018): 106.

uslanmayacağı kanaatine varmış ve en sonunda işlediği suçların toplam cezası olarak 5 sene 3 ay kürek cezasına çarptırmıştı.[159]

Gasp suçuyla yargılananların bir kısmı da kürek cezasına çarptırılmıştı.[160] İranlı hacıları gasp eden Türkmen aşiretinden hırzıların kürek cezasına çarptırıldığı dava, on iki duruşma yapılacak kadar önemliydi.[161] Çünkü Acem diyarından Osmanlı topraklarına çeşitli sebeplerle birçok ziyaret gerçekleştirilmekte ve bu ziyaretler esnasında güzergâhlarındaki yerel halkın, özellikle Erzurum-Urfa hattında bulunan itaatsiz aşiretlerin tacizlerine uğramaktaydılar.[162] Hatta zaman zaman bu gasp olayları cinayetle de neticelenmişti.[163] İran'dan gelen hacılar, 'Ayntâb sınırında bulundukları esnada Türkmen aşireti tarafından saldırıya uğramış, faillerden Karaca, Hasan Acaib ve onlara yardım eden diğer arkadaşları, çeşitli eşyaları zapt ederek Gürab dağına çıkmışlardı. Halep'te bulunan İran şehbender tercümanı Hoca Hokkas tarafından resmi yazıyla şahıslar bildirilmiş, yargılamanın ardından Hasan Acaib ve Karaca'ya kürek cezası verilmiş, yataklık eden arkadaşlarından Silo ve Haydar ise üçer seneyle hapsedilmişti.[164] Çalıntı eşyayı satın almak da suç sayılımaktaydı. Hatta çalıntı olduğunu bildiği halde satın alan hırsızdan daha fazla hapis yatabiliyordu.[165]

Suçlunun belli olduğu ancak bulunamadığı durumlarda mağdurların zararı saldırıya uğradığı bölge halkından tazmin edilebiliyordu. İran'dan gelen Hacı Abbas, Urfa ile Birecik arasında Esman köyü sınırında ikisi atlı, üçü yaya olmak üzere beş kişi tarafından gasp edilmişti.[166] Olayın gerçekleştiği mahalde bulunan civar köylerin ileri gelenleri mahkemeye çağırılmış ve faillerin kim olduğunun soruşturulması istenilmiş ancak kim olduğunu bilmediklerini bilseler dahi söylemeyeceklerini beyan etmişlerdi. Bu ifadelerin verilmesiyle kadı, Hacı Abbas'ın uğradığı maddi zararı

[159] UŞS, 224/92-108.
[160] UŞS, 224/7-36; 10-49; 70-12; 92-108; 111-189; 129-38; 146-110.
[161] UŞS, 224/3-13; 9-45; 10-49; 11-50; 21-93; 27-117; 83-71; 100-140; 126-21; 129-38; 138-75; 146-110.
[162] Esra Doğan Turay, "16-18. Yüzyılda Osmanlı Doğu Vilayetlerinde Safevi/Acem Hacılarıyla İlgili Değerlendirmeler", *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,* 21/1, (Mart 2019): 360-364.
[163] BOA, HR.MKT: 747-90.
[164] UŞS, 224/146-110.
[165] Kadı, Halil'e merkep hırsızlığından bir ay hapis verirken, merkebi sattığı Acer'e çalıntı olduğunu bildiği halde satın aldığından hem hayvanın bedelini ödetmiş hem de 45 gün hapsedilmesine karar vermişti; UŞS, 224/91-104.
[166] UŞS, 224/148-115; 157-169.

suçun işlendiği kesimdeki çevre köylere paylaştırarak[167] zararın karşılanmasına hüküm vermişti.

2.2. Darp, Cerh ve Cinayetler

Yüzden fazla cinayet davasının geneli Urfa kırsalında gerçekleşirken şehrin mahallelerindeki cinayet sayısı on taneyi geçmez. Cinayette kullanılan aletler genellikle taş, değnek, ateşli silah (tüfek, tabanca), delici-kesici alet (bıçak, hançer bıçağı, kama, kılıç, kazma), demir ve boğmak için ip gibi basit araç gereçlerden oluşur.[168] Kurşun ile öldürmenin kayda geçirildiği ancak kullanılan silah türünün belirtilmediği davalar da mevcuttur.[169]

Kırsaldaki şiddet eğilimlerinin fazlalığı, devletin kolluk gücünün buralarda yetersizliğiyle ifade edilebilir. Köy ahalisinin şehirde yaşayanlara nazaran silahlanmaya daha meyilli oluşu ise söz konusu güvenlik açığından kaynaklanmış olmalıdır. Zira devlet gücünün kırsal alanda zayıflaması köylüyü ve yerleşim alanlarını koruması bakımından yetersiz kalmasına sebep olmuştur.[170] Dolayısıyla silah edinmenin, kırsalda yaşayan bireylerin kendi güvenliğini sağlama kaygılarından doğduğu anlaşılmaktadır.

Cinayeti konu alan belgelerin kırk dördü suç fiiline bilgisi olanların ve mirasçıların mahkemeye çağırılmasına yöneliktir.[171] Olaya şahitlik yapanların mahkemedeki ikrârları önemliydi. Çünkü cinayetler olaya tanık olanların ifadelerince aydınlatılıyordu.[172] Tanıkların söylemlerinde, bu suç eylemi gerçekleşirken failin hangi suç aletini kullandığı ve maktulün darbe aldığı mahallerine yönelik ayrıntılı

---

[167] Esmân karyesi 1200 kuruş her hâneye 40 kuruş, Şemihazer karyesi 40 kuruş, Han karyesi 200 kuruş, Deyat karyesi 160 kuruş, Tarakçı karyesi 400 kuruş, Haydar Ahmet karyesi (?) 280 kuruş, Fezâni karyesi 120 kuruş, Beyen karyesi 80 kuruş, Halilcik karyesi 80 kuruş, Hacı Köy karyesi 160 kuruş, Mederyaz karyesi 80 kuruş, Kovaksız karyesi 200 kuruş. Yekûn 3000 kuruş. UŞS, 224/S. 148.

[168] UŞS, 224/2-6; 6-30; 11-54; 11-55; 15-73; 16-77; 22-94; 24-107; 28-124; 29-125; 36-128; 46-170; 61-231; 62-235; 80-57; 80-59; 81-63; 84-77; 86-83; 87-85; 87-86; 90-98; 90-99; 96-123; 97-128; 99-136; 101-144; 100-138; 103-150; 104-155; 105-164; 111-183; 112-186; 115-202; 116-205; 117-209; 117-211; 118-214; 122-1; 125-18; 126-23; 126-24; 128-30; 137-70; 137-72; 138-77; 140-87; 152-145; 152-146; 153-152; 154-152; 158-171.

[169] UŞS, 224/24-107; 28-124.

[170] Abraham Marcus, *Modernliğin Eşiğinde Bir Osmanlı Şehri: Halep*, çev. Mehmet Emin Baş, 1. bs. (İstanbul: Küre Yayınları, 2008), 184.

[171] UŞS, 224/1-3; 4-14; 6-29; 6-30; 7-35; 8-38; 8-39; 24-107; 28-123; 64-235; 68-1; 69-8; 82-67; 84-77; 86-84; 90-99; 93-111; 97-128; 97-129; 99-134; 99-136; 100-138; 101-144; 103-150; 103-153; 104-155; 105-164; 106-166; 106-168; 107-170; 111-182; 111-184; 117-208; 122-1; 123-8; 125-18; 128-30; 128-32; 132-50; 144-101; 152-146; 153-152; 155-162; 155-163.

[172] Güler, *Osmanlı Toplumunda Cinayet (XVIII. ve XIX. yy. Diyarbakır Örneği),* 65.

bilgilere yer verilmiştir. Bu bilgiler birer örneği ile şu şekildedir; Hâcıoğlu Hamit, Abdo'nun on iki yaşındaki oğlu Hemek'in *başına taş ile vurması* sonucu hayatını kaybetmiştir. Alo, *tüfek kurşunu* ile Ali'yi *sağ tarafı böğründen,* Ahmet, Ömer'i *sol omuzundan* vurmuştur. Ölü bulunan Müslüm'ün *Çerkez bıçağıyla sol memesine iki parmak kala mahalinden* yaralandığı ikrâr edilmiştir. Babasıyla beytûtet[173] eden Alo, Veysel tarafından *sıkılan kurşun ile sol mahal üzerinden omzu başına yakın yerinden* isabet alması sonucu ölmüştür.

Cinayet konularının onu çeşitli sebeplere dayanmaktadır. Bu konular içerisinde 6 tutanak ile zina, en fazla duruşması görülendir.[174] Fuhuş, tecavüz vb. durumlar gibi bu konu da Osmanlı toplumunca kabul edilmeyip[175] yöresel bir uygulama olarak bu nikâhsız beraberlikte kadın, aile bireyleri tarafından öldürülebiliyordu.[176] Ağçehisar karyeli Zeliha, aynı köyden Ramo isimli şahısla zina ederken kayını Topal Hallo bu duruma şahit olmuş ve kadının boğazına ip geçirerek boğmuştur.[177] Öldürme eylemine sebep olan diğer bir konu ise kaçırma fiilidir. Bu bahse ilişkin dört adet duruşma mevcuttur.[178] Bu gibi eylemler, hane içine dışarıdan bir müdahale olması bakımından fertlerin namusunu tehlikeye düşürdüğü için bir utanç kaynağı olarak görülmüş[179] ve bireylerin sergilediği tutumları şiddet seviyesine çıkarmıştı. İbrahim, yavuklusu olan amcası kızı Besey'i cebren kaçırmak üzereyken kız öldürülmüştü.[180] İlk etapta cinayet suçu İbrahim'in üzerine bırakılmak istenilse de daha sonra kızı kaçtığı gerekçesiyle babası tarafından öldürüldüğü anlaşılmıştı.

Fertler arası ilişkilerin doğal bir sonucu olan uyuşmazlıklar zaman zaman kavgalarda kendini gösterirken, cinayet seviyesine de çıkıyordu.[181] Arslantaş karyeli Caşu, tartıştığı Hamo'nun darbın tesirinden on beş gün sonra ölmek üzereyken *Caşu ile kapıştık beni yere atıp (--) ile karnıma darp eyledi darbın te'sîrinden keyifsiz*

---

[173] Beytûtet: Bir yerde geceyi geçirme, gece yatma. Sami, *Kâmûs-ı Türkî,* 329.
[174] UŞS, 224/46-170; 61-231; 80-59; 87-85; 108-186; 122-1.
[175] Murat Çelikdemir, Mustafa Demir, "18. Yüzyılda Ayıntab'da Suç ve Ceza (1750-1775)", *Gaziantep Üniversitesi Ayıntâb Araştırmaları Dergisi,*1/1, (Aralık 2018): 30.
[176] Leslie Peirce, *Ahlak Oyunları (1540-1541 Osmanlı'da Ayntâb Mahkemesi ve Toplumsal Cinsiyet),* çev. Ülkün Tansel, 1. bs. (İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2000), 481.
[177] UŞS, 224/46-170; 61-231; 80-59.
[178] UŞS, 224/20-86; 56-214; 90-98; 137-70.
[179] Peirce, "İnsan Kaçırmanın Namuslu ve Namussuz Halleri: Osmanlı Dünyasında Hükümdarlar, Eşkıyalar ve Kahramanlar", 53.
[180] UŞS, 224/90-98.
[181] Mustafa Demir, *16. Yüzyılda Osmanlı Devleti'nde Suç ve Suçlular: İstanbul Örneği* (Doktora Tezi, Hacettepe Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2016), 51.

oldum işte vefât ediyorum şeklinde söyleminden ötürü suçlu görülmüştü.[182] Ancak tartışmaya neden olan konu belirtilmediği gibi olaya şahitlik yapacağı iddia edilen muhbirler de gelmediğinden ispat edilememiş ve Caşu, kefil şartıyla tahliye edilmişti. Ayrıca gündelik yaşamın önem arz eden konuları da husumetlerde yaşanan şiddetin düzeyinde belirleyici rol oynamaktaydı. Örneğin; Ahıl karyesinden Mehmet, *pamuk tarlasını sürerken Ermeni Serab ile sudan dolayı* anlaşmazlık yaşamış ve aralarında tartışma gerçekleşmişti.[183] Bu esnada Serab, elindeki kazma ile kardeşi ise kama bıçağıyla Mehmet'e saldırarak öldürmüşlerdi.

1870-1873 tarihleri arasında toplu saldırı ve ikiden fazla kişinin dâhil olduğu 23 cinayet konulu duruşma bulunmaktadır.[184] Bunlardan 21'i Urfa kırsalında gerçekleşmiştir. 5 Kasım 1872 tarihinde kayıtlara geçen duruşma diğerlerinden farklıdır. Çünkü Şemer (Şammar) aşiretinden Acil el-Zeydan yaklaşık 300 kişiyle, Urfa'ya gelip giden 'Aneze bedevilerine saldırmış, alışılagelmiş olan çatışmalara bir yenisini eklemişti.[185] İki gurup arasında tercümanlık için askeriyeden Ali Onbaşı görevlendirilmiş, çıkan arbede esnasında onbaşı kurşun ile vurularak düşmüştü. Bir zenci köle ise Acil el-Zeydan'ın emriyle Ali Onbaşı'yı mızrakla öldürmüş, bunun üzerine kadı, Acil el-Zeydan'a idam cezası vermişti. Bu yaptırıma 224/1 numaralı defterde çok sık rastlanılmamaktadır. Mahkemenin idam kararı vermesi aslında suça karşı resmi ciddiyeti göstererek böylesine şiddetli eylemlerin önünü kesmeyi hedeflemesinden kaynaklıydı.[186] Caydırıcılığı hedefleyen bir başka uygulama yöntemi ise kürek cezasıdır.[187] Öldürme suçlarına, 1858 ceza kanunun 180. maddesine göre kürek cezasının uygulanması kararlaştırılmıştı.[188] Cinayeti konu alan belgelerin 9'unda kürek cezası uygulanmıştır.[189] Afgan muhacirlerinden Abdurrahman uyuşmazlık yaşadığı Mehmet Ali'yi katletmiş ve mahkeme idamına

[182] UŞS, 224/29-125.
[183] UŞS, 224/115-202.
[184] UŞS, 224/3-9; 6-29;16-77; 21-91; 72-67; 88-91; 96-125; 100-138; 103-150; 103-153; 117-209; 118-216; 122-1; 124-13; 132-50; 142-93; 144-101; 151-128; 155-142; 152-145; 153-147; 153-152; 155-163.
[185] UŞS, 224/152-145; 153-147; 155-142.
[186] Marcus, *Modernliğin Eşiğinde Bir Osmanlı Şehri: Halep*, 157.
[187] Hacer Kırlı, *Kürek Cezası ve Osmanlı Uygulaması (966-981/1558-1574)*, (Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslâm Bilimleri Ana Bilim Dalı İslâm Hukuku Bilim Dalı, 2015), 72.
[188] Avcı, *Osmanlı Hukuku'nda Suçlar ve Cezalar*, 71.
[189] UŞS, 224/86-83; 93-111; 116-205; 117-209; 126-23; 138-77; 149-121; 152-145; 155-163.

hüküm vermişti.[190] Ancak bu karar daha sonra on beş sene kürek cezasına dönüştürülmüştü.

Defterde cinayet suçuna yönelik cezanın verilmediği davalar da mevcuttur. Bu durum, maktulün vereselerinin diyet isteyerek sulh yolunu seçmesi ve davadan feragat etmesiyle gerçekleşmiştir. Diyet; Arapça *vedy* kökünden türemiş, İslâm Hukuku'nda ise bir şahsın haksız bir şekilde öldürülmesi, sakat bırakılması vb. durumlarda ceza ve kan bedeli olarak ödenen mal veya paradır.[191] Bu anlaşmayı konu edinen 7 dava bulunmaktadır.[192] Abamor köyünde öldürülen Birkeli'nin veresesi, köy muhtarı İsmail ve oğlu Mamo üzerine dava açmıştı. Davacı iddiasını ispatlayamamış olmasına rağmen Suruç kazası hanedanından Hamo Ağa'nın arabuluculuk faaliyeti ile taraflar on bin kuruşa sulh olmuştu.[193]

Diyetin bir başka şekli, faili meçhul cinayetler sonucunda uygulanan kassâmedir. Kan parası, maktulün bulunduğu yer eğer mülk arazisi ise sahibinden alınır, bir köy veya kasabanın ortak malı ise burada yaşan ahaliye ödettirilir.[194] Bu yola başvurulabilmesi için vefat edenin bulunduğu bölge halkından elli kişinin suç fiilini işlemediklerine ve faili bilmediklerine yönelik yemin etmeleri gerekir.[195] Eğer yemin edecek olanların sayısı az ise mevcut kişiler birden fazla yemin eder.[196] Kassâmeye yönelik 11 adet belge vardır.[197] Agob gece vaktinde Çömlekçi karyesi civarında saldırıya uğrayarak ölmüştü.[198] Katilinin bulunamaması üzerine mahkeme, *erbâb-ı kassâmeden ve değirmen-i mezkûr müştereklerinden Hasso nâm kimesneye bi'l-muvâcehe elli def'â tahlîf-i şer'î olunarak keyfiyet diyet-i kassâmeye munkalib* olması için hüküm vermişti. İlerleyen dönemde katilin hâlâ ortaya çıkmaması üzerine alınan karar ile karye halkına diyet ödettirilmişti.[199]

---

[190] UŞS, 224/80-57; 116-205.
[191] Ali Bardakoğlu, "Diyet", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (İstanbul: TDV yayınları 1994), 9: 473.
[192] UŞS, 224/3-12; 7-31; 13-64; 15-73; 86-83; 93-111; 124-12.
[193] UŞS, 224/124-12.
[194] Avcı, *Osmanlı Hukuku'nda Suçlar ve Cezalar*, 93.
[195] Bardakoğlu, "Diyet", 477.
[196] Schacht, *İslâm Hukuku'na Giriş,* 208.
[197] UŞS, 224/3-9; 96-125; 100-138; 108-177; 115-199; 126-24; 138-76; 139-79; 146-109; 149-119; 154-140.
[198] UŞS, 224/126-24.
[199] UŞS, 224/s.109.

Cezanın uygulanmadığı bir diğer yol ise feragattir. Feragat, vaz geçme, el çekme anlamına gelir.[200] Hukuk literatüründe ise dava açılmadan veya hüküm verilmeden önce müddeinin zanlıyı bağışlaması durumudur.[201] Cinayet konularında bu el çekmeye yönelik 7 adet dava tespit edilmiştir.[202] Bu tutanakların hepsinde davacılar, iddiasını ispat edemedikleri ve gerekli tanıkları mahkemeye getiremedikleri için davadan çekilmeyi tercih etmişlerdir. Mehmet hanesindeyken Ahmet tarafından kurşun ile öldürüldüğü iddia edilmişti. Şahit olarak sadece köylülerinden Seyyido gelmiş, ifadesinde; Ahmet'in tüfekle Mehmet'in evine gelip silahı ateşleyerek onu vurduğunu belirtmişti. Ancak başka şahitlerin olmaması ve yalnız Seyyido'nun şahitliği yetersiz kaması nedeniyle maktulün vereseleri feragat ederek davadan çekilmişlerdi.[203]

Şiddete dayalı olarak 1870-1873 yılları arasında vuku bulan darp ve cerh olaylarının 44 tanesi Urfa kırsalında gerçekleşirken[204] yirmi ikisi ise şehrin muhtelif mahallelerinde meydana gelmiştir.[205] Kadı sicillerinden hareketle suça meyilli faillerin olay esnasında; tokat ve yumruk dışında taş, değnek, asa, iskemle, muşta, kesici-delici alet (kılıç, bıçak, kama bıçağı, katırcı bıçağı, hançer) basit suç araçlarının yanında ateşli silahlar da (tabanca, tüfek) kullanıldıklarına şahit olunur.[206] Kurşun ile yaralamanın kayda geçirildiği ancak kullanılan silah türünün belirtilmediği davalar da mevcuttur.[207] Kavgayı konu edinen bu suçun ve silah kullanımının kırsal alandaki fazlalığı yukarıda temas ettiğimiz üzere buralarda

[200] Mehmet Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü 1*, (İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1983), 602-603.
[201] Mustafa Avcı, "Osmanlı Ceza Mahkemesinde Sulh (Uzlaştırma)" *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 25/1 (Temmuz 2017): 22.
[202] UŞS, 224/2-6; 8-38; 22-94; 36-128; 62-235; 115-199; 132-47.
[203] UŞS, 224/22-94.
[204] UŞS, 224/6-28; 12-58; 12-60; 13-63; 19-84; 20-86; 27-118; 37-134; 39-141; 47-176; 50-191; 61-232; 63-239; 63-242; 65-252; 72-22; 74-32; 75-38; 78-50; 80-58; 83-72; 90-101; 93-110; 93-112; 95-122; 102-146; 102-147; 103-154; 110-180; 113-192; 115-201; 117-207; 120-224; 120-228; 122-2; 123-6; 131-46; 132-48; 141-91; 146-107; 150-122; 150-125; 153-135; 154-137.
[205] UŞS, 224/4-18; 5-22; 6-26; 25-111; 37-129; 37-132; 41-150; 42-154; 61-232; 66-257; 67-260; 68-2; 75-38; 88-87; 111-185; 114-194; 116-206; 120-226; 125-16; 142-92; 154-156; 157-170.
[206] UŞS, 224/7-33; 9-46;25-111; 37-129; 50-187; 67-260; 27-118; 62-237; 95-119; 95-122;37-132; 91-133; 103-154; 106-167; 111-185; 119-221; 128-33; 135-61; 156-164; 88-46; 19-84; 37-129;41-150; 66-257; 110-180; 114-194; 118-215; 123-6; 125-16;132-48; 143-98; 157-170; 88-46; 36-129; 50-191; 66-257; 80-58; 46-180; 113-192; 115-201; 123-6; 141-91; 47-176;156-164; 21-92;26-115; 94-118;38-136; 50-190; 90-101; 115-201; 26-115; 38-136; 91-132; 38-134; 74-32; 88-87; 141-90; 151-122; 40-145; 61-229; 69-7; 102-148; 153-135; 13-63; 102-148; 153-134; 23-98; 150-122; 83-72; 115-201; 120-224; 150-125; 152-133; 43-158; 117-207; 152-133; 113-191; 75-38.
[207] UŞS, 224/43-158; 117-207.

merkezi otoritenin eksikliğinden ve köy halkının silahlanmaya meyilli oluşuyla açıklanabilir.

116 davanın 68'i iki kişi arasında geçen çatışmaları konu edinirken,[208] kırk sekizi ise ikiden fazla kişinin dâhil olduğu uyuşmazlıkları içerir.[209] Şiddeti konu edinen dava tutanaklarının ilk sırasında; faillerin yaşadığı mahal, hüviyeti, akabinde davalı kişinin açık kimlik bilgileri belirtilir. Kişi ne şekilde ve hangi suç aletleri ile darp edildiği bu bilgilerin ardında sıralanır. Abdullah ve İmam *boynundan darp ve cerh* olmuştur. Yarımdepe karyeli Ali *başından şikest*[210] olduğunu belirtir. Osman *çenesinden ve omzundan*, kolcubaşı Hasan Ağa *yüzünden ve sair mahallerinden* darp edildiğini ifadelerinde belirtirler. İsmail *sol kolundan,* Ali Bey *kuşağı altından kurşun ile* yaralanmış, Esmakulu karyeli Meryem *değnek ile* Zeliha'nın *dişlerini* kırmıştır. Arap Mehmet *sağ gözünden* yaralanır. Bido *katırcı bıçağı* ile Serkis'i *sol dizi* ve *sol baldırından yaraladığını* beyan eder. İbrahim ise kardeşi Abdurrahman'ı *kaburga kemiğini kırmak* suretiyle cerh ettiğini ifadesinde belirtir. Hasne Hatun *sol kaşı üzerinden* yaralandığını haykırır, Harran Kapısı mahalleli İmam *burnundan cüzvîen* yaralandığını mahkemede ikrâr eder.[211]

Gerilimlerin çeşitli sebepleri bulunmaktadır. Mahkemeye intikal eden en fazla ihtilaflardan birisi, gasp ve hırsızlık olaylarıdır. Bu suçun sayıca fazla olması hasebiyle ayrı başlık altında incelenmiştir. Ancak yaralamayı konu alan 8 dava,[212] toplumun sadece mal varlığını değil bir noktada can güvenliğini de tehdit eder boyuta ulaştığının göstergesidir. Urfalı Hasan ve arkadaşı Hıristiyan Kerbo 'Aynbatar karyesi değirmeninde gecelerken yirmi kadar şahsın saldırısına ve gaspına

[208] UŞS, 224/4-18; 4-19; 5-22; 6-28; 12-58; 12-59; 15-71; 19-84; 20-86; 25-111; 25-112; 37-129; 39-141; 40-145; 41-150; 43-158; 44-163; 50-187; 50-190; 50-191; 61-229; 62-236; 62-237; 63-242; 67-260; 68-2; 69-7; 74-32; 75-38; 76-39; 77-46; 78-50; 80-58; 83-72; 85-80; 88-87; 90-101; 93-110; 95-122; 98-132; 98-133; 103-154; 106-165; 106-167; 111-185; 113-191; 113-192; 116-206; 118-215; 119-221; 120-226; 120-228; 122-2; 123-5; 129-37; 133-51; 134-60; 135-61; 141-91; 142-92; 145-105; 146-107; 147-114; 150-122; 150-125; 153-134; 154-156; 157-170.

[209] UŞS, 224/7-33; 9-46; 9-48; 12-60; 13-63; 21-92; 23-98; 25-109; 26-115; 27-118; 37-132; 38-134; 38-136; 42-154; 44-159; 47-176; 48-180; 61-232; 63-239; 65-252; 66-257; 72-22; 93-112; 93-114; 94-118; 95-119; 102-146; 102-147; 102-148; 105-161; 110-180; 114-194; 115-201; 117-207; 120-224; 123-6; 125-16; 128-33; 131-45; 131-46; 132-48; 134-55; 141-90; 143-98; 152-133; 153-135; 154-137; 156-164.

[210] Şikest: Kırmak, kırılmak. Sami, *Kâmûs-ı Türkî,* 783.

[211] UŞS, 224/4-19; 5-22; 6-28; 12-59; 19-84; 20-86; 21-92; 25-111; 37-132; 38-134; 38-141; 40-145; 41-150; 47-126; 50-190; 50-191; 61-229; 61-232; 65-252; 66-257; 67-260; 69-7; 74-32; 76-39; 78-50; 83-72; 88-87; 90-101; 93-110; 102-147; 102-148; 105-161; 113-192; 114-194; 115-201; 117-207; 119-228; 125-16; 136-60; 141-91; 146-107; 150-122; 150-125; 153-134; 153-134; 153-135; 157-170.

[212] UŞS, 224/13-63; 42-154; 61-232; 63-239; 65-252; 72-22; 102-146; 102-147.

uğramışlardır.[213] Bir başka dava da ise Ayney karyesinden Aynalıoğlu Mehmet hanesinde uyurken İbo, Mehmet ve Hafız tarafından hücuma uğramış, on iki bin kuruşu çalınmıştır.[214] Üç Kenisa karyeli Halil, Yusuf ve Ali ise Açıksu isimli mahalde dört kişinin saldırısına ve gaspına uğramışlardır.[215] Burada şu noktaların altını çizmek uygun olacaktır; saldırıların Urfa'nın kırsalında ve belirli bir noktada gasp amelinde gerçekleşmiş olmasıdır. Bunun sebebi olarak grupların kırsal alanlarda daha iyi fırsatlar yakalayabildikleri[216] gösterilebilir. Zira olaylarda birden fazla kişinin olması, eylemi gerçekleştirenlerin rahat hareket edebildiklerini göstermekte ve yukarıda belirtildiği gibi devletin denetim gücünün buralarda yetersiz kaldığına işaret etmektedir. Çatışmaların bir başka konusu ise aile içinde meydana gelen hadiselerdir. Bu konuya yönelik 7 dava mevcuttur.[217] Babalarından irsen[218] kalan metrukât[219] yüzünden İbrahim, kardeşi Abdurrahman ile çatışması buna verilebilecek örnekler arasındadır.[220]

Daha önce belirttiğimiz üzere kız veya evli kadınların kaçırılması, kişilerin namusunu tehlikeye düşürdüğü için şiddetin seviyesini belirlemede rol oynamaktadır. Kaçırma fiillerine ilişkin 4 dava bulunmaktadır.[221] Farsi, Doleni hatunu Begi Oma'nın evine kaçırması neticesinde Doleni hatunun biladeri İvo, otuz kişi ile Begi'nin evini basmış ve Begi ile bilâderi Ömer'i yaralamışlardı.[222] Yerleşik köylüler arasındaki akrabalık ihtimali ve benzeri durumlar onları ortak bir amaç etrafında birleştirdiği[223] gibi aynı köyden olmaları ihtimali bu kadar kişiyi bir araya getirmiş olmalıdır.

Mahkemeye intikal eden çatışmalar topluma ait dinamizmle de açıklanabilir. Fiili şiddette, baskın gurubun erkek olması, eril bir toplum olarak erkek dinamiğinin şehirde yoğun olduğunu gösterir. Ancak nadir de olsa kadın-erkek arasında

---

[213] UŞS, 224/63-239.
[214] UŞS, 224/61-232.
[215] UŞS, 224/65-252.
[216] Suraiya Faroqhi, *Devletle Başa Çıkmak (Osmanlı İmparatorluğu'nda Siyasal Çatışmalar ve Suç)*, çev. Hamide Koyukan Bejsovec, 1. bs. (İstanbul: Alfa Yayınları, 2016), 185.
[217] UŞS, 224/37-129; 38-134; 43-158; 88-87; 106-167; 113-192; 114-194.
[218] İrsî: Mirasa mensup ve müteallik olan, miras olarak kalan. Sami, Kâmûs-ı Türkî, 88.
[219] Metrukât: Ölen bir kimsenin geride bıraktığı eşya ve mallar. Sami, Kâmûs-ı Türkî, 1277.
[220] UŞS, 224/113-192.
[221] UŞS, 224/63-242; 83-72; 115-201; 120-224.
[222] UŞS, 224/115-201.
[223] Amy Singer, *Kadılar, Kullar, Kudüslü Köylüler,* çev. Sema Bulutsuz, (İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1996), 153.

gerçekleşen uyuşmazlıklara da rastlanır. Örneğin Kara Fatma'nın Tüfenkçibaşı Hacı Ağa'dan 318 kuruş alacağını talebi, arbede ile sonuçlanmıştı.[224] Defterdeki 1-158 sayfalar arası kayıtlara göre kadınların kavgaya karışıp cezalandırıldığı 3 dava mevcuttu. Cezalar neticesinde kadın failler imam hanesinde hapis cezasına çarptırılmışlardı.[225] Osmanlı Devleti, başlattığı reformla 1878 yılına kadar memleketin her yerine birçok hapishane inşa ettirmiş ancak 1880 yılında yayınlanan nizamnâme ile kadınların ayrı koğuşlarda kalması kararlaştırılmıştı.[226] Dolayısıyla 1870-1873 yılları arasında kadınlara mahsus bir hapishaneden söz etmek mümkün olmadığı için Urfa'da kadın faillerin cezaları imam hanesinde belli bir dönem kalmalarıyla giderilirdi.

Uyuşmazlıklarda halkın yaşamını idâme ettirecek ekonomik kaygılar da önemli yere sahipti. Bu açıdan tarla, servetin temel unsuruydu[227] ve kırsalda yaşayan halkın gelirinin önemli bölümünü oluşturmaktaydı.[228] Dolayısıyla çift sürülen bu topraklara hayvan salınmasıyla mahsulün zayi olması ve tasarruf hakkına müdahalede bulunulması[229] aslında bir geçim kaynağını hedef almaktaydı. Kehriz isimli mahalde esbini (at) çayırlamak emelindeyken Şemo ve iki oğlu, Müslüm ve Bozo'ya kendi tarlalarına hayvanını saldığı gerekçesiyle saldırmışlardı.[230] Kavgalar, alım-satımdan doğan uyuşmazlıklarda da yaşanmaktaydı. Abdullah, Osman'dan satın aldığı beş parelik soğanı iade etmesi üzerine Osman tarafından darp edilmiş[231] ve Ato, dükkânına gelen müşterisini aldığı gerekçesiyle Kivork'a saldırmıştı.[232]

Gündelik yaşamın doğal bir sonucu olan bireysel ilişkilerde yaşanan anlaşmazlıklar da kavga ile sonuçlanmıştı. Alacak-verecek[233] kaynaklı istek ve laf dalaşları kavgayı başlatan nedenlerdi. Haribtan Karebet kendisinden, *beş pâre isteyip*

---

[224] UŞS, 224/50-187.
[225] UŞS, 224/50-191; 114-194; 142-92.
[226] Saadet Tekin, "Osmanlı'da Kadın ve Kadın Hapishaneleri", *Tarih Araştırmaları Dergisi*, 29/47, (Mayıs 2010): 90.
[227] Hülya Canbakal, *17. Yüzyılda Ayntâb: Osmanlı Kentinde Toplum ve Siyaset,* çev. Zeynep Yelçe, 1. bs. (İstanbul: İletişim Yayınları, 2009), 55.
[228] Dror Ze'evi, *Kudüs: 17. Yüzyılda Bir Osmanlı Sancağında toplum ve Ekonomi*, çev. Serpil Çağlayan, 1. bs. (İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2000), 131.
[229] UŞS, 224/9-48; 78-50; 110-180; 131-46.
[230] UŞS, 224/9-48.
[231] UŞS, 224/4-19.
[232] UŞS, 224/94-118.
[233] UŞS, 224/25-111; 50-187; 61-229; 67-260.

vermediğinden cinnet haliyle üzerine hücum eden Müslüm'ü şikâyet etmişti.[234] Hacı Sinan Efendi, Topal Halil'den alacağını istemesi üzerine arbede yaşanmış, Halil küfrettiği için Sinan Efendi ise Halil'i darp etmesinden dolayı ceza almışlardı. [235] Hanesinde bozulan mecrayı tamir esnasında çıkan anlaşmazlıkta Hacı Mehmet Said, tamirci Boğos'u yaralamış,[236] çizme alımından doğan sözlü çatışma neticesinde ise Salih, Halil'i cerh etmişti.[237] Yaralanmalar sadece bir geçimsizlik sonucu meydana gelmemişti. Kaza sonucu yaralanmaya ait üç duruşma vardır.[238] Arabmeydanı mahalleli on yaşlarında Mustafa bir taş atması sonucu Ermeni Serkis'i gözünden vurup kör etmesi bir kaza sonucu oluşmuştu.[239]

Kaydı tutulan ihtilaflar sadece Müslümanlar arasında gerçekleşmemişti. Hıristiyanlar ile yaşanılan ayrılıklar, had safhaya ulaştığında Hıristiyan ruhani lider devreye girerek Urfa kadılığına şikâyette bulunmuştu. Sefer ayında *Hıristiyan milletinden günde bir ikisinin İslâm tarafından darp olunduğu* söyleniyordu. Anlaşmazlık mevzusu; *Hıristiyan'ın İslâm'dan alacağı olduğu hâlde tahsil olunamadığından, İslâm'ın alacağı olduğunda ise cebren eşyasının satılmasından* kaynaklanıyordu. Bu durum, zaman zaman yerini kavgaya bırakmaktaydı.[240]

2.3. Hastalıklı Mahkûmlar Meselesi

Bu dönem Urfa hapishanelerindeki tutuklular, çeşitli sağlık sorunu yaşamışlardı. Hastalığa yakalananlara yönelik kırk kayıt bulunmaktadır.[241] Cezalıların etkisinde kaldığı hastalıklar; dimağ,[242] sıtma, humma,[243] ishal, istifrağ,[244] mide iltihabı, karaciğer ve bağırsak rahatsızlığı şeklindedir. Vuku bulan bu sorunlar, mahkûmların alıkonulduğu mekânın bir takım problemlerle karşı karşıya olduğunun göstergesidir. Zira hapishanelerde banyo ve su sıkıntısı yaşanması, ortamın temiz

[234] UŞS, 224/76-39.
[235] UŞS, 224/61-229.
[236] UŞS, 224/141-90.
[237] UŞS, 224/153-134.
[238] UŞS, 224/40-145; 90-101; 157-170.
[239] UŞS, 224/157-170.
[240] UŞS, 224/154-137.
[241] UŞS, 224/2-4; 4-16; 5-20; 5-23; 5-24; 6-26; 23-101; 23-102; 50-192; 62-233; 64-244; 69-4; 69-5; 69-6; 70-10; 70-15; 71-20; 72-22; 73-28; 73-29; 74-33; 77-44; 77-45; 78-48; 81-61; 84-76; 92-106; 93-113; 99-135; 103-151; 108-176; 113-190; 114-195; 114-197; 116-203; 124-10; 130-42; 134-57; 136-68; 140-86.
[242] Dimâğ: Kafanın içindeki beyin, akıl, şuur. Sami, *Kâmûs-ı Türkî*, 619.
[243] Hummâ: Sıtma, nöbet, tifo; Sami, *Kâmûs-ı Türkî*, 558.
[244] İstifrağ: Kusma, gaseyan; Sami, *Kâmûs-ı Türkî,* 102.

olmaması gibi meseleler mahkûmların sağlık sorunları yaşamasına sebep vermektedir.[245] Urfa özelinde ise, işaret edilen bu sorunların yanında bölgenin çok sıcak olması ve buna bağlı olarak rutubetli ortamın bulunması hastalığı tetikleyen başka faktörlerdir.[246]

Mahkeme verilerinin tamamında hastalık türünün ismine yer verilmemiş, hastaların durumu *keyifsiz* veya *nâ-mizâc* şeklinde ifade edilmiştir.[247] Humma[248] ve sıtma[249] en fazla karşılaşılan hastalık türüdür. Humma, insandan insana bitler aracılığıyla bulaşırken[250] sıtma ise sivrisinek ısırması sonucu insana geçen bir hastalıktır.[251] Urfa cezaevinin dar yapısı ve abdesthanelerinden kaynaklı hijyensiz ortamı[252] nedeniyle sağlık sorunlarının yaygınlaşması pek olası görünmektedir. Dördü katil, birisi hırsız suçlarından tutuklanan 5 kişi humma rahatsızlığına yakalanmışlardı.[253] Tabip raporunca başka yerde kalıp tedavî edilmesi gereken suçluların tahliyeleri uygun görülmediğinden bu kişilerin sağlığı düzelene kadar askerî hastanede kalmalarına hükmedilmişti. Sıtma hastalığına bir örnek ise hırsızlıktan yatan Halil ile ilgilidir.[254] 3 sene hapsine karar verilen zanlı ceza süresini tamamlamadan sıtma hastalığına yakalanmıştı. Urfa'da hapishaneye mahsus bir hastane olmadığı gerekçesiyle Halil, iyileşince tekrar teslim olmak üzere kefille serbest bırakılmıştı. Diğer hastalık türlerinden olan ishal,[255] dimağ,[256] istifrağ,[257] mide iltihabı,[258] karaciğer[259] ve bağırsak[260] rahatsızlıklarından da birer adet görülmüştü.

---

[245] Kibar İliş, *II. Meşrutiyet Döneminde Bitlis Hapishaneleri*, (Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2019), 68.
[246] Tahir Bilirli, "20. Yüzyılın Başlarında Urfa Hapishanesinin Genel Durumu", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11/57, (Haziran 2018): 100.
[247] UŞS, 224/5-23; 5-24; 23-101; 64-244; 69-6; 70-10; 73-29; 81-61; 84-76; 113-190; 114-197.
[248] UŞS, 224/5-20; 69-4; 69-5; 74-33; 77-44; 77-45; 78-48; 92-106; 93-113; 99-135; 103-151; 116-203; 124-10.
[249] UŞS, 224/4-16; 50-192; 114-195.
[250] Sevilay Özer, "I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nde Tifüs (Lekeli Humma) Salgını", *BELLETEN*, 80/287, (Nisan 2016): 219.
[251] Sevda Ağır, *Osmanlı'da Karantina Uygulama Süreçleri ve Tepkiler (1865-1914)*, (Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2020), 30.
[252] Bilirli, "20. Yüzyılın Başlarında Urfa Hapishanesinin Genel Durumu", 100.
[253] UŞS, 224/77-44.
[254] UŞS, 224/4-16.
[255] UŞS, 227/23-102.
[256] UŞS, 227/2-4.
[257] UŞS, 227/116-203.
[258] UŞS, 227/134-57.
[259] UŞS, 227/62-233.
[260] UŞS, 227/114-195.

Tutuklu hastaların iyileşmesindeki önemli bir engel de bu dönem Urfa'da hapishaneler özelinde bir hastanenin olmamasıdır. Bu durum davalarda; *Urfa'da makumlara mahsus hastane bulunmadığı* ifadesiyle açıkça belirtilmişti.[261] Neticede hastalar, sıhhatlerine kavuşabilmeleri için kefille serbest bırakılmakta ve iyileştiklerinde tekrar teslim olmaları beklenmekteydi. Eğer bu mahkûmların serbest bırakılmaları uygun değilse askerî hastanelere sevk ediliyorlardı.[262] Nakil olanlar daha ziyade hırsızlık, gasp ve cinayet suçunu işlemiş kişilerden müteşekkildi. Kefille serbest bırakılan bir takım mahkumun, sağlığına kavuşunca tekrar hapse dönmesi beklenirken, firar ettiği 27 Nisan 1870'de tutanaklara geçirilmişti.[263] Dolayısıyla hükümlülerin serbest bırakılması güvenlik zafiyetini de beraberinde getirmekteydi.

Bu dönem pek nadir de olsa sağlığını kaybeden suçlular arasında ölümler yaşanmıştı. Mehmet, Haso, Mico, Şeyho ve Osman, Yazıcıoğlu Mustafa'yı darp etmiş ve mağdur hayatını kaybetmişti. Yapılan incelemede hangisinin vurmasıyla öldüğü anlaşılamadığından zanlıların hepsi cezaevine konulmuştu. Bu esnada faillerden Osman rahatsızlandığı için tedaviye alınmış, ancak daha sonra hayatını kaybetmişti. Osman'ın ölmesine sebep olan rahatsızlığın ne olduğu ise belgede açıkça belirtilmemişti.[264]

2.4. Alacak-Verecek Davaları

İncelemiş olduğumuz 1870-1873 tarihleri arasında 40 adet alacak-verecek anlaşmazlığı tespit edilmiştir.[265] Alacak-vereceğe; sadeyağ ya da tahıl ürünleri gibi tüketim ürünleri konu olurken, nakden verilen borç talepleri söz konusudur. Para birimleri olarak Fransa parası, mecidiye altını, kuruş isimler geçmektedir. Urfa transit ticaret güzergâhı olan Güzenydoğu Anadolu'nun bir parçası[266] ve Halep gibi dünyanın çeşitli yerlerinden gelen ürünlerin tutulup, birçok bölgeye yeniden dağıtım

[261] UŞS, 224/4-16; 5-20; 6-26; 69-6; 93-113; 99-135; 114-195.
[262] UŞS, 224/69-6; 70-15; 77-44; 99-135; 116-203.
[263] UŞS, 224/5-24.
[264] UŞS, 224/108-176; 114-197.
[265] UŞS, 224/7-8; 17-80; 22-96; 23-99; 24-104; 26-114; 28-122; 44-161; 45-164; 45-165; 46-169; 47-175; 51-195; 61-230; 65-249; 72-24; 74-31; 74-34; 75-37; 78-49; 79-55; 83-70; 83-72; 88-90; 89-94; 96-124; 101-141; 107-172; 111-181; 115-200; 122-235; 127-25; 128-31; 136-66; 144-102; 147-113; 148-117; 152-129; 154-153; 154-165.
[266] Şevket Pamuk, *Osmanlı Ekonomisi ve Dünya Kapitalizmi (1820-1913)*, (Ankara: Yurt Yayınları, 1984), 107.

yapılan bir merkezin yanındaydı.[267] Şehirdeki nakit para akışı, bu ticaret bölgesine gelen tüccarların, Urfa'ya da uğrayarak ticari faaliyetlerde bulunmalarıyla açıklanabilir. Çünkü Urfa, Halep'i Anadolu'nun ticaret merkezlerine bağlayan yol üzerinde bulunmaktaydı.[268]

Borçlanmaların 13'ü senet ve poliçelerle gerçekleşmişti.[269] İleride yaşanması muhtemel anlaşmazlıklara karşı alacaklılar, verdikleri ödünç paraları güvenceye almak için aralarındaki anlaşmayı bu tarz yazılı dokümanlara geçirme ihtiyacı duymuşlardı.[270] Urfa ağnâm tüccârından Seyyido, Erzurum ağnâm tüccârlarından Abbas, Halil Karo ve Nebo'ya poliçe yoluyla 115 Fransa lirası vereceği vardı.[271] Ancak Seyyido borcunu vermemekte direnmesi üzerine alacaklılar mahkemeye başvurarak Seyyido ile aralarında bulunan poliçeyi kadıya sunmuşlardı. Duruşmada bu vesika delil olarak kabul edilmesi üzerine mağdurlar haklı bulunmuş, Seyyido'nun üzerinde bulunan malların satılarak borcunun alacaklılara verilmesine karar verilmişti. Sermaye sahiplerinin kendilerini güvenceye almak için başvurdukları bir başka yol ise, belgelerde *vefâ-i bey*‘ veya sadece *bey‘* olarak geçen satış akdidir. Bu mukavele ile paraya ihtiyaç duyan yükümlünün, belirlenen mülkünü verecekli olduğu kişiye rehin bırakması şeklinde taraflar arasında bir ilişki doğmaktaydı.[272] Makdis Vanis, Yedikardaşoğlu Şahin'de alacağı olan 9000 kuruşa karşılık Şahin'in bir bab menzilini vefâ-i bey‘ eylemiş ve borcun düzenli olarak her sene 1000 kuruş taksitle ödenmesi kararlaştırılmıştı.[273]

Mahkeme kayıtlarından hareketle borçluların esnaflık, hayvancılık, tarım ve ticaretle uğraştıkları görülmektedir. Söz konusu mesleklere mensup kişilerin borçlarını ödeyememelerine, Urfa'da bu dönem yaşanan nakit para sıkıntısı gerekçe gösterilebilir.[274] Öyle ki bir kısım borçlunun almış olduğu paraları tekrar ödeyemedikleri görülmektedir. Bu duruma verilebilecek örneklerden birisi 29 Nisan 1871 tarihine aittir. İspanya konsolosunun şikâyeti üzerine açılan davada

[267] Marcus, *Modernliğin Eşiğinde Bir Osmanlı Şehri: Halep*, 190.
[268] Asoğlu, "Osmanlı Yerelinde Konsoloslar, İdari İlişkiler ve Tarımsal Ağlar: Urfa, 1850-1900", 29.
[269] UŞS, 227/2-8; 23-99; 26-114; 65-249; 75-37; 78-49; 79-55; 88-90; 101-141; 115-200; 127-25; 148-117; 156-165.
[270] Peirce, *Ahlak Oyunları (1540-1541 Osmanlı'da Ayntâb Mahkemesi ve Toplumsal Cinsiyet)*, 372.
[271] UŞS, 224/26-114.
[272] İsmail Asoğlu, *Birliktelikten Yol Ayrımına Urfa Kazasında Gayrimüslimler (1880-1910)*, (Doktora Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2019), 224.
[273] UŞS, 224/2-8.
[274] Asoğlu, *Birliktelikten Yol Ayrımına Urfa Kazasında Gayrimüslimler (1880-1910)*, 219.

Körükçüoğlu Süleyman'ın konsolosa 9328 kuruş vereceği olduğu belirtilmişti. Aynı zamanda Süleyman'ın Halep ve Urfa'da muhtelif kişilere toplam 70.900 küsur vereceği de bulunmaktaydı. Ancak kendisi iflas ettiği için bu vereceklerini karşılayacak durumu bulunmamaktaydı. Mahkemenin yaptığı tetkikat sonucunda ailesinin oturduğu 25.000 kuruş kıymetli bir hanesi olduğu belirtilerek, mülkün satılıp alacaklılara dağıtılması kararlaştırılmıştı.[275]

Şehirde borç veren varlıklı kadınlar da vardı. Ali Ağa'nın zevcesi Zebide Hatun, tüccâr Hacı Müslüm Ağa'dan 4000 kuruş alacağı iddiasıyla mahkemeye başvurmuştu.[276] Ancak Müslüm Ağa, borcunu ödediğini iddia etmiş, bunun üzerine kadı, davanın tekrar görülmesi hususunda karar vermişti. Adile Hatun ise Maho'ya 8750 kuruş vermiş fakat bunun 3050 kuruşunu geri alamadığı için Maho hapis cezası almıştı. Bu yaptırım, Maho'nun geri kalan meblağı alacaklısına ödemesiyle son bulmuştu.[277] Kadınlar kendi haklarını savunabilirlerken, kendilerini temsilen vekil tayin edebiliyorlardı.[278] Çünkü kadınlar kendi uğraşlarını izletmek için genellikle vekil kullanırlardı.[279] İlaveten bu örnekler kadınların şehirdeki ticaret hayatını bir ölçüde takip edebildiklerini[280] ve şahsi paralarından borç vererek şehrin iktisadî hareketliliğine az da olsa katkı sağladıklarını da göstermekteydi.[281]

2.5. Arazî Anlaşmazlıkları

Davalarda arazilere *müdahale etme* şeklinde tanımlanan uyuşmazlıklara ilişkin 27 dava[282] mevcut olup, belgelerde tarım yapılan bu sahaların sınırları kıta ve kile üzerinden ifade edilmiştir. Kıta; bir dönümden eksik olan arazî için kullanılan bir tabirdir.[283] Kile, Arapça keyl mastar olarak ölçmek, isim şekliyle ise ölçü manasında kullanılmış ve Türkçeye kile şeklinde girmiştir.[284] Arazilerin bu kavram üzerinden

[275] UŞS, 224/74-34.
[276] UŞS, 224/79-55.
[277] UŞS, 224/111-181.
[278] Ekinci-Asoğlu, *Kadı Sicillerine Göre XIX. Yüzyılın İkinci Yarısında Urfa'da Gündelik Hayat*, 428.
[279] Peirce, *Ahlak Oyunları (1540-1541 Osmanlı'da Ayntâb Mahkemesi ve Toplumsal Cinsiyet)*, 213.
[280] Ze'evi, *Kudüs: 17. Yüzyılda Bir Osmanlı Sancağında toplum ve Ekonomi*, 207.
[281] Nihal Cihan Temizer, "19.Yüzyılda Batı'da ve Osmanlı'da Kadının Sosyal ve Ekonomik Hayattaki Yeri", *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Kadın ve Aile Araştırmaları Dergisi,* 2/1, (Haziran 2021): 54.
[282] UŞS, 224/27-119; 130-39; 130-40; 132-49; 133-53; 133-54; 135-62; 135-65; 136-65; 137-74; 142-95; 143-96; 148-116; 150-124; 152-132; 154-139; 155-143; 155-144; 154-149; 153-151; 154-155; 155-160; 155-161;156-166; 157-167; 158-1; 158-2.
[283] Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü 2*, 276.
[284] Cengiz Kallek, "Kile", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (Ankara: TDV yayınları 2022), 25: 567.

tanımlanmasının sebebi ise, Osmanlı Devleti'nde tarlalar ekilebilecek tohum miktarıyla ifade edilmesinden kaynaklanmaktadır.[285] Dolayısıyla ekilen tohum, elde edilecek mahsul için önemli bir gösterge olmakta ve tarlanın değeri de elde edilen ürünün miktarına göre belirlenmektedir.[286]

Kırsaldaki köylü ekonomisi, genel olarak bir ailenin geçimini sağlayabileceği orta büyüklükte toprak miktarına sahip olmasıdır.[287] Urfa şehrinde ise tarımın kırsal kesim için çoğu zaman tek gelir kapısı olması, toprağın, köylüler açısından hayatlarının merkezinde bulunmasıyla sonuçlanır.[288] Böyle bir ortamda zenginliği, araziyi işlemenin ve elde edilen ürünün oluşturması[289] düşünüldüğünde fertlerin arazilere müdahale etmesi, daha fazla gelir elde etmek arzusuyla açıklanabilir. Mehmet Ali, Ayşe'ye kalan 9 kıta toprağa müdahale ederken,[290] arazinin çekirge istilasından dolayı bir iki sene boş bırakılmış olmasından faydalanarak fuzûli yere tapusuna geçirdiğini kabul eder. Gerçekten de çekirge istilaları Urfa tarımın çeşitli senelerde sekteye uğratarak tarım alanlarını işlevsiz bırakmıştı.[291] Öyle ki merkezden çekirge istilalarına karşı önlemlerin alınmasına yönelik emirler bile gönderilmiş,[292] hatta bu istilanın olduğu senelerde vergilerin dahi ertelenmesi gündeme gelmişti.[293] Görüldüğü üzere böyle durumlarda boş bırakılan araziler, bir başkasının kendi zimmetine geçirmesi için fırsat yaratmıştı. Benzer şekilde Anaz köyünden Şeyh Mehmet, Ali el-Hasan, Alo el-Dağlı, Halil el-Ahmet ve Davud el-Şeyho, kendilerine babalarından kalan toplam 185 kilelik araziyi Köroğlu Ömer Ağa'nın tapu ettirdiği gerekçesiyle mahkemeye başvurmuşlardı. Mahkemede Ömer Ağa, 1845/1846 tarihinden itibaren köy ahalisinin cümleten dağılıp gittiğini ve köyün harabe kaldığını, bunun üzerine kendisinin buralara ziraatçı getirip tekrar ekim faaliyetlerine giriştiğini ve 10 yıldır bunu devam ettirdiği için yerleştirdiği ziraatçı olan Halit,

[285] Suraiya Faroqhi, *Osmanlı'da Kentler ve Kentliler*, çev. Neyyir Kalaycıoğlu, 3. bs. (İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2000), 315.
[286] Taş, *Kadı Sicillerine Göre XIX. Asrın İkinci Yarısında Urfa'da Sosyal Hayat*, 366.
[287] Tevfik Güran, *19. Yüzyıl Osmanlı Tarımı*, (İstanbul: Eren Yayıncılık, 1998),112.
[288] Taş, *Kadı Sicillerine Göre XIX. Asrın İkinci Yarısında Urfa'da Sosyal Hayat*, 376.
[289] Mustafa Hatipler, *Osmanlı Toprak Rejimi ve Tarihsel Süreç İçinde Kooperatifçiliğimiz,* (Doktora Tezi, Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi Ana Bilim Dalı, 2010), 122.
[290] UŞS, 224/135-62; 157-167.
[291] Taş, *Kadı Sicillerine Göre XIX. Asrın İkinci Yarısında Urfa'da Sosyal Hayat*, 377.
[292] BOA, MVL: 764-15.
[293] BOA, MVL: 778-77.

Mehmet Bakır, Ali ve Kadir üzerine tapu ettirdiğini belirtmişti. Yapılan tetkikte ismi belirtilen köy ahalisinin yıllardır arazilerini boş bıraktıkları anlaşılmıştı.[294]

Mağdurlar, kendi tarım alanlarına el uzatılmasına karşı tapu veya yazılı senetle arazinin kendi tasarruflarında olduklarını kanıtlıyor ve olası müdahalelere karşı bu vesikaları dayanak olarak kullanıyorlardı. Çünkü bu maddesel deliller, mağdurların davayı kazanmasında önemliydi.[295] Temo ile Haso, Ali bin Mehmet ve Ali bin Ahmet'in tasarrufunda bulunan tarlalarına müdahalede bulunmuş ve yarısının kendilerine ait olduğunu ileri sürmüşlerdi. İddiaya göre ekim bölgesi, Ali bin Mehmet ve Ali bin Ahmet'in yaklaşık otuz seneden beri kullanma yetkisindeydi ve ellerinde konuya ilişkin tapu bulunmaktaydı. İlgili belgeye dayanan kadı, Ali bin Mehmet ve Ali bin Ahmet'i haklı bulmuş ve işlerine devam etmelerini kararlaştırarak Temo ve Haso'yu müdahaleden men etmişti. [296]

2.6. Zina ve Tecavüz

Aralarında nikâh sözleşmesi olmayan bir erkek ve bir kadının kendi rızalarıyla yaşadıkları cinsel münasebet olarak tanımlanan zina,[297] bu cinsel suçta, kadının eyleme zorlanması ve rızasının olmaması noktasında tecavüzden ayrılmaktadır.[298] İncelenen dönem aralığında 14'ü zina,[299] 8'si cebren olması hasebiyle tecavüz[300] ve 2 adet sarkıntılık[301] olmak üzere toplam yirmi dört kayıt bulunmaktadır. Diğer suçların aksine - hırsızlık, cinayet, darp ve cerh - söz konusu kabahatin az oluşu; dönemin ahalisinin bu tarz eylemlere şiddetle karşı olmasından ileri gelir. Zira bu fiil toplumun mihenk taşı olan aile kurumunu temelden sarsmaktadır.[302]

Belgelerde zina konusunun mahkemeye intikaliyle birlikte suçu sabitleşen zanlılara belirli aralıklarla hapis cezaları ve bölgeden uzaklaştırma uygulandığı

---

[294] UŞS, 224/150-124.
[295] Peirce, *Ahlak Oyunları (1540-1541 Osmanlı'da Ayntâb Mahkemesi ve Toplumsal Cinsiyet)*, 308.
[296] UŞS, 224/133-53.
[297] Yağmur Temiz, "Türk İslâm Hukuku'ndan Günümüze "Zina", *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 5/2, (Temmuz 2016): 495.
[298] Mine Keleş, *XVII. Yüzyıl Sonlarında Trabzon'da Yaşanan Asayiş Sorunları (1692-1700)*, (Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2019), 100-101.
[299] UŞS, 224/3-11; 14-?; 18-81; 62-234; 72-21; 72-23; 73-27; 81-64; 121-229; 123-7; 125-17; 127-28; 130-41; 136-69.
[300] UŞS, 224/14-67; 15-72; 21-91; 66-258; 67-261; 125-17; 147-111; 151-126.
[301] UŞS, 224/108-178; 120-223.
[302] Keleş, XVII. Yüzyıl Sonlarında Trabzon'da Yaşanan Asayiş Sorunları (1692-1700), 101.

anlaşılmaktadır. 30 Mayıs 1871 tarihli davaya göre Tekye Ali, Fatma isimli biriyle zinada bulunduğu şüphesiyle mahkemeye çıkarılmıştı. Fatma, *komşu kızı diğer Fatma ile ebe karıya gitmek üzere merkûm Ali'nin hânesine gitmiş olduğunu ve mezbûr Ali her ne kadar kendisine fi'il-i şenî'*[303] *etmek emelinde olmuş ise de fi'ile çıkmamış olduğunu* belirtir. Ali ise; *haber ve âgâhı olmaksızın mezbûrenin hânelerine gelmiş olduğunu* ifade eder. Ancak mahkeme, Fatma ve Ali'nin inkârlarına rağmen *fii'il-i şenî* hususunda kuvvetli emare görerek Ali'ye bir hafta hapis cezası verilmesine, Fatma'nın ise zevciyle beraber asıl memleketleri olan Halep'e gönderilmesine hükmetmişti.[304] Suçların tamamında cezanın uygulanmadığı da görülmektedir. Çünkü failler, dava esnasında birbirleriyle evleneceklerini vaat ederek uygulanması muhtemel yaptırımlardan korunmaya çalışmışlardı. Ayrıca evlilik öncesi cinsel ilişkiler, nikâhlanmaların karşısına çıkan engelleri kaldırarak evlilik sürecini hızlandırma yolunda işlev görebiliyor[305] ve fıkhen hamilelikten önce böyle bir nikâhlanma caiz kabul edilebiliyordu.[306]

Tecavüz ise, yukarıda belirtildiği gibi karşının rızası olmadan zorla yapılması ve vücut bütünlüğünü tehdit etmesi bakımından zinanın nitelikli halidir.[307] Bu saldırıya çocukların maruz kaldığı ya da kaldığı iddia edildiği üç dava vardır.[308] Saldırılardan biri erkek çocuğa yöneliktir. Çocuk okul çıkışı hanesine giderken saldırıya uğrar. Mahalleli olaya müdahale etmeye çalışır. Zanlılar yakalanır, yüzlerindeki yara izleri de delil sayılarak beşer sene kürek cezasına çarptırılırlar.[309] Kız çocuklarına karşı saldırıyı içeren dava sayısı ise dörttür.[310] Davalardan biri 17 Mart 1871'de görülmüştür. Bir kız çocuğuna zorla saldıran iki kişinin yargılaması yapılır. Mahkeme, suçlunun kim olduğu hususunda alınan ifadelerde bir ittifak olmayışından, şahitlerin tekrar çağırılmalarını talep eder. [311] Tecavüz iddiasıyla açılan

[303] Şenî': Kötü, fena, ayıp, utanılacak fiil. Sami, *Kâmûs-ı Türkî*, 787.
[304] UŞS, 224/81-64.
[305] Peirce, Ahlak Oyunları (1540-1541 Osmanlı'da Ayntâb Mahkemesi ve Toplumsal Cinsiyet), 477.
[306] "Zeyd Hind'e zina ve ihbâl ettikten sonra Zeyd Hind'i vaz'-ı haml etmeden tezevvüç ve vat' etmek caiz olur mu? el-cevap: Olur"; Şeyhülislâm Yenişehirli Abdullah Efendi, Behcetü'l-Fetâvâ, 69.
[307] Muhammet Emin Kızılay, "Osmanlı Devleti'nde Cinsel Saldırı Suçları: 1869 Vakâyi- Zabtiye Gazetesi Örneği", *Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, 21/2, (Eylül 2021): 992.
[308] UŞS, 224/14-67; 147-111; 151-126.
[309] UŞS, 224/151-126.
[310] UŞS, 224/15-72; 21-91; 66-258; 67-261.
[311] UŞS, 224/67-261.

bazı davalar ise nikahla neticelenmekteydi.[312] Böyle durumlarda her iki tarafın rızaları alınır, nikah akdi nedeniyle taraflar şer'î mahkemeye havale edilirdi.[313]

2.7. Akd-ı Nikâh

Sözlük anlamıyla birleştirme, bir araya getirme ve evlenme olarak tasvir edilen[314] nikah akdine yönelik on dokuz kayıt bulunmaktadır.[315] Evlilik sözleşmelerinde bedel olarak nakit paranın yanında darı, ağnâm, keçi, yatak, elbise, lenger ve sahan gibi eşya, yiyecek ve hayvanlar yer alır .[316]

Osmanlı hukuku, evlilik konusunda kadınlara belli oranda hak vermekteydi; erişkin yaşa gelmiş kişiler eğer rızaları dışında bir akit yapılmışsa bunu feshedip kendisini mecbur bırakan aile fertlerine dava açabiliyorlardı.[317] Hacı İbrahim, bikr-i baliga yeğeni Hatice'yi Hüseyin'e 1 deve, 5 ağnâm ve 5 keçi karşılığında vermişti.[318] Ancak Hatice'nin haberi olmadan bu eylem gerçekleşmiş ve mesele kadı huzuruna gelmişti. Hatice, izdivaç akdinin gıyabında olduğunu ve bu sözleşmeye rızasının olmadığını söylemişti. Hatice'nin bu beyanı üzerine akit iptal edilmiş, Hacı İbrahim ise mahkûm edilerek aldığı başlık bedelinin iadesi ve 3 ay hapsedilmesi kararlaştırılmıştı. Şahit olunduğu üzere evlilik ilişkileri tarafların rıza göstermeleriyle gerçekleşiyordu. Bu noktada özellikle kızların baliğ olmaları göz önünde bulunduruluyor, eğer ergenliğe ulaşmış ise kadı nazarında velisinin bir hükmü kalmıyor ve direk olarak kız muhatap alınıyordu. Şehine, babası hayattayken Koniler mahallesinden Kebapçı Salih ile 2 kile darı karşılığında sözlendirilmişti.[319] Ancak ilerleyen zamanda kızın biraderi Diyab mahkemeye verdiği arzuhalle bu duruma karşı çıkmış Şehine ise, Salih'in evine kendi rızasıyla gitmiş olduğunu beyan etmişti. Kadı, Şehine'nin baliğ olduğu gerekçesiyle ailesinin rıza göstererek izin vermesine gerek kalmadığını belirterek anlaşılan mihr ile evlenmelerine karar vermişti.

---

[312] UŞS, 224/15-72; 18-81; 66-258; 127-28; 136-69.
[313] UŞS, 224/70-11.
[314] Atar, "Nikâh", 112.
[315] UŞS, 224/5-21; 8-40; 9-44; 11-51; 11-52; 13-65; 14-66; 16-76; 18-82; 20-87; 22-95; 24-106; 47-174; 50-188; 55-212; 71-18; 78-52; 131-43; 154-154.
[316] UŞS, 224/5-21; 24-106; 47-174; 55-212; 71-18; 78-52.
[317] Ze'evi, *Kudüs: 17. Yüzyılda Bir Osmanlı Sancağında toplum ve Ekonomi*, 203.
[318] UŞS, 224/24-106.
[319] UŞS, 224/5-21.

Yaşanan uyuşmazlıklar bunlarla sınırlı kalmamıştı. Belgelerde evli bir kadını iğfal[320] ile bir başkasına nikâhlandığı da görülmektedir. Garo'nun zevcesi Fatma, kardeşi Sem'o tarafından kandırılarak Casım ile nikâhlandırılmıştı.[321] Bunun üzerine mahkeme, tarafların gelerek ifade vermelerini istemişti. Davalı ve davacıların celbiyle yapılan duruşmada Sem'o, kardeşini habersiz evlendirdiği için zinaya sebep vermekle suçlanmış, fakat sanık, Fatma'nın yapılan akitten haberdar olduğunu ileri sürmüş ve kardeşi ise bunu onaylamıştı. Ancak kadı, Fatma'nın bu durumu kardeşini hapisten kurtarmak amacıyla kabul ettiğini ileri sürerek Sem'o ve Casım hapsetmiş, Garo ise zevcesini kabul etdiğinden Fatma'nın cezasını düşürmüştü.

Yargı önüne gelen izdivaç meselelerinin tamamında bir ihtilaf söz konusu yoktu. Neticede hayatlarını birleştirecek olanlar da mahkemeye başvurmakta, kadı evlenmelerinde bir mani olup olmadığını araştırmakta ve eğer bir engel yoksa karı koca olmalarına ruhsat vermekteydi.[322] 4 Nisan 1871'de Meryem ile nikâhlanmak isteyen Halil'e yönelik görülen murafaa bu duruma bir örnek teşkil etmektedir.[323] Duruşma esnasında söz baliğ olan Meryem'e bırakılmış, Meryem de şimdiye kadar taliplisinin olmadığını ve nefsini Halil'e akd olunmasına rızası olduğunu ifade etmişti. Hâkim, bu beyanın ardından evlenmelerinde bir engel olmadığı için üzerinde ittifak olunan mihri de kayda geçirerek tezevvüç olunmaları üzere davayı şer'î şerife havale etmişti.

2.8. İtâle-i Lisân (Küfür)

Bir saldırı aracı olarak kullanılan, kızgınlık ve öfke anında kişinin içinde biriktirdiği enerjiyi edepsiz ifadelerle belirttiği küfre[324] yönelik on dokuz kayıt bulunmaktadır.[325] Bu başlıkta incelenen davalarda, sözlü şiddete uğrayanların ne derece bir sövgü ile karşı karşıya kaldıkları belirtilmemekle birlikte küfrün boyutu yalnız 4'ünde anlaşılmaktadır. Bu 4 belgede de mağdurlar ailesine, kader ve

[320] İğfal: Gaflete düşürme, aldatma. Sami, *Kâmûs-ı Türkî*, 134.
[321] UŞS, 224/11-51; 13-65; 14-66; 16-76; 18-82; 22-95; 50-188.
[322] Mehmet Akif Aydın, "Osmanlı Hukuku'nda Nikâh Akitleri", *Osmanlı Araştırmaları*, 3/3, (Haziran 1982): 5.
[323] UŞS, 224/71-18.
[324] Yıldırım, "Osmanlı Toplumunda Küfür Suçu ve Cezası (1600-1650)(Antep Örneği)", 25.
[325] UŞS, 224/6-27; 15-71; 28-121; 39-138; 40-147; 41-151; 44-163; 48-183; 52-198; 63-241; 64-247; 93-114; 102-149; 105-160; 108-174; 112-188; 121-233; 127-29; 153-150.

namusuna varacak kadar ağır bir saldırıya uğramışlardır.[326] Sarf edilen argo kelimeler tutanaklarda yazıya geçirilmemiş, daha ziyade *şetm, itâle-i lisân* veya *harfendazlık* ifadelerince davanın ne olduğu aydınlatılmaya çalışılmıştır. Bu noktada mağdurların kendilerine söylenen müstehcen sözleri mahkeme ortamında ifade etmekten kaçındıkları veya bu ifadelerin üstü kapalı, hafif ifadelerce kaydedildiği akla gelmektedir.[327] Bakıldığında ikinci seçenek daha yakın görünmektedir. Çünkü sayıca az olmakla beraber yukarıda belirtildiği üzere ahlak dışı bu ifadelerin ne seviyede ağır oldukları yumuşak tabirle tutanaklara geçirilmişti. Bu tarz kapalı anlatımın nedeni ise kadının böylesine ağır sözleri resmi evrak olan mahkeme kayıtlarına geçirmekten imtina ettiği için olabilir.

Belgelerdeki itâle-i lisân duruşmalarından haraketle suçlulara hapis ve para cezasının uygulandığı anlaşılmaktadır. Ali, İsmail'in boğazını sıkmış, İsmail de Ali'ye itâle-i lisânda bulunmuştu.[328] Ali, İsmail kendisine küfrettiği ve üzerine saldırdığı gerekçesiyle böyle bir harekette bulunduğunu beyan etmişti. İsmail ise duruşmaya gelmediği için yargı tarafından suçlu görülmüş ve para cezasına çarptırılmıştı. Sözlü şiddet fiili sadece Müslümanlar arasında değil, Osmanlı tebaasından zimmiler de birbirlerine karşı bu suçu işlemişlerdi. Süryani milletinden Kazar, sohbet ettiği Ermeni Boğos'a küfrettiği için 3 gün hapis cezası almıştı.[329] Görüldüğü üzere hakaret suçlarının mahkemeye yansımış olması ve karşılığında muhtelif cezaların uygulanması Osmanlı Hukuku'nda maddi varlık kadar manevi olan haysiyet, onur ve şerefin de koruma altına alındığına bir işarettir.[330]

Söz konusu suç eylemi zaman zaman güçsüzün, karşısındakine zarar verebilmek için kullandığı bir taktik olarak da görülmektedir.[331] Emin ve Mustafa sarhoş iken Ahmet'in evine girmiş ve eşine sarkıntılık etmek istemişlerdi.[332] Vaziyet Teftiş Mustafa Efendi'ye haber verildiğinde yanına beş asker alarak olay yerine gitmiş ve failleri derdest etmek istemişti. Bu sırada Emin kaçmayı başarmış ancak

[326] UŞS, 224/63-241; 93-154; 105-160; 108-174.
[327] Erkek, "Osmanlı Toplumunda Bir Psikolojik Şiddet ve Mahremiyete Saldırı Aracı Olarak Küfür", 231.
[328] UŞS, 224/6-27.
[329] UŞS, 224/127-29.
[330] Kızılay, "Hakaret Suçu Çerçevesinde Tanzimat Sonrası Osmanlı Hukuku ve Türk Pozitif Hukuku Mukayesesi", 49.
[331] Peirce, *Ahlak Oyunları (1540-1541 Osmanlı'da Ayntâb Mahkemesi ve Toplumsal Cinsiyet)*, 87.
[332] UŞS, 224/105-160.

Mustafa yakalanmıştı. Tutuklandığı esnada yapacak bir şeyinin olmadığını anlamış olmalı ki sinir haliyle Mustafa Efendi'ye ağır bir şekilde sözlü saldırıda bulunmuştu. Mahkemede olayın seyri daha ziyade sanığın küfrüne yönelikti. Mustafa her ne kadar ahlak dışı söylemlerini inkâr etse de muhbirlerin ikrârlarıyla suç kanıtlanmış ve zanlının uygunsuz takımdan biri olduğu da göz önünde bulundurularak 4 ay hapis cezası verilmişti. Görüldüğü üzere suçlu, karşısındakine fiziksel bir tepki veremediği için öfkesini içgüdüsel olarak sözlü saldırı yoluyla yansıtmıştı.[333]

2.9. Cümeyle Aşireti ve Davaları

Cümeyle aşireti özelinde gerçekleşmiş on dokuz tane mahkeme kaydı bulunmaktadır.[334] Belgelerin tamamında arzuhal vererek yargı sürecini başlatan isim söz konusu aşiretin şeyhi Abdullah el-Osman'dır. Bu noktada Abdullah'ın aşiret üzerinde bir takım politik gücü olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü bu nevi idarî birimlerin başında bulunan ve ağa, şeyh veya bey unvanını alan şahıslar, aşiretle devlet arasındaki ilişkileri düzenleme, vergileri toplayıp memurlara teslim etme gibi muhtelif vazifelerde merkezi otorite tarafından muhatap kabul edilirlerdi.[335] Vergi hususa yönelik 4 duruşma kayıtlara geçirilmiştir.[336] Şeyh Abdullah, 1864/1865 yılında vergi tahsiline memur olarak Hüseyin Ağa görevlendirildiğinde kendisinin hastalandığını ileri sürerek refakat edemediğini lakin ona yardım etmesi için Abdülabbas el-Farsi'yi görevlendirdiğini ve 15.500 kuruş tahsil edilerek bu meblağın Hüseyin Ağa zimmetinde kaldığını iddia etmişti.[337] Hüseyin Ağa ise bütün bunları reddederek Cümeyle aşiretinin de dâhil olduğu Şemer boyunun diğer kollarından adet-i ağnâm vergisini tahsil edip ancak söz konusu aşiretten bir şey alamadığını beyan etmişti. Daha sonra Abdülabbas'ın tanık olarak ifadesine başvurulduğunda, Abdullah'ın hasta olmadığını ve kendisini bu konuda görevlendirmediğini ancak yardım amaçlı rızasıyla gidip on iki kadar haneyi işaret ederek bahsedilen vergiyi aldığını belirtmişti. Kadı ise bu ikrârlar neticesinde Abdullah'ın savını vahi görmüştü. Bu tutunak ile Cümeyle boyunun müstakil bir aşiret olmadığı, Şemer

[333] Erkek, "Osmanlı Toplumunda Bir Psikolojik Şiddet ve Mahremiyete Saldırı Aracı Olarak Küfür", 226.
[334] UŞS, 224/47-179; 48-182; 51-194; 53-204; 55-213; 56-214; 56-215; 57-216; 57-217; 58-218; 58-219; 58-220; 59-221; 59-222; 59-223; 59-224; 60-225; 60-226; 76-42.
[335] Abdullah Saydam, "Sultanın Özel Statüye Sahip Tebaası: Konar-Göçerler", *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2009/20, (Aralık 2009): 19.
[336] UŞS, 224/55-213; 56-215; 57-216; 59-222.
[337] UŞS, 224/56-215.

aşiretinin bir kolunu teşkil ettiği anlaşılmaktadır. Adet-i ağnâm vergisi ödemeleri ise Cümeyle aşiretin bir noktada konar-göçer olduklarına işaret etmektedir. Çünkü söz konusu vergi, büyük ölçüde koyun besiciliği yapan konar-göçer cemaatlerden toplanan bir resimdir.[338]

Şeyh Abdullah el-Osman ile görülen en fazla duruşma hayvan anlaşmazlığına yöneliktir. Bu ihtilafa yönelik 8 kayıt bulunmakta olup söz konusu hayvanlar ise kısrak, ağnâm ve deveden müteşekkildir.[339] 11 Ocak 1871'de Abdullah ve idare meclisi azasında Hüseyin Ağa ile aralarında bir adet kır at uyuşmazlığına yönelik murafaa görülmüştü.[340] Abdullah, Hüseyin Ağa'ya 8000 kuruşluk senet ile bahsi geçen atı sattığını hatta götürüb teslim ettiğini fakat alması gereken meblağı alamadığı yönünde mahkemeye başvurmuştu. Hüseyin Ağa ise bu iddiaları reddederek, kendisinde seklâvi bir at olduğu halde Osman elindeki atı getirerek parasız çevirmiş ve eğer erkek olursa kendisinde, kısrak olursa Abdullah'a verileceği şeklinde bir mukavele olduğunu belirterek beyanı doğrultusunda şahitler göstermişti. Tanıkların da Hüseyin Ağa'nın lehinde ifade vermeleri üzerine mahkeme Şeyh Abdullah'ın iddiasını vahi görerek davayı düşürmüştü. Abdullah el-Osman ile vuku bulan bir diğer uyuşmazlıklar ise şu şekildedir; Şebli Paşa'ya verilmesi için Harun'a verdiği 50 Osmanî altınını vermediğini iddia etmiş,[341] Abdullah el-Osman, Hüseyin Ağa'ya verdiği bazı hediyeleri daha sonra Hüseyin Ağa'nın çaldığını iddia etmiş,[342] 10 Ocak 1871'de ise Harran Kapısı'ndan geçirdiği 1 kantar ruganı orada bulunan kolculara Hüseyin Ağa'nın konağına götürdüğünü belirtmiş fakat sade ruganı kendi hanelerine götürmüştü.[343]

2.10. Kız ve Çocuk Kaçırma

Kız, çocuk ve evli kadınların kaçırımasını konu alan bu eyleme yönelik on altı kayıt bulunmaktadır.[344] Bu fiillerin 3 tanesinde mağdurlar cebren[345] kaçırılmışken

[338] Feridun Emecen, "Ağnâm Resmi", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (İstanbul: TDV yayınları 1988), 1: 478.
[339] UŞS, 224/56-214; 57-217; 58-218; 58-219; 58-220; 59-223; 59-224; 60-225.
[340] UŞS, 224/56-214.
[341] UŞS, 224/48-182.
[342] UŞS, 224/60-226.
[343] UŞS, 224/59-221.
[344] UŞS, 224/13-62; 15-74; 20-90; 21-91; 25-110; 39-142; 44-162; 65-250; 68-2; 94-115; 95-120; 115-198; 124-11; 129-35; 131-44; 147-112.
[345] UŞS, 224/21-91; 68-2; 95-120.

1'inde kandırılarak gi tmiş,[346] geri kalan 12'sinde taraflar karşılıklı rızalarıyla firar etmişlerdir.[347]

Bahse konu olan kaçırma fiillerinin bir kısmında suç işlemek gayesinden ziyade farklı niyet barındırdığı anlaşılmakta, söz konusu amacın altında yatan faktörün ise evlilik olduğu görülmektedir. Çünkü zina ve tecavüz başlığında temas edildiği üzere çiftler, izdivaçlarının önündeki çeşitli engelleri bertaraf edebilmek adına zaman zaman bu nevi suç teşkil eden yollara başvurmaktaydılar. Neticede gençlerin birlikte kaçma kararı almaları, evliliğe giden yolu açmak için kullandıkları bir etkendi.[348] Tezevvüç edebilmek adına tarafların rızalarıyla gerçekleşen firarı konu alan 4 vesika mevcuttur.[349] Alikör köyünden İbo ile Yezidi Geli birlikte firar etmişlerdi.[350] 8 Eylül 1870'de duruşmaları görüldüğünde ilk olarak İbo'nun kızı zorla kaçırdığı iddia edilmişti. Yapılan beyan doğrultusundan bakıldığında bu kaçırma bahsi daha da tehlike arz etmekteydi. Çünkü ileri sürülen cebir fiili neticesinde aileler ve akrabalık bağları nedeniyle Müslümanlar ile Yezidiler karşı karşıya gelebilirdi.[351] Ancak Geli, baskı ile alıkonulmadığını aksine kendi rızasıyla evlenmek maksatlı kaçtığını ikrâr etmiş, hatta tezevvüç olabilmek adına İslâm dinini dahi kabul ettiğini ifadesine eklemişti. Din değiştirme hususu manidardır. Öyle ki Müslüman aileler gayrimüslimler ile akrabalık bağı kurmaktan imtina etmiş olduklarından dolayı Müslüman erkekle evlenmek isteyen farklı cemaatten kızlar, bu toplumun rızalarını da karşılayabilmek için ihtida yolunu benimsemişlerdi.[352] Geli'nin bu ifadesinin ardından mahkeme, aralarında zaten bir aya mütecaviz izdivaç muamelesi olduğu gerekçesiyle kızın İbo'ya teslim edilmesi yönünde karar vermişti.

Verilen arzuhaller arasında eşi rızasıyla gitmiş olmasına rağmen mahkemeye kaçırılmış gibi aksettiren kocalar da bulunmaktaydı.[353] Fertlerin böyle bir işe

[346] UŞS, 224/124-11.
[347] UŞS, 224/13-62; 15-74; 20-90; 25-110; 39-142; 44-162; 65-250; 94-115; 115-198; 129-35; 131-44; 147-112.
[348] Filiz Güven, "Kars Kültüründe Kız Kaçırma /Kaçışma Geleneğinin Sosyo-Kültürel Arka Planı", *AVRASYA Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 4/8, (Ocak 2016): 200.
[349] UŞS, 224/15-74; 25-110; 39-142; 115-198.
[350] UŞS, 224/25-110.
[351] Yasin Taş, "Tanzimat Döneminde Rumkale Kazası'nda Aşk, Töre ve İhtida Üçgeninde Bir Kız Kaçırma Hadisesi", *History Studies*, 13/3, (Haziran 2021): 993.
[352] Taş, "Tanzimat Döneminde Rumkale Kazası'nda Aşk, Töre ve İhtida Üçgeninde Bir Kız Kaçırma Hadisesi", 991.
[353] UŞS, 224/44-162; 94-115.

kalkışmasının arka planında kendilerini aklamaya çalışmak, dolayısıyla onur ve namuslarını korumak kaygısı yattığı düşünülebilir. Zira bu tarz kaçma eylemlerinde kadının namusuna helal geldiği düşüncesi söz konusu olup, bu durum aynı zamanda bütün ailesinin ırz ve haysiyetine de helal getirmekteydi.[354] Dedo, zevcesi Hatice'nin Kaso tarafından cebren kaçırıldığı savıyla mahkemeye başvurmuştu.[355] Tarafların kadı önüne gelmesiyle başlayan yargılamada Kaso, Yarımdepe köyüne giderken Hatice'nin peşine düşüp geldiğini ve kadını kendisinin kaçırmadığını beyan etmişti. Durum Hatice'den sorulduğunda Kaso'yu tasdiklemiş ve kendi rızasıyla gittiğini bildirmişti. Hâkim, olayda alıkonulmanın söz konusu olmadığını ve tarafların arasında muhtemel bir muamelenin de bulunmadığını kayda geçirerek Kaso'yu kefille serbest bırakmıştır. Davanın bu ifadelerle aydınlatılmasında iki sebep aranabilir; bunlardan ilki herhangi bir cezaî yaptırımın uygulanmasına mahal olmadığını göstermek, diğeri ise aralarında bir yakınlaşmanın gerçekleşmediğini belirterek Hatice'nin ve dolayısıyla Dedo'nun iffetine leke gelmesini önlemektir.

Kadının rızası olmadan zoraki alıkonulmalar da mevcut olup biri evli, diğeri ise bekâr olmak üzere toplam 2 adet bulunmaktadır. Bu suç kapsamında cezaî müeyyide olarak, hapse konulma ve belirlenen miktarda nakit para yaptırımı uygulandığına şahit olunur.[356] 5 Ağustos 1870'de görülen murafaada Kuret Hamo, Hüso'nun bikr-i baliga kızını zorla alıkoyduğu için 3 ay hapse mahkûm edilirken, 15 Temmuz 1872'de ise 'Ayntâblı Mehmet, Hasan'ın eşini kaçırdığı için 5 ay hapis, 5 altın cezasına çarptırılmasını konu edinen duruşma görülmüştü.

2.11. Diğer Davalar

Burada incelenecek olan davalar, yukarıda oluşturulan başlıklara konu itibariyle dâhil olmayan ve sayıca az olan kayıtlar özelliğini taşımakta olup, toplam yetmiş üç adet veri mevcuttur.[357] Söz konusu belgeler arasında 7 kayıt ile en fazla

[354] Peirce, "İnsan Kaçırmanın Namuslu ve Namussuz Halleri: Osmanlı Dünyasında Hükümdarlar, Eşkıyalar ve Kahramanlar", 41.
[355] UŞS, 224/94-115.
[356] UŞS, 224/21-91; 147-112.
[357] UŞS, 224/2-4; 4-15; 7-34; 8-37; 9-43; 16-75; 17-79; 24-103; 26-116; 37-113; 38-135; 39-139; 39-144; 40-146; 43-157; 46-171; 47-177; 47-178; 50-189; 51-197; 53-205; 54-209; 60-228; 63-238; 63-240; 65-251; 66-253; 66-254; 66-255; 66-256; 67-259; 69-9; 70-13; 73-25; 73-26; 74-30; 75-35; 75-36; 76-40; 76-41; 81-60; 89-97; 90-100; 91-105; 94-116; 94-117; 95-121; 96-126; 101-142; 101-143; 107-171; 108-175; 113-193; 117-210; 119-219; 119-220; 120-225; 121-230; 121-234; 122-236; 123-

kaleme alınan mesele cetvellere yöneliktir.[358] Cetveller, XIX. yüzyılın sonlarından itibaren uygulanmaya başlanan ve mahkemeye gelmiş suçlar ile mücrimlerin istatistiki verilerinin kaydedildiği evraktır.[359] Bunların önemi ise, düzenli olarak tutulması ve memleket genelinde meydana gelen suçların ve faillerin detaylı bilgilerine yer verilmiş olmasıdır.[360] Bab-ı Âli'ye verilmek üzere Mart/Nisan 1869 ile Şubat/Mart 1870 tarihleri arasında yazılmış cetvellerin gelmiş olmasına rağmen Mart/Nisan 1870 ile Şubat/Mart 1871 tarihleri arasındaki dava meclisi tutanaklarına yönelik birer özetinin Rumkale, Suruç ve Birecik kazalarınca gönderilmesi için ilgili kazaların kaymakamlıklarına bir emir yollanmıştı.[361]

Bu başlığa dâhil edilen bir diğer mevzu ise din değiştirme hususu olup konuya ilişkin 4 adet ihtida hareketi bulunmaktadır.[362] İhtida sözlük anlamıyla doğru yola gelme, hidayete erme ve İslâm dinini kabul etme şeklinde tezahür etmektedir.[363] Müslümanlığa geçen bireylerin 1 tanesi Süryani, 3 tanesi ise Ermeni olup, bunların 2'si kız, 2'si erkektir. Belgelerde ise bu konu, *şeref-i İslâm'ı kabul ve din-i Muhammediyi tasdik edeceği* ifadesiyle aydınlatılmıştır. Din değiştirme hususunda Aile bireylerinin karşı çıkması, kilisenin ve hatta konsoloslukların müdahalesinden dolayı XIX. yüzyıldan itibaren İslâm dinine geçebilmek için belirli şartlar ortaya konulmuştur.[364] Bu noktada mühtedilerin[365] sadece kelime-i şehadet getirmeleri yeterli görülmemiş, ilaveten yanlarında en az iki şahit bulundurmaları ve buluğa ermiş aklı yerinde olmaları da şart koşulmuş[366] olup bu durum vesikalarda *â'kil-i baliğ* şeklinde ifade idilmiştir. Ayrıca belgelerdeki veriler neticesinde, mühtedilerin dinlerinden dönmeleri mahkemece hemen kabul edilmemiş, kendi rızasıyla mı böyle bir yola başvurduğu tetkik edilmiş ve son kez mensubu olduğu milletin ruhani reisi

---

4; 124-14; 127-26; 136-67; 139-81; 140-85; 145-104; 145-106; 146-108; 149-118; 154-138; 155-141; 155-158.

[358] UŞS, 224/4-15; 66-256; 69-9; 74-30; 108-175; 120-225; 122-136.

[359] Evren Gökçe, "1876-1880 Tarihli Suç Cetveline Göre Menteşe Sancağında Suç ve Suçlular", *Tarih ve Günce*, 9/115-158, (Temmuz 2021): 116.

[360] Gül, "Osmanlı Taşrasında Suç ve Suçlular (1919 Ocak Ayı Erzincan Sancağı Örneği)", 6.

[361] UŞS, 224/66-254.

[362] UŞS, 224/81-60; 94-116; 94-117; 96-126.

[363] Sami, *Kâmûs-ı Türkî*, 232.

[364] Ayşe Özdemir Kızılkan, "Tanzimat'tan Sonra Osmanlı'da İhtida Olaylarına Gayr-i Müslimlerin Tepkisi: İşkence ve Zulümler", *Tarih Okulu Dergisi,* 2012/13, (Aralık 2012): 37.

[365] Mühtedi: İslâmiyeti kabul eden, hidayet bulan. Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü 2*, 607 .

[366] Emel Himmetoğlu, "Osmanlı'da İhtidâ Hareketleri ve Adana'da İhtidâ Edenler (1750-1799)", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi,* 13/74, (2020): 138.

veya vekili ile aile bireylerinin bir araya gelerek Müslüman olacak şahsı kendi dininde kalması için ikna etmelerine fırsat tanınmış olduğu anlaşılmaktadır. Ermeni Kivork İslâm dinine geçmek istediği yönünde bir arzuhalle mahkemeye başvurmuştu.[367] Tutanakta akil-i baliğ olduğu ve kendi vicdani ile hareket ettiği belirtilen Kivork, mensubu olduğu milletin ruhani reisi vekili Beyder Efendi ve diğer millet azalarından isimlerin de hazır bulunduğu murafaasında herhangi bir cebir veya iğfal gibi durumların söz konusu olmadığını beyan etmişti. Buna rağmen kadı kararıyla Ermeni Milleti'nin adı geçen isimleriyle meclisin bir odasında Kivork'u ikna etmelerine müsaade edilmişti. Ancak mühtedinin kararından vaz geçmeyeceğini ve dininden döneceğini ifade etmesi üzerine Müslümanlığı resmen kabul edilerek kayıtlara geçirilmişti.

1870-1873 tarihi aralığında hâkim huzuruna çıkan sorunlar sadece reaya yönelik değil, pek nadir de olsa devlet görevlilerini de kapsadığı görülmektedir. Memurların işledikleri suçun kaynağını, kendilerine verilen görev ve yetkileri kötüye kullanmaları, bundan çıkar sağlamaları ve istismar etmeleri oluşturmaktadır.[368] Konuya ilişkin 3 kayıt bulunmakta olup bu davalar, mahkeme kâtibi Abdurrahman Efendi'nin görevini layıkıyla icra etmemesini ve meclis için bir odacının istihdamını konu edinmektedir.[369] Bahse ilişkin ilk duruşma 20 Eylül 1870 tarihinde görülmüştü. Abdurrahman Efendi, tembellik etmek, gizli ve açık yapılacak müzakereleri ifşa etme, murafaalara ilişkin bir takım belgeleri alma vs. davranışları nedeniyle yargılanmış ve meclis-i temyizde istihdam olunmasının caiz olmadığı belirtilmişti. İlaveten sanığın aldığı 400 kuruş maaşı diğer mahkeme çalışanlarına ek maaş olarak verilmiş ve meclisin müstakil bir odacısı olmadığı, dolayısıyla vukuat evrakının telef ve zayi olduğunu ifade edilerek bir odacının işe alınması istenilmişti.

Daha önce oluşturulan başlıklarda da şahit olunduğu üzere şer'î mahkemelerde sadece Müslümanlar yargılanmamış, zimmilerin duruşmaları da aynı şekilde bu mahkemelerde gerçekleştirilmişti. Dolayısıyla Osmanlıda yaşayan gayrimüslimler, ceza hukukuna giren meselelerde İslâm Hukuku'na tabi olmuş ve

[367] UŞS, 224/94-116.
[368] Hakan Türkkan, "Osmanlı Taşrasında Memur Suçları (XIX. ve XX. Yüzyıl Safranbolu Örneği)", *Amme İdaresi Dergisi*, 53/1, (Mart 2020): 50.
[369] UŞS, 224/26-116; 38-135; 39-144.

hükümler bu çerçevede verilmişti.[370] Protestan milleti meclisinden bazı kişiler, kadı mahkemesine başvurarak kendi milletinden olan Eskici Kirgor'u şikâyet etmişlerdi.[371] İddiaları ise, failin uygunsuz makûlesinden olduğu, gece-gündüz çarşı ve mahalle aralarında sürekli şamata ettiği yönündeydi. Bunun üzerine hâkim, huzuru tesis edebilmek adına Kirgor'a bir hafta hapis ile cezalandırılması yönünde hüküm vermişti. Bu vaka çerçevesinde baktığımızda Osmanlı Devleti'nde Müslümanlar gibi gayrimüslimlerin de huzuru ve hakları güvence altına alındığı görülmektedir.

Defterde kaydı bulunan bir takım davalardan hareketle Osmanlının yardıma muhtaç reayasını görmezden gelmediği ve sorunlarına çareler bularak bir sosyal devlet anlayışı çizgisinde ilerlediği de görülmektedir. Söz konusu sosyal yardımlar, acziyete düşmüş mağdurlar, çocuk ve dullar gibi toplumun dezavantajlı kesimlerine yapılmaktaydı.[372] Salim Efendi, Paşabağı isimli mahalde üç günlük kimsesiz çocuğa denk gelmiş ve onu yanına alarak mahkemeye başvurmuştu.[373] Kadı, bîkes[374] çocuk için başlattığı yargılamada, anne ve babası buldurularak perverde[375] ettirmek adına münasip miktarda maaşın bağlanması yönünde karar vererek mağdurluğu gidermeye çalışmıştı.

Sosyal devlet anlayışını gösteren bir başka olay ise nafaka ve eşlerinden ayrılan kadınların güvenliği meselesidir.[376] Eşi İbrahim'den ayrılan Emine'nin hayatını idame ettireceği nafakasını alması ve zevcesi tarafından emniyette olmadığı hususunda dava kaleme alınmıştı. Bunun yanında suç işlemiş mücrimlere karşı da kayıtsız kalınmamış, onlara karşı olan tehdit ve adaletsizlik önlenmişti. Askeriyeden Ömer, nisa hapishanesi olarak kullanılan Fatma hatunun evine girip kadın mahkûmları gözetlediği için pek uygunsuz olarak addedilen bu davranışından dolayı 3 ay hapis ile cezalandırılmıştı. [377] Görüldüğü üzere Osmanlı yönetimi, halkına karşı

[370] Saliha Okur Gümrükçüoğlu, "İstanbul Kadı Sicillerine Göre Gayr-i Müslimlerin Sosyal ve Hukukî Konumları (XVI. ve XVII. Yüzyıllar)", *İhya Uluslararası İslâm Araştırmaları Dergisi*, 4/2, (Temmuz 2018): 255.
[371] UŞS, 224/24-103.
[372] Alim Tetik, Adem Korkmaz, "Osmanlı Döneminde Sosyal Politika Uygulamaları", *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 27/3, (Temmuz 2022): 424.
[373] UŞS, 224/17-79.
[374] Bîkes: Kimsesiz, dul ve yetim. Sami, *Kâmûs-ı Türkî*, 332.
[375] Perverde: Beslenmiş, iaşe ve tağziye olunan. Sami, *Kâmûs-ı Türkî*, 354.
[376] UŞS, 224/89-97; 113-193; 117-210.
[377] UŞS, 224/65-251.

kayıtsız kalmamış, her türlü güvenliğini sağlayarak maddi-manevi destek sağlamış ve oluşması muhtemel mağdurluklara karşı muhtelif önlemler almıştı.

Bu dönem şer'î mahkemeye intikal etmiş davaların muhtevasında yalnız asayiş sorunları ve uyuşmazlıklar değil daha başka konuların da duruşmalarına şahit olunur. Neticede kadılar, yargıçlık vazifelerinin yanında yerel halka hizmet veren birçok görevi de yerine getirmiş beledî, askerî ve mülkî sahada da görev yapmıştır.[378] Bu çerçevede bakıldığında 3 dava, ölen müteveffaların vârislerinin celbine ve mirasına yönelik[379] iken 1 adet Taşköprü köyü önündeki su pınarının onarılmasına[380] ve Urfa'daki Mevlevi hangâhının yol ve suyolunun tamirine yönelik duruşmalar yapılmıştı.[381]

Defterde rastlanılan diğer dava kayıtları ise; 3 adet vergi konusu,[382] 3 adet borç ödemesi,[383] duruşma esnasında uygunsuz davranış, memura hakaret ve tartışmaya yönelik 3 dava,[384] kefil olmaya ve kefil bulamayan mahkûma yönelik 3 duruşma,[385] 3 adet mahkûm ile asker firarı davası,[386] 3 adet tekrar duruşma için celp ve mazbata talebi,[387] 2 adet alım-satım,[388] 2 adet hayvan[389] ve 2 adet su anlaşmazlığı,[390] 2 adet para cezasını ödeyememe[391] ve kumar oynayanlara yönelik 2 dava[392] şeklindedir. İlaveten birer adet görülen diğer konular ise; sahte mühür ve sahte para davaları,[393] ispat-ı nesep,[394] kimsesiz cenaze,[395] çeşitli hububatın hak davası,[396] kayıp mal,[397] uygunsuz sanılan kişiye yapılan yargılama,[398] mahkemenin

[378] Asoğlu, *223 Numaralı Şanlıurfa Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi*, 1.
[379] UŞS, 224/37-133; 76-40; 119-219.
[380] UŞS, 224/60-228.
[381] UŞS, 224/75-36.
[382] UŞS, 224/9-43; 39-139; 40-146.
[383] UŞS, 224/136-67; 139-81; 140-85.
[384] UŞS, 224/16-75; 91-105; 121-234.
[385] UŞS, 224/119-220; 146-108; 155-141.
[386] UŞS, 224/8-37; 54-209; 66-256.
[387] UŞS, 224/47-177; 50-189; 121-230.
[388] UŞS, 224/2-7; 145-106.
[389] UŞS, 224/43-157; 51-197.
[390] UŞS, 224/90-100; 95-121.
[391] UŞS, 224/75-35; 76-41.
[392] UŞS, 224/63-238; 63-240.
[393] UŞS, 224/66-255; 70-13.
[394] UŞS, 224/53-205.
[395] UŞS, 224/66-253.
[396] UŞS, 224/47-178.
[397] UŞS, 224/7-34.
[398] UŞS, 224/73-25.

eskiyen halılarının değiştirilmesi hususu,[399] mal soruşturmasına,[400] memuru engelleme[401] ve iflas eden ticari ortaklığa yöneliktir.[402] Ayrıca; bir başkasının malını satma,[403] cezası belli olmayan aile içi tartışma,[404] harcırah senedine yönelik duruşma,[405] kamu malına zarar verilmesi,[406] zayi davası,[407] muhtarlık azalarının seçime gitmemesi[408] ve muhacirden Fatma'nın ikamet edeceği haneye[409] yönelik birer yargılamaların yapıldığı da gözlemlenmektedir.

[399] UŞS, 224/101-142.
[400] UŞS, 224/67-259.
[401] UŞS, 224/101-143.
[402] UŞS, 224/107-171.
[403] UŞS, 224/123-4.
[404] UŞS, 224/124-14.
[405] UŞS, 224/127-26.
[406] UŞS, 224/145-104.
[407] UŞS, 224/154-138.
[408] UŞS, 224/149-118.
[409] UŞS, 224/155-158.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. 224/1 NUMARALI URFA ŞER‘İYYE SİCİLİ’NİN TRANSKRİPSİYONU (1287-1290)

3.1. 224 Numaralı Urfa Şer‘iyye Sicili’nin Transkripsiyonu

Hamza Efendi’nin virdiği elden

Mecîdiye altunı	210,5
Fransa altunı	191,5
Yekûn	402

Tütüncü Dede Emin Ali Bey bostan da‘vâsı ideriken esnâ-yı mehâkimede benim bu senedimi şeri‘at ve nizâma tatbikan cevrdiyorsuz. Ben Haleb’e giderim, İstanbul’a giderim. Böyle çürük söz neme lâzım. Dinlemem gider şimdi size nizâmını getürürüm. Nizâm-ı kanûn çarşuda ve bazarda çokdur deyu mu‘âmelede bulunduğu hey’et tarafından hâkim Efendi’ye beyân olundukda be’is yokdur. Bu adam bir şey söylemedi deyu cevâb virmiş. Fî 29 Şa‘bân sene (12)88.

İşbu yüz seksen iki guruşa dâir meyânelerinde bir da‘avaları kalmadı. Mübeyyin işbu mahâle şerh virildi. Fî 29 Rebiü’l-evvel sene (12)92.

Makdis Kesper’in alacağından dolayı Makdis Kerebit’in Karayapucuoğlu Aruş Çendo’nun oğlu Kivo

Tuzcu Ali’ye on bir gün cevâb i‘tâ olunmuşdur. Fî 4 Nisan sene (12)88.

Ömer Ağazâde Osman tarafından takdîm olunub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan fî 24 Kânun-ı sânî sene (12)91 târîhli ‘arzuhâl me’âlinde vekilleri bulunduğum sagîr Hamza ve Ümmügülsüm ve Safiye ve sâirenin mallarından olarak Urfalı Hıristiyan Leblebici Aruş nâm kimesneye iki kıt‘a sened mûcebince idâneye virilmiş olan yedi bin guruşdan iki bin beş yüz guruşunun on üç mah ve dört bin beş yüz guruşunun dahi on dört mah va‘desinde havâle eylemiş olduğundan ber-mûceb-i nizâm geçmiş olan eyyâmın lâzım gelan yüzde bir guruş güzeştesinin medyûn-ı merkûm tahsîliyle sagîrun-u merkûmun taraflarına i‘tâsı vekîl-i merkûm Osman Efendi tarafından iddi‘â ve merkûm Aruş celb ile istifsar keyfiyet olundukda ber-

vech-i muharrer iki bin beş yüz guruşun on üç mah ve dört bin beş yüz guruşun dahi on dört mah va‘delerinin mevrûd itmiş olduğundan bi’t-tav‘ ikrâr ve i‘tirâf eylediğinden murâbahâ nizâmnâmesinin birinci bendine tevfîkan kisede beş guruş i‘tibâriyle lâzım gelan güzeştesi bi’l-hesab sekiz yüz doksan dokuz guruşa bâliğ olduğundan lâzım gelan dokuz guruş harc mazbatası ahz olmağla ber-mûceb-i nizâm meblağ-ı mezkûrun merkûm Aruş’dan tahsîli husûsunda merci‘ine havâle buyurulması bâbında fermân. Fî 22 Muharrem sene (12)93.

İzolu Hasan’ın Bezirgânlı Hüseyin’de olan bin guruş alacağına Urfalı Molla Süleyman vekîl-i emin olduğundan işbu mahale şerh virildi. Fî 31 Mart sene (12)94.

Hüve’l-Müste‘ân

Evrâk

‘Aded

1

Sayfa 1

Numero 1

Leffen takdîm-î pişgâh-ı ‘âlî-i hazret-i mutasarrıfîleri kılınan bir kıt‘a istintak müeddâsından keyfiyet müstebân buyurulacağı vechle ‘Afedle ve Beniyusuf ‘aşiretinden olub Urfa’nın hâric surunda vâki‘ bakçeler arasında hîme-nişîn bulunan Abdullhadi bin Mustafa el-Şibli ile refiki Halil bin Mehmed nâm şahıslar Urfa’nın hâricinde vâki‘ Kazı Değirmen’inin leylen kapusunu kırarak derûnundan üç çuval memlu hınta sirkât eylediklerinde değirmen-i mezbûr müste’cîri Kesper merkûm Abdulhadi’nin sârik olduğunu hiss eyledikde istifsar-ı keyfiyetle kendüsünü hükümete getüreceği sırada akdemce refiki merkûm Halil ile firârda bulunan diğer refikleri Köprülük karyeli Haso Memlû’cun oğlu Mehmed ve Bozhöyük karyeli Ahmed nâm şâhıslar ile birlikte Urfa’ya birer sâ‘at mesâfe Germuş ve Karaköprü karyeleri tarîkinde çerçi makûlesinden Ali ve şeriki Haso ve Hıristiyan Bozik ve Mardo nâm kimesnelerden leylen gasb itmiş oldukları eşyâlardan yedlerinde mevcûd

bulunan bir ‘aded hurç derûnunda bir miktar çit ve bez iplik ve birkaç ‘aded örmeli mezkûr hıntaya mukâbil merkûm Abdulhadi değirmenci-i merkûm Kesper’in ‘indine rehin eylediğini ve çerçi-i merkûman Ali ve şerîki Haso’nun mezkûr Karaköprü civarında Kasabtaşı nâm mahâlde leylen yedlerinden emvâl ve eşyâlarından yetmiş seksen zirâ‘ çit beyaz ve siyah ve sarı ve beş zirâ‘ mavi ve bir ‘aded basma döşek yüzü ve üç buçuk tob alaca ve bir ‘aded beyaz hurç ve bir ‘aded kazgan ve bir ‘aded dehrelerini ve merkûman Bozik ile Mardo dahi mezkûr Germuş karyesi yolunda kezâlik leylen gasb idub yedlerinde bir ‘aded siyah ‘abâ ve altı ‘aded ip örmesi ve üç tob kırmızı bez ve Urfa’ya üç sâ‘at mesâfe Yusuf Kuyu nâm mahal târîkinde kezâlik Urfalı Hâcı Emin’in oğlu Ahmed’i leylen yedinde bir ‘aded ‘abâ ve bir haral ve bir palas ve bir çift ayakkabı ve bir ‘aded kolan ve bir ‘aded gömlek ve bir re’s merkebini ahz ve gasb itmiş olduklarını ve bu fezâhatda refîkleri hâlen fîrarda bulunan sâlifü’l-isim Mehmed ve Ahmed nâm şahıslar olub eşyâ-yı mağsubiden mevcûd bulunan ashablarına teslîm kılınan otuz zirâ‘ çift ve dört kıyye iplik ve iki tob alaca ve bir heybe ve bir kazgan ve bir dehre ve bir hurç ve üç tob kırmızı bez ve iki ‘abâ ve bir yelekten mâ‘adâ sâir eşyâ-yı mağsube merkûman Mehmed ve Ahmed’in yanlarında olduğu gasb-ı merkûm Abdulhadi ve refiki Halil müdde‘îyûn-ı merkûmunun muvâcehe ve teşhisleriyle ‘inde’l-istintak bi’t-tav‘ ve’r-rızâ yegân yegân mukır ve mu‘terif olub kendülerinin gasb ve kutta‘u’t-tarîk oldukları ikrârlarıyla tebeyyün ve tahakkuk itmiş ve ruşen-i hâle nazaran eşhâs-ı merkûmun aralık yedlerinde külünk ve değnek olduğu hâlde leylen etraf-ı şehirde gezerek rast geldikleri yolcuları soymakta oldukları nâhiye-i hâl ve ahvâl-i hazıralarından dahi tebeyyün itmiş olmağla kusûr-ı eşyâ-yı mağsubenin ikrârları vechle kendülerinden bâ‘de’t-tazmîn cezâ kânunnâme-i hümâyunun altmış ikinci madde ‘ilâvesine tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyetleri olan fî 10 Mart sene (12)86 târîhinden i‘tibâren merkûman Abdulhadi ve Halil’in müennet kürek cezâsıyla mücâzatı ve rüfekâlarından olub firârda bulunan Köprülük karyeli Mehmed ile Bozhöyük karyeli Ahmed’in dahi bâ‘adema tahdîd-i mücâzat olunmak üzere derdest olunmaları husûsu cânib-i zâbıtaya emr ü fermân buyurulması mütevakkıf re’y-i ‘âlî-i asafâneleri bulunmuşdur. Olbâbda fermân hazret. Fî 5 Muharrem sene (12)87 ve fî 25 Mart sene (12)86.

Reis-i meclis.

Numero 2

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu telgıraf bi'l-mütâla'a Rıdvanağazâde Hâcı Müslüm'e celbiyle Kayserili müteveffâ Ali Ağa'nın veresesine vireceği olan dört bin guruş keyfiyeti istifsar olundukta bundan akdem Birecik'de bulunan Baba Hasan'ın vekâleti hasebiyle meblağ-ı mezkûru tamamen baba-yı merkûma te'diye idub asl-ı zimmet senedi tahlîs iderek meclis-i 'acizânemize irâ'e ve bu bâbda bir gûnâ zimmeti kalmamış olduğunu beyân ve ifâde itmiş olmağla ber-minvâl-i muharrer keyfiyetin merkûm Baba Hasan'dan tahkîk olunmak ve ücreti merkûm Hâcı Müslüm tarafından virilmek üzere Birecik kaimmakâmlığından bâ-telgıraf isti'lâm buyurulması bâbında fermân. Fî 5 Muharrem sene (12)87 ve fî 25 Mart sene (12)86.

Numero 3

Haleb vilâyeti dâhilinde Bab kazasına tâbi' Marıncı karyesi ahâlisinden Mehmed'in takdîm idub meclis-i 'âcizânemize havâle buyurulan işbu 'arzuhâli me'âlinde birâderinin katili iddi'âsıyla mahbûs bulunan Çoban Bey karyeli Ebu Zeyd'in oğlu Hamidan nâm şahs fî 25 Zi'l-ka'de sene (12)86 târîh ve iki yüz elli iki numerolu Birecik kaimmakâmlığından mevrûd tahrîrât ve zîri mazbatalu istintak üzerine mahbûs olub merkûmun sirkât gibi uygunsuzlukda eşhâs-ı (--) bulunduğu cihetle kaza-yı mezkûrda mahbûs olduğu hâlde sâhib-i 'arzuhâl tarafından üzerine katil keyfiyeti iddi'â olunarak icrâ-yı mehâkime zımnında bu cânibe gönderildiği evrâk-ı mezkûra müeddâsından anlaşılmış sirkât husûsunda hakkında buraca bir emâre görülemeyub ancak iddi'â olunan katil keyfiyeti müdde'î-i merkûmun kaza-i mezkûrda ikâme eylediği şâhidlerin ihbârlarıyla derece-i subûtda bulunduğu istintak-ı mezkûrda münderic ise de merkûm Hamidan husûs-ı iddi'âyı bi'l-küllîye sûret-i inkârda olub müdde'î-i merkûm Mehmed dahi ikâme ideceği şâhidleriyle mezbûr Hamidan Haleb muzâfatı ahâlisinden olub lâzımü'l-ihzâr şâhidlerin Urfa'ya celbi müdde'î-i merkûm hakkında su'ûbeti müstelzim olacağından bahisle Haleb vilâyet-i celîlesinde mehâkime-i lâzımelerinin icrâsı istirhâmından 'ibâret bulunmak nefsi'l-emirde ifâde-i vâk'âsı mukırdan 'adl bulunmuş olmağla kaimmakâmlık-ı mezkûrdan mevrûd istintak-ı melfûfun leffiyle katil-i merkûm Hamidan'ın tahte'l-hıfz Haleb vilâyet-i celîlesi cânibine irsâli mütevakkıf-ı re'y-i asafâneleri bulunmuşdur olbâbda fermân. Fî 5 Muharrem sene (12)87 ve fî 25 Mart sene (12)86.

Reis-i meclis.

Sayfa 2

Numero 4

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl ve tabîb-i belde raportu mutâla‘a-i güzâr ‘acizânemiz olmuş mahbûs-ı merkûm İbrahim Bozabad nâhiyesine tâb’i Bağlıca karyesi muhtarı Şeyh Halil’in leylen hânesinden sirkât eylediği ikrârıyla tebeyyün iden huliyyât sâriki olub fî 21 Cemâziye’l-âhir sene (12)85 târîh ve 224 numerolu şeref-vürûd iden emirnâme-i vilâyet-penâhî mûcebince târîh-i habs olan fî 10 Nisan sene (12)84 târîhinden i‘tibâren üç sene müddetle cezâsı mahdûd olduğundan henüz ikmâl-i müddet itmemiş ise de mahbûshânede dimâğ ‘illetine mübtelâ olub tebdil-i havâ iktizâ ideceği tabîb-i mûmâ-ileyhin raportu me’âlinden istifâde olunmuş olmağla icâb-ı iktizâsı re’s-i asafânelerine mütevakkıf bulunmuşdur. Olbâbda fermân. Fî 5 Muharrem sene (12)87 ve fî 25 Mart sene (12)86.

Numero 5

Leffen takdîm-i pişgâh-ı vâlâ-yı mutasarrıfîleri kılınan bir kıt‘a istintak mufâdından keyfiyet müstebân buyurulacağı vechle Urfa ahâlisinden ve Tuzeken mahallesi sâkinlerinden Kızılkanadoğlu Mehmed ile Beykapusu mahalleli Sem‘o bin Süleyman’ın meclis-i ‘âcizanemizde vukû‘ bulan murâfa‘alarında müdde‘î-i merkûm Mehmed’in ifâde ve iddi‘âsında işbu seksen altı senesi Ramazan-ı Şerifinin yirmi yedinci gicesi sâ‘at bir buçuk raddelerinde merkûm Sem‘o hânemizin havlı (avlu) kapusu muttasılında ve iki arşın irtif‘aında bulunan dıvardan aşub oda penceresini açık bularak içeru girub bohça yerinde bulunan anahtar ile sanduğu açarak derûnundan sekiz yüz guruş kıymetlu bir çift altun reşme ve yüz elli guruş kıymetlu bir altun (--) ve üç yüz elli guruş kıymetlu bir altun yanak tepsisi (?) ki cem‘ân bin beş yüz guruşluk huliyyâtımı sirkâtile kuyumcu esnâfından ve teb’â-yı Devlet-i ‘Âlîye’nin Ermeni milletinden Haçir’in oğlu Merker’e fürûht itmekde emelinde olduğunu ‘an asıl Gerger ahâlisinden olub Urfa’da mutavattın bulunan Tosun nâm kimesne gördüğünü taraf-ı ‘acizâneme ve cânib-i hükûmete ihbâr eylemiş olduğundan icrâ-yı iktizâsı matlûbumdur deyu iddi‘â-yı vâk‘âsı üzerine celb olunan merkûm Tosun ve kuyumcu-yı mezbûr Merker’den başka başka istifsar-ı keyfiyet olundukda huliyyât-ı mezkûreyi sârik-i merkûm Sem‘o mezbûr Merker’e fürûht

itmek emeliyle kendüsünü dükkândan çağurub Urfa'da vâki' Hâcı Sakıb Efendi hânında söyleşdiğini ve huliyyât-ı mezkûre o anda nezdinde olmayub ahşam üzeri hânemize getür bakalum deyu Merker'in cevâbı üzerine hânesine götürüb merkûm Merker huliyyât-ı mezkûrun sirkâtilık olduğunu rûşen-i hâlden anlaması üzerine hey'etle meclis-i 'acizânemize getürüb irâ'e ve merkûm Sem'o dahi müdde'î-i merkûm Mehmed'in muvâcehesinde leyle-i mezbûrede hânesinden bir oğlak çalmak üzere havlı (avlu) kapusuna muttasıl alçak dıvardan aşarak tenevvürden ateş çıkarub çerağı yandırarak bohça yerinde bulunan anahtar ile oda derûnunda sanduğu açub mezkûr üç parça huliyyâtı sirkât eylediğini ve muahhâren Mehmudoğlunun 'iyâlinin hışırlarıdır bunu fürûht ideceğim deyu mezbûra Merker'e gösterdiğini bi't-tav'ihi mukır ve mu'terif olarak merkûmun sârik olduğu ikrârıyla tebeyyün ve tahakkuk itmiş olmağla cezâ kânunnâme-i hümâyûnun iki yüz yirmi ikinci maddesinin fıkra-i evvelisine tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyeti olan fî 27 Ramazan sene (12)86 ve fî 18 Kânun-i-evvel sene (12)85 târîhinden i'tibâren üç sene müddetle habs mütevakkıf-ı re'y-i 'âlî-i mutasarıfîleri bulunmuş olmağla olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emrindir. Fî 5 Muharrem sene (12)87 ve fî 25 Mart sene (12)86.

Reis-i meclis.

Numero 6

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a ashâb Mikdad Bey ve Ali ve Hızır ve İbrahim ve Deli Mamo nâm kimesneler Rum Kal'a kazası ahâlisinden olub kaza-yı mezkûrlu Selim Bey'in oğlu Mustafa'yı telef itmiş oldukları iddi'âsıyla kaza-yı mezkûrdan mevrûd istintak üzerine mahbûs bulunmuşlar ise de istintak-ı mezkûrda haklarında bir tebeyyün görülemediği misillû mezbûr Mustafa'nın pederi Selim Bey ile olan muvâcehelerinde dahi merkûm Selim Bey beyyineden izhâr-ı 'acz idub da'vâdan ferâgat eylediğini meclis-i 'acizânemizde ikrâr iderek savuşub gitmiş ve mahbûs-ı merkûmunun tûl müddetle bilâ-hükm mahbûsiyetleri haklarında gadrı mûceb olmağla tedkîkat-ı sâire dahi icrâ ol-neticeye değin Urfa'dan bir tarafa gitmemek üzere nefislerine kefîlâ-yı kavîyeye alınarak muvakkat tahliye-i sebîlleri rızâ-yı 'âlî-i asafânelerine mütevakkıf bulunmuşdur. Fî 5 Muharrem sene (12)87 ve fî 25 Mart sene (12)86.

Numero 7

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ticâret i‘lâmı bi’l-mütâla‘a Kuyumcu esnâfı celbiyle i‘lâm-ı mezkûrda bahsolunan altun ve gümüş avadanlığı Yorganoğlu Tumo’ya eşyâ ile mübâdele itmiş olduklarını tayî‘ân mukır ve mu‘terif bulunmuş olduklarından ber-mûceb i‘lâm-ı ticâret mütebâki iki bin iki yüz elli guruşun ikrârları vechle esnâf-ı merkûmeden tahsîl husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 6 Muharrem sene (12)87 ve fî 26 Mart sene (12)86.

Numero 8

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a sâhib-i ‘arzuhâl Makdis Vanis’in müdde‘î-i ‘aleyh Yedikardaşoğlu Şahin’de mahkûmün-bih alacağı olan dokuz bin guruşa mukâbil bir bâb menzilini merkûm vefâ-i bey‘ eylediği fî 4 Rebiü’l-âhir sene (12)86 târîh ve iki yüz yirmi beş numerolu müdde‘î-i merkûm yedinde bulunan bir kıt‘a i‘lâm-ı şer‘î iktizâsından olub muahhâren meblâğ-ı mezkûrun beher senede bin guruş tesviye itmek üzere meclisce karar virilub medyûn-ı merkûm dahi ta‘ahhüd iderek ilk senenin taksiti olan bin guruşu dahi îfâ itmiş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân. Fî 6 Muharrem sene (12)87 ve fî 26 Mart sene (12)86.

Sayfa 3

Pişgâh-ı sâmî-i hazret-i mutasarrıfî-i livâ-yı Urfa’ya.

Numero 9

Fî 7 Receb sene (12)86 ve fî 21 Receb sene (12)86 târîhi ve iki yüz yetmiş iki ve üç yüz numerolu ve te’kîdi mutazammin fî 23 Şevvâl sene (12)86 târîhi ve dört yüz yirmi altı numero işâretiyle Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i ‘âlîsinden şeref-vürûd idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i ‘âlî ve temyîz-i vilâyetin melfûf i‘lâm sûreti fezleke me’âlinde Rum Kal‘a kazasına tâb’i Kızık karyeli Kenan’ın katilleri dinilan Bedran karyeli Hâcı Mahmud’un oğlu Mamo ile birâderi Süleyman hakkında Kenan nâm kimesnenin takdîm eylediği ‘arzuhâl leffen göndermiş olduğu beyân-ı ‘âlîsiyle me’âllerine nazaran icâbının icrâ ve nice hâsılanın usûlüne tevfîkan bâ-mazbata varaka-i nutkîye ‘arz ve inhâsı irâde ve fermân buyurulmuş ve tıbk-ı fermân-ı sâmileru üzere katil-i merkûman Mamo ve birâderi Süleyman’ın li-ecli’l-mehâkime bu cânibe celb ve ihzârları zımnında taraf-ı

vâlâ-yı mutasarrıfîlerinden Rum Kal'a kaimmakâmlığına evâmirnâme tastîr ve yalnız merkûm Süleyman derdest olunub bu cânibe tesyîr ile karındaşı Mamo'nun husûs-ı katilden ihtirazından nâşi Behisni ve Maraş taraflarına gitmiş olduğu fî 21 Zi'l-ka'de sene (12)86 târîhli kaimmakâmlık-ı mezbûrdan vürûd iden bir kıt'a mazbata 'arz ve beyân olunmuş ve merkûm Süleyman bi'l-vürûd icrâ-yı istintakı zımnında muvakkaten tevkîf olunarak karındaşı Mamo'nun dahi behemehâl derdest ve ihzârı esbâbına mübâşeret olunmakda iken fî 9/26 Zi'l-hicce sene (12)86 târîh ve dört yüz seksen yedi ve beş yüz beş numero işâretiyle cânib-i vilâyet-penâhiden şeref-südûr idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan evâmirnâme-i vilâyet-penâhi mâl-ı 'âlîsinde ve maktûl-ı merkûm Kenan'ın oğlu Kenan ile Şeyho'nun takdîm eyledikleri 'arzuhâl sûreti me'âline nazaran meyânelerinde sâhihan musâlaha vukû' bulmuş ise hakikatin ve vâki' olmadığı hâlde temyîz-i vilâyet i'lâmı mûcebince icâb-ı hâlin bi'l-icrâ keyfiyetin serî'an imbâsı hukuku irâde ve fermân buyurulmuş ve keyfiyet musâlaha-i merkûm Süleyman'dan istifsar olundukda iddi'â olunan kâtl keyfiyeti târîhinden dokuz ve on sene mukaddemlerinde olub defa'âtiyle Rum Kal'a kazasında mehâkime-i lâzımeleri icrâ olunmuş ise de müdde'îleri tarafından ikâme-i beyyine ve isbât iddi'â olunamayub muahharen Urfa nâib-i Sâbıkı Hilmi Efendi zamanında kable't-teşkilât maktûl-i mezbûrun kebîr oğlu Hüseyin bi'l-isâle ve'l-vesâye mezkûr Bedran karyesi ahâlisinden diyet-i kassâm üzerine musâlaha olunub husûs-ı mezbûra müte'âlîk merkûman Süleyman ve Mamo'nun zimmetleri ibrâ olunduğu merkûm Süleyman ifâde ve beyân ile meclis-i 'acizânemize irâ'e eylediği bir kıt'a hüccet-i şer'iyye mazmununu zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî zevât dahi bi't-tasdîk ihrâc olunan bir kıt'a (--) sûreti leffen takdîm pişgâh-ı asâfeneleri kılınmış ve mutâla'asından keyfiyet müstebân buyurulacağı vechle keyfiyetin cânib-i vilâyet-i penâhiye 'arz ve inhâ ve merkûm Süleyman'ın nefsine kefîl alınarak tahliye-i sebîli mütevakkıf-ı re'y-i asafâneleri bulunmuş olamağın. Fî 9 Muharrem sene (12)87 ve fî 29 Mart sene (12)86.

Reis-i meclis.

Numero 10

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu 'arzuhâl ve zabıta derkenârı bi'l-mütâla'a meclis-i merkûm Türkman Şeyho ve refîki Mustafa ve Hasan ve Mehmed Birecik

kaimmakâmı Sâbık Reşid Paşa'nın bir denk eşyâsının sâriki iddi'âsıyla fî 14 Ramazan sene (12)86 târîhli kaza-i mezkûrdan mevrûd zîri mazbatalu istintak üzerine mahbûs olub merkûmun her ne kadar uygunsuz olduğu mazbata-i mezkûrda gösterilmiş ise de husûs-ı sirkâta dâir hakkında bir tebeyyün görülemeyub dört mâha mütecâviz bilâ-hükm mahbûsiyetleri dahi gadrı mûceb olmağla muvâfık re'y-i 'âlîleri buyurulduğu hâlde nefisne kefîl alınarak tahliye-i sebîli bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emrindir. Fî 9 Muharrem sene (12)87 ve fî 29 Mart sene (12)86.

Numero 11

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu 'arzuhâl ve zabıta derkenârı bi'l-mütâla'a meclis-i merkûm Mehmed üzerine iddi'â olunan fi'il-i şenî' da'vâsından dolayı hakkında bir emâre ve tebeyyün görülemediğinden muvâfık re'y-i 'âlîleri buyurulduğu hâlde tahliye-i sebîli fi 19 Zi'l-hicce sene (12)86 târîh ve iki yüz on sekiz numerolu takdîm-i pişgâh-ı asâfeneleri kılınan i'lâm-ı 'acizânemizde 'arz ve beyân kılınmış olmağla muvâfık re'y-i 'âlîleri buyurulduğu hâlde tahliye-i sebîli bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emrindir. Fî 15 Muharrem sene (12)87 ve fî 30 Mart sene (12)86.

Numero 12

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu 'arzuhâl ve zabıta derkenârı bi'l-mütâla'a mahbûs-ı merkûm Arif beşinci ordu-yı hümâyun saka piyâdesi altıncı alây birinci taburu bölüğün altıncı onbaşısı Kilisli Cuma'nın zaten katili olub bundan akdem maktûl-i merkûmun vereselerinden liebeveyn karındaşı Ahmed ile vukû' bulan murâfa'a-i şer'iyye ve nizâmiyelerinde iki bin beş yüz guruş üzerine inşâ akd-ı sulh olunarak hukuk-ı şahsiyesi bi'l-iskât hükm-i kânun iktizâsınca merkûm Arif'in târîh-i habs olan fî 14 Mart sene (12)83 târîhinden i'tibâren iki sene müddetle mahbûsiyetini mutazammin mazbata ve i'lâm-ı şer'îsi fî 27 Muharrem sene (12)86 târîhli cânib-i vilâyet-penâhiye takdîm ve cevâb-ı irâde-i 'âlîyesi şeref-südûr itmediğinden akdemce vâki' olan istirhâmı üzerine keyfiyet cânib-i vilâyet-penâhiden istîzân olunmuş ise de henüz cevâb-ı irâdesi şeref-vürûd itmemiş ve merkûm Arif ise ikmâl müddetini tecâvüz eylediğinden tahliye-i sebîli istirhâmından 'ibâret bulunmuş olmağla muvâfık re'y-i 'âlîleri buyurulduğu hâlde keyfiyetin cânib-i vilâyet-penâhiden istîzân

buyurulması bâbında ve her hâlde fermân hazret-i menlehü'l-emrindir. Fî 11 Muharrem sene (12)87 ve fî 31 Mart sene (12)86.

Numero 13

Bundan akdem 'Ayntâb kazası cıvârında haccâc-ı İrâniye'nin ba'zı nukûd ve eşyâlarının sâriki olmak üzere fi 25 Zi'l-ka'de sene (12)86 târîhli zîri mazbatalu istintaklarıyla beraber Birecik kaimmakâmlığından ihzâren vürûd iden Türkman Karaca ve Bair ve Silo ve Hüseyin nâm eşhâsın buraca istintak-ı lâzımeleri derdest olub firârda bulunan rüfekâlarından Türkman Hasun ve Kendeş ve Hasan Acaib nâm şahısların dahi derdest ve (--) giriftiyle tahte'l-hıfz bu cânibe irsâli husûsunun Birecik Kaimmakâmlığına emirnâme-i hazret-i mutasarrıfîleri şeref-tastîri fî 27 Zi'l-hicce sene (12)86 târîhiyle pişgâh-ı rahîmânelerine 'arz ve beyân olunmuş ise de kaimmakâmlık-ı mezkûrdan henüz cevâbı vürûd itmemiş ve bu husûsa dâir peyderpey emirnâme-i vilâyet-penâhi şeref-vürûd itmekde olub istintak-ı mezkûrda (--) ikmâli ise eşhâs-ı merkûmunun vürûduna mütevakkıf bulunmuş olduğundan te'kîdi mutazammin kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîleri şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emrindir. Fî 14 Muharrem sene (12)87 ve fî 3 Nisan sene (12)86.

Sayfa 4

Numero 14

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu 'arzuhâl ve zabıta derkenârı bi'l-mütâla'a mahbûs-ı merkûm Ahmed Rum Kal'a kazasına tâb'i Cenkfe karyesi ahâlisinden olub karye-i mezbûreli Ömer'in oğlu Mehmed'in katli iddi'âsıyla bundan akdem kaza-i mezkûr kaimmakâmlığından vürûd iden istintak ve maktûl-i mezbûrun vâris-i mâ'ruf ve mâ'rufesi tarafından vekil-i müsbet-i şer'îleri Yusuf'un iddi'âsı üzerine mahbûs olub müdde'î-i merkûm Yusuf dahi isbât-ı müdde'â zımnında bir müddetten beru kaza-i mezkûra 'âzimet itmiş ise de ile'l-an vürûd itmiş ve mahbûs-ı merkûmun müddet ve âhereden beru mahbûsiyeti hakkında gadrı mûceb olduğundan müdde'î-i merkûm Yusuf'un ve madde-i katle her-vechle ma'lûmâtı olanların li-ecli'l-mehâkime ve'l-istişhâd bu tarafa sür'at-ı irsâlleri husûsuna dâir kaimmakâmlık-ı mezkûr mü'ekked emirnâme-i mütasâfileru şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emrindir. Fî 15 Muharrem sene (12)87 ve Fî 5 Şa'bân sene (12)86.

Cedvel-i mezkûrun götürülmesine dâir fî 19 Muharrem sene (12)87 târîhli Suruç kazasına yazılmıştır.

Numero 15

Dâire-i vilâyet dâhilinde bulunan de‘âvî ve temyîz-i mecâlisin bir sene zarfında rü’yet iderek i‘lâmlarını virmiş veyâhûd henüz mehâkimelerini icrâ ve itmâm edememiş oldukları de‘âvî (--) (--) ve keyfiyetle maddenin müddet-i mehâkimesini ve müdde‘î ve müdde‘î-i ‘aleyhânın esâmîsine mebnî bir kıt‘a cedvelinin beher sene tanzim ve takdîmi fî 29 Rebiü’l-âhir sene (12)86 târîh ve yüz yetmiş yedi numerosuyla meziyyet-i şeref-vürûd idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i hazret-i vilâyet-penâhi mâl-ı ‘âlîsinde irâde ve fermân buyurulmuş cedâvil-i mezkûranin (--) kazalardan sür‘ât-ı tanzîm ve irsâli hakkında fî 9 Zi’l-ka‘de sene (12)86 târîhli şeref-vürûd iden emirnâme-i vilâyet-penâhi mûcebince taraf-ı eşrâf mutasarrıfîlerinden (--) mezkûra kaimmakâmlığına emir ve izbar buyurulmuş ise de cedvel-i matlûba yalnız Rum Kal‘a kaimmakâmlığından vürûd idub henüz Birecik ve Suruç kazalarından vürûd itmemiş ve bunların nihayet on gün zarfında sür‘ât–ı takdîmi matlûb kıt‘a bulunmuş olmağla cedâvil-i mezkûranin nihâyet beş güne kadar tanzîm ve bu cânibe takdîmi husûsuna dâir Birecik ve Suruç Kaimmakâmlığına mü’ekked emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 16 Muharrem sene (12)87 ve fî 6 Şa‘bân sene (12)86.

Numero 16

Fermûde-i senîyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl ve zabıta ve tabîb-belde derkenârı mutâla‘a-i güzâr ‘acizânemiz olmuş mahbûs-ı merkûm Halil Urfa’da Beykapusu mahallesi ahâlisinden olub bundan akdem hâne şerîki Birho el-Aydin’in leylen hânesinden ma‘lûme’l-mikdâr hınta ve baklâ ile bin altı yüz kusûr guruş-ı nukûdunu sirkât eylediği ikrârıyla bi’l-tebeyyün târîh-i mahbûsiyeti olan fî 25 Teşrin-i evvel sene (12)85 târîhinden i‘tibârenüç sene müddete mahbûsiyeti fî 19 Mart sene (12)86 târîhli şeref-vürûd iden emirnâme-i vilâyet-penâhi iktizâsından bulunmuş ise de el’ân merkûmun mahbûshânede iken sıtma ‘illetine mübtelâ olduğu tabîb-i mûmâ-ileyhin raportosunda (?) beyân olunmuş ve Urfa’da mahbûsuna mahsûs hastehâne bulunmadığından merkûmun tedâviitmek ve kesb-i sıhhâtinde yine nefsini hükümete

teslîm eylemek üzere nefsîne kefîl-i kavîye alınarak muvakkat tahliye-i sebîli rızâ-yı ‘âlîlerine mütevakkıf bulunmuş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 17 Muharrem sene (12)87 ve Fî 5 Ṣa‘bân sene (12)86.

Numero 17

Fî 11 Muharrem sene (12)86 târîh ve on bir numerolu Birecik kaimmakâmlığından vürûd idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan tahrîrât ve zîri mazbatalu istintak müeddâlarında müteveffâ Mahmud Paşa’nın ağavâtından olub kaza-i mezbûrda ikâmet itmekde olan Abdullah Ağa’nın leylen hânesinden sirkât olunan yedi bin guruş mikdârı nukûdunun sâriki dinilan Ceret Alioğlu Mehmed Kandi’nin li-ecli’l-istintak bu cânibe gönderildiği ve merkûmun şu husûsta bi’l-fi‘il veya bi’l-vâsat hâli olduğu ifâde ve beyân olunmuş ve merkûm Mehmed Kandi’nin buraca tutulan istintak lâzımesinde husûs-ı vâk‘âya bi’l-külliye sûret-i inkârda bulunmuş ise de kaza-i mezkûrdan mevrûd-ı nutkîye me’âline nazaran merkûm Abdullah’ın hânesi çaldığı ve hükümetçe sâriki (--) olunduğu sırada merkûm Mehmed Kandi’nin ahşamdan sonra imzasız ve mühürsüz olarak (--) hükümet konağına bırakmış olduğu bir kıt‘a varaka me’âli güyâ nukûd-ı mezkûr sâriki âhir kimesneler olduğu varaka-i mezkûrda muharrer olub ve merkûm Mehmed Kandi’nin mezkûr varakaya ne vechle hükümet konağına bırakmış olduğunu görüb ve hâber verdikleri istintak-ı mezkûrda münderic bulunan mülâzım Halil Ağa’nın oğlu Ahmed ile zabtiye neferâtından Bekir ve Kasım’ın merkûm Mehmed Kandi ile li-ecli’l-muvâcehe bu cânibe sür‘at irsâlleri husûsunun kaimmakalık-ı mezbûra emirnâme-i mutasarrıfîleri şeref-tastîri bâbında fermân. Fî 17 Muharrem sene (12)87 ve fî 7 Ṣa‘bân sene (12)86.

Numero 18

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl bi’l-mutâla‘a tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf‘ilerunde sâhib-i ‘arzuhâl Garib Mahmud müdde‘î-i ‘âlîye Hüseyin Paşa mahalleli Celef Said’in hânesinde müste’cer olub merkûmânın ‘iyyâlleri birbirleriyle münâza‘a ideriken merkûm Said kendüsünü harab itmiş olduğunu bi’l-muvâcehe iddi‘â ve keyfiyet merkûm Said’den istifsar olundukda münâza‘a-yı vukû‘yu mukır ve mu‘terif olub ancak merkûm Mahmud’u darb eylediğini inkârda bulunmuş ise de merkûm Said’in beher gün mezbûr Mahmud ile bilâ-mûceb şamatâ (?) eylediğini ve

hatta bu gün merkûmun yakasından dutub darb eylediğini komşusu ‘iyyâlleri görüb Sarraczâde Mahmud Efendi’ye haber virmiş olduklarını mûmâ-ileyh Mahmud Efendi meclis-i ‘acizânemizde hazır (?) olduğu hâlde beyân ve ihbâr itmiş olmağla cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesine tatbikan ve târîh-i habs olan fî 8 Ṣa‘bân sene (12)86 târîhinden i‘tibârenmerkûm Said’in bir hafta müddetle habs mütevakkıf-ı re’y-i asafâneleri bulunmuş olmağın olbâbda fermân. Fî 18 Muharrem sene (12)87 ve fî 7 Ṣa‘bân sene (12)86.

Numero 19

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu curnâl bi’l-mutâla‘a tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf‘ilerunde derûn-ı cürnâlde muharrerü’l-ismi müdde‘î-i merkûm Tamah ‘aşiretten Abdullah Urfalı Bakkal Ateş’in oğlu Osman’dan beş pârelik soğan iştirâ idub soğan-ı mezkûru giru virmek emelinde iken merkûm Osman kendüsünü darb idub burnu kanâmış olduğunu iddi‘â ve keyfiyet merkûm Osman’dan istifsar olundukda merkûm darb eylediğini sûret-i inkârda olub fakat kendüsünü eliyle bir tarafa iter iken kazara burnu kanâmış olduğunu mukır ve mu‘terif olub müdde‘î-i merkûm dahi darb da‘vâsını isbâtdan ‘aciz bulunmuş olmağla merkûm Osman’ın yüz yetmiş dokuzuncu madde-i kânuniyeye tevfîkan bir hafta habsen tevkîfi mütevakkıf rızâ-yı asafâneleri bulunmuş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 18 Muharrem sene (12)87 ve Fî 8 Ṣa‘bân sene (12)86.

Sayfa 5

Numero 20

Fermûde-i seniyyeleri üzere ‘arzuhâl tabîb-i belde derkenârı mutâla‘a-i güzâr ‘acizânemiz olmuş mahbûs-ı merkûmun Mahmud ve Müslüm ve Bedir nâm kimesneler Keşişlik Kebir karyesi ahâlisinden olub karye-i mezbûreli Mahmud’un kerimesi Besiha’yı cebren kaçurub firârda bulunan Cuma’ya mu‘âvenet itmiş olduklarından dolayı altı mah müddetle mahbûsiyetleri fî 26 Zi’l-hicce sene (12)86 târîhli i‘lâm ‘acizânemizde ‘arz ve beyân olunmuş ve el’ân merkûmun mahbûshânede hummâ ‘illetine mübtelâ oldukları tabîb-i mûmâ-ileyhin raportunda beyân olunmuş ve Urfa’da mahbûsiyete mahsûs hastahâne bulunmadığından Urfa’dan bir tarafa gitmeyip tedavî itmek ve kesb-i sıhhatlerinde yine hükümete teslîm olunmak üzere muvakkaten nefislerine kefîl kavîye alınarak tahliye-i sebîlleri

mutavakkıf re'y-i asafâneleri bulunmuş olmağın olbâbada fermân hazret-i menlehü'l-emrindir. Fî 28 Muharrem sene (12)87 ve Fî 8 Nisan sene (12)86.

Numero 21

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a sâhibe-i 'arzuhâl Şehine nâm bâliga Koniler mahallesinde müteveffâ Arab İsa'nın kerimesi olub pederi hâl-i hayâtında iken kendüsünü iki kîle darı ile mahalle-i mezbûreli Kebabcı Salih'e virmiş olduğu ve el'ân mezbûra dâhi merkûm Salih'i tezvîc-i rû-i rızâda bulunduğu hâlde birâderi Diyab mezbûraye gıyâben işbu 'arzuhâl takdîm eylediği ve mezbûra Şehine kendü his-i rızâsıyla Salih'in hânesine gitmiş olduğu tahakkuk itmiş olmağla mezbûra dâhi bâliga olub Şer'an velisi iznine hâcet yokdur mihr-i mü'eccel olarak iki yüz guruşun merkûm Salih mezbûra Şehine'nin velisine ba'del-itâ ber-muktezâ-yı şer'î 'akd-ı nikâh olunmaları lâzım geleceğinin 'arz ve ifâdesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emrindir. Fî 21 Muharrem sene (12)87 ve Fî 11 Nisan sene (12)86.

Numero 22

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu 'arzuhâl bi'l-mutâla'a tarafeynin (--) icrâ-yı taraf'ilerunde sâhib-i 'arzuhâl İmâm Urfa'da Harran Kapusu mahallesi ahâlisinden olub (--) Alo el-Şahab kendüsünü darb ve burnundan cüzvîcen cerh itmiş olduğu iddi'â ve keyfiyet merkûm Alo'dan istîfâr olundukda vukû'-yı iddi'âyı sûret-i inkârdan olub müdde'î-i merkûm dahi isbâtdan izhâr 'âcz itmiş ise de merkûm Alo ta'yîn olunan zabıtanın uğrundan firâr idub ihtîfâ olunduğu iddi'âyı vâk'âya emâre-i kavîyeye hâsıl itmiş olmağla (--) merkûmun târîh-i habs olan işbu şehr-i Nisan'ın on ikinci gününden i'tibâren üç gün müddetle mahbûsiyeti mütevakkıf re'y-i asafânleri bulunmuş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emrindir. Fî 22 Muharrem sene (12)87 ve Fî 12 Nisan sene (12)86.

Numero 23

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu tahrîrât-ı 'âlîye bi'l-mütâla'a me'âl-i 'âlîsinde Rum Kal'alı Sadıkbeyzâde Ahmed ve Bekir ve Ömer nâm kimesneler kaza-yı mezbûr ahâlisinden Ali Bey'in oğlu İbrahim gâib eylemişler iddi'âsıyla bundan akdem kaza-yı mezkûrdan mevrûd-ı istintak üzerine mahbûs olub müdd'îleriyle meclis-i 'acizânemizde vukû' bulan (--) ve tekrar istintaklarında henüz üzerlerine

henüz bir tebeyyün görülemediği misillû mevrûd-ı nutkîyelerinde dahi bi bir emâre görünemeyub muahharen gâib-i merkûm İbrahim'in cenâzesi Birecik'de Fırat'dan çıkarıldığı vâlidesi ve karındaşı tarafından beyân olunması üzerine tahkîk-i madde zımnında kaza-yı mezkûra gidub 'avdetlerinde cenâze çıkarıldığının (--) olmadığını beyân ve mahbûs merkûmdan dahi nâ-mizâc olduklarından başka bilâ-hükm tûl müddet mahbûsiyetleri gadrı mûceb olacağından Urfa'dan bir tarafa gitmemek üzere nefislerini kefîl-i kavîye alınarak muvakkaten tahliye-i sebîlleri fî 29 Rebiü'l-âhir sene (12)86 târîh ve iki yüz on yedi numerolu takîim-i pişgâh-ı sâmîleri kılınan i'lâm 'acizânemizde 'arz ve beyân olunduğu kayden tebeyyün itmiş olmağın olbâbda ve her hâlde fermân hazret-i menlehü'l-emrindir. Fî 25 Muharrem sene (12)87 ve fî 15 Nisan sene (12)86.

Numero 24

Meclis-i(?) Urfa'da mahbûsuna mahsus hastahâne bulunmadığından ashâb-ı cerâimden tahdîd-i cezâ ile mahbûs bulunan mücrimin ba'zıları mahbûshânede nâ-mizâc oldukları tabîb-i belde tarafından olunan raport üzerine yerliden (?) olanların hânelerinde ve gurebâdan bulunanların ahâliden tanıyub bildikleri kimesnelerin hânelerinde tedâvî olunmak ve kesb-i sıhhatlerinde yine hükümete teslîm kılınmak üzere nefîslerine kefîl-i kavîye alınarak muvakkaten nefisleri tahliye olunmakda ise de o misillû eşhâs-ı mücriminin ba'zıları (--) ve Arab makûlesinden olub li-ecli'l-tedâvî muvakkaten tahliye-i sebîllerinde firâr-ı irtikâb iderek (--) sûretle derdest olundukları misillû bütün bütün (--) olanların (--) celb ile kefîl oldukları eşhâs kendülerinden taleb ve mahbûs kalınmakta (?) olub bu ise me'mûriyet-i zabıta ve meclis-i 'acizânemizce işgâl (--) olacağından başka nisâdan olub habs cezâsını müstelzim bulunanlara (--) ayruca mahbûshâne bulunmadığından Urfa'nın münâsib mahalinde mahbûsiyete mahsûs bir hastahâne ile (--) mahsus bir mahbûshânenin inşâsı her-vechle muhassenatı mûceb görünmüş olduğunun 'arz ve beyânıyla îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emrindir. Fî 25 Muharrem sene (12)87 ve Fî 15 Nizan sene (12)86.

Sayfa 6

Numero 25

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl lede’l-mutâla‘a tarafeynîn celîleye icrâ-yı taraf’îlerinde müdde‘î-i merkûm (--) Emin Ağa’nın geçen yetmiş sekiz senesinde Boazabad nâhiyesine tâbi‘ Çiftlik nâm karyede leylen bir ‘aded kılınç ile bir çift tabanca ve bir ‘aded (--) kürek ve bir ‘aded (--) ‘abâ ve bir tek ayakkabı ve dört de kese içünde bulunan sekiz guruş akçesi sirkât olunub el’ân eşyâsı mezkûrdan bir ‘aded kılıncını nâhiye-i mezkûrda vâki‘ (--) karyesi ahâlisinden Hüseyino’nun ‘indinde bulub ve mezkûr kılınç kendü malı olub mahâl-i mezkûrda sirkât olunan eşyâlarıyla beraber gitmiş olduğunu Hüseyin Onbaşı ile Hâcı Mahdumefendizâde Mehmed şehâdetiyle sâbit olması üzerine keyfiyet müdde‘î ‘âlîye Hüseyino’dan dahi su’âl olundukda mezkûr kılıncı dört yüz guruş (--) mukâbil Diyaberkir vilâyetine tâbi’ Mazmahor karyelerinden (?) Belek karyeli Milkanlı Hâcı Ali’nin oğlu Hasan’dan almış olduğunu beyân ve sûret-i idd‘âsına mutâbık Oymağaç nâhiyesine vâki‘ Sam karyesi ahâlisinden Musa ile Bazo nâm kimesneler şehâdet itmiş olduklarından bu sûretçe mezkûr kılıncı hil‘at bedeline merkûm Hüseyino (?) almış olduğu bi’l-tebeyyün mezkûr kılıncı (--) ise de şimdilik merkûm Hüseyino’ya sârik nazarıyla bakılmış kılınc-ı mezkûr müdde’î-i merkûm Dede Emin Ağa’ya teslîm olunmuş ve tahkîk-i madde zımnında merkûm Hâcı Ali’nin oğlu Hasan’ın bu cânibe ihzârı husûsunun Hısn-ı Mansur kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri ile (--) vürûduna kadar merkûm Hüseyino’nun Urda’dan bir tarafa gitmemek üzere nefsine kefîl alınmasının cânib zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 26 Muharrem sene (12)87 ve fî 14 Nisan sene (12)86.

Numero 26

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘aruhâl ve zabıta derkenârı mutâla‘a-i güzâr ‘acizânemiz olmuş mahbûs-ı merkûm Salih el-Osman Koniler mahallesi ahâlisinden olub bundan akdem mahalle-i mezbûreli Hâcı Tâhir’in leylen hânesinden bin dört yüz kusûr guruş nukûdun sirkât eylediği ikrârıyla bi’l-tebeyyün târîh-i mahbûsiyeti olan fî 6 Ramazan sene (12)86 târîhinden i‘tibâren üç sene müddetle mahbûsiyeti fî 25 Şevvâl sene (12)86 târîh ve dört yüz otuz numerolu şeref-vürûd iden emirnâme-i vilâyet-penâhi iktizâsından olub mahbûs-ı merkûm mahbûshânede keyfsiz olduğunu istid‘â ve tabîb-belde (--) tarafından dahi bâ-raporda beyân olunmuş ve Urfa’da mahbûsiyete mahsûs hastahâne olmadığı keyfiyeti fî 25 Muharrem sene (12)87 târîh ve yirmi dört numerolu takdîm-i pişgâhı mutasarrıfîları kılınan i‘lâm ‘acizânemizde

de ber-tafsîl ‘arz ve beyân olunduğu vechle icrâ-yı icâbı mutavakkıf re’y-i asafâneleri bulunmuş olmağın olbâbda fermân hazret. Fî 26 Muharrem sene (12)87 ve fî 16 Nisan sene (12)86.

Numero 27

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl bi’l-mutâ’la sâhib-i ‘arzuhâl Ali’nin Fehime nâm hatun oğlunun boğazını sıkmış olduğu ve mezbûrenin oğlu İsmail dahi kendüdine hücûm ve itâle-i lisân eylediği iddi‘âsından ‘ibâret olub husûs-ı iddi‘â ile merkûm İsmail’in hükümete gelmekten (--) eylediğinden dolayı merkûmdan bir yüzlük (?) mecîdî cezâ nakdinin tahsîli lâzım geldiği fî 28 Muharrem sene (12)87 târîh ve iki numerolu takdîm-i pişgâh-ı mutasarrıfîleri kılınan i‘lâm-ı ‘aızânemizde ‘arz ve beyân olunmuş olmağın olbâbda ve her hâlde. Fî 1 Safer sene (12)87 ve fî 21 Nisan sene (12)86.

Numero 28

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu curnâl bi’l-mutâla‘a tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf‘ilerunde derûn-ı jurnâlde muharrerü’l-isim İmâm’ın oğlu Abo ve Ömer’in oğlu Ali nâm kimesne Yarımdepe karyesi ahâlisinden olub meyânelerinde hâsıl olan münâza‘a da merkûm Abo mezbûr Ali’nin başını şikest itmiş olduğundan iddi‘â-yı keyfiyet mezbûr Abo’dan istifsar olundukda sûret-i inkârda olub müdde‘îyân-ı merkûmân el-hâline (--) iddi‘âsını isbâtdan izhâr-ı acziyle başının cerhi dahi cüzvîcen olub meyânelerinde vukû‘ bulan münâza‘a bilâ-mûceb yekdiğerini darb itmiş olduklarından dolayı târîh-i mahbûsiyetleri olan fî 3 Safer sene (12)87 târîhinden i‘tibâren li-ecli’l-tedâvi beş gün müddetle mahbûsiyetleri cezâ-yı kâfi görünmüş olmağın tahliye-i sebîli mütevakkıf re’y-i asafâneleri bulunmuş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 7 Safer sene (12)87 ve Fî 26 Nisan sene (12)86.

Numero 29

Fî 22 Muharrem sene (12)87 târîh ve kırk iki numero işâretiyle Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i ‘âlîsinden cevâben şeref-südûr buyurulan emirnâme-i vilâyet-i penâhi me’âl-i ‘âlînde Rum Kal‘a kazasına Mefaf Kazak karyeli olub bundan akdem maktûlen vefât iden Kenan’ın veresesiyle merkûmun katilleri Mamo ve Süleyman meyânelerinde vukû‘ bulan musâlaha hükm-i kanûniyi iskât edemiyeceği ve

merkûmân ile maktûl mezbûru ‘alenen katl itdiklerini Mefaf Kazak ve Bozanlı ve Karayusuf ve Hamoklu karyesi ahâlisi taraflarından şehâdet olunduğu beyân-ı ‘âlîsiyle (--) ahâli-i merkûmeden bi’l-tahkîk keyfiyetin bâ-mazbata ve varaka-i nutkîye ‘arz ve (--) irâde ve fermân buyurulmuş ve katil-i merkûmândan yalnız Süleyman nâm şahıs bundan akdem Rum Kal‘a kaimmakâmlığından ihzâren vürûd idub mahbûs olunarak cânib-i vilâyet-penâhiye takdîm kılınan mazbata-i ‘acizânemiz cevâb-ı şeref-vürûduna (--) bi’l-kefâlet muvakkatesiyle tahliye olunduğundan ikmâl-i istintakı zımnında kefîl tarafından celb olunub (--) tevkîfle husûs-ı (--) ahâli-i merkûmenin şehâdet itmiş olduklarına dâir Haleb vilâyet-i celîlesine takdîm itmiş oldukları mahmur (?) şehâdetnâmenin sûret-i (--) muharrerü’l-ismi kesân ile merkûm Süleyman’ın firârda bulunan birâderi Mamo’nun cümleten bu cânibe sür‘ât irsâllerine dâir kaimmakâmlık-ı mezbûra müekkid emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 8 Safer sene (12)87 ve fî 28 Nisan sene (12)86.

Numero 30

Birecik Müftüzâde Abdülmecid’in madde-i katiline kaza-i mezbûr telgıraf çavuşu Hasan’ın şehâdet ve ma‘lûmâtı olduğu kaimmakâmlık-ı mezkûrdam mevrûd-ı istintak müeddâsından anlaşılmış olmağla merkûm Hasan’ın li-ecli’l-ihbâr bu cânibe irsâli husûsuna dâir kaimmakâmlık-ı mezkûra telgıraf emirnâme-i mutasarrıfîleri şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 10 Safer sene (12)87 ve fî 29 Nisan sene (12)86.

Sayfa 7

Numero 31

Müvellid-i seyyidü’l-enbiyâ-yı ‘âlîye-i Efdal el-Tehâbâ hazretlerinin post (--) Reşâdetli Dede Osman Efendi dâ‘ileru tarafından takdîm olunub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu merbût du‘ânâmeleri me’âli ‘Ayntâb ahâlisinden olub katil töhmetiyle mahbûs olunan Arif’in ikmâl müddet mahbûsiyet eylediğinden bahisle nefsine kefîl-i kavîye alınarak muvakkaten tahliye-i sebîli istirhâmından ‘ibâret bulunmuş ve lede’l-mürâca‘a merkûm Arif beşinci ordu-yu hümâyun (--) piyâde altıncı alâyı birinci taburu altıncı bölüğün altıncı onbaşısı Cuma’nın zaten katil dinilerek maktûl-ı mezbûrun veresesiyle ‘an-efkâr (?) ikin bin beş yüz guruş

üzerine musâlaha olunarak hukuk-ı şâhsiyesi bi'l-iskat hükm-i kanûni ikitizâsınca târîh-i mahbûsiyeti olan fî 14 Mart sene (--) târîhinden i'tibâren iki sene müddetle mahbûsiyetini mutazammin fî 27 Mart sene (12)86 târîh ve on beş numerolu mazbatası cânib-i vilâyete takdîm kılınmış oluduğu kayden tebeyyün eylemiş ve merkûm Arif ikmâl-i müddet itmiş ise de henüz cevâb-ı 'âlîsi şeref-vürûd itmiş olduğundan cevâb-ı irâde-i 'âlîsi şeref-vürûduna değin Urfa'dan bir tarafa gitmemek üzere nefsine kefîl kavîye alınarak muvakkaten tahliye-i sebîli mütevakkıf re'y-i asafâneleri bulunmuş olmağın olbâbda. Fî 12 Safer sene (12)87 ve fî 5 Mayıs sene (12)86.

Numero 32

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a sâhib 'arzuhâl Katırcı Abdullah'ın bundan akdem Sezan karyesi civarından sirkât olunan bir ras kır bârgîrini karye-i mezbûr muhtarı Müslüm taharrî iderek Rum Kal'a kazasına tâbi' Zahbir karyesinde Molla Mehmed'in oğlu nâm kimesne yedinde bulub el'ân hükümete götürerek sâhibi merkûm Abdullah'a teslîm itmiş ise de mezkûr (--) takımı götürülmüş olduğundan merkûm Molla Mehmed'in oğlu her kim ise buldurulub yedinde kalmış olan takımın istirdâdı ve kendüsünün dahi tahte'l-hıfz bu cânibe irsâli husûsunun Rum kal'a kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîleri şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emrindir. Fî 12 Safer sene (12)87 ve fî 5 Mayıs sene (12)86.

Numero 33

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a sâhib-i istid'â Kastonoğlu Hoca Mihâil târîhinden dokuz gün mukaddem (--) arasında geçer iken bir kaç merkeb hamalı koşarak gelub merkûmlardan Odis nâm şahsın merkebi müdde'î-i merkûma dokunarak yere düşüb ayağı çatlamış ise de bir mikdâr rahat olmuş olduğundan bahisle merkûm Odis üzerine da'vâdan ferâgat eylediği istirhâmından 'ibâret bulunmuş ve dokuz gün habs dahi cezâ kâfi görünmüş ise de tahliye-i sebîli rızâ-yı asafânelerine mütevakkıf bulunmuş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emrindir. Fî 11 Safer sene (12)87 ve fî 7 Mayıs sene (12)86.

Numeo 34

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu cürnâl bi'l-mütâla'a tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf'ilerunde derûn jurnâl'de muharrerü'l-ismi (--) Deli Hüseyin'in oğlu Mehmed ile Hıristiyân'dan Timurcu İshak zaman (?) kimeslerin çarşu içünde tesadüf itmiş oldukları bir kırmızı kese derûnunda mevzû' akçeyi hükümete götürüb mezkûr keseye kimesne tarafından sahâbet olunmayarak fakat Zeydan 'aşiretinden İbrahim nâm kimesne kendü malı olduğunu da'vâ ve derûnunda bulunan üç bin yüz yetmiş beş buçuk guruş cins ve kıymetle derûnunda bir 'aded beyaz boncuk olduğunu haber virmiş olduğu 'inde'l-ta'dât ifâde-i vâk'âsında tasdîk itmiş ve meblâğ-ı mezkûr nukûd (?) olub da'vâ ve mehâkime ve tevâcüdülmediğine (?) mebnî harç-ı mazbata ve resm tahsîliyesi alınâmış olmağla merkûm İbrahim de kefîl-i kavîye alınarak meblâğ-ı mezkûra de kendüsüne teslîmi menut re'y-i 'âlîyeleri bulunmuş olmağın olbâbda fermân hazret. Fî 18 Safer sene (12)87 ve Fî 7 Mayıs sene (12)86.

Numero 35

Birecik kazası muzâfâtından Tezyib ahâlisinden olub bundan dört sene mukaddem katilen vefât iden Ali'nin katilleri iddi'â olunarak Çağıtlı Sefer ve Rum Kal'alı Müslüm ve Hamoti'nin oğlu Hüso ve Aymo Nahsu nâm eşhâsın icrâ-yı mehâkimeleri tebeyyün idecek hâlin îfâsı fî 8 Safer sene (12)87 târîh ve yetmiş iki numero işâretiyle şeref-vürûd iden emirnâme-i vilâyet-penâhi iktizâsından bulunmuş ve maktûl-i mezbûrun oğlu Ahmet bu tarafta ihkâk-ı hak iddi'âsıyla sızlanmakta olduğunadan işhâs-ı merkûmun ve ol-vakt (?) husûs-ı katile şehâdet ve ma'lûmâtı olanlar her kimler ise anların bu cânibe irsâllerine dâir Birecik kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîleri şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emrindir. Fî 20 Safer sene (12)87 ve fî 9 Nisan sene (12)86.

Numero 36

Fî 17 Muharrem sene (12)87 târîh ve otuz dört numero işâretle Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i 'âlîsinde şeref-vürûd idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi mâl-ı 'âlîsinde Urfa ahâlisinden Hasan'ın Urfa'ya yarım sâ'at bu'diyeti olan Kasabtaş nâm mahâlde eşyâsını gasb itmiş ve bir müddet habs olunarak tahte'l-kefâle salıvirilmiş olan Mehmed el-Mustafa ile refîki Şeyho el-Aya (?) haklarında icrâ kılınan mu'âmelenin ber-tefsîl (?) iş'ârı husûs-ı irâde ve fermân buyurulan ve keyfiyet leffen takdîm pişgâh-ı hazret-i mutasarrıfîleri kılınan nutkîye

müeddâsından müstebân buyurulacağı vechle merkûmân Mehmed el-Mustafa ile Şeyho el-Aya merkûm Hasan'ın gasbı olamayub ancak bundan mukaddem (--) ve Ben-i Yusuf 'aşiretinden Abdulhavi ile refîki Halil nâm şahıslarda Urfa haricinde kâin Kazı Değirmeni'nin leylen kapusunu kırıp derûnunda üç çuvâl hınta ahz ve sirkât ve mezkûr Kasabtaş nâm mahâlde cerci esnâfından izâfetden Ali ile şerîki Hasan'ın ve Germüş karyeli Bozin ile Mardo'nun leylen Karaharabe yolunda önlerine çıkarak ve Yusuf nâm mahal tarafında Urfalı Hâcı Emin'in oğlu Ahmed'i dutub ellerini bağlayarak bir takım emvâl ve eşyâsını gasb ve gâret itdikleri eşyâdan mekûmân Mehmed el-Mustafa ve Şeyho el-Aya vâide ve zevcelerine altı ve yedi zirâ' kırmızı bez fürûht eylediklerini beyân itmeleri üzerine bi'l-ahz eshâbına teslîm olunmuş ve olurken ikmâl-i istintaklarına kadar muvakkaten mahbûs olunmuşlar ise de haklarında bir emâre ve tebeyyün görülemeyub tahte'l-kefâle salıvirilmiş idi ve merkûmân Abdulhavî ve Halil ile olunan muvâcehelerinde (?) merkûman Mehmed el-Mustafa ve Şeyho el-Aya kendülerinin refîki olub olmadığı su'âl olundukda refîkleri olmadığını mukaddem muahhar beyân ve fakat refîkleri firârda bulunan Köprülük karyeli Mehmed ile Bözhöyük karyeli Ahmed nâm şahıslar olduğunu ve mezkûr kırmızı bezden beher zirâ' altmış pâreye olmak üzere birini 'iyyâline altı ve diğerinin vâlidesine

Sayfa 8

yedi zirâ' kırmızı bez fürûht eylediklerini yegân yegân ifâde ve (--) mezkûreye cesâret itmiş oldukları akdemce (--) bi'l-tebeyyün (?) gasbân-ı merkûmân Abdulhâvi ile refîki Halil'in târîh-i mahbûsiyetten i'tibârendört sene müddetle vaz'-ı kürek olunmaları ve firârda bulunan refîkleri Mehmed ve Ahmed'in taharrî ve ele geçirilmesi fî 15 Muharrem sene (12)87 târîh ve yirmi sekiz numerolu şeref-vürûd iden emirnâme-i vilâyet-penâhi iktizâsından olub firâre-i merkûman cânib-i zabıtadan ile'l-an taharrî olunmakda idügünden mağsub 'an-hümâ (?) Cerci Ali ile şerîki Haso'dan tekraren su'âl olundukda merkûman Mehmed el-Mustafa ve Şeyho el-Aya kendülerin gasbı olmadıklarını ve bunlar ile berbâber görmediklerini beyân ve mezbûraler dahi mâl-ı mesrûk olduğunu bilmiyerek altı ve yedi zirâ' kırmızı bez ahz itmiş olduklarından bu bâbda gasb dinilan merkûmân Mehmed el-Mustafa ve Şeyho el-Aya haklarında mukaddem ve muahhar bir tebeyyün görülememiş idügünden (?) nefislerine kefîl kavîye alınarak tahliye-i sebîli mütevakkıf re'y-i

‘âlîleri bulunmuş olbâbda fermân. Fî 21 Saferü’l(--) sene (12)87 ve fî 9 Mayıs sene (12)86.

Reis-i meclis.

Kur‘a firârı olan birâderini götürmek üzere Suruç kazasına tâbi‘ Şavik karyeli Haso ve Ahmed mahbûsiyeti fî 24 Sefer sene (12)87.

Bu dahi kaza-i mezkûra tâbi‘ Ali Zerli İbo mahbuisyeti. Fî 25 Sefer sene (12)87.

Numero 37

Cânib-i zabıtadan meclis-i ‘acizânemize takdîm kılınan mahbûshânedefterinde mukayyid mahbûsiyetten olub bi’l-âre muharrerü’l-ismi iki neferin kur‘a firârîsi olan birâderlerini götürmek üzere mahbûs bulunanları defter-i mezkûr kaydından anlaşılmış olmağla (--) keyfiyetin ‘aker-i şahâne binbaşısı Refiklü Kâmil Efendi tarafından isti‘lâm buyurulması bâbında fermân. Fî 25 Safer sene (12)87 ve fî 14 Mayıs sene (12)86.

Numero 38

Fî 18 Safer sene (12)87 târîh ve otıuz yedi numerolu Rum Kal‘a kaimmakâmlığından vürûd edub meclis-i ‘acizânemize havâle-i tahrîrât müeddâsında Cenife karyeli maktûl Mehmed’in oğlu Yusuf’un bu tarafa götürüldüğü beyânından ‘ibâret olub merkûm Yusuf bi’l-vürûd maktûl-i mezbûrun katili iddi‘âsıyla mahbûs bulunan karye-i mezbûreli Ahmed ile olunan muvâcehelerinde merkûm Yusuf’un bu bâbda şâhidi bulunmadığını beyân ve da‘vâdan ferâgat itmiş olduğunu (--) ile kendüsünden ruhsat i‘tâsı istirhâmından ‘ibâret olub ancak maktûl-i mezbûrun zevcesi Fatma’nın katil-i merkûm Ahmed ile icrâ-yı mehâkime zımnında bu cânibe irsâli husûsunun Rum Kal‘a kaimmakâmlığına ve emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri ve merkûm Yusuf’a ruhsat i‘tâsı mutavakkıf rızâ-i asafâneleri bulunmuşdur Fî 25 Safer sene (12)87 ve fî 14 Mayıs sene (12)86.

Numero 39

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl bi’l-mutâla‘a tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf‘ilerunde sâhib-i ‘arzuhâl Dayo Suruç kazasına tâbi‘ Ketkânlı ‘aşiretinden olub müde‘î-i ‘âlîye Ato’nun oğlu ve Dervişo muvâcehesinde vâki‘ olan iddi‘âsı bundan on sene mukaddem işbu Dervişo’nun müteveffâ Abbasoğlu Musa ile el’ân berhayat olan Mesko’nun oğlu Bozo Ahemoğlu İsmail’i katil itmiş olduğu misillû karındaşım Hasoy dâhi merkûm Dervişo’nun ‘ammizâdesi Ali Körü katil itmiş deyu iddi‘âda bulunmuş ise de maktûl dinilan ‘ammizâdesinin katili Bozo ile Ali Körü nâm kimesneler olduğu ifâde-i vâk‘âsından anlaşılub bu bâbda merkûm Dervişo’dan iddi‘âya ma‘lûmâtı olmadığı misillû karındaşının katili husûsu dahi veresesinden bulunan maktûl Hasan’ın oğlu Cânib’in vasisi her kim ise ona (--) olub katil dinilan Bozo ve Ali Körü ile berâber li-ecli’l-mehâkime bu cânibe ihzârları husûsunda kaza-i mezkûr kaimmakâmlığına emirnâme-i ‘âlîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân. Fî 27 Safer sene (12)87 ve fî 16 Mayıs sene (12)86.

Numero 40

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl bi’l-mutâla‘a tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf‘ilerunde sâhib-i ‘arzuhâl Deli Hüseyin’in ifâdesinde işbu hazıra-yı bi’l-meclis zevce-i menkûhem Kezbân’ı (--) ahzda bulunduğum hâlde Siverek’de pederi Gâib ‘inne’l-meclis Raşo nâm kimesneye ‘akd-ı nikâh itmiş deyu iddi‘â ve mezkûra dahi ifâde-i meşrûhasını tasdîk itmiş ise de merkûm ve merkûmânın nikâh-ı evvel (--) mezbûrace meçhûl kendüleri zaten Siverek’den(--) itmiş bulunduklarından keyfiyetin ber netice şer‘î-şerif (--) rû’iyet olunmak üzere nizâmî vechle zabtiye ücûrâtı sâhib-i ‘arzuhâl Deli Hüseyin tarafından virilmek üzere kendülerinin iki nefer süvârîye terfîkan kaza-i mezkûra irsâlleri ve mâl-ı ‘arzuhâl’den bahisle kaimmakâmlık-ı mezbûra tahrîrât-ı mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 28 Saferül(--) sene (12)87 ve fî Mayıs sene (12)86.

Numero 41

işbu zabıtadan takdîm olunub meclis-i ‘arızânmize havâle buyurulan Fî 22 Safer sene (12)87 târîhli işbu jurnâl me’âli Taşra Derkezânlı mahallesi ahâlisinden ve Keys ‘aşiretinden Ali’nin oğlu Mehmed’in sirkâtgâr (?) mekruhuna tasdî içün leylen sâ‘at (--) raddelerinde tahrîrât müdürü Refiklü Vafi Efendi’nin harem dâiresine dühûl eylediği beyânından ‘ibâret olub merkûmun celîleye icrâ-yı muvâche ve kaleme

alınan nutkîye me'âli keyfiyet müstebân buyurulacağı vechle Efendi-i mûmâ-ileyhin dâiresinde dün gice dün gice sâ'at beş buçuk ve altı raddelerinde kendü haremimde bulunduğum hâlde işbu hazır-ı bi'l-meclis Mehmed (--) tarafına gelub her nasılsa harem dâiresine dühûl iderek merkûmun sârik olduğunu teşhis eyleyub (--) gayr-ı sâyis (?) Babacan ile merkûmu derdest itmek sıralarında iken heman yedinde bulunan (--) ve ayakkabısını ve 'abâsını terk idub firâr iderek muahhâren kendüsünü zabtiyeler derdest idub hükümete götürmede olduklarından icrâ-yı iktizâsı matlûbumdur deyu iddi'â ve keyfiyet bi'l-muvâcehe şâhs-ı merkûm Mehmed'den istifsar olundukda fi'l-hakika mezbûrda mûmâ-ileyh Vafi Efendi'nin odasına gidub sehven harem tarafına gitmiş bulunduğu ve kendüsünü teşhis eyledikleri hâlde (--)ve 'abâ ve ayakkabısını bırakub firâr eylediğini mukır ve mu'terîf olub ancak sarhoşluk hâliyle girdim demiş isede kendüsünün şimdiye kadar 'arâkı içmediği ve leylen mezbûrda dahi ismini bilmediğim (--) (--) 'arâkı içdim içtim didiği ifâde-i vâhîdeleri dahi asl ve esâssız olduğu 'inde'l-tahkîk tebeyyün idub (--) leylen mezkûranin sâ'at beş altı raddelerinde Efendi-i mûmâ-ileyhin harem dâiresine dühûlü mücerred sirkâtgâr (--) (--) kasdıyla olduğu reviş hâli ve ikrârıyla tebeyyüün itmiş ise de ancak esbâb-ı (--) hayli (--) bir şey alamamış olduğundan cazâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz otuz beşinci zeyl-i maddesine tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 12 Mayıs sene (12)86 târîhinden i'tibârenmerkûm Mehmed'in yedi mah müddetle habs mütevakkıf-ı re'y-i asafâneleri bulunmuş olmağın olbâbda Fî 29 Safer sene (12)87 ve fî 17 Mayıs sene (12)86.

Reis-i meclis.

Sayfa 9

Numero 42

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu 'arzuhâl ve zabıta derkenârı mutâla'a-i güzâr 'acizânemiz olmuş mahbûs-ı merkûm Hama Rema Çaykuyu nâhiyesine tâbi' Kirli karyesi ahâlisinden olub Hâltanlı 'aşiretinden vefât iden Şeno nâm kimesnenin katili Aro ile bundan akdem Hüseyin Ağazâde Mustafa Ağa'nın nâhiye-i mezkûrda bulunduğu esnâda olunan ihbâr üzerine mahbûs olunub istantâk-ı lâzımesi icrâ olunmuş ise de merkûmun katili olduğuna ve müteveffâ-yı merkûmun maktûlen vefât itdiğine dâir bir tebeyyün görülemeyub müteveffâ-yı merkûmun dahi ile'l-an

bir veresesi vürûd itmediğinden ve merkûmun şimdiye kadar bilâ-hükm mahbûsiyeti gadrına mûceb olmağla muvaffak re'y-i 'âlîleri buyurulduğu hâlde müdde'îsi vürûdunda mehâkimelerine bakılmak ve Urfa'dan bir tarafa gitmemek üzere nefsine kefîl-i kavîye alınarak muvakkaten tahliye-i sebîli bâbında fermân. Fî (--) Sefer sene (12)87 ve fî 19 Mayıs sene (12)86.

Numero 43

Meclis-i idâre tarafından huzur-ı 'âlî-i mutasarrıfîlerine takdîm olunub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan işbu i'lâm kezâlike-i me'âli Urfa (--) ve teb'â-yı Devlet-i 'Âlîye'nin Ermeni milletinden Akob'un oğlu Aruş'un virgü husûsundan dolayı bâb-ı hükümetde dolaştırmakda olduğu melfûf 'arzuhâlini gelub gitmekten usanduğu cihetle (--) eylediği meclis-i mezkûrda vâki' olan ikrârıyla tebeyyün itmiş ve bu misillû evrâk ve senedâtın mahv ve telefine cesâret idenlerin cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz yirmi yedinci maddesi ahkâmına tevfîkan altı mâhdan iki seneye kadar mahbûsiyetleri bend-i mezkûr ahkâmından bulunmuş olmağla merkûm Aruş'un târîh-i habs lan fî 19 Mayıs sene (12)86 târîhinden i'tibârenmerkûm Aroş'un altı mâh müddetle habs-ı müteveakkıf re'y-i asafâneleri bulunmuşdur olbâbda. Fî (--) Sefer sene (12)87 ve Fî 19 Mayıs sene (12)86.

Reis-i meclis.

Numero 44

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu 'arzuhâl ve zabıta derkenârı mutâla'a-i güzâr 'acizânemiz olmuş mahbûs-ı merkûm Hasan Rum Kal'a kazasına tâbi' Kameş karyesi ahâlisinden olub kerimesi Ayşe'in zevc-i mukaddemi Hasan nâm kimesne mezbûrayi tatlik iderek muahharen Haso nâm kimesneye zevc olunduğundan merkûm Haso vefât idub zevc-i mukaddem merkûm Hasan ben mezbûrayi tatlik eyledim iddi'âsıyla pederi merkûm Hasan'dan iddi'âda bulunduğu cihetle li-ecli'l-mehâkime fî 21 Muharrem sene (12)87 târîhiyle kaza-i mezkûrdan vürûd idub ikmâl-i istintakına değin mahbûs bulunmuş ise de mezbûrenin zevc-i mukaddemi dinilan merkûm Hasan bırakub gitmiş mezbûredehi esnâ-yı rahda firâr itmiş olduğundan mahbûs-ı merkûm Hasan'ın bilâ-hükm mahbûsiyeti gadrına mûceb olmağla müdde'îsi vürûdunda mezbûra kızı her nerede ise götürmek ve Urfa'dan bir tarafa gitmemek üzere nefsine kefîl kavîye alınarak muvakkaten tahliye-i sebîli mütevakkıf

rızâ-yı asafâneleri bulunmuşdur olbâbda fermân. Fî 1 Rebiü'l-evvel sene (12)87 ve fî 20 Mayıs sene (12)86.

Numero 45

Haccâc-ı İrâniye sâriklerinden Kendeş nâm şahıs derdest idub firâr itdirilmiş deyu iddi'â olunan Hasan Çavuş'un ikmâl-i istintakından dolayı Birecik zabtiyelerinden Dürzi Hüseyin'in celbi lâzım gelmiş olmağla merkûm Hüseyin'in bu tarafa ihzârı zımnında kaimmakâmlık-ı mezkûra telgıraf-ı emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şerf-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emrindir. Fi 2 Rebiü'l-evvel sene (12)87 ve Fî 21 Mayıs sene (12)86.

Numero 46

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu jurnâl bi'l-mütâla'a me'âli Süryâni milletinden olub bundan üç gün mukaddem gâib olan Boğoz ma'lûme'l-ismi kesânlar ile Hâcı Şakıb Efendi'nin makâmesinde şurub-ı hamr (?) eyledikleri hâlde eniştesi Bido bi'l-tesâdüf merkûmu götürmek fehvâsında iken kendüsünü taş ve değnek ile darb itmiş oldukları istid'âsından 'ibâret bulunmuş ve merkûmun Mustafa ve Mardo ve ebu-Ceyl meclis-i 'acizânemize celb ile icrâ-yı taraf'ilerunde keyfiyet merkûm Boğoz'dan su'âl olundukda kendüsü Değirmenci şâkirdî (?) olub üç günden beru celâb (?) değirmenine giderek 'avretinde mürekkeblerini (?) re' itmek üzere Halîli Bakçesi'ne gitmiş olduğunu beyân itmiş ve merkûm Bido'nun madde-i (--). Sûret-i inkârda bulunmalarına mebnî (--) merkûmdan celbine (?) taleb olunmuş ise de ikâmeden ihzâr-ı 'acz iderek darb iddi'âsında olmadığı cihetle bu husûsda merkûm Bido'nun iddi'âsı ve vâhî görünmüş olmağla îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emrindir. Fî 5 Rebiü'l-âhir sene (12)87 ve fî 23 Mayıs sene (12)86.

Numero 47

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu 'arzuhâl ve zabıta derkenârı mutâla'a-i güzâr 'acizânemiz olmuş mahbûs-ı merkûm Ahmed el-Hüseyin esp sâriki Hama nâm şahsın refîki dinilerek fî 8 Sefer sene (12)87 târîhiyle Birecik kaimmakâmlığından vürûd idub mahbûs olarak olunan tahkîkâtda Urfalı Hıristiyân Vaynes'in bundan akdem Tabeydâr karyesinde şerîki 'indinde bulunan espini firâr edeb Hama nâm şahsın ile berâber bulunduğu hasebiyle kaimmakâmlık-ı mezbûrdan irsâl olunmuş ise

de merkûm Hama esp-i mezbûru firâr ettirmeyub ancak râkiben olduğundan fürûht ideremeliyle şerîki merkûm Vaynes tarafından olunan istid‘â üzerine merkûm Hama mukaddem ve mezbûr Ahmed muahharen gönderilmiş ise de merkûm Hama esp-i mezbûru firâr itmediği misillû merkûm Ahmed hakkında dahi sârik ve sâire nazırıyla baki‘lâmayacağından nefsine kefîl alınarak tahliye-i sebîli rızâ-yı asafânelerine müteveakkıf bulunmuşdur. Fî 7 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 26 Mayıs sene (12)86.

Numero 48

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl ve zabıta derkenârı mutâla‘a-i güzâr ‘acizânemiz olmuş mahbûs-ı merkûm Şemo ve iki nefer oğulları Mehmed ve Ali nâm kimesneler Urfa’da (--) birinci taburu efrâdından Höyüklü Müslüm ve refîki Bozo’nun (--) (--) beyânıyla Fî 15 Sefer sene (12)87 târîhli zîri mazbatalu istintak mûcebince Birecik kaimmakâmlığından vürûd idub mahbûs olarak tarafeynin meclis-i ‘acizânemizde icrâ olunan murâfa‘alarında müdde‘î-i merkûm Müslüm refîki Bozo ile Birecik’den gelur iken Kehriz nâm mahâlde espini çayırlamak üzere bulunur iken merkûm Şemo sen bizim hınta tarlasına espini salıveriyorsun diyerek meyânelerinde münâza‘a vukû‘yla kendüsü ve mezbûr iki nefer oğulları yekdiğerini darb itmiş olduklarını bi’l-mucâcehe iddi‘â ve keyfiyet münferiden merkûm Şemo ve oğulları Mehmed ve Ali’den istifsar olundukda meyânelerinde münâza‘a vukû‘nı ikrâr idub ancak merkûmu darb eylediklerini sûret-i inkârda bulunmuşlar ise de mevrûd-u istintak-ı mezkûrda merkûm Müslüm’ün ‘asker-i nizâmiyiden olduğunu bilmeyub darb eyledim deyu merkûm Şemo’un ikrârıyla tebeyyün itmiş ve oğulları merkûmân Mehmed ve Ali haklarında bir tebeyyün görülemediğinden nefislerine kefîl alınarak tahliye-i sebîlleriyle merkûm Şemo’nun cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz on dördüncü maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyeti olan fî 4 Nisan sene (12)86 târîhinden i‘tibârenaltı mâh müddetle mahbûsiyeti mütevakkıf re’y-i asafâneleri bulunmuş olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 9 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 28 Mayıs sene (12)86.

Reis-i meclis.

Sayfa 10

Fî 22 Rebiü’l-âhir sene (12)86 Abbas’ın oğlu Halil’in istintakıdır.

S. senin ismin nedir kangı mahalle ve karye ahâlisindensin ve bu hükümet konağına ne içün geldin ve da‘vân nedir.

C. ismim Halil’dir ve Ulu Câmî‘-i Kebir mahallesi ahâlisindenim ve bu hükümet konağına gelmemin sebebi bu ki bakçemden bir marul koparmışlar ve koparan Caponoğlu Ahmed ve Sibsi Hami’nin oğlu Ahmed ve Atiye (?) olub karındaşı Ahmed darılıp şekvâ eyledi ise de ben da‘vâmdan ferâgat eyledim.

S. sen da‘vândan ferâgat eyledin amma bu sirkât maddesi (--) hükümet vaz geçmez hakikaten bu sirkât midir? Bu çocuklar bildiğiniz ahbâbınız mıdır? Teklifsiliğe mi binâen (?) koparmıştır ve bunlar kimin çocuklarıdır (--)

C. o çocuklar bizim ahbâbımız idi isimleri birisi Caponoğlu Ahmed ve birisi Sibsi Hami’nin oğlu Ahmed ve birisi Arab (--) oğlu Musak ve birâderi Bemni Atiye (?) ve bu marulları sirkât itmişler fakat teklifsizliğe binâen koparmışlar ise de karındaşım darılıp gelub şekvâ eylemiş ise de biz da‘vâmızdan ferâgat eyledik.

S. şimdi bunlara sirkât etdi demeyeceksiniz (?) demediğiniz hâlde bunları hükümettetden (--) lâzım gelecek sonra sağımıza (?) olunmadı mahbûsumuz çıkmış demez misin?

C. biz öyle şeyi demeyiz.

S. meclisin bundan anladığı bu adamlar sizi dışarıda râzı itmişler evveli şekvâ idub muahharen yok demenin ma‘nâsı nedir?

C. deminki didiğim gibi bunlar ahbâbımız ve dostumuz idi onun içün bir kaç marul koparmışlar ve koparılan marulların ne değer eddiği bizi râzı edeler.

S. sen böyle diyorsun amma işte hükümete virdiğiniz jurnâli ben okuyam sen dinle.

C. deminki virdiğim takrir gibi dargınlık üzere gelub şekvâ ettik ise de bizim da‘vâmız kalmadı sizin bir işiniz istersiz habs edin istersiz (--)

S. sen böyle diyorsun amma anlar yirmi dört sâ‘atde habsde anlarda gelub habsliklerini da‘vâda iderise siz iki karındaşı dâhi yirmi dört sâ‘at habs olursunuz.

Numero 49

Fî 29 Rebiü'l-âhir sene (12)87 târîh ve beş yüz on iki numero fî 15 Muharrem sene (12)87 târîh ve otuz numero ve fî 9 Sefer sene (12)87 târîh ve altmış beş numero işâretiyle meziyyet-i Haleb vilâyeti celîlesi caânib-i 'âlîsinden şeref-südûr idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan o emirnâme-i vilâyet-penâhi me'âl-i 'âlîsinde 'Ayntâb hudûdunda tehî (?) olunan haccâc İrânîye'nin nukûd ve eşyâ sârikleri Birecik'de tutulub yanlarında kilitli eşyâ ile İrânlıların espini zuhûr eylediği merkûmun Urfa'da mahbûs bulunduklarından ve bu husûsa dâir İrân Şehbenderi tarafından Hoca Hokkaz ve refâkatiyle (--) evvel (--) Fetonlu (?) İsmail Efendi'nin götürüldükleri beyân-ı 'âlîye icâb-ı hâlin sür'at icrâ olunması irâde ve fermân buyurulmuş ve Birecik kaimmakâmlığından fî 5 Rebiü'l-âhir sene (12)86 târîhleriyle müverrihan vürûd idub sûret-i (--) leffen takdîm-i pişgâh-ı mutasarrıfîleri kılınan üç kıt'a zîri mazbatalu istintak müeddâlarından (?) ihzâren Urfa'ya götürülubmahbûs bulunan kaza-i mezkûr muzâfatından Sebib karyeli Karaca nâm şahıs firârda bulunan diğer refîklerinden ve Türkman 'aşiretinden Hasan Acaib ve Kendeş ve Hasun nâm eşhâs şekâvet (--) ile birlikde 'Ayntâb kazasına tâbi' Tevm nâm mahâlde leylen haccâc-ı merkûmenin üzerine hücûm idub bir neferinin yedinde bulunan (--) ahz ve (--) iderek Gürab dağına çıkub derûnunda bulunan eşyâdan on beş 'aded siyah poşu ve on altı çift çorap ve sekiz 'aded ipek peştmâl ve bir 'aded 'Acem şalıyla nukûd-ı mesrûkadan beher hissesine altı yüz altmış dört kırat (?) isâbet eylediği merkûm Karaca'nın ikrârıyla sâbit olduğu misillû Takerî karyeli Bayo nâm şahıs dâhi eşhâs-ı merkûmundan Hasun nâm kimesne ile öteden beru esp şerîki olub her nevi' eşyâ ve hayvânat-ı mesrûka nezdinde bulunduğu ve bu misillû sâriklere esir ve yatak (?) olub haccâc-ı merkûmunun eşyâ-yı menhûbesinden bir hissesi hânesinden çıkmış olduğu keyfiyâtı kaimmakâmlık-ı mezkûru istintakıyla zîrinde muharrer mazbata müeddâlarına ifâde ve beyân ve merkûm Karaca ile Bayir ve Said ve Kerim ve Hüseyin ve Silo nâm kimesnelerin meclis-i 'acizânemizde ve muahharen huzûr-ı 'âlî-i mutasarrıfîlerinde tutulan melfûf iki kıt'a sûret-i nutkîyelerinde dahi medâr-ı meşrûhayı bi'l-külliye sûret-i inkârda bulundukları nümâyan olub kaimmakâmlık-ı mezkûrdan mevrûd ve melfûf sûret-i nutkîyede ise merkûm Karaca'nın sirkâtı ve Bayir'in sâriklara mu'âveneti ikrârları altunda bulunduğu hâlde buraca tutulan istintaklarında (--) tedârik sûret-i inkârda tasdîlerine havâle-i sem' itibâr

olunâmayacağından bu bâbda merkûm Karaca'nın gasb olduğu ikrârıyla tebeyyün etdiğine mebnî cezâ kânunnâme-i hümâyununun altmış ikinci zeyl-i maddesine tevfîkan Bayir ve Said ve Kerim ve Hüseyin ve Silo ve Haydar nâm eşhâsın dahi öteden beru sârik-i (?) meşhûrelere esir (?) ve yataklık eyledikleri tahakkuk eylediğine binâen kanûn-ı mezkûrun altmış üçüncü zeyl-i maddesine tatbîkan ve târîh-i mahbûsiyetleri olan fî 5 Rebiü'l-âhir sene (12)86 ve fî 25 Kânuni evvel sene (12)85 târîhinden i'tibârenmuvakkat kürek cezâsıyla mücâzat olunmaları ve rüfekalarından olub henüz firârda olarak derdest-i ihzârları mukaddemâ taraf-ı vâlâ-yı mutasarrıfîlerinden Birecik kaimmakalığına iş'âr olunan Hasan Acaib ve Kendeş ve Hasun nâm eşhâsın dahi behemehâl derdest olunmalarına dâir kaimmakâmlık-ı mezbûra te'kid buyurulması müteveakkıf re'y-i 'âlî-i hazret-i mutasarrıfîleri buyurulmuşdur olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emrindir. Fî 10 Rebiü'l-âhir sene (12)87 ve fî 28 Mayıs sene (12)86.

Reis-i meclis.

Sayfa 11

Numero 50

Haleb'de mukîm İran Devleti Şehbender tercümânı Hoca Hokkas tarafından bi'l-takdîm fî 9 Rebiü'l-âhir sene (12)87 târîhli meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan (--) tezkeresi (?) me'âli haccâc İrânîye sâriklerinden burada bulunan Ali Dede ve Karaca ve Hüseyin ve Said ve Kerim nâm eşhâsının istintakıyla kendülerinin Haleb cânibine ihzârı şehbender-i mûmâ-ileyh tarafından kendüsüne bâ-tahrîrât te'kid-i iş'âr olunduğu beyânıyla icrâ-yı iktizâsı istid'âsında 'ibâret bulunmuş ve eşhâs-ı merkûm hakkında Birecik kaimmakâmlığından vürûd iden ve burada tutulan istintak sûretleriyle tehdîd mücâzâtı hâvî-i takdîm-i pişgâh-ı asafâneleri kılınan kırk dokuz numerolu mazbata 'acizânemizde ber-tafsîl keyfiyet 'arz ve beyân olunmuş ise de fî 25 Mayıs sene (12)86 târîhli makâm-ı vilâyetden şeref-vürûd iden telgırafnâmede sârik merkûmun haklarında tebeyyün idecek hâlin makâm-ı vilâyete iş'ârı emrinden 'ibâret olarak merkûmunun vilâyet-i ihârlarına dâir bir irâde ve beyân görülememiş olduğundan muvaffak re'y-i 'âlîleri buyurulduğu hâlde sârik merkûmundan burada mevcûd eşhâsın tutulan istintakıyla berâber cânib-i vilâyete

ihzâr olunub (--) istîzân buyurulması bâbında fermân. Fî 10 Rebiü'l-âhir sene (12)87 ve fî 27 Mayıs sene (12)86.

Numero 51

Fî 16 Sefer sene (12)87 târîh ve elli dört numerolu Birecik kaimmakalığından vürûd idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan tahrîrât ve zîri mazbatalu istintak-ı müeddâsında Hoyab karyeli Garo nâmının (?) taht-ı nikâhında bulunan Fatma'ya karındaşı Samed nâm kimesne iğfâl ile Devehöyük karyeli Casım nâm kimesneye 'akd-ı nikâh itmiş olduğundan merkûm Samed ile mezbûra Fatma'nın bu cânibe gönderildiği beyânından 'ibâret olub merkûm ve merkûme bu tarafa vürûd itmiş ise de zevci olmuş olan Garo ile zevc-i sânî dinilan Casım'ın dahi li-ecli'l-muvâcehe bu cânibe sür'ât-i irsâllerine dâir kaimmakâmlık-ı mezbûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin (?) şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emrindir. Fî 13 Rebiü'l-evvel sene (12)87 ve fî 31 Mayıs sene (12)86.

Numero 52

Birecikli Tâhir tarafından virilub fî 25 Rebiü'l-âhir sene (12)87 târîhli meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan 'arzuhâli me'âli müteveffâ karındaşı Halil'in zevcesi Esâme kendü nefsi Hâcı Seyhân nâm kimesneye tezvîc iderek sağire kızı Zeyneb merkûm Tâhir'in birâderzâdesi olmak hasebiyle nezdinde kalmak üzere Birecik kazasında iddi'â ve muâhharen bu tarafa gelub 'arzuhâl takdîmiyle emirnâme-i mutasarrıfîlerinin istishaben kaimmakalık-ı mezkûra 'izin itmiş ise de orada açık mehâkimesine bakılmayıp ba'zı (?) tarafından kendüsüne cevâb virildiğinden bahisle mezbûrenin tarafına teslîmi istirhâmından 'ibâret olub bu ana kadar kaimmakalık-ı mezkûrdan emirnâme-i mutasarrıfîleri cevâp vürûd itmemiş ve merkûm Tâhir ise çend günden beru burada dolaşub sızlanmakda olduğundan muvaffak re'y-i 'âlîleri buyurulduğu hâlde kaimmakalık-ı mezkûra müekkid emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emrindir. Fî 24 Rebiü'l-evvel sene (12)87 ve fî 11 Haziran sene (12)86.

Numero 53

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu 'arzuhâl ve zabıta derkenârı mutâla'a-i güzâr 'acizânemiz olmuş mahbûs-ı merkûm Ali Rum Kal'a kazasına tâbi' Vâ'iz karyesi ahâlisinden olub Elbistanlı Mehmed'in 'Amik nâhiyesinde sirkât olunan iki

ras bargiri ma‘rifetiyle fürûht olunduğu beyânıyla fî 25 Muharrem sene (12)87 târîhli kaimmakalık-ı mezkûrdan vürûd iden tahrîrât ve zîri mazbatalu istintak üzerine mahbûs olub müedde‘î-i merkûm ile meclis-i ‘acizânemizde mehâkime-i lâzımeleri icrâ olunmuş ve merkûmun Urfa’da fürûht eylediği bir ras bargirin nişânını müdde‘î tarafından virilan ihbâr üzerine fürûht iden Dellâl Eyub ve Mehmed nâm kimesneler haber virmişler ise de müdde‘î-i merkûm diğer bargirinin isbâtına dahi şâhid ceb içün bi’l-irsâl kaza-i mezkûra ‘azîmet itmiş iderek henüz bir mâhdan beru virûd itmemiş olduğundan mahbûs-ı merkûm Halo’nun müdde‘îsi vürûdunda mehâkimelerine bakılmak ve kefîle rabt olunmak üzere Rum Kal‘a kaimmakâmlığına tesyiri mütevakkıf rızâ-yı asafâneleri bulunmuşdur. Fî 24 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 11 Haziran sene (12)86.

Numero 54

Teftiş-i sâlis İbrahim Efendi tarafından takdîm olunub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu curnâl me’âli Dögerlü nâhiyesine tâbi‘ Aşıkara karyesi ahâlisinden müdde‘înin sekiz dokuz yaşında bulunan Hâcıoğlu Hamid karye-i mezbûreli Abdo’nun on iki yaşında oğlu Hemel’in başına bir taş urub iki gün sonra mute’essiren vefât eylediği beyânından ‘ibâret bulunmuş ve Hâcı mezbûr ile (--) mezbûrun babası Abdo celb ve keyfiyet istintak olundukta Hâcı mezbûrr Hamid kendüsünün oğlu Hemel’i darb eylediğini görmeyub li-ecli’l-ihbâr ikâme idecek kimseye dahi (--) olamadığından mezbûr çocuk ile bir gûnâ da‘vâsı olmadığını ifâde ve beyân ile iskat-ı hak itmesi ve mezbûr çocuk ise kanûn-ı cezânın kırkıncı maddesi ahkâmınca hakkında cezâ dahi tertib etse cezâdan (--) olacağından kendülerine rahmet i‘tâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 17 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 3 Temmuz sene (12)86.

Numero 55

(--) me’mûru Salim Efendi tarafından Bi’l-takdîm fî 6 Haziran sene (12)86 târîhli meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu curnâl me’âli ‘asker-i redife-i cenâb-ı şahâne içün Urfa’da inşâ olunmakda bulunan (--) istihdâm olunan (--) Keniser Kebir mahallesi sâkinelerinden ve teb‘â-yı Devlet-i ‘Âlîye’nin Protestân milletinden on üç yaşında iki (?) Akob’un kazaran üzerine kemer (--) olub vefât eylediğive merkûm Akob maktu‘ olan yevmiyesini dahi vefâtı günü nakden

me’mûren tarafından ahz itmiş olduğu beyânından ‘ibâret olub fi’l-hakika merkûmun üzerine kazara kemer yıkılarak sağ şakağına taş isâbetiyle mecrûhen vefât eylediği Urfa’da (--) ‘asker-i şahâne birinci taburunun sercerrâhı Fetonlu Salih Efendi tarafından virilan merbût raportda (?) dahi mu‘âyene ve tasdîk kılınmış ve merkûmun hal-i hayatda bulunan ihtiyâr peder ve mâderi ise fakirü’l-hâl ve mağdûre’l-ahvâl olub müteveffâ-yı merkûm Akob’dan başka oğulları olduğu ve nanpâreye muhtaç bulundukları erbâb-ı vukûf tarafından istihbâr olunarak bu misillû (--) (--) ise her vehle sadaka-i şahâneye muhtaç olageldikleri cihetle merkûmun ihtiyâr ve ihtiyare peder ve mâdırına sadaka-i pâdişâhi olmak üzere münâsib mikdâr ma‘âş tahsîs ve ihsân buyurulması tezekkürünün meclis-i irâdeye havâlesi mutavakkıf re’y-i asafâneleri bulunmuşdur olbâbda ve her hâlde fermân hazret. Fî 21 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 7 Haziran sene (12)86.

Sayfa 12

Numero 56

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl ve zabıta derkenârı mutâla‘a-i güzâr ‘acizânemiz olmuş mahbûs-ı merkûm Alo Yahudi Hivam’ın emvâl-i mağsubesi tazmînâtından dolayı tehdîd olunan altı mah müddetle cezâsını ikmâl ve hisse-i (--) olan mebâliğin îfâsı içün mahbûs olarak ikmâl-i müddet eylediği ve derkenâr-ı mezbûrda beyân olunduğu mislillû Hoca Harun ma‘rifetle zâyi‘ât olan mebâliğ fî 4 Rebiü’l-âhir sene (12)86 târîhinde (--) merkûm tamâmen ve kâmilen merkûm Alo ve rüfekasından tesviye olunarak îfâ olunmuş ikmâl-i müddet eylemiş olduğu cihetle merkûm Alo’nun dahi tahliye-i sebîli husûsu re’y-i rızâ-yı asafâneleri bulunmuş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 21 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 8 Haziran sene (12)86.

Numero 57

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl ve zabıta derkenârı mutâla‘a-i güzâr ‘acizânemiz olmuş sâhib-i ‘arzuhâl Kelâm’ın oğlu İmâm refîki Şilas’ın oğlu Kadir ile Bakçeci Ahmed’in oğlu Abbas nâm kimesneler bundan akdem ikinci (--) bölüğü neferâtından Nimetullah Bey mahalleli Abdullahoğlu Mehmed’in leylen hânesinden bir takım eşyâsını sirkât eyledikleri merkûm Mehmed tarafından olunan iddi‘â ve kendüleri dahi eşhâs-ı mazanna (?) ve uygunsuz makûlesimden

bulunduklarına binâen (--) tahkîk-i mahbûsu olarak müdde‘î-i merkûm ile meclis-i ‘acizânemizde defa‘âtle vukû‘ bulan mürâf ‘a ve muvâcehelerinde keyfiyet kendülerinden istifsar olundukda husûs-ı iddi‘âyı sûret-i inkârda bulundukları misillû müdde‘î-i merkûm dahi isbât iddi‘âsına delâil-i kavîyeye ibrâz edememiş ise de merkûmun öteden beru hâl ve harekâtları sûizandan hâli olmadıkları nâhiye-i hâl ve harekâtlarından anlaşılmış olduğuna binâen cezâ kânunnâme-ı hümâyunun iki yüz otuzuncu maddedesi ahkâmına tevfîkan ve kıyâsen ve târîh-i mahbûsiyetleri olan fî 27 Ramazan sene (12)86 târîhinden i‘tibâren altışar mah müddet mahbûsiyetle hitâm-ı müddetlerinde nefislerine kefîl-i kavîye alınarak tahliye-i sebîlleri bâbında fermân. Fî 22 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 9 Haziran sene (12)86.

Numero 58

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl ve zabıta derkenârı mutâla‘a-i güzâr ‘acizânemiz olmuş mahbûs-ı merkûm Mehmed Ali Yadikuyu karyeli Osman’ın oğlu Hamo’yı darb ve cerh eylemiş dinilerek fî 6 Rebiü’l-evvel sene (12)87 târîhli Suruç kazası kaimmakâmlığından irsâl olunarak habsen tevkîf kılınmış ise de şimdiye kadar müdde‘îsi vürûd itmemiş olduğundan tahliye-i sebîli istirhâmından i‘bâret bulunmuş olmağla muvaffak re’y-i ‘âlîleri buyurulduğu hâlde Urfa’dan bir tarafa gitmemek müdde‘îsi vürûdunda icrâ-yı mehâkimeleri zımnında cânib-i hükümete teslîm eylemek üzere nefsine kavîye-i kefîl alınarak muvakkaten tahliye-i sebîli husûsunda cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 26 Rebiü’l-evvel sene (12)87 ve fî 10 Haziran sene (12)86.

Numero 59

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl lede’l-mutâla‘a tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf‘ilerunde Yahudi Müteneddem Aylu nâm kimesne târîhden bir mah mukaddem zevce-i menkûhesi Hace İstidha hânım ile hemşîresi Sado’nun başını şikest ve itâle-i lisân eylemiş olduğundan icâbının icrâsı istid‘âsından i‘baret bulunmuş keyfiyet medde‘î-i ‘âlîye Aylu’dan istifsar olundukda sûret-i inkârda bulunmuş ise de Yahudi milletinden Seho ve Akoş iştihârı üzerine bi’l-tebeyyün cezâ kânunnâme-i hümâyununun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan on beş gün müddetle habsen tevkîfi lâzım gelmiş olmağla yine îfâ-yı muktezâsı re’y-i

‘âlîyeleri menût olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 26 Rebiü’l-evvel sene (12)87.

Numero 60

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu jurnâl bi’l-mütâla‘a me’âlinde Boazabad nâhiyesine tâb’i Şeyhsan karyeli Koçü ve oğlu Mikail ile Köço ve Alo ile karye-i mezbûra ahâlisinden Bozo’nun oğlu Mehmed ve Temo nâm kimesneler münâza‘a esnâsında darb ve cerh itdikleri beyânından i‘bâret olub tarafeynin meclis-i ‘acizânemizde vukû‘ bulan murâfa‘alarından keyfiyet merkûmân Köço ve Mikail’den istifsar olundukda husûs-ı iddi‘âyı sûret-i inkârda olub mecrûh merkûman dahi iddi‘âlarını isbâtlarından ‘aciz olarak hüküm ve emâreyi hâvî merkûman haklarından bir tebeyyün görülememiş olmağla merkûman Köço ve Mikail’in tahliye-i sebiîli ve firârda bulunan Alo ve refiki Kaso’nun celbleri husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân. Fî 26 Rebiü’l-evvel sene (12)87 ve fî 10 Haziran sene (12)86.

Numero 61

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf’îlerinde sâhib-i ‘arzuhâl Musto el-Ahmed Dögerlü nâhiyesine tâb’i Karabakar karyesi ahâlisinden müdde‘î ‘âlîye Dögerlü Ali Bey muvâcehesinde Bozo nâm kimesne espi (?) işbu hazır bi’l-meclis Ali Bey cebren yedimden ahz itmiş deyu iddi‘â ve keyfiyet merkûm Ali Bey’den istifsar olundukda fakat esp-i mezkûrun anasını merkûm Ali Bey mezbûr Bozo’ya tasfiye (?) üzere i‘tâ idub esp-i mezkûrdan tevellüd iden kısrak tay ile anasını (--) büyük koca kısrak Bozo’nun hissesine isâbet ve zikr olunan tay bana mâl olmuş iken merkûm Bozo Siverek kazasına firâr iderek mezkûr tay emânet olarak Musto el-Ahmed’e virilmiş olduğunu haber aldıkda beş altı nefer süvârî ile gidub ‘aynen malım olan tay ahz eyledim deyu beyân ve ikrâr idub merkûm Hano (?) dahi esp-i mezkûru mezbûr Bozo’dan emâneten ahz eylemiş olduğunu beyân eylediğinden bu bâbda merkûm Ali Bey’in sâhib-i ‘arzuhâli Musto’dan da‘vâsı vâhî olarak esp-i mezkûrun merkûm Musto’ya teslîmi husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 24 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 11 Haziran sene (12)86.

Sayfa 13

Numero 62

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a sâhibe-i ‘arzuhâl Safiye Suruç kazasına tâb’i Şeyh Abbas karyesi ahâlisinden olub guzerân iden seksen dört senesinde ismine kur‘a isâbetle el’ân silk-i ‘askeriye bulunan Arab Kedos’un oğlu Hamo’nun zevce-i menkûhesi olduğu hâlde karye-i mezbûra ahâlisinden Keraf nâm kimesne mezbûreyi kaçurub kaza-yı âhire (?) götürmüş olduğu beyânıyla fî 25 Sefer sene (12)87 târîh ve yirmi dokuz numerolu Suruç Kaimmakâmlığının mevrûd-ı tahrîrâtı mûcebince merkûm Keraf ve mezbûra Safiye bu tarafa vürûd itmiş ve keyfiyet mezbûrdan istifsar olundukda merkûm Hamo’nun silk-i ‘askeride vefât eylediği cihetle târîhinden bir sene mukaddem merkûm Keraf ile kaçub kaza-i âhire (?) gitmiş olduğunu ikrâr eylediği misillû merkûm Keraf dahi merkûm Hamo’nun vefâtı haberi vürûdundan üç dört mah mukaddem mezbûrayi kaçurub ‘aşâir-i ‘âdeti üzere nefsine ‘akd eylediğinin ifâde ve beyân itmiş ise de (--) merkûm Hamo’nun silk-i ‘askeride sahihen (?) vefâtı buraca meçhûl olub merkûm Hamo’nun karındaşı yedinde bulunan şukka da merkûm Hamo’nun beşinci ordu-yı hümâyûn saka (?) piyâde dördüncü alay üçüncü tabur ikinci bölüğün dördüncü onbaşısının altıncı neferâtından bulunduğu anlaşılmış olmağla ol-emirde merkûmun vefât idub itmediğinin ordu-yı hümâyun mezkûr müşîriyet-i celîlesi cânibinden isti‘lâm buyurulmuş mütevakkıf rızâ ‘âlîyeleri buyurulmuş olmağın olbâbda. Fî 17 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 15 Haziran sene (12)86.

Numero 63

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl mutâla‘a-i güzâr ‘acizânemiz olmuş mahbûs-ı merkûmun Mehmud ve Mehmed ve Eyüb Höyük karyesi ahâlisinden olub bundan akdem Van sancağı sâkinlerinden ve sâil makûlesinden Hana ve Cebrail ve Hırız ve Abo nâm kimesneler sâillik ile Nediy Şerif tarafından gelur iken esnâ-yı rahda karye-i mezbûrda beytûtet eylediklerinde leylen sâ‘at yedi sekiz raddelerinde teşhis eyledikleri iki adam gelub (--) hurçlarıyla bir ‘aded ‘âbalarını ahz ve firâr iderler iken kendülerini ta‘kîp (?) eyledikleri sırada şahs-ı merkûmândan birisi yedinde bulunan (--) ile merkûm Hana’bı darb ve ikisi birden firâr iderek ferdâsı günü merkûm Eyub gelub merkûmundan mezbûr (--) taleb eylemesi üzerine sirkât

olunan ‘abâ ve hurç ile derûnunda bulunan yüz on altı ‘aded Osmanlı altunının sâriki merkûm Eyub olduğunu bi’l-muvâcehe iddi‘â itmeleri üzerine keyfiyet merkûm Eyüb’den istifsar olundukda ancak merkûmun Çulfacı esnâfından olub karye-i mezbûrda (--) işlemekde oldukları hâne merkûm Eyub’un hânesine civar olub mezkûr (--) hânelerinden gâib olarak Çulfacı-yı merkûmun nezdinde olduğu haber alması üzerine merkûm Musto ve Mehmed ile beraber Çulfacıların yanına gidub mezkûr (--) taleb eylemelerine mebnî merkûm Çulfacılar siz bizim sâriksiz size gice ‘abâ ve hurcumuzu sirkât eylemişsiz diyerek meçhûl üzere kendülerinden iddi‘âlarını beyân eyledikleri misillû li-ecli’l-tahkîk celb olunan karye-i mezbûra Muhtarı Mustafa ile ihbârlarından İbrahim ve Müslüm nâm kimesneler de i‘tâ-yı ma‘lûmâtlarında Çukfacı-yı merkûmun leylen mezbûrenin ferdâsı yalnız bir ‘abâ ve hurcumuz sirkât olunmuş deyu cezâ‘ ve feza‘ iderek altun makâlesini (?) itmediklerini merkûmun edâ-yı şehâdetde ihbâr eylemeleri ve merkûmun ise şimdiye kadar mahbûsiyetleri haklarından bir emâre ve tebeyyün görülemediği gibi Çulfacı-yı merkûmun dahi sâil güruhundan bulundukları hâlde (--) yüz on altı lirâ bulunması mahal-i (--) olduğundan bu bâbda merkûmun üzerine mechûlen da‘vâları vâhî görmüş olmağla muvaffak re’y-i ‘âlîleri buyurulduğu hâlde mahbûs-ı merkûmunun tahliye-i sebîlleri bâbında fermân. Fî 29 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 17 Haziran sene (12)86.

Reis-i meclis.

Numero 64

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a sâhib-i ‘arzuhâl Arif bin Abdurrahman ‘Ayntâb kazası ahâlisinden olub beşinci ordu-yı hümâyun safer (?) piyâdesi altıncı alay birinci tabur altıncı bölüğün altıncı on başısı (--) nâm zaten katil dinilerek maktûl-i mezbûrun veresesiyle (--) iki bin beş yüz guruş üzerine inşâ ‘akd-ı sulh olunarak hukuk-ı şahsiyesi bi’l-iskât hükm-i kânuni iktizâsınca târîh-i mahbûsiyeti olan fî 14 Mart sene (12)86 târîhinden i‘tibâren iki sene müddetle mahbûsiyetini mutazammin fî 27 Muharrem sene (12)86 târîhiyle tanzîm olunan mazbatası cânib vilâyete takdîm olunarak fî 27 Muharrem sene (12)87 târîhiyle cevâbı şeref-vürûd iden emirnâme-i ‘âlî-i vilâyet-penâhide merkûmun tahdîd-i mücâzatı hakkında tanzîm olunan mazbatasınca da bâb-ı ‘âlî cânib-i sâmîlerine

takdîm olunmuş ise de (--) bir gûnâ cevâb-ı ‘âlî sudûr itmediği beyân-ı ‘âlîsiyle bu kere keyfiyet te’kid olunacağı irâde ve fermân virilmiş idi ve merkûm Arif ise müddet-i cezâiyesi olan iki seneyi ikmâl eylediğinden Urfa’dan bir tarafa gitmemek üzere nefsine kefîl-i kavîye irâ’e iderek fî 16 Sefer sene (12)87 târîhli kefâlet rabtıyla sebîli tahliye olunmuş ise de el’ân memleketi tarafına ‘azîmet (?) itmek üzere ruhsat-ı i‘tâsı sened (--) ‘ibâret bulunmuş ve merkûmun her ne zaman cânib-i hükümetden istenilir ise nefsini teslîm itmek üzere karındaşları Kara Mehmed ve İbo ile ‘Ayntâblı Kasım Ağazâde Mehmed Ağa’nın fî 6(--) sene (12)85 târîhli mahmur senedleri kaza-i mezbûr meclisinden bâ-mazbata tasdîk olunub sened ve mazbata-i mezkûra meclis-i ‘acizânemizde mahfuz bulunmuş olduğundan bu bâbda merkûmun memleketi tarafına ruhsat-ı i‘tâsı olunub olunmayacağının cânib-i vilâyet-penâhiye ‘arz ve istîzânı bâbında ve her hâlde fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 30 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 21 Haziran sene (12)86.

Numero 65

Rum Kal‘a kazasına tâb’i Hebâbi karyeli Garo’nun taht-ı nikâhında bulunan zevcesi Fatma’yı karındaşı Samed iğfâl ile Devehöyük karyeli Casım’a ‘akd-ı nikâh eylediğinden merkûm Samed ile mezbûra Fatma akdemce Birecik kaimmakâmlığından ihzâren vürûd idub zevc-i evvel ve sâni dinilan merkûm Garo ve Casım’ın dahi li-ecli’l-mehâkime bu cânibe irsâllerine dâir taraf-ı eşrâf mutasarrıfîlerinden kaimmakâmlık-ı mezkûra şeref-tastîr ve tesyir (?) buyurulan emirnâme-i mutasarrıfîlerine cevâben mevrûd-u tahrîrât me’âlinde merkûm Casım’ın Haleb ‘aşâir-i ‘Urban dâhilinde bulunduğu beyân olunmuş ise de kangı ‘aşiret meyânında olduğu beyân ve tasrîh olunmayub ve merkûmun Casım’ın bu cânibe ihzâr-ı lâzımeden olduğundan keyfiyet taraf-ı vâlâ-yı mutasarrıfîlerinden Haleb mutasarrıflığına beyân ve izbar olunmak üzere ‘aşâir-i ‘Urban (--) kangı ‘aşiret olduğu izâhen beyân olunmasının mezkûr Birecik kaimmakâmlığına isti‘lâm buyurulması bâbında fermân. Fî Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 21 Haziran sene (12)86.

Sayfa 14

Numero 66

Rum Kal‘a kazasına tâb’i Hebâbi karyeli Garo’nun taht-ı nikâhında bulunan zevcesi Fatma’yı karındaşı iğfâl ile Devehöyük karyeli Casım’a ‘akd-ı nikâh eylediğinden merkûm Samed ile mezbûra Fatma akdemce Birecik kaimmakâmlığına ihzâren vurûd idub zevc-i evvel ve sâni dinilan merkûm Garo ve Casım’ın dahi li-ecli’l-mehâkime bu cânibe irsâllerine dâir taraf-ı eşrâf mutasarrıfîlerinden kaimmakâmlık-ı mezkûra şereftastîri ve (--) buyurulan emirnâme-i mutasarrıfîlerine cevâben tahrîrât me’âlinde merkûm Casım’ın Haleb ‘aşâir-i ‘Urban dâhilinde bulunduğu beyân olunmuş ise de kangı ‘aşiret meyânında olduğu beyân ve tasrîh olunmayub ve merkûmun Casım’ın bu cânibe ihzâr-ı lâzımeden olduğundan keyfiyet taraf-ı vâlâ-yı mutasarrıfîlerinden Haleb mutasarrıflığına beyân ve izbar olunmak üzere ‘aşâir-i ‘Urban dinilan kangı ‘aşiret olduğu izahen beyân olunmasının mezkûr Birecik kaimmakâmlığına isti‘lâm buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 3Rebiü’l-evvel sene (12)87 ve fî 20 Haziran sene (12)86.

Numero 67

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu jurnâl mütâla‘asıyla me’âlinde Urfa sâkinlerinden ve teb‘â-yı Devlet-i ‘Âlîye’nin Ermeni milletinden Hamal Tavin’in oğlu Bido ve Kuyumcu Akob ile Ekmekçi (?) Şakerdi Sabi Gogo nâm kimesneler Sırpani Keşiş’in oğlu Sabi Cerco ile Değirmenci Kirkos’un oğlu Ebu Ceyik’e (?) fi‘il-i şenî‘ kastıyla tasallut itmiş oldukları beyânından ‘ibâret olub tarafeynin meclis-i ‘acizânemize celbiyle icrâ-yı taraf‘ilerunde keyfiyet merkûm Cerco’dan istifsar olundukda firârda bulunan merkûm Ebu Ceyik mezbûr Bido’nun vesilesiyle gidub merkûm Cerco’ya kebao yemek üzere Ekmekçi dükkânına çağurıp orada merkûman Gogo ve Akob dahi hazır bulundukları hâlde Hamal merkûm Bido ve mezbûr Cerco’ya fi‘il-i şenî‘ kastıyla tasallut idub Sabi mezbûr Gogo ve Akob dahi Hamal merkûmun hedefinden (?) oğlan ve bir halâs ol demişler ise de vâki‘ olan feza‘ üzerine merkûm Bido’nun yedinde halâsı olduklarını ve hakkında bir fi‘il şenî‘ vukû‘ bulmadığını merkûm Cerco ve merkûman Gogo ve Akob ifâde ve beyân itmiş olduklarından ancak fezâhat-ı mezkûra merkûm Hamal Bido’nun desîse ve iğfâlinden (--) eylediği tahakkuk eylediği misillû merkûmun uygunsuz eşhâsından olduğu nâhiye-i hâlinden dahi anlaşılmış olmağla cezâ kânunnâme-i hümâyûnun yüz doksan sekizinci maddesi zeyli ahkâmına tevfîkan Hamal merkûm Bido’nun târîh-i mahbûsiyeti olan fî 15 Haziran sene (12)86 târîhinden i‘tibârenüç mah müddetle

habsı ve merkûman Sabi Gogo ve Akob haklarından bir emâre ve tebeyyün görülemeyub ve hem kendüleri (--) (--) bulunduklarından kânun-ı cezânın kırkıncı maddesi ahkâmına tevfîkan cezâdan mâ‘füv olub peder ve akrabâ (--) (--) tahliye-i sebîlleri husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret. Fî 3 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 20 Haziran sene (12)86.

Numero ?

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl mütâla‘asıyla me’âli ve sâhib-i ‘arzuhâl Salih Hamade’nin ifâde-i vâk‘âsında ve hazır bi’l-meclis Kirli karyesi ahâlisinden Halâb el-Habur nâm kimesne hemşiremi Şuayi iğfâl ile Harran Kapusu’ndan dışarı çağurub kendüsüyle musâfaha itmiş deyu iddi‘â-yı vâk‘âsı üzerine mezbûra Şuayi ile keyfiyet istifsar olundukda mezbûra mukaddemâ merkûm Halâb’ın civar bulunan karyede sâkine olmak (--) meşrûbâtına (?) mahsûs iki kıyye duhânını kapudan imrâr itmek üzere Harran Kapusu’ndan Kabristân (?) (--) beraber çağurub niye ‘avdet eylediğini ifâde ve meyânelerinde müsâfaha vesâir muâmele-i (--) vukû‘nın ‘aynen aslı ve faslı olmadığını ‘inde’l-istintak beyân eylediği misillû merkûm Halâb dahi mezbûrenin ifâdesi vechle beyân eylemesi üzerine merkûm Salih’in mezbûra Şuai gıyâbına olarak ‘arzuhâli yazdırmış olduğu musâfaha keyfiyeti kendüsünden istifsar olundukda musâfaha didiği güyâ fi‘il-i şenî‘ maddesinden ‘ibâret olarak hatta İslâm’ın oğlu Ahmed ile Kuyumcu Müslüm dahi görmüş olduğunu beyân ve iddi‘â ile merkûman celb ve bi’l-muvâcehe icrâ-yı istintaklarından da fi’l-hakika merkûm Halâb ile mezbûr (--) Harran Kapusu’ndan dışarıda görmüşler ise de meyânelerinde bir gûnâ muâmele-i (--) vukû‘nı müşâhede itmediklerini beyân ve ihbâr eylemelerine ve merkûm Salih’in ‘arzuhâl-i mezkûru mezbûra Şuaib’in gıyâbına olarak yazdırmış olduğu iddi‘â-yı vâk‘âsının vâhî olduğuna delâil-i kavîyeyye hâsıle ve bu bâbda merkûm Halâb hakkında bir emâre ve tebeyyün görülememiş olmağla olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 6 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 20 Haziran sene (12)86.

Sayfa 15

Numero 70

Birecik kazasına tâb’i Berrak nâhiyesinde kâin Hacan nâm karyeden nısfü’l-leyl de müsahhan (?) inek ve öküz sirkâta cesâret (?) iden Arab Hasan nâm şahsın

icrâ olunan istintakıyla beraber Fî Rebiü'l-evvel sene (12)87 târîhi ve seksen beş numerolu kaimmaklık-ı mezkûrdan mevrûd-ı tahrîrât mûcebince merkûm Hasan'a ihzâren bu cevâba vürûd idub istintak-ı mezkûr me'âline nazaran merkûm Hasan'ın madde-i sirkâta ictisârı karye-i mezkûra muhtarının ihbârıyla tahakkuk eylediği anlaşılmış olmağla burada dahi icrâ-yı muvâcehe olunmak üzere muhtar-ı merkûm Ali'nin bu cânibe ihzârına dâir kaimmakâmlık-ı mezbûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emrindir. Fî 4 Rebiü'l-âhir sene (12)87 ve fî 21 Haziran sene (12)86.

Numero 71

Zabıta tarafından virilub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan işbu curnâl me'âlini Tüccârdan Davud Efendi'nin Çaykuyu nâhiyesine tâb'i İkizce karyeli Hamo Süleymanoğlu Ahmed'de â'şar bakâyâsından matlûb olan dört kile hınta ve şa'iri taleb ideriken tehtid eylemesi üzerine meyânelerinde münâza'aa husul olduğu beyânından 'ibâret olub tarafeyn-i celîleye icrâ-yı taraf'ilerunde keyfiyet merkûm Ahmed'den istifsar olundukda mûmâ-ileyh ile münâza'aa-yı vukû'nı ikrâr idub ancak ihzâren mûmâ-ileyh kendüsünü darb ve sağ elinin yumruğuna (?) cerh itmiş iddi'âsında bulunmuş ise de sûret-i iddi'âsını isbâtdan 'aciz olduğu misillû cerh-i mezkûrun ne eline (?) ile ve ne sûretle vukû'nu dahi beyân idemediğinden başka esnâ-yı mehâkime de meclis-i 'acizânemizde olarak mûmâ-ileyh Davud Efendi'nin muvâcehesinde mûmâ-ileyh (--) (--) ile itâle-i lisân itmiş olduğundan cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz on dördüncü maddesi ahkâmına tevfîkan merkûm Ahmed'in bir hafta müddetle habsi lâzım gelmiş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emrindir. Fî 9 Rebiü'l-âhir sene (12)87 ve fî 25 Haziran sene (12)86.

Numero 72

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a mahbûs-ı merkûm Elmas İshan karyeli Yusuf Efendi'nin kölesi olub karye-i mezbûr Veli Mahmud'un kerimesi Aşvim'in cebren bikrini izâle itmiş iddi'âsıyla ikmâl-i istintakına kadar mahbûs olub mezbûra Aşvim ile vukû' bulan murâfa'a ve muvâcehelerinde târîhinden dört mah mukaddem karye-i mezbûrada zayi' olan bir keçimizi arar iken Yusuf Efendi'nin öküz damında keçiyi bulub çıkarmak esnâsında işbu (--) (--) (--)

beni cebren dutub bikrimi izâle itmiş deyu da‘vâ ve keyfiyet merkûm Elmas’dan istifsar olundukda husûs-ı iddi‘âyı bi’l-küllîye sûret-i inkârda olub müdde‘î-i mezbûra dahi iddi‘âsını isbâtdan izhâr-ı ‘acz eylediği misillû merkûm Elmas hakkında dahi bir emâre ve tebeyyün görülemeyub muahharen mezbûra Aşvim kendüsü ve karındaşı Ayo rızâsıyla merkûm Elmas’a ‘akd-ı nikâhını (--) ve merkûm Elmas dahi muvaffakiyet iderek meclis-i ‘acizânemizde ‘akd-ı nikâh olunarak meyâneleri tasviye olunmuş olmağın merkûm Elmas tahliye-i sebîli husûsunda cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân. Fî 11 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 28 Haziran sene (12)86.

Madde-i mezkûr içün te’kid olunmuşdur.

Numero 73

(--) Rebiü’l-evvel sene (12)87 târîhli ve yüz yetmiş numero işâretiyle meziyyet Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i ‘âlîsinden şeref-südûr idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi me’âlisinde ‘âlîsinde Karaçorunlu Müslüm’ün ‘ammizâdesi oğlunu (--) itmiş olan Suruçlu İsmail hakkında ceryân iden mu‘âmelenin bil-tahkîk muvazzahen bâ-mazbata istintaknâme ve (--) husûsu irâde ve fermân buyurulmuş ve merkûm Müslüm’ün takdîm eyleyub bâlâsı divan-ı temyîz (--) i‘lâmıyla musarrah (?) olan ‘arzuhâl mufâdına nazaran maktûl-ı mezbûrun diyeti Suruç a‘zâsından Hamo Ağa ma‘rifetiyle on bin guruş kat‘ olunmuş iken yine kaza-i mezbûr a‘zâsından Mustafa Kerim tarafından tesâhub vukû‘sıyla bir akçe virdirilmemiş olduğu beyânından ‘ibâret olub husûs-ı mezkûr ile bundan akdem meclis-i ‘acizânemizden merkûm İsmail’in oğlu üzerine da‘vâ olunub hüküm-ı hâvî bir tebeyyün görülememiş ise de muahharen on bin guruş diyeti kat‘ olunmuş beyân meşruh buraca meçhul bulunduğundan ba‘de icâbına bakılmak ve ol-vechle keyfiyet vilâyet-i celîle-i müşârünileyh cânib-i ‘âlîsine ‘arz ve beyân olunmak üzere merkûmun Müslüm’ün ifâde-i iddi‘â-yı vâk‘âsının etrafıyla bil-tahkîk (--) (--) bâ-mazbata iş‘ârı ve merkûm İsmail ile oğlu Hamo’nun tahte’l-hıfz bu cânibe ihzârı (--) Suruç kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîleri şeref-tatîri bâbında fermân. Fî 12 Rebiü’l-evvel sene (12)87 ve fî 25 Haziran sene (12)86.

Numero 74

Sâhib-i ‘arzuhâl Şeyh Mehmed Birecik kazasına tab‘î Mezrâ‘ karyesi ahâlisinden olub karye-i mezbûralı Arab Maşo’nun kızı Adile’yi kaçurmuş olduğu beyânıyla kaza-i mezkûr kaimmakalığından fî 8 Rebiü’l-evvel sene (12)87 târîhli ve seksen üç numerolu vürûd-ı tahrîrât ve zîri mazbatalu istintak üzerine mahbûs olub istintak-ı mezkûr me’âline nazaran mezbûra Adile merkûm Şeyh Mehmed’in dayısıkızı ve üç dört seneden beru nâ-mezâdiyesi olub fakat ‘akd-ı nikâhına mezbûrenin birâderi tarfından (--) vukû‘ götürüldüğünden mezbûreyi Birecik kazasına nikâh itmek üzere kaçurmuş olduğu anlaşılmış mezbûra Adile ise fi’l-vâki‘ rızâsıyla merkûm Şeyh Mehmed ile birlikde kaçub Birecik kazasına gelmiş olduğu ve esnâ-yı rahda kendüsüne bir mu‘âmele (--) vukû‘ götürmediği ikrârıyla beyân olunduğu misillû ifâde-i vukû‘sının dahi makrûn-ı sıhhat (?) olduğu lede’l-keşf tahkuk eylediği istintak mezkûr zîrinde muharrer mazbata me’âlinde istifsare olunmuş mâdemki mezbûra Şeyh Mehmed’in üç dört seneden beru nâmzâdlısı olduğu ve karındaşı rızâ idüb beni ‘akd-ı nikâh itsün didiği istintak-ı mezkûrada muharrer olarak o emel ile Birecik’e gelub esnâ-yı rahda dahi hakkında bir nasihat (?) vukû‘ bulduğu derece-i sıhhatede olub ve bu bâbda bir gûnâ da‘vâcısı olmuyarak bilâ-hükm mahbûsiyeti gadrı mûceb olmağla nefsine kefîl-i kavîye alınarak tahliye-i sebîli bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 12 Rebiü’l-evvel sene (12)87 ve fî 29 Haziran sene (12)86.

Sayfa 16

Numero 75

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a mahbûs-ı merkûm Keyl Mehmed bundan akdem giceleyn ava gitmek üzere messahen Kirişhâne Suru’nda mevrûd ideriken rusûmât kolcılarından Mehmed ile ba‘zı mertebe mu‘araza (?) üzerine mahbûs olub rusûmât müdürü Katonlu Hâcı Osman Efendi dahi huzur-ı ‘âlî-i mutasarrıfîlerinde hazır olduğu hâlde Şam ağası Hüseyin Ağa ile vikâf (?) Mehmed ile mahbûs-ı merkûm Mehmed’in icrâ olunan murâfa‘alarında merkûm Mehmed’in giceleyn yatsu ezânına karîb messahen Sur-ı mezkûrdan mevrûd eylediği iştirâda vikâf-ı (?) mezbûr Mehmed kendüye tesadüf idub ne geziyorsun didiğinde tütün kaçuracakları kûze diyorum dimesi üzerine merkûm vifâk Mehmed Keyl Mehmed’e sen vikâf değilsin ve Kemerlü tarafından bir me’mûriyetiniz olmadığı

hâlde tütün kaçuracaklar bekliyorum deyu benimle mu‘araza itmeye ne selâhiyetin var deyu keyfiyet istifsar olundukda cevâbında ... ona gitmek ameliyle şehir kapuları mesdud olub mahal-i mezkûrdan mevrûd eylediği ve mu‘âraza-i külliyyen inkâr itmiş ise de merkûmun ikinci def‘a da tekrar mahal-i mezkûrdan mevrûd eylemesi (--) sarhoş olub ve serhos olduğuna Hebek’in oğlu Ahmed ile Kahveci Bica’nın ifâde ve ihbârlarından anlaşıldığı misillû tütün ve sâire dahi mezkûr (--) efkâr ve emelinde olmadığı tahkîkat ‘acizânemizden anlaşılmaş ve merkûmun bir haftadan beru habsi cezâ-yı kâfi olub ba‘de-mâ bu misillû harekâtı bulunmamak üzere nefsine kefîl-i kavîye ahz ile tahliye-i sebîli re’y-i rızâ-yı asafânelerine mütevakkıf bulunmuş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 15 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 1 Temmuz sene (12)86.

Numero 76

Rum Kal‘a kazasına tâb’i Hebâbi karyeli Garo’nun tatht-ı nikâhından bulunan Fatma’yı karındaşı Sem‘o iğfâl iden Biracik kazası muzâfatından Devehöyük karyeli Arab Casım ‘akd-ı nikâh idub fi‘il-i (--) olduğu bahsiyle mezbûra Fatma ve merkûm Sem‘o akdemce bu tarafa bi’l-vürûd merkûm Casım ve Garo’nun ihzârlarına dâir takdîm-i pişgâh-ı hazret-i mutasarrıfîleri kılına i‘lâm ‘acizânemiz üzerine Birecik kaimmakalığından alıverüb (?) merkûm Casım’a vürûd itmiş ise de henüz Rum Kal‘a kaimmakâmlığından merkûm Garo götürülmemiş olduğundan sür‘at irsâline dâir müekkid emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 16 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 2 Temmuz sene (12)86.

Numero 77

Fî (--) Muharrem sene (12)87 târîhli ve dört numero ve fî 6 Muharrem sene (12)87 târîhli ve 19 numero ve muahharen fî 24 Rebiü’l-evvel sene (12)87 târîh ve 161 numero işâretiyle re’sen ve cevâben Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i ‘âlîsinden şeref-tevârüd idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi kezâlike-i me’âl-i ‘âlîsinde Hâcılar karyeli Naciye Hatun’un virdiği ‘arzuhâlde birâderi Ali’yi (--) iden diğer ‘âlî ile maktûl-i merkûmun zevcesini darb iderek hâmile olduğu çocuğun sukutuyla telef olmaya sebeb olan babası Abuzer nâm şahsın Urfa meclis â‘zâsına Hüseyin Ağa ile Müftü-i Sâbık Hâcı Mehmed taraflarından vukû‘ bulan tesâhuba mebnî mahbûsdan tahliye olundukları ve keyfiyet

katil ve datbı Mehmed Akil'in oğlu (--) ve Abuzeroğlu veled-i Seyyidi Hasanoğlu Bayram ve Maho'nun oğlu Ömer nâm kimesneler ile isbât itdiği beyân ve ifâdesiyle ol-emirde bu husûsda cereyan iden tedkîkatda tutulan evrâk-ı nutkîyenin i'lâm-i şer'î ve mazbatasıyla (--) tanzîm ve takdîmi irâde ve fermân buyurulmuş ve tıbk-ı irâde-i hazret-i mutasarrıfîleri üzere yarafeynin tekrar (?) meclis-i 'acizânemize celb ve mecden (?) kaleme alunub leffen takdîm kılınan istintak-ı mevâresinden (?) tafsil-i müstebân buyurulacağı vechle verese-i maktûl tarafından vekil-i müsbet-i şer'îleri bulunan Seyyido bin Veled ile maktûl-i mezbûrun katili iddi'â olunan (--) oğlu Alo'nun icrâ-yı muvâcehelerinde müdde'î-i vekil-i merkûmun iddi'âsı guzerân iden seksen altı senesi şehr-i Rebiü'l-âheren dördüncü cum'a ahşamı nısfü'l-leylde maktûl-i mezbûr Alo kendü hânesinde beytütet ideriken işbu hazar-ı meclis (?) Alo tüfenk kurşunuyla merkûmu sağ tarafı böğründen darb ve cerh idub o anda müte'esiran vefât eylediği merkûm Alo ile babası Abuzer o hâlde tüfenk yedlerinde firâr eylediklerini görenler dahi bulunduğundan icrâ-yı iktizâsı matlûbumdur deyu da'vâ eylediği ve ber-mantûk emirnâme-i vilâyet-penâhi maktelde bulunan hatunlardan dahi bu kere celb olunan maktûl-i mezbûr Alo'yu tüfenk kurşunuyla darb ve cerh eyleyerek pederi Abuzer ile firâr iderler iken mezbûrtân Hani (?) ile (--) merkûm Alo'yu dutub muahharen pederi Abuzer tüfenk dipçiğiyle mezbûra Hani'nin karnına urub firâr eylediklerini ve hengâmede mezbûre Elif ile Naciye endaht olunan tüfeng sedâsı üzerine maktûl-i mezbûrun hânesine gitmişler ise de merkûm Alo ve gerek babası Abuzer'i orada görmeyub ancak merkûm Alo'nun (--) ve (--) görmüş oldukalrını (--) başka beyân ve ifâdeleri üzerine keyfiyet katil-i merkûm Alo'dan istifsar olundukda sûret-i iddi'â-yı bi'l-küllîye inkârda olub maktûl-i merkûmun öldüğü gice katili kim olduğunu karye ahâlisi tarafından taharrî eyledikleri sırada (--) dahi tüfenk sedâsına kalkub ahâli-i karye ile birlikde aramakda olduğu hâlde maktûl-i merkûmun ta'allukâtı (--) maktûl-i mezbûr Alo ile mukaddemâ meyânelerinde mu'âdat-ı sâbıkaları olan Haco nâm kimesneye mazanna olarak merkûm Haco'nun (--) tobrağında bulunan hânesine adam gönderilerek mezbûr Haco kendü hânesinde mevcûd bulunduktan sonra sen katil (--) dimiş olmalarıyla bize olunan (--) iftirâdır deyu beyân eylediği misillû pederi Abuzer'in nutkîyesinde (--) ancak husûs-ı iddi'ânın kendü ve oğlu hakkında (--) olunması merkûm Abuzer bundan otuz iki sene mukaddem maktûl-i merkûm Alo'nun birâderi Veled'i (?) katileylediğinden nâşî

meyânelerinde olan mu‘âdata mebnî idüğünü beyân eylemesi üzerine merkûm (?) Seyyido tarafından li-ecli’l-ihbâr meclis-i ‘acizânemze celb-i ikâme olunan karye-i mezbûreli Müslüm Akil ve veled-i Abuzer (--) Seyyido ve Amoy Maho nâm kimesnelerin ba‘de’l-tahlîf ihbârât-ı vâk‘âlarında mezbûr Alo ile pederi Abuzer leyle-i mezbûrada ellerinde tüfenk olduğu hâlde mezbûr Abuzer tüfenk kundağı ile mezbûre hânımının karnına urduğunu merkûmân Müslüm Akil ile veled-i Abuzer ve o hâlde kendü hânelerine firâr eylediklerini merkûman Biroy Seyyido ile Amuy (--) nâm kimesneler (--) ‘ayn görmüş oldukları misillû Hasan veled-i Vaci Seyyido ve Havi Mamo ve .. nâm kimesneler dahi ‘arbede-i (--) yetişmiş oldukarı hâlde ber-minvâl muharrer vâk‘âyı mezbûrtân Hadice ile hânımının lisânından işitmiş olduklarını beyân ve ihbâr ve katil-i mezbûr ile olunan muvâcehelerinde muhbirûn-ı merkûmundan ba‘zısı erbâb-ı garaz ve iftirâ (--) maktûl-i mezbûrun ta‘alukatıdır deyu ihbârat-ı vâk‘âlarına ta‘aruz iderek fakat Mehmed Halil Hoca ve Osi Koca (--) ve Deli Ahmed nâm kimesneler gelub şehâdet iderler ise kabul ideceğini beyân ve ânın üzerine merkûmun celb-i istintak olunduklarında madde-i katili olduğu maktûl-i mezbûrun ta‘alukatı tarafından Hoca’ya (--) olunarak sâirine (--) olundu deyu ihbârlarından başka i‘tâ-yı ma‘lûmât itmedikleri ve civar karyelerden dahi bu husûsa muhbirleri bulunmayub ancak vukû‘ hâl bu merkezde olarak merkûm Alo ve babası Abuzer ise el’ân mahbûs olub hiçbir tarafdan tesâhub vukû‘ (--) görülememiş ve husûs-ı (--) ise katil maddesi olub ikâme olunan muhbirler bir karye ahâlisinden ve ihbârat

Sayfa 17

vâk‘âları yekdiğerine mübâyin göründüğünden hüküm-ı kâfi olamadığı misillû şimdiye kadar te’hire dahi sebebiyyet virmiş olmağın nutkîye-i mezkûranın leffiyle keyfiyetin keyfiyetin cânib-i vilâyet-penâhiye ‘arz ve inhâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 15 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 2 Temmuz sene (12)86.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

(--) emirnâme-i vilâyet-penâhi keyfiyet lede’l-mürâca‘a husûs-ı mahbûsa hakkında fî 14 Rebiü’l-âhir sene (12)87 târîhli şeref-vürûd iden emirnâme üzerine Birecik kaimmakâmlığına mevrûd-ı isti‘lâm evrâkı leffen cânib-i vilâyete takdîm kılınmak üzere fî 8 Rebiü’l-âhir sene (12)87 târîhli makâm-ı ‘âlî-i mutasarrıfîlerine

takdîm kılınmış olduğu kayden tebeyyün itmiş ise de istiknah madde zımnında keyfiyetin (--) daha Birecik kaimmakâmlığından isti‘lâm içün tahrîrât müdürlüğüne havâlesi bâbında. Fî 10 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî Kânun-i evvel sene (12)86.

Numero 78

Fî 14 Rebiü’l-âhir sene (12)87 târîh ve 1465 numerosuyla meziyyet-i Haleb celîlesi cânib-i ‘âlîsinden şeref-südûr idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi me’âl-i ‘âlîsinde Haleb’de mukîm Danimarka konsolosu tercümânı Hoca Manok Karacıyan’ın Birecik’e tâb’i Zibrar karyesinde sirkât olunan (--) (--) sârikleri akdemce Birecik hükümeti tarafından ahz ve (--) olunarak istintaklarının icrâsında ba‘zı turukdan sahâbet vukû‘ götürüldüğü ve madde-i sârikinden ma‘lûmâtı olub istintakları icrâ idilmekde olan Şemoyil ve Hızır nâm (--) keyfiyeti küllîyen inkâr itmekde oldukları beyân-ı ‘âlîsiyle tahkîkat-ı lâzımenin icrâ ve mütecâsirlerinin tâhire ihrâcı husûsu irâde ve fermân buyurulmuş ve lede’l-mürâca‘a (--) merkûman Şemoyil ve Hızır bundan akdem husûs-ı mezkûrdan dolayı li-ecli’l-istintak Birecik kaimmakâmlığına ihzâr olunub tutulan nutkîyelerinde madde-i sirkâtı bi’l-küllîye inkârda bulunmuşlar ise de Harar karyeli (--) ve (--) karyeli Mehmed Ali Kerime’nin vâki‘ olan ihbârlarıyla merkûmânın tekârir vak‘âları yekdiğerine meyanından dolayı nefislerini sûizan ve (--) bırakmış olduklarından kaza-i mezkûrdan mevrûd nutkîye-i mahbûsenin leffen ve merkûmânın zabtiye-i mahsûsaya terfikan Birecik kaimmakâmlığından Haleb cânib-i i‘zâm olundukları fî 9 Rebiü’l-âhir sene (12)86 târîh ve iki yüz doksan dört numerolu takdîm-i pişgâh-ı hazret-i mutasarrıfîleri kılınan mazbata-i ‘acizânemiz kaydından tebeyyün eylediği misillû bu kere dahi ber-mantûk emirnâme-i vilâyet-penâhi buraca tahrîbat-ı lâzıme ba‘del-icrâ taraf-ı vâlâ-yı mutasarrıfîlerinden Birecik kaimmakâmlığına dahi şeref-tastîri buyurulan emirnâme-i asafânelerine cevâben kaimmakâmlık-ı mezkûrdan mevrûd-ı mazbata ve tahrîrâtın sûret-i (--) keyfiyet müstebân buyurulacağı vechle madde-i siraktda sâlifü’l-zikr Şemoyil ve Hızır nâm kesânın medhâli olub serrişre-i meram anların yedleriyle temessük mümkün olacağı mazbata-i mezkûra ‘arz ve beyân olunmuş ve bu husûsa dâir mukaddem ve muahhar bir mâ‘lûmat alınâmayub

sârikleri dahi kim olduğu ve ne cechle sirkât olunduğu (--) ancak minvâl-i muharrer üzere bulunmuş olmağın evrâk-ı mezkûranin ba‘zı keyfiyetin cânib-i seniü’l-cevâbına hazret-i vilâyet-penâhi cevâben ‘arz ve inhâ bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 18 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 5 Temmuz sene (12)86.

Numero 79

(--) me’mûru Salim Efendi tarafından takdîm olunub maclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu curnâlde muharrer (--) taifesinden bir neferin Hâric Sur’de Paşabağı nâm mahalde rast gelerek hükümete götürmüş olduğu üç günlük bîkes çocuğun eğerçe (?) sâhibi zuhûr ider ise sâhibine teslîme ve olmadığı hâlde mezbûr çocuğun (--) anası buldırılub perverde itdirilmek ve sadaka-i (--) şâhî olmak üzere münâsib mikdâr ma‘aş tahsîs tezekkürüne dahi meclis-i irâdeye havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 20 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 7 Temmuz sene (12)86.

Numero 80

Sâhib-i ‘arzuhâl Vanlı Abbas’ın Urfa’da mutavattın Karakeçi ‘aşiretinden Seyyidoy Abbas zimmetinde meclis-i ticâretin otuz iki numero ve fî 13 Rebiü’l-evvel sene (12)87 târîhli mahkûmeye alacağı olan yüz on beş Fransa paranın tahsîli istid‘âsından ‘ibâret olub ve merkûm Seyyido ise ber-mûceb i‘lâm-ı mezkûr mahbûs olarak meblağ-ı mezkûrdan yalnız beş yüz yirmi guruşunu (--) itmiş ise de kusûruna muhâvere itmekde ve sâhib-i ‘arzuhâl dahi garibü’l-diyar ve fukaradan olub meblağ-ı mezkûr içün tûl müddet burada dolaşmadı hakkında mûceb gadr olmağla merkûm Seyyido’nun emvâl ve eşyâ emlâk ve ‘akârâtından mevcûdu her ne ise fürûht ve emvâl ve nukûdundan (--) mahaller dahi zabıta ma‘rifetiyle (--) olunub nesnesi meydana çıkdığı sûretde kezâlik fürûhtuyla diyet-i mezkûriyetin tasviye olunması husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emrindir. Fî 21 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 10 Temmuz sene (12)86.

Sayfa 18

Numero 81

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a tarafeynin celîle-i icrâ-yı taraf‘ilerinde sâhib-i ‘arzuhâl Gül nâm hatun Suruç kazasına tâb’i ‘Arban karyesi sâkinlerinden olub müdde‘î-i ‘âlîye Alikör karyeli İbo Hallo nâm kimesne muvâcehesinde vâki‘ olan iddi‘âsı işbu hazır bi’l-meclis merkûm İbo târîhden bir mah mukaddem nısfü’l-leyle karîb beni cebren kaçurub esnâ-yı rahda bikrimi izâle eyledikden sonra Kölek karyesine gelub orada yirmi yedi gün kaldıktan sonra vâlidem gelub beni götürmek efkârında iken karye-i mezbûra ahâlisi bizi Suruç hükümetine gönderub oradan dahi Urfa’ya gönderilmiş olduğumuzdan icrâ-yı iktizâsı matlûbumdur deyu da‘vâ-yı keyfiyet merkûm İbo’dan istifsar olundukda mezbûra Gül Danay ‘aşiretinden olub ben dîn-i İslâm’ı kabul idub seni ‘akd-ı nikâh ideceğim deyu mezbûra kız giceleyin yanıma gelub tarafeynin hâhişle ben dahi kendüsünü kaçurub Külek karyesinde Molla Ahmed’in hânesine götürdüm orada dîn-i İslâm’ı kabul eyledi ve orada ‘akd-ı nikâhımız dahi icrâ olundu deyu mezbûrenin cebr husûsunda olan da‘vâsını bu vechle def‘ eylemesi üzerine merkûm Molla Ahmed ile sâir erbâb-ı malumatdan celb olunan Cenkol karyeli Ahmed’in oğlu Hamo ve Mehmed’in oğlu Alo nâm kimesnelerin ba‘de’l-tahlîf ihbârlarında mezbûra kız rızâsıyla karye-i mezbûraya gelub ben dîn-i İslâm’ı kabul eyledim ve bu adamı kendu hüsn-ı rızâmla ‘akd-ı nikâh ideceğim deyu bizle de ba‘de’l-(--) ve muahharen Suruç hükümetine gitdiler her birinin başka başka ihbârları mezbûrenin cebr da‘vâsı vâhî olduğuna emâre-i kavîyeye hâsıl itmiş ve muhbir-i merkûmun ise mezbûrenin kendü rızâsıyla merkûm İbo ile kaçdığını ve yirmi yedi gün kadar karye-i mezbûrede kaldığı hâlde cebr da‘vâsını itmediğini merkûmun bi’l-ihbâr ancak meyânelerinde nikâh-ı kaziyyesini beyân itmemiş olduklarından Kotiler mahalleli Hâcı Mehmed Tabit’in hânesinde emâneten tevkîf kalınmış ise de mezbûranın ol-emirde merkûm İbo’yu ‘akd-ı nikâh itmek emelinde olduğu hâlde merkûm Mehmed Naci mezbûrayı rûy-ı rızâdan istintak itmekde ve merkûm İbo dahi bir maha mütecâviz mahbûs bulunduğundan mezbûrenin merkûma ‘akd-ı nikâh ile tahliye-i sebîli bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 22 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 9 Temmuz sene (12)86.

Reis-i meclis.

Numero 82

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a sâhib-i ‘arzuhâl Sem‘o Birecik kazasına tâb’i Devehöyük karyesi ahâlisinden olub Rum Kal‘a kazası muzâfatından Hebâbi karyeli Garo nâm kimesnenin taht-ı nikâhında bulunan zevcesi Fatma merkûm Sem‘o’nun kız karındaşı olmak hasebiyle mezbûreyi iğfâlen Arab Casım nâm kimesneye ‘akd-ı nikâh iderek fi‘il zinâya sebeb olduğu beyânıyla icrâ-yı iktizâsı zımnında merkûm Sem‘o ve mezbûre Fatma’yı fî 16 Safer sene (12)87 târîh ve elli dört numerolu tahrîrât ve zîr-i maz’abâtalu istintak mûcebince Birecik kaimmakâmlığından vürûd idub icrâ-yı istintakları zımnında merkûm Sem‘o mahbûs olarak zevc-i evveli dinilan mezkûr Garo ile zevc-i sânîsi merkûm Casım celb ile kaleme alınan nutkîyelerinde merkûm Sem‘o mezbûre Fatma’nın (--) başına gidub merkûm Casım’a nefsini ‘akd-ı nikâh eylediğini beyân ve mezbûre Fatma dahi ifâde-i vâk‘âsında kendü rızâsıyla gidub mezbûr Casım’a nefsini nikâh eylediğine dâir birâderi Sem‘o’nun ifâdesini tasdîk eylemiş ve mezbûre Fatma’nın mâdemki zevci ber-hayat olub kendüsünü tatlik eylemediği hâlde nefsi âhire tezvîç (?) ile fi‘il zinâya mürtekib olduğundan nâşi cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz birinci zeyl maddesi ahkâmına tevfîkan üç aydan iki seneye kadar habs-ı lâzımeden ise de merkûm Garo’nun tutulan nutkîyesinde mezbûre cezâ-yı mezkûr hükümünü iskât itmiş olmağla mezbûrenin bâ-kefâlet-i kâviye zevc-i evveli merkûm Garo’ya teslîmi ve merkûm Sem‘o’nun ifâdesinde hemşirem Fatma kendü başına gidub merkûm Casım’a ‘akd-ı nikâh eyledi deyu vâki‘ olan ifâdesinde her ne kadar mezbûre tasdîk itmiş ise de karındaşını cezâdan kurtarmak emeliyle söylemiş olduğunu karâin hâlinden anlaşılmış idüğüne binâ’en cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz birinci bendi mâhsusuna kıyâsen târîh-i habs olan fî 27 Muharrem sene (12)87 târîhinden i‘tibâren altı mâh müddetle habs ve mezbûra âheren (?) taht-ı nikâhında olduğu kendüsüne mezbûrenin birâderi tarafından ihbâr olunmadığı hâlde yine ihfâ itmeyub nefsine nikâh itmiş olan merkûm Casım’ın dahi tevfîki iktizâ itmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i men. Fî 27 Rebiü’l-evvel sene (12)87 ve fî 13 Temmuz sene (12)86.

Reis-i meclis.

Sayfa 19

Numero 83

Tüccâr esnâfından Kemalzâde Bozo tarafından takdîm olunub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan ‘arzuhâl üzerine müdde‘î-i ‘aleyh Şenoy Ato’nun akrabâlarından Vasıf Ato ve Bozo ve Abbasoğlu Hasan (--) ve Salih Bey ve Siloy Ati nâmûn kimesneler celb ile icrâ-yı taraf‘ilerunde müdde‘î-i merkûm Bozo’nun iddi‘âsı Çaykuyu nâhiyesine tâb’i Hemedan karyesinde medfûn olan anbardaki hıntamdan işbu hazır-ı bi’l-meclis merkûmun elli üç kile hıntamı sirkât eylemiş olduklarından icrâ-yı iktizâsı matlûbumdur deyu da‘vâ ve keyfiyet merkûmundan yegân yegân istifsar olundukda cümlesi sûret-i inkârda olub merkûm Bozo’nun li-ecli’l-ihbâr meclis-i ‘acizânemize ikâme eylediği Beşşaro ile da‘vâ-yı sirkât eylediği Silo Ati nâm kimesnelerin ihbârat-ı vâk‘âları merkûmun sârik olduklarına bir emâre ve karâin hâsıl itmediği misillû muhbirûn-ı merkûmundan Silo Ati dahi güyâ sâirk-i merkûmundan sirkât maddesini (--) itmek üzere doksan sekiz buçuk guruş aldığını beyân eylemesi üzerine müdde‘î-i (--)tarafından ikâme olunan Hâcı İsmail’in oğlu Müslüm ve Simo bin Abdo ve Abuzer Efendi ve Bekir’in oğlu İbrahim nâm kimesnelerin ihbârlarında müdde‘î-i merkûm Bozo’nun ikâme eylediği şâhidler sârik olduğu hâlde meyânelerinde meşveret idub madde-i sirkât sâlifü’l-ism merkûmun üzerine tecemmül ideceğiz deyu ihbârları müdde‘i-i merkûm Bozo’nun ihzâr eylediği bu misillû şâhidlerin ihbârlarıyla merkûmunun sârik olduklarına bir emâre hâsıl itmediği ve şâhid-i merkûm Silo Ati meblâğ-ı mezkûru aldığı hâlde der‘âkâb gelub hükümete haber virmeyub da madde-î sirkât zâhire ihrâc olunduğu hâlde sonradan sonra gelub beyân itmiş şâyet kabul olmayacağından ve hatta müdde‘î-i merkûm Bozo’nun karye-i mezkûrda bulunan anbarına irsâl itmiş olduğu vekilleri bulunan Mehmed Ali ile Hıristiyân’dan Kirmo nâm kimesneler şâhid-i merkûm Beşşaro’nun hânesinde bir bir buçuk kile hınta-i mesrûkadan öğütmüş un nümûnesini bulub keyfiyeti hükümete ihbârından mukaddem şâhid-i merkûm Beşşaro’dan da‘vâ-yı sirkât idub ba‘de-mâ birbiriyle uyuşub da‘vâ-yı sirkâti merkûmun üzerine ‘atf ideceklerini meşvere idub li-ecli’l-ihbâr merkûm Beşşaro’yu ikâme eylediği gibi doksan sekiz buçuk guruş ahz itmiş olan Silo Ati nâm kimesne dahi ikâme iderek muhbir-i hükümete kavîyesi bütün bütün da‘vâ-yı vâk‘âsının vâhî olmasına (--) kalmayacağı ve keyfiyet tanzîm olunan istintaknâme-i müeddâsından müstebân buyurulacağı vechle mahbûs-ı merkûmunun nefislerine kefîl alınarak tahliye-i

sebîlleri bâbında fermân. Fî 29 Rebiü'l-âhir sene (12)87 ve fî 13 Temmuz sene (12)86.

Reis-i meclis.

Numero 84

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf'ilerunde Oymaağaç nâhiyesine tâb'i (--) karyesi ahâlisinden Tobal'ın oğlu Hasan ile birâderi Mehmed karye-i mezkûre ahâlisinden vukû' bulan münâza'ada mezbûr Hasan merkûm Osman'nın çengesinin sol tarafından taş ile darb ve beş 'aded dişini şikest idub merkûm Mehmed dahi mezbûr Osman'ın omuzundan (--) ile darb ve mecrûh itmiş olduklarını iddi'â ve icâbının icrâsı istid'âsından 'ibâret olub keyfiyet darb-ı merkûman Hasan ve Mehmed'den istifsar olundukda meyânelerinde münâza'a ve kavga mukır ve mu'terif olub ancak müdde'î-i merkûm darb ve cerh itdiklerini sûret-i inkârda bulunmaları üzerine müdde'î-i merkûmun li-ecli'l-ihbâr meclis-i 'acizânemize ikâme eylediği karye-i mezbûra ahâlisinden Mahmud ile Muhtar Resul'ün ba'del tahlîf ihbârlarında ber-minvâl muharrer merkûmunun meyânelerinde münâza'a vukû' (--) mezbûr Osman'ın mecrûhiyet ve çene ve dişlerinin şikest olduğunu muhtar-ı merkûm (--) görmeyub işitmiş olduğunu ve merkûm Mamhmud dahi münâza'a ve kavga görmüş ise de diş ve çenge bahsine gelince çengesinin ve dişlerinin şikest olduğunu görmedim deyu vâki' olan ifâdeleri hâkime medâr olmayub müdde'î-i merkûm dahi her vechle anlardan başka isbât-ı müdde'âsına ikâme-i beyyine idemeyub izhâr-ı 'acz itmiş olduğuna beyân ve merkûmunun iki mâha mütecâviz mahbûsiyetleri cezâ-yı kâfi olub tahliye-i sebîlleriyle müdde'î-i merkûm şikest iddi'âsında bulunduğu dişlerinin diyet da'vâsının icâb-ı şer'îsi icrâ olunmak üzere tarafeynin mehâkime-i şer'iyyeye havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 29 Rebiü'l-âhir sene (12)87 ve fî 15 Temmuz sene (12)86.

Numero 85

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu 'arzuhâl lede'l-mutâla'a tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf'ilerunde Hendioğlu Mehmed ve Ömer ve Abuzer nâmûn kimesneler sâhib-i istid'â Bakçeci Bakir'in bakçesinde bulunan kabak taralsından kabak (--) ve birkaç kök (--) çekmiş olduğundan icâbının icrâsı istid'âsından 'ibâret bulunmuş

olmağla mezkûr kabak tarlası keşf ve mu‘âyene olundukda otuz iki kök kabak ile bir kucak (--) çekmiş olduğundan müdde‘î-i (--) Ömer ve Abuzer’in medhâl olmayub Hendioğlu Mehmed çekmiş olduğu üzerene bi’l-tebeyyün cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz elli üçüncü maddesi ahkâmına tevfîkan târîh-i habsinden i‘tibârenbir hafta müddetle habsen tevkîfi ve kabak-ı mezkûrun ziyânı olan otuz guruşun dahi tazmîniyle sâhib-i istid‘âya karar-ı (?) i‘tâsı ve merkûman Abuzer ve Ömer’in tahliye-i sebîlleri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 29 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 15 Temmuz sene (12)86.

Sayfa 20

Numero 86

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl ve zabıta derkenârı bi’l-mütâla‘a mahbûs-ı merkûmun ‘İlmerdân mahalleden nefer-i rüfekâları Oymaağaç nâhiyesine tâb’i Galiyaş karyesi ahâlisinden olub Açar karyeli Hüseyin ve Ali ile meyânelerinde vukû‘ bulan münâza‘ada merkûm Ali’nin elini kılınç ile darb ve cerh itmiş iddi‘âsıyla ikmâl-i istintaklarına değin mahbûs olub müdde‘î-i merkûmun isbât iddi‘â zımnında ikâme-i beyne içün gitmiş ise de henüz vürûd itmeyub merkûmunun dahi yirmi güne mütecâviz mahbûsiyetleri gadrı mûceb olmağla müdde‘îleri vürûdunda murâfa‘aları icrâ olunmak üzere nefislerine kefîl-i kavîye alınarak muvakkaten tahliye-i sebîlleri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 29 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 15 Temmuz sene (12)86.

Numero 87

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu cunâl mütâla‘asıyla me’âlinde Kal‘aboynu mahalleli Salih Hafız’ın oğlu Sufi nâm kimesne dayısı kızının firâr eylediğinden dolayı mezbûreye kama çekdiği olduğu beyânından ‘ibâret olub lede’l-tahkîk merkûmun kama çekdiği derece-i subûtda olmayarak ancak ba‘zı şamata vukû‘ götürdüğü tahakkuk itmiş olduğundan li-ecli’l-(--) bir haftadan beru mahbûsiyeti cezâ-yı kâfi olub mezbûrenin dahi ‘akd-ı nikâhı icrâ olunmuş olduğundan ba‘de-mâ merkûm Sufi’nin şamata ve gürüldü (?) itmek üzere nefsine kefîl-i kavîye alınarak tahliye-i sebîli bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 29 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 15 Temmuz sene (12)86.

Numero 88

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a güzâr ‘acizânemiz olunmuş mahbûs-ı merkûm Alo ve iki nefer refîki Gavi ‘aşireti ahâlisinden olub bundan akdem Karakeçi ‘aşiretinden Mecid karyesi civârında katilen vefât iden Mehmed’in katili dinilan Taşradergezenli mahallesi sâkinlerinden Eyub nâm kimesne mezkûr Gavi ‘aşireti derûnuna firâr itdiğinden güyâ mahbûs-ı merkûmun katil-i mezbûrun hânesine götürmek üzere Urfa’ya gelmiş oldukları serriştesiyle katil-i merkûmun ta‘allukâtı tarafından olunan iddi‘â üzerine mahbûs bulunmuşlar ise de tahkîkat-ı ‘acizânemizde merkûmunun katil-i mezbûr hakkında medhâl ve ‘alâkaları olmayub kendu ahz ve i‘tâları zımnında Urfa’ya gelmiş oldukları anlaşılmış olmağla nefislerine kefîl alınarak tahliye-i sebîlleri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 9 Cemâziye’l-evvel sene (12)87 ve fî 26 Temmuz sene (12)86.

Numero 89

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl mütâla‘asıyla me’âlinde Harran nâhiyesine tâb’i Taşca karyeli Arab Hüseyin dünki gün çarşuda ahz ve i‘tâ itmekde iken Taşrakanberiye mahallesi sâkinlerinden Bucaklı Hâcı Hüseyin nâm şahıs merkûmun beyninden yüz seksen guruş ahz itmiş olduğu beyânından ‘ibâret olub tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf‘ilerunde (--) merkûm Hâcı Hüseyin’den istifsar olundukda husûs-ı vâk‘âyı sûret-i inkârda bulunması üzerine zabıtiye Ali Çavuş ma‘rifetle hânesi taharrî olundukda (--) içinde yüz altmış guruş ecnâs akçe mevcûd bulunub müdde‘î-i merkûm tâ‘yin (--) meblağ-ı mezkûr malı olduğunu ba‘del-tahlîf kendüsüne teslîm kılınmış ve merkûm Hâcı Hüseyin her ne kadar benim akçem bu kadar deyu sûret-i inkârda bulunmuş ve muahharen hânesinden ma‘rifetle sâlifü’l-zikr ecnas-ı merkûmenin (--) zuhûr eylemiş müdde‘î-i merkûmun iddi‘âsını tasdîk iderek merkûm Hâcı Hüseyin’in fezâhat mezkûreye cesâret itmiş olduğu dahi nahiyye-i hâl ve makâlinden anlaşılmış ve merkûmun bu husûsdan dolayı mahbûs bulunmuş ise de kendüsü meçhûlü’l-ahvâl ve serseri makûlesinden bulunduğundan (--) beraber zabtiye-i mâhsusa ma‘rifetlere vatan-ı asliyesi merkezi olan Siverek tarafına tard ve eb‘adı (--) görünmüş olmağın olbâbda fermân. Fî (--) Cemâziye’l-evvel sene (12)87 ve fî 18 Temmuz sene (12)86.

Numero 90

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl bi’l-mutâla‘a sâhibe-i ‘arzuhâl Safiye’nin zevcesi Keraf Suruç kazasına tâb’i Şeyh Abbas karyesi ahâlisinden olub mezbûre Safiye karye-i mezbûre ahâlisinden ve seksen dört senesinde ismine kur‘a isbâtla el’ân beşinci ordu-yı hümâyun dâiresinde bulunan Arab Kedoh’un oğlu Hamo’nun taht-ı nikâhında olduğu hâlde merkûm Keraf mezbûreyi kaçurub âhir kazalara götürmüş olduğu beyânıyla icrâ-yı iktizâsı zımnında mezbûre Safiye ve merkûm Keraf fî 25 Safer sene (12)87 târîhli ve yirmi dokuz numerolu tahrîrât mûcebince Suruç kaimmakâmlığına vürûd idub ikmâl-i istintak ve mehâkimelerine dâir merkûm Keraf mahbûs olarak keyfiyet mezbûreden istifsar olundukda merkûm Keraf kendüsünü kaçurub ancak rızâsıyla nefsine tezvîc eylediğini ve zevc-i evveli merkûm Hamo’nun silk-i ‘askeriyede vefât itmiş bulunduğunu beyân eylediği misillû merkûm Keraf dahi mezbûr Hamo’nun hâlen bir tek tabancasıyla bir cild hamâil ‘indinde olduğunu ikrâr eylemesi üzerine keyfiyet taraf-ı vâlâ-yı mutasarrıfîlerinden beşinci ordu-yu hümâyun riyâset-i celîlesi cânib-i ‘âlîsine vâki‘ olan isti‘lâma cevâben şeref-vürûd iden telgırafnâmede Şeyh Abbas karyeli Hamo ismine nefer-i taburda bulunmaduğu cevâben irâde ve iş‘âr buyurulmuş ve olunan tahkîkata nazaran merkûm Hamo’nun vefâtı haberi zuhûrundan dört mâh mukaddem merkûm Keraf ile firâr eylediği nefer-i merkûmun vefâtı dahi sâbit olmadığından bilâ-nikâh mezbûre Safiye’nin Keraf’a teslîmi uyamıyacağından tefrîkiyle ba‘de-mâ nefer-i merkûmda vefâtı tebeyyün eylediği hâlde birbirlerine rızâ oldukları hâlde müceddeden ‘akd-ı nikâh olunması ve merkûm Keraf tahkîk-i madde zımnında üç mâha karîb habsen tevkîf kılınmış ise de bir netice virilemediğinden ba‘de-mâ bir tarafdan müdde‘îsi vürûd ider veyâhûd merkûm Hamo’nun vefât itmediği itmediği haberi zuhûr ider ise mehâkimeleri icrâ olunmak ve Urfa’dan bir tarafa gitmemek üzere nefsine kefîl-i kavîye alınarak muvakkaten tahliye-i sebîli bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî (--) Cemâziye’l-evvel sene (12)87 ve fî 19 Temmuz sene (12)86.

Reis-i meclis.

Sayfa 21

Numero 91

Fî 8 Rebiü’l-evvel sene (12)87 târîh ve seksen dört numerolu Birecik kaimmakâmlığından vürûd idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan tahrîrât

melfûf bulunan zîri mazbatalu istintak müeddâsı ‘an asıl Ketkanlı ‘aşiretinden olub Birecik (--) Surdepe karyesinde mutavattın bulunan Kuret Hamo nâm şahsı karye-i mezkûreli Hüso’nun bikr-i baliga kızı Hadice’yi cebren kaçurduğı beyânından ‘ibâret olub keyfiyet merkûm Hamo’dan istifsar olunarak sûret-i inkârda bulunmuş ise de mezbûreyi cebren kaçurub esbab-ı (--) (--) bikrini izâle itmediği ve mezbûre elinden kurtulduğu karye-i mezbûre ahâlisinden Şeyh Müslüm ile Hâcı Ahmed kaza-i mezkûrdan mevrûd-ı nutkîye-i mezkûrede vukû‘ bulan ihbârlarıyla tebeyyün itmiş olmağın cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz sekizinci zeyli maddesine tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyeti olan fî 21 Mayıs sene (12)86 târîhinden i‘tibâren merkûm Hamo’nun üç mâh müddetle mahbûsiyeti husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 7 Cemâziye’l-evvel sene (12)87 ve fî 23 Temmuz sene (12)86.

Numero 92

leffen takdîm-i pişgâh-ı mutasarrıfîleri kılınan istintak-ı müeddâsında müstebân buyurulacağı cevhle rusûmât-ı kolcubaşısı Hasan Ağa’nın işbu mâh-ı hâlin ikinci cum‘a gicesi sâ‘at altı raddelerinde Kirişhâne merkezinde icrâ-yı me’mûriyet ideriken Urfa’lı Sem‘o ve Karo’nun oğlu Hacı nâm şahıslar tarafından ne vechle darb ve cerh olduğuna dâir rusûmât-ı mezkûre müdürü Osman Efendi huzûr-ı ‘âlî-i mutasarrıfîlerinde hazır olduğu hâlde icrâ-yı mehâkimelerinde Ağa-yı merkûm leyle-i mezbûrede harici sûrde mezkûr Kirişhâne (--) on beş (--) mesâfe değirmen önünde tütün ve eşyâ-yı sâire gözetmek üzere iken yakınen bir tabanca atulub saçmaları yüzüne vesâir mahallerine isâbetle cerh olunduğuna müte‘âkib omuzu başına topuz dahi darb olunarak darbı kimler olduğunu fark idemeyub nezdinde bukunan Kolcu Şakir Ağa ile refîki Abdullah’dan eyledikde merkûman Hacı ile Sem‘o olduklarını bi’l-teşhis beyân ve (--) merkûman oradan firâr eylemiş olduklarını muvâcehelerinde iddi‘â itmesi üzerine keyfiyet kendülerine istifsar olundukda husûs-ı vâk‘âyı sûret-i inkârda bulunmuşlar ise de merkûm Şakir Ağa ile Abdullah’ın ba‘de’l-tahlîf ve muvâceheten ihbârlarında merkûmanın leyle-i mezkûrede merkûm Hasan Ağa’ya tabanca sıktıkları ve topuz urduklarını merkûm Şakir Ağa tabancanın ateş almasıyla (--) (--) (--) ve merkûm Abdullah dahi mezbûr Hâcı’nın leyle-i mezkûreden bir gün mukaddem rusûmât idâresine gelmiş olduğundan nâşî teşhis eylediğini ihbâr eylemeleri üzerine merkûmanın Ağa-yı mûmâ-ileyhi darb ve ber-minvâl muharrer

yüzünden saçma ile cüzvîcen cerh eyledikleri tebeyyün itmiş ve cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz on dört ve yüz on beşinci maddesine tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyetleri olan fî 19 Temmuz sene (12)86 târîhinden i‘tibâren bir sene müddetle mahbûsiyetleri ve nutkîye-i mezkûrede muharrerü’l-ismi eşhâsdan Bakçeci Çekeloğlu Ahmed nâm şahıs dahi leyle-i mezkûrede merkûman Hacı ve Sem‘o ile birlikde olduğunu merkûm Şakir Ağa lâyıkıyla teşhis idememiş ise de merkûmun şimdiye kadar üç dört def‘a olarak tütün kaçurmak efkâr-ı fâsidesiyle mezkûr Kirişhâne merkezinde dolaşarak kolcular tesadüfüyle firâr eylediği ve bu husûsda rüfekâsı merkûm Hacı ve Sem‘o ve İmam ve Ahmed ve Müslüm ve Serseri Ahmed ve Eskici Mehmed nâm şahıslar olduğunu katiyen (--) (--) akdem merkûm Şakir Ağa’ya söylemiş olduğuna binâ’en Ağa-yı merkûm kendüsünün dahi leyle-i mezkûrede merkûman Sem‘o ve Hacı ile birlikde bulunduğunu uzakdan uzağa kemân (?) itmekde bulunmuş ve salifü’l-ismi merkûmun kendüsünün rüfekâsı olduğunu Şakir Ağa’yı akdemce söylediğini Ağa-yı merkûm ile Hüseyin Çavuş muvâceheten beyân ve ihbâr idub merkûmun dahi celb ile yegân yegân istifsar olundukda akdemce kaçurmak efkârında oldukları tütün maddesini ba‘zısı inkâr ve ba‘zısı ikrâr itmekde bulunmuşlar ise de bunda Ağa-yı merkûmun darb ve cerhinde zî-medhâl olmadıkları tahkîk itmiş ve fakat merkûm Ahmed ile merkûmun İmam ve Müslüm ve Serseri Ahmed ve Eskici Mehmed’in duhan kaçurmaklığı ‘adet eylediklerinden dolayı çend günden beru mahbûsiyetleri cezâya kâfi olub ba‘de-mâ bu misillû (--) dolaşmamak üzere nefislerine kefîl-i kavîye alınarak tahliye-i sebîlleri bâbında ve herhâlde emir-û fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 19 Cemâziye’l-evvel sene (12)87 ve fî 27 Temmuz sene (12)86.

Reis-i meclis.

Numero 93

Fî 21 Rebiü’l-âhir sene (12)87 ve fî 8 Temmuz sene (12)86 târîhli Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i ‘âlîsinden şeref-südûr idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi mâl-ı ‘âlîsinde ve haccâc İraniye sârikleriyle y’abâkları hânelerinden çıkarılan eşyâ ne miktardan ‘ibâret olub kimlere virildiğinin bâ-mazbata sür‘at-ı iş‘ârıyla sâriklerin firâr idemiyecek sûretde tahtü’l-hıfz irsâlleri husûs-ı irâde ve fermân buyurulmuş ve lede’l-mürâca‘a haccâc merkûm sârikları

Birecik kazasına tâb'i Şebib karyeli Karaca ile ale'l-en firârda bulunan Türkman 'aşiretinden Hasan Acaib ve Kendeş ve Hüson ve yatakları dahi Bayir ve Sado Kerim ve Habeş ve Silo ve Haydar nâm şahıslar olduğu akdemce kaza-i mezkûr kaimmakâmlığından vürûd idub fî 10 Rebiü'l-evvel sene (12)87 târîh ve kırk dokuz numerolu taraf-ı vâlâ-yı mutasarrıfîlerinden cânib-i (--) cevâbına vilâyet-penâhiye takdîm kılınan mazbata-i 'acizânemize melfûf zîri mazbatalu istintak-ı müeddâlarında merkûmun ikrârlarıyla tebeyyün eylediği 'arz ve beyân ve ahkâm-ı kanûniyeye tevfîkan mücâzat-ı lâzımeleri başka başka tehdîd kalınmış olduğu mazbata-i mezkûrede gösterildiği kayden müstebân olmuş ve eşyâ-yı menhûbenin mikdâr-ı bahsine gelince sârik ve yatakları dinilan salifü'l-ismi eşhâsın akdemce burada dutulan nutkîyelerinin madde-i sirkâti bi'l-küllîye inkâr eyledikleri misillû mezkûr Birecik kaimmakâmlığından dahi mevrûd-ı istintaknâmelerde eşyâ-yı menhûbeden bahs olunmayarak fakat Karaca nâm Şahsın kaza-i mezkûrede virmiş olduğu mazbata-i mutekaddime-i 'acizânemize derc ve hikâye kılınmış olan on beş 'aded siyah poşu on altı çift çorab ve sekiz 'aded ipek peştmâl ve bir 'aded 'Acem şalı ve dört nefer (--) beheri hissesine altı yüz altmış dört karat isâbet eylediği ifâdesinden başka eşyâ (--) mukaddem ve muahhar ma'lûmât alınamadığından başka zikr olunan eşyâlardan (--) (--) bu tarafa vürûd itmediği eşyâ-yı menhûbe ise olunmuş ol-vakt sâriklerin taharrîsine me'mûr bulunan Yüzbaşı Hameş Ağa ma'rifetiyle zâhire çıkarılmış olduğu kaza-i mezkûrdan mukaddemâ bi'l-vürûd cânib-i vilâyet-penâhiye takdîm kılınan istintak ve mezâbıt sûretleri mütâla'asından müstebân olacağı ve sârik ve yatak dinilan eşhâsın merkûmeden ise Karaca ve Bayir ve Sado ve Kerim ve Habeş ve Silo nâm kimesneler ale'l-an mahbûs olub fakat rüfekâlarından Haydar nâm şahsın bundan akdem keyifsizliği cihetle muvakkaten tahliye olunarak firâri irtikâb eylediğinden zabıtada bulunan senedde ismi muharrer olan kefîli Seyyid Ali'nin dahi sârik ve yatak dinilan salifü'l-ismi eşhâsı ile beraber ber-mantûk emirnâme-i vilâyet-penâhi tahte'l-hıfz Haleb vilâyetine irsâlleri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 9 Cemaziye'l-evvel sene (12)87 ve fî 25 Temmuz sene (12)86.

Reis-i meclis.

Sayfa 22

Numero 94

Leffen takdîm-i pişgâh-ı ‘âlî-i mutasarrıfîleri kılınan bir kıt‘a nutkîye müeddâsından keyfiyet müstebân buyurulacağı vechle Urfa sancağı muzâfâtından Rum Kal‘a kazasına tâb’i Cenfe karyesi ahâlisinden olub guzerân iden seksen dört senesi Cemâziye’l-âhir ’inin beşinci cum‘aertesi kuşluk vaktinde katilen vefât iden karye-i mezbûreli Mehmed bin Ömer’in veraseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Fatma bint Mamo ve vâlidesi Ayşe bint Mehmed ile sulbiyân oğulları kebir Yusuf ve Cemo Mehmed ve sulbiye-i sağire kızı Refiye’ye ba‘ade’l-inhisâr taraflarından bi’l-vekâle ve’l-asâle kebir oğlu merkûm Yusuf ile karye-i mezbûre sâkinlerinden olub maktûl-ı mezbûrun katili dinilan Ahmed bin Hama’nın meclis-i ‘acizânemizde vukû‘ bulan murâfa‘a-yı nizâmîlerinde pederum maktûl-ı merkûm Mehmed karyemiz civârında soğan ve pamuk tarlalarını (--) ideriken işbu Ahmed bin Mamo’nun gâibân (?) ‘inne’l-meclis karındaşları Şeyh Mehmed ve Ali ile meyânelerinde münâza‘a vukû‘ bularak meyâneleri fasl-ı husumet olunduktan sonra merkûm Mehmed münâza‘a vukû‘nı haber alub heman harman yerinden kurşun memlû tüfengi alarak müteveffâ-yı merkûm pederum kendu hânesi havlısında ta‘am ideriken mezbûr Ahmed tüfengi nişan alarak endaht ve kurşunu sol omuzundan isâbetle bi-hayr-ı hak (?) darb ve cürm nişanına mute’essiran vefât itmiş olduğundan icrâ-yı iktizâsı matlûbumdur deyu da‘vâ ve keyfiyet merkûm Ahmed’den istifsar olundukda sûret-i iddi‘âyı bi’l-küllîye inkârda olub müdde‘î-i merkûmun iddi‘â-yı vâk‘âsına mutallik meclis-i ‘acizânemize ikâme eylediği karye-i mezbûreli Mehmed’in oğlu Seyyido’nun ba‘ade’l-tahlîf ifâde ve ihbârında merkûm Ahmed’in ber-minvâl muharrer yedlerinde tüfenk olduğu hâlde maktûl-ı mezbûrun hânesi havlısına gelub ta‘am ideriken tüfenk-i mezkûru endaht ve yarım sâ‘at sonra mute’essiren vefât itmiş olduğunu bi’l-muvâcehe beyân eylemiş ise de muhbir-i merkûmun ol-vakt cânib-i şer‘î-şerifiden icrâ olunan tezkiyesinde makbûle’ş-şehâde olmadığu misillû ibnü’l-merkûm Yusuf’un dahi istintak-ı ihbaresinde (?) yalnız merkûm Seyyido’dan başka muhbir ve şâhidi olmadığını ve merkûm Ahmed üzerine tasdî eylediği katil-i da‘vâsından bi’t-tav‘ ve’l-rızâ ferâgat iderek bırakub gitmiş ve maktûl-ı mezbûru sâir vereselerinden olub lâzımü’l-ihzâr bulunanlardan (--) ve zevce-i mezbûrtan Ayşe ve Fatma taraflarından dahi bi’l-vekâle Rum Kal‘a kaimmakâmlığından vürûd iden Şiho bin Mehmed da‘vâ-yı mezkûrdan meccânen ferâgat ve merkûm Ahmed’in zimmetine bâ-

hüccet-i şer‘iyye ibrâ itmiş ve daha sâir günâ bir müdde‘îsi bulunmadığı hâlde fî 7 Cemaziye’l-âhir sene (12)84 târîhinden beru üç seneye karîb ikmâl-i mehâkime zımnında mahbûs bulunmuş ise de akdemce li-ecli’l-ihbâr ikâme olunan merkûm Seyyido’nun vâki‘ olan şehâdet ve ihbârı şer‘an mecrûh ve nizâmen dahi hükme kâfi olamadığından başka maktûl-ı mezbûrun vereselerinden merkûm Yusuf ve mezbûrtan Ayşe ve Fatma dahi tab‘an da‘vâdan ferâgat itmiş olduklarından merkûmun tûl müddetle bilâ-hüküm mahbûsiyeti hakkında gadrı mûceb olduğundan bahisle her bâr ‘arzuhâl takdîm idub sızlanmakda olduğundan bu bâbda ne vechle mu‘âmele olunması lâzım geleceğinin cânib-i (--) cevâbına vilâyet-penâhiden istîzân buyurulmak bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 11 Cemâziye’l-âhir sene (12)87 ve fî 27 Temmuz sene (12)86.

Reis-i meclis.

Numero 95

Sâhib-i ‘arzuhâl Casım Rum Kal‘a kazasına tâb’i Hebâbi karyeli Garo’nun taht-ı nikâhında bulunan zevcesi Fatma’yı bilerek nikâh eylediği mezbûrenin karındaşı Ahmed’in vâki‘ olan ihbârı üzerine li-ecli’l-tahkîk mahbûs olub merkûmun mezbûreyi bilerek ‘akd-ı nikâh eylediğine diğer şâhid ve muhbir bulunmayub mezbûre dahi akdemce (--) zevc-i mukaddemi Garo’ya teslîm olunub merkûm Casım hakkında sâir günâ bir emâre ve tebeyyün görülemeyub ve el’ân mahbûshânede nâ-mizâc oldığından tahliye-i sebîli istirhâmında bulunmağla muvaffak re’y-i ‘âlîleri buyurulduğu hâlde nefsine kefîl alınarak tahliye-i sebîli bâbında fermân. Fî 11 Cemâziye’l-âhir sene (12)87 ve fî 27 Temmuz sene (12)86.

Numero 96

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl bi’l-mutâla‘a sâhib ‘arzuhâl Abbas’ın Urfa tâcirlerinden Karakeçili Seyyido zimmetinde fî 13 Rebiü’l-âhir sene (12)87 târîh ve otuz iki numerolu ticâret i‘lâmı mûcebince mehâkimeye yüz on beş lira-yı ‘Osmâni alacağına mukâbil merkûmun mülkan mutasarrıf olduğu bir bâb menzilinin bi’l-müzâyede fürûhtuyla esmânının tarafına i‘tâsı istirhâmından ‘ibâret olub ve mehâkimeye olan düyûn içün medyûnun gayr-ı menkûlâtı fürûhtu hakkında mevzû‘ olan nizâmına tevfîkan merkûm Seyyido’nun bir bâb menzili ‘inde’l-müzâyede (?) inkitâ‘ ragabâtdan (?) sonra üç bin beş yüz guruş Urfa ahâlilerunden

Nohudağasızâde (?) Mehmed üzerinde takrîr itmiş ise de merkûm Seyyido menzil-i mezbûrun teslîminde muhâlefet itmekde olduğundan menzil-i mezbûrun tahliye-i sebîli bi'l-muvâcehe müşteri-i merkûm tarafına teslîm ve esmân-ı mezbûrun (--) merkûm Abbas'a i'tâ ve teslîmi husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 12 Cemâziye'l-âhir sene (12)87 ve fî 28 Temmuz sene (12)86.

Numero 97

Fermûde-i seniyyeleri üzere işbu 'arzuhâl ve zabıta derkenârı bi'l-mütâla'a mahbûs-ı merkûm Mehmed Efendi Birecik kaimmakâmı Sâbık Mahmud Paşa'nın adamı Abdullah Ağa'nın altı bin guruş nukûdunun sâriki iddi'âsıyla fî 20 Zi'l-hicce sene (12)86 târîhinden beru mahbûs olub müdde'î-i merkûm ile meclis-i 'acizânemizde vukû' bulan murâfa'a ve muvâcehelerinde madde-i sirkâte dâir hakkında bir emâre ve tebeyyün görülemeyub müdde'î-i merkûm dahi ile'l-an da'vâsını ber-vech-i isbât idemediği misillû sirkât dinilan şey dahi nukûddan 'ibâret olub her ne kadar (--) (--) tedkîk olunarak bir emâre ve serrişte görülemediği gibi kaza-yı mezkûrdan mevrûd-ı istintakında dahi bir tebeyyün görülemeyub merkûm Mehmed Efendi ise baş mâha karîb tûl müddetle mahbûsiyeti gadrı mûceb olmağla nefsine kefîl-i kavîye alınarak muvakkaten tahliye-i sebîli bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 16 Cemâziye'l-âhir sene (12)87 ve fî 31 Temmuz sene (12)86.

Sayfa 23

Numero 98

İşbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a mahbûs-ı merkûmun Mehmed ve Ahmed ve Eskici Mehmed ve İmam nâm şahıslar rusûmât Kolcubaşısı Hasan Ağa'nın bundan akdem Karon'un oğlu Hacı ile Sem'o taraflarından darb ve cerh olunduğu gice vukû' bulan münâza'a üzerine ikmâl-i istintaklarına değin mahbûs bulunmuşlar ise de Ağa-yı merkûmun asıl cârihleri merkûman Sem'o ve Hacı oldukları bi'l-tebeyyün târîh-i mahbûsiyetlerinden i'tibâren birer sene müddetle mahbûsiyetleri ve ashâb-ı 'arzuhâl haklarında bir tebeyyün görülemediğinden nefislerine kefîl-i kavîye alınarak tahliye-i sebîlleri fî 12 Cemâziye'l-evvel sene (12)87 târîh ve doksan iki numerolu takdîm-i pişgâh-ı sâmî-i hazreti mutasarrıfîleri kılınan mazbata-i 'acizânemizde 'arz ve beyân

olunduğu vechle merkûmun Mehmed ve Ahmed ve Eskici Mehmed ve İmam nâm şahısların tahliye-i sebîlleri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 17 Cemâziye'l-evvel sene (12)87 ve fî 31 Temmuz sene (12)86.

Numero 99

Fî 22 Rebiü'l-evvel sene (12)87 târîh ve yüz elli sekiz numero işâretiyle Haleb vilâyet-i celîlesinden şeref-südûr idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi mâl-ı 'âlîsinde Erzurum ağnâm tüccârından İbrahimoğlu Abbas ile Halil Karo ve Nebo nâm şahısların Haleb'de Hâcı Hasan Beyden alınmak üzere Urfalı Musto Gayberi ve Çolak Musto nâm kimesnelerden Seyyido-yı Karakeçi nâm şahıs kefâletiyle Yafa'da aldıkları yüz 'aded Mecîdiye altunını verdikleri poliçe mûcebince merkûmlar mîr-i mûmâ-ileyhden tamamen aldıkları hâlde poliçe kabul olunmadı diyerek merkûm Seyyido Mısır'da kendülerinden yüz kırk beş 'aded Fransa lirası almış olduğu beyân-ı 'âlîsiyle husûs-ı iddi'ânın nizâmı dâiresinde rû'iyet ve tesviyesi irâde ve fermân buyurulmuş tıbk-ı irâde-i hazret-i mutasarrıfîleri üzere merkûm Seyyido meclis-i 'acizânemize celb ile müdde'îyûn merkûmun muvâcehelerinde defa'âtle vukû' bulan murâfa'a ve mehâkimelerinde merkûm Seyyido iddi'â-yı vâk'ânın (--) desîse ihtir'â itmiş ise de madde-i münâza'a (--) poliçiden 'ibâret olub ticârete müte'allik bulunduğu cihetle bi'l-havâle merkûm Seyyido'nın poliçe kabul olunmadı diyerek mükerrer (--) olan yüz kırk beş 'aded Fransa lirasından yalnız otuz 'aded teslîmatı makrûn sıhhat (?) olub kusûr yüz on beş 'aded Fransa lirası zimmeti olduğu meclis-i ticâretten huzûr-ı 'âlî-i mutasarrıfîlerine takdîm olunub zabıtada mâhfûz bulunan fî 12 Rebiü'l-âhir sene (12)87 târîh ve otuz iki numerolu i'lâm mûcebince bi'l-tebeyyün ol-vechle merkûm Seyyido kendü kedisi medyûn müte'annid hükmüne koyarak ile'l-an mahbûs olub hakkı ve celî hânesi taharrî olunmuş ise de nukûd ve eşyâya dâir mevcûd nesneye destres olunmayarak mevcûdu bulunan iki bin guruşluk bir re's kısrağıyla (--) İbrahim Halil zimmetinde bâ-sened alacağı olan beş yüz yirmi guruş bi'l-tahsîl müdd'eîyûn merkûmuna teslîm kılınmış ve merkûm Seyyido'nun Hüseyin Paşa mahallesinde vâki' bir bâb hânesiyle Kulpagar karyesinde sekiz yüz kıymetlu bir kıt'a üzüm bağı olub menzil-i mezkûr Roces Katsa'nın (?) mülkü olduğu da'vâ ve sûret-i iddi'â dahi sıhhate makrûn gibi ise de merkûm Seyyido'nun öteden beru erbâb-ı hîle ve hud'adan olduğu erbâb-ı habere ma'lûmât taraflarından tevâtür beyân olunmakda

olduğu cihetle ilerude ihtir‘â ideceği hud‘asından nâşî bağ-ı mezkûrda iştirâsına kimesneye tarafından rağbet gösterilmemiş ve müdde‘îyûn-ı merkûmun ise fıkra ve garîb (--) bulundukları cihetle her bâr (?) sızlanub merkûmun Haleb iğrâmını istirhâm itmekte bulunduklarından müdde‘îyûn-ı merkûmun terfikan tahte’l-hıfz Haleb cânibine iğrâmı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 17 Cemâziye’l- evvel sene (12)87 ve fî 3 Ağustos sene (12)86.

Numero 100

zabıta tarafından takdîm olunub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu jurnâl me’âli mahbûshânede bulunan bi’l-âre muharrerü’l-ismi katil ve erbâb-ı cunhânın mahbûstan firâr itmek efkâr (--) meşveret itmekde oldukları beyânından ‘ibâret olub eşhâs-ı merkûmunun bu vechle olan ittîfâk ve meşveretlerinden dolayı ol-emirde kendülerinin gice ve gündüzlü ayruca odalarda konmak ve birbiri ‘indinde bırakmamış (--) olanların barakalarına mütemadiyen dikkat itmek ve şayet mahbûshânenin bir tarafında ta‘mire muhtaç mahal var ise ta‘mir ettirilmek ve kapu ve anahtarlarının muhkem ve metîn itmek ve dâima mahbûshâne (--) nezaret-i kâfiyye ile hâlî bırakmamak ve yanlarına girub çıkan adamların ‘indinde âlet-i cârihadan her ne olur ise olsun içeruye salıverilmemek ve’l-hâsıl emir-i muhâfızlarına bi’l-etraf dikkat itmek husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 17 Cemâziye’l-evvel sene (12)87 ve fî 2 Ağustos sene (12)86.

Numero 101

İşbu ‘arzuhâl ve zabıta derkenârı bi’l-mütâla‘a mahbûs-ı merkûm Abuzer Oymaağaç nâhiyesine tâbi‘ Hâcılar karyesi ahâlisinden olub oğlu Alo karye-i mezbûreli Ömer Ali’nin katili iddi‘âsıyla mahbûs olarak bu husûsda ceryân iden istintakıyla bundan akdem cânib-i vilâyet-penâhiye takdîm olunan mazbata-i ‘acizânemizde merkûm Abuzer katil (--) olmayub ancak mu‘în katil nazarıyla bakılacağı istintak-ı mezkûre gidişinden anlaşılmakda ise de henüz mazbata-i mezkûrenin cevâbı şeref-vürûd itmeyub merkûm dahi mahbûshânede keyifsizlikden bahs itmekde olduğundan fi’l-hakika keyfsiz olur isede tedâviye muhtaç bulunduğu hâlde tabîb mu‘âyenesiyle münasib bir mâhâlde tedâvi itmek ve Urfa’dan bir tarafa

gitmemek üzere nefsine kefîl-i kavîye alınarak muvakkaten tahliye-i sebîlleri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 19 Cemâziye'l-evvel sene (12)87 ve fî 9 Ağustos sene (12)86.

Numero 102

İşbu 'arzuhâl ve zabta ve tabîb-i belde derkenârı mütâla'a-i güzâr 'acizânemiz olmuş sâhib-i 'arzuhâl Sem'o Rum Kal'a kazası muzâfatından Hebâbi karyesi ahâlisinden olub el'ân mahbûshânede nâ-mizâc ve ishâl 'illetine mübtelâ olduğu tabîb-i mumâileyhin raportu me'âlinde anlaşılmış olmağla merkûmun bir tarafa gitmemek ve kesb-i sıhhatde ikmâl-i cezâ eylemek üzere nefsine kefîl-i kavîye alınarak muvakkaten tahliye-i sebîli bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 19 Cemâziye'l-evvel sene (12)87 ve fî 20 Ağustos sene (12)86.

Sayfa 24

Numero 103

Protestân milleti meclisinden takdîm olınub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan işbu mazbata mutâla'a-i güzâr 'acizânemiz olmuş millet-i mezkûre neferâtından Eskici Kirgor nâm kimesne uygunsuz makûlesinden olub dâimâ (--) Boş ve Battal Çarşu ve mahalle arasında leyl ve nehâr görüldü ve şamata itmekde olduğu maz'abâta-i mezkûr me'âlinden anlaşılmış idügünden cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz altmışıncı maddesi ahkâmına tevfîkan târîh-i habs olan fî 21 Cemâziye'l-evvel sene (12)87 ve fî 15 Ağustos sene (12)86 târîhinden i'tibârenbir hafta müddetle habsen tevfîki lâzım gelmiş olmağla olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 21 Cemâziye'l-evvel sene (12)87 ve fî 15 Ağustos sene (12)86.

Numero 104

Fî 25 Rebiü'l-âhir sene (12)87 târîh ve yüz yetmiş bir numerosuyla merkûm Haleb mutasarrıflığı cânib-i 'âlîsinden şeref-südûr idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan tahrîrât-ı 'âlîye me'âlinde Haleb sancağında kâin İdlib kazasına tâbi' Mu'averetü'l-Ahvan karyeli Nasif nâm kimesnenin Halb'e tâbi' (--) karyeli Ali el-Zahir zimmetinde otuz iki 'aded Mecîdiye altunı alacağından dolayı merkûmun Urfa'da mahbûs bulunduğu beyân-ı 'âlîsiyle li-ecli'l-mehâkime Haleb cânibine iğrâmı beyân ve iş'âr buyurulmuş ve lede'l-mürâca'a müdde'î-i merkûm Nasif

bundan akdem merkûm Ali el-Zahir Birecik kazasına tâbi‘ Devehöyük karyesinde celb ve ihzâr idub sâlifü’l-zikr matlûbâtından dolayı ile’l-an mahbûs bulunduğu kaimmakâmlık-ı mezkûrdan fî 14 Rebiü’l-âhir sene (12)87 târîhiyle vürûd iden tahrîrât me’âlinden anlaşılmış ve merkûm Ali el-Zahir celb ile istifsar-ı keyfiyet olundukda esp maddesinden dolayı müdde‘î-i merkûma vireceği olduğunu ikrâr ve i‘tirâf itmekde ise tarafeyn dahi Haleb Merbûtani ahâlisinden bulunduklarından ve merkûmun Haleb iğrâmı irâde ve iş‘âr buyurulduğundan merkûmun tahte’l-hıfz Haleb iğrâmı zımnında keyfiyet tahrîrât müdürlüğü ve cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân. Fî 21 Cemaziye’l-evvel sene (12)87 ve fî 25 Ağustos sene (12)86.

Numero 105

Rum Kal‘a kazası fer‘i-i şer‘iyye me’mûru (--) Murad Efendi tarafından vürûd idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan fî 12 Ağustos sene (12)86 târîhli işbu telgırafı me’âlinde kaza-i mezkûre tâbi‘ (--) karkeli olub katil töhmetiyle mahbûs bulunan Ahmed’in dâhil esnân olarak haklanmak üzere ismi bi’l-isnâ şer‘ virilmiş olduğundan bahisle töhmet katilin subût bulub bulmadığı isti‘lâmdan ‘ibâret olub lede’l-mürâca‘a merkûm Ahmed karye-i mezbûreli Mehmed bin Ömer’in katili iddi‘âsıyla mahbûs olarak fî 11 Cemâziye’l-evvel sene (12)87 târîh ve doksan dört numerosuyla merkûm tanzîm olunan mazbata ve istintaknâmesi cânib-i vilâyet-penâhiye takdîm kılınmış olduğu kayden tebeyyün itmiş ve henüz mazbata-i mezkûre cevâbı şeref-vürûd itmemiş olduğundan îta-yı muktezâsı bâbında fermân. Fî 27 Cemâziye’l-evvel sene (12)87 ve fî 16 Ağustos sene (12)86.

Numero 106

Sâhib-i ‘arzuhâl Hüseyin’in nâ-mezâdlık iddi‘âsında bulunduğu Kargal karyeli Halil Mami’nin kerimesi Hâcı İbrahim’in (--) Hadice nâm bikr-i baliganın nâ-mezâdlık husûsu mezbûrenin gıyâbında olarak ancak dayısı merkûm Hâcı İbrahim ma‘rifetiyle vukû‘ bulmuş ise de muahharen mezbûr ber-vechle akd-ı nikâha rû-yi rızâ göstermediği (--) nâmıyla sâhib-i ‘arzuhâlin virmiş olduğu bir mehâr deve ve beş ağnâm ve beş keçinin merkûm Hâcı İbrahim’den istirdâdıyle mezbûreyi gıyâben nâ-mezâd eylediğinden dolayı üç mâh müddetle mahbûsunu ve her ne kadar mezbûrenin merkûm (--) tezvîce hâhiş yoğ ise de silk-i ‘askeriyiden ikmâl-i müddetine kadar ahze tezvîc olunmamak üzere kefâlete rabtı husûsları fî 12 Rebiü’l-âhir sene (12)86

târîh ve iki yüz elli üç numerolu takdîm kılınan mufassal mazbata-i ‘acizânemize ‘arz ve beyân olunmuş idi ve merkûm Hüseyin her bâr ‘arzuhâl takdîm itmekde olduğunun ifâdesi bâbında fermân. Fî 28 Cemâziye’l-evvel sene (12)87 ve fî 16 Ağustos sene (12)86.

Numero 107

İran devlet teb‘âsında Mehmed bin Abdülrahim tarafından virilub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu ‘arzuhâl me’âlinde merkûm Mehmed’in târîhden sekiz sene mukaddem karındaşı Abdülkerim’in Urfa’nın Hariçsur’unda vâki‘ (--) (--) kâin Öşüroğlu Ayob’un icâresinde olan ve vakf bakçede bekçilik ideriken giceleyn Narlık arasında katilen vefât itmiş olduğu iddi‘âsından ‘ibâret olub merkûm Ayob ile ba‘zı lâzımü’l-ihzâr kesân celb ile istifsar-ı keyfiyet olundukda ber-minvâl muharrer târîhden sekiz sene mukaddem mezbûr Abdülkerim’in bakçe-i mezbûrede giceleyin kurşun ve taş yarasıyla maktûl bulunduğu ve ol-vakt cânib-i hükümetden keşf ve mu‘âyene ile dikkat itdirildiği ihbâr olunmuş ise de katili kim olduğu bir taraftan ihbâr olunmayup müdde‘î-i merkûm dahi maktûl-i mezbûrun vârisi olduğu meçhûl olarak ba‘de icâbına bakılmak üzere merkûmun evvel emirde isbât-ı ve (--) rû’iyet da‘vâsı iktizâ ideceği bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 1 Cemâziye’l-âhir sene (12)87 ve fî 16 Ağustos sene (12)86.

Numero 108

İşbu ‘arzuhâl lede’l-mutâla‘a Taşrakebiriye mahallesi ahâlisinden Hasan ve Yusuf nâm kimesnenin eşyâ gasb dinilerek (--) tevkîf kılınan Hasan nâm kimesne ile hânesinde misafir bulunan Maliğ nâm kimesnenin olunan istintakında merkûm Hasan Harran nâhiyesine tâbi‘ Hasekend karyesi zirâ‘atçilerunden Hâcıkâmilzâde Osman Ağa’nın beder şerîki olub Urfa’dan beder götürmeğe gelub merkûm Maliğ’in hânesinde misafir olduğu hâlde cerci-i merkûmânın (--) dinilerek merkûm Hasan ile Maliğ derdest-i (--) olunmuş ise de merkûm Hasan bu misillû işlerde bulunmadığı ve kendüsü sâbıkalı takımından olmadığı bi’l-tahkîk bu bâbda merûm Hasan ve Maliğ’in üzerlerine bir emâre dahi görülemediğinden merkûm Hasan üzerine bir şe’y ider ise (--) hükümete teslîm itmek üzere şerîki bulunan mûmâ-ileyh Osman Ağa (--) bulunmuş olmağla merkûm Hasan’ın ol-vechle mûmâ-ileyh Osman Ağa’yı nefsîne

kefîl alarak merkûman Hasan ile Maliğ'in tahliye-i sebîli bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 5 Cemâziye'l-âhir sene (12)87 ve fî 19 Ağustos sene (12)86.

Sayfa 25

Numero 109

İşbu 'arzuhâl lede'l-mutâla'a tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf'ilerunde Hüseyin Paşa'nın oğlu Salih ve Hafız Ali'nin mahdûmu Müslüm ve Dellal Raşo'nun oğlu Ali ve Kebabcı Hoti Osman nâmûn kimesneler bundan iki gice akdem sâ'at beş raddelerinde sâhib-i istid'â Bakçeci esnâfından Ahmed'i darb itmiş olduklarına Değirmenci Göyek'in oğlu Bekaz ve bu Boyakcı esnâfından Akob'un oğlu Kirekos ve ferdâsı günü dahi merkûm Müslüm ile Salih Tütüncü esnâfından Dede Emin Ağa'ya şetm itmiş oldukları Serben karyesi ahâlisinden Hâcı Bektaş ve sâire ihbârıyla üzerlerine tebeyyün ettikden başka ve kendüleri dahi zaten uygunsuz makûlesinden olduğundan cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu ve iki yüz on dördüncü maddeleri ahkâmına tevfîkan merkûmun Müslüm ve Salih on beş gün ve merkûman Ali ve Osman dahi târîh-i habs olan fî 9 Cemâziye'l-âhir sene (12)87 ve fî 24 Ağustos sene (12)86 târîhinden i'tibârenbir hafta müddetle habsen tevkîfleri lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân. Fî 9 Cemâziye'l-âhir sene (12)87 ve fî 24 Ağustos sene (12)86.

Numero 110

Sâhib-i 'arzuhâl İbo Suruç kazasına tab'î Alikör karyesi sâkinlerinden olub bundan akdem karye-i mezbûreli Beyne'nin kızı Geli nâm baligayı güyâ cebren kaçurmuş iddi'âsıyla mezbûre tarafından olunan iddi'â üzerine mukaddemâ meclis-i 'acizânemizde vukû' bulan murâfa'a ve muvâcehelerinde mezbûre tarafından cebr da'vâsına tasdî' olunmuş ise de kendü hüsn-ı rızâsıyla merkûm İbo ile tezvîc olmak üzere gitmiş olduğu ve yezîd dîn-i İslâm'ı kabul itdim ve merkûm İbo'yı nefsime 'akd-ı nikâh ideceğim didiğini erbâb-ı vukûfdan li'ecli'l-ihbâr meclis-i 'acizânemize ikâme olunan Gölek karyeli Molla Ahmed ile Cengül karyeli Ahmed'in oğlu Hamo ve Mehmed'in oğlu Alo nâm kimesneler ile ba'de'l-tahlîf ihbârlarıyla ve zabıtaya Ömero dahi ol-tarafda bulunmak hasebiyle nikâhına şehâdet eylemesiyle tebeyyün ve tahakkuk iderek ve meyânelerinde bir mâhdan mütecâviz izdivâc mu'âmelesi olduğunu tarafeyn mukır ve mu'terif olduğundan cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki

yüz altıncı madde-i ‘ilâvesine tefîkan mezbûrenin teslîmi ve merkûm İbo’nun tahliye-i sebîli fî 22 Rebiü’l-âhir sene (12)87 târîhli takdîm kılınan maz’abâta-i ‘acizânemizde ber-tefsîl ‘arz ve beyân olunduğu vechle mezbûrenin (--) şer‘î-şerif merkûm İbo’ya teslîmiyle merkûmun tahliye-i sebîli husûsunun cânib-i zabıtaya havâle buyurulmak bâbında fermân. Fî 11 Cemâziye’l-âhir sene (12)87 ve fî 25 Ağustos sene (12)86.

Numero 111

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf‘ilerunde sâhib-i ‘arzuhâl Camî-i Kebir mahallesi Kızıl’ın oğlu Halil’in Muhtar Muhittinoğlu Mehmed’de olan alacağından dolayı merkûm hükümete iştikâ eylemesine mebnî merkûm Mehmed kendüsünü bilâ-mûceb çarşu içünde darb itmiş olduğu bi’l-muvâcehe iddi‘â ve keyfiyet merkûm Mehmed’den istifsar olundukda sûret-i inkârda bulunmuş ise de li-ecli’l-ihbâr meclis-i ‘acizânemize ikâme olunan Çobanoğlu Mehmed ve Çulcu Mahmud’un oğlu Eyüb nâm kimesneler ba‘de’l-tahlîf ihbârlarında fi’l-hakika merkûm Mehmed mezbûr Halil’in yakasından dutub yere atarak birkaç tokat ve yumruk darb itmiş olduğu ve hâlen eser-i darb merkûmun boğazında bulunduğu tebeyyün itmekle cezâ kanûnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesine tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyeti olan fî 27 Ağustos sene (12)86 târîhinden i‘tibârenmerkûm Mehmed’in bir hafta müddetle mahbûsiyeti husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân. Fî Cemâziye’l-âhir sene (12)87 ve fî 25 Ağustos sene (12)86.

Numero 112

İşbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a sahib-i istid‘â Hamide nâm hatun süvârî zaptiyesinden Bekir’in oğlu Hüseyin nâm kimesnenin zevcesi olduğu hâlde kendüsüne ta‘addî’l-nifâk (?) ve (--) tekâsül ve rehâvet itmekde olduğundan mezbûre dahi halini hükümete teşekkî idub vukû‘ bulan teşekkîsine mebnî temyîz-i hukuk odası önünde merbûreyi darb eylediği zabtiye neferâtından Halil ve Abdülrahim ihbârlarıyla tabur ağası İbrahim Ağa hazır olduğu hâlde üzerine bi’l-tebeyyün cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan târîhi-i habs olan fî 18 Cemâziye’l-âhir sene (12)87 ve fî 2 Eylül sene (12)86 târîhinden i‘tibâren yirmi gün müddetle habsen tevkîfi lâzım gelmiş olmağla olbâbda fermân

hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 18 Cemâziye'l-âhir sene (12)87 ve fî 2 Eylül sene (12)86.

Numero 113

İşbu 'arzuhâl lede'l-mutâla'a icrâ-yı taraf'ilerunde sâhib-i istid'â Raso nâm kimesne Kal'aağasızâde Ali Ağa'nın bir 'aded 'abâsını sirkât itmiş dinilerek icrâ-yı istintaklarına değin habsen tevkîf kılınmış ise de icrâ olunan istintaklarında merkûm Raso'nun üzerine bir emâre ve tebeyyün görülememiş ve merkûm Ali Ağa'dan da'vâsına mutâbık muhbir taleb olunmuş ise de izahar-ı 'acz olduğundan merkûm Raso'dan kavîye-i kefîl alınarak tahliye-i sebîli bâbında fermân. Fî 18 Cemâziye'l-âhir sene (12)87 ve fî 2 Eylül sene (12)86.

Sayfa 26

Numero 114

Fî 5 Cemâziye'l-âhir sene (12)87 târîh ve iki yüz seksen beş numerosuyla murakkam Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i 'âlîsinden şeref-südûr idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi me'âl-i 'âlîsinde Urfa ağnâm tüccârından Seyyido'nun (--) ile meyânelerinde olan da'vânın ber-vechi hakkâniyet (?) rû'iyetini müsted'â virdiği iki kıt'a 'arzuhâlin leffen irsâl kalunduğı beyân-ı 'âlîsiyle icâb-ı hâl ve hakkâniyetlerine îfâ ve (--) husûsu irâde ve fermân buyurulmuş ve lede'l-mürâca'a merkûm Seyyido'nun Erzurum ağnâm tüccârlarından İbrahimoğlu Abbas ile Halil Karo ve Nebo nâm kimesnelere yüz on beş Fransa lirası poliçe târîkiyle vireceği olub müdde'î-i merkûmun taraflarından olunan iddi'â ve keyfiyetin te'alluku cihetle mehâkime-i ticâret bi'l-havâle sûret-i müstahrecesi leffen takdîm kılınan i'lâm mûcebince meblağ-ı mezkûr merkûm Seyyido üzerine tebeyyün iderek kendü kendüye medyûn müte'annid hükümüne koymasına mebnî mahbûs ve müdde'îleri tarafından merkûmun emvâl ve eşyâsının fürûhtu iddi'â olunması üzerine hânesi taharrî olunarak nukûd ve eşyâya dâir nesnesi bulunmayub fakat yedinde bulunan iki bin guruş bir kıymetlu re's kısrağıyla Hanevi İbrahim Halil nâm kimense zimmetinde bâ-sened matlûb olan beş yüz yirmi guruş bi'l-tahsîl müdde'îyûn merkûmun taraflarına teslîm kılındığı ve merkûm Seyyido'nun Kübgar karyesinde vâki' sekiz yüz guruş kıymetlu bir kıt'a üzüm bağı dahi bulunmuş ise de

merkûmun öteden beru erbâb-ı hîle ve hud‘adan bulunduğundan nâşî her çend müzâyede olunmuş ise de kimesne tarafından iştirâya rağbet gösterilmeyerek müdde‘îyûn merkûmdan dahi garîbü’d-diyâr bulunduklarından bu husûsdan dolayı hayli müddet burada dolaşmaları haklarında gadrı mûceb olduğundan bahisle merkûm Seyyido ile beraber Haleb’e iğrâmları hakkında olunan istirhâmları üzerine tarafeynîn zabtiye-i mahsûseye terfîkan Haleb cânibine iğrâm olundukları fî 17 Cemâziye’l-âhir sene (12)87 târîh ve doksan dokuz numerolu takdîm-i pişgâh-ı mutasarrıfîleri kılınan mazbata-i ‘acizânemiz kaydından anlaşılmış ve müdde‘îyûn-ı merkûm ise muahharen savuşub memleketleri cânibine gitmiş oldukları istihbâr kılınmış olmağla vukû‘-i hâl bu merkezde bulunmuş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 22 Cemâziye’l-âhir sene (12)87 ve fî 6 Eylül sene (12)86.

Reis-i meclis.

Numero 115

Rusûmât kolcubaşısı Hasan Ağa’ya leylen tabânca endahtıyla ve topuz darbıyla cerh itmiş olduklarından dolayı kanûn-ı cezâya tevkîfan birer sene müddetle mahbûs bulunan Urfalı Sem‘o ve Karon’un oğlu Hacı nâm kesân makallerinde akdemce cânib-i vilâyet-penâhiye takdîm kılınan mazbataya cevâben fî 26 Cemâziye’l-evvel sene (12)87 târîhli şeref-vürûd iden emirnâme-i ‘âlîye-i vilâyet-penâhide zikr olunan cerh-i merkûmandan kangısinin tabancası eserinden husûle gelmiş ve topuz kimin yedinde bulunduğu muhbirlerden su’âl ve (--) olunduğu ecelden esâsi hâkime muvaffak ‘adl ve kanûna olmadığı beyân-ı ‘âlîsiyle muhbirlerin tekrar celîle buralarının tahkîkinden sonra merkûmanın tehdîd-i mucâzât olunması irâde ve fermân buyurulmuş ve ber-mantûk emirnâme-i vilâyet-penâhi şahs-ı merkûmanın mûmâ-ileyh Hasan Ağa ve muhbir-i merkûman ile tekrar muvâceheleri lâzımeden bulunmuş olmağla Ağa-yı mûmâ-ileyh ve muhbir-i merkûmanın li-ecli’l-muvâcehe meclis-i temyîze irsâlleri husûsuna dâir rusûmât-ı mezkûr müdürlüğüne şukka-yı mutasarrıfîlerinin tastîri fî 26 Cemâziye’l-âhir sene (12)87 târîhli i‘lâm-ı ‘acizânemizde ‘arz ve beyân olunmuş ise de li-ecli’l-istintak henüz mûmâ-ileyh Hasan Ağa ve muhbirlerden merkûmun vürûd itmemiş ve emirnâme-i mezkûra muktezâ-i ‘âlîsince icâb-ı hâlin sür‘ât-ı icrâsı lâzımeden bulunmuş olmağla

müdürlük-i mezkûra tekrar şukka-i resmen mutasarrıfîlerinin tastîri bâbında fermân. Fî 26 Cemâziye'l-âhir sene (12)87 ve fî 10 Eylül sene (12)86.

Numero 116

Mâlûm-ı vâlâ-yı asafâneleri buyurulduğu üzere meclis-i 'acizânemiz küttâbını refakâtinde bulunan Harputlu Abdurrahman Efendi'nin bidâyet istihdâmından beru umûr-ı me'mûriyetinde vukû' gelan (--) rehavetten başka cenâbet(?) ve (--) de'âvi-i sâireye dâir ba'zı aralık zayfe-i (?) me'mûriyeti olmaz derecede açıkdan açığa tesâhub gösterub ve meclisce hafî ve celî olunan müzâkerât ve cinâyet hakkında tertib idecek mecâzatı ekser-i bâ-harice ve ashâbına ifşâ ve ihbâr itmekde olduğu gibi tekmîl-i cezâ itmiş olan bir mahbûsun tahliye-i sebîli içün tanzîm olunan i'lâmâtı hafiyen ahz iderek ba'zı esbâba mebnî on beş yirmi gün mikdârı kendü 'indinde (--) ve ihtîfâ eylediğinden ve ashâbı tarafından hayli vakt arandıkdan sonra zâhire ihrâc itmekde olduğu husûslara derkâr ve mûmâ-ileyhin meclis-i temyîz-i hukukda istihbâramı ber-vechle câ'iz olamayacağı emir-i celî ve eşkâr bulunmuş olmağla mûmâ-ileyhin dört yüz guruş ma'aşından yüzer guruşunun îfâ-yı (--) itmekde olan refîk-i sâni ve sâlis Ömer ve Müslüm Efendiler ma'aşlarına zam ve 'ilâve ve yüz guruşunun dahi mülâzemetle bulunan Yusuf Efendi'ye tahsîs ve meclis-i 'acizânemizin öteden beru müstakil odacısı bulunmayub evrâk-ı vukû'âtın (--) ve sâirenin zâyi' ve telefden vikâyesi zımnında yüz guruşunun dahi müstakimü'l-etvâr (?) (--) odacı istihdâmı buyurulması bâbında takdîm-i mazbata-i 'acizânemize (--) olbâbda fermân. Fî 23 Cemâziye'l-âhir sene (12)87 ve fî 6 Ağustos sene (12)86.

Reis-i meclis.

Sayfa 27

Makâm-ı vâlâ-yı hazret-i mutasarrıfî-i livâ-yı Urfa'ya.

Numero 117

Fî 4 Cemaziye'l-âhir sene (12)87 târîh ve iki yüz seksen üç numerosuyla meziyyet Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i 'âlîsinden şeref-südûr idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi mâl-ı 'âlîsinde haccâc-ı İrâniye sârikası ile irsâl kılınmış olan Bab kazasına tâbi' Külliye karyeli Bayir hakkında ba'zı mevârid (--) dâir divân-ı yemyîz vilâyetden merkûm Bayir tarafından

takdîm olunub leffen irsâl buyurulan ‘arzuhâl üzerine yazılan i‘lâm mûcebince tahkîkat-ı mukteziyenin bi’l-îfâ neticesinin bâ-mazbata inhâsı irâde ve fermân buyurulmuş ve lede’l-mürâca‘a merkûm Bayir Haccac İrâniye sâriklerinden Birecik kazasına tâbi‘ Şebib karyeli Karaca ve Türkman Hasan Acaib ve Kendeş ve Hasun nâm şahıslar öteden beru (--) ve yatak olarak merkûm Hasun’un esp şerîki olduğu ve her nevi‘ eşyâ ve hayvanat mesrûka nezdinde bulunduğu misillû haccâc merkûmenin eşyâ-yı menhûbesinden bir hissesi hânesinden çıkarıldığı Birecik kaimmakâmlığından mevrûd-ı müte‘addid mezâbıt ve istintaknâmeler me’âlin tahakkuk eylemiş olduğu ve kendülerinin İran tercümânı Hoca Hokkaz ma‘arîfetiyle tahte’l-hıfz Haleb cânibine sevk ve iğrâm olundukları fî 10 Rebiü’l-âhir sene (12)87 târîh ve kırk dokuz numerolu makâm-ı vâlâ-yı mutasarrıfîlerinden cânib-i (--) vilâyet-i celîleye takdîm kılınmış mazbata-i ‘acizânemiz kuyûdundan tebeyyün itmiş ve merkûm Bayir’in sâriklere (--) ve yatak olduğu hânesinden eşyâ ve emvâl-i mesrûka zuhûr eylediği ve Hasun nâm şakiye esp şerîki olduğu keyfiyetleri ve mazbatalar ber-tefsîl muharrer olub ol-vakt Birecik kaimmakâmlığından vürûd iden istintak evrâk-ı mezkûre ile burada dutulan nutkîyeleri bi’l-cümle teferru‘âtıyla ma‘ân ve mazbata-i mezkûreye leffen takdîm kılınmış idi fakat emvâl ve eşyâ-yı mesrûkadan (--) ve küllî nesnesi mukaddem ve muahher buraca görülemeyub ol-vakt sârik-i merkûmunun ahz ve (--) Haleb’den me’mûren ta‘yîn olunan yüz başı Fatonlu Mehmed Ağa ma‘ariferle zâhire çıkarılmış olduğu kezâlik mezkûr Birecik kaimmakâmlığının mazbata-i mutekaddimelerinde beyân kılımdığı misillû kaimmakâmlık-ı mezkûrdan olunan isti‘lâma cevâben mevrûd ve sûret-i müstahrecesi bu kere dahi leffen takdîm kılınan mufassal mazbata me’âlinden müstebân buyurulacağı vechle buraca ceryân iden mu‘âmele ve tahkîkat-ı muktezî bu merkezde bulunmuş olduğunun ‘arz ve beyânıyla îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân. Fî Gurre Ramazan sene (12)87 ve fî 15 Ağustos sene (12)86.

Reis-i meclis.

Numero 118

Bozabad nâhiyesine tâbi‘ Taşan karyeli Bozi Biro ile İboy Resul’ün çobanı Abdülkadir’in meclis-i ‘acizânemizde vukû‘ bulan murâfa‘a ve kaleme alınan nutkîyelerinde merkûm Bozo’nun iddi‘âsı Tatburcı karyeli Ömer’i Bayıroğlu Ahmed

ve Halilo'nun oğlu Resul ve işbu hazır-ı bi'l-meclis Çoban Abdülkadir nâm kimesneler giceleyn hâneme tabanca endaht itmişlerdir deyu da'vâ ve keyfiyet merkûm Abdülkadir'den istifsar olundukda mezbûr Bozo ile bir gûnâ husûmet ve 'adâveti olmadığını ve hânesine tabanca endaht eylemediğini ifâde ve beyân ile ancak merkûm Bozo karındaşı Ahmed ve Şayir ile Hallo nâm kimesneleri gönderub ben dağda ağnâmlarımı râ'î ideriken merkûmlarını cebren darb iderek devlet seni katil ider (--) Bozo'nun hânesine tabanca sıkanların hakkında şehâdet eyle diyerek el ve ayaklarımı bağlayub beni su kuyusuna salub darb ve envâ' ezâ ve cefâ ile karye-i mezbûreye götürdüklerinde nâçâr kaldık olmakdan ise iftirâ eylemek evladır diyerek Ahmed ile Hallo der işbu beyân eylediğin üzerine takrar hükümetten habersiz beni yakalayub bu tarafa celb iderek bu adam fer'î firâr itdi deyu kışla-i hümâyuna ihbâr orada (--) defter-i nüfûsa mürâca'atla kaydu görünmediğinden merkûmun ihbârı sem' i'tibâr olunmamış ve bu vechle ağnâmlarım kırda Sahibsiz kalub râ'î itdiğim İbo'nun yirmi beş 'aded ağnâmı dahi zâyi' olmuş olduğunu ve ba'de cebren bağlayub götürdüklerini (--) görmüş olan Çoban Ahmed ile Seyyido nâm kimesneler dahi ba'de'l-tahlîf ihbâr ve tasdîk eylemiş ve merkûm Bozo'nun hâneme tabanca endaht itmişler iddi'âsı ise bi'l-küllîye vâhî olub mücerred merkûm Abdülkadir'den darb vukû' götürmüş olduğu (--) habâsetlerini basdırmak üzere iddi'âya kalkıştığı anlaşılmış ve merkûm Çoban Abdükadir'in zâyi' olan yirmi beş 'aded ağnâmı bahsine gelince merkûm Bozo'nun ifâdesinde eğerçi ağnâm Hâcı İboy Resul râ'î itdiği ağnâmdan gelub ağnâmı zâyi' olduğuna yemîn eyler ise tazmîn iderum deyu ikrârı üzerine merkûm celb ve bi'l-muvâcehe tahlîf olundukda merkûm Bozo'nun bir gûnâ diyeceği kalmayub ağnâm-ı mezkûrun zâyi' olduğuna sebeb olduğu tahkîk itmiş olmağla mezkûr yirmi beş 'aded ağnâmın merkûm Bozo'dan tazmîni lâzım gelmiş olmağla ifâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 3 Ramazan sene (12)87 ve fî 16 Ağustos sene (12)86.

Numero 119

Birecik kaimmakâmlığından vürûd idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan merbût tahrîrât me'âli Birecikli müteveffâ Şeyh Yusuf Ziya'nın arazi-i metrûkesinden hisse-i (--) tasîm olunmak üzere müteveffâ-yı merkûmun kerimesi Fatma ve oğlu Müslüm'in li-ecli'l-murâfa'a bu cânibe gönderildikleri beyânından 'ibâret olub tarafeynin celbiyle icrâ-yı muvâcehelerinde keyfiyet merkûm

Müslüm'den istifsar olundukda arazi-i (--) Suruç kazasına tâbi' Mezradavar karyesinde tahminen otuz kîle ve Burchamam karyesinde altı ve Darık karyesinde on kîle ki cem'ân kırk altı kîlelik (--) ve gayru (--) arazi-i mezkûre müteveffâ-yı merkûm pederlerinden intikâl eylediği ikrâr-ı vak'âsıyla kaza-i mezkûrdan mevrûd mazbatadan anlaşılmış bu sûretde arazi-i mezbûrenin altı hisseye mütesâviyen taksîmiyle mezbûretân Hatice ile Fatma nâm hatunlar hisse-i (--) arazi-i mezkûrdan ikrârı iddi'âsında bulunduklarından arazi-i mezkûre takdîr olunan beş bin guruş kıymetden yüz yirmi beş guruş harc mazbatası ahz olunmuş olmağla usûl-i vechle hisselerinin ifrâz ve lâzım gelan tapularının i'tâsı zımnında arazî müdürlüğüne ve keyfiyetin dahi Birecik kaimmakâmlığına tahrîrât-ı tastîri zımnında tahrîrât müdürlüğüne havâlesi bâbında ve her hâlde fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 17 Cemâziye'l-âhir sene (12)87 ve fî 21 Ağustos sene (12)86.

Numero 120

Fermûde-i senîyyeleri üzere işbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a mahbûs-ı merkûmân Çerko ve Hüseyin Bozabad nâhiyesine tâbi' Ağviran karyesi ahâlisinden olub Mercan karyeli Şaşo Kerime'nin târîhten üç sene mukaddem hânesinden sirkât olunan ba'zı eşyâlar merkûmanın hânelerinden zuhûr itmiş iddi'âsıyla li-ecli'l-istintak mahbûs olub müdde'î-i merkûm ile vukû' bulan murâfa'a ve muvâcehelerinde merkûmânın sârik olduklarına dâir bir emâre ve müdde'î tarafından kefîl-i kavîye ibrâd olunamadığı misillû tutulan varaka-i nutkîyeleri fezlekesinde dahi asıl sârikleri firârda bulunan Viran karyeli Candar ile Ayuki olduğu tahakkuk itmiş ve mahbûs-ı merkûmân haklarında cezâya mûceb bir emâre bulunmadığından nefislerine kefîlâ-yı kavîye alınarak tahliye-i sebîlleri ve asl sârik oldukları reviş-i istintakdan tahakkuk itmekde olan merkûman Candar ve Ayuki'nin derdest olunmaları husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân. Fî 9 Ramazan sene (12)87 ve fî 22 Ağustos sene (12)86.

Sayfa 28

Numero 121

Sâhib-i 'arzuhâl Halil Cerci veled-i Akob'un müdde'î-i 'âlîye Urfa devecilerunden Yusuf'un oğlu Mahmud nâm kimesne muvâcehesinde merkûm Ahmed kendüsünü bilâ-mûceb şetm ve darb eylediğini iddi'â ve keyfiyet merkûm

Ahmed'den istifsar oldukda sûret-i inkârına mebnî müdde'î-i merkûmun li-ecli'l-ihbâr meclis-i 'acizânemize ikâme eylediği Kazancı Vanis ve Basmacı Cerco'nun ba'de'l-tahlîf ihbârlarında merkûm Mahmud mezbûr Cerci'yi yalnız şetm eylediği tahakkuk itmiş olmağla cezâ kanûnâme-i hümâyunun iki yüz on dördüncü maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 23 Ağustos sene (12)86 târîhinden i'tibâren merkûm Mahmud'un yirmi gün müddetle habs iktizâ itmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 11 Ramazan sene (12)87 ve fî 23 Ağustos sene (12)86.

Numero 122

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf'ilerunde sâhib-i 'arzuhâl Abursan müdde'î-i 'âlîye Refiklü Hüseyin Efendi'den derûn-ı 'arzuhâlde muharrerü'l-mikdâr nukûd ve hayvan ve eşyâyı iddi'â itmiş ise de mûmâ-ileyh Hüseyin Efendi'nin mukaddemâ meclis-i 'acizânemiz i'lâmı mûcebince merkûm Abursan zımnında mehâkimye iki bin guruş alacağının bin guruşundan sarf nazırıyla meyânelerine bi'l-tevassut müsâhib merkûm Abursan dahi işbu da'vâ-yı vâk'âsından ferâgat ve bu cihetle yekdiğeri zimmetleri (--) itmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 10 Ramazan sene (12)87 ve fî 23 Ağustos sene (12)86.

Numero 123

Rum Kal'a'ya tâbi' Ahil karyesi ahâlilerunden Havva'nın oğlu Mehmed'in katili karye-i mezbûre ahâlisinden ve Ermeni milletinden Serab nâm şahıs dinilerek li-ecli'l-murâfa'a bu cânibe ihzârı fî 4 (--) sene (12)87 ve fî 17 (--) sene (12)86 târîhlü kaza-yı mezkûr kaimmakâmlığından vürûd iden mazbata ve melfûf istintakında beyân olunmuş ise de maktûl-i mekûmun müdde'îlerinde hiçbir kimesne irsâl olunmamış idügünden maktûl-i merkûmun verese-i kübbârından her kim var ise ve verese-i sığâri dahi olduğu hâlde bâ-hüccet-i şer'iyye vasi (--) ve husûs-ı katle ma'lûmatı olanlar ile beraber li-ecli'l-murâfa'a bu cânibe ihzârlı husûsunun kaza-i mezkûr kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri zımnında tahrîrât müdürlüğüne havâlesi bâbında fermân. Fî 11Ramazan sene (12)87 ve fî 24 Ağustos sene (12)86.

Makâm-ı vâlâ-yı hazret-i mutasarrıfî-i livâ-yı Urfa'ya.

Numero 124

Fî ... Cemâziye'l-evvel sene (12)87 târîhli ve üç yüz beş numero işâretiyle Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i 'âlîsinden şeref-südûr idub makâm-ı 'âlî mutasarrıfîlerinden meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan amirnâme-i vilâyet-penâhi me'âl-i 'âlîsinde bundan sekiz sene mukaddem Urfa'da Öşüroğlu Ayob'un taht-ı icârında bulunan Vakıfbakce'de bekçilik ideriken leylen kurşun ve taş darbı ile katil ve i'dâm olunduğu karındaşı karındaşı Mehmed tarafından iddi'â olunan (--) Abdülkerim'in katili hakkında dürlü tahkîkat îfâsıyla behemehâl meydana çıkarılarak hakkında tertib idecek (--) kanûniyenin icrâ ve maktûlün beytü'l-mâl me'mûru tarafından makbus veya hükümetde mâhfuz me'âli var ise Şehbenderhâne'ye teslîm olunmak üzere defter-i kassâmıyla beraber üserâsı irâde ve fermân buyurulmuş ve keyfiyet leffen takdîm kılınan bir kıt'a varaka-i nutkîyeden müstebân buyurulacağı vechle İran Devlet-i 'Âlîyenin Urfa'da mukîm Şehbender vekili hürmetlü Harun Efendi hazır olduğu hâlde maktûl-i mezbûrun katili kim olduğu tahkîk ve meydana çıkarılmak üzere merkûm Öşüroğlu Ayob ile nutkîye-i mezkûrede muharrerü'l-ismi cıvar bulunan bakçe komşuları ve sâire yegân yegân celb ile (--) ve (--) tedkîk ve istifsar olundukda maktûl-i mezbûr Abdülkerim (--) şerîfin müstakilâtından Urfa'nın Beyşukka'ında vâki' merûm Ayob'un taht-ı icârında bulunan Bakçe'de bekçilik ideriken gice narlık arasında beytûtet hâliyle kurşun ve taş darbından katil bulunduğu nutkîye-i melfûfeden müstebân ise de mukaddem ve muahher katili kim olduğuna bir karîne ve emâre alınamamış ve maktûlün (--) bahsine gelince bir gömlek ve köhne 'abâdan başka emvâl ve eşyâsı olmadığı ol-vakt cânibin şer'î-şerifden (--) me'mûren gitmiş olan Muhzır Hasan Efendi'nin takririnden ve merkûm Ayob zimmetinde mâhiyesi altmışar guruşdan (--) iden beş mâhlık üç yüz guruş ma'âş dahi mehâkime başkâtibi es-Sâbık Halid Efendi'ye teslîm olunmuş olduğu merkûm Ayob ile ehl-i hayreden Kolaf'ın oğlu Mustafa nâm kimesnelerin ifâdelerinden anlaşılmış ve mûmâ-ileyh Halid Efendi bir müddetden beru (--) tahsîli zımnında dersa'âdete gitmiş olduğu misillû Urfa sâkinlerinden ve teb'a-yı Devlet-i 'Âlîyenin Ermeni milletinden Çerco veled-i Akob zımnında bâ-devr-i şer'î alacağı olduğu bin yedi yüz elli guruş dahi ol-vakt maktûl-i mezbûrun 'ammizâdesi nâmıyla terekesini iddi'â itmiş olan Süleymaniyeli Behram nâm kimesne sûreti istintak-ı melfûfede munderic bi'l-ismi musaddak başına makbus mûcebince merkûm Cerco yedinden ahz itmiş olduğu ve bi'l-havâle cânibin şer'î-şerifden verilub leffen takdîm kılınan i'lâm kılıflu

varaka dahi dahi merkûm Behram'ın maktûl-i mezbûrun 'ammizâdelik iddi'â itmiş bulunduğu mu'ebbed olarak husûs-ı muharrereden başka her dürlü tahkîkat lâzım bi'l-etraf îfâ olunmuş ise de katili kim olduğu ve emvâl ve eşyâdan bir gûnâ (--) (--) olunmamış olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 13 Ramazan sene (12)87 ve fî 26 Ağustos sene (12)86.

Reis-i meclis.

Sayfa 29

Numero 125

Fermân-ı sâmilerine imtinâlen işbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a sâhib-i Caşu Suruç kazasına tab'î Arslantaş karyasi ahalasinden olub Aharbey mahalleli Molla Ahmed'in birâderzâdesi Hamo'nun katil maddesinden dolayı li-ecli'l-istintak mahbûs bulunmuş ise de tarafeynîn vukû' bulan mehâkime ve istintakları hülâsasında güyâ müteveffâ-yı merkûm Hamo şerîki Arab Şatin'in hânesinde keyifsiz bulunduğu hâlde (--) ve katilinde on beş gün mukaddem Caşu ile kapuşdık beni beni yere atub (--) ile karnıma darb eyledi darbın te'sîrinden keyifsiz oldum işte vefât ediyorum deyu merkûm Şatih'e söylemiş olduğu diğer 'ammizâdesi lede'l-istintak ifâde ve tezkâr ve keyfiyet merkûm Caşu'dan istifsar olundukda iddi'â-yı vâk'âyı sûret-i inkârda olub merkûm Molla Ahmed ve gerek mezbûr Osman'ın istintak-ı ihbârelerinde (?) vukû'-yı maddeye ma'lûmatı olanlar var deyu beyân itmeleri üzerine lâzım gelan muhbirlerin ikâmesi ikâmesi içün çend def'â (--) olunmuşlar ise de ikâmeden izhar-ı 'acz ile bırakub gitmiş olduklarından ve merkûm Caşu ise (--) dört mâhı mütecâviz bilâ-hükm mahbûsiyeti gadrı mûceb olmağla nefsine kefîl-i kavîye alınarak tahliye-i sebîli bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 13 Ramzan sene (12)87 ve fî 26 Ağustos sene (12)86.

Sayfa 30

Mîrimîran Kiram Salih el-Şeyh'den Urfa mutasarrıfı sa'âdetlu Ali Kemal Paşa hazretlerinin Urfa'ya teşrif buyurduklarından beru meclis-i temyîz-i hukukda tanzîm olunan mezâbıt ve i'lâmâtın kaydu alınmış. Fî 20 Rebiü'l-âhir sene (1)287.

(Sonraki sayfa, sayfa 31, numero 125 ile devam etmesi gerekirken, sayfa 36, numero 125 olarak devam etdiğinden sicildeki numaralandırılmaya riâyet edilerek sonraki numara ile devam idilmiştir.)

Sayfa 36

Numero 125

Zor sancağına tâbi‘ ‘Ane ahâlisinden Mahare ile Şemer ‘aşâirinden birkaç nefer bundan akdem ahz ve i‘tâ zımnında Urfa’ya geldikleri esnâda Dögerli nâhiyesi ahâlisinden ba‘zı kimesneler neferât-ı merkûmunun önlerine çıkub merkûm Hamade’nin yedinde bulunan bir miktar nukûduyla iki mehâr ve rüfekâsının sekiz mehâr develerini ahz itmiş oldukları merkûm Hamade tarafından bâ-’arzuhâl ifâde ve tahkîkat-ı vâk‘âdan istihbâr kılındığı üzerine mezkûr iki mehâr deve celb ile akdemce sâhibine teslîm olunmuş ise de henüz merkûm Hamade’nin iddi‘âkerdesi olan nukûduyla sâlifü’l-beyân ashabı mevcûd olmayan sekiz mehâr deve vürûd itmemiş ve ahzları dahi nâhiye-i mezkûrede Halebi karyeli Derviş’in oğlu Celad ve Kal‘acık karyeli Temo’nun oğlu ve İbo’nun oğlu Beko nâm şahıslar olduğu tahkîk ve istihbâr kılınmış ise de henüz icrâ-yı mehâkime zımnında vürûd itmemiş olduklarından ashabı zuhûrunda i‘tâ olunmak üzere mezkûr develer ile eşhâs-ı merkûmunun celb ve ihzârları husûsunun cânib-i zabıtaya emir ve irâde buyurulmaları bâbında ve her hâlde fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 22 Ramzan sene (12)87 ve fî 5 Teşrin-i sânîsene (12)86.

İ‘lâm.

Numero 126

Mardin mutasarrıfı sâbık müteveffâ Mahmud Paşa iğvâtından (?) sâhib-i ‘arzuhâl Abdullah’ın işbu ‘arzuhâli me’âli bundan akdem Birecik kazasında leylen hânesinden sirkât olunan yedi bin guruş nukûdunun sâriki her kim ise meydana çıkarılması istirhâmından ‘ibâret olub lede’l-mürâca‘a Ağa-yı merkûmun ol-vakt sirkât olunmuş iddi‘âsında bulunduğu altı bin guruş nukûdunun sâriki kaza-i mezbûr ahâlisinden Mehmed Efendi nâm şahıs olduğu akdemce Birecik kaimmakâmlığından mevrûd zîri mazbatalu istintakda ba‘zı emâre üzerine şahs-ı merkûm ihzâren bu cânibe vürûd idub li-ecli’l-tahkîk beş mâha mütecâviz mahbûs olarak müdde‘î-i merkûm ile vukû‘ bulan murâfa‘a tutulan nutkîyelerinde madde-i sirkâte dâir

hakkında bir emâre ve tebeyyün görülemeyub müdde‘î-i merkûm dahi da‘vâsını isbâtdan izhâr-ı ‘acz eylemesi üzerine şahs-ı merkûmun nefsine kefîl-i kavîye alınarak muvakkaten sebîli tahliye olunduğu fî 16 Cemâziye’l-evvel sene (12)87 târîh ve doksan yedi numerolu tanzîm olunan i‘lâm-ı ‘acizânemiz kuyûdundan müstebân bulunmuş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 22 Ramazan sene (12)87 ve fî 5 Teşrin-i evvel sene (12)86.

İ‘lâm.

Cevâb (?) mezkûrı kefîlsiz mübâya‘a eylediğinden dolayı tertib-i cezâsı emir ve fermân buyurulmuş olan merkûm Halil’in dünkü gün vukû‘ bulan murâfa‘alarında cevâb-ı mezkûru Nur Ali mahalleli Mezarcı Mehmed kefâletiyle mübâya‘a iderek sahibi tarafından aranıldığı hâlde kefîl mâ‘rifetle ahz-ı merkûm Abdullah’ı dutub cânib-i hükümete götürmüş olduğunu ifâde ve beyân itmiş ise de kefâletle mübâya‘a eylediği husûs sehven (--) i‘lâmda ‘arz olunmuş olmağın olbâbda fermân. Fî 26 Razaman sene (12)87 ve fî 6 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Numero 127

zabıta tarafından husûs-ı ‘âlî-i mutasarrıfîlerine takdîm olunub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu jurnâlde muharrerü’l-ismi Hıritiyân Hamal Ako Bican’ın buğday bazarında nehâren zâyi‘ olmuş olan bir ‘aded çuvalının ahzi dinilan Habi ‘aşiretinden Abdullah el-Serhat nâm şahıs celb ile icrâ-yı taraf‘ilerunde mezbûr Ako Bican çuvâl-ı mezkûru (--) esnâfından Mahot’un oğlu Halil yedinde görüb kimden iştirâ eylediğini su’âl eylemesi üzerine merkûm Halil mezbûr Abdullah’dan on bir buçuk guruşa iştirâ eylediğini beyân eylemiş olduğu misllû meclis-i ‘acizânemizde dahi merkûm Abdullah muvâcehesinde beyân ve mâl-ı mesrûk olduğunu bilmeyerek aldığını isbât itmesine mebnî keyfiyet merkûm Abdullah’dan istifsar olundukda ismi mâ‘lum olmayan bir kimesneden aldım demiş ise de bu ifâdesine sem‘ i‘tibâr olunmayub merkûmun çuval-ı mezkûru ahz itmiş olduğu nahiye-i hâlinden anlaşılmış olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz otuzuncu maddesine tevfîkan ve târîhi habs olan fî 5 Teşrin-i evvel sene (12)86 târîhinden i‘tibâren merkûm Abdullah’ın üç mâh müddetle mahbûsiyeti lâzım gelmiş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 22 Razaman sene (12)87 ve fî 5 Teşrin-i evvel sene (12)86. Mazbata.

Reis-i meclis.

Numero 128

Fî 26 Cemâziye'l-evvel sene (12)87 târîh ve iki yüz altmış dört numerosuyla meziyet Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i 'âlîsinden cevâben şeref-südûr idub meclis-i 'acizâmeize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi fezleke-i mâl-ı 'âlîsinde Rum Kal'a kazasına tâbi' Cenfe karyesi ahâlisinden maktûl Ömeroğlu Mehmed'i karye-i mezkûre ahâlisinden Mamo'nun oğlu Ahmed'in tüfenk kurşunuyla sağ omuzundan cerh ve 'idam itdiğini Seydi nâm şahıs şer'ân ve nizâmen kabul olunur derecede ihbâr ve bunu Cemzet'in oğlu Musa'nın dahi gördüğünü beyân ve tezkâr eylediği hâlde keyfiyet katlin merkûm Musa'dan tahkîk ve 'Ayntâb ile Adıyaman'a gitdikleri verese tarafından ihbâr idilan Molla Ali ile Şeyh Mehmed celb olunarak katil-i merkûmun madde-i katili ne-vechle ikrâr itdiğinin kendülerinden tedkîk olduğuna ve şehâdetlerinin Rum Kal'aca kabul olunmadığına dâir mazbata ve istintaknâme-i mutekaddimede bir kayd ve serâhat görülemediği beyân-ı 'âlîsiyle buraları kâ'ide-i noksan olduğundan nevâkis muharrerenin ikmâl ve tebeyyün itdirelecek hâle göre tanzîm olunacak mazbata ve istintaknâmenin serî'an ve i'lâm-ı şer'î ile ma'ân irsâli irâde ve fermân buyurulmuş ve keyfiyet mazbata-i mutekaddime-i 'acizânemizde 'arz ve beyân olunduğu vechle merkûm Ahmed maktûl-i mezbûr Mehmed'in katili iddi'âsıyla fî (--) Cemaziye'l-âhir sene (12)84 târîhli Rum Kal'a kaimmakâmlığından ihzâren vürûd idub ile'l-an mahbûs olarak maktûl-i mezbûrun veresesi taraflarından bi'l-asâle ve'l-vekâle maktûl-i mezbûrun oğlu Yusuf ile vukû' bulan muvâcehe ve murâfa'alarında müdde'î-i vâris-i merkûm katil da'vâsına yalnız Seydi nâm kimesneyi ikâme ve merkûmun ifâde-i vâk'âsında mezbûr Ahmed maktûl-i mezbûru tüfenk kurşunu ile cerh ve 'idâm eylediğini ihbâr ve Suhre'nin oğlu Musa dahi gördüğünü esnâ-yı ihbârında beyân ve tezkâr itmiş ise de merkûm Musa'nın nireli ve kangı karye ve kaza ahâlisinden bulunduğunu isbât itmediği misillû müdde'î tarafından dahi beyân olunmamış ve 'Ayntâb ile Adıyaman'a gitdikleri verese tarafından haber virilub nutkîye-i mutekaddimede gösterilen Molla Ali ile Şeyh Mehmed dahi kezâlik merkûm Ahmed'in ikrârına şâhid oldukları ol-vakt esnâ-yı istintakda beyân olunmuş ise de merkûman karye-i mezbûre ahâlisinden olmadıkları gibi Rum Kal'a kazası dâhilinde bile bulunmayub mechûl ü'l-hâl oldukları cihetle mukaddem ve muahher celb olunamayub müdde'î-i merkûm

dahi muahharen gelub da‘vâdan bi’l-külliye ferâgat ve yalnız merkûm Seyyidi’den başka şâhidi olmadığı beyân eylemiş olduğu istintak-ı mutekaddimede derc ve sarâhet olunmuş idi ve fi’l-hakika merkûmân Molla Ali ile Şeyh Mehmed’in el’ân ne taraflarda bulundukları ve ismi ve şöhretleri ne olduğu bilinemeyub müdde‘î-i merkûm dahi da‘vâdan

Sayfa 37

ferâgatla savuşub gitmiş yalnız merkûm Seyyidi’nin şehâdetiyle merkûmun katil olduğuna hüküm olunmayup üç seneden mütecâviz bilâ-hüküm mahbûs bulunmuş olmağla bu bâbda ne vechle mu‘âmele olunması lâzım geleceğinin tekrar cânib-i vilâyet-penâhiden ‘arz ve istîzân buyurulması bâbında takdîm-i mazbata-i ‘acizânemize ictisâr (?) kılındı olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 27 Ramazan sene (12)87 ve 10 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Reis-i meclis.

Tebdil-i te’hir olunduğu.

Numero 128

İşbu emirnâme-i vilâyet-penâhi ve melfûf-ı mezkûre me’âlinde Haccac İraniyenin geçen Ramazan-ı şerifde gasb olunub Birecik hükümeti ma‘rifetle tevkîf olunduğu beyân buyurulan hayvanat ve eşyâ-yı mukaddem ve muahher bu tarafa vürûd itmeyub fakat haccâc merkûmunun gasblarından olub Birecik kaimmakâmından akdemce bu cânibe gönderilub tutulan nutkîyeleriyle ma‘ân tahte’l-hıfz celb-i cânibine iğram kılınmış olan eşhâs-ı ma‘lûmatın meclis-i ‘acizânemizde mâhfûz bulunan istintaknâmeleri sûretine lede’l-mürâca‘a gasb-ı merkûmundan Hasun ve rüfekâsının on ağnâm ve bir re’s öküz ve bir ‘aded çadır ile Kendeş nâm gâsıbın dahi hükümet ma‘rifetiyle fürûht olunan bir re’s kısrağının bahâsı olan dört yüz on guruş ol-vakt Birecik kaimmakâmlığında hıfz kılındığı evrâk-ı mezkûre me’âlinde müstebân bulunmuş olmağla ber-minvâl muharrer nukûd ve hayvanat-ı mezkûrenin cânib-i vilâyete gönderilmek üzere bâ-mazbata muvazzahen bu cânibe irsâl ve iş‘ârına dâir ol-emirde keyfiyetin Birecik kaimmakâmlığına emir ve izbâr buyurulmaları bâbında bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 26 Ramazan sene (12)87 ve 8 Teşrin-i evvel sene (12)86.

İ‘lâm.

Numero 129

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf‘ilerunde derûn curnâlde muharrerü’l-isim Urfa’nın Hükümdere mahalleli Molla Eyüb oğlu Molla Ali zevcesi Rahimeyi darb ve kaşının üzerinden cerh eylediği keyfiyeti mezbûreden istifsar ile vâki‘ olan iddi‘âsı üzerine merkûm Molla Ali’nin tutulan nutkîyesinde mezbûrayi ‘an-kasd taş ve değnek ile darb ve cerh itmeyub ancak bir tokat urmak üzere iken mezbûrenin başı kazaen dıvara dokunub cerh olunduğunu beyân ve me‘âl-i curnâlde dahi her kadar mekûm taş ile darb itmiş dinilmiş ise de mezbûrenin icrâ olunan istintakından taş ve değnek ile darb olunmadığını mukıra olarak ancak merkûm Molla Ali’nin bilâ-mûceb mezbûreyi bir tokat darb eylediğinden dolayı (--) kanûnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmna tevfîkan târîh-i habs olan fî 4 Teşrin-i evvel sene (12)86 i‘tibâren merkûm Molla Ali’nin bir hafta müddetle habs cezâ-yı kâfi görünmüş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 27 Ramazan sene (12)87 ve 8 Teşrin-i evvel sene (12)86.

İ‘lâm.

Numerolarda sehv olunmuş.

Numero 131

Şemer ‘aşireti meyânında bulunan Fed‘an oymağından olub bundan akdem ahz ve i‘tâ zımnında bu tarafa gelur iken Dögerlu nâhiyesinin ahâlisi tarafından on mehâr develeri ahz olunduğu sâhib-i ‘arzuhâl Mesak işbu ‘arzuhâlinde beyân ve mezkûr develerin tarafına teslîmi istirhâmından ‘ibâret olub Yedikuyu karyesi ahâlisinin dahi merbût ‘arzuhâlleri me’âlinde ‘aşiret-i merkûm tarafından kendülerinin pusulâ-i melfûfede muharrer emvâl ve eşyâları ahz olunduğundan mezkûr develer eşyâ-yı me’hûzelerine karşuluk ahz itmiş olduklarını ifâde ve beyân itmekde bulunmuşlar ve mezkûr develerin develerin ise mehârı bundan akdem Haneli Sahade’nin malı olduğu hükümetçe lede’l-tebeyyün tarafına teslîm kılınmış olduğu misillû kusûr sekiz mehârı dahi celb olunarak el’ân bu tarafda mevcûd bulunduklarından merkûm Mesak tarafına teslîmi veyâhûd ahâli-i merkûmenin emvâl ve eşyâ-yı me’hûzelerine karşuluk taraflarına mı i‘tâsı iktizâsı ider ne vechle

mû‘amele olunması lâzım geleceği tezkirinin meclis-i irâdeye havâle buyurulmak bâbında fermân. Fî 31 Ramazan sene (12)87 ve fî 11 Teşrin-i evvel sene (12)86.

İ‘lâm.

Numero 132

Sâhib-i ‘arzuhâl Ömerbin mahalleli Raşo’nun oğlu Ali ile Kebabcı Mehmed’in oğlu Osman nâm şahıslar Tütüncü Kadir’in oğlu Halil’in başını ‘asâ ile darb ve şikest itmiş iddi‘âsıyla ikmâl-i murâfa‘alarına değin mahbûs olarak merkûm Halil ile vukû‘ bulan muvâcehe ve murâfa‘alarında keyfiyet merkûm Halil’den istifsar olundukta târîhden on iki gün mukaddem Hariçsur’da Osman Efendi’nin bakçesinde mevlüd-i şerif (--) (--) gelur iken merkûm Ali yedinde bulunan ‘asâ ile başına darb ve şikest itmiş olduğunu iddi‘â itmiş ise de merkûmanın sûret-i iddi‘âyı bi’l-külliye inkârda bulunmaları üzerine müdde‘î-i merkûmdan beyyine taleb olundukda ikâme-i beyyineden izhâr-ı ‘acz ile cerhi dahi cezvicen olub (--) hâsıl eylemesiyle da‘vâdan ferâgat eylemiş ve merkûman hakkında cezâya mûceb bir emâre ve karine dahi görülememiş olduğundan on beş günden beru bilâ-hükm mahbûsiyetleri gadrı ahillâ-yı (?) sebîllerinin cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân. Fî Gurre-i Şa‘bân sene (12)87 ve fî 12 Teşrin-i evvel sene (12)86.

İ‘lâm.

Numero 133

Sâhib-i ‘arzuhâl Hâcı Mustafa ve Hâcı Mehmed Mekke-i Mükerreme ahâlisinden olub Urfalı Uluğoğlu Halil Abbas’ın cihetinden (?) müteveffâ pederinden müntakil (?) irsen da‘vâsından dolayı şürut-ı temrde (?) tatbîkan da‘âvalarının Haleb vilâyetinde fasl ve rû’iyeti (?) istirhâmından bulunmuş ve lede'l-mürâca‘a vukû‘ bulan da‘vânın ibtidai derece derece mahalleri meclisine (--) fasıl (--) fî 29 Rebiü’l-âhir sene (12)85 târîhli emirnâme-i sâmi-i iktizâ-yı ‘âlîsinden idügü müstebân bulunmağla merkûmanın dahi ol-emirde burada isbât-ı verâsetle şer‘ân ve nizâmen da‘vâlarına bakılacağı lâzımeden olub ve bu misillû isbât-ı verâset içün müdde‘înin diyar-ı ahzden celb ve ikâme olunacak muhbirler mesârifin müdde‘î-i ‘âlîye dikkatten (--) senedi alınmasına dâir nizâm-ı mâhsus görülememiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 2 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 14 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Sayfa 38

Numero 134

Sâhib-i ‘arzuhâl Eyüb Bozabad nâhiyesine tâbi‘ Caman karyesi ahâlisinden olub pederi Alo ve karındaşı Mehmed ile meyânelerinde vukû‘ bulan münâza‘ada başından ve yüzünden darb ver cerh olunduğu ve merkûman ile icrâ-yı taraf‘ilerunde (--) ve tutulan nutkîyeleri fezlekesinde peder-i merkûm Alo’nun münâza‘a-i mezkûreye medhâl olmayub ancak karındaşı merkûm Mehmed yedinde bulunan ‘asâ ile darb ve başından şikest itmiş olduğu ikrârıyla tebeyyün iderek cerh-i mezkûrun cüzvien bulunduğu cihetle cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 11 Teşrin-i evvel sene (12)86 târîhinden i‘tibâren yirmi gün müddetle cârih-i merkûm Mehmed’in habs ve madrûb-ı merkûma virilmek üzere bir yüzlük altunınun dahi tahsîl-i husûsun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân. Fi 2 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 14 Teşrin-i evvel sene (12)86.

İ‘lâm.

Numero 135

Meclis-i ‘acizânemiz kütâbeti rüfekâtından bulunan Abdürrahman Efendi’nin vazife-i kütâbetine gayr-ı lâyık harekâtda bulunduğundan dolayı kendüsünün ihrâcı ve meclis-i mezkûrun öteden beru müstâkil odacısı olmayub şimdiye kadar idâre ve mâl-ı kalemî odacılarından Hâcı Abdürrahman bendeleri ma‘rifetle açub kapanmakdan ise de merkûm Hâcı Abdurrahman bundan akdem müstakilen muhâsebe odasına alınmış olduğu cihetle meclis-i ‘acizânemizde bulunan kavânîn ve nizâmat ve evâmirnâme ve evrâk-ı sâirenin zâyi‘ ve telef (--) bulunduğundan nâşi oda-yı mezkûre münâsib ma‘âşla bir nefer odacının istihdâmı husûsu cânib-i vilâyet-penâhiye ‘arz ve inhâsı olunmak üzere fî 23 Cemâziye’l-âhir sene (12)87 târîh ve yüz on altı numerolu makâm-ı samî-i mutasarrıfîlerine takdîm kılınan mazbata-i ‘acizânemizde ‘arz ve beyân olunmuş idi henüz cevâben emir-i ‘âlîsi şeref-südûr idub itmediği meçhul çakerânemiz olmağla ber-minvâl ma‘rûz-ı merkûm Abdurrahman Efendi’nin harekât-ı nâ-merzîyesi cihetle kat‘iyen istihdâm aldırmayacağından ihrâcı ve oda-yı mezkûre lüzûm görünan bir nefer mücerrebü’l-etvâr odacının ta‘yîni husûslarına mâ‘ade-i kerîmâneleri erzân buyurulmak bâbında

fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 3 Şa'bân sene (12)87 ve fî 15 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Meclis-i temyîz livânın işbu i'lâmı hülâsa-i me'âli meclis-i mezkûr ketebesinden Abdurrahman Efendi'nin küttâbete gayr-ı lâyık harekâtta bulunduğundan ihrâcı ve lüzûm görünan bir nefer odacının münasib mâ'aşla tâ'yin-i husûsları ifâde ve beyân olunmuş ve lede'l-tezekkür küttâb-ı mûmâ-ileyhin vazife-i küttâbınına nâ-hemvâr harekâtta bulunduğu fi'l-hakika istihdâmı gayr-ı câ'iz görünmüş olduğundan ihrâcı ve meclis-i mezkûrun fî 22 Cemâziye'l-âhir sene (12)87 târîh ve yüz on altı numerolu mazbata-i mutekaddimelerinde 'arz ve beyân olunduğu vechle kâtib-i mûmâ-ileyhin dört yüz guruş ma'âşından şehriyye yüz guruşla meclis-i mezkûre lüzum-ı hakikî görünan mücerrebü'l-etvâr bir nefer odacının ta'yîni ve yüzer guruşunun dahi refîk-i evvel ve sânî Ömer ve Müslüm Efendiler'de emsâllerine (--) (--) bulunan mâ'aşlarına 'ilâve ve yüz guruşunun dahi meclis-i mezkûrede mülâzemetle bulunan Yusuf Efendi'ye tahsîs buyurulması husûslarının cânib-i vilâyet-penâhiye 'arz ve inhâsı zımnında ber-minvâl meşruh mazbata-i lâzıme tanziminin (?) tahrîrât müdürlüğüne havâlesi bâbında fermân. Fî 7 Şa'bân sene (12)87 ve fî 17 Teşrin-i evvel sene (12)86.

(--)(--)(--)(--)(--)(--)..

Numero 136

Fî 26 Cemâziye'l-evvele sene (12)87 târîh ve üç yüz altmış üç numerosuyla merkûman (?) ve cevâben Haleb vilâyet-i celîleri cânib-i 'âlîsinden şeref-südûr idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i 'âlî-i vilâyet-penâhide Urfa rusûmât kolcubaşısı Hasan Ağa'yı leylen tabanca endahtı ve topuz darbıyla cerh itmiş olsukları vâki' olan ihbârattan tebeyyün iden Urfalı Sem'o ve Karo'nun oğlu Hacı nâm kesânın târîh-i tevkîflerinden i'tibâren kanûn-ı cezânın yüz on dört ve yüz on beşinci maddelerine tevfîkan birer sene müddetle mahbûsiyetlerine virilan hüküm cerh-i mezkûrun merkûmâtdan kangısinin tabancası eserinden husûsa geldiği ve topuz kimin yedinde bulunduğu muhbirlerden su'âl ve tavzîh olunmadığı ecelden muvaffak 'adil ve kanûn olamadığı beyân-ı 'âlîsiyle muhbirlerde tekrar celb ve buralarda tahkîkattan sonra merkûmanın tehdîd-i mücâzatı irâde ve fermân buyurulmuş ve ber-mantûk emirnâme-i vilâyet-penâhi muhbir-i merkûman Abdullah

ve Şakir Ağa'lar tekrar celbiyle tedkîk-i keyfiyet olundukda Ağa-yı mezbûrun şahıs-ı merkûman taraflarından leylen tabanca ve topuz ile darb ve cerh olunduğu tabancanın 'alevinden teşhisle mukaddemâ nutkîyelerinde beyân ve ihbâr itmiş oldukları misillû cerh-i mezkûr kangısinin tabancası eserinden husûsa geldiği ve topuz ile tabanca kangısinin yedinde bulunduğu fark ve temyîz edemedikleri beyân ve tekâr itmiş oldukları ve vukû' hâl bu merkezde bulunduğu beyânıyla îfâ ve muktezâsı bâbında fermân fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 3 Şa'bân sene (12)87 ve fî 15 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Reis-i meclis-i temyîz.

Numero 137

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen tahkîk-i keyfiyet olundukda Oymaağaç nâhiyesine tâbi' Şeyhler karyeli Alo'nun oğlu Hasan nâm şahıs Bozabad nâhiyesinin Ördek karyesi ahâlisinden Ta'san nâm kimesnenin bundan akdem ağnâm çobanı olub merkûmun sürüsü derûnundan dokuz re's keçi ahz ile li-ecli'l-fürûht şehre gelur iken Hariçsurda Kızılkoyun nâm mahalde Kasab esnâfının ağnâm sürüsüne karışub esnâf-ı merkûme çobanı dahi der'âkâb hükümete bâ-'arzuhâl ifâde eylemesi üzerine Hâcı merkûm Ta'san gelub mezbûr Hasan ma'rifetle celb ve bi'l-muvâcehe iddi'âsında mezkûr keçiler kendü malı olduğunu karye-i mezbûreli Şeyho'nun oğlu Hallo ve Kadıoğlu mahallesinden Abbas'ın oğlu Mehmed ihbârlarıyla tebeyyün itdirilmiş olduğu misillû merkûm Hasan dahi ahz eylediğini tab'an (--) ve (--) bulunduğundan mezkûr keçilerun sâhibi merkûm Ta'san'a teslîmi cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz otuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyeti olan fî 14 Teşrin-i evvel sene (12)86 târîhinden i'tibâren ahz-ı merkûm Hasan'ın üç mâh müddetle habsi lâzım gelmiş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân. Fî 3 Şa'bân sene (12)87 ve fî 15 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Reis-i meclis.

Sayfa 39

Numero 138

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf'ilerunde sâhib-i 'arzuhâl Mehmed'in (--) oğlu Ahmed kendüsüne itâle-i lisân itmiş olduğu iddi'â ve merkûm Ahmed sûret-i

inkârda bulunmuş ise de li-ecli'l-ihbâr ikâme olunan zabtiye Cuma ve Mehmed'in ba'de'l-tahlif ihbârlarında merkûmun itâle-i lisân eylediği tahakkuk itmiş olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz on dördüncü maddesine tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyeti olan fî 15 Teşrin-i evvel sene (12)86 târîhinden i'tibâren üç gün müddetle mahbûsiyeti ve meyânelerinde olan hukuk da'vâsının dahi ba'de şer'î-şerife havâlesi iktizâ itmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 3 Şa'bân sene (12)87 ve fî 15 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Numero 139

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf'ilerunde keyfiyet müdde'î-i 'âlîye İlyas Efendi'den istifsar olundukda bundan akdem Türkman Celâb'ından bakâyâ tahsîline me'mûr bulunduğum esnâda işbu Mehmed Ali Ağa dahi mâl sandığında olan ma'âşından dört bin guruşluk mazbata mûcebince nâhiye-i mezkûre havâle alarak oraya gelub meblağ-ı mezkûrun ba'zısını kendü ma'rifetiyle tahsîl ve ba'zısını dahi taraf-ı 'acizânemden ahz iderek kâmilen istifâ (?) ve makbuzunu (?) hâvî tarafıma bir kıt'a (--) 'ilm ve haber dahi virmiş deyu ifâde ve mezkûr 'ilm ve haberi meclis-i 'acizânemize bilâ-râ'î müdde'î-i merkûm dahi kendü mührü olduğunu mukır ve mu'terif olarak fakat meblağ-ı mezkûrdan üç bin guruşunu kabz eyledim kusûrunun guruşu mûmâ-ileyh İlyas Efendi zımnında kalmış deyu iddi'â itmekde ise de mâdemki makbuzunu (--) mührüyle 'ilm ve haber virdiğini mukır bulunduğu misillû yedinde bir gûnâ sened ve 'ilm ve haber dahi olmadığından da'vâ-yı vâk'âsı haksız göründüğü anlaşılmış olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 3 Şa'bân sene (12)87 ve fî 15 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Numero 140

Sâhib-i 'arzuhâl Halef el-Musa Birecikli Ami Hafız'ın bir mikdâr eşyâ gasb dinilerek ikmâl-i istintakına değin mahbûs bulunmuş ise de icrâ-yı taraf'ilerunde hakkında bir emâre ve tebeyyün görülemeyub müdde'î-i merkûm dahi da'vâsında ferâgat itmiş olmağla nefsine kefîl alınarak tahliye-i sebîli bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 3 Şa'bân sene (12)87 ve fî 15 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Numero 141

Suruç kazasına tâbi' Ziyaret karyeli Şeyh Mustafa'nın oğlu İsmail'in darb ve sol kolunu cerh itmiş olan karye-i mezbûreli Molla Ali'nin oğlu Müslüm ile icrâ

olunan istintaklarında madde-i darb ve cerh karye-i mezbûreli Şeyh Hüseyin'in oğlu Abdülkadir ve Şeyh Ali ve Şeyh Yusuf'un oğlu Mustafa nâm kimesnelerin ma'lûmatı bulunduğu merkûm İsmail tarafından ifâde ve beyân olunmuş ve li-ecli'l-ihbâr merkûmunun bu tarafa celb ve ihzârları lâzım gelmiş olmağla (--) irsâlleri husûs-ı darbda zî-medhâl bulunan Muhtar'ın oğlu Mehmed Emin ve Reşid'in dahi bu cânibe ihzârları bâbında kaza-i mezkûr kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 6 Şa'bân sene (12)87 ve fî 18 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Numero 142

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf'ilerunde ashab-ı 'arzuhâlin ta'âllukâtından müteveffâ Alaf Hızır'ın kerimesi Rahime'yi Urfalı Kör Alo'nun Mahmud nâm kimesne kaçurmuş olduğu idd'â ve keyfiyet mezbûreden su'âl olundukda merkûm Alo ile firâr itmeyub ancak (--) olduğundan hüsn-i rızâsıyla merkûmu nefsine tezvîc itmiş olduğunu mukır ve mu'terifen olub ashab-ı 'arzuhâl ise mezbûrenin velisi olmadıklarından iddi'âları vâhî görünmüş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 7 Şa'bân sene (12)87 ve fî 19 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Numero 143

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu 'arzuhâl ve zabıta derkenârı bi'l-mutâla'a sâhib-i 'arzuhâl Kal'acık karyeli Abdo bundan akdem (--) hânelerinin Dögerlü nâhiyesi ahâlisi tarafından ahz olunan develer ile Arab Hamadi'nin gasb olunan bin guruş nukûdundan dolayı mahbûs bulunmuş isede akçe-i keyfiyetin iddi'âsı vâhî ve esassız olub mezkûr develer dahi hükümet ma'rifetiyle celb olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân. Fî 7 Şa'bân sene (12)87 ve fî 19 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Numero 144

Muhâsebe kalemi dâiresinde öteden beru iki nefer odacı müstahdem olub lüzûm-ı hakîkasına mebnî birisi 'ale'l-devâm dâire-i mezkûrede ve diğer Hâcı Abdurrahman bendeleri (?) dahi şimdiye kadar idâre ve temyîz-i hukuk mecâlisini ahşam ve sabah açub kapatmakda olduğu hâlde Hâcı Abdurrahman çend günden beru muhâsebe kalemine alınmış ve meclis-i 'acizânemiz odasını açub kapayacak kimesne olmayub beher ahşam nöbetçi bulunan zabtiye ma'rifetiyle açulub kapanmakda ise de şimdiye kadar nefs-i 'acizânemize 'âid ba'zı şeylerimiz zâyi' olmuş ve hâlbuki

oda-i mezkûrede mevcûd bulunan nizâmat ve kavânîn ve evâmirnâme ve evrâk-ı sâirenin zâyi‘ ve telefi dahi (--) bulunduğundan bir nefer mücerrebü’l-etvâr odacının ta‘yîni husûs-ı mazabta-i mutekaddime-i ‘acizânemizde ‘arz ve istirhâm olunmuş ise de îfâ-yı muktezâsına mâ‘adân ‘âlîye-i buyuruluncaya değin mezkûr muhâsebe kaleminde mevcûd bulunan iki nefer odacılarından birisinin meclis-i ‘acizânemize kapusunu ahşam kapamak ve ve ‘ale’s-sabah açmak üzere lâzım gelanlara emir ve irâde buyurulmaları bâbında fermân fermân. Fî 7 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 19 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Sayfa 40

Numero 145

Serteftîş-i Salim Efendi bendelerinin işbu curnâli fezleke-i me’âli Cümeyle ‘aşiretinden Rahca’nın oğlu Halef nâm şahıs kargı yedinde olarak çarşuda dolaşdığı hâlde Abdullah Onbaşı’nın tahminen on yaşında bulunan kızının çenesine kaza dokunub cerh itmiş olduğu beyânından ‘ibâret olub merkûm Halef celb ile istifsar-ı keyfiyet olundukda mezkûr kargı yedinde olduğu hâlde mezbûr çocuk gafleten öteden gelub kazaen çenesine dokunarak cerh olunduğu (--) ikrâr ve çocuk-ı mezbûrun karındaşı merkûm Abdullah dahi ‘amd da‘vâsında olmayub kazaen vukû‘nu tasdîk itmiş ise de merkûm Halef’in bu vechle çocuk-ı mezbûru kazaen cerh eylediği ve dikkatsizlikden nizâmata ri‘âyetsizlikden (--) itmiş olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz seksen üçüncü maddesi ahkâmına tevfîkan çocuk-ı mezbûrun masârif-i cerrâhiyesi merkûm Halef’den ba‘de’l-istîfâ târîh-i habs olan fî 17 Teşrin-i evvel sene (12)86 târîhinden i‘tibâren bir mâh müddetle mahbûsiyeti lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân. Fî 14 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 26 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Numero 146

Leffen takdîm-i pişgâh hazret-i mutasarrıfîleri kılınan nutkîye fezlekesinde keyfiyet müstebân buyurulacağı vechle Fedağ ‘aşiretinden Ayid nâm kimesne ile selef-i ‘âlîleri sa‘âdetlu Şebli Paşa hazretlerinin tevâbi‘nden Kerim’e ile icrâ-yı taraf‘ilerunde merkûm Ayid’in iddi‘âı olan târîhden bir buçuk sene akdem üç ras esblerim Türkman Celâb’ında Yuşa Nevib (?) Celâb-ı mezkûr ahâlisinden Şehor ‘aşireti içüne gelub bâ-sâhib bulunduğu cihetle temyîz-i hukuk (--) İlyas Efendi

ma‘rifetiyle tutulub ol-vakt Urfa hükümetine götürülerek teslîm olunmuş ise de iki ras tarafıma i‘tâ olunub diğer bir ras kır kısrak müşarü’l-ileyh (?) hazretlerinin nezdinde kalarak el’ân adamı işbu Kerim’e rakib olmakda olduğundan tahsîli matlûbumdur deyu da‘vâ ve keyfiyet merkûm Kerim’den istifsar olundukda kendüsünün mâlı olarak esbi olmayub aylığı guruş müşarü’l-ileyhinin ‘indinde ebnâ‘ makûlesinde olub beher gün birisine rakib olub gezdirmekde olduğu beyân ve müdde‘î-i merkûmun esbi müşarü’l-ileyhin nezdinde bulunduğunu inkâr eylemesi üzerine li-ecli’l-ihbâr meclis-i ‘acizânemize ikâme eylediği meclis-i idâre a‘zâsından refiklü (?) Hüseyin Efendi’nin ba‘de’l-tahlîf ve Urfa hânedânından Hâcı Esad Efendi’nin ve Tellal Beşir’in ihbârlarında merkûm Ayid’in iddi‘âkerdesi olan kısrak öteden beru Ayid’in (--) mülk-ü muşterâsı olduğundan ma‘lûmâtımız olmayub ancak târîhden on beş gün mukaddem merkûm Kerim kısrak-ı mezbûre rakib bulunduğu hâlde nâsdan ba‘zılarının ifâdesine göre Ayid’in kısrağı olduğunu biluruz deyu ihbâr itmişler ise de mûmâ-ileyhânın ihbârat-ı vâk‘âsı hükme medâr olamadığı misillû müşarü’l-ileyh hazretleriyle kısrak-ı mezkûr huzurda olmadığı takdîrde müdde‘î-i merkûmun diğer benîyesi (?) ola dahi müdde‘î ‘aleyhin huzûru oldukça da‘vâya (--) edilmeyeceği cihetle tekrar tahkîk ve tedkîk itmek üzere keyfiyetin bir kere dahi meclis-i idâreye havâlesi bâbında fermân. Fî 16 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 24 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Reis-i meclis.

Numero 147

Afgan taifesinden Abdurrahman nâm kimesne tarafından takdîm olunub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu ‘arzuhâl lede’l-mütâla‘a tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf‘ilerunde müdde‘î-i ‘âlîye Afgan taifesinden Niyaz nâm kimesne müdde‘î-i merkûm Abdurrahman’ı şetm itmiş olduğu muhbirler ihbârlarıyla tebeyyün itmiş olduğundan cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz on dördüncü maddesi ahkâmına tevfîkan üç gün müddetle habsen tevfîki ve merkûm Niyaz ise edebsiz ve uygunsuz ve serseri taifesinden olduğuna tahakkuk itmiş itdiğinden ba‘de (--) (--) (--) cânibine tard ve tebeyyün olunması re’y-i rızâ-yı rahîmânelerine mütevakkıf olmağla fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 16 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 24 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Numero 148

(--) ‘aşiretinden Aysa nâm kimesne tarafından takdîm olunub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu ‘arzuhâl lede’l-mütâla‘a tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf‘ilerunde müdde‘î-i ‘âlîye Sumeydanı mahallesi ahâlisinden Kurun Müslüm nâm kimesne sâhib-i istid‘â Aysa elinden cebren bir ‘aded öküzünü ahz itmiş olduğunu iddi‘â itmiş ise de mezkûr öküz meclis-i ‘acizânemizce yâve olduğu şübhe kılınmış ise de bu husûsda şimdilik merkûm Müslüm ve Aysa üzerine bir emâre ve tebeyyün görülemediği cihetle nefislerine kavîye-i kefîl (?) ahzı ve zikrolunan bir ‘aded (--) dahi kendüsünün olduğuna muahharen kanâ‘at gelecek sûretde (--) gördüğü hâlde tarafına teslîm olunacağı tezekkür olunmuş olduğundan merkûman Müslüm ile Aysa’nın tahliye-i sebîlleri husûsu re’y-i rızâ-yı asafânelerine mutavattın (?) olmağla olbâbda. Fî 16 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 24 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Numero 149

Fî (--) Cemâziye’l-âhir sene (12)87 târîh ve üç yüz on bir numero Haleb vilâyet-i cânib-i ‘âlîsinden şeref-südûr idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi ve melfûfu bulunan ‘arzuhâlleri hülâsa-i me‘âl-i ‘âlîsinde Suruç kazasına tâbi‘ (--) karyesi ahâlisinden Kasımoğlu Ayo ile Abbasoğlu Abdo nâm kimesne sâriklerinden olunan iddi‘âda kaza-i mezkûr ahâlisinden Derviş’in oğlu Molla Abbas ile oğlu Abdullah ve Mehmed-i Mesti ve Hüseyin’in oğlu Aco ve İbrahim Resul ve Derviş’in oğlu Mehmed Ali ve Mehmed’in oğlu Maşo ve Mustafa’nın oğlu Mehmed nâmun kimesnelerden ba‘zı zarar ve ziyân iddi‘â itmekde olduklarından bir ay taraf‘î-i merkûmunun bu cânibe ihzârları husûslarının kaza-i mezkûr kaimmakâmlığına emirnâme-i ‘âlîlerinin şeref-tastîri zımnında tahrîrât müdürlüğüne havâlesi bâbında fermân. Fî 16 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 24 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Sayfa 41

Numero 150

Serteftiş Salim Efendi tarafından takdîm olunub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan fî 8 Şa’ban sene (12)87 târîhli curnâl me’âlinde Urfa mahalâtından

Kötüler mahallesi ahâlisinden Şeyho bin Hüseyin açık Suyolunda işlemekde iken Karasakallı Usta'nın cebr ve (--) kuyu derûnuna indirilub meyânelerinde olan münâza'aya mebnî merkûm Usta tarafından başına taş bırakulub mecrûh olduğu curnâl-i mezkûr me'âlinde müstebân olmağla merkûm Usta celbiyle keyfiyet su'âl olundukda mezkûr su üzerinde üç mâhdan beru işlemekde olduklarından mezkûr su kuyularını temizlemek üzere tutulan bizler ve 'amelelerden birisi su kuyularına indirilmekde merkûm Şeyho'nun kuyuya nüzûlünde mezkûr kuyuda olan cer kâbı (--) derûnuna vaz' ile çerkerleri ile dört beş 'amele çekub taşra çıkarmakda olduğumuz hâlde derûn-ı kuyudan dört beş batmanlık bir 'aded taş çıkub merkûm Şeyho işbâ'ından ile bağlayub ben ile Ali ve Ayo ve diğer Alo Hıristiyândan Bağdo çekub taşra çıkararak kuyu derûnunda bir gürüldü geldi öyle baktık ki kuyu dıvarından bir taş düşmüş merkûm Şeyho'yu çağırdığımızda sedâsı geldiğinden 'ameleden merkûm Ayo'yu kuyuya indurub merkûm Şeyho'yu bulamamış az sonra merkûm Şeyho suyun çıkdığı gibi heman kendüsünü kuyudan taşra çıkararak ve bir gûnâ başına taş bırakmadıklarını ifâde ve beyân itmesi üzerine keyfiyet 'amele-i merkûm Alo bin Alo ve Ayo bin Ali ve Ali bin Ömer'den ba'de'l-tahlîf su'âl olundukda kendüleri 'amele oldukları hâlde mezkûr kuyuda çalışmakda iken merkûm Şeyho'nun nöbeti gelmek münasebetiyle kuyuya indirub kuyu derûnunda bir 'aded taş çıkub merkûm Şeyho taş-ı mezkûru ipe bağlayub bizler dahi taşra çıkarub öte tarafa bırakdığımızda kuyu derûnundan bir gürüldü geldi öyle baktık ki kuyu dıvarından bir taş kuyu derûnuna düşmüş ve merkûm Şeyho dahi kuyu derûnunda korkmayub arkadaşlarımızdan Alo'yı mezkûr kuyuya indirub merkûm Şeyho'yu tahkîk ve tecessüs itdirdiğimizde kangı tarafa giddiğini bulamamış beş on dakika sonra merkûm Şeyho su yolundan çıkdı kendüsünü taşra çıkarub su'âl eyledik ise de korkmuş ve başı birkaç yerden kırılmış olduğuna mebnî söylemeye vakti olmadığından cevâb virmemiş olduğuna ve meyânelerinde bir gûnâ garaz ve (--) olmadığından başka husûsen başına (?) taş bırakılmadığını ayru ayru ifâde ve ihbâr itmiş olduklarından bu sûretle merkûm Şeyho'nun husûsen başıma taş bırakdığı vâhî görünmüş olmağla merkûm Usta Yakub'un hakkında bir şey tebeyyün ve tahakkuk itmediğinden mahbûsiyeti dahi gadrı mûceb olacağından tahliyesi husûsu mütevakkıf re'y-i mutasarrıfîleri bulunmuş olmağın olbâbda. Fî 11 Şa'bân sene (12)87 ve fî 26 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Reis-i meclis.

Numero 151

Beykapusu ahâlisinden Baklacı Alo'nun oğlu Hasan tarafından takdîm olunub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan işbu 'arzuhâl lede'l-mutâla'a mahalle-i mezkûra ahâlisinden Sarı Sülo'nun oğlu Süleyman nâm kimesne müdde'î-i merkûm Hasan'a şetm itmiş olduğu Bedailoğlu Mustafa ve Şeyh Döger nâm kesân ihbârlarıyla üzerine bi'l-tebeyyün cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz on dördüncü maddesi ahkâmına tevfîkan yarım 'Osmanlı lirası cezâ-yı nakdînin ahzı lâzım gelmiş olduğundan meblağ-ı mezkûrun ahz-ı husûsu cânib-i zabıtaya havâlesi. Fî 13 Şa'bân sene (12)87 ve fî 26 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Numero 152

Fî Gurre Şa'bân sene (12)87 ve fî 14 Teşrin-i evvel sene (12)86 târîhlui ve üç yüz yetmiş altı numero ile Haleb vilâyet-i celîlesine cânib-i 'âlîsinden şeref-südûr idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan işbu emirnâme-i vilâyet-penâhi ve melfûfu bulunan 'arzuhâl lede'l-mutâla'a hülâsa-i mâl-ı 'âlîsinde Keramet 'aşireti ahalisinden Hasan el-Mahmud ve Birecik'e tâbi' Bi'l-kays karyesinden gelur iken esnâ-yı rahda dört (--) hınta sirkât olunub Kabayün karyesinde izini bulmuş olduğundan iktizâ-yı hâlin icrâsı irâde ve fermân buyurulmuş olduğundan Birecik meclisinde tahkîk ve tedkîkle hınta-i mesrûkun zâhire ihrâcı ve keyfiyetin bâ-mazbata iş'ârı husûsunda kaza-yı mezkûr kaimmakâmlığından emirnâme-i mutasarrîlerinin şeref-tastîri zımnında tahrîrât müdürlüğüne havâlesi. Fî 14 Şa'bân sene (12)87 ve fî 27 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Numero 153

Ma'cile 'aşiretinden sâhib-i 'arzuhâl Aysa'nın müdde'î-i 'âlîye Kadıoğlu mahalleli Hüsameddin iddi'â eylediği bir re's öküz yâve hayvanatdan olub eğerçe (?) kendü malı olduğunu isbât iki hâlde tarafına teslîm olunmak üzere fî 10 Şa'bân sene (12)87 târîhli takdîm kılınan i'lâm 'acizânemizde müdde'î-i merkûm ile mezbûr Hüsam'ın tahliye-i sebîli 'arz ve beyân olunmuş idi ve muahharen tahkîkat-ı 'acizânemizde mezkûr öküz müdde'î-i merkûmun malı olmayub dört re's öküzü bir mahalden sirkât iderek anlı beyaz ve dört yaşında bir re's târîhden yirmi gün mukaddem Dögerlü nahiyesinde Adene karyesinde ismini bilmediği bir kimesneye

yüz guruşa fürûht itmiş kusûr üç re’s Taşra mahallede bir hâneye emânet itmiş olmağla mezkûr öküzler hükümet ma‘rifetiyle celb ve te’hîr olunmuş ve merkûm Aysa’nın yedinde bulunan öküzler mâl-ı mesrûkdan olduğu şübheden hâli olmadığı yâve usûlü vechle fürûht olunmak üzere mezkûr öküzün dahi karye-i mezkûreden celbi ve merkûm Aysa’nın ikmâl-i tedkîkatına değin tevkîf ve merkûm Hüsam’dan kırk beş guruşun tahsîliyle merkûm Aysa’ya teslîmi ve merkûm Hüsam’ın tahliye-i sebîli husûsunun re’y-i asafânelerine mütevakkıf bulunmuş olmağın olbâbda fermân. Fî 15 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 28 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Sayfa 42

Numero 164 (İptal)

Mahmudoğlu Mehmed Ağa tarafından takdîm olunub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan fî 23 Şa‘bân sene (12)87 târîhlu buyuruldu-yı ‘âlî-i mutasarrıfî-i ekremîleriyle muveşşah (?) ‘arzuhâli üzerine müdde‘î-i merkûm Mehmed Ağa’nın ‘arzuhâlinde (--) ismi Sinan bin Mehmed ve Çoban bin Hasan zimmetlerinde esp bahâsından altışar yüz guruşun cem‘an bin iki yüz guruş alacağı olduğu iddi‘â ve merkûm Sinan ve Çoban Ali harre (?) mukır ve mu‘terif olduğundan icâb iden otuz guruş harcı mazbatası ahz olunmuş ‘âlî-i mûceb ikrâr hemâ (?) meblağ-ı mezkûrun tahsîli zımnında cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân. Fî 23 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 4 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Reis-i meclis.

Numero 165 (İptal)

Muhallı Cerci tarafından takdîm olunub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan fî 22 Şa‘bân sene (12)87 târîhli ‘arzuhâl üzerine tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf‘ilerunde müdde‘î-i ‘âlîye Hallı Şebli nâm kimesne müdde‘î-i merkûm Cerci’nin iki yüz kırk guruş iki buçuk batman ve rûgan sâde alacağı olduğunun ikrâr ve i‘tirâf itmiş olduğundan dokuz guruş beş pare cerh mazbatası ahz olunmuşdur meblağ-ı mezkûr ile iki buçuk batman rûgan sâdenin merkûm Halil’den tahsîli zımnında cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân. Fî 23 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 4 Teşrin-i sânî sene (12)86.

İşbu i‘lâm numero ve (--) zîrde kayd olunduğundan sehven mukerrer olarak işbu sahifeye yazıldığı cihetle (--)

Numero 154

Urfa rusûmât müdürlüğü cânibinden bi’l-takdîm fî 4 Şa‘bân sene (12)87 târîhli meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan müzekkeresi üzerine rusûmât kolcularından Topçu Hasan’ı leylen darb ve cerh itmiş olan âti’l-zikr eşhâsın icrâ-yı mehâkimelerinden dolayı merkûm Hasan’ın tutulan istintakında işbu mâh-ı hâlin beşinci pazar gicesi sâ‘at beş raddelerinde Harran kuyusu merkezinde bulunduğum hâlde Urfalı Kebabcı Osman ve Salih ve Hafız Ali’in oğlu Müslüm ve Câmi‘-i Kebir mahalleli Kadir ve Hüseyin’in oğlu Ali nâm kimesneler tütün kaçırmak fürûhtunda dolaşur iken kimdir o didikde birisi havanına hoş diyerek sonra altı nefer tecemmu‘ idub beni darb ve başımdan cerh eylediler deyu iddi‘â ve keyfiyet eşhâs-ı merkûmundan başka başka istifsar olundukda vukû‘-ı iddi‘âyı cümleten sûret-i inkârda olub ve merkûmunun leyle-i mezkûrede kendü hânelerinde olub bir tarafa çıkmamış oldukları (--) erbâb-ı vukûf taraflarından ba‘de’l-tahlîf istihbâr ve tahkîk olunmuş ve Kolcu-yı merkûm ise merkûmun taraflarından darb ve cerh olunduğuna dâir bir gûnâ emâre ve delâil ibrâz idemeyub da‘vâ-yı vâk‘âsı yalnız kol mücerredinde kalmış olduğu misillû merkûmun dahi on iki günden beru müddet-i mahbûsiyetlerinde haklarında bir taraftan bir emâre alınamamış olduğundan muvâfık re’y-i âlîlerinde buyurulduğu hâlde nefislerine kefîlâ-yı kavîye alınarak ahillâ-yı sebîlleri bâbında fermân. Fî 16 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 29 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Numero 155

(--) Hasan’ın fürûht itmek üzere Buğday Bazarı’na götürmüş olduğu dört tımmın hınta memlû çuvalını desîse ile Hüseyin bin Alo ve Kiriştaş karyeli Şabo nâm kimesneler kaldırmış olduğu işbu jurnâl mufâdından müstebân olub li-ecli’l-tedkîk merkûm Hüseyin yirmi beş güne karîb mahbûs olarak vâki‘ olan tahkîkatta salifü’l-ism merkûm Şabo’nun dahi mezkûr Buğday Bazarı’nda o misillû bir çuval derûnunda dört tımmın hıntası olub oradan refîki merkûm Hüseyin’e sipariş eyledikde merkûm Hüseyin (--) mebnî lâzım gelan ‘arz resmini i‘tâ iderek kaldurub Muhtar Mahmud’un hânesine götürmüş olduğu tahakkuk itmiş ve muahharen Hâcı

merkûm Hasan zuhûr idub istifsar eyledikde çuval-ı mezkûrun sehven kalkdığı (?) cihetle tarafına teslîm olunarak merkûm Hüseyin'in bu bâbda çuval-ı mezkûru desîse ve iğfâl ile ahz eylediğine dâir bir emâre alınamamış olduğundan nefsine kefîl alınarak tahliye-i sebîli bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 16 Şa'bân sene (12)87 ve fî 28 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Sayfa 43

Numero 156

Teb'â-yı Devlet-i 'Âlîyenin Katolik milleti murahhası Vasilyos Efendi ile beni-Mehmed 'aşiretinden Hüseyin'in oğlu Karic nâm kimesnenin meclis-i 'acizânemizde icrâ-yı muvâcehe ve taraf'ilerunde metânet kalemi alınan nutkîyeleri fezleke-i me'âlinde mûmâ-ileyh Vasilyos Efendi'nin ifâdesi târîhden dört sene mukaddem Çaykuyu nâhiyesine tâbi' Beysu karyesinde şeriklerim Tuma ve Kirkos nâm kimesnelerin 'indinde bulunan bir re's duru (?) kısrak ve bir mehâr deve ve iki re's öküz ve iki re's merkebi işbu merkûm Kariç ile Hasan el-Casım'ın oğlu Ahmed ve diğer refîkleri Abdullah nâm kimesneler birlikte oldukları hâlde leylen çadır önünden ahz ve sirkât itmiş olduklarından icrâ-yı iktizâsı matlûbumdur deyu da'vâ ve keyfiyet merkûm Karic'den istifsar olundukda fi'l-hakika târîh-i mezkûrede karye-i mezbûrede merkûm Tuma ve Kirkos'un çadırları önünden bir mehâr deve ile mezkûr duru kısrağı ahz ve sirkât eylediğini ve refîkleri Hasan el-Casım'ın Ahmed ve Abdullah almış ve Beysu karyeli Alo nâm şahıslar olduğunu bi't-tav' ikrâr idub fakat kusûr iddi'â olunan öküz ve merkebi inkârda bulunması üzerine refîki dinilan eşhâs-ı merkûmundan mevcûd bulunan Abdullah el-Hasan ve birâderi merkûm Ahmed ve Beysu karyeli Alo nâm kimesneler celb ve yegân yegân istifsar olundukda merkûm Karic refîk ve madde-i sirkâtta zi-medhâl olduklarını küllîyen inkâr eyledikleri misillû lede'l-tahkîk sârik-i merkûm Karic ile bir (?) olduklarına dâir bir emâre alınamayub kendülerinin madde-i sirkâtde refîk oldukları yalnız Karic'in ikrâr ve ifâdesinde kalmış ve müdde'î-i merkûm tarafından dahi delâil-i kavîye ibrâz olunamayub ve eşhâs-ı merkûmundan Alo nâm kimesnenin madde-i sirkâtde medhâli var deyu beyân olunması merkûm Karic'e mezbûr Tuma tarafından beş yüz guruş va'd ve ta'ahhüd idildiği Ceynpolat karyeli Hasan ile Arab Delo'nun ba'de'l-tahlîf ihbârlarında ve merkûm Alo ise mukıran mezkûr Beysu karyesinde zirâ'atcı olduğu

hâlde mûmâ-ileyh Vasilyos Efendi tarafından arazisi alınub karye-i mezkûreden nakil-i hâne itdirilmiş olduğu husûslarından (--) eylediği istintak-ı vâk‘âlarından anlaşılmış ve bu sûretçe yalnız sârik-i merkûm Karic’in ikrâr ve ifâdesiyle merkûmun haklarında refîk ve yataklık nazırıyla bakılamayacağından merkûm Karic’in ikrârı vechle mezkûr esp ve devenin mevcûd ise ‘aynen (--) ise kıymeten ba‘de’l-tazmîn cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz yirmi dördüncü maddesine tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyeti olan fî 11 Teşrin-i evvel sene (12)86 târîhinden i‘tibâren altı mâh müddetle mahbûsiyeti ve haklarında emâre görünmeyen salifü’l-ism Abdullah el-Hasan ve birâderi Ahmed ve Alo nâm kimesnelerinde tahliye-i sebîlleri husûsu rızâ-yı ‘âlî-i asafânelerine mütevakkıf bulunmuş olmamğın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 18 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 31 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Reis-i meclis.

Numero 157

Zir‘âtçı Bilo’nun oğlu Hamid tarafından takdîm olunub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan fî 17 Şa‘bân sene (12)87 târîhli ‘arzuhâl üzerine tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf‘ilerunde sâhib-i ‘arzuhâlin müdde‘î-i ‘âlîye Atar Reşid Efendi tarafından ahz olunduğu iddi‘â olunan üç re’s inek ile bir re’s buzağı merkûm Reşid Efendi’nin malı olub merkûmun ‘indine emânet tarıkîyle virmiş ve muahharen ahz eylediği ve kezâlik merkûmun ‘indine emânet eylediği yirmi altı re’s keçi ile dört re’s oğlak merkûm Reşid Efendi’nin malı olub mu‘âmele sûretiyle ‘indine virmiş olduğu mukır ve mu‘terif bulunmuş ve merkûm emniyetsiz olduğundan hayvanat-ı mezkûru giru almak iddi‘âsında bulunduğundan takdîr olunan sekiz yüz yirmi guruş kıymetten yirmi buçuk guruş harç mazbatası almış olmağla hayvanat-ı mezkûrenin merkûm Reşid Efendi’ye istirdâdı husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 19 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 1 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Numero 158

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf‘ilerunde sâhib-i ‘arzuhâl Dögerlü Ali Bey’in kaynı Şebin Bey tarafından kendüsüne kurşun sıkılub darb olunduğu mâl-i ‘arzuhâlde beyân olunan da‘vâsının başkaca mehâkime ceryân iderek fakat beş mâhdan beru ‘iyyâlini kayınpederi Mustafa bey kendü hânesine götürüb tevkîf eylemiş olduğunu bi’l-muvâcehe da‘vâ eylemesi üzerine keyfiyet merkûm Mustafa Bey’den istifsar olundukda merkûm Ali Bey’in kerimesi dahi kendüsünün oğlu Şebin’in zevcesi olduğu hâlde bir müddetten beru pederi Ali Bey’in hânesine girerek oğlu merkûm zevcesi kendü hânesine geldiği hâlde merkûm Ali Bey’in ‘iyyâlini dahi i‘tâ ideceğini beyân itmiş olmağla bu sûretçe mezbûrtânın birâder ve pederleri hânelerine gitdikleri esassız olub zevç-û zevciyyet meyânelerinde tekevvün iden (--) (--) itmiş olmağla merkûm Mustafa’nın mezbûr Ali Bey’in zevcesinin tarafına teslîmi ve oğlu Şebin Bey dahi zevcesinin tarafına teslîm olunmak üzere kendileru tarafından başkaca ‘arzuhâl takdîm ve da‘vâ eylemesi lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 20 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 2 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Sayfa 44

Numero 159

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen keyfiyet tekrar tetkîk olundukda ashab-ı ‘arzuhâlin Kolcu-yu merkûm Hasan’ı darb ve cerh itdiklerine dâir ber-vechle ermâre alınamayub merkûmunun husûs-ı vâk‘âdan beru elzem oldukları tahkîkat-ı ahireden tebeyyün itmiş ve Kolcu-yu merkûmun darbı oldukları kendüsünün yalnız da‘vâ-yı mücerredesinde kalub tûl-müddet bilâ-hükm mahbûsiyetleri gadr-ı mûceb olmağla asl-ı merkûmun darb ve carihi kim olduğu hafiyen taharrî ve tecessüs olunmak bir tarafdan istihbâr kılındıkları veyâhûd merkûmun bir veya ikisi olduklarına dâir ba‘demâ hafî ve celî bir ihbâr ve emâre olunduğu hâlde der‘âkab cânib-i hükümete ihbâr ve ol-vechle haklarında muâmele-i kanûniye icrâ olunmak üzere keyfiyetin zabta ve teftiş me’mûrlarına emir-u fermna ve rusûmât kolcusu (?) tarafından dahi başkaca taharrî olunmak üzere rusûmât müdürlüğüne beyân ve iş‘âr buyrulmasıyla merkûmunun nefislerine kefîlâ-i kavîye alınarak muvakkat ahillâ-yı sebîlleri bâbında

fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 21 Şa'bân sene (12)87 ve fî 3 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Numero 160

Derûn-ı curnâlde muharrerü'l-ismi Urfalı Hâcı Eyüb'ün Halil celîle-i Haseki Camî' cıvarında Halife Ahmed ve Kenisâ-yı Kebir mahallesinde Halife Kadehci Karabit'in dükkânından ahz itmiş olduğu üç parça beyaz bez ve beş 'aded mekûk keyfiyeti kendüsünden istifsar olundukda eşyâ-yı mezkûreyi merkûmanın dükkânlarından ber-takrîb ahz iderek çarşuda fürûht itmek üzere iken ashabı tarafından tesadüf olunub ahz olunduğu ikrâr ve i'tirâf itmiş ve merkûman tarafından mezkûr bez ve mekûk kendülerinde olduğu ba'de'l-tebeyyün taraflarına teslîm kılınmış olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz otuzuncu maddesine tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 16 Ramazan sene (12)87 târîhinden i'tibâren merkûm Halil'in üç mâh müddetle mahbûsiyeti iktizâ itmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 22 Şa'bân sene (12)87 ve fî 3 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Reis-i meclis.

Numero 161

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı muvâcehelerinde sâhib-i istid'â ile Çako bey curnâli müdde'î-i 'âlîye Katırcı meyânelerinde münâza'a hibe (?) olan yüz altmış guruş ücret mukârî da'vâsını tarafeyn bi't-tav' ve'r-rızâ eyledikleriyle msâlaha ve da'vâ-yı vâk'âdan ferâgat itmiş olduklarının 'arz ve ifâdesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 22 Şa'bân sene (12)87 ve fî 3 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Numero 162

Sâhib-i 'arzuhâl Ali ile müdde'î-i 'âlîye Erzurumlu Hasan'ın icrâ olunan istintakları fezlekesinde merkûm Ali'nin (--) zevce-i menkûhem Fatma'yı işbu Hasan gelub cebren kaçurmuş deyu da'vâ ve keyfiyet mezbûreden istifsar olundukda merkûm Hasan ile kaçmayub ancak vâki' olan te'addî üzerine kendü başına Birecik tarafına gitmiş olduğu beyân ve merkûm Hasan dahi küllîyen sûret-i inkârda bulunması cihetle müdde'î-i merkûm tarafından yalnız bir nefer (--) ikâme olunmuş ise de muhbir-i merkûmun ifâdesi hüküm ve ve neticeye medâr olamayub iddi'â-yı

vâk‘âsı ‘iyyâlinin firâr idub mezbûru kendüsüne teslîm olunmasından ‘ibâret olduğu rûşen-i (?) hâlden anlaşılmış olmağla mezbûrenin zevc-i merkûm Ali’ye teslîmi husûsunun cânib-i zabıtaya havâle buyrulması bâbında. Fî 22 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 3 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Numero 163

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf‘ilerunde derûn-ı curnâlde muharrerü’l-ismi Arab Hüseyin Kuyumcu Kadehcioğlu oğlu Bozo’dan üç guruş iştirâ itmiş olduğu bir ‘aded hatemi giru red ve merkûm kabul itmemesinden dolayı kendüsünü darb itmiş olduğu merkûm Bozo da‘vâ ve keyfiyet merkûm Hüseyin’den istifsar olundukda sûret-i inkârda bulunmuş ise de li-ecli’l-ihbâr ikâme olunan esnâf-ı merkûmdan Akob veled-i Musa ve Tanil veled-i Tirsu’nun ba‘de’l-tahlîf ihbârında darb vukû‘ gelemyub ancak merkûm Hüseyin mezbûr Bozo’ya şetm eylediği ifâde ve ihbâr olunmuş olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz on dördüncü maddesine tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 3 Teşrin-i sânî sene (12)86 târîhinden i‘tibâren merkûm Hüseyin’in yirmi dört sâ‘at habsen tevfîki lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 22 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 3 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Sayfa 45

Numero 164

Mahmudoğlu Mehmed Ağa tarafından takdîm olunub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan fî 23 Şa‘bân sene (12)87 târîhlu buyuruldu-yı ‘âlî-i mutasarrfî-i ekremîleriyle müveşşah ‘arzuhâli üzerine müdde‘î-i merkûm Mehmed Ağa’nın ‘arzuhâlinde mirkame’l-ismi Sinan bin Mehmed ve Çoban bin Hasan nâm kimesneler zimmetlerinde altışar yüz guruşun cem‘an bin iki yüz guruş alacağı olduğu iddi‘â ve merkûman Sinan ve Çoban ‘âleyhde mukır ve mu‘terif olduğundan icâb iden otuz guruş harc mazbatası ahz olunmuş ‘âlî-i mûceb ikrâr-ı heman (?) meblağ-ı mezkûrun tahsîli zımnında cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 23 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 4 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Reis-i meclis.

Numero 165

Mususllu Cerci tarafından takdîm olunub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan fî 22 Şa‘bân sene (12)87 târîhli buyuruldu-yı ‘âlî-i mutasarrıfî-i ekremîleriyle müveşşah ‘arzuhâli üzere tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf‘ilerunde müdde‘î-i ‘âlîye Halil Şebli nâm kimesne müdde‘î-i merkûm Cerci’n iki yüz kırk guruş iki buçuk batman rûgan sâde alacağı olduğunu ikrâr ve i‘tirâf itmiş olduğundan dokuz guruş beş pâre harç-ı mazbatası ahz olunmuş ve meblağ-ı mezkûr ile iki buçuk batman rûgan sâdenin merkûm Halil’den tahsîli zımnında cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 23 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 4 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Numero 166

Fî 19 Şa‘bân sene (12)87 târîhli Birecik kaimmakâmlığından cevâben vürûd idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan tahrîrât me’âli Urfalı Kebebcı Abdülfettah’ın leylen hânesinden sirkât olunan eşyâsı (--) olub Nizib kazasında Dellal Ali ve Behru ma‘rifetiyle Kahveci Selim ve Tamer’in oğlu Ahmed’e fürûht olunan bir ‘aded çocuk entarisi ile bir ‘aded şal ve peştemâlden dolayı ma‘lûmatlarının beyânı zımnında merkûmun bu tarafa gönderildikleri beyân olunarak ve ol-vechle merkûmun bi’l-vürûd tutulan nutkîyelerinde mezkûr çocuk enterasini merkûm Eyüb’ün zevcesi (--) ma‘rifetle Delal Behru ma‘rifetle merkûm Selim’in on dört guruşa ve peştemâli dahi Dellal Ali’den ma‘rifetle Kertişe (?) Muhtarı Hamo kefâletiyle yirmi sekiz guruşa mezbûre ma‘rifetle Urfalı Bekir’e fürûht itmiş ve zikr olunan Acem şalını dahi mezbûra on altı guruşa bizzat kendüsü Tamer’in oğlu Ahmed’e fürûht itmiş ve merkûmun Dellaller mâl-ı mesrûk olduğunu bilmeyerek müzâyede itdikleri beyân ve ihbâr itmiş olduklarından bu bâbda merkûmunun sâir-i su’âle ve cevâbı kalmayub kendülerine ruhsat i‘tâsı ve sârik-i merkûm Eyüb’ün yedinde olub Tarsus’da Acem Ağa’sının uşağı Kahraman’dan bir ‘aded (--) ile mübâdele itmişim didiği bir ‘aded ‘Acem şalı keyfeyetin dahi Mezkûr Tarsus kaimmakâmlığından tahkîk ve isti‘lâm buyurulmaları ve bir ‘aded peştemâl içün sârik-i merkûm Eyüb cevâbında (--) ismini bilmediği bir Dellal ‘iyyâlden aldım ve üzerlerine pederlerinin ismini bilmediğim veya (--) Ahmed ve Mehmed Ali ve Osman nâmun kimesneler dahi mevcûdlar idi deyu beyân ve bu sûretde merkûmun bu vechle ifâdesinin tahkîki gayrı mümkün bulunmuş olmağın olbâbda fermân. Fî 25 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 6 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Numero 167

Bozabad nâhiyesine tâbi‘ Taşan karyeli Bozi Birun’un leylen hânesine tabanca endaht itmiş oldukları merkûm Bozo tarafından ötelerine iddi‘â olunan Tatburcu karyeli Babiroğlu Ahmed ve Hallo’nun oğlu Resul haklarında şehâdet olunması içün (?) Suruç kazası ahâlisinden İboy Resul’ün Çoban Abdülkadir’e merkûm Bozo tarfından cebr ve ba‘zı darb ve ta‘addî vukû‘ götürülerek Çoban-ı merkûmun (--) ağnâmâtı çölde kalub yirmi beş ‘aded ağnâmı zâyi‘ olduğu tarafeynin mukaddemâ meclis-i ‘acizânemizde vukû‘ bulan murâfa‘alarında merkûm Bozo ağnâm-ı mezkûrenin zâyi‘ne sebeb olduğu tahakkuk eylediğinden bahâsı kendüsünden tazmîni fî 3 Ramazan sene (12)87 târîhli mazbata-i ‘acizânemizde ‘arz ve beyân olunmuş idi henüz ağnâmât-ı mezkûre merkûm Bozo’dan tahsîl olunmayub ashabı tarafından taleb olunmakda olduğundan tahsîli husûsun cânib-i zabıtaya te’kîd ve fermân buyurulmaları bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 26 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 8 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Numero 168

Sâhib-i ‘arzuhâl Cerco Urfa’da vâki‘ Hâcı Nakıb Efendi hânı’nda odabaşısı olub hân-ı mezkûrda misafir olan Mususllu Mehmed Şerif’in sirkât olunan altı bin guruş mikdârı nukûdunun tahkîki zımnında ikmâl-i istintakına değin mahbûs olarak mukaddem ve muahher tutulan nutkîyesi fezlekesinde merkûm Cerco yevmiye iki guruş ücretle ve pederi kefâletiyle hân-ı mezkûrda odabaşılık hizmetini îfâ itmekde ise de ancak behergün tulû‘ şemsî ve gurûbeynde hân-ı mezkûra gelub gitmekde olduğu ve merkûm Mehmed Şerif’in akçesi vürûd bulunan oda derûnundan leylen sirkât olunduğu reviş-i istintakından müstebân olub merkûm Cerco ise ahşamdan sonra hân-ı mezkûrda bulunmadığı cihetle hakkında bir emâre ve tebeyyün alınamayub merkûmun husûs-ı mezkûreden beru elzem olunduğu tahkîk itmiş ve bu husûsdan dolayı hân-ı mezkûr bekçisi (--) sâir lâzıme’l-istintak olunanların henüz tedkîkatı derdest bulunduğundan merkûm Cerco’nun nefsine kefîl-i kavîye alınarak tahliye-i sebîli bâbında fermân. Fî 27 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 8 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Sayfa 46

Numero 169

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu ‘arzuhâl mutâla‘a-i güzâr ‘acizânemiz olmuş sâhib-i ‘arzuhâl Kahraman’ın Kızbozan karyeli Şebli ile târîhinden yirmi gün mukaddem meclis-i ‘acizânemizde vukû‘ bulan murâfa‘alarında merkûm Şebli zimmetinde on üç buçuk kîle hınta ve on üç buçuk kîle şa‘ir ile bin beş yüz guruş nukûd alacağı olduğunu da‘vâ-yı merkûm Şebli’den keyfiyet istifsar olundukda mezkûr hıntanın kilesi kırk ve şa‘irin kilesi yirmi beş guruşdan kat‘ iderek şeriklerine i‘tâ itmesini merkûm Kahraman kendüsüne emr-û temenniye idub ol-dahi ol-vechle helâl-ı mezkûrı şeriklerinden i‘tâ itmiş ve nukûd-ı mezkûre dahi gerek kendüsü gerek Kahraman taraflarından ma‘lûme’l-ismi bedir şeriklerine i‘tâ olunmuş olduğunu ifâde ve beyân ile merkûm Kahraman bu bâbda kendüsünü vekîl ve emir eylediğini sûret-i inkârda olarak merkûm Şebli dahi merkûmun emiriyle bedir şeriklerine virmiş olduğunu meclis-i ‘acizânemize ikâme eylediği Abülhayikoğlu Bico ile Müslüm nâm kimesnelerin makâm-ı şehâdetde olan ihbârlarıyla tahakkuk ve tebeyyün itmiş ve merkûm Kahraman mezbûr Şebli’yi husûs-ı mezkûr içün vekil eylediği bi’l-muvâcehe tahakkuk iderek merkûm Kahraman haksız olduğunu anlayıp ba‘de şer‘î-şerife havâle buyurulmak üzere ‘arzuhâl takdîmiyle merkûm merkûm Şebli’nin dahi lisân-ı Arab olan olan Türkçe bilmediğinden keyfiyeti etrafıyla beyân ve tefehhüm edemediği cihetle merkûm Kahraman’ın iddi‘âsı vechle i‘lâm-ı şer‘î tanzîm olunmuş ise de meclis-i ‘acizânemizde mukaddemâ sûret-i mehâkimelerini mübeyyin tanzîm olunan i‘lâm-ı ‘acizânemiz fî 22 Şa‘bân sene (12)87 târîhli takdîm-i pişgâh-ı mutasarrıfîleri kılınmış ve mutâla‘asından müstebân buyurulacağı vechle merkûm Kahraman’ın i‘lâmının te’hîri başka sebebe mebnî olmayub mâhza kendüsünün mukaddemâ olan mehâkimesinde haksız çıkmış olduğundan (--) itmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 27 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 8 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Numero 170

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu ‘arzuhâl ve zabıta derkenârı bi’l-mütâla‘a ashab-ı ‘arzuhâl Cemo ve Alo bundan akdem Bozabad nâhiyesine tâbi‘ Ağçehisar karyesinde (--) vefât iden Zeliha nâm ‘iyyâlin mütevakkîyeliği maddesinden dolayı

li-ecli'l-istintak mahbûs olub meclis-i 'acizânemizde kaleme alınan nutkîyeleri fezlekesinde merkûm Cemo mezbûrenin zevcesi ve merkûm Alo karındaş olub evvel gün karyede bulunmadıkları ve mütevakkîyen mezbûre dahi karye ahâlisinden Şeyho'nun oğlu Ramo nâm şahıs ile güyâ öteden beru mu'âmele-i fuhşiyede bulunduğu söylenmekde olduğu hâlde yevm-i mezkûrda kaynı Topal Hallo tarafından tesadüf olunarak heman merkûm Hallo mezbûrenin boğazına ib takub boğmuş olduğu ikrârıyla tebeyyün itmiş ve şahs-ı merkûm Ramo'nun mezbûra ile mu'âmele-i (--) bulunduğu yalnız merkûm Hallo'nun kavl-i mücerredinde kalub henüz tedkîkat-ı lâzıme ve merkûm Hallo'nun ikrârı üzerine tehdîd-i mücâzatını (--) mazbatası derdest bulunmağla husûs-ı mezkûrede haklarında bir emâre ve tebeyyün görünmeyen mezbûrenin zevci Cemo ile karındaşı Alo'nun tahliye-i sebîlleri iktizâ itmiş ve merkûm Hallo'nun ikrârıyla katil olduğu tebeyyün itmiş olmağla bir kere dahi tadkîkat-ı şer'iyyesinn dahi icâbı (?) zımnında şer'î-şerife havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 28 Şa'bân sene (12)87 ve fî 10 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Numero 171

Hüseyin Salim Efendi'nin işbu jurnâl bâlâsında muharrerü'l-ismi Bakkal ve Ekmekçi ve esnâf-ı sâirenin isti'mâl itmekde oldukları (--) birer ve ikişer direm noksan oldukları beyânından 'ibâret ise de esnâf-ı merkûmeye olan meclis-i belediyeden mu'teber üzere tamgalu direm kıyye i'tâ olunubda bir vakit (--) kadar şu direm ve kıyye üzere fürûht olunacaktır deyu temenniye olmuşmudur veyâhûd olmamışmıdır egerçe bu vechle dâire-i belediyiden kendülerine temenniye ve i'lâm olunarak ba'de mugayirinde (--) ve (--) isti'mâl itmişler ise lâzım gelan ber-minvâl muharrer keyfiyetin li-ecli'l-tezekkür meclis-i belediyeye havâle buyurulması iktizâ ider olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 29 Şa'bân sene (12)87 ve fî 11 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Numero 172

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf'ilerunde sâhib-i 'arzuhâl Fatik karyeli Mehda'nın bundan üç gün mukaddem mer'âdan bir re's ineği sirkât olunub bi'l-taharrî müdde'î-i 'âlîye Talavar

karyeli (--) oğlu Arad ma‘rifetle Mahmud el-Mehmed nâm kimesneye fürûht olunduğunu istihbâr idub mezkûr eniğin merkûm (--) tahsîlini iddi‘â ve keyfiyet merkûm Arad’dan istifsar olundukda mezkûr eniği çölde bulub kendü hâlâlim diyerek merkûm Mahme’ye elli guruşa fürûht eylediğini ve muahharen sâhibi zuhûr eyledikde vukû‘ hâli beyân ile meblağ-ı mezkûru istirdâd eylediğini mukır ve mu‘terif olarak merkûm Mahme dahi mezkûr inek bâyi‘-i merkûmun halâl mâlı (--) ve diğer bahâsı olan elli beş mübâya‘a ve zebh eylediği tahakkuk itmiş ve merkûm Arad dahi her ne kadar çölde buldum demiş ise de sirkât eylediği karâin ve ikrârından anlaşılmış olmağla ba‘de’l-tazmîn cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yirmi dördüncü maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 11 Teşrin-i sânî sene (12)86 târîhinden i‘tibâren merkûm Arad’ın bir mâh müddetle habsı lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 29 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 11 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Numero 173

Sâhib-i ‘arzuhâl Ferec Katolik milleti murahhası Vasiyos Efendi’nin esp sâriki olduğu ikrârıyla tebeyyün iderek altı mâh müddetle mahbûs bulunduğu akdemce tanzîm olunan mazbata-i ‘acizânemizde ‘arz ve beyân olunmuş idi ve merkûm sâhib-i ‘arzuhâlinde kendüsü sârik olmayub mûmâ-ileyh Vasilyos Efendi tarafından kendüsüne beş yüz guruş va‘d olunarak (--) mahbûsdan tahliye iderim madde-i sirkâti Ali Bey ve Abdullah el-Fazıl ve sâireler refîkdir deyu ikrâr ile bu iğfâl olunduğu beyân-ı varakada senetden anlaşılmış ve bu iğfâl keyfiyet mûmâ-ileyhin şerîki Temo merkûm Karaca beş yüz guruş ve mahbûsdan tahliye ideceklerini (--) ve iğfâl eylediğini iki muhbir ile bundan akdem meclis-i ‘acizânemizde subût bulunmuş ise de şimdilik merkûm mahbûshânede tecennün iderek hatta geçen gün kendü kendüyi hükümet konağı divânhânesinden aşağı bırakub başı cerh ve (--) bütün bütün azalmış ve muahharen ayağını dahi kırmış ve keyifsiz hâlinden bulunmuş olduğundan zabıtanın curnâli ve merkûmun ifâde-i vâk‘âsında etrafıyla bakiyyen hâsıl olmuş ise de Urfa’da mahbûsiyete mahsûs hastahâne olmadığından kesb-i sıhhatine değin muvakkaten tahliye-i sebîli bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 29 Şa‘bân sene (12)87 ve fî 11 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Sayfa 47

Numero 174

Fî 5 Şa‘bân sene (12)87 târîhli Suruç kazası kaimmakâmlığından bi’l-vürûd meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu mazbata mutâla‘a-i güzâr ‘acizânemiz olmuş ve tarafeynin celb ile icrâ-yı taraf‘ilerunde keyfiyet ol-emirde merkûm (--) su’âl olundukda bundan mukaddem Cası karyeli Hama Halid’in kerimesini ‘akd itmek üzere iki bin beş yüz guruş başlık kat‘îyle beş yüz guruşunu peşinen virmiş olduğu husûsnu beyân ve keyfiyet merkûm Hama Halid’den su’âl olundukda ben hazır olduğum hâlde merkûm (--) kılıncı beline bağlayub hânemizin önüne geleren cebren yirmi dört ‘aded beyaz (--) oğluma al diyerek hânemizin taşra kapusunun uğruna atub gitmiş olduğunu bi’l-muvâcehe beyân ve keyfiyet mezbûreden dahi su’âl olundukda merkûm (--) ber-vechle kabul itmem bundan akdem namzadlım olan zabtiye mamo’nun oğlu Müslüm ‘akd olunmasını ifâde itmekde bulunmuş ise de mezbûrenin böyle merkûm (--) ber-vechle kabul itmeyub zabtiye-i merkûmun oğlunu hüsn-ü rızâ ve ihtiyarıyla kabul ideceğini meclis-i ‘acizânemiz huzurunda bi’t-tav‘ ve’r-rızâ ikrâr ve ifâde itmiş olduğundan mezbûrenin namzad-ı evveli olan Müslüm’e ‘akd olunması meclisce dahi (--) icrâ icâbı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fi 19 Şevvâl sene (12)87 ve fî 9 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Reis-i meclis.

Numero 175

Sâhib-i ‘arzuhâl Bağos’un müdde‘î-i ‘âlîye Abdullah ile iddi‘âda bulunduğu şirket muhâsebelerine dâir mukaddemâ virilmiş olduğu ‘arzuhâli mûcebince meclis-i ‘acizânemizde vukû‘ bulan murâfa‘alarında merkûm Abdullah’ın Tütüncü Kereköz nâm kimesne ile meyânelerinde üç bin guruş ‘akd-ı müşarik olunarak muahharen fesh-i şirket ve muhâsebelerinin ru’yetle merkûm Kereköz’ün mezbûr Abdullah’da (--) hesab hisab üç yüz guruş ve merkûm Abdullah’ın merkûm Kereköz’de dört batman duhân alacağı kalmış olduğu merkûm Abdullah’ın ikâme eylediği Tosunzâde Mustafa ve Halon’un oğlu Mehmed ihbârlarıyla tebeyyün itmiş ve ‘akd-ı müşarik olunan reisü’l-mâl merkûm Abdullah’ın olub rü’yet-i muhâsebe reisü’l-mâlı ahz ve yekdiğeri zimmetlerini ibrâ eyledikden sonra merkûm Kereköz işbu sâhib-i ‘arzuhâlin sermayemiz dâhilinde iki yük duhânı kalmış serrişţesiyle (--) tedârik sâhib-i ‘arzuhâl Bağos’u ‘arzuhâl takdîmine kıyam itdirub merkûm Bağos ise mezkûr

Kereköz'ün adamı olduğu dahi başkaca tebeyyün itmiş olduğundan sâhib-i 'arzuhâlin Abdullah üzerine da'vâya kıyamı dahi olmağla icâb-ı icrâsı re'y-i 'âlî asafânelerine menût olmağın olbâbda. Fî 3 Ramazan sene (12)87 ve fî 13 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Numero 176

(--) tâbi' 'Ayni karyeli Mehmed'i kılıç ile darb ve cerh ve yedi 'aded dişlerini şikest itmiş olduklarından dolayı bulunan karye-i mezbûreli İbo ve Hâcıoğlu Mehmed ve Mesu nâm kimesnelerin müdd'îlerin vürûduna değin muvakkaten (--) bundan akdem takdîm kılınan i'lâm 'acizânemizde beyân ve ifâde kılınmış ise de merkûm Mehmed ve vürûd itmiş olduğundan darb-ı merkûmun İbo ve Hâcıoğlu Mehmed ve Mesu'nun hitâm-ı istintakına değin habsen tevkîfiyle karye-i mezkûreli Hâcı Ali ile Müslüm nâm kimesneler muhbir oldukları kaza-i mezkûrdan mevrûd nutkîyelerinden anlaşılmış olmağla muhbirûn-ı merkûmunun celbi zımnında kaimmakâmlık-ı mezkûrde emirnâme-i 'âlîlerinin şeref-tastîri husûsunun tahrîrât müdürlüğüne havâlesi bâbında fermân. Fî 5 Ramazan sene (12)87 ve fî 16 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Numero 177

Bi'l-âre muharrer i'lâmda zikr olunan Hâcı Ali ile Müslüm'ün bu tarafa celblerine dâir te'kid bildirilmiştir. Fî 6 Ramazan sene (12)87.

Numero 178

Rum Kal'a kazasına tâbi' Nahrun karyeli Ali Kerime'nin karye-i mezbûreli Yazıcıoğlu Mehmed ile vukû' bulan murâfa'alarında malı olarak sekiz kîle hınta ve on yedi kîle şa'ir ve üç kîle mercimek ve Mustafa'nın oğlu Osman Kerime'nin sekiz kîle hınta ve kırk bir kîle şa'ir ve on kîle mercimek ve on yedi kîle gelgel ve Casın'ın oğlu Şeyho'nun (--) kîle hınta ve on iki kîle şa'ir ve iki kîle mercimek ve Hasan kerime'nin oğlu Mico'nun dokuz kîle hınta üç kîle mercimek ve Mustafa'nın oğlu Mehmed'in sekiz kîle Hınta ve üç kîle hınta şa'irini merkûm Mehmed (--) (--) (--) (--) olduğunu da'vâ ve merkûmun inkârı üzerine li-ecli'l-ihbâr ikâme olunan karye-i mezbûreli Molla Mehmed Ali'nin oğlu Mehmed ve Osman'ın oğlu Haso ve Karaca'nın oğlu Karo ihbârlarıyla nizâmen tebeyyün itmiş ise de bir kere keyfiyetin şer'î-şerife dahi havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 6 Ramazan sene (12)87 ve fî 17 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Numero 179

Sâhib-i ‘arzuhâl Abdullah el-Osman’ın işbu istid‘âsı me’âli kendüsüne ruhsat i‘tâsı istirhâmından ‘ibâret bulunmuş ise de Merkûm Abdullah meclis idâre a‘zâsından Refiklü Hüseyin Ağa ve mahdûmu Mustafa Ağa’lardan ba‘zı iddi‘âdan dolayı meclis-i ‘acizânemizde lâzım gelan istintakları dört olub henüz istintak-ı mezbûrun fezleke ve ikmâli ba‘zı tarafdan olacak su’âl ve tahkîkata mütevakkıf olarak ikmâl-i mehâkime ve nutkîyeleri fezlekesi dahi birkaç güne muhtaç olub merkûm Abdullah bu vechle taht-ı mehâkime ve iddi‘âda olduğu ve işlerine henüz netice virilmediği hâlde kendüsüne ruhsat virilmesi muvaffak hâl ve ruhsat olmayacağı derkâr ise de icrâ-yı iktizâsı rızâ-yı ‘âlî-i mutasarrıfîlerine mütevakkıf olmuşdur olbâbda fermân hazret. Fî 7 Ramazan sene (12)87 ve fî 18 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Sayfa 48

Numero 180

Ashab-ı ‘arzuhâl Sem‘o ve Hacı’nın Urfa rusûmât kolcubaşısı Hasan Ağa’yı leylen tabanca endaht ve topuz darbıyla cerh itmiş olduklarından dolayı cânib-i vilâyete takdîm olunan mazbata cevâbı henüz vürûd itmediğinden merkûmanın nefislerine kefîl-i kavîye alınarak muvakkaten tahliye-i sebîllerine i‘lâm olunmuşdur. Fî 8 Ramazan sene (12)87

Numero 181

Bozabad nâhiyesine tâbi‘ Ağçehisar karyeli Abidinoğlu Cemo’nun târîhden bir mâh mukaddem (--) vefât iden zevcesi Zeliha’nın vefâtına dâir meclis-i ‘acizânemizde icrâ olunan istintakı fezlekesinde (?) güyâ mezbûre Züleyha karye-i mezbûreli Şeyho’nun oğlu Ramo ile öteden beru mu‘âmele-i şenî‘de bulunduğu söylemekde olduğu hâlde mezbûrenin vefâtı günü ahâli-i karyeden kimesne hânelerinde mevcûd oldukları hâlde merkûm Ramo yine mezbûra ile mu‘âmele-i (--) bulunur iken merkûm Cemo’nun karındaşı Topal Hallo tarafından tesadüf olunarak merkûm Ramo firâr ve merkûm Hallo heman mezbûrenin boğazına bir ib takub

boğmuş olduğu merkûm Cemo ve mezbûrenin birâderi Alo tarafından ifâde ve beyân olunmuş ve merkûm Topal Hallo'nun tutulan nutkîyesi fezlekesinde ber-minvâl muharrer ahâli-i karyeden ol-gün kimesne hazır oldukları hâlde mezbûreyi merkûm Ramo ile birlikde görüb merkûm Ramo firâr iderek heman yalnız kendü eliyle mezbûrenin boynuna bir parça ip takarak boğmuş ve mezbûrenin vefâtından sonra kaziye-i vâk'âyı ahâli-i karyeden Halil bin Halil ve Hâcı Mehmed ve 'Abal Hadiye nâm taraflarına ihbâr ve anın üzerine cânib-i hükümetten gönderilen teftiş me'mûru Abdulkadir ve muhzır Hasan Efendiler ma'rifetle cenâze bi'l-mu'âyene dikkat ittirildiğini merkûm Topal Hallo bi't-tav' mukır ve mu'terif bulunmuş ve merkûm Ramo'dan keyfiyet istifsar olundukda husûs-ı vâk'âyı küllîyen inkâr iderek bu bâbda mezbûre ile öteden beru ve gerek ol-gün mu'âmele-i (--) bulunduğuna dâir ahâli-i karye ve sâire tarafından olunan tahkîkatda bir emâre ve serrişte alınamayub yalnız merkûm Topal Hallo'nun ifâde-i mücerredesine kalmış ve merkûm Hallo'nun ikrârıyla mezbûreyi telef itmiş olduğuna dâir lâzım gelecek mücâzat mazbatası ve hükme havî i'lâm-ı şer'î dört tanzîm bulunduğundan merkûm Ramo'nun bir mâhdan beru merkûm Hallo'nun ifâde-i mücerredesi üzerine bilâ-hükm mahbûsiyeti gadr-ı mûceb tahliye-i sebîli mütevakkıf rızâ-yı asafâneleri bulunmuş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 11 Ramazan sene (12)87 ve fî 21 Teşrin-i evvel sene (12)86.

Numero 182

işbu istintak müeddâsından keyfiyet rehin-i 'ilm-i sâmileru buyurulacağı vechle Cümeyle 'aşireti şeyhi Sâbık Abdullah el-Osman ile (--) devlet-i fehimesi teb'âsından olub ticâretle Urfa'da mukîm Hoca Harun Diyan'ın meclis-i 'acizânemizde vukû' bulan murâfa'alarında merkûm Abdullah'ın iddi'âsı Urfa mutasarrıfı sâbık sa'âdetlu Şebli Paşa hazretlerine virilmek üzere mûmâ-ileyh Harun'a virmiş olduğum elli 'aded Osmanî lirasının mûmâ-ileyh Harun'dan istirdâdı matlûbumdur deyu beyân ve meblağ-ı mezkûruna tam ile ve ne vakit ve nerede ve kimler huzurunda virmiş olduğu kendüsünden istifsar olundukda (--) müşarü'l-ileyh (--) kırk elli gün mukaddem mûmâ-ileyh Harun'a güyâ müşarü'l-ileyh talebi üzerine kendüsünü (--) idub Şebli Paşa'ya elli lira virecekmiş dimesi üzerine Hâcı Şakıb Efendi Hânında vâki' odada Salih (--) ve Sail (--) Halef el-Ganim ve Rahşi ve Alo el-Tosun el-Cevbet nâm kimesneler hazır oldukları hâlde (--) teslîm itmiş olduğunu

ifâde ve beyân eylemiş ve merkûm Abdullah'ın bu da'vâda mûmâ-ileyh Harun ile icâb (--) mahal ve mehâkimede mehâkim olunmağa kâil ve muktedir olub olmadığını istifsar olunarak cevâbında bu maddenin (--) asl ve esası yokdur ancak oğlum Ömer Haleb'e gidub hasbe'l-cühhâle iğfâl olunarak 'arz ve takdîm eylemiş deyu bi't-tav' beyân ve ikrâr itdiği gibi oğlu merkûm Ömer dahi pederi mezbûr Abdullah'ın bu vechle ifâde ve ikrârını tasdîk eylemesi üzerine keyfiyet mûmâ-ileyh Hoca Harun'dan istifsar olundukda mahmûren virmiş olduğu (--) bu maddenin vukû' olmayub hakkında ifk ve iftirâ olarak merkûm Abdullah'dan bu bâbda müfteri (--) dahi ideceğini bâ-beyân ancak diyânetleri hasebiyle merkûmu Allah'a havâle itdim diyerek da'vâdan havf (--) fakat Paşa-yı müşarü'l-ileyh'in merkûm Abdullah'dan mukterî da'vâsını idub itmeyeceğini bilemem cevâbını zaten (--) virmiş olduğu varaka merbûten takdîm kılınmış ve merkûm Abdullah ise iddi'âda bulunduğu akçeyi güyâ (--) tarikiyle Paşa-yı müşarü'l-ileyh îsâl itmek üzere mûmâ-ileyh Hoca Harun'a virmiş olduğu beyânında (--) ise de halbuki mebalağ-ı mezkûru 'alanen ve ma'lûme'l-ismi eşhâs huzurunda i'tâ eylediğini ve Paşa-yı müşarü'l-ileyhin infisâlinden sonra burada mûmâ-ileyh Harun'dan taleb ve istifsar-ı hâl itmeyub heman oğlu Ömer Haleb'e 'azîmetle 'arzuhâl takdîmine kıyam eylediği husûsları merkûmun ikrâr ve i'tirâfı vechle fi'l-hakika Tâhir bey iğfâl-i cihetlerinde (--) eylediği zâhir hâlden anlaşılmış ve icrâ-yı icâbı mütevakkıf re'y-i asafâneleri bulunmuş olmağın olbâbda fermân. Fî 22 Ramazan sene (12)87 ve fî 21 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Reis-i meclis.

Numero 183

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı taraf'ilerunde sâhib-i 'arzuhâl Bakçeci Bektaş müdde'î-i 'âlîye Canbaz Hallo muvâcehesinde (--) oğlu Hasan'ın işbu Hallo'dan mübâya'a eylediği bir re's merkeb sirkâtik olub istirdâdını merkûm Hallo'ya beyân eyledikde esfâ (?) itmeyub bana şetm eyledi deyu da'vâ ve keyfiyet merkûm Hallo'dan istifsar olundukda inkârda bulunmuş ise de li-ecli'l-ihbâr ikâme olunan Ali'nin oğlu Mehmed ve Abuzer'in oğlu Mehmed'in (--) tahlîf ihbârlarıyla merkûmun şetm eylediği tahakkuk itmiş olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz on dördüncü maddesine tevfîkan merkûm Hallo'nun üç gün müddetle

mahbûsiyeti husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân. Fî 22 Ramazan sene (12)87 ve fî 21 Teşrin-i sânî sene (12)86. (Sonraki sayfa, sayfa 49, numero 184 ile devam etmesi gerekirken, sayfa 50, numero 187 ile devam etmiştir. Sayfa 49 numaralı varak arşiv sistemine yüklenmediği anlaşılmıştır.)

Sayfa 50

Numero 187

Sâhib-i ‘arzuhâl Kara Fatma’nın Urfa’da (--) ‘asker-i nizâmiye cenâb-ı şahâne birinci taburun tüfekçibaşı Hâcı Ağa ile vukû‘ bulan murâfa‘alarında Ağa-yı mûmâ-ileyh zımmetinde alacağım olan üç yüz on sekiz guruşu taleb eyledikde beni bağırmak yumruk ile darb eyledi deyu da‘vâ ve keyfiyet Ağa-yı mûmâ-ileyhden istifsar olundukda mezbûreye olan vireceğini ve gerek darb da‘vâsını sûret-i inkârda bulunması üzerine darb maddesinde hazıra (?) oldukları mezbûra tarafından beyân olunan komşusu İmâm Hüseyin’in kerimesi Emine ve Karaca’nın kerimesi Ayşe ile Bahrezeyn bint-i Abdullah nâm hatunlar muhzır Bedir Efendi ma‘rifetle istifsar olundukda fi’l-hakika Ağa-yı mûmâ-ileyh mezbûreyi hâne kapusu önünde yumruk ile darb eylediği tahakkuk itmiş olmağla Ağa-yı mûmâ-ileyhin usûl-i ‘askerî mûcebince icrâ-yı mücâzatının binbaşı Refiklü Kamil Efendi tarafından beyân ve iş‘âr ile münkir olduğu ve Birecik da‘vâsının dahi şer‘î-şerife havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 15 Ramazan sene (12)87 ve fî 25 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Numero 188

Sâhib-i ‘arzuhâl Ahmed Rum Kal‘a kazasına tâbi‘ Hebab karyesi ahâlisinden olub bundan akdem karye-i mezbûreli Garo’nun taht-ı nikâhında bulunan hemşiresi Fatma zevcinden iğfâlen (?) gidub kendü nefsine Arab Casım nâm kimesneye tezvîc itmiş olduğundan dolayı fî 16 Cemâziye’l-evvel sene (12)87 târîhiyle tarafeyn Birecik kaimmakâmlığından bi’l-vürûd mehâkime-i şer‘iyye ve nizâmiyeleri icrâ olunarak merkûm Garo tekrar mezbûreli almağa (--) itmiş ise de fakat mezbûrenin ol-vakt tevkîf olunduğu İmâm hânesinde yevmiye ücûrâtını getürmek üzere karyesine gidub şimdiye değin keyifsiz bulunduğundan mezbûreyi zevc-i merkûm Garo’ya teslîm eylemek üzere tarafında teslîmi karındaşı Ahmed’in işbu ‘arzuhâli me’âlinden ‘ibâret bulunmuş ve ol-vechle mezbûreyi zevcine teslîm eylemeye

Bükretlan karyesi muhtarı Müslüm Ağa'yı dahi kefîl virmekde olduğundan cânib-i zabıtadan sened ahz ile mezbûrenin birâderi merkûm Ahmed'e teslîmi ve bir nefer süvârîye terfîkan merkûm Müslüm ve birâderi Ahmed ma'rifetiyle Rum Kal'a kaimmakâmlığına tesyâr ve kaimmakâmlık-ı mezkûrda dahi bâ-kefâlet-i kavîyeye zevc-i merkûm Garo'ya teslim olunmak zımnında emirnâme-i mutasarrıf'îlerinin istârı bâbında fermân. Fî 17 Ramazan sene (12)87 ve fî 27 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Numero 189

İşbu emirnâme-i vilâyet-penâhide Güllü karyeli Bair nâm şahsın tahkîk-i emvâli hakkında henüz vürûd itmediği beyân buyurulan mazbatanın lede'l-mürâca'a fî Gurre Ramazan sene (12)87 târîh ve yüz on yedi numerolu makâm-ı sâmî-i hazret-i mutasarrıfîlerine takdîm kılınmış olduğu kayden tebeyyün itmiş ve ber-mantûk irâde-i vilâyet-penâhi matlûb buyurulan sûret-i (--) musaddakası leffen takdîm-i pişgâh-ı sâmîleri kılınmış olmağın olbâbda îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 17 Ramazan sene (12)87 ve fî 28 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Numero 190

Sâhib-i 'arzuhâl Dögerlü Mustafa Bey'in mâhdumu Şahin Bey Kal'acık karyeli Ateşbeyzâde Ali Bey'e tabanca endaht itmiş olduğundan dolayı mahbûs olub tarafeynîn meclis-i 'acizânemizde icrâ olunan varaka-i nutkîyelerinin müdde'î-i merkûm Ali Bey ile su üzerinde hâsıl olan münâza'ada merkûm Şahin heman yedinde bulunan kurşun ve tabancasını endaht ile merkûm Ali Bey'in kuşağı altundan isâbetle yirmi gün mikdârı mecrûh olduğu iddi'â ve keyfiyet merkûm Şahin'den istifsar olundukda sûret-i inkârda bulunmuş ise de li-ecli'l-ihbâr ikâme olunan Arab Şeyh mûmâ-ileyh beni-'Acel 'aşiretinden Cafer bin Ali nâm kimesnelerin ba'de'l-tahlîf ihbârlarında mezbûr Şahin'in merkûm Ali Bey'i tabanca kurşunuyla darb ve yirmi gün mikdârı mecrûh olduğu tebeyyün itmiş olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş sekizinci maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyeti olan fî 22 Ramazan sene (12)87 târîhinden i'tibâren mecrûh-ı merkûmun masârif-i cerrâhîyenin mezbûr Şahin'den ba'de'l-tazmîn iki mâh müddetle habsı lâzım gelmiş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân. Fî 17 Ramazan sene (12)87 ve fî 27 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Numero 191

Bozabad nâhiyesine tâbi‘ Esmakulu karyesi ahâlisinden Osman’ın iyâli Meryem’e karye-i mezbûre ahâlisinden Mehmed’in iyâli (--) Zeliha’nın ağzına değnek ile darb iderek iki urğ dişini şikest itmiş olduğu karye-i mezkûre ahâlisinden Ali’nin oğlu Mustafa ve Mehmed’in oğlu Hüso ve Cosak karyesi ahâlisinden Hamo’nun oğlu Mehmed ihbârlarıyla nizâmen üzerine bâ-tebeyyün mezbûre Meryem’in İmâm hânesinde habsen tevfîki ve şikest olunan dişin diyeti husûsunun cânib-i şer‘î-şerife havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 19 Ramazan sene (12)87 ve fî 29 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Numero 192

Sâhib-i ‘arzuhâl ve Tabîb-i belde Hüseyin Efendi’nin raportu bi’l-mütâla‘a mahbûs-ı merkûm Şeyho sıtma ‘illetine mübtelâ olmuş olduğu (--) tebeyyün itmiş olduğu cihetle münasib bir mahalde tedâvi ve kesb-ı sıhhat idinceye değin Urfa’dan başka mahale gitmemek üzere nefsine kavîye kefîl alınarak tahliye-i sebîli husûsu cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 19 Ramazan sene (12)87 ve fî 29 Teşrin-i sânî sene (12)86.

Numero 193

Sâhib-i ‘arzuhâl Mustafa Bozabad nâhiyesine tâbi‘ Tatburcu karyesi ahâlisinden olub Rum Kal‘a kaimmakâmlığından fî 25 Ramazan sene (12)87 târîhli mevrûd-ı tahrîrât ve zîr-i mazbatalu melfûf istintakda muharrerü’l-ismi Celeb karyeli Celeb Ali ile Duşanviran karyeli Musa nâm sârikleri mülâzım Hüseyin Ağa ihzâren götürür iken giceleyn karye-i mezbûra derûnunda merkûm Mustafa ma‘rifetiyle mağarada (?) tevkîf iderek merkûm Mustafa dahi kendülerini muhâfaza itmeğe iki nefer götürmekde iken firâr itmiş olduklarından (--) mahbûs olub lede’l-tahkîk leylen mezkûrede karye muhtarı orada hazır olmayub ve mülâzım-ı mûmâ-ileyh dahi keyifsizlenerek yanında bir nefer zabtiye dahi var ise de zabtiye-i merkûmun yanında iki bin beş yüz guruş akçe oub ancak akçeyi muhâfaza (--) olduğundan ve merkûmanın ayaklarından buhâğı dahi konulmuş ise de her nasılsa firâr iderek bu bâbda mezbûr nefer ve mülâzım-ı mûmâ-ileyhin sun‘ ve medhâlleri olmadığı tahakkuk itmiş olmağla sârik-i merkûmanın yine derdest ile tahte’l-hıfz bu cânibe irsâlleri zımnında kaza-i mezkûr kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri ve merkûm Mustafa’nın dahi tahliye-i sebîli mütevakkıf rızâ-yı

asafâneleri bulunmuş olmağın olbâbda fermân. Fî 25 Ramazan sene (12)87 ve fî 4 Kânun-i evvel sene (12)86.

Sayfa 51

Numero 194

Bundan akdem Siverek tarîkinda Urfalı Bakkal Abdurrahman Kerenci Hâcı Eminoğlu Ahmed ve Hüseyin ve diğer Zaza Hasan ve Arabacı Halil nâm kimesnelerin önlerine çıkarak kendülerini gasb ile dört bin beş yüz guruşluk nukûd ve eşyâlarını gasb iderek firâr itmiş olan ‘asilerden Beni-Yusuf ‘aşiretinden Matluk el-Müşbil ve Abdülhiloş ve Şetli el-Cali ve Cümeyle ‘aşiretinden Diyab el-Ferdayin ve Şelezab’ın oğlu Ahle nâm eşhâsdan merkûm Matluk el-Müşbil’in hânesinden mağsub-ı merkûmun ba‘zı eşyâları zuhûr itmiş ise de kendüleri henüz firârda bulunduğundan ve mezkûr Beni-Yusuf ‘aşiretinin şeyhi Sâbık Salih nâm şahıs dahi kendülere refîk bulunduğundan derdest ile mahbûs kılınmış ve gasb-ı merkûmlardan Abdullah el-Hiloşen’in bir re’s erkek esp ile bir dişi ve erkek iki mehâr deve ve Matluk el-Müşbil’in beş deve deve ve bir mehâr (--) ile bir siyah çadır ve bir tek tabanca ve bir susak (?) ve bir kazma ve yüz direm ip ve üç köhne tulum ve dört (--) ve iki musta‘mel çuval ve iki kıyye palamut ve üç kıyye tütün şeyhleri Abdülibrahim ve Müfettiş Ahmed Efendi ma‘rifetleriyle cânib-i hükümete celb olunmuş ve hayvanat-ı mezkûrenin burada kaldıkda telefi mahfûz (?) olduğundan cezâ kanûnnâme-i hümâyunun kırk altıncı maddesi ahkâmına tevfîkan bi’l-(--) ‘alenen fürûhtuyla esmân hasılasının mağsub-ı merkûmun nukûd ve eşyâ-yı mağsubelerine bedel i‘tâsı ve fazla şey kalır ise ashabı taraflarına îfâsı ve noksan olur ise rüfekalarından tazmîn olunacağı ve kendülerinin derdest olunduklarında mücâzat-ı lâzımeleri tehdîd olunacağından ber-minvâl muharrer hayvanat ve eşyâ-yı mezkûra fürûhtu lâzım gelanlara emir ve fermân buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 25 Ramazan sene (12)87 ve fî 6 Kânun-i evvel sene (12)86.

Vekil-i sâlis ve Reis-i meclis.

Numero 195

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen ticâret ve idâre ve temyîz mecâlisinin ibu i‘lâmatı yegân yegân mutâla‘a olundukda hülâse-i me’âli Tütüncü Mehmed Ağa’nın guzerân iden seksen beş senesi şehr-i Cemâziye’l-evvel’inin yirmi sekizinci günü

izhar-ı (--) meclis-i mezkûr i‘lâmında münferiden beyân olunduğu vechle merkûm Mehmed Ağa’nın Hasan Hüseyin el-Micho on beş bin yüz doksan guruş düyûnuna mukâbil elli yedi batman dört kayd-ı duhânıyla bin üç yüz kırk guruş nukûdu zuhûr iderek duhân-ı mezkûr esmânıyle nukûd-ı mezkûranin ashab-ı matlûk garâmeten iflâsı lâzım geleceği hüküm ve beyân olunduktan sonra duhân-ı mezkûrun ehl-i hibre ma‘rifetiyle beher batmanına mal-ı (?) rusûmât ol-vakt yüz on iki guruş fiyat kat‘ olunarak ol-vechle kısmet-i guremâsı gösterilmişken muahharen sene-i merkûm Cemâziye’l-âhir ’inin yirmi beşinci târîhinde mezbûr Akob merkûm Mehmed Ağa zimmetinde olan dört bin yüz doksan guruş alacağına mukâbil mezkûr tütünü kâmilen kabz ve beher batmanını ellişer guruş hissesiyle (?) alacağına takas eylediği gibi bin üç yüz guruş dahi nakd ahz ile kâffe-i matlûbunu tamamen istîfsâ itmiş ise de çünkü ber-mûceb i‘lâm ticâret medyûn-ı merkûmun ashâb-ı matlûbdan Mahmud Ağa’ya dokuz bin ve Hüseyin Kerime’ye iki bin guruş düyûn müsbeti henüz (--) olduğu ve bu misillû izhar-ı iflâs iden medyûnların dâyinleri iflâs masasına mürâca‘atla guremâlarını almak ticâret kânunu ahkâmından olmak ve emir-i kabz ve istifâ ise ba‘de hükümü’l-‘ilan vukû‘ bulmak hasebiyle merkûm Akob’un istîfâ-yı matlûb â‘diyede kânunen hakkı olamayacağı bedîhî olmağla mukaddemâ fî 3 Ramazan sene (12)85 târîhli tanzîm olunan ticâret i‘lâmı mûcebince merkûm Akob’un (--) (--) olan mâl-ı esmânıyla nakd-ı mecmu‘atdan kendü hissesi mâhsûben giru kalan mebâliğin bi’l-istirdâd ashâb-ı matlûk gurâmata taksîm ve i‘tâsı ve egerçe iddi‘âya göre medyûn-ı merkûmun mevcûd cihetle hak alacakı daha başka bir gûnâ mâl ve eşyâsı var ise anların dahi kânun ve nizâmı vechle guremâya irhâlen (?) tasviyesi zımnında tekrar meclis-i ticârete havâlesi bâbında fermân. Fî 26 Ramazan sene (12)87 ve fî 7 Kânun-i evvel sene (12)86.

Vekil-i sâlis ve Reis-i meclis.

Numero 196

Fermân-ı sâmîleri üzere mülâzım Hüseyin Ağa ile Zabtiye Bağob ve sâhib-i ‘arzuhâl Mustafa tekrar celbiyle başka başka icrâ olunan istintakları fezlekesinde mûmâ-ileyh Hüseyin Ağa Rum Kal‘a kaimmakâmlığından ihzârına me’mûr olduğu sirkât töhmetiyle müttehim Ali ve Mohaso nâm iki nefer sâriklerî ihzâr ideriken esnâ-yı rahda Tatburcu karyesine gelub mûmâ-ileyh Heseyin Ağa keyifsiz olarak

karye muhtarı dahi mevcûd olmadığı hâlde sârik-i merkûmanı merkûm Mustafa'ya teslîm eyledik deyu beyân itmişler ise de merkûm Mustafa'nın ifâdesinde bunlara bir sıcak mahal göster deyu emir eyledi ben dahi bir mağara gösterdim (--) Yakub ma'rifetle ayaklarına dahi buhağı urup mezkûr mağaraya habs eyledik ve sabaha kadar muhâfaza itmek içün karye ahâlisinden iki nefer götürmeğe geldikde sonra bakdık ki firâr itmişler ve muahharen her ne kadar şurayı burayı aradık ise de bulamadık deyu ifâde ve beyân eylemiş ve mûmâ-ileyh Hüseyin Ağa'nın keyifsizliği hasebiyle sârik-i merkûmanın firâr itmiş oldukları mücerred zabtiye-i merkûm Yakub'un 'âdem-i muhâfaza ve dikkatsizliğinden (--) iki ve merkûm Mustafa'nın bu husûsda sun' ve medhâli olmadığı misillû li-ecli'l-muhâfaza kendüsüne dahi teslîm olunmadığı fezşeke-i nutkîyelerinde tahakkuk itmiş olmağla mazbata-i merkûmun bu nesebîyatından dolayı cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz on yedinci maddesine tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyetinden i'tibâren on beş gün müddetle mahbûsiyeti ve merkûm Mustafa'nın dahi bu husûsda medhâli olmadığı tahakkuk eylediği cihetle bir haftadan beru mahbûsiyeti gadr-ı mûceb idügünden nefsine kefîl alınarak tahliye-i sebîli husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 29 Ramazan sene (12)87 ve fî 9 Kânun-i evvel sene (12)86.

Numero 197

Mutasarrıf sâbık sa'âdetlu Şebli Paşa hazretlerinin (--) ve merbût tezkeresiyle nakîbü'l-eşrâf Refiklü Hüseyin Efendi'nin (--) Serkis'in (?) 'arzuhâli bi'l-mütâla'a fezleke-i-i me'âli müşarülileyhin Urfa'dan infisâlinden mukaddem telgıraf müdürü müteveffâ Ahmed Efendi'den almış olduğu bir re's esteri mûmâ-ileyh Hüseyin Efendi kendü malı olduğunu Urfa'da ve merkûm Serkis kezâlik ester-i mezkûr kendüsünün olduğunu Haleb vilâyet-i celîlesinde 'arzuhâl takdîmiyle iddi'â ve keyfiyetin mahalde bi'l-tahkîk icâbının icrâsı beyânından 'ibâret olub mûmâ-ileyh Hüseyin Efendi celb ile istifsar-ı keyfiyet olundukda ester-i mezkûr kendüsünün malı olmayub ve bu bâbda müşarü'l-ileyh hazretleriyle bir da'vâsı dahi bulunmadığını ifâde ve beyân eylediği misillû merkûm Serkis dahi celb ve isti cevâb olundukda mezkûr ester her ne kadar kendü malım ise de müşarü'l-ileyh hazretleriyle bi't-tav' ve'l-rızâ da'vâmdan meccânen ferâgat itdim deyu beyân ve ifâde itmiş olduğu ve keyfiyet-hâl bu merkezde bulunmuş idüğü bâbında fermân hazret. Fî 9 Şevvâl sene (12)87 ve fî 20 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Sayfa 52

Numero 198

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı istintaklarında derûn-ı curnâlde muharrerü'l-ismi Hâkim Dede mahalleli Köşger Said'in mahdûmu Hüseyin Zülfikar dünki gün Hâric sur'da gezer iken Arabmeydanı mahalleli Halil nâm şahıs merkûm Zülfikar'a harfendazlık eylediği ve mezbûr Halil'e Yusuf ve Mehmed ve Abuzer nâm şahıslar dahi mu'âvenetde bulunduğu beyânından 'ibâret olub keyfiyet merkûm Halil'den istifsar olundukda mezbûr çocuğa harfendazlık ittiğini inkârda bulunmuşlar ise de kendüsü ve merkûm Yusuf ve Mehmed ve Abuzer'in uygunsuz makûlesinden oldukları nâhiye-i hâllerinden nümâyan olub çocuk-ı mezbûra harfendazlık itmiş oldukları emâre-i kavîyeden bulunmuş bulunmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz ikinci madde-i 'ilâvesine tevfîkan merkûm Halil'in târîh-i habs olan fî 16 Kanûn-i evvel sene (12)86 târîhinden i'tibâren on beş gün ve kendüye mu'âvenet iden merkûman Yusuf ve Mehmed'in birer hafta mahbûsiyetleri ile içlerinden firârda bulunan merkûm Abuzer'in dahi derdesti husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 6 Şevvâl sene (12)87 ve fî 17 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Numero 199

Teb'â-yı Devlet-i 'Âlîyenin Ermeni milletinden Mardinli İram nâm kimesnenin nehâren açık bulunan dükkânından bir çift ayakkabı ahz itmiş olduğu işbu curnâlde beyân olunan Beni-Mehmed 'aşiretinden Fazıl'ın oğlu Salih nâm şahıs celb ile istifsar-ı keyfiyet olundukda çend günden beru Urfa'da sâillik ile dolanmakda iken merkûm İram'ın dükkânından mezkûr ayakkabını ahz itmiş olduğunı mukır ve mu'terif bulunmuş olduğundan mezkûr ayakkabı sâhibine bi'l-istirdâd cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz otuzuncu maddesine tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyeti olan fî 11 Kanûn-i evvel sene (12)86 târîhinden i'tibâren merkûm Salih'in üç mâh müddetle mahbûsiyeti lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 6 Şevvâl sene (12)87 ve fî 16 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Vekil-i sâlis ve reis-i meclis.

Numero 200

Geçen sene kur‘â efradı firârisinden olub Suruç kazasına tâbi‘ Atmanın karyeli Abdullah ve Abo’nun hânelerinden nüzûl iderek üç bin guruşluk eşyâlarını sirkât eylediği gibi ve endâht itdiği kurşun yarasından dahi ‘iyâlinin hayli vakitden beru keyifsizliğine sebeb olmuş olan karye-i mezbûreli Müşo ile müdde‘îlerinin icrâ-yı mehâkimeleri fî 13 Ramazan sene (12)87 târîhli şeref-vürûd iden emirnâme-i vilâyet-penâhi muktezâsından olub merkûm Müşo ise el’ân Suruç kazasında bulunmuşlar behemehâl derdest olunarak burada bulunan müdde‘îleriyle li-ecli’l-mehâkime ve tahte’l-hıfz bu tarafa sür‘at-i irsâli zımnında kaimmakâmlık-ı mezkûra müekked emirnâme-i mutasarrıfîleri şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 6 Şevvâl sene (12)87 ve fî 16 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Numero 201

Taraf-ı sâmîlerine imtinâlen işbu curnâl ve merbût telgıraf mutâla‘asıyla me’âli teftiş-i sâlis Abdulkadir Efendi’nin bundan akdem (--) ‘aşiretinde esnâ-yı rahda Karaseki nâm mahalde Suruç kazasına tâbi‘ Sükranimeylek karyeli Alo nâm kimesne karşusuna çıkub kendüsünü gasb itmek emelinde olduğu ve muahharen Birecik kazasına vüsûlüne müte‘âkib kesişde (?) geldiği telgırafında bunlar beş nefer olub dördü ötede durarak merkûm Alo gelub bize ta‘arruz eylediği beyânından ‘ibâret olub merkûm Alo meclis-i ‘acizânemize celb ile istfsâr-ı keyfiyet olundukda kendüsü ve dört nefer dinilan (--) çoban makûlesinden olub evvel gün mezkûr Karaseki nâm mahalde ağnâm ra‘y ideriken mûmâ-ileyh Abdulkadir Efendi esnâ-yı rahdan mürûrunda beraber ile (--) olub merkûm Alo dahi Ekrâd makûlesinden olarak mücerred (--) (--) seyr itmek üzere biraz ileru geldiğini ifâde ve beyân itmiş ve fi’l-hakika kendüsü çoban makûlesi olub o misillû uygunsuzlukda bulunmayacağı dahi nâhiye-i hâl ve emvâlinden tahakkuk ve nümâyan olmağla bir haftadan beru mahbûsiyeti gadr-ı mûceb olarak tahliye-i sebîli husûsun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân. Fî 6 Şevvâl sene (12)87 ve fî 17 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Numero 202

Muahharen tutulan istintakları fezlekesinde sâhib-i ‘arzuhâl Mustafa karye muhtarı olmadığı hâlde mu‘âvenetde kusûr itmeyub fakat mahbûs-ı merkûmanı mağaraya koydukları vakt kendüleri beklemek üzere iki nefer (--) (--) gideriken ben gelinceye kadar sen burada mukayyid ol deyu zabtiye Yakub’a temennih eyledikde

ve kendüsü dahi Ekrâd makûlesinden olub ‘adam arar iken (--) itmiş ise de bu kusûrundan dolayı yirmi günden beru mahbûsiyeti cezâ-yı kâfi olduğundan tahliye-i sebîli ve zabtiye-i merkûm dahi fi’l-asl Rum Kal‘a ahâlisinde olduğu hâlde mahbûs-ı merkûmanın firârileri (--) ‘adam (--) (--) itmiş olduğu anlaşılmış olmağla ba‘demâ bu misillû erbâb-ı hebâyâtın ihzârına (--) olduğu hâlde esnâ-yı rahda nuzûl ve betûtet eylediği hâlde kimesnenin (--) bırakub kendü ma‘rifetiyle muhâfaza ve nezâret itmek husûslarının zabıta tarafından kendülerine (--) ve temennih olunarak nesbiyâtı cihetle mazbata-i merkûmun cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz on yedinci maddesine tevfîkan iki mâh müddetle mahbûsiyeti mütevakkıf re’y-i ‘âlîleri bulunmuş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 8 Şevvâl sene (12)87 ve fî 19 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Sayfa 53

Numero 203

Sâhib-i ‘arzuhâl Mehmed Şerif fi’l-asl Musul ahâlisinden olub târîhden beş altı mâh mukaddem li-ecli’l-ticâre Urfa’ya gelerek Hâcı Şakıb Efendi’nin Vasat Çarşu’da vâki‘ hânında ticâretle beytûtet ideriken sâkin olduğu oda kapusunun leylen anahtarı şikest olunarak altı bin beş yüz guruş mikdârı nukûdu sirkât olunub ol-vakt cânib-i hükümete vâki‘ olan iştikâs (?) üzerine der‘âkâb hân-ı mezkûr bekçisi ile odabaşısı ve orada mukîm ve misâfir bulunan lâzıme’l-istintak kesân ve han ağası Hâcı Ahmed Ağa celb ile muvâcehen ve gıyâben istintak olunduklarında merkûm Mehmed Şerif’in sirkât olundu iddi‘âsında bulunduğu akçenin sâriki kim olduğuna diar kimesne hakkında bir emâre ve serrişte alınamamış ve şimdiye değin her ne kadar taharrî ve tefahhus olmuş ise de yine bir tarafdan bulunanamamış ve hân-ı mezkûr ise öteden beru misâfir konar ve göçer han olduğundan ve bu misillû Tüccâr hânlarından istihdâm olunan odabaşı ve bekçilerden bilâ-kefâlet istihdâmına her ne kadar nizâmen mesâğ yoğisede hân-ı mezkûr müste’cîri bulunan merkûm Hâcı Ahmed Ağa mezkûr odadaşı ve bekçi-i bilâ-kefîl istihdâm eylediği dahi cânib-ihükümetten olunan i‘lâmata (?) vâkıf olmadığından (--) iderek müdde‘î-i merkûm

dahi han ağasından tazmîni iddi‘âsında olub ve bu misillû tazmînata dâir bend-i musarrah görülememiş olduğundan icrâ-yı iktizâsı mütevakkıf re’y-i asafâneleri bulunmuşdur olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 9 Şevvâl sene (12)87 ve fî 21 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Vekil-i sânî ve reis-i temyîz.

Numero 204

Bundan akdem Siverek tarîkinde dört bin beş yüz guruşluk nukûd ve eşyâları gasb olunmuş olan Urfalı Bakkal Abdurrahman ile ma‘lûme’l-ismini dört nefer rüfekâsının gasbları dinilan Ben-i Yusuf ve Cümeyle ‘aşiretinden matlûkü’l-meş‘al ve Diyabü’l-Karid ve Akil’ ve Abdülhiloş nâm eşhâs firârda olub Şeyhleri Abdülibrahim ve bir (--) ma‘rifetle celb olunan bi’l-âre murakkamü’l-mikdâr eşyâları meclis-i ‘acizânemiz nezaretine ve me’mûr-ı İzzer Ağa bendeleri ma‘rifetiyle ‘alenen bi’l-müzâyede eşya-yı mezkûra esâmîleru zîrînde murakkam fiyat ile müşteriler ‘uhdesinde men-hasbe’l-mecmû‘ (--) bilâ-yalnız üç bin sekiz yüz altmış beş guruş otuz pâreye takarrür itmiş ve meblâğ-ı mezkûrun müşteri-i merkûmun zimmetlerinde me’mûr-ı mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle bi’l-istîfâ ba‘de mağsub-ı müttehimin nukûd ve eşyâ-yı mağsûbelerine bedel virilmek üzere meblağ-ı mezkûrun (--) hukuk sandıında cem‘ ve hıfz ettirilmesi lâzım gelmiş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 9 Şevvâl sene (12)87 ve fî 21 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Numero 205

Sâhib-i ‘arzuhâl Olukoğlu Halil ile hemzesine (?) vekil bulunan zevci Hâcı Mehmed Ağa mukavvî Hâcı Mustafa ve birâderi Hâcı Mehmed’in kendülerinden iddi‘âda bulunduğu isbât-ı neseb da‘vâsından dolayı Haleb’e iğrâmları içün müdde‘îyan-ı merkûmandan şurûtamızda tatbîkan bâ-kefâlet mu‘teberesinde ahz olunması istirhâmında bulunduklarından müdde‘îyan-ı merkûmanın fî 27 Rebiü’l-âhir sene (12)87 târîhiyle müveşşah cânib-i vilâyet-penâhiden götürmüş oldukları emirnâme-i ‘âlîyede (--) mahali meclis-i temyîzinde şer‘î-şerif ve kanûn-ı münife tatbikan fasl ve ru’yet eğerçe virilan hükme ahd olunmayub (--) dahi olmayub istinâf talebinde bulundukları hâlde icâbına bakılmak üzere şürûtamızda (?) tatbikan (--) hâvî evrak ile ma‘ân Haleb’e iğramları emirnâme-i mezkûr ahkâmından olub

merkûm Olukoğlu Halil (--) asâleten ve merkûm Hâcı Mehmed Ağa zevcesine ve sâir üç nefer hissedârlara vekâleten li-ecli'l-mehâkime celb (--) itmek istid'âsında bulunduklarından müdde'îyan-ı merkûmandan şürût (--) tevfîkan bâ-kefâlet (--) ahzı husûsunun cânib-i zabıtaya ve merkûm Hâcı Mehmed Ağa'nın zevcesine ve diğer üç nefer hissedârların vekâlet (--) ahz itmek zımnında cânib-i şer'î-şerife havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 9 Şevvâl sene (12)87 ve fî 20 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Numero 206

Nefsi Siverek kazasının Hasan Çelebi mahallesi ahâlisinden Zelko'nun oğlu Mehmed nâm şahıs mechûle'l-ahvâl olarak çend günden beru Urfa'da dolaşdığı hâlde Sipahi Çarşusı'nda müzâyede vakti olan (--) bir gördük koynundan akçe kisesi çıkarır iken çarşu-yı mezkûrda bulunan Karan Mustafa'nın oğlu Bekir ve Derzi Ahmed ma'rifetiyle yedinden ahz olunub sahibine sahibine teslîm olunur iken teftiş-i sânî Mustafa Efendi tarafından tesadüf olunduğu işbu jurnâlde beyân olunmuş ve merkûm Mehmed'in işbu harekâtı mücerred yan kesicilik demek olduğundan cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz otuzuncu maddesine tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyeti olan fî 21 Kanûn-i evvel sene (12)87 târîhinden i'tibâren üç mâh müddetle mahbûsiyeti ve ikmâl-i müddetinde (--) (--) tarafından (--) lâzım gelmiş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 16 Şevvâl sene (12)87 ve fî 28 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Numero 207

Sâhib-i 'arzuhâl Haco Koniler mahalleli Cuma'nın hânesinden sirkât olunan bir mehâr deve içün celb ve mahbûs olmuş ise de tedkîkât-ı vâk'âda fi'l-hakika merkûm Haco esnâ-yı rahda bir mehâr Sahibsiz deve bulub hükümete götürerek beytü'l-mâl me'mûru tarafına teslîm eylemekde iken mezkûr deve Beni-Mehmed 'aşiretinden Hamdi bin Mehmed nâm kimesnenin zâyi' olan devesi olduğu cânib-i şer'î-şerifde isbât iderek ahz itmiş ve merkûm Haco'nun tahliye-i sebîli bâbında. Fî 19 Şevvâl sene (12)87 ve fî 30 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Sayfa 54

Numero 208

Teb‘â-yı Devlet-i ‘Âlîyenin Ermeni milletinden sâhib-i ‘arzuhâl Seko’nun ifâdesi târîhinden üç gün mukaddem sâ‘at dokuz raddelerinde Hamas’dan hâneme gelur iken nizâmiye tabur kâtibi İsmail Bey’in birâderi Ali Bey ile kumârbaz Hendo nâm kimesneler bana tesadüf idub bir sigara (?) bahânesiyle merkûm Hendo ‘indimde bulunan iki bin (--) Mecîdiye ve bir altılık paresi almış deyu da‘vâ ve merkûm Ali Bey dünki gün Haleb tarafına gitmiş olduğu istihbâr kılındığından celb olunan merkûm Hendo’dan keyfiyet istifsar olundukda keyfiyeti inkârda bulunmuş ise de şamatalarından ayrışmış (?) bulunan berber esnâfından Aruş ile Taşçı Estor’un ba‘de’l-tahlîf ihbârlarıyla merkûm Hendo akçe-i mezkûreyi mezbûr Seko yedinden ahz eylediği tahakkuk itmiş olmağla meblağ-ı mezkûr sâhibine ba‘del-istirdâd cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz otuzuncu maddesine tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyeti olan fî 18 Şevvâl sene (12)87 ve fî 26 Kanûn-i evvel sene (12)86 târîhinden i‘tibâren üç mâh müddetle mahbûsiyle kendüsü dahi mechu’l-ahvâlin ve serseri makûlesinden olmağla ba‘de’l-ikmâl el-hade mahal-i ahire teb‘îd-i husûsun cânib-i zabıtaya havâlesi iktizâ ider olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 22 Şevvâl sene (12)87 ve fî 31 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Vekil-i sâni ve reis-i temyîz.

Numero 209

Süvârî-i belediye neferâtından Derviş’in işbu ‘arzuhâl me’âlinde Urfa mahbûshânesinden kendüsüne terfîkan Rum Kal‘a’ya gönderilmekde olan mahbûsu Hamo esnâ-yı rahda firâr itmiş olduğundan dolayı elli günden mütecâviz mahbûs bulunduğundan ‘ibâret olub merkûmun meclis-i ‘acizânemize celb ile icrâ olunan istintakında merkûm Hamo’ya Rum Kal‘a kazasına götürür iken esnâ-yı rahda Höyük karyesine bir sâ‘at mesâfede üç nefer eşhâs önüne çıkub kendüsünü taş ve değnek ile darb ve lâ-ya‘kıl bırakub mahbûs-ı merkûm yedinden alub firâr itmiş olduklarını ve karyeleri bulunan Konak karyesine kadar kendülerini ta‘kib idub orada hânelerini hâli görmek hasebiyle karye-i mezkûr muhtarı Seyyidi Kerim’den su’âl ve tahkîk itmiş ise de mahbûs-ı merkûm giceleyin hânesine gidub çoluk ve çocuklarını alub firâr eylediğini ve ber-vechle haberi olmadığını muhtar-ı merkûm ifâde eylediğini beyân ve tahkiye itmiş ve merkûmun bu ifâdesi şayat i‘tibâr olunub mahbûs-ı merkûmun firâr itdiği dikkatsizlikten (--) itmiş olduğunu reviş hâlden

anlaşılmış olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz on yedinci maddesine tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 8 Ramazan sene (12)87 târîhinden i‘tibâren kırk beş gün müddetle habsen tevfîki lâzım gelmişolmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 22 Şevvâl sene (12)87 ve fî 31 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Vekil-i sâni ve reis-i temyîz.

Melfûf istintakla ma‘ân mazbata takdîm olunmuşdur.

Numero 210

Fi’l-asl Musul ahâlisinden olub târîhden dokuz mâh mukaddem ticâretle Urfa’ya gelub Hâcı Sakıb Efendi’nin çarşuda vâki‘ Eski Gümrük hânı dimekle ma‘rûf bir bab hânında ticâretle mukîm bulunan Mehmed Şerif’in sâkin olduğu fevkânî oda kapusunun anaktarı şikest olunub oda-yı mezkûr derûnunda bulunan eşyâlar içünden yedi bin kusûr guruş nukûdu sirkât olunduğunu merbûten takdîm-i pişgâh-ı hazret-i mutasarrıfîleri kılınan (--) ‘arzuhâlnde iddi‘â ve hân-ı mezkûr müste’cîrî Hâcı Ahmed Ağa ile odabaşısı dinilan Cerco veled-i Yahos ve bekçisi gurebâdan Hâcı Abdurrahman ile hân-ı mezkûrda misâfir bulunan ba‘zı lâzımü’l-istifsar kesânın celb ile keyfiyet bi’l-etraf tetkîk ve tahkîk olundukda nukûd-ı mesrûka-i mezkûreye dâir kimesne hakkında bir emâre ve serrişte alınmamış ve merkûm Mehmed Şerif’in ise salifü’l-beyân akçesi leylen sirkât olunduğu ibrâz eylediği ahz ve i‘tâ (--) (--) hâlden anlaşılmış olub ve hân-ı mezkûr dahi taht-ı emniyet ve muhâfazada bulunmuş (--) (--) olduğu ve bu misllû hânlarda istihdâm olunan bekçi ve odabaşılarıdan kefâlete rabt her ne kadar nizâmı iktizâsından ise de nizâman ri‘âyet itmeyerek müste’cîr-i merkûm odabaşı ve bekçi-yi merkûmanı kefîl ve senedsiz istihdâm itmiş olduğunı mukır ve mu‘terif bulunduğundan merkûm Mehmed Şerif’in ise akçe-i mesrûka içün her ne kadar ‘arzuhâl takdîm iderek sızlanmakta olub bu bâbda müste’cîr-i merkûmun kefîlsiz ‘adam istihdâm eylediğinden dolayı tazmînât husûsunda buna dâir nizâmat (--) ‘uhde bir sarâhat görülememiş olduğundan keyfiyetin cânib-i vilâyet-penâhiden istîzân buyrulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 23 Şevvâl sene (12)87 ve fî 3 Kanûn-i sâni sene (12)86.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Numero 211

İşbu cürnâl hülâsası Urfa'nın Telfutur mahalleli HâcıEyüboğlu Halil nâm şahıs tesadüf (?) esnâfından (--) Kivo'un Pineci Çarşusı'nda vâki' dükkânından nehâren iki 'aded pıçak ve bir 'aded beyaz şalvar ahz eylediği beyânından 'ibâret olub merkûm Halil ve mezbûr Kasab celb ile icrâ olunan muvâcehelerinde eşyâ-yı mezkûru merkûm Halil nehâren merkûmun dükkânından ahz eylediği ikrâr ve i'tirâf iderek sâhibine teslimi istirdâd kılınmış ve merkûm Halil ise bu misillû ahzekâr mekr ve (--) sâbıkalı olduğundan cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz otuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyeti olan fî 26 Teşrin-i sânî sene (12)86 târîhinden i'tibâren beş mâh müddetle mahbûsiyeti meclisce karar virilmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 24 Şevvâl sene (12)87 ve fî 4 Kanûn-i sâni sene (12)86.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Sayfa 55

Numero 212

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde müdde'î-i 'âlîye Aceloğlu Hüseyin'in Zebire nâm hatunu sâhib-i 'arzuhâl Berhoşnan'ın silk-i celîl 'askeriyede bulunan oğlu Halil'in nâ-mezâdlısı olduğu hâlde merkûm Hüseyin mezbûreyi Hamid nâm kimesneye tezvîc itmesine söz virmiş olduğunu da'vâ ve keyfiyet merkûm Hüseyin'den istifsar olundukda fi'l-hakika fakr-ı sâlihden 'acz ve nâçâr olduğum cihetle (--) Çarmorlu karyeli merkûm Hamor'a söz virub üç yüz on iki guruş ahz-ı ittifâk eyledim ise de yine merkûm Halil'den gayrısına virmem eğer virur isem lâzım gelan cezâma razıyım deyu temhid itmiş olduğundan ve merkûm Hamid'den ahz itmiş idiğünden mezkûr üç yüz on iki guruşun tarafeyn rızâsıyla otuz bir güne değin edâsına Acel'in oğlu Kendirci Hâcı Ali nâm kimesne kefîl ve (--) olmuş olduğundan ol-vechle senedinin ahzıyla merkûm Hüseyin'in tahliye-i sebili husûsun cânib-i zabıtaya havâle buyurulması bâbında fermân hazret. Fî 25 Şevvâl sene (12)87 ve fî 4 Kanûn-i sâni sene (12)86.

Numero 213

İşbu istintak-ı müeddâsından keyfiyet müstebân buyurulacağı vechle Urfa'ya tâbi' Keys 'aşiretinden Cümeyle oymağının Şeyh Sâbık Abdullah el-Osman ile meclis-i idâre 'âzâsından Refiklü Hüseyin Ağa'nın meclis-i 'acizânemizde vukû' bulan muvâcehe ve murâfa'alarında merkûm Abdullah'ın ifâdesi essâbık Urfa mutasarrıfı ve hâlen Ürne (?) vâlî-i ve'l-işânı devletlü Takiyuddin Paşa hazretleri zimmetinde her (--) eşyâ ve mevâşîlerim cânib-i hükümetden celb ve zabt olunub bi'l-müzâyede ensmân-ı (?) hâsılası Urfa mâl sanduğuna teslîm kılındıktan sonra mutasarrıf-ı essâbık sa'âdetlü Ali Paşa hazretleri hengâmında dahi emvâl ve eşyâ-yı mezbûrelerin istirdâdına irâde-i seniye sâdır olunmuş ise de mezkûr Keys 'aşâirinin bakâyâlarına mâhsûben esmâni mâl sandığına teslîm olunmuş olduğundan binâen yine mezkûr 'aşiretlerin virgü bakâyâsından tahsîl olunub tarafıma virilmek üzere müşarülileyh Ali Paşa zimmetinde işbu hazır-ı bi'l-meclis Hüseyin Ağa me'mûr olarak yedi bin guruş beni-Mehmed ve yedi bin guruş beni-Yusuf ve yedi bin guruş Tamah ve on bin guruş Cümeyle nâm 'aşâirlerin virgü bakâyâsından tahsîl idub bir akçe bana virmedi hâlen zimmetinde olduğundan tahsîli matlûbumdur deyu da'vâ ve keyfiyet Ağa-yı mûmâ-ileyhinden istifsar olundukda müşarülileyh Takiyüddin Paşa hazretleri zamanında merkûm Abdullah'ın emvâl ve eşyâsı hükümet konağında bi'l-müzâyede fürûht olunub muahharen esmânının red-i irâde buyuruldu lâkin merkûmun iddi'â eylediği meblağ yirmi sekiz bin guruş olmayub otuz bir bin guruş olub meblağ-ı mezbûrun on bin guruşu Cümeyle ve yedi bin beni-Yusuf ve yedi bin Tamah ve yedi bin beni-Mehmed 'aşiretlerinin cem'ân otuz bir bin guruş ma'rifet-i 'acizânemde tahsîl ve merkûm Abdullah i'tâsına me'mûr buyurulmuş olduğum ve kendüsüde mezkûr Cümeyle 'aşireti şeyhi bulunduğuna mebnî on bin guruş kıble'l-tahsîl kendü 'aşiretinden taraf kabul idub kusûr yirmi bir bin guruş dahi sâir oymaklardan bi'l-tahsîl merkûm Abdullah gerek nakden ve kerek (--) mâlından almış olduğu hayvânat esmânına mukâbil i'tâ olunarak kendüsüyle hesabımız bi'l-reviye meblağ-ı mezkûrdan merkûmun benim 'indimde üç bin dört yüz kusûr alacağı kalmış ise de meblağ-ı mezkûr dahi zâhire esmânî olarak asâlet ve kefâlet cihetinden merkûm zimmetinde alacağım olan on iki bin kusûr guruşdan bi'l-tenzîl kusûr sekiz bin beş yüz guruş matlûbum kalmağla huzur-ı meclise ibrâz eylediğim işbu bir kıt'a (--) senedi dahi bi't-tav' ve'r-rızâ ol-vakt tarafıma virmiş idi deyu ifâde ve beyân itmiş olduğundan ol-vakt hîn-i muhâsebelerinde hazır-ı bi'l-meclis olarak sened-i

mezkûra asâmîleri şâhid yazılmış olan meclis-i belediye a‘zâsından Yusuf Efendi ve evkâf kâtibi Abdurrahman Efendi ‘Attar Reşid Efendi’nin yegân yegân celb ile bi’l-muvâcehe ve ba‘de’l-tahlîf su’âl olunduklarında târîhden beş altı sene mukaddem mîr-i mûmâ-ileyh Hüseyin Ağa’nın konağında hazır olduğumuz hâlde işbu Abdullah dahi oraya geldi Hüseyin Ağa kendüsüne didiği gel seninle bir hesâb görelum muhâsebelerini rü’yet eylediler meyânelerinde bâ‘is-i muhâsebe olan otuz bir bin guruşdan on bin guruşunu merkûm Abdullah ‘aşiretinden taraf-ı kabul idub on yedi bin beş yüz guruşu dahi kabz teslîm itmekle kusûr-ı matlûbu kalan üç bin dört yüz elli guruş Ağa-yı mûmâ-ileyh zâhire esmânından deynî olan mubâlâğa mâhsub bir leh mezkûr otuz bir bin guruşdan bir akçe hakkı kalmadığını beyânıyla Ağa-yı mûmâ-ileyhin zimmetinde ibrâ eylediği hâvî bir kıt‘a (--) sened i‘tâ eyledi deyu ‘ale’l-ittifâk makâm-ı şehâdetde ifâde ve ihbâr itmiş ve mezkûr sened dahi merkûm Abdullah’ın kendü mâllarıyla (--) ve mûmâ-ileyh Yusuf Efendi’nin el yazusu olub merkûm Abdullah beyân ve ihtâr olundukda evvelâ Ağa-yı mûmâ-ileyhin ‘indinde benim böyle senedim yokdur deyu inkâr ve muahharen sekiz bin beş yüz guruşluk diye senedim var ise de belki işbu ibrâ senedinin mallarını mâllarım (--) ve hak itdirmiştir cevâbının tasaddîde bulunmuş ise de sâlifü’l-ismi muhbirlerin makâm-ı şehâdetde olan ifâdelerinden sûret-i ibrânın vukû‘-yı tahakkuk ve tebeyyün eylediğinden başka mâllar dahi kendü takrîr ve ikrârı üzere iki kıt‘a mâllarından birine mutâbık görünmüş olmağla merkûm Abdullah’ın bu sûretçe da‘vâsında haksız Ağa-yı müşarülileyh zimmetinde bir alacağı olmadığı zâhir hâlden nümâyan olmuşdur olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 17 Şevvâl sene (12)87 ve fî 28 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Sayfa 56

Numero 214

İşbu istintak-ı müeddâsından keyfiyet rehin ‘ilm-i sâmîleri buyurulacağı vechle Urfa merbûtâtından Cümeyle ‘aşireti Sâbık Şeyh Abdullah el-Osman ile meclis-i idâre a‘zâsından Refiklü Hüseyin Ağa’nın meclis-i ‘acizânemizde vukû‘ bulan murâfa‘alarında merkûm Abdullah’ın iddi‘âsı târîhden iki sene mukaddem sekiz ve on bin guruş bir re’s kır erkek espi Ağa-yı mûmâ-ileyhin kendü yütm

zımnında bâ-sened matlûbu olan sekiz bin guruşa takas idub senedi tarafıma istirdâd itmek üzere esp-i mezkûru benden isteyub ben dahi götürüb kendüsüne teslîm eylediğimde muahharen ne esmânını alcağına takas itmiş ve ne senedi tarafıma istirdâd eylemiş deyu da‘vâ ve keyfiyet Ağa-yı mûmâ-ileyhden istifsar olundukda târîh-i mezkûrda meşhur ve ma‘rûf ‘indimde bir re’s (--) (--) erkek esp olub bir def‘â sorması bir yüzlük altunına olduğu hâlde merkûm Abdullah ol-vakt ‘indinde bulunan kısrağını getürüb mezkûr erkek espden akçesiz çevirerek fakat ‘aşâir sâiriden ba‘zılarıyla eylediğimiz mukavele gibi eğer kısrağın erkek götür ise bana ve kısrak getürür ise sana olmak şartıyla kendüsüyle mukavele eyledikde çekdirdiği kısrağı muahharen bir re’s kır erkek tay tevlîd idub henüz iki aylık iken vâki‘ olan mukâvele ve şürûtumuz vechle bi’t-tav‘ ve’l-rızâ merkûm Abdullah ol-vakt götürüb tarafıma i‘tâ eyledi ve ‘indimde iki sene kaldıktan sonra merd oldu işte esp-i mezkûr keyfiyeti bu vechledir yoksa merkûm Abdullah zimmetinde zâhire bahâsından matlûbum olan sekiz bin beş yüz guruş takas olmak üzere merkûr tayı kendüsünden mebâliğ (?) ve iştirâ itmedim hatta ber-minvâl muharrer kısrağından mütevellid mezkûr tayı tarafıma virmek üzere mukavelemize ‘ilmi lâ-hak olanlar var deyu takdîr ve beyân eylemesi üzerine muhbir olarak meclis-i ‘acizânemize celb olunan Urfa ahâlisinden Dede Emin Ağa’nın bi’l-muvâcehe ve ba‘de’l-tahlîf vukû‘ bulan ihbârında merkûm Abdullah akdemce bana bir tay vermeye söz virmişti o aralık me’mûriyetle hânesine gittiğim esnâda Şenine dinilan kısrağı işbu münâza‘a kayd olan bir re’s tay tevlîd eylediğini gördüğümde ol-vakt ve çend gün sonra şehre gelub refîklü Ali Efendi’nin konağında merkûm Abdullah’dan bu tayı istedim cevâbında kısrağımı Hüseyin Ağa’nın (--) erkeğinden çordum işbu tayı tevlîd eyledi kendüsüyle itdiğim mukavele ve şart üzere tay Ağa-yı mûmâ-ileyhindir deyu bana cevâb eyledi ben dahi sükût itdim ve bu takririni ol-vakt buna muharrib meclis bulunan Temavîzâde Refiklü Mahmud ağa ve Şeraczâde Mehmed Efendi Dögerlü ahâlisinden Alo ve İsmail ve Çolak Mustafa ve Şemo nâm kimesneler işittiler deyu merkûm Dede Emin Ağa beyâm ve ihbâr ve anın üzerine mezkûr el-esâmî zevât ve kesân dahi celb ve ba‘de’l-tahlîf yegân yegân istifsar olundukda merkûm Abdullah’ın ânifü’l-beyân virmiş olduğu takrîrini (--) tasdîk itmiş olduklarından merkûm Abdullah’ın bu bâbda olan iddi‘âsı vâhî ve fi’l-hakika Urfa’ca beyne’l-‘iş‘âr kısraklara bu misillû esp çekülübde tevlîd idecek tayının henüz bir iki aylık olduğu hâlde erkek esp sâhibine virilmesi

‘örf ve ‘adette olub merkûm Abdullah dahi tay-ı mezkûru virmek üzere mukavele ve şürût iderek henüz iki aylık olarak bi’t-tav‘ ve’l-rızâ virmiş olduğu sâbit ve mâ-tahakkuk (?) iken şimdi böyle hilâf sekiz on bin guruş kıymetlu bir esp virdim ve teyd olan matlûbâtına takas itmek üzere aldı iddi‘âsı nâ-mevcûd veya ma‘ni bulunmuşdur olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 18 Şevvâl sene (12)87 ve fî 28 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Numero 215

Mazabta (?) ve istintak müeddasından müstebân buyurulacağı vechle Cümeyle ‘aşireti Şeyhi Sâbık Abdullah el-Osman’ın meclis-i idâre a‘zâsından Refiklü Hüseyin Ağa ile meclis-i ‘acizânemizde vukû‘ bulan mehâkimelerinde merkûm Abdullah iddi‘âsı guzerân iden seksen bir senesinde Ağa-yı mûmâ-ileyh ‘aşiretimizin mîrî akçesine me’mûr olub ben dahi keyifsiz olduğum cihetle tarafımdan bi’l-vekâle Abdülabbas (--) ma‘rifetle ‘aşiretimiz bulunan yalnız Cümeyle ‘aşiretinden on beş bin beş yüz guruş mâl-ı mîrî tahsîl olunub hazînece (--) icrâ olunmayarak Ağa-yı mûmâ-ileyh zimmetinde kalmış olduğundan tahsîliyle ‘aşiret-i mezkûra virgüsüne mâhsûb olmasını (--) iderum deyu iddi‘â ve keyfiyet Ağa-yı mûmâ-ileyhden istifsar olundukda cevâbında kendüsü sene-i merkûmda ‘aşiret-i mezkûrenin mîrî akçesi tahsîline me’mûr olmayub ‘aded-i ağnâm akçelerinin tahsîli zımnında ‘azîmet eylemesiyle Şemer ‘aşâiri (?) içinde mezkûr Cümeyle ‘aşiretinden fakat on iki hânelerinin ‘aded-i ağnâm akçesini ahz ve istîfâ (?) itmiş olduğunu beyân eylediği misillû merkûm Abdullah’ın vekîl itmişidim didiği mezbûr Abdulabbas el-Fari dahi celb olunub ol-vech tahkîk-i madde olundukda merkûm Abdullah’ın ol-vakt nâ-mizac olmadığını ve Ağa-yı mûmâ-ileyh ise mezkûr Cümeyle ‘aşiretinden mîrî akçesi olarak bir akçe ahz itmeyub fakat Şemer içünde bulunan ‘aşâir-i müteferrika hânelerinden ‘aded-i ağnâm akçesi istihsal eylediği esnâda Cümeyle ‘aşireti hânelerini tanıyub bilmediğinden ne Abdullah ve ne de sâir bir kimesne beni vekâleten göndermeyub ben kendü nefsime refâkatiyle gidub on iki kadar Cümeyle hânelerini delâlet ve ihbâr eyledim Ağa-yı mûmâ-ileyh (--) ‘aded-i ağnâm akçeleri ahz ve istîfâ (?) eyledi deyu ifâde ve beyân itmiş ve merkûm Abdullah ise ‘aşiret-i mezkûrdan mîrî nâmıyla Ağa-yı mûmâ-ileyh tarafından

istihsâli iddi‘âda bulunduğu akçenin kimler zimmetinden ahz olunduğunu bilinemeyub ve mikdâr-ı müfredâtını bayân idemeyub ‘aşiret-i mezkûrdan bir kimesne tarafından bu bâbda yalnız iddi‘â vukû‘ bulduğu hâlde mücerred Abdülabbas el-Farsi’den işittim didiği hatta ve ol-vakt ben keyifsiz idim deyu îrâd eylediği kelimât dahi merkûm Abdülabbas ile olunan muvâcehelerinde hilâf vâki‘ çıktığı cihetle bu bâbda merkûm Abdullah’ın iddi‘âsı bâ-esâsi ve vâhî görünmüştür olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 17 Şevvâl sene (12)87 ve fî 28 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Sayfa 57

Numero 216

İşbu istintak-ı müeddasından keyfiyet rehin ‘ilm-i sâmileri buyurulacağı vechle Cümeyle ‘aşireti Şeyhi Sâbık Abdullah el-Osman’ın oğlu Ömer’in meclis-i idâre a‘zâsından Refiklü Hüseyin Ağa hakkında cânib-i vilâyet-i celîleye takdîm itmiş olduğu ‘arzuhâlinin bir fıkarâsı Ağa-yı mûmâ-ileyhin kendülerinden kırk bin kusûr guruş cerîme aldığı muharrer olub bu kere meclis-i ‘acizânemizde olunan muvâcehelerinde peder-i merkûm Abdullah’ın iddi‘âsı ‘arzuhâl-i mezkûru her ne kadar oğlum Ömer takdîm itmiş ise de da‘vâyı buna racî‘ olub ve ‘arzuhâlde kırk bin guruşa (--) yazılmış olduğundan sıhhati mutasarrıf es-sâbık sa‘âdetlu Ziya Paşa zamanında Harran’da (--) olduğu hâlde bir def‘â dört bin beş yüz guruş ve yine Harran’ın Kayacık karyesinde bir def‘â yirmi ‘aded Osmâni altunı ve Urfa’da konağında elli ‘aded beyâz (?) Mecîdiye ve yine konağında kırk beş ‘aded Osmanî altunı bir def‘â ve yine mutasarrıf es-sâbık sa‘âdetlu Tevfik Paşa zamanı konağında altmış ‘aded beyâz (?) Mecîdiyedir ki cem‘ân on üç bin iki yüz guruş ben yedimle Ağa-yı mûmâ-ileyhe i‘tâ ve teslîm eyledim didikde işbu mebâlağı ne zem ile virmiş ve Ağa-yı mûmâ-ileyh ne cihetle almış olduğu defe‘âtle istifsar olundukda benden (--) aldı iddi‘âsından gayrı bir şey beyân idememiş olmasıyla Ağa-yı mûmâ-ileyh celb istintak ber-leh yegân yegân su’âl olundukda merkûm Abdullah’ın ber-minvâl muharrer iddi‘â eylediği mübâğladan gerek cezâ ve gerek tav‘an nefsim içün bir akçe almamışım fakat mukaddemâ birkaç def‘â ‘aşiretlerinin mâl-ı mîrî tahsîline me’mûr olub kendülerinden akçe tahsîl ve peyderpey mâl sanduğuna teslîm itmişidim eğer

iddi‘â eylediği akçeler işbu virgü akçesi meyânında ise tahsîlât ve teslîmatımın muhâsebece kaydı vardır celb ve mutâla‘a iderek dimesi üzerine muhâsebeye mürâca‘atla alınan musahhah pusulada tevârih-i muhtelif ile gerek Ağa-yı mûmâ-ileyhe ve gerek mâhdumu Mustafa yedleriyle yirmi dört bin dört yüz altı guruş yirmi dokuz pâre teslîm-i sanduk olmuş akçe bulunduğu ve keyfiyet tekrar merkûm Abdullah beyân ile ikâle eylemesi taleb olundukda iddi‘âkerdesi olan akçe işbu virgü meyânında olunmayub kendü yedimle ayruca virmiş olduğum paradır ve benden cerîme olarak (--) aldı ifâdâtını tekrar ve Ağa-yı mûmâ-ileyh ise ol-vechle (--) küllîyen inkâr itmekde olduğundan işbu akçeler bu vechle (--) teslîm eylediğine ve şâhidlerin varmudur denildikde ancak kendü ve adamlarımdan gayr-ı ikâme idecek şâhidlerim yokdur deyu beyân idub halbuki adamları didiği kendüsünün müte‘âllikat ve inbâ‘ ve çobanları olub ‘aşiretçe kıyame ve bastı kendü elinde bulunan ve zaten gayr-ı mevsuk olan bir takım eşhâsdan ‘ibâret olduğu misillûce mukaddem şâyibeleri dahi (--) evvela nefisden şu bâbda sözlerine ‘amel ve i‘tibâr olunmamış ve bir de şu Ömer mu‘âmeletde ‘alenen ve mütevâlîen bir ferdin hükümete karşı böyle cerîme ahzına had ve iktidârı olmadığından başka farazâ ber-takrîb mütecâsiri olabilse bile bu kadar zaman içünde gelib keyfen vülât-ı ‘azam ve mutasarrîfâ (--) hüzerâtından hiçbirisine ‘arzuhâl ve şikâyet itmeksizin bir sûretle hayr ve sükûn aylemesine karînen zâhir hâl ile da‘vâsını tekzib olmaktan nâşi merkûm Abdullah iddi‘âkerdesi mûmâ-ileyh Hüseyin Ağa’ın tahsîl ve teslîm-i sandık eylediği mebâliğ kitâbet veyâhûd küllîyen bâ-asl ve esâsı bir keyfiyet bulunduğu anlaşılmışrır Olbâbda ve herhâlde fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 17 Şevvâl sene (12)87 ve fî 28 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Numero 217

İşbu istintak müeddası meclis-i idâre a‘zâsından Refiklü Hüseyin Ağa’nın Abdullah el-Osman’dan târîhden altı sene mukaddem bir re’s al kısrak ahz eylediğinden ‘ibâret olub kısrak-ı mezkûru Ağa-yı mûmâ-ileyh ne vechle almış olduğuna dâir merkûm Abdullah’ın tutulan istintakında Urfa mutasarrıfı es-sâbık sa‘âdetlu Tevfik Paşa ile Hâcı Şakıbefendizâde Halil Ağa ve mûmâ-ileyh Hüseyin Ağa Kabahaydar nâm mahale geldikleri esnâda Hüseyin Ağa’nın rakib olduğu espi (-

-) bana bir esp göndersün deyu haber göndermesi üzerine ben dahi kısrak-ı mezkûru gönderdüm rakib olub Urfa'ya geldikden sonra çend def'â istedim ise de virmedi ve hâlen 'indinde olduğundan taleb iderum deyu da'vâ ve Ağa-yı mûmâ-ileyh cevâbında mûmâ-ileyh Halil Bey mutasarrıf es-Sâbık sa'âdetlu Tayyib Paşa zamanı Harran nâhiyesinde 'aded-i ağnâmını tahsîle gittiği vakit merkûm Abdullah mîr-i mûmâ-ileyh hânesine da'vet idub işbu kısrağı kendüsüne pişkeş virub mîr-i mûmâ-ileyh dahi mukâbelesine bir 'aded gümüşlü kılınç ve bir çift î'lâ tabanca ve bir 'aded (--) (--) virmiş ve muahharen kısrak-ı mezkûr 'indinde bir müddet kalub keçmesine rûz mutasarrıflığına 'azîmetde kendüsünü beş sâ'at mesâfeye hîn-i teşbimizde (?) işbu kısrağa rakib iken keyifsizleyup bu hâl ile Zor'a kadar gidemeyeceğinden bana hibe eyledi ve ben dahi rakib olduğum kır kısrağı kendüsüne virdim ve işbu kısrağı mîr-i mûmâ-ileyh yedinden bu vechle almış olduğum ol-vakt ebâb-ı vukûfdan Hâcı Abbaszâde Ahmed Ağa ve Urfa tabu ağası İbrahim Ağa ve Temavizâde Refiklü Mahmud Ağa ve Haytabzâde Yusuf Efendi ve Hâcı Osman Bey ve bölük ağası Ali Bey nâm zevâtın ma'lûmatı lâ-hâkdır deyu beyân eylemesi üzerine li-ecli'l-ihbâr zevât-ı mûmâ-ileyh yegân yegân meclis-i 'acizânemize celb ile ba'del-tahlîf istihbâr olunduklarında fi'l-hakika kısrak-ı mezkûru mûmâ-ileyh Halil Bey'in nezdinde bulunduğu hâlde Zor mutasarrıflığına 'azîmetde Hüseyin Ağa'nın rakib olduğu kır kısrağı alub mezkûr al kısrağı kendüsüne hibe eyledi buna bu vechle ma'lûmatımız vardır deyu bi'l-muvâcehe makâm-ı şehâdetde ihbâr ve ifâde eylemiş ve hatta merkûm Abdullah kısrak-ı mezkûru akdemce (--) hüsn-ü rızâsıyla mûmâ-ileyh Halil Bey' hibe ve pişkeş idub mukâbiline sâlifü'l-beyân kılıınç ve tabanca ve hervânîli ahz eylediğini ikrârına asl-ı vukûfen ma'lûmatı olarak fakat (--) (--) burada mevcûd olmadığı cihetle bu vech üzere kısrak-ı mezkûru füzûli mûmâ-ileyh Hüseyin Ağa'dan da'vâya tasdi eylediği zâhir hâlden anlaşılmağla işbu iddi'âsı (--) şâşân i'tibâr olmadığı olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 17 Şevvâl sene (12)87 ve fî 28 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Sayfa 58

Numero 218

Keyfiyet işbu istintak me'âlinden müstebân buyurulacağı vechle Cümeyle 'aşireti şeyhi Sâbık Abdullah el-Osman'ın meclis-i idâre a'zâsından Refiklü Hüseyin Ağa ile vukû' bulan murâfa'alarında Ağa-yı mûmâ-ileyh Yasin'e vireceğim olan sekiz bin beş yüz guruşluk bir kıt'a senedime mâhsûben olmak üzere târîhden bir sene mukaddem kendüsüne virmiş olduğum dört yaşında bir re's kızıl kısrak erkek espi benden alub sened-i mezkûra mâhsûb itmemiş olduğundan icrâ-yı iktizâsı matlûbumdur deyu da'vâ ve keyfiyet Ağa-yı mûmâ-ileyhden istifsar olundukda ol-vakt 'izzetlü Behçet Bey'e bir re's espin lüzûmu olub akçesiyle mübâya'a itmek üzere bana sipâriş ve ben dahi merkûm Abdullah'a eğer 'aşiretiniz içünde öyle bir esp var ise akçesiyle mübâya'a olunmak üzere götür dedim ânın üzerine işbu münâza'a (--) olan kır erkek espi götürüb mîr-i mûmâ-ileyhe gösterildikde bâhâsı iki bin guruş denildiğinden elvirmez ve bâhâllıdır deyu (--) taleb olmayub merkûm Abdullah'a teslîm ve merkûm Abdullah dahi her vakit misâfir olduğu gibi bana bizim konağa müsâferetle gelub esp-i mezkûr dahi beraberiyle çend gün kaldıktan sonra işbu espi ne içün sahibine red itmiyorsun didikde mâdemki ben bu konağa getürdüm bir daha götürmem deyu ısrar idub ben dahi Yasin zimmetinde olan sekiz bin beş yüz guruşa mâhsûb olunmak üzere bin beş yüz guruşa virur isen alırım didiğimde bi't-tav' ve'l-rızâ muvâfakat idub ol-vechle ahz ve esnmânı sened-i mezkûre zâhiriye eyledim ve bana ol-vakt hazır bulunan Kuzgan Esmanzâde Mustafa Ağa ve Kaşıkçızâde Emin ve Arslanzâde Mehmed Ağalar ma'lûmatı var deyu beyân eylemesi üzerine merkûmun celb ile ba'de'l-tahlîf ve muvâceheten istifsar olundukda fi'l-hakika merkûm Abdullah esp-i mezkûru konağına götürüb mûmâ-ileyh Hüseyin Ağa dahi getürdüğün esp beğenmedi sâhibine red ile dedi ise de mâdemki ben buraya getürdüm bir daha alub götürmem didiğinde Ağa-yı mûmâ-ileyh eğer bin beş yüz guruşa virur isen alırım didiğinde bi't-tav' ve'l-rızâ muvâfakat idub ol-vechle senedine zâhiriye alundu deyu her birerleri takdîren makâm-ı şehâdetde ifâde ve ihbâr eylemeleriyle müdde'î-i merkûm Abdullah da'vâ-yı vâk'âsından şer'ân ve kanûnen haksız olduğu olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 17 Şevvâl sene (12)87 ve fî 28 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Numero 219

İstintak fezlekesinden keyfiyet müstebân buyurulacağı vechle Cümeyle ‘aşireti şeyhi Sâbık Abdullah el-Osman’ın meclis-i idâre a‘zâsından Refiklü Hüseyin Ağa ile vukû‘ bulan murâfa‘alarında mutasarrıf es-sâbık sa‘âdetlu Tevfik Paşa (--) bir re’s ‘abid dinilan duru kısrağımı Ağa-yı mûmâ-ileyh Abdülkerim ‘aşireti içüne gideriken hâneme (--) olub cebren aldı ve kısrak-ı mezkûr hâlen ‘indinde olub erkek kır kısrak olarak üç re’s tay dahi (--) itmiş deyu da‘vâ ve keyfiyet Ağa-yı mûmâ-ileyhden istifsar olunarak ol-vakt merkûm Abdullah Hâcı Şakıb Efendi Refiklü Halil Beye bir re’s ‘abid dinilan kır kısrak virub çend mâh sonra mezkûr kır kısrağı mîr-i mûmâ-ileyh merkûm Abdullah (--) ve ânın üzerine merkûm Abdullah dahi işbu iddi‘â eylediği ‘abdi kısrağı mîr-i mûmâ-ileyh i‘tâ be bir sene ‘imdinde kaldıkdan sonra mahdûmu Mustafa Ağa’ya hîbe eyledi ve buna Urfa hânedânından Hâcı Abbaszâde Ahmed (--) Temavizâde Refiklü Mahmud Ağa ve Hatibzâde Yusuf Efendi ve bölük ağası Ali Bey ve Hâcı Osman nâm kimesnelerin ma‘lûmatı var deyu ifâde ve beyân eylemesi ve mîr-i mûmâ-ileyh Halil Bey ise gâib-i ‘inne’l-belde (?) bulunmuş merkûm li-ecli’l-istihbâr zevât-ı mûmâ-ileyh yegân yegân celb ile ba‘de’l-tahlîf ve muvâcehe-i istintak olundukda merkûm Abdullah işbu iddi‘â eylediği ‘abdi kısrağı Hâcı Şakıb Efendizâde Halil Bey’e virmezden mukaddem mîr-i mûmâ-ileyh bir re’s ‘abid dinilan kısrak virmişdi kısrak-ı mezkûr mîr-i mûmâ-ileyhin ‘indinde keyifsiz olduğundan tekrar merkûm Abdullah ‘iâde eyledi Abdullah dahi işbu ‘abdi kısrağı mîr-i mûmâ-ileyh götürüb bir müddet ‘indşnde kaldıktan sonra mîr-i mûmâ-ileyh Hüseyin Ağa’nın mâhdumu Mustafa ağaya hîbe eyledi buna bu vechle ma‘lûmatımız var deyu her birerleri (?) makâm-ı şehâdetde ifâde ve ihbâr itmeleriyle merkûm Abdullah’ın kısrak-ı mezkûrdan dolayı cebren kendüsünden ahz-ı da‘vâsı vâhî görünmüşdür olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 17 Şevvâl sene (12)87 ve fî 28 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Numero 220

İstintâk müeddasından keyfiyet rehin ‘ilm-i sâmileri buyurulacağı vechle Cümeyle ‘aşireti şeyhi Sâbık Abdullah el-Osman’ın dâire-i belediye a‘zâsından Hüseyin ağazâde Mustafa Ağa muvâcehesinde vâki‘ olan iddi‘âsı Urfa mutasarrıfı es-sâbık sa‘âdetlu Tayyib Paşa hazretleri zamanında bir re’s seklâvî kır kısrağı işbu

Mustafa Ağa cebren yedimden aldı deyu da‘vâ ve keyfiyet Ağa-yı mûmâ-ileyhden istifsar olundukda ol-vakt Türkman celâbından ağnâm şeriklerimizin ‘indine gitmiş olduğum esnâda merkûm Abdullah birâderi bir Birho’yu ‘indime gönderub beni hânesine da‘vet iderek her çend icâbet itmedim ise de bir gün sonra dahi oğlu Ömeri götürüb envâ‘ İbram ve el-Hase ile muvâfakat idub gitdim ve ferdâsı işbu iddi‘â eylediği kısrağı bana hedâye itmek istedi her ne kadar kabul itmem ve pederimden havf iderum dedim ise de pederinin üzerimde insâniyeti çoktur ve hâlen üzerimizde bulunan üç bin guruşluk çadırı akçesiyle olub bana hîbe eyledi eğer bu kısrağı almaz isen beyne’l-‘aşâir ben mahcûb olurum deyu (--) mebâliğ itmekle ben dahi bi’l-zarûre kabul eyledim ve buna Beyağasızâde Hasan ve Zerin’in oğlu Hasan ve Halil’in oğlu Bozo ve Birho’nun oğlu Mehmed nâm kimesnelerin ma‘lûmatı var deyu ifâde ve beyân eylemesi üzerine merkûmun celb ile ba‘de’l-tahlîf istifsar olunduklarında bizler (--) Türkman celâbında bulunduğumuz esnâda mûmâ-ileyh Mustafa Ağa ağnâm şerîklerinin ‘indinden alub işbu Abdullah el-Osman bir def‘â karındaşı Birho’yu ve ferdâsı günü oğlu Ömer’i gönderub hânesine da‘vet ve her ne kadar Mustafa Ağa (--) var gidemem demiş ise de ibramlarından hülâsa olamayub bizler dahi beraber olarak hânesine sene gidub bir gice misâfir olduk ferdâsı gün merkûm Abdullah işbu iddi‘â eylediği seklâvî kır kısrağı mûmâ-ileyh Mustafa Ağa’ya hîbe eyledi deyu her birerleri başka başka ifâde eyledikleri misillû merkûm Abdullah cebren ahz iddi‘âsında mâhir olduğu ve merkûm Mustafa Ağa ile cebâbireden olmayub ol-vakt ve şimdi yedinde esbâb cebr ve eğer ahdan bir nesne bindiği cihetle kısrak-ı mezkûru kendü hüsn-ü rızâsıyla hîbe eylediği tahakkuk iderek fakat hîbeden rücû‘ maddesi olduğundan o dahi şer‘î şerife bi’l-havâle gerek kıymet huzurunda hilâf iddi‘âsı tahakkuk eylemesinden gerek beş altı (--) ‘indinde kalub şer‘ân rücû‘ hîbeye cevâz kalmasından dolayı müdde‘î-i merkûm Abdullah cihet-i sâire iddi‘âsına şer‘ân ve (--) bir mahal ve hüküm verilecek sebeb bulunâmamışdır. Fî 17 Şevvâl sene (12)87 ve fî 28 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Sayfa 59

Numero 221

Cümeyle ‘aşireti şeyhi Şehy Sâbık Abdullah el-Osman’ın işbu istintak fezlekesi mutasarrıf sâbık sa‘âdetlu Şebli Paşa hazretlerine virilmek üzere oğlu Mustafa Ağa emiriyle pederi Hüseyin Ağaya bir kantar rûgan sâde virmiş olduğu beyânından ‘ibâret olub mûmâ-ileyhânın nutkîyelerinde rûgan-ı mezkûru sûret-i inkârda bulunmuş olduklarından ve merkûm Abdullah ise rûgan-ı mezkûru dört tulum derûnunda olduğu hâlde Harran Kapusu nâm mahalde neharen şehre idhâl idub Hüseyin Ağa’nın konağına götürüyorum dedim rusûmât kolcuları bana ilişik itmediler deyu beyân itmiş ise de hâlbuki derûn-ı şehre her kimin olur ise olsun idhâl olunan rûgan ve sâireden (--) (--) nesneyi şehir kapularında bulunan kolcular ol-emirde rusûmât idâresine götürmeleri zan (--) nizâmı iktizâsından olduğu hâlde merkûm Abdullah kolcular bana müdâhele itmedi ve Hüseyin Ağa’nın konağına götürüyorum deyu beyân eylediğim kolcu ve gerek konağında gelub vezn-i kantar eylediği zabancı kim olduğunu bilmem ve muvaceh olsam dahi teşhis eylemem deyu ifâdeler ve bâ-husûs mûmâ-ileyh Mustafa Ağa’nın öyle müşarülileyh Şebli Paşa’ya virilmek üzere bir kantar rûgan-ı sâdeyi aldıkları hâlde doğruca hükümet konağına veyâhûd rusûmât idâresine götürmeyub kendü hânelerine götürmeleri ve bir de kolcu ve kantarcıyı tanımamaları ‘adet ve tasavvurdan devir bir hâlet olmağla merkûm Abdullah’ın işbu rûgan da‘vâsı bi’l-külliye vâhî veya esas olmadığı cezm olunmuşdur olbâbda fermân. Fî 17 Şevvâl sene (12)87 ve fî 28 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Numero 222

Cümeyle ‘aşiret şeyhi Sâbık Abdullah el-Osman’ın işbu istintakı fezlekesi târîhden iki sene mukaddem Hüseyin Ağa’nın oğlu Mustafa Ağa yirmi nefer süvârî ile hâneme gelub benden cerîme olarak yirmi ‘adet Osmanî altun aldı deyu da‘vâ ve keyfiyet Ağa-yı mûmâ-ileyhden su’âl olundukda ben merkûm Abdullah’dan cerîme ve sâire nâmıyla bir akçe almadım fakat târîhden iki sene mukaddem mutasarrıf es-sâbık zamanı Keys ‘aşiretinin virgü mâlı tahsîline me’mûr olduğum esnâda ‘aşiret-i mezkûrdan bir def‘â üç bin üç yüz yirmi üç ve bir def‘â da altı yüz elli iki ve bir def‘â da dört yüz yirmi bir guruşla cem‘ân dört bin üç yüz doksan altı guruş ‘aşiretlerinin virgü mâlından tahsîl ve ceste ceste Urfa mâl sanduğuna teslîm idub

serkilârına kayd ettirdim işte işte iddi‘â eylediği yirmi altun birinci def‘â da olan üç bin üç yüz guruş meyânesinde idi deyu beyân ve merkûm Abdullah dahi Ağa-yı mûmâ-ileyh ber-minvâl muharrer ‘aşiretlerinden virgü tahsîline me’mûr olduğu ve mikdâr-ı mezkûr akçe ve mâl sanduğuna teslîm eylediğini tasdîk ve i‘tirâf itmiş ise de merkûr yirmi lira işbu akçenin meyânında değildir başkaca benden cebren aldı (--) olub hâlbu ki ne cihetden ve ne sebebine virmiş olduğunu beyân idemeyub matluk cebren aldı da‘vâsına ibtidârı Ağa-yı merkîm ise cebr-i tahkîk iden makuliden olmayub bi’l-karzî cihet-i ıhrâ olmuş olsa ol-dahi hükümete takdîr beyânı lâzım gelurken sûret-i diğer ihtîyâri kizb mâ-‘assına delâlet eylediğinden başka olbâbda bir sûretle isbâta da muktedir olmadığı zâhir hâlden anlaşılmış olmağla bu bâbda kendüsüne haksız nâzırıyla bakılmıştır. Fî 17 Şevvâl sene (12)87 ve fî 28 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Numero 223

Cümeyle ‘aşireti şeyhi Sâbık Abdullah el-Osman’ın işbu istintakı fezlekesi mutasarrıf es-Sâbık sa‘âdetlu Ziya Paşa hazretleri zamanında Urfa meclis-i irâde a‘zâsında ‘ibâret olub Ağa-yı mûmâ-ileyh ile olunan muvâcehe ve murâfa‘alarında mezkûr develer merkûm Abdullah’ın mâlı olmayub ve ben kendüsünden cebr ve sâir sûretle almadım fakat merkûm Abdullah kendü ‘aşiretlerinden (--) ve ‘ammizâdesi Hendi Çadan nâm kimesnelerin mâl-ı mirîden zimmetleri var diyerek mezkûr iki mehâr deveyi merkûmandan cebren ahz ve zabt itmiş olduğunu merkûman bana ifâde idub ben dahi merkûm Abdullah’a çend günden beru (--) zimmetleri olmadığı hâlde gerek develerini zabt etmeyesin didikde mezkûr iki mehâr deveyi konamğımıza gönderub ol-vechle ashâbına teslîm eyledim deyu Ağa-yı mûmâ-ileyh cevâb-ı takrir ve beyân eylmesi üzerine merkûman Mehmed el-Haşlum ile Ammizâdesi Hendi Çadan nâm kimesneler celb olunub istifsar olundukda fi’l-hakika mezkûr iki mehâr kırmızı deve kendülerinin malı olduğu hâlde zimmetiniz var diyerek merkûm Abdullah ahz idub muahharen Ağa-yı mûmâ-ileyh ifâde eyledim ol-dahi merkûm Abdullah haber gönderub develerimizi kendü ma‘rifetle konağa götürüb tarafıma teslîm eyledi deyu bi’l-muvâcehe beyân ve ifâde itmiş ve anın üzerine keyfiyet tekrar merkûm Abdullah’dan su’âl olundukda (--) mezkûr develer merkûmandan mâl-ı

mîrîlerine mâhsûben el-Meşiden ve Ağa-yı mûmâ-ileyh senedin taleb eyledi götürüb kendüsüne telim eyledim ise de merkûman i‘tâ idub itmediğine ma‘lûmatım yokdur deyu takrir ve izâh-ı merâm itmiş olmağla bu vechle olan da‘vâsının şer‘ân ve kanûnen istimâ‘ ve i‘tibâra salâhiyeti kalmamıştır. Olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 17 Şevvâl sene (12)87 ve fî 28 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Numero 224

İşbu istintak fezlekesinde müstebân buyurulacağı vechle Cümeyle ‘aşireti şeyhi Sâbık Abdullah el-Osman’ın meclis-i irâde a‘zâsından Refiklü Hüseyin Ağa ile vukû‘ bulan murâfa‘alarında târîhden bir sene mukaddem merkûm Abdullah bir mehâr (--) deve ile yirmi ‘aded ağnâm (?) Ağa-yı mûmâ-ileyh i‘tâ idub mezkûr ağnâm (?) ile deve hâlen şerîki Farsi el-Matruk yedinde mevcûd olduğunu da‘vâ ve keyfiyet Ağa-yı mûmâ-ileyhden istifsar olundukda bana benim ma‘lûmatım yoktur merkûm Farsi el-Tametri celb idub su’âl buyuruldu didiği cihetle merkûm Farsi celb ile bi’l-muvâcehe istifsar olundukda ben Hüseyin Ağa’dan deve ve ağnâm bir ley almadım fakat sa‘âdetlu Şibli Paşa hazretleri Deham ‘aşiretini ziyâret (?) eylediği hengâmede merkûm Abdullah ‘aşiretinden hür ile ben mâl-ı ganimet içün müşterek beraber gittiğimiz de elimizde üç yüz re’s ağnâm geçub hîn-i ‘avdetde Saman karyesi üzerinden götürür iken ba‘de meyânede teslîm olunmak üzere merkûm Hemerid hânesinde bıraktık muahharen merkûm Abdullah vasıtasıyla merkûm Hemerid’den bana (--) durum deve ile gerek koyun ve keçi ve kuzu ve oğlak gönderdi ise de hâlen giru kalan hissemi merkûm Hemerid’den da‘vâ itmekdeyim deyu bi’l-muvâcehe ifâde ve takrir idub merkûm merkûm Abdullah ise yine bu ağnâm ve deveyi kendü malım olarak virmişim ve merkûm Farsi Ağa-yı mûmâ-ileyhin çobanı şerikidir deyu müdâfa‘a (--) olub hâlbuki zikr olunan hayvanat kendü malı olduğu hâlde malı olduğubu ve cihet-i i‘tâsını (--) itmek lâzım iken olbâbda izhâr-ı ‘acz ile (--) da‘vâ edememiş olmağla hâlen mâlen Kıranköy ile bu bâbda Abdullah ‘adem-ı sıhhat iddi‘âsı yakın yakın olmuştur olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 17 Şevvâl sene (12)87 ve fî 28 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Sayfa 60

Numero 225

Cümeyle şeyhi Sâbık Abdullah el-Osman'ın meclis-i idâre a'zâsından Refiklü Hüseyin Ağa ile vukû' bulan mehâkime ve murâfa'alarında hâvî kaleme alınan işbu istintak kezâlikesinden keyfiyet müstebân buyurulacağı vechle merkûm Abdullah'ın iddi'âsı mutasarrıf es-seyid sa'âdetlu Tevfik Paşa zamanında mûmâ-ileyh Hüseyin Ağaya kendü malımdan olarak yetmiş re's ağnâm virdim deyu da'vâ ve keyfiyet Ağa-yı mûmâ-ileyhden istifsar olundukda bunu küllîyen sûret-i inkârda bulunub lede'l-istîzah ve merkûm Abdullah ne sebeble ve ne vechle virdiği beyân itmeksizin mücerred havkımdan virdim deyu ifâdeye (--)ve (--) hükümete sâyesinde niden havf eylediği soruldukça ber-vechle sebeb beyân edemediği misillû bunların 'îtasına (--) şâhidlerin var ise celb edelim dinledikde benim kendü adamlarından gayru şâhidlerim yokdur deyu nevi' isbâtdan dahi 'aciz-i izhâr itmekde olmağla bu sûretle da'vâ-yı mücerredesi vâhî ve gayru mâhbul görünmüştür. Fî 17 Şevvâl sene (12)87 ve fî 28 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Numero 226

İşbu istintak-ı müeddâsından müstebân buyurulacağı vechle Cümeyle 'aşireti şeyhi Sâbık Abdullah el-Osman'ın meclis-i idâre a'zâsından Refiklü Hüsyein Ağa ile olunan murâfa'alarında merkûm Abdullah iddi'âsı bundan mukaddem mûmâ-ileyh hîn-i bakıyye hâk benden bir 'aded gümüşlü kılınç ahz eyledi deyu da'vâ ve keyfiyet Ağa-yı mûmâ-ileyhden istifsar olundukda târîhden dokuz sene mukaddem mâhdumu Mustafa'nın hîn-i (--) 'örf ve 'adetimiz üzere ben merkûm Abdullah bir miktar hil'ât gönderdim ol-dahi işbu iddi'â eylediği kılınç hil'ât (--) gönderdi hatta buna ol-vakt Hâcı Ali Ağazâde Mehmed Ali Ağa ve Asakcı Bakır'ın ma'lûmatı lâ-haykdır (?) deyu beyân eylemesi üzerine muhbirân-ı merkûman celb ile ba'de'l-tahlîf istifsar olunduklarında Ağa-yı mûmâ-ileyhin beyân ve ifâdesinde tasdîk eylemişler ve merkûm Abdullah ise bu kılınç o kılınç olmayub diğer bir kılıntır iddi'âsında olarak fakat buna şâhidlerin var ise ikâme eyle denildikde şâhidlerim yokdur deyu izhâr-ı 'acz eylemişdir fi'l-hakika öteden berubu havâlîdesi 'örf ve 'adet bu sûretde cârî

olagelmiş ve (--) meşrûh kendüsüne hil‘ât gönderilerek mukâbil ise bir kılınç ‘îtası itirâf olunmakta bulunmuşdur diğer kılın iddi‘âsı bilâ- (--) (--) (--) asl olamayub tahlîf dahi müdde‘î-i merkûm taleb olmakla bundan dolayı müdde‘î-i ‘âlîye mûmâ-ileyhden her ne kadar bir şey lâzım gelmezse de hil‘ât mukâbili olarak virilub alınan kılınç maddesinin ‘örf ve ‘adet belediyye ile mukâbil (--) nâşî bu sûretle ‘aynen ve kıymeten istirdâdıyla da‘vâsına (--) virildikden sonra bi’l-münâsebe bütün ‘aşâir ve ‘urbânede hâkim memnu‘îyed nizâmiyesinin ber-vech (--) ‘ilan ve tebliği (--) hâl ve (--) icâbından görünmekde ise de ol-vechle îfâ muktezâsı matluk (--) (--) sâmîlerine (--) (--) bulunmuşdur olbâbda ve her hâlde irâde ve fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 17 Şevvâl sene (12)87 ve fî 28 Kanûn-i evvel sene (12)86.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Numero 227

Fermûde-i seniyyleri üzere işbu ‘arzuhâl ve zabıta derkenârı bil-mutâla‘a tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde sahib-i ‘arzuhâl Topal Hamo nâm şahıs bundan akdem Hıristiyân Kivo nâm kimesnenin hânesinden neharen bir ‘aded taşt ahz itmiş olduğu ikrâr ve mu‘terif olub merkûm Kivo bundan on gün mukaddem bir çift güyem dahi zâyi‘ olmuş deyu iddi‘âda bulunmuş ise de güye-i mezkûrı merkûm ahz eylediğine hüküm verilecek karine ve delil gösterilememiş olduğundan taşt-ı mezkûr kendüsünden alınub sâhibine teslîm olunmuş olmağla cezâ kanûnnâme-i hümeyûnun iki yüz otuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan fî 20 Şevvâl sene (12)87 ve fî 19 Kanûn-i evvel sene (12)86 târîhinden i‘tibârenmerkûm Topal Hamo’nun üç mâh müddetle habsen tevfîki lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 26 Şevvâl sene (12)87 ve fî 3 Kanûn-i sâni sene (12)86.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Numero 228

Taşköprü karyesi ihbârlarından Hoca’nın işbu ‘arzuhâl mufâdından karye-i mezbûr önünde bulunan pınarın geçen seneden beru ceryân iden havlı münkat‘ mecrâsı (--) ve tanzîfe dahi muhtaç olduğundan mesârifi ahâli-i karye tarafından tevzi‘ân tesviye olunmak üzere bi’l-ittifâk meyânelerinde karar virilub merkûm Mehmed Hoca dahi taraflarından nezâretine (--) görmüş olduklarına mebnî pınar-ı mezkûrun (--) ve tanzîfe mübâşeret ve ikmâl eyledikten sonra mesârif vukû‘sında

ahâli-i karyenin merbût pusulada muharrerü'l-ismi kesân taraflarından yüz guruş yirmi pârenin îfâsından muhâlefet itmekde oldukları beyân olunmuş ve fi'l-hakika pınar-ı mezkûr ahâli-i karye ve gerek ebnâ-yı sebîlin kış ve yaz içecek sular olduğu ve mâdamki (--) taraflarından tevzi olunub tesviye olunmak üzere mukavele olunduğu hâlde şimdi merbût pusulada muharrerü'l-ismi kesân taraflarından verilecek ikişer üçer guruşun 'akdem-i îfâsında haksız olduklarından cânib-i zabıtadan tahsîliyle mesârif-i vâk'âya virilmek üzere sâhib-i 'arzuhâl Mehmed Hoca'ya teslîmi lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 26 Şevvâl sene (12)87 ve fî 3 Kanûn-i sâni sene (12)86.

Sayfa 61

Numero 229

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde sahib-i 'arzuhâl Topal Halil naçar esnâfından olub emlâk idâresi ketebesinden Hâcı Sinan Efendi'ye vireceği olan sekiz yüz guruş mûmâ-ileyh Hâcı Sinan Efendi tarafından taleb olunması üzerine meyânelerinde hâsıl olan münâza'ada mûmâ-ileyh Hâcı kendüsüne bir iskemle atub başına darb ve dudağına cerh ile iki 'aded uğur dişlerinin şikestine birer küncü tanesi mikdârı şikest itmiş olduğunu da'vâ ve keyfiyet müdde'î-i 'âlîye mûmâ-ileyhden istifsar olundukda meyânelerinde ber-minvâl muharrer münâza'a vukû'nı merkûm Halil tarafından akdemce kendüsüne itâle-i lisân olunarak (--) (--) itmiş olduğunu ikrâr ve diş şikesti inkârda bulunması üzerine müdde'î-i merkûm li-ecli'l-ihbâr ikâme eylediği Koltukçu Molla Cuma ve Neccar Hasan ve diğer Neccar Halil ve Selimbeyzâde Bekir Bey'in ihbârat-ı vâk'âlarında mûmâ-ileyh Hâcı merkûm Halil'den alacağını taleb eyledikde meyânelerinde münâza'a vukû' ile ikisi dahi birbirine ayru yârî söyleyip muahharen merkûm Hâcı kendüsüne bir iskemle darb ile dudağından cüzvîcen cerh eyledi ise de dişlerinin şikest olunduğunu müşâhid itmedik deyu ifâdeleri misillû merkûm Halil'in vukû' münâza'adan beş altı mâh mukaddem uğur dişlerinin ikisinde dahi mezkûrü'l-mikdâr kırıklık olduğunu reiü'l-'ayn görmüş olan Dögerlü muhtarlarından İsmail ve Mehmed ve Alo ve Alo bin Mustafa ve Şeyho Ağalar tarafından ba'de'l-tahlîf makâm-ı şehâdetde ifâde ve ihbâr olunmuş olmağla bu bâbda merkûm vâki' olan diş kırıklığıda'vâ-yı derece-i subûtta olmayub ancak kendüsünün mûmâ-ileyh Hâcı Efendi'ye itâle-i lisândan dolayı cezâ kanûnnâme-i

hümâyunun iki yüz on dördüncü maddesine tevfîkan yirmi dört sâ‘at habs ve mûmâ-ileyh Hâcı’nın dahi kanûn-ı mezkûrun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyeti olan fî 26 Kanûn-i evvel sene (12)86 tatihinden i‘tibâren bir hafta müddetle mahbûsiyeti lâzım gelmişdir olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 27 Şevvâl sene (12)87 ve fî 7 Kanûn-i sâni sene (12)86.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Numero 230

Teftiş-i sâni Mustafa Efendi’nin işbu jurnâli mufâdından Urfalı Hâcı Ömer’in oğlu Ahmed Hafızın Dellal Ahmed’e olan alacağına mahseren merkûm İmam Ahir’in fürûht eylediği eşyâ bahâsından kaç guruş benden Ahmed Hafız ahz itmiş olduğundan merkûm İmam dahi cevâbında bu (--) bâresidir (?) ne içün alıversin didiğinde kangı taş büyük ise başına ur deyu Mustafa Efendi hazır olduğu hâlde merkûm İmam’ın hükümete iştikâ eylemesinden kinâyın (?) olarak söylemiş olduğu beyânından ‘ibâret olub merkûm Hafız’ın mâdemki teftiş me’mûru huzurunda böyle târîkle söz söylemesi nevî‘ itâ‘atsizlik demek olduğundan li-ecli’l- te’dib yirmi sâ‘at habs lâzım gelmişdir olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 3 Zi’l-ka‘de sene (12)87 ve fî 12 Kanûn-i sâni sene (12)86.

Numero 231

İstintâk-ı hülâsası Urfa’ya tâbi‘ Bozabad nâhiyesinin Ağçehisar karyeli Abid oğlu Cemo’nun zevce-i menkûhesi merkûm Cemo’nun karındaşı Topal Hallo mezbûrenin boğazına ib takub boğmuş olduğundan ‘ibâret merkûm Hallo’nun icrâ olunan nutkîyesinde güyâ mezbûra Zeliha karye-i mezbûreli Şeyho’nun oğlu Ramo ile öteden beru mu‘âmele-i kabîhada bulunduğu söylenmekte olduğu halde mezbûrenin (--) itdiği günden on gün mukaddem yine karye-i mezkûr ahâlisinden merkûm Ramo mezbûrayi hânesine götürüb fi‘il-i şenî‘ itmekde iken tesadüf eyledim muahharen mezbûrayı öldürmeye fırsat araken on gün sonra mezbûrenin hânesinde bulunan çoluk çocuk ile civâr karye ahâlisinin ekserisi hânelerinde olmayub çamaşır yıkamaya gitmiş oldukları hâlde mezbûra hânede kaldığından heman boğazına bir ib takub boğdum ve hâneden dışarı çıkub sonra kaziyye-i vâk‘âyı ahâli-i mezbûrdan Halil bin Halil ve Hâcı Mehmed ve Ebülhadi nâm taraflarına haber virdim deyu mukır ve mu‘terif olub mezbûrenin birâderi Ali ma‘rifetiyle cânib-i hükümete haber

verilerek teftiş-i sâni Abdülkadir ve mehâkime-i şer‘îyiden Muhzır Hüseyin Efendi ile (--) mezbûrenin ba‘de’l-keşf defin etdirildiği muktebis ve muhzır-i mûmâ-ileyhâ tarafından ifâde ve beyân olunmuş ve merkûm Ramo’un mezbûra ile mu‘âmele-i kabîhada bulunduğu yalnız merkûm Hallo’nun kol (?) mücerredinde kalub sâir tarafdan olunan tahkîkatda derce-i subûta vasıl olmamış ve mütevâkkîyen mezbûrenin merkûm Ramo ile o misillû mu‘âmelede bulunduğu mezbûrenin zevci merkûm Cemo ve birâderi mezbûr Ali taraflarında dahi ‘inde’l-istintak ifâde ve ityân kılınmış ise de ancak ol-vakt mezbûrenin zevci ile birâderi kendüleri hânelerinde olmayub merkûm Ali çifte gidub ve diğeri Cemo dahi (--) gitmiş olduğunu ve ‘avdet eylediklerinden sonra merkûm Topal Hallo tarafından mezbûrenin telef itdirildiğine beraber keyfiyet kendülere haber virilmiş ve mezbûrenin (--) helâk ettirildiğinden gerek merkûm Cemo ve Alo ve sâiresinin zî-medhâl olmadıkları tedkîk ve tahkîk olunarak yalnız merkûm Topal Hallo boğazına bir ib takub boğmuş olduğunu bi’t-tav‘ ikrâr ve i‘tirâf iderek cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmişinci maddesi ahkâmınca merkûm katil olduğu tebeyyün ve tahkîk idildiğinden ‘idamı lâzım gelmiş olmağın tedkîkat-ı şer‘iyye cânib-i şer‘î havâle buyrulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 12 Zi’l-ka‘de sene (12)87 ve fî 21 Kanûn-i sâni sene (12)86.

Vekil-i nâib ve reis-i temyîz.

Numero 232

(--) sene (12)87 târîh ve yüz on beş numerolu Rum Kal‘a kaimmakâmlığından vürûd idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan tahrîrât zîr-i mazbatalu bir kıt‘a istintak müeddâlarında kaza-i mezbûra tâbi‘ Abeni karyesi sâkinlerinden olub târîhden beş altı mâh mukaddem leylen hânesinde beytûtet eylediği hâlde karye-i mezbûreli Musa’nın oğlu İbo ve Hamo’nun oğlu Hafız ve Cerco’nun oğlu Mehmed tarafından kılınç ile yüzünden darb olunub on iki ‘aded dişleri şikest ile başı altundan mevcûd on iki bin guruş nukûdu sirkât olunmuş olan Aynalioğlu Mehmed’in hasımlarıyla beraber icrâ-yı murâfa‘a ve mehâkimeleri zımnında yine irsâl olundukları beyânından ‘ibâret olub ve tıbk-ı fermûde-i hazret-i mutasarrıfîleri üzere meclis-i ‘acizânemizde (--) kaleme alınan melfûf bir kıt‘a nutkîyeleri halâ (--) müstebân buyurulacağı vechle müdde‘î-i merkûm Mehmed ber-minvâl muharrer leylen hânesinde beytûtet ideriken sâlifü’l-ismi eşhâs taraflarından

darb ve mecrûhiyetle dişleri şikest ve on iki bin guruş nukûdu sirkât olunduğunu da‘vâ ve keyfiyet eşhâs-ı merkûmundan ‘ali’l- infirâd istifsar olundukda husûs-ı vâk‘âyı cümlesi sûret-i inkârda olub müdde‘î-i merkûmun li-ecli’l-ihbâr ikâme eylediği karye-i mezbûreli Hâcı Ali ile Seyyidi Kerime’nin (?) oğlu Mesam’ın ba‘de’l-tahlîf icrâ-yı istintaklarında mezkûr nısfu’l-leylde bizler bakçeden gelur iken karye-i mezbûraye karîb olduğumuzda işbu İbo ve Hafız ve Mehmed birlikte gelurler iken merkûm Hâcı’nın oğlu şöyle böyle eyleyub (--) (--) bir kılınç darb eyledik deyu her birerleri ‘aleyhde ihbâr ve ikâme itmişler ise de muahharen (--) (--) tahkîkat ve istintak fezlekesinde muhbir-i merkûmandan Hâcı Ali leyle-i mezbûrede kendü karye ve hânesinde bile olmayub mezbûreye üç sâ‘at mesâfe Arh nâm karyede olduğu Müslüm Kerime’nin oğlu Ali ve Karaca’nın oğlu Müslüm nâm şahısların ihbârlarıyla tebeyyün itmiş olduğu misillû diğer muhbir bulunan merkûm Müslüm dahi mukaddemâ Rum Kal‘a kazasında müdde‘î sıfatla’âlî merkûmanı iştikâ eylediği bi’l-beyân üzerlerine darb ve cerh maddesini ihbâra kıyam eylediği me‘âl-i istintakından eylemiş olduğu cihetle ihbârat-ı vâk‘âları hüküme kâfi olamayacağından bu ikisinden başka şâhidlerin varmı deyu müdde‘î-i merkûma tekrar istifsar olundukda bunlardan gayru şâhidlerim yokdur deyu isbâtdan izhâr-ı ‘acz eylemesi ve merkûm Mehmed ise darb ve mecrûhundan kırk elli gün sonra müdde‘î-i ‘âlîye merkûmun üzerine her nasılsa da‘vâyı tasdî itmiş olduğu istintakda olan tahkîkattan anlaşılmış olduğu misillû sâlifü’l-zikr nukûdu dahi olub sirkât

Sayfa 62

olunduğu emir (--) olarak bu bâbda muhbîrat-ı merkûmun ihbârat-ı sun‘îfeleriyle (?) müdde‘î-i ‘âlîye merkûmun cârih ve sârik nazırıyla yakalamıyacağı ve iki mâhı mütecâviz kaza-i mezbûrda ve dört mâha karîb burada bilâ-hükm mahbûsiyetleri mukırında gadrı mûceb olduğundan nefislerine kefîl-i kavîye alınarak tahliye-i sebîlleri iktizâ itmiş olmağın. Fî 11 Zi’l-ka‘de sene (12)87 ve fî 21 Kanûn-i sâni sene (12)86.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Numero 233

Sahib-i ‘arzuhâl Halil Urfa’nın Beykapusu mahallesi sâkinlerinden olub bundan akdem hâne şerîki Birho’nun hânesinden leylen bin beş yüz guruş

nukûdunun sâriki olduğu ikrâr ile tebeyyün iderek târîh-i habs olan fî 21 Teşrin-i evvel sene (12)85 târîhinden i‘tibâren üç sene müddetle mahbûsiyeti fî 29 Zi’l-hicce sene (12)86 târîhli şeref-vürûd iden emirnâme-i vilâyet-penâhi iktizâ-yı ‘âlîsinden olub merkûm ise on beş mâha karîb mahbûs olarak henüz ikmâl-i müddet itmemiş ise de mahbûshânede karaciğer ‘illetine mübtelâ olduğu ve münâsib mahalde icrâ-yı tedâvi mu‘âlecesine lüzûm göründüğü tabîb-i beldenin işbu raportunda ‘arz ve beyân olunmuş ve Urfa’da mahbûsiyete mâhsus hastahâne bulunmadığından merkûm Halil’in kendü hânesinde tedâvi olunmak ve kesb-i sıhhâtinde yine ikmâl-i müddet-i cezâiye içün cânib-i hükümete teslîm kılınmak ve zâbıta nezâretinde bulunmak üzere nefsne kefîl-i kavîye alınarak muvakkat sûretiyle tahliye-i sebîli iktizâ ider olbâbda. Fî 11 Zi’l-ka‘de sene (12)87 ve fî 21 Kanûn-i sâni sene (12)86.

Numero 234

Urfa’nın Harran Kapusu mahallesi sâkinlerinden Adile nâm hatunun bikr-i baliga kerimesi olan fi‘il-i şenî‘ icrâsıyla iskât-ı cenin itdirmek üzere telef-i nefsine sebeb olmuş dinildikden dolayı li-ecli’l-istintak mahbûs bulunan Urfalı Debbağ Mehmed Emin’in ikmâl-i istintakı mezbûrenin (--) birâderi dinilan Müezzin’in oğlu Ahmed ve zevcesi Hadice’nin vücuduna mütevakkıf olub merkûm Ahmed dahi zevcesiyle bir sâ‘at müddetten beru Siverek’te Urfalı Kirazoğlu Ahmed’in hânesinde ikâme eylediği istihbâr kılınmış olmağla merkûm Müezzinoğlu Mehmed ve zevcesi Hadice’nin tahte’l-hıfz bu cânibine irsâllerine dâir Siverek kaimmakâmlığına tahrîrât-ı mutasarrıfîlerinin tastîri iktizâ ider olbâbda. Fî 11 Zi’l-ka‘de sene (12)87 ve fî 21 Kanûn-i sâni sene (12)86.

Numero 235

Sâhib-i ‘arzuhâl Ahmed Rum Kal‘a kazasına tâbi‘ Canif karyesi ahâlisinden olub karye-i mezbûreli Ömeroğlu Mehmed’in katili dinilerek fî (--) Rebiü’l-âhir sene (12)84 târîhikle Rum Kal‘a kaimmakâmlığından vürûd idub maktûl-i mezbûrun Kebiroğlu Yusuf nefsine asâleten (--) vereseye vekâleten merkûm Ahmed ile vukû‘ bulan mehâkime ve kaleme alınan nutkîyeleri fezlekesinde vâris müdde‘î-i merkûm Yusuf pederi Kebir mezbûr Mehmed’i merkûm Ahmed tüfenk kurşunuyla darb ve ‘idam itmiş olduğunu da‘vâ ve merkûm Ahmed’in inkârı üzerine merkûm Yusuf isbât-ı iddi‘âyı karye-i mezbûreli Mehmed’in oğlu Seyyidi’yi ikâme ve merkûm

Ahmed mezbûr Mehmed'in katili olduğunu merkûm Seyyidi beyân ve ihbâr ve esnâ-yı ifâdesinde Hamza'nın oğlu Musa dahi görmüş olduğunu tezkâr itmiş ise de muahharen vâris-i merkûm nefsine asâlete ve sâir vereseye vekâleten merkûm Ahmed ile olan da'vâsında bi't-tav' ve'l-rızâ meccanen ferâgat itdikde (?) savuşub gitmesi üzerine keyfiyet bâ-mazbata cânib-i vilâyet-penâhiye 'arz ve cevâben şeref-vârid olan emirnâme-i vilâyet-penâhide tutulan nutkîyeleri kâ'iden noksân olduğundan lâzım gelanlerin tekrar celb ile ve tedkîk-i keyfiyet olunması irâde ve fermân buyurulmuş olduğundan merkûm Ahmed ise dört seneye karîb bilâ-hükm mahbûsu olub bu bâbda lâzım gelanlerin celb ve ikmâl ve istintaklarına (--) Urfa'dan bir tarafa gitmemek üzere nefsine kefîl-i kavîye alınarak muvakkaten tahliye-i sebîli iktizâ itmiş olmağın olbâbda fermân. Fî 19 Zi'l-ka'de sene (12)87 ve fî 25 Şubat sene (12)86.

Numero 236

Tarafeynin celbiyle meclis-i 'acizânemizde tutulan nutkîkeyeleri fezlekesinde Şirin nâm câririyeye merkûm Hâcı Halil Ağa'nın mâhdumu Ahmed tarafından darb ve ta'addî vukû' götürüldüğünü tebeyyün ettiremeyub ve mezbûre Ağa-yı merkûmun (--) olub kendü hânesine götürmesi her ne kadar beyân olunmuş ise de mennânelerinde hâsıl olan münâferet hasebiyle ber-vechle kabul itmeyub tıbkı hâne istikrâsıyla mezbûrenin ittifâk (?) ve eksâsına (?) bakacağını beyân eylemiş ve mâdemki mezbûra merkûm Hâcı Halil'in (--) olduğundan fürûhtu câ'iz olamayub ber-minvâl muharrer ayruca hânede ve eksâsına mukayyıd olmak gerek tarafından ve oğulları tarafından ta'addî vukû' götürülmemek üzere Ağa-yı merkûmdan kefîl-i mu'teber alınması husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında ve herhâlde fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 16 Zi'l-ka'de sene (12)87 ve fî 26 Kanûn-i sâni sene (12)86.

Numero 237

Merkûm Hâcı Halil Ağa câriye-i mezbûra Mâhide ile mezbûrenin azadlusu ve kara (?) çocuğu bulanan Mâhire nâm diğer şerit habîbi (?) ayruca hânede idâre itmek tarafından ve gerek oğlulları tarafından (--) hakkında ber-vechle ta'addî ve (--) vukû' götürülmemek üzere Urfa ahâlisinden Kınacıoğlu Osman kefîl irâ'e iderek merkûm Osman'ın tefekkülünü hâvî yedinden bir kıt'a mâhsûresinden alınub meclis-i

‘acizânemizde hıfz kalınmış olmağın olbâbda fermân. Fî 21 Zi’l-ka‘de sene (12)87 ve fî 29 Kanûn-i sâni sene (12)86.

Sayfa 63

Numero 238

Teftiş-i sânî Mustafa Efendi’nin işbu jurnâli bâlâsında muharrerü’l-ismi üç nefer eşhâsın lu‘b-ı kumar eyledikleri tesâdüf olunarak derdest olundukları beyânından ‘ibâret olub merkûmun hâl ve ahvâlleri tahkîk olunduklara o misillû kumarbazlığı kâr ve (--) ider makûleden olmayub ancak cihetleri hasebiyle tesâdüf olundukları gün eğlence terhinden olarak üçü bir mahalde âşık ta‘bîr olunan lu‘b eyledikleri tahkîk olunmuş bu cihetle bir haftadan beru mahbûsiyetleri te’dip kâfi olarak fakat ba‘demâ hiçbir mahalde bir gûnâ lu‘biyetde bulunmamak üzere nefislerine kefîl-i alınarak ahillâ-yı sebîlleri husûsunu cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân. Fî 21 Zi’l-ka‘de sene (12)87 ve fî 29 Kanûn-i sâni sene (12)86.

Numero 239

Sahib-i ‘arzuhâl Urfalı Hasan ile refîki Hıristiyan Gerbo (--) Suruç kazasına gitmiş oldukları hâlde ‘Aynbatar karyesi değirmeninde beytûtet iderler iken leylen sâ‘at beş raddelerinde yirmi ‘aded eşhâs değirmen-i mezkûra gelub merkûmanı darb ve cerh ile ‘andlarında bulunan altı yüz guruş nukûdlarını dahi ahz ve firâr itmiş oldukları ve eşhâs-ı merkûmundan ba‘zıları derdest olunub kaza-i mezkûrda mahbûs bulunduklarından li-ecli’l-hâkime bu tarafa ihzârları me‘âl-i ‘arzuhâlde istirhâm olunmuş ve keyfiyet makrûn-ı hamiyet olunduğu hâlde eşhâs-ı merkûmundan firârda bulunanlarının dahi derdest olunarak mahbûs bulunan rüfekâlarıyla ve tutulan varaka-i nutkîyeleriyle ma‘ân tahte’l-hıfz bu cânibe ihzârlarına dâir kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastiri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 25 Zi’l-ka‘de sene (12)87 be fî 3 Şubat sene (12)86.

Numero 240

Sâhib-i ‘arzuhâl Mehmed lu‘b-ı kumar eylediğinden dolayı kanûn-ı cezânın iki yüz kırk ikinci maddesine tevfîkan fî 10 Şevvâl sene (12)87 târîhinden i‘tibâren bir mâh müddetle habs ve bir ‘aded ‘Osmanî altunı cezâ-yı takdiye îfâsına mâhkûm olub lede’l-mürâca‘a merkûm müddet-i cezâiyesi olan bir mâhı ikmâle iderek cezâ-yı

nakdî îfâsına (--) iktidâr olduğu merkez-i meclisinin beyn sahifede muharrer mazbatada ‘arz ve beyân ve bu misillû iktidârı olmayanların müddet-i mahbûsiyetlerinin nısf-ı zam olunması kanûn-ı cezânın otuz yedinci bendi ahkâmından nümâyân olub merkûmun ise müddet-i mahbûsiyeti lede’l-mürâca‘a kırk beş gün mânî‘ olduğundan sâlifü’l-zikr bir ‘aded yüzlük altunı cezâ-yı takdîyeyi vüs‘ hâlinde virmek üzere nefsine kefîl alınarak tahliye-i sebîli ve ba‘demâ lu‘b-ı kumar eylememek üzere (--) lâzıme icrâsı husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 25 Zi’l-ka‘de sene (12)87 ve fî 3 Şubat sene (12)86.

Numero 241

Sâhib-i ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a tarafeyn ‘acizânemize celb ile icrâ-yı mehâkime ve tutulan evrâk-ı nutkîyelerinde sâhib-i istid‘â Süryâni (?) Cerco’nun Ermeni milletinden Bağdo veled-i Makrid Yaha (?) zimmetinde olan beş yüz yetmiş guruş eşyâ bahâsına matlûb eylediği hâlde merkûm Bağdo tarafından kendüsüne şetm ve mahal-i nâmusa söz söylemiş olduğunu beyân ve iddi‘âda bulunmağla keyfiyet ‘âlîye Bağdo’dan lede’l-su’âl merkûm Cerco kendüsünde olan beş yüz yetmiş guruş alacağı matlûb itmiş olduğunu ikrâr ancak atâle-i lisân ve şetm eylediğini inkârda bulunmuş ise de müdde‘î-i merkûm Cerco iddi‘âsına mutâbık (?) meclis-i ‘acizânemize ikâme eylediği Aro veled-i Bido ve Sakod veled-i Toro’dan ba‘de’l-tahlîf su’âl olundukda merkûm Bağdo’nun müdde‘î-i merkûm Cerco’ya ber-minvâl muharrer itâle-i lisân ve şetm eylediği merkûmanın ihbârlarıyla tebeyyün itmiş olduğundan cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz on dördüncü bendi ahkâmına tevfîkan merkûm Bağdo’nun târîh-i habs fî 4 Şubat sene (12)86 târîhinden i‘tibâren on beş gün müddetle mahbûsiyeti lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 25 Zi’l-ka‘de sene (12)87 ve fî 5 Şubat sene (12)86.

Numero 242

Teftiş me’mûru Mustafa Efendi ma‘rifetiyle ahz ve (--) olunub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu jurnâlde muharrerü’l-ismi Rum Kal‘a sâkinelerinden Hadice ile Mahmud nâm şahıs meclis-i ‘acizânemize celb ile icrâ-yı mehâkime ve tutulan evrâk-ı nutkîyelerinde mezbûra Hadice’nin iddi‘âsı kendüsü Rum Kal‘a ahâlisinden Mustafa Onbaşı’nın taht-ı nikâhında olub merkûm Mustafa

ile Birecik kazasına gelerek oralara iskân itmekde oldukları hâlde ‘an-asl Urfa’ya tâbi‘ Şeyh Çoban karyeli olub Birecik’de ikâmet itmekde olan Kercikoğlu merkûm Mahmud güyâ kendüsünü cebren alub Şeyh Çoban karyesine firâr iderek ba‘de kendüsünü darb on ‘aded lirasıyla ve bir tekım eşyâsını cebren almış olduğu iddi‘âsında olarak keyfiyet şahıs-ı merkûm Mahmud’dan su’âl olundukda mezbûra Hadice uygunsuz makûlesinden olub Birecik’te olduğu esnâda mezbûra kendüsüne musallat olarak ya beni alursun veyâhûd sana bir iftirâ iderum diyerek tasallutundan nâşî havf-ı zâhib olub hânesine alub Şeyh Çoban karyesine ‘azîmet iderek mezbûra tekrar arkasına düşüb üç gün sonra Şeyh Çoban karyesine gelmiş ise de kendüsüne bırakub hânesinden tard eylediğini beyân ve mezkûra ise bu misillû iftirâya zâhib olduğu dahi iddi‘â eylediği eşyâ ve darb maddesine ma‘lûmatı olanlar var mıdır denildikde ancak Rum Kal‘a’da bulunan akrabâlarım biliyor anlar dahi gelub şehâdet etmezler deyu ifâdesinden anlaşılmış ve tahkîkat-ı vâk‘âya nazaran fi’l-hakika mezbûra uygunsuz makûlesinden olub bu misillû hâlen (--) mütecâsire olacağı nâhiyye-i hâlinden dahi nümâyan bulunmağla mezbûrenin vatan-ı asliyesi olan Rum Kal‘a’ya ta‘biye ile merkûm Mahmud’un nefsine kefîl alınarak tahliye-i sebîli husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân. Fî Gurre-i Zi’l-hicce sene (12)87 ve fî 9 Şubat sene (12)86.

Sayfa 64

Numero 243

Zabıta tarafından takdîm olunub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan fî 3 Zi’l-ka‘de sene (12)87 târîhli jurnâl hülâsası Yahsen kazası muzâfatından Kezin karyeli Mahmud Kerime’nin sirkât olunan bir re’s al kısrak espiyle bir buçuk yaşında bir re’s tayı Harran nâhiyesine tâbi‘ Kadime karyeli Musa el-Haccac’ın oğlu Hamo yedinde bulunmuş olduğu beyânından ‘ibâret olub tarafeynîn celîleye icrâ-yı mehâkimelerinde müdde‘î-i merkûm Mahmud Kerime esp ve tay-ı mezkûr târîh-i merkûmeden dört mâh mukaddem karye-i mezkûrdan sirkât olunub aramakta iken karye-i mezbûrda merkûm Hamo nezdinde olduğunu istihbâr ve cânib-i hükümete iştikâ ve ihbâr ile hükümetden me’mûr husûsui gönderilerek esp ve tay-ı mezkûru hükümete celp olunmuş olduğu bi’l-muvâcehe iddi‘â ve keyfiyet merkûm Mâho’dan istifsar olundukda sûret-i inkârda bulunmuş ise de müdde‘î-i merkûm esp ve tay-ı

mezkûr kendü mülkü olduğunu ve târîhden dört mâh mukaddem karye-i mezbûrdan sirkât olunduğunu mehâkime-i şer‘iyyede bir kıt‘a i‘lâm-ı şer‘î ile isbât ettirmiş olduğu gibi meclis-i ‘acizânemizde dahi karye-i mezbûreli Mehmed’in oğlu Ali’nin ba‘de’l-tahlîf ihbârıyla tebeyyün iderek merkûm Hamo’nun sirkât olduğu tebeyyün itmiş ve ep-i mezkûr ile tayı akdemce sâhib-i zuhûrundan mukaddem merkûm Hamo yedinden hükümete celb olunub (--) olan kırk günü (--) iderek yâve hükümüne girmiş olduğu hâlde kısrak-ı mezkûr ecliyle merd olarak tayı dahi ‘alanen bi’l-müzâyede beytü’l-mâl me’mûru ma‘rifetiyle yüz yigiirmi bel guruşa fürûht ve esmâni mâk sanduğuna teslîm kılınmış olduktan sonra müüdde‘î-i merkûm vürûd iderek ber-minvâl mehâkime ve muvâcehe ile esp ve tay-ı mezkûrun erbâb-hayra ma‘rifetle bin beş yüz guruş ribâ ider olduğunu dahi tebeyyün ettirdiğinden meblâğ-ı mezkûrun merkûm Hamo’dan ba‘de’l-tazmîn ribâ 22 (--) altun cezâya tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyeti olan fî 5 Zi’l-hicce sene (12)87 târîhinden i‘tibârenüç mâh mahbûsiyeti lâzım gelmişdir olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 17 Zi’l-hicce sene (12)87 ve fî 25 Şubat sene (12)86.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Numero 244

İşbu curnâl bâlâsında erbâb-ı cinâyet ve (--) mahbûs bulunan muharrerü’l-ismi eşhâsın mahbûshânede nâ-mizâç olduklarından li-ecli’l-mu‘âyene meclis-i ‘acizânemizden bir nefer muhbir ile tabîb-i belde ta‘yîn olunarak eşhâs-ı merkûmunun fi’l-hakika keyifsiz ve tedâviye muhtaç bulundukları mûmâ-ileyhânın mu‘âyene ve ihbârlarıyla tahakkuk itmiş ve emir-i mu‘âlece ve tedâvilerine tabîb-i mûmâ-ileyh tarafından bakılmakda ise de kendüleri garibü’d-diyar ve acizâ akçesini îfâya ‘adimü’l-iktidar bulunduklarından bu misillû mahbûshânede keyifsiz olanlara sarf olunacak icrâ akçesinin ne tarafından tesviye olunması lâzım geleceğinin telgırafla cânib-i vilâyetden isti‘lâmı re’y-i ‘âlî-i asafânelerine mütevakkıf mevâriden bulunmuş olmağın olbâbda. Fî 30 Zi’l-ka‘de sene (12)87 ve fî 8 Şubat sene (12)86.

Numero 245

Sahib-i ‘arzuhâl Abdo bundan mukaddem Hasan el-Kadiro’nun ‘Aşık karkeli Ahmed’e fürûht itmiş olduğu bir re’s öküzün hîn-i bey‘inde (--) tercümânlık ideriken mezkûr öküz sirkâtlık olduğu iddi‘â olunarak sâhib-i ‘arzuhâlin (--) beraber fürûht itdiği içün mahbûs olub mezkûr öküz esmâni olan dört yüz guruş vekîl olan emlâk-ı kâtib Ahmed Efendi’ye tamamen ve vekâlen îfâ ve teslim itmiş ve merkûm Hasan el-Kadiro her çend def‘â zabıtadan taleb olunmuş ise de mahali nâ-ma‘lûm olduğundan buldurulmayıp merkûm Abdo dahi elli beş günden beru bilâ-hükm mahbûs bulunduğundan nefsine kefîl alınarak tahliye-i sebîli bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 1 Zi’l-hicce sene (12)87 ve fî 9 Şubat sene (12)86.

Numero 246

Sâhib-i ‘arzuhâl Birho el-Salih Urfalı Hâcı İsa’nın oğlu Molla Mahmud’da beş re’s mesrûk ağnâmdan bir re’s sârik dinilan Hallo el-Halef nâm şahsın sabî kerimesi fürûht ideriken merkûm Molla Mahmud mezbûra kızı derdest ideriken merkûm Birho mezbûrenin pederine götürmek üzere tekeffül idub muahharen kefâleti hasebiyle mahbûs bulunmuş ve sârik-i merkûm dahi keyfiyetten haber aldıkda firâr iderek Karakeçi tarafına gitmiş ve merkûm Birko dahi kefâlet hasebiyle iki ‘aded kıyyûn kendü hâlinden ârâ ve üç kıyyûnun esmâni olan yüz elli guruş dahi otuz bir günden ‘îtâ itmek üzere tarafeyn rızâ olmuş bilâ-hükm mahbûs ve nâ-mizâc bulunan bağından meblâğ-ı mezkûr tâdiyesinden kefîl-i kavîye alınarak tahliye-i sebîli bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 2 Zi’l-hicce sene (12)87 ve fî 9 Şubat sene (12)86.

Numero 247

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde sâhib-i ‘arzuhâl Şerif’in oğlu Hasan Urfa’nın Halife mahallesi ahâlisinden olub mahalle-i mezbûreli Hasan Ağa’nın oğlu İmam nâm kimesne merkûmun hemşiresi Fatma’ya bilâ-mûceb itâle-i lisân itmiş olduğunu da‘vâ-yı keyfiyet merkûm Hasan’dan istifsar olundukda mezbûrenin ‘amucası hânesine mevrûd idecek tarik-i merkûmun hânesi havlusundan olub avradına ‘adem-i mevrûd içün mezbûraye itâle-i lisân eylediği ikrârıyla tebeyyün itmiş olduğundan cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz on dördüncü maddesine tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyeti olan fî 11 Şubat sene (12)87 târîhinden i‘tibârenmerkûm Hasan’ın üç gün müddetle mahbûsiyeti lâzım gelmişdir olabâbda

fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 3 Zi'l-hicce sene (12)87 ve fî 11 Şubat sene (12)86.

Sayfa 65

Numero 248

Teftiş-i sâni Mustafa Efendi'nin işbu curnalde muharrerü'l-ismi serseri dinilan İbrahim nâm Derviş celîle ile hâl ve ahvâli istifsar olundukda kednisi fi'l-asl 'Acem'e tâbi' Neyh ahâlisinden olub beş altı seneden beru oğlu Ahmed ile seyâhata çıkub şer'î-şerife ve bi'l-âre sâirelerde ba'zen (--) ve ba'zen hurdacılık ile geçinmekte olub vatan-ı asliyesine gitmek üzere bu günlerde Urfa'ya gelerek Halil el-Rahman Câmi' şerifinde misâfir olub sâir gün eşhâs-ı mazannadan bulunmadığı nâhiye-i hâl ve tahkîkat-i sâiriden tebeyyün eylediği misillû kemerinde bulunan bin iki yüz guruş miktarı akçe dahi öteden beru kendü mâlı olduğu ve cem' itmiş olduğu akçeden olarak sirkât ve sâire nev'inden olmayub ve merkûm hakkından sârik ve ahz iddi'âsıyla bir tarafdan müdde'îsi görülemediği cihetle meblağ-ı mezkûr bi'l-hakdâr huzur-ı mecliste kâmilen tarafına teslîm kılınmış ve ol-vechle (--) dâir sened ahz olunmuş olduğundan vatan-ı asliyeleri cânibine gitmek üzere Urfa'dan tard ve teb'îdleri husûsunun cânib-i zabıtaya havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 5 Zi'l-hicce sene (12)87 ve fî 13 Şubat sene (12)86.

Numero 249

Sâhib-i 'arzuhâl Halef'in dâyini bulunan Kascızâde Hâcı Abdurrahman celb ile icrâ muvâcehelerinde medyûn-ı merkûmun îfâ-yı deyn idecek nesnesi olmaduğu beyân olundukda tarafından dahi tasdîk olunarak meyânelerine (--) tavassutuyla mâhkûmeye olan bin sekiz yüz altmış sekiz guruşun târîhden i'tibâren beher senede üç yüz guruş virilmek üzere tarafeyn rızâsıyla meyâneler fasıl ve tasfiye olunmuş olmağın ol-vechle medyûn-ı merkûmun nefsine kefîl alınarak tahliye-i sebîli husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi iktizâ iderolbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 7 Zi'l-hicce sene (12)87 ve fî 15 Şubat sene (12)86.

Numero 250

İşbu zarzuhal bi'l-mütâla'a mahbûs-ı merkûm Alo el-Seban birâderi Hemki'nin taht-ı nikâhında olan kerimesini ahze nikâh iderek firâr itdirmiş olduğundan bahisle icrâ-yı icâb husûsu bundan mukaddem Alo el-Sabi tarafından istid'â olunduğuna mebnî tarafeyn meclis-i 'acizânemize celb ile icrâ-yı mehâkimelerinde keyfiyet ol-emirde mahbûs-ı merkûm Avis'den lede'l-su'âl kerimesinin firârından ma'lûmatı olmadığını sûret-i inkârda bulunduğundan müdde'î-i merkûmun iddi'âsına mütâbık beyne taleb olunmuş ise de şâhid götürmek üzere on bir gün mahal ile gitmiş üç mâhı mütecâviz zuhûr itmediğinden me'mûr-ı mahsûs ile müdde'î-i merkûm Alo el-Sabi celb olunub keyfiyet su'âl olundukda şâhidi olmadığını meclis-i 'acizânemizde ikrâr ve i'tirâf itmekde bulunmuş ve bu sûretçe merkûm Alo el-Sabi'nin (--) hakkından olan iddi'âsı vâhî olduğundan mahbûs-ı merkûmun yüz günden mütecâviz bilâ-hükm mahbûsiyeti hakkında gadrı mûceb görünmüş olmağla kefâlet rabtıyla tahliyesi husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 7 Zi'l-hicce sene (12)87 ve fî 15 Şubat sene (12)86.

Numero 251

İşbu 'arzuhâlde Elif nâm hatunun hânesinde nisâya mahsûs kurulmuş olan (--) nisâları seyr itmek üzere siyâre üçüncü bölük neferâtından Siverekli sağir Ömer nâm şahıs mezbûra Elif'in hânesine girub taife-i nisvânı seyr ideriken teftiş-i sâni Mustafa Efendi tarafından tesadüf ve derdest ile tevkîf olunduğu zabıtanın işbu jurnâlinde beyân olunmuş ve merkûm Ömer'in silk-i muvazzafa hademe-i hükümetden bulunduğu hâlde bu fi'il-i ihtisârı pek çirkin ve kabah olub merkûm bu misillû uygunsuzlukda bulunduğu mesbûk ve hatta geçen gün Hüseyin Çavuş kendü nefsine 'akd-ı nikâh itmiş olan Kelleci Halef'in kerimesinin bir miktar akçesini desîse ve (--) ile ahz ve ketm eylediği derkâr olub bu gibilerun silk-i 'askeride istihdâmları alıvermeyeceğinden olâ kaydının terkin ve kendüsünün tardıyla (?) emsâlini terhib içün cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz ikinci maddesine kıyâsen ve târîh-i tevkîf olan fî 19 Şubat sene (12)87 târîhinden i'tibârenüç mâh müddetle mahbûsiyeti lâzım gelmiş olmağın olbâbda ve her hâlde fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 15 Zi'l-hicce sene (12)87 ve fî 22 Şubat sene (12)86.

Vekil-i nâib.

Numero 252

Zabıtanın işbu curnalde merbût raport me‘âlleri bi’l-mütâla‘a Oymaağaç nâhiyesine tâbi‘ Üç Kenisa kayesi ahâlisinden Ayo’nun oğlu Halil ve Rimezoğlu Ali ve Beni Ağa’nın oğlu Yusuf nâm kimseneler işbu seksen yedi senesi şehr-i Ramazan’ın yirmi dokuzuncu günü Urfa’ya gelur iken esnâ-yı rahda Açıksu nâm mahalde leylen sâ‘at buçuk raddelerinde dört nefer meçhûle’l-ismi kesân karşularına çıkub yedlerinde bulunan sekiz yüz on bir guruş akçelerini gasb ve kendülerini darb ve cerh iderek içlerinde merkûm Halil’in başı üzerinde külünk yarası ve sâir mahallerinde bulunan cerci (--) olub merkûm tedâvi olunmak üzere taşra Derkezinli mahallesine götürülmüş olduğu hâlde külünk yarası cerh-i (--) olub te’sirinden vefât eylediğin tabîb-i belde ve teftiş me’mûru (--) şer‘î-şeriften ta‘yîn olunan keşf nâibi mu‘âyeneleriyle ifâde ve ihbâr olunmuş ve müteveffâ-yı merkûm ile diğer refîkleri bulunan merkûman Ali ve Yusuf’un gasb olundukları Açıksu dinilan mahal ber-çare olub etraf ve civârında bir karye ve savn ve istimâ‘ olunur mahal olmadığı cihetle gasb ve cerhleri kimler olduğu itrâkıyla her ne kadar aranmış ise de isimleri nâ-ma‘lûm ve şahısları ma‘dûm bulunmuş olduğundan kimler olduğu ber-vechle haber alınarak ve merkûm Ali ile Yusuf’un dahi cürmleri bir an tam hâsıl iderek karyelerine gitmiş olduklarından bu bâbda merkûmunun cârih ve gasbları kimler olduğu bilinemeyub müdde‘îyân ve merkûmân taraflarından dahi beyân edilememiş ve yine zabıta tarafından aranılub bunların behemehâl meydâna çıkarılması içün emir ve tebeyyün buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 16 Zi’l-hicce sene (12)87 ve fî 23 Şubat sene (12)86.

Sayfa 66

Numero 253

İşbu curnâl bi’l-mütâla‘a Urfa’da vâki‘ Debbahâne Câmi‘-i Şerif mahallesinden Hasan’ın oğlu (--) Baba dimekle ma‘ârûf kimesne (--) olarak Câmi‘-i mezkûr hücresinde vefât idub (--) (--) îfâ idecek (--) olmadığı teftiş-i sâlis Ahmed Efendi bendeleri ma‘rifetle keşf olunmuş ve meclis-i ‘acizânemzide dahi müteveffânın bir şeyi olmadığı tahkîk itmiş olmağla olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 16 Zi’l-hicce sene (12)87 ve fî 23 Şubat sene (12)86.

Numero 254

Dâire-i vilâyet ahâlinde bulunan da‘vâ ve temyîz meclisinin bir sene tarikiyle rü’yet iderek i‘lâmlarını virmiş veyâhûd henüz mehâkimelerini icrâ ve ithâm idememiş oldukları ve da‘vâ-yı (--) kıymet ve keyfiyetle maddenin müddet-i mehâkimesini ve müdde‘î-i ‘âlîyenin esâmîsini mübeyyin bir kıt‘a cedvellerin behersene hitâmlarında tanzîm ve cânib-i bab-ı ‘âlîye takdîm olunmak üzere mezkûr vilâyete takdîmi mehâkime-i nizâmiye hakkında mevzû‘ olan olan nizâmnâmenin on sekizinci maddesi ahkâmından olub geçen seksen beş sene martı ibtidâsından i‘tibâren işbu seksen altı senesi şubat gâyesine değin cedâvil (--) Leva ve Mâhuk kazalardan tanzîm ve cânib-i vilâyet-i celîlesine takdîm olduğu misillû mezkûr seksen altı sene martı ibtidâsından şubat gâyesine değin cedvel-i mezkûrun livâca tanzîm ve ikmâli şimdiden (--) kazalar da‘vâ meclisinden birer hülâsa cedvelin celbine mütevakkıf olub bir hafta bu senesiyle takdîm olunmak üzere seksen beş senesi cedveli misillû birer kıt‘a hülâsa cedvelinin sür‘ât-ı tanzîm ve bu cânibe takdîmi hakkında Rum kal‘a ve birecik ve Suruç kazası kaimmakâmlılarına mübâşir mâhsusen ma‘rifetle müekkid emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri iktizâ itmiş olmağın olbâbda fermân. Fî 17 Zi’l-hicce sene (12)87 ve fî 24 Şubat sene (12)86.

Numero 255

Urfa rusûmât müdürlüğünün işbu (--) me’âli Urfa ahâlisinden ve Kulunkaçı esnâfından Köse’nin oğlu Kibo nâm kimesne Çaykuyu Merkezi muhtarlığına mahsûs mühüre mühür tatbik ve (--) itdirub şunun bunun kaza-i ahzden götürdükleri emti‘â ve eşyâya nevâhî mâhsûliyet diyerek ashâbından atmışar pâre ikişer guruş alarak yedlerine sahte ‘ilm ve haber virdiği muhbir vasıtasıyla ihbâr olunduğu beyânından ‘îbaret olub tıbk-ı fermûre-i mutasarrıfîleri üzere tetkîk ve istiknah madde hakkında merkûm Kibo ve Çaykuyu Merkez muhtarı dinilan Şeyib’in oğlu Bakır celb ile tutulan varaka-i nutkîyelerinde merkûm Kibo’nunnâhiye-i mezbûra tâbi‘ Hâcı Bedir Burcu karyesinde bulunan ağnâm şerîkinden gelmiş olan otuz bir ‘aded derinin nâhiye-i mezbûrdan gelmiş olduğuna dâir rusûmât idâresinde kendüsünden ‘ilm ve haber istenilip merkûm Bakır dahi merkezi bulunduğu cihetle kendüsüne bir kıt‘a ‘ilm ve haber virilmiş olduğunu beyân ve diğer beyân varaka üzerine temyîz idub taleb olunmasıyla mezkûr Kibo’ya bir ‘ilm ve haberlik varaka virilmiş ise de şayet merkûmun bir daha karye-i mezkûrdan derileru gelur ve merkûm Bakır (--) bulunmasız emelîyle tamir idub virmiş olduğundan bu bâbda merkûm Kibo’nun

sahte olarak (--) itmediği ve kimseye pâre ile ‘ilm ve haber virmediği bilâ-taraf tahkîk ve istiknâh olunmuş ve merkûm Kibo ve ikmâl-i istintakı hakkında on beş günden beru muvakkaten tevkîfde bulunduğundan tahliye-i sebîli iktizâ itmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 21 Zi’l-hicce sene (12)87 ve fî 1Mart sene (12)87.

Numero 256

Ordu-yu redif-i şâhâne neferâtından olub silah altunda bulunduğu hâlde işbu mazbata bâlâsında muharrerü’l-eşyâlar ahz ile (--) (--) itmiş olduğu komisyon-ı ‘askerinin işbu mazbatasında beyân olunan Hüseyin Paşa mahalleli Müslüm bin Mehmed’in mazbata-i mezkûrda olunduğu vechle ‘askerî kanûnnâme-i hümâyunun bend mahsûsuna tevfîkan hîn-i firârında beraber götürmüş olduğu eşyâların (--) ve mu‘âmele-i lâzım icrâsıyla târîh-i habsından i‘tibârenüç mâh müddetle mahbûsiyeti lâzım gelmiş olduğundan icrâ-yı iktizâsının ‘asker-i komisyon-ı mezkûra havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 17 Zi’l-hicce sene (12)87 ve fî 24 Şubat sene (12)86.

Vekil-i nâib ve reis-i temyîz.

Numero 257

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkime ve kaleme alınan nutkîyeler kezâlikesi derûn-ı jurnaşde muharrerü’l-ismi Harranlı Farsi Urfa’nın Bey Kapusu mahallesi sâkinlerinden olub keçen (--) birinci günü merkûmun Habi oğlu Hüseyin mahalle çocuklarıyla oynar iken çocuklarla hâsıl olan münâza‘ada mahalle-i mezkûrda sâkin Musullı Hitab ve karındaşı Salih ve Necib ve kayınları Halil nâm şahıslar bilâ-mûceb merkûm Farsi ile münâza‘a iderek taş ve değnek ile merkûmun başının tepesinde ve sağ eline darb ve cerh itmiş olduklarını da‘vâ ve merkûm Halil hâlâ firârda olduğundan hazır bulunan merkûm Hitap ve Salih ve Necib’den istifsar olundukda keyfiyet sûret-i inkârda bulunmuşlar ise de müdde‘î-i merkûm tarafından li-ecli’l-ihbâr ikâme olunan mahalle-i mezbûreli Şeyh Bekir ile Bakçeci Salih’in muvâcehe ve ba‘de’l-tahlîf ihbârlarında eşhâs-ı merkûmun bilâ-mûceb mezbûr Farsi’in üzerine

hücum ve yedlerinde bulunan değnek ve mertek ile başını ve elini darb ve cerh itmiş oldukları tebeyyün eylediği misillû merkûmun cerhi meclis-i ‘acizânemizde tabîb-i belde ma‘rifetiyle dahi mu‘âyene olunarak hâlen mecrûh bulunmuş olduğundan cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyetleri olan fî 21 Şubat sene (12)86 târîhinden i‘tibâren merkûmun Hitab ve Salih ve Necib’in bir hafta mahbûsiyetleri madrûb ve mecrûh-ı merkûm virilmek üzere beherinden bir ‘aded yüzlük altûnu ve firârda bulunan merkûm Halil’in icrâ-yı mehâkime zımnında derdest olunması husûslarının cânib-i zabıtaya havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 21 Zi’l-hicce sene (12)87 ve fî 28 Şubat sene (12)86.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Numero 258

Zabıtanın işbu curnali Urfa’nın Halife mahallesi sâkinlerinden ve Afgan taifesinden müteveffâ Hâcı Mecik bikr-i baliga kerimesi Kefre’yi mahalle-i mezbûreli Kürekçi Şerif’in oğlu Mehmed Said cebren fi‘il-i şenî‘ icrâsıyla bikrini izâle eylediği beyânından ‘ibâret olub merkûmun Mehmed Said ve mezbûra Kefre celb ile icrâ-yı mehâkime ve tutulan varaka-i nutkîyeleri kezâlikesinde mezbûrenin iddi‘âsı merkûm Mehmed Said hâne komşumuz olub işbu şehr-i Zi’l-hicce’nin on yedinci çarşamba günü hânemizde kimse olduğu hâlde merkûm Mehmed Said ateş almak bahânesiyle içiriye girub heman beni yere atarak cebren bikrimi izâle eyledi deyu da‘vâ ve keyfiyet merkûm Mehmed Said’den istifsar olundukda ber-minvâl muharrer mezbûrenin bikrini izâle itmiş olduğunu ikrâr ve cebr d‘âsını sûret-i inkârda olub ancak mezbûra ile mu‘âmele-i (--) bulunduğu tezevvüç itmek kasdıyla ve mezbûrenin rızâsıyla vukû‘ buluduğunu beyân itmekde olub kâbil ma‘rifetiyle keşf ettirildikde fi’l-hakika bikri izâle olunduğu (--) tarafından olunduğu ihbâr olunmuş ve fakat mezbûrenin cebr da‘vâsı kavl mücerredinde kalmış olduğu gibi merkûm Mehmed Said dahi mezbûrayi tezvîcden istintak eylediği hükm-i kânuniyi iskât itmiş olduğundan muktezâsının cânib-i şer‘î-şerife havâlesi iktizâ ider olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 21 Zi’l-hicce sene (12)87 ve fî 1 Mart sene (12)87.

Sayfa 67

Numero 259

Urfalı müteveffâ Sarraç Hâcı Salih'in Kazancı mahallesinde vâki‘ bir bâb menzilinden başka daha sâir mahalde emlâk ve ‘akarlar varmudur ve olduğu hâlde ne mahalde ve kaç guruş kıymetten ‘ibâretdir ve esâs beytesinden mâ‘adâ ne cins emvâl ve eşyâsı vardır ve menzil-i mezkûr ve sâir ‘akarlarının el-hâlet hâzihi kaç bin guruş ider olduğunun bi'l-etrâf tahkîk ve istifsarı lâzım gelmiş olmağla ol-vechle keyfiyetin bâ-mazbata ‘arz olunmak üzere müteveffâ-yı merkûmun merkezi meclisine havâlesi iktizâ iderolbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 21 Zi'l-hicce sene (12)87 ve fî 1 Mart sene (12)87.

Numero 260

İşbu jurnâl bi'l-mütâla‘a fezleke-i-i me'âlinde Taşra Derkezenli mahallesi ahâlisinden Halil bin Ali'nin mahalle-i mezbûr ahâlisinden Hâcı Hamo'da olan iki guruş alacağından dolayı meyânelerinden vukû‘ bulan münâza‘ada merkûm Halil Hâcı Hamo'yu darb ve bir dişini şikest itmiş olduğu beyânından ‘ibâret olub tarafeyn celb ile icrâ-yı mehâkime ve kaleme alınan evrâk-ı nutkîyelerinde keyfiyet müdde‘î-i merkûm Hâcı Hamo'dan su'âl olundukda müdde‘î-i ‘âlîye merkûm Halil vireceği olan iki guruşun mutâlebe zımnında hânesine gidub mablağ-ı mezbûru mutâlebe ideriken şimdi para yokdur dimesiyle merkûm yumruk ile ağzina darb ve bir ‘aded ön dişini şikest itmiş olduğunu iddi‘â ve sûret-i da‘vâyı merkûm Halil'den lede'l-istifsar kendüsünde olan iki guruş alacağını merkûm Hamo taleb eylediğini ikrâr ve darb ile dişini şikest da‘vâsını inkârda bulunduğundan müdde‘î-i merkûm Hâcı Hamo ise iddi‘âsına mütâbık yine ikâme edemediği gibi tabîb-i belde ma‘rifetle meclis-i ‘acizânemezide mu‘âyene olundukda şikest iddi‘â eylediği dişi dahi şikest olmayub zaten çürük ve eskiden düşme bir dişi olduğu tebeyyün itmiş olmağla bu bâbda olan da‘vâsı vâhî olub kendüsüne cevâb ‘îtası iktizâ ider olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 21 Zi'l-hicce sene (12)87 ve fî 1 Mart sene (12)87.

Vekil-i nâib.

Numero 261

Fî (--) Zi'l-ka‘de sene (12)87 târîhli ve iki yüz bir numerosuyla Rum Kal‘a kaimmakâmlığından vürûd iden tahrîrât ve zîri mazbatalu varaka-i nutkîye fezlekesinde (?) kaza-i mezbûra tâbi‘ İran karyesi sâkinlerinden Zeyneb nâm bikr-i

baligayı karye-i mezbûreli Arab Mehmed ve Bekir Kerime'nin oğlunu Bekir nâm şahıslar cebren fi'il-i şenî' icrâsıyla bikrini izâle itmiş oldukları beyânından 'ibâret olub nutkîye-i mezkûru lede'l-mutâla'a kaza-i mezkûrda vukû' bulan sûret-i mehâkimelerinde mezbûre Zeyneb olan izâle-i bikrini merkûm Arab Mehmed ve muahharen (--) Bekir Kerime'nin oğlu Bekir'den iddi'â iderek tarafeyn hakkında dahi muhbir ve erbâb-ı ma'lûmat ikâme ve ihbâr kılınmış ise de keyfiyet etrafıyla tedkîk ve istiknâh olunmadığı usûl ve ka'îde-i istintakça tetkîkat noksân ve bir tarafa bile hükm-i medâr olamadığı nutkîye-i mezkûreden nümâyan olduğu misillû mezbûra Zeyneb ise burada yalnız merkûm Bekir'in üzereine da'vâda bulunmuş olduğundan bu bâbda hakikat-i hâlin bilâ-taraf tahlîf ve bâ-mazbata 'arz ve izbarı ve nutkîye-i mezbûrda esâmileri muharrer olub mezbûr Mehmed'in 'aleyhine ve merkûm Bekir'in lehine ihbâr itmiş olan karye-i mezbûreli Salih Kerim ve oğlu Ömer ve Sebli Hayed'in oğlu Mehmed ve Beyzâdeoğlu Üso ve Salbur'un oğlu bekir'in li-ecli'l-ihbâr bu cânibe sür'at-ı ihzârları husûsunun kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri mubîr-i merkûmunun hîn-i (?) vürûdunda ikmâl-i mehâkimelerine bakılmak üzere merkûman Bekir ve Arab Mehmed bir mâha karîb bilâ hükm mahbûs bulunduklarından Urfa'dan başka bir tarafa girmemeleri zımnında nefislerine kefîl-i kavîye alınarak muvakkaten ahillâ-yı sebîlleri husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 24 Zi'l-hicce sene (12)87 ve fî 4 Mart sene (12)87.

Vekil-i nâib.

Numero 262

Şeyh (--) Abdürrezzak'ın işbu merbût (--) 'arifesinde beyân olunan Şemer 'aşiretinden Derviş el-Abare nâm şahıs sefire muhtarı Hâcı İsmail'in adamı Hatiz ve refîki Alo el-Matrur'un nukûd ve eşyâları gasb iddi'â olunub kendüsü fî 16 Şevvâl sene (12)87 târîhiyle cânib-i hükümetten bi'l-taharrî derdest ve tevkîf olunduktan sonra li-ecli'l-mehâkime merkûmun habsen tevkîfi talgraf emirnâme-i 'âlî-i vilâyet-penâhi ile emir buyurulmasıyla merkûm Derviş el-Abare'nin müdde'îleri vekil-i sâir ve asl Alo el-Matrur ile bi'l-muvâcehe istintak ve mehâkimeleri fezlekesinde güyâ mezbûr Derviş işbu seksen yedi senesi Ramazan-ı Şerifinin altıncı günü (--) Resine nâm mahalde on kafar atlı ile önlerine çıkub ziyâce nukûdâtı ile eşyâsını ahz ve gasb

itmiş olduğu müdde‘îyân-ı merkûmân iddi‘â tezkâr ve mezbûr Derviş ise sûret-i inkârda ısrar itmekde olub ber-vech-i muharrer subût müdde‘âya (--) ve sâir delâil-i mülâzım ikâme ve ibrâz eyleyemediği misillû merkûm Derviş yedinde ve hânesinde dahi nukûd ve eşyâ-yı mağsûbeden henüz bir nümûne ve emâre bulunmayarak ancak sonradan cerh ve tekzîb olunan ba‘zı muhbirlerin ihbârlarına göre Ramazan-ı Şerifin (--) günü merkûm Derviş Germüş karyesine gelub gittiği sûret-i iddi‘âya nevi‘ mülâyim bir ma‘ni (--) eylemekde bulunmakdan nâşî li-ecli’l-tedkîk ve’l-istiknâh kendüsü iç mâha karîb tahte’l-mehâkime habs ve tevkîf olunmakda ise de henüz birer sene alınmayub bi’t-tâbi‘ Haleb’e ihzârî derdest-i tezekkür ve i‘lâm iken şeyh-i mumileyh işbu ‘arızâsında ‘adet-i ‘aşâir üzere bu husûsun tasviye içün hissesiyle ma‘ân merkûmun tarafeyne gönderilmesi istirhâm olunmakda ve ba‘zı ‘aşiret adamları dahi bu tarafa gelub mâdemki işbu gasb ve gâret şer-i hâlefine (?) isnâd olunub Derviş i‘âde dahi (--) komadan alan bunun içün hükümetçe tezik olunuyor biz ‘aşiretçe gasblar her kimler ise behemehâl bulub mağsûbatlarını ahz ve tahsîl veyâhûd tarafımızdan tazmîn ederiz deyu ‘adet (--) üzerine tavassut ve (--) hâlen vekâlen izhâr-ı meyl ve merâm itmekde bulunduklarından fi’l-vâki‘ merkûm Derviş hakkında (--) hüküme medâr bir emâre ve delâil kat‘îyen bulunâmadığı ve bu hâlde Haleb’e ihzârlarında dahi niyetçe (--) husûli (--) olunmadığı (--) ‘adet ‘aşâir iktizâsınca öteden beru bu misillû da‘vâlar hey’et-i ‘aşiret beynlerinde tasviye edegeldikleri ma‘lûm olub bu bâbda dahi (--) (--) şu sûret-i tavassut ve tesviyeye re’y ve karar virilmiş ve şu kadarki Şeyh-i mûmâ-ileyh ‘ale’l-ıtlâk (?) tefviz emir olunmayub bu tarafda (--) hâvî kavîye sened ve kefâlete rabt olunduktan sonra ‘adet ‘aşâir vechle yalnız tesviye ve (--) zımnında merkûm Derviş’in hissesiyle beraber ‘aşireti derûnuna gönderilmesi münâsib (--) ve musâlahat muvaffak görülmüş olmağla ba‘de muktezâsına bakılmak üzere ol-emrde ber-minvâl muharrer (--) icrâ-yı husûsunun bâ-telgıraf cânib-i vilâyet-penâhiden istîzân buyurulması mütevakkıf re’y-i ‘âlîleri bulunmuş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 29 Zi’l-hicce sene (12)87 ve fî 8 Mart sene (12)87.

Vekil-i nâib.

Hüve

Seksen sekiz senesi meclis ibtidasından ihbâren Urfa meclis-i temyîzinde vukû‘ bulan mazabıt ve mu‘allemât ve sâire kayd-ı ceridesidir.

Fî 17 Rebiü’l-âhir sene (12)89 târîhli ‘arzuhâl üzerine te’kit olunmuşdur.

Fî 5 Muharrem sene (12)89 târîhli yine te’kid olunmuşdur.

(--)

Sayfa 68

Numero 1

Suruç kazasına tâbi‘ Taherman karyesinde bundan mukaddem katilen vefât iden Hüseyin’in katili dinilan damadı Taşlıbakırlı Ali’nin tutulan evrâk-ı nutkîyesiyle tahte’l-hıfz gönderilmiş olduğunu (--) kaza-i mezkûr kaimmakâmlığından vürûd idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan tahrîrât ve melfûf istintak-ı müeddâları bi’l-mütâla‘a tahkîkat ve tedkîkat mükemmelesi derdest bulunmuş ise de ikmâl-i istintak maktûl-i merkûmun kerimesi olub katil-i mezbûrun taht-ı nikâhında bulunan müdde‘îye Fatma ile Taherman karyesi ahâlisinden madde-i (--) ma‘lûmatnâmesi olan Haso bin Haso ile muhtar ve ihtiyarlarından kaç kimesnenin vücuduna mütevakkıf bulunmuş olmağla ber-minvâl muharrer müdde‘îye-i mezbûre Fatma ile Haso bin Haso ve muhtar ve çend kimesnenin bu tarafa irsâlleri zımnında kaza-i mezkûr kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerine şeref-tastiri husûsunun tahrîrât müdürlüğüne havâlesi bâbında emir-u fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 2 Muharrem sene (12)88 ve fî 11 Mart sene (12)87.

İ‘lâm.

Numero 2

(--) Muharrem sene (12)88 târîhli curnâl bi’l-mütâla‘a me’âli Urfa mahalâtından Hâcı Yadigar mahalleli Mürsava Cedo’nun taht-ı nikâhında bulunan zevcesi Ahmed’in kızı Naziy Bozabad nâhiyesine tâbi‘ Keşişlik Sefir karyeli Abdo nâm kimesne kaçurur iken ahâli tarafından tesâdüf mezbûreyi elden alub mahallesi muhtarı Abdurrahman hânesine teslîm olunduğu beyânından ‘ibâret olub merkûm Abdo ve mezbûra celb ile icrâ-yı muvâcehelerinde keyfiyet mezbûreden istifsar olundukda zevç-i mezbûr Cedo kendüsüne (--) darb ve ta‘addî iderek helâk korkusundan mezbûr Abdo ile kaçdığını beyân itdiğinden ve merkûm Abdo (--)

olarak her ne kadar mehâkimelerine (--) virilmemiş ise de zevç-i merkûm Cedo mezbûreyi tekrar kabul itmekde olub kanûnen bir cezâ tertib eylemediğinden ba‘demâ ta‘addî ve îzâ vukû‘ götürülmemek üzere bi’l-kefâlet-i kavîye zevcine teslîm ve merkûm Abdo’nun li-ecli’l-mehâkime taharrî ve derdest olunması husûslarının cânib-i zabıtaya havâlesi iktizâ iderolbâbda fermân. Fî 2 Muharrem sene (12)88 ve fî 11 Mart sene (12)87.

Vekil-i sâni

Numero 3

Sâhib-i ‘arzuhâl Halil el-İbrahim Harran nâhiyesine tâbi‘ Gice Karan karyesi ahâlisinden olub Urfalı Tüccâr Ali nâm kimsenenin ba‘zı eşyâsını Hivel karyesi yolunda ahz ve gasb itmiş iddi‘âsıyla ikmâl-i istintakına değin mahbûs olarak tarafeynin icrâ-yı mehâkime ve nutkîyeleri fezlekesinde müdde‘î-i merkûm Ali her ne kadar merkûmu ahz iddi‘âsında bulunmuş ise de muahharen vâki‘ olan ifâdesinde merkûm Halil benim eşyâ ahzım olmayub ancak mazanne üzerine iddi‘âda bulundum diyerek da‘vâdan ferâgat itmiş ve bu sûretçe merkûm İbrahim gasb da‘vâsından beru elzem olduğu nizâmen tahakkuk itmiş ise de bir kere de murâfa‘alarının cânib-i şer‘î-şerife havâlesi iktizâ ider olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 4 Muharrem sene (12)88 ve fî 13 Mart sene (12)87.

Vekil-i sâni

Sayfa 69

Numero 4

Tabîb-i belde Hüseyin Efendi meclis-i ‘acizânemizde hazır olduğu hâlde merkûm Derviş el-Ayare bi’l-mu‘âyene hummâ hastalığına mübtelâ olub sâir bir mahalde tedâvi olunmadıkça şîfâyab olmayacağı me’âli raport ve mu‘âyene-i ‘acizânemizde tahakkuk itmiş olduğundan afakan buldukda götürüb hükümete teslîm ve ikmâli mehâkime itmek üzere nefsine kavî-i kefîli ahz ile muvakkaten tahliye-i sebîli bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 5 Muharrem sene (12)88 ve fî 14 Mart sene (12)87.

Numero 5

Ashab-ı ‘arzuhâl Hasan ve Koto ve Ali nâm eşhâs mahbûshânede hummâ hastalığına mübtelâ olub sâir bir mahalde tedâvi olunmadıkça şîfâyab olmayacakları tabîb-i beldenin işbu raportu me’âlinden anlaşılmış ve fi’l-hakika nâ-mizâç oldukları mu‘âyene-i ‘acizânemle dahi tebeyyün itmiş olmağla kesb-i sıhhatlerinde nefislerini hükümete teslim ve ikmâl-i mehâkime itmek üzere li-ecli’l-tedavî muvakkaten ahillâ-yı sebîlleri iktizâ ider olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 6 Muharrem sene (12)88 ve fî 15 Mart sene (12)87.

Numero 6

Bâlâ-yı curnâlde muharrerü’l-ismi eşhâsın mahbûshânede keyifsiz oldukları ve münâsib mahalde tedavî olunmadıkça şîfâyab olamayacakları tabîb-i beldenin işbu rapartunda lede’l-mu‘âyene tahakkuk itmiş ve fi’l-hakika ve eşhâs-ı merkûmunun münâsib mahalde tedavî olunmaları muvaffak hâl ve müsâhib olub içlerinden Vezun’un oğlu Kaso öküz sâriki dinilerek mahbûs olub henüz üzerine tebeyyün itmediği misillû gasb dinilan oğlunu götürmek üzere mahbûs bulunan Arab Çalli nâm eşhâsın kendü hânelerinde tedâvi olunmak üzere sebîllerinin tahliyesi ve sârik dinilan Yusuf’ın oğlu Ahmed ile katil dinilan Şeyho nâm şahıslarının tahliyeleri uyamayub mahbûsiyete mahsûs hastahâne tertib ve tedârik olununcaya değin ancak ‘askerî hastahânesine ittisâlinde bir oda tedarik olunub nizâmiyiden nöbetçi-i mahsûsa bulundurulacağı gibi cânib-i zabıtadan dahi birer nöbetçi ma‘rifetiyle muhâfaza ittirilmesi ve lâzım gelan edviye ve hastahâneye mâhsus levâzımat-ı sâirenin nizâmiye taburu tarafından virilmek üzere merkûman Şeyho ve Ahmed’in hastahâneye (--) husûsunun cânib-i zabıtaya ve ber-minvâl muharrer keyfiyetin ‘askerî şâhâne binbaşısı (--) Kamil Efendi tarafından beyân ve tahrîri zımnında tahrîrât müdürlüğüne havâlesi iktizâ ider olbâbda. Fî 6 Muharrem sene (12)88 ve fî 15 Mart sene (12)87.

Vekil-i sâni

Numero 7

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde müdde‘î-i ‘âlîye Mürekkebci Abdullah Ağa’nın mâhdumu Mami nâm kimesne sâhib-i ‘arzuhâl Hasan’ın oğlu Bedir ile münâza‘a ideriken sağ kolunu kama bıçağıyla darb ve cerh itmiş olduğunu iddi‘â ve keyfiyet mezbûr Mami’den istifsar olundukda merkûmu ‘amden darb ve

cerh itmeyub ancak esnâ-yı münâza‘ada mezkûr bıçak yedinde bulunduğu hâlde kazaran merkûmun koluna isâbet ve cerh eylediğini beyân ve cerh-i mazkûr cüzvîcen ve zararsız olduğunu tabîb-i beldenin lede’l-mu‘âyene merbût raportunda beyân olunmuş ve cârih-i merkûm Mami ise (--) (--) olub cezâ kanûnnâme-i hümâyunun kırkıncı maddesi ahkâmınca cezâdan mu‘akkad olduğundan ba‘de-mâ kimesne ile münâza‘a itmemek ve terbiye-i lâzımesine bakmak üzere bi’l-kefâlet-i kavîyeye bedrine teslîm ve mecrûh-u merkûm dahi yekdiğerine komşu bulunduklarından da‘vâ-yı vâk‘âsından bi’t-tav‘ ferâgat itmiş olduğundan kendüsüne cevâb-ı i‘tâsı husûslarının cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 6 Muharrem sene (12)88 ve fî 15 Mart sene (12)87.

Vekil-i nâib

Numero 8

Ayalı Merimek katili iddi‘âsıyla mahbûs bulunan Taşra mahalleli Şeyh Ahmed’in tutulan varaka-i nutkîyesinde Urfa ‘asker-i zabtiye çavuşânından olub Birecik kazasında bulunan Harputlu Mustafa Çavuş’un su’âl ve cevâbı iktizâ itmiş olmağla çavuş-ı merkûmun bu cânibe sür‘at-i ihzârına dâir kaza-i mezkûr kaimmakâmlığına telgıraf-ı emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastiri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 8 Muharrem sene (12)88 ve fî 15 Mart sene (12)87.

Numero 9

Birecik kaimmakâmlığının işbu tahrîrâtında merkûfen vürûd iden bir kıt‘a zîri mazbatalu hülâsa cedveli lede’l-mutâla‘a mezkûr cedvel kaza-i mezkûr da‘vâ-yı meclisinin bir sene zarfında rû’iyet ve hüküm itmiş oldukları da‘vâdan ve yalnız harç ve (--) mezâbıt ile müdde‘î ve müdde‘î-i ‘aleyhin isim ve şehâdetlerini mübeyyin da‘vâ-yı hukukiyiden ‘ibâret ise de işbu cedvel matlûba muvaffak ve takdîm gayr-ı lâyık olub mehâkime-i nizâmiye hakkında mevzû‘ nizâmnâmenin on sekizinci maddesi ahkâmınca bu misillû hülâsa cedveli elviye meclis-i tamyizi ve kazalar da‘vâsında rû’iyet olunmuş ve katil itinâf olunmak veyâhûd sûret-i kat‘iyede i‘lâmâtı virilmiş veya henüz mehâkime olunmamış olan da‘vâların (--) ve keyfiyetle müddet-i mehâkime ve hâsımların esâmîsini mübeyyin her nevi‘ de‘âvîden ‘ibâret olunması lâzımeden ve cedvel-i mezkûr ise bu ka‘îdeyi müstehak olmayub nihâyet işbu üç dört

gün zarfında merkez vilâyete sür‘at-i takdîmi emirnâme-i ‘âlî-i vilâyet-penâhi iktizâ-yı ‘âlîsinden bulunmağla melfûf nümûneye tevfîkan ve ka‘îde-i meşruheye tatbikan her nevi‘ de‘âvîyi mutazammin matlûb vechle zîri mazbatalu bir kıt‘a hülâsa cedvelin sür‘ât-ı tanzîm ve cânib-i vilâyete takdîm olunmak üzere nihâyet inhâya üç gün kadar bu cânibe irsâli ve matlûba gayr-ı muvaffak vürûd iden mezkûr cedvelin tekrar ‘iade ve îsâlı husûslarına dâir kaza-i mezkûr kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastiri zımnında tahrîrât müdürlüğüne havâle buyurulması bâbında fermân. Fî 8 Muharrem sene (12)88 ve fî 15 Mart sene (12)87.

İ‘lâm.

Sayfa 70

Numero 10

Harran nâhiyesine tâbi‘ Cedidi karyeli Yozan el-Azîmet’in leylen hânesinden dört yüz on guruş kıymetlu eşyâsının sâriki olduğu ikrârıyla tebeyyün idub bâ-emirnâme-i vilâyet-penâhi fî 17 Ramazan sene (12)85 târîhinden i‘tibâren üç sene müddetle mahbûs bulunan Keys ‘aşiretinden Hüseyin bin Mâho nâm şahıs mahbûshânede nâ-mizâc olduğu bunda tabîb-i belde ve nezâret-i ‘acizânemizle icrâ olunan mu‘âyenede tahkîk itmiş ve merkûmun her ne kadar ikmâl-i müddet cezâiyen sene beş mâh kalmış ise de mahbûshânede kaldıkça şîfâyab olamıyacağı tabîb-i mûmâ-ileyh tarafından beyân olunmuş merkûmun kesb-i sıhhatinde bakiye-i müddet cezâiyen itmek ve Urfa’dan bir tarafa gitmemek üzere kefâlet-i kavîye rabtıyla muvakkaten sebîlinin tahliyesi iktizâ itmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 8 Muharrem sene (12)88 ve fî 17 Mart sene (12)87.

Numero 11

100 guruş mihr-i müeccel, 150 guruş mihr-i mu‘accel, 1 kat yatak, 1 kat elbise, 1 kalem, 1 sahan, 1 lenger, 1 kuzgan, 1 tas, bir tava.

Bi’l-âre meşrûh mazbata-i ‘acizânemizde ‘arz ve beyân olunduğu vechle mezbûre Kefre tekrar celb ile istifsar-ı keyfiyet olundukda hakkında cebren fi‘il-i şenî‘ itmiş da‘vâsında olub cebr iddi‘âsı üzerine tebeyyün etmeyen Hâcı Şerif’in oğlu Mehmed Saidi tezvîc bi’t-tav‘ rû-i rızâ gösterip nizâm-ı seniyyeye tevfîkan bi’l-âre muharrerü’l-mikdâr mihr-i müeccel ve mu‘accel ve cihâz ile ve dâbbesi Tütüncü

Dede vekâletiyle ‘akd-ı nikâh olunmak talebinde bulunmuş ve merkûm Mehmed Said dahi zaten tezvîc talebinde olarak bu sûret-i izdivâc ve tenâkh hakkında mevzû‘ nizâma muvaffak görünmüş olmağla (--) şer‘î ‘akd-ı nikâhları husûsunun mehâkime-i şer‘iyyeye havâlesi bâbında fermân. Fî 9 Muharrem sene (12)88 ve fî 18 Mart sene (12)87.

Numero 12

Akazle ve Ben-i Yusuf ‘aşiretinden olub Urfa’da değirmenci Ağo Bey değirmeninden leylen üç çuval hınta sirkât itmiş ve Cerci ali ile refîki Haso ve Germüş karyeli Bozik ve Mardo ve Hâcı Emin oğlu Ahmed’in esnâ-yı rahda önlerine çıkarak ma‘lûme’l-mikdâr mallarını ahz ve gasb itmiş oldukları ikrârlarıyla tebeyyün iden Abdülhadi ve Halil nâm şahısların kanûn-ı cezânın altmış ikinci maddesi ‘ilâvesi hükümüne ve on dokuzuncu madde-i kanûniyede muharrer usule tevfîkan ba‘de’l-teşhir târîh-i mahbûsiyetlerinden i‘tibârendörder sene mahalinde vaz‘ kürek olunmaları fî 9 Ramazan sene (12)87 târîhli emirnâme-i ‘âlîye-i nezârt-i celîleye zeylen şeref-vürûd iden fî 3 Şa‘bân sene (12)87 târîhli emirnâme-i ‘âlîye-i hazret-i vilâyet-penâhide irâde ve fermân buyurulmuş ve şahs-ı merkûman Urfa mahbûshânesinde mahbûsı henüz teşhirleri icrâ olunmadığından emsâlleri misillû ayaklarına timur olduğu hâlde icrâ-yı teşhirleri husûsûnun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân. Fî 11 Muharrem sene (12)88 ve fî 21 Mart sene (12)87.

Numero 13

Ser-teftiş Salim Efendi’nin işbu jurnâli me’âli Siverek kazası muzâfatından ve Behim ‘aşiretinden Arab Mehmed’in oğlu Ali nâm şahıs yedinde bulunan Fransa lirası taklîdinden kalıb ve züyuf bir ‘aded pınarı sahih diyerek bey‘ ve şaraba sürmekde olduğu beyânından ‘ibâret olub merkûm Ali celb ile mezkûr pınarı kimden ve nireden almış olduğu istifsar olundukda ismi meçhul olan bir Arab’a fürûht eylediğim hınta esmâni olarak sâhih (--) alub yine sahih bilerek bey‘ ve şaraba sürdüm deyu mukır ve mu‘terif olub lede’l-mürâca‘a bu misillû meskûkât-ı fâsidenin kalıb ve züyuf olduğuna vâkıf oldukları hâlde sâhih i‘tibâriyle sürenlerden bir yüzlük alunduğı cezâ-yı nakdî ahzı kânun-ı cezânın yüz kırk altıncı maddesi ahkâmından ise de merkûm Arab’ı alub bu makûl fâsid ve züyuf meskûkâtı (--) makûlesinden olduğu

nahiye-i hâlinden anlaşılmış ve kendüsü dahi hınta esmâni olarak sahih (--) itmiş olduğuna halef-i billah itmiş olmağla bu sûretçe hakkında tertib-i cezâya mahal görünmemiş olmağın olbâbda fermân. Fî 11 Muharrem sene (12)88 ve fî 21 Mart sene (12)87.

Vekil-i nâib.

Numero 14

Fermân-ı sâmîlerie imtinâlen dükkân sabibi Gürhallı tekrar celb ve dükkânından sirkât olunan eşyâsının tahkîki zımnında li-ecli'l-istintak tevkîf olunan Bekçi Molla Mustafa ile muvâcehe olunduklarında merkûm Molla Mustafa'dan bir gün mazanna ve emâresi olmadığını beyân itmiş ve i'lâm-ı sâbıka-i 'acizânemizde 'arz ve beyân olunduğu vechle merkûm hakkında sâir günâ bir emâre görünmemiş olmağın bu sûretçe madde-i sirkâttan merkûm biri elzem olduğu tahkîk iderek kefâlet rabtıyla tahliye-i sebîli iktizâ itmiştir olbâbda fermân. Fî 11 Muharrem sene (12)88 ve fî 21 Mart sene (12)87.

Vekil-i nâib.

Numero 15

Cânib-i zabıta cürnalinde muharrerü'l-ismi eşhâs-ı hapishânede kara hummâ 'illet sâriyesine mübtelâ olub gün begün tezayûd itmekde olduğundan (--) sirâyet etmeyecek derece bulunduğundan hariç şehirde münâsib bir mahalde tedâvi olunmadıkça şîfâyab olamayacakları bi'l-mu'âyene tabîb-i belde Fethunlu Hüseyin Efendi tarafından raport olunmuş ve eşhâs-ı merkûmun ise katil ve gasb ve emsâli ağır cenâbet ve cünha ile müttehim bulundukları cihetle sâir hüsn-i kân 'adîye misillû li-ecli'l-tedavî kefâletle ahillâ-yı sebîlleri câ'iz olmayub mahbûsda kaldıkçada kendüleri telef ve ma'azallah (--) hapishâneden sonra dışaruya sirâyetle bütün ahâli-i belde (--) tehlike ve hazır olmak ihtimâl-i kavîyesine mebnî hallerine terki dahi müşkül ve hatta (--) bulunduğuna ve eğerçe tahte'l-hıfz kalmaları (--) olunmakda ise de çünkü nefsi Urfa'da redif deyu bâ-icâbında ithaz kılınan 'askerî hastahânesinden (--) mâhfuz bir (--) olmayub idareye de bu kadar hastanın refakaten nakil ve idhâli (--) 'askerî hakkında mahduddan sâlim olmayacağı misillû emir-i muhâfazası dahi bi-hak ba'zı mertebe mütâla'ayı müstelzim olunmak ve her cünd evraka hükümet konağı sâiresi derûnunda mahbûsuna mahsûs olarak ateşassı (?) lüzûm hakîki

tahtında görünan bir hastehânesinin ahünce yapılub (--) gelmesi mümkünâtından ise de buna dahi meydan olmadığı (--) bulunmakdan nâşî lede'l-teammül (--) hastehâne irâdesiye anın gibi lüzûm tâbi‘ tahtında olan nisâ hapishânesi maddelerinin vilâyet-i celîleye bi'l-istîzân icâbına bakılmak üzere ol-emirde şu hastaların bir çare-i tedâvisi husûsunun meclis-i irâdece bi'l-tezekkür muktezâsı beyân buyurulmak üzere tarafeyn birlikde mutâla‘asına müsâ‘ade buyurulması taht ve (--) kılınmış olmağın olbâbda emir-u irâde hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 12 Muharrem sene (12)88 ve fî 21 Mart sene (12)87.

Vekil-i nâib.

Sayfa 71

Numero 16

Mâh-ı halin on birinci cum‘a ertesi gicesi ‘Attar bazarında vâki‘ Hıristiyan İranisoğlu İranis'in dükkânını açarak bir mikdâr eşyâsını sirkât ideriken Bekçi Beycan tarafından tesâdüf ve derdest olunarak yedinde bulunan eşyâ ile ma‘ân cânib-i hükümete teslîm olunduğu zabıtanın fî 11 Muharrem sene (12)88 târîhli jurnâlde beyân olunan Hendioğlu Mehmed nâm şahıs sâbıkalı meşâhîr sârikden olub lede'l-istintak işbu sirkâta mütecâsir olduğunu ve hatta bunda dersa‘âdette bâb-ı zabıtaca bi'l-ahz cünd-i rûzcesi ve ba‘de tahte'l-hıfz Samsun ve andan kaza (--) Diyarbeki'e vaz‘ olunmuş ve oradan kezâlik mâhfuzen bu tarafa getürülür iken Siverek'e iki üç sâ‘at ötede ber-takrib firâr idub hafiyen Urfa'ya duhul ve muvaselet ve giceleri mağaralarda beytûtetle böyle habâsetlere (--) eylediğini ikrâr ve i‘tirâf itdiğinden başka (--) lede'l-mürâca‘a merkûm mukaddemâ dahi defa‘atle büyük büyük sirkât töhmetiyle müttehim olarak hatta târîh-i mahbûsiyeti olan fî 8 Mart sene (12)82 târîhinden i‘tibâren üç sene müddetle Urfa mahbûsunda mahbûs iken keyifsizliği ve seksen üç senesi fer‘ neferâtından denildiği cihetle Kaşane Hümâyun hastahânesinde teslîm kılnarak oradan firâr eylediği fî 7 Nisan sene (12)85 târîhiyle mukayyid bulunmuş ve her cünd işbu dükkân küşâdı sirkât cezâsının tehdîd-i kânunun mülkiye mûcebince derdest ise de kendüsü fi'l-hakika ikrâr ‘askeriyiden meder hastahâniden firârın cihetle hakkında kânun-ı ‘askerî iktizâsınca daha başka mu‘âmele iktizâ idub etmeyeceği husûslarının ol-emirde ‘asker-i şâhâne binbaşısı Refiklü Kamil Efendi

tarafından istifsarı lâzım geleceği tezekkür olmağla olbâbda fermân. Fî 13 Muharrem sene (12)88 ve fî 22 Mart sene (12)87.

İ‘lâm.

Numero 17

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde zabıta neferâtından Çender’in oğlu Mustafa nâm kimesne sâhib-i istid‘â Kirkörün bir ‘aded siyah çoka sakosunu neharen dükkândan ahz idub Dellal Yusuf ma‘rifetiyle müzâyede ve Herşiyan’dan Seko nâm kimesneye fürûht ideriken merkûm Kirkor tesâdüf idub hükümete götürmüş olduğunu beyân ve keyfiyet merkûm Mustafa’dan istifsar olundukda sûret-i inkârda bulunmuş ise de mezkûr sakoyu müzâyede iden Dellal Yusuf ile müşteren merkûm Seko celb olundukda merkûm Msutafa mezkûr sakoyu müzâyede virmiş olduğunu muvâceheten beyân eyledikleri misillû mezkûr sakoyu nehâren mezkûr Kirkor’un dükkânından ahz itmiş olduğunu kendü lisânıyla ikrâr eylediğini işitmiş olan zabtiye neferâtından Bedir dahi bi’l-muvâcehe ihbâr ve bu bâbda merkûm Mustafa’nın ahz olduğu tebeyyün itmiş olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz otuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyeti olan fî 21 Mart sene (12)87 târîhinden i‘tibâren üç mâh müddetle mahbûsiyeti lâzım gelmiş ve bu misillûların silk-i zabtiyede istihdâmı câ’iz olamayacağından târîh-i mazbatadan i‘tibârentardı husûsunun cânibi zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 13 Muharrem sene (12)88 ve fî 22 Mart sene (12)87.

Vekil-i nâib.

Numero 18

100 guruş mihr-i mu‘accel, 100 guruş mihr-i müeccel, 1 kat yatak, 1 kat elbise, (--) 1 lenger, 1 sahan, 1 kilim.

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde sâhib-i istid‘â Halil nâm kimesnenin hâmîsi bulunan Derya’nın bikr-i baliga kerimesi Meryem ‘akd-ı nikâh itmek üzere alub hükümete götürerek keyfiyet mezbûrdan istifsar olundukda şimdiye değin kimesnenin nâ-mezâdisi olmadığını beyân ve merkûm Halil’e ‘akd olunmasına bi’t-tav‘ihi rızâ göstermiş olduğundan nizâmesine ve ahkâm-ı şer‘iyyeye tevkîfen bi’l-âre merkûm mihr-i mu‘accel ve müeccel ve eşyâlarıyla beraber ‘akd-ı nikâh

olunmaları husûsunun cânib-i şer‘î-şerife havâle buyurulması iktizâ itmiş olmağın olbâbda fermân. Fî 13 Muharrem sene (12)88 ve fî 22 Mart sene (12)87.

Vekil-i nâib.

Numero 19

Fermûre-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a mahbûs Halef Suruç kazasına tâbi‘ Harbanaz karyeli Hamo’nun Taşra Dergezenli mahalleli Hüsam’ın hânesinden sirkât olunan bir mehâr devesini bulmak üzere elli guruş (--) almış olduğu müdde‘î-i merkûm Hamo tarafından bâ-’arzuhâl istid‘â olmağla tarafeyn celîle ile icrâ-yı mehâkimelerinde keyfiyet ol emirde merkûm Hamo’dan su’âl olundukda mezbûr merkûm Hüssam’ın hânesinden sirkât olunub merkûm Halef yakını bulunmak üzere elli guruş almış olduğunu beyân itmiş ise de ba‘de mezkûr deve çöşde bulunduğuna mebnî meblağ-ı mezbûru dahi red itmiş olduğunu ifâde itmiş ve bu sûretçe mahbûs-ı merkûmun madde-i mezbûrda medhâl olmadığı tahakkuk ve tebeyyün itmiş olmağla mahbûsiyeti hakkında gadrı mûceb olacağından tahliyesi husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân. Fî 13 Muharrem sene (12)88 ve fî 22 Mart sene (12)87.

Numero 20

Sâhib-i ‘arzuhâl Debbağ Mehmed Emin Tankuyu mahallesi sâkinlerinden Adile nâm hatunun bikr-i baliga kerimesi Emha’nın izâle-i bikrine nâşî hâsıl olan hamâlından dolayı iskât-ı cenini içün tedâvi ettirilerek mezbûrenin ve çocuğunun telef-i nefislerine sebeb olmuş iddi‘âsıyla mahbûs olarak tutulan varaka-i nutkîyesinde keyfiyet tedkîk olunmağında ise de ikmâl-i istintakı mezbûrenin ögey birâderi olub el’ân idane vilâyetinde olduğu istihbâr kılınan Müezzinoğlu Ahmed’in vürûduna mütevakkıf bulunmuş ve merkûm

Mehmed Emin ise mahbûshânede hummâ ‘illetine mübtelâ olub âhir mahalde tedâvi olunmadıkça şîfâyab olamayacağı tabîb-i beldenin raportu me’âlin anlaşılmış olmağla merkûm Ahmed’in li-ecli’l-istintak bu tarafa ihzârızımnında vilâyet-i celîle-i mezkûreye telgıraf-ı tahrîrât mutasarrıfîlerinin tastiri fî 11 Zi’l-kade sene (12)87 târîhli i‘lâm ‘acizânemizde ‘arz ve beyân olunmuş ise de henüz cevâbı alınâmadığından tekrar telgıraflarına vilâyet-i celîle-i mezkûreye iş‘âr buyurulmuş ve merkûm vürûdunda ikmâl-i mehâkime ve tedkîkat muktefîye bulunmak üzere

merkûm Mehmed Emin'in kefâlet-i kavîyeye rabtıyla li-ecli'l-tedavî muvakkaten sebîlin tahliyesi iktizâ itmiş olbâbda. Fî 13 Muharrem sene (12)88 ve fî 21 Mart sene (12)87.

Vekil-i nâib.

Sayfa 72

Numero 21

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerine dâir tutulan istintakları hülâsası Bozabad nâhiyesine tâbi‘ Höyük karyesi sâkinlerinden ve Roman taifesinden Halef'in bikr-i baliga kerimesi Hacer'i târîhden on mâh mukaddem karye-i mezbûrda sâkin Roman Çavuş'un hânesinde Abdülkadirin oğlu Emin nâm kimesne leylen cebren tarikiyle bikrini izâle itmiş olduğunu mezbûra Hacer ve pederi Halef bi'l-muvâcehe iddi‘â ve keyfiyet merkûm Emin'den istifsar olundukda iddi‘â-yı vâk‘âyı sûret-i inkârda olub mezbûre ve gerek pederi merkûm Halef ber-vechle isbât edemediği misillû dermeyan olunan tahkîkat ve tedkîkat-ı vâk‘âda mezbûre Hacer'i pederi Halef tarîh-i mezkûrede birâderzâdesi Ahmed ‘alenen ‘akd-ı nikâh iderek bir hafta düğün cem‘îyeti olub zühaf gicesi ‘adet-i belde üzere izdivâc mu‘âmelesi vukû‘ bulduğuna dâir bir tüfenk dahi endaht olunub ve hatta kırk elli gün sonra merkûm Ahmed'in taht-ı nikâhında bulunduğu hâlde her nasıl meyânelerinde hâsıl olan infi‘âl üzerine merkûm ahmed kendüsünü hâl‘ eylediği karye-i mezbûreli İbo-yı Ahmed ile Hâcı Hüseyin ve Mustafa kimesnelerin ba‘de'l-tahlîf ihbârlarıyla tahkîk itmiş ve mezbûra ise merkûm Emin tarafından cebren bikri izâle olunduğunu vaktiyle iddi‘â itmeyub bâkire olduğu hâlde âhire tezviç ve kırk elli günü mütecâviz taht-ı nikâhında olarak zevci tarafından muhala‘adan sonra merkûm Emin üzerine vukû‘ bulan izâle-i bikri da‘vâsı vâhî görünmüş ise de bir kere dahi tedkîkat-ı mehâkimelerinin cânib-i şer‘î-şerife havâlesi tezekkür olunmuşdur olbâbda fermân. Fî 13 Muharrem sene (12)88 ve fî 22 Mart sene (12)87.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Numero 22

İşbu ‘arzuhâl bi'l-mütâla‘a ashab-ı ‘arzuhâl Suruç kazasına tâbi‘ ‘Ayınbatar karyesi değirmencisi Kirbo ve refîki Hasan'ın leylen üzerelerine hücum ve

kendülerini darb ve cerh ile bir mikdâr akçelerini ahz ve gasb itmiş olduklarından dolayı ikmâl-i istintaklarına değin mahbûs olub icrâ-yı mehâkime ve tutulan nutkîyeleri fezlekesinde müdde‘î-i merkûm da‘vâ-yı vâk‘âlarını ber-vechle isbât idemeyub müdde‘î-i ‘âlîye merkûmun dahi bi’l-külliye sûret-i inkârda bulunduklarından henüz üzerlerine bir şey tebeyyün itmeyub lâzım gelan tedkîkat derdest ise de fakat hapishânede bu günler sârî olan kara hummâ ‘illetine mübtelâ oldukları mu‘âyene-i ‘acizânemizle tahkîk itmiş olmağla ba‘de-mâ tedkîkat-ı lâzımeleri icrâ olunmak üzere li-ecli’l-tedavî nefislerine kefîl alınarak Urfa’dan bir tarafa gitmemeleri üzere muvakkat sûretiyle sebîllerinin tahliyesi lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 14 Muharrem sene (12)88 ve fî 25 Mart sene (12)87.

Numero 23

Rum Kal‘a kazasına tâbi‘ İran karyesi sâkinlerinden Zeyneb nâm baliganın bikrini izâle itmiş iddi‘âsıyla kaza-i mezkûr kaimmakâmlığından vürûd idub ikmâl-i istintakına değin muvakkaten mahbûs bulunduğu hâlde tahte’l-kefâle sebili tahliye kılınan karye-i mezbûreli Bekir Kerime’nin oğlun Bekir nâm kimesne fenâ derece keyifsiz bulunduğu tabîb-i belde Fetonlu Hüseyin Efendi tarafından meclis-i ‘acizânemize ifâde ve merkûmun karyesine ‘azîmet-i ruhsat i‘tâsı ihtiyâre vâlidesi tarafından istirhâm kılınmakda bulunmuş ve mezbûrenin merkûm Bekir’den iddi‘â eylediği izâle-i bikri da‘vâsı mukaddemâ Mehmed ve muahharen Bekir üzerine eylemiş olduğundan bu da‘vâsında tenâkus bulunduğu misillû tahkîkat-ı da‘vâda da tebeyyün itmediğinden başka dahi bir emâre görülemeyub ve merkûm Bekir mezbûrenin cebren bikrini izâleye de (--) olduğu nâhiye-i hâl ve ihbârat-ı vâk‘âdan istidlâl kılınmış olmağla mezbûrenin bu bâbda olan izâle-i bikrine dâir cebr da‘vâsı vâhî ve zâhir hâl-i mükezzib görünmüş olmağla merkûm Bekir’e ruhsat i‘tâsı tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 15 Muharrem sene (12)88 ve fî 25 Mart sene (12)87.

Numero 24

Diyarbekirli Tomas Efendi’nin Urfa’da Debbağ Farsi zimmetinde matlûb olan iki bin guruşdan dolayı bir ay mehâkime merkûm Farsi’n Diyarbekir’e gönderilmesi zımnında nizâmen lâzım gelecek mesârifine mûmâ-ileyh Tomas Efendi

şürut-ı mütemerride tevfîkan sened virmiş olsuğundan medyûn-ı merkûmun li-ecli'l-mehâkime ihzârı Diyarbekir vilâyet-i celîlesinde işbu tahrîrât-ı 'âlîsinde irâde ve fermân buyurulmuş ve medyûn-ı merkûm Farsi celb ile meblağ-ı mezkûr dâyin mûmâ-ileyh vireceği olduğunu sûret-i inkârda olub mâdemki mûmâ-ileyh haksız çıkar ise nizâmen lâzım gelecek mesârifini te'diyeye sened bırakmış olduğundan merkûm Farsi'n li-ecli'l-mehâkime vilâyet-i mezkûreye iğrâmı husûsunun zabıtaya ve işbu tahrîrât-ı 'âlîyeye cevâb-ı tasdir içün tahrîrât müdürlüğüne havâle buyurulması iktizâ ider olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 15 Muharrem sene (12)88 ve fî 25 Mart sene (12)87.

Sayfa 73

Numero 25

İşbu 'arzuhâl ve zabıta derkenârı lede'l-mutâla'a sâhib-i istid'â Abdullah ve Mustafa nâmân kimesneler leylen mahalle arasında mevrûd ve 'ubûr idenlere sarkıntılık itmekde olduklarından dolayı tahkîk-i ahvâlleri zımnında mahbûs bulunmuşlar ise de keyfiyet kendülerinden istifsar olundukda leylen sâ'at bir buçuk raddelerinde hânelerinden bir mehâr develeri dışarı çıkub mezkûr deveyi bulduktan sonra devenin üzerinde gitmiş olan bir tob kundur (?) gâib olub kundur-ı mezkûru ararlar iken sokakdan mevrûd ve 'ubûr idenler kendülerini uygunsuz zanıyla hafiye me'mûru tarafına ihbâr ve mûmâ-ileyh dahi derdest idub hükümete götürmüş olduğundan leylen mezkûrede merkûman tesâdüf iden Kadir Ağa ve Kahveci Hamza dahi bâ-meclis-i keyfiyet su'âl olundukda yedlerinde hatar (?) olduğu hâlde kundur aradıklarını ve kimseye sarkıntılık itmediklerini mubir-i merkûman beyân itmişler ve merkûmanın hâl ve ahvâlleri sâir mahallerden dahi tahkîk ve tedkîk olundukda o misillû uygunsuz ve sâbıkalı makûlesinden olmadıkları tahkîk itmiş olmağla merkûmanın yirmi üç günden beru mahbûsiyetleri haklarında gadrı mûceb olduğundan nefislerine kefîl alınarak tahliye-i sebîlleri iktizâ itmiş olmağla olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 15 Muharrem sene (12)88 ve fî 24 Mart sene (12)87.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Numero 26

Birecik kaimmakâmlığının işbu telgırafında beyân olunan Hasim Mustafa Onbaşı bi'l-taharrî Nizib ve sâir mahalde bulunmadığı ifâdesinden 'ibâret olub ve lede'l-mürâca'a Rum Kal'a sâkinlerinden olub bundan akdem Urfa'ya tâbi' Şeyh Çoban karyeli Mahmud'un arkasına düşerek Urfa'ya gelmiş olan Hadice nâm 'iyal mezbûr Hekim Msutafa'ya Onbaşı'nın zevcesi olduğu merkûmun Nizib'de bulunduğu istihbâr kılındırğına mebnî li-ecli'l-mehâkime bu tarafa ihzârına dâir Birecik kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastiri kayden tebeyyün itmiş ve telgıraf-ı mezkûra nazaran merkûm Mustafa Nizib ve sâir mahalde bulunmayub mezbûre ise merkûmun mutallikesi olduğu yalnız ifâdesinde kalarak ve kendüsü uygunsuz makûlesinden olduğu söylenmekde ve li-ecli'l-muvâcehe iki mâhı mütecâviz imâm hânesinde tevkîf kılınmakda ise de mâdemki zevci dinilan merkûm Mustafa ne mahalde olduğu bilinememiş ve kendüsü fi'l-asl Rum Kal'a sâkinlerinden bulunmuş olduğundan tûl-ı müddet burada imâm hânesinde tevkîfi gayr-ı câ'iz olub vatan-ı asliyesi olan Rum Kal'a'ya dahi gönderilmesi mâhzurdan sâlim olmadığından mezbûrenin Birecik kazasına teb'îd ve keyfiyetin kaimmakâmlığı tarafına dahi beyân olunması iktizâ iderolbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 16 Muharrem sene (12)88 ve fî 25 Mart sene (12)87.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Numero 27

Fermân-ı sâmilerine ittisâlen Rum Kal'a kaimmakâmlığından mevrûd ve burada tutulan istintakları mutâla'a ve tetkîk olundukda mezbûra Zeyneb bikri da'vâsını kaza-i mezkûrda olan Arab Mehmed ve Şaniya bikr-i kerimenin oğlu Bekir üzerlerine iddi'â ile merkûm Bekir (--) (--) bir sâ'at mesâfe bakçede neharen ve cebren ve mezbûr Mehmed kendü hânesinde leylen bikrimi izâle itmişler deyu iddi'âda olub hâlbuki mezbûra bu vechle vâki' olan iddi'âsını bir gûnâ isbât ettiremediği misillû hülâsa-i istintakda ise (--) vâk'âları yekdiğerine münâfık ve münâfî olub bu bâbda tutulan istintakları tarafeyn dahi ber-vechle hüküme medâr edilmesinden başka merkûm Bekir üzerine gerek istidlâl ve karine ile de bir emâre görünememiş olduğundan bi'l-âre meşrûh mazbata-i 'acizânemizde 'arz olunduğu vechle merkûm Bekir'e ruhsat i'tâ buyurulmak bâbında ve herhâlde fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 18 Muharrem sene (12)88 ve fî 27 Mart sene (12)87.

Numero 28

Sâhib-i ‘arzuhâl Zeliha’nın zevci Müslüm mahbûsda hummâ hastalığına mübtelâ olduğu ve sâir mahalde tedâvi olunmadıkça şîfâyab olmayacağı tabîb-i belde Fetonlu Hüseyin Efendi’nin işbu raportunda beyân olunmuş ve merkûm Müslüm Urfalı Taşancıoğlu Mesahim’in katili maddesinin tedkîki zımnında ikmâl-i istintakına değin tevkîf kılınmış olduğundan tahliye-i sebîli uygun olmayub ancak emsâli misillû redif (--) bulunan nizâmiye hastehânesinde edviye olunmak ve kesb-i sıhhâtinde yine (--) mahbesine teslîm kılınmak üzere (--) hastahânesine nakîk husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında. Fî 28 Muharrem sene (12)88 ve fî 5 Nisan sene (12)87.

Numero 29

Mahbûs-ı merkûm Müslüm meclis-i’acizânemize dahi celb ile mu‘âyene olundukda fi’l-hakika keyifsiz halinde (--) kalınmış ve i‘lâm sabıka-yı ‘acizânemizde ‘arz olunduğu vechle redif (--) bulunan nizâmiye hastahânesine nakîl husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 2 Seferü’l-âhir sene (12)88 ve fî 10 Nisan sene (12)87.

Sayfa 74

Numero 30

Birecik kaimmakâmlığının işbu tahrîrât ve merbût mazbatayı mutâla‘a müeddâları kaza-i mezkûrun bir senelik hülâsa cedveli leffen gönderildiği beyânından ‘ibâret olarak cedvel-i mezkûr ise mukaddemâ iddi‘âda olunan cedvel misllû yaknız bâ-i‘lâm ve mazbata fasl-ı rû’iyet olunan hukuk da‘vâsından ‘ibâret olub hâlbuki bu misllû hülâsa cedveli bir sene zarfında kaza meclisi da‘vâsında vukû‘ bulan (--) ve küllî da‘vâ-yı (--) mutazammin olması mehâkime-i nizâmiye hakkında mevzû‘ olan nizâmnâmenin on sekizinci maddesi ahkâmından iken hükm-i mezkûra ri‘âyet olunmadığı ve nizâmnâme-i mezkûra vaktiyle kaza-i mezbûra gönderilmiş ise de usûl bulunmadığı ve da‘vâ-yı muhtasarat içün kayd husûsu dutulmadığı merbût mazbata me’âlinden anlaşılmış bu ise usûl (--) ‘adem-i dikkat olub bi’l-âhire mes’ûliyeti dâ‘î ola hakkından ba‘de-mâ ceryân idecek (--) ve küllî her-nevî‘ da‘vâ içün yapılacak i‘lâm ve mazbata müsvedâtının meclis-i de‘âvide ittihazıyla ol-cerîdeye kayd ve zîri meclis-i ‘azaları ve kâtib tariklerinden (--) ve

behersene mart ibtidâsından da cânib-i vilâyete takdîmi lâzımeen olan cevdâvil (--) hülâsasının cerîde-i mezkûra üzerine tanzîm ittirilmesi husûslarının kaimmakâmlık-ı mezkûra beyân ve iş‘âr nizâmnâme-i mezkûra hakikata usûl bulunmamış ise bir nüshasının dahi tesyâr kılınmak ve melfûf cedvelin dahi bu def‘âlık olarak cânib-i vilâyete takdîm olunmak üzere iktizâlarının tahrîrât müdürlüğüne havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 2 Seferü’l-âhir sene (12)88 ve fî 11 Nisan sene (12)87.

Numero 31

Saatcızâde Mahmud Ağa’ya fî 6 Şevvâl sene (12)87 târîhli meclis-i ticâretin mehâkimeye i‘lâmı mûcebince beş bin altı yüz guruş vireceği olan işbu ‘arzuhâl Hâcı Kabancıoğlu Akob’un iflâsına hüküm virmediği meclis-i mezbûrun beyn-i sahifede muharrer mazbata me’âlin anlaşılmış ve meblâğ-ı mezkûr mâhkûmeye olub tahsîliyle dâyin tarafına teslîmi lâzımeden bulunmuş olmağın îfâ-yı muktezâsının cânib-i zabıtaya havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 4 Sefer sene (12)88 ve fî 10 Nisan sene (12)87.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Numero 32

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde sâhib-i ‘arzuhâl Arab Mehmed Harran nâhiyesine tâbi‘ Kassâmi karyesi ahâlisinden olub karye-i mezbûreli Hilen’in oğlu Mehmed nâm şahıs kendüsünü darb ve sağ gözünün üzerinden cerh itmiş olduğunu bi’l-muvâcehe iddi‘â ve keyfiyet müdde‘î-i ‘âlîye merkûm Mehmed’den istifsar olundukda meyânelerinde hâsıl olan münâza‘ada yedinde bulunan çift ‘asâsı kazaen merkûmun gözü üzerine isâbet ve cerh itmiş olduğunu mukır ve mu‘terif olub mâdemki mün‘âza vukû‘nı mukır olarak eser-i cerh hâlâ nümâyan bulunduğu kasden darb ve cerh eylediğini tahakkuk itdirilmiş olduğundan mecrûh-ı merkûmun mesârif-i cerrâhiyesi ba‘de’l-tazmîn kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevkîfan ve târîh-i mahbûsiyeti olan fî 4 Sefer sene (12)88 târîhinden i‘tibâren darb-ı merkûm Mehmed’in bir hafta müddetle mahbûsiyeti lâzım gelmiş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 4 Sefer sene (12)88 ve fî 13 Nisan sene (12)87.

Vekil-i nâib ve resi-i temyîz.

Numero 33

Taraf-ı sâmilerine imtinâlen keyfiyet müsted‘î lede’l-mürâca‘a sâhibe-i ‘arzuhâl Hatun’un oğlu Bolo Rum Kal‘a kazasına tâbi‘ (--) karyesi ahâlisinden olub karye-i mezbûreli Ramo ve Mato nâm kimesnelerin bir takım eşyâsını ve Hâcı Kürdi’nin (--) ibriğini sirkât eyleyerek yedinde bulunduğu hâlde ashâbına istirdâd olunduğundan başka merkûm öteden beru (--) ve uygusnuz ve sirkât gibi ef‘âl (--) ile müttehim bulunduğu beyânıyla fî 15 Rebiü’l-âhir sene (12)87 târîhli tahrîrât zîrî mazbata istintak mûcebince tehdîd-i mecâzatı zımnında Rum Kal‘a kaimmakâmlığından ihzâren vürûd eylediği kayden itmiş ve tedkîk-i istintak ve tehdîd-i mecâzatı zımnında merkûm Urfa mahbûsunda tevkîf olunarak çend gün sonra (--) hasebiyle tabîb-i belde tarafından bâ-raport vâki‘ olan ihbâr üzerine li-ecli’l-tedavî muvakkate sebîli tahliye kılındığı şehr-i muharremin on dördüncü salı gicesi Taşra Kanberiye mahallesinde nefsine kefil bulunan Hâcı (--) hastahânesinde mübtelâ olduğu hummâ hastalığıyla vefât eylediği (--) tabîb-i belde ve zabıta ve teftiş me’mûrlarının fî 14 Muharrem sene (12)88 târîhli cürnâlinde beyân olunmuş ve alenen mezbûre Hatun (--) müteveffâ merkûmun sirkât keyfiyeti hakkında gardiyan olduğunu iddi‘â itmekde ise de merkûmun sirkât ve sâir uygunsuzlukda müttehim olduğunu kaza-i mezkûrdan mevrûd-ı istintak ve mazbatada mütehakkik bulunduğundan bu sûretçe mezbûrenin iddi‘âsı vâhî görünmüştür olbâbda fermân-ı hazrt-i menlehü’l-emirindir. Fî 6 Seferü’l-âhir sene (12)88 ve fî 14 Nisan sene (12)87.

Numero 34

İşbu emirâme-i ‘âlî-i vilâyet-penâhi mefât-ı (?) ‘âlîsi Haleb’de mukîm İspanya konsolosu Retbelü Bey cenâblarının Urfa ahâlisinden Körükçüoğlu Süleyman zimmetinde matlûbu olan dokuz bin üç yüz yirmi sekiz guruş otuz parenin tahsîli husûsundan ‘ibâret olub tıbk-ı fermûre-i mutasarrıfîleri üzere merkûm Süleyman celb ile istifsar-i keyfiyet olundukda meblağ-ı mezkûr dâin mûmâ-ileyh vireceği mukır ve mu‘terif olub bundan başka Haleb ve Urfa Tüccârlarına yetmiş bin dokuz yüz kusûr guruş vireceği olarak bir bâb menzilden başka hafî ve celî nesnesi olmadığını beyân itmesi üzerine merkûmun emvâl ve eşyâ ve (--) matlûbatı olub

olmadığı tahkîk ve beyân olunmak üzere mehâkime-i ticârete lede'l-havâle merkûmun salifü'l-zikr yetmiş bin kusûr guruş ashab-ı matlûb vireceği şayet kendüsü müflis-i hakiki hakkında olub bir gûnâ emvâl ve eşyâsı olmayarak ancak familyasıyla sâkin olduğu yirmi beş bin guruş kıymetlu bir bâb menzilini fürûht ve esmânının ashâb-ı mutlak garâmeten i'tâsına merkûm Süleyman (--) ise de bu misillû matbunun mevcûdu garâmesine ashâb-ı matlûbun huzur ve ittîfâkları muktezâ-yı (--) ticâretten olduğu ve ekser-i dâinlerinin Haleb'de bulunduğu mehâkime-i mezbûrdan bâ-mazbata beyân olunmuş ve merkûm Süleyman'ın bin beş yüz guruş kıymetle ismine bir bâb dükkân mukayyed olduğu emlâk idâresi derkenârında gösterilmiş ise de dükkân-ı mezkûr hafîdesi Halime hatunun ceddi Hâcı Halil'den hebâen mülkü olduğu mezkûr ticâret-i mehâkimesi mazbatasıyla mahallesi merkezinin merbût şehâdetnâmesinde 'arz ve beyân olunmuş ve vukû' hâl bu merkezde bulunmuş olmağla mehâkime-i ticâretin melfûf mazbata sûretinin ihrâc ve cânib-i vilâyet-penâhiye 'arz ve takdîm olunmak üzere tahrîrât müdürlüğüne havâle buyurulması mütevakkıf re'y-i 'âlîsi asafâneleri bulunmuş olmağla olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 8 Sefer sene (12)88 ve fî 16 Nisan sene (12)87.

Reis-i temyîz.

Sayfa 75

Numero 35

İşbu 'aruhal ve merkezi meclisinin merbût mazbatası lede'l-mutâla'a sâhib-i 'arzuhâl Taşcı Barsom nâm kimesne taşın yükünü narhından ziyadeye fürûht itmiş olduğu bi'l-tebeyyün cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz altmış üçüncü maddesi ahkâmına tevfîkan yalnız yetmiş beş guruş cezâ nakdinin ahz içün mehâkime olub meblağ-ı mezkûrun tasviye ve îfâsına 'adem-i iktidârı olduğu merkezi meclisinin mazbatasından müstebân olub bu misillû yalnız cezâ-yı nakdinin mikdârına göre mahbûsiyetleri lâzım gelub merkûm dahi bir haftadan beru mahbûs bulunmuş olduğundan kesb-i kudret eylediği hâlde ahz ve tahsîl olunmak üzere nefsine kefîl alınarak tahliye-i sebîli iktizâ itmiş olmağın. Fî 8 Sefer sene (12)88 ve fî 15 Nisan sene (12)87.

Numero 36

Moluncan Şeyhi Abdülhamid Dede'nin işbu istid'âsında Urfa'da vâki' Mevlevi hangâhına ceryân idub bir müddetden beru mütekattı' olduğu beyân olunan su keyfiyeti bundan mukaddem emir-i mutasarrıfîlerine imtinâlen hey'etçe ma'rifet-i 'acizânemizle mu'âyene olundukda hangâh-ı mezkûr muttasılında bulunan hamamdan ceryân iden sûret hangâh-ı mezkûrda öteden beru ceryân itmekde ise de yolları harab ve mecrâsının tathîr ve ta'mire muhtaç bulunduğundan dolayı mütekattı' olmuş ve hangâh-ı mezkûrede bulunan ba'zı eşcârın susuzluktan telef olduğu dahi müşâhede kılınmış ve hangâh-ı mezkûrun hamam-ı mezbûra ceryân iden sudan hassas olduğu dahi Şeyh-i mûmâ-ileyhin yedinde bulunan hüccetden anlaşılmış ise de ber-minvâl muharrer yollarının ta'mir ve (--) olan hamam-ı mezkûrun haffafhâne derûnunda bulunan kuyu muttasâlında bir kana (?) inşâsı ve mezkûr kana gelan tûbâ (?) sudan olmak üzere taksîm olunub mezkûr suyun on beş sehimden iki hangâhın daimi sûretle ceryân ettirilmesi münâsib görülmüş ve bu karar Şeyh Şeyh-i mûmâ-ileyh dahi ol-vakt rû'i rızâ göstermiş olmağla mezkûr kananın inşâsı husûsunun evkâf müdürlüğüne havâlesi bâbında. Fî 7 Sefer sene (12)88 ve fî 15 Nisan sene (12)87.

Reis-i temyîz.

Numero 37

Emirnâme-i 'âlî-i vilâyet-penâhi mufâd-ı 'âlîsi Haleb tüccârından Nimetullah Arzık ile birâderi İlyas'ın Urfalı kanacıoğlu Husrettin'de bâ-sened matlûbdan olan altmış beş 'aded liranın mukır olduğu hâlde tahsîli bir diyeceği olmadığı sûretde müdde'î-i merkûman yedinden şürut mütemerride tevfikasında ahz ve hıfz olunduğu beyânıyla merkûm Azık bizzat veyâhûd mu'teber keyfiyetlik li-ecli'l-mehâkeme Haleb vilâyetine iğramı irâde fermân buyurulmuş ve tıbk-ı fermûre-i hazret-i mutasarrıfîleri üzere merkûm Hacer celb ile keyfiyet istifsar olundukda meblağ-ı mezbûr müdde'îyân-ı merkûmandan vireceği olduğu mukır ve mu'terif olub fakat Haleb ticâretine vireceği olan bir yük yirmi beş bin kusûr guruş ashâb-ı matlûb tarafından mukaddemâ (--) tarıkîyle üç tefsirât üzerine (--) olunduğu ve meblağ-ı mezkûr dahi meyânende dâhil bulunduğu haleb mehâkime-i ticâretinden tanzîm olunub merkûm yedinde bulunan sûret-i müstahrecesi merkûf fî 15 Ramazan sene (12)86 târîhli bir kıt'a (--) müstebân olmuş ve meblâğ-ı mezbûrun birinci taksiti olan

yirmi bir buçuk ‘aded (--) lira ile on üç guruş on yedi pârenin (--) (--) altı yedi mâh tecavüz itmiş olduğundan îfâsı husûsu merkûm Hacer’e beyân olundukda târîhden i‘tibâren (--) bir güne değin (--) nakd te’diye itmek üzere ta‘ahhüd itmiş olduğundan ol-vechle kefâlet-i mu‘teberesi rabtı (--) cânib-i zabıtaya ve cevâb-ı tastiri zımnında tahrîrât müdürlüğüne havâle buyurulması iktizâ itmiştir. Fî 9 Sefer sene (12)88 ve fî 17 Nisan sene (12)87.

Numero 38

Curnal-i bi’l-mütâla‘a me’âli Mevlüd Halil mahalleli Hâcı Hüsdağ’ın oğlu Ahmed ile gice Alo’nun oğlu Mâho (--) karyesi sâkinlerinden Arab Avrotun’dan mübâya‘a itmiş oldukları bir ‘abâ otun pâresini hânede (--) üzere mezbûre-i merkûm Ahmed’in hânesine götürüb mezbûraye itâle-i yed itmiş oldukları beyân ve merkûman Avraton’a keyfiyet istifsar olundukda mezbûreden bir ‘abâ ot mübâya‘a idub Ahmed’in hânesine götürmüş olduklarını i‘tirâf ve itâle-i yed eylediklerini sûret-i inkârda bulundukları tutulan evrâk-ı nutkîyelerinden müstebân olunmuş ise de husûs (--) ma‘lûmata (--) olub meclis-i ‘acizânemize celb ve istifsar olunan Anatcıoğlu Abdurrahman ve Hâcı (--) ve Maho’nun oğlu Hâcı Mehmed ihbârlarıyla mezbûraye itâle-i yed eylemiş oldukları tahakkuk ve tebeyyün itmiş olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz ikinci maddesi zîlî ahkâmına tevfîkan târîh-i mahbûsiyetleri olan seksen sekiz senesi (--) yirmi beşinci gününden i‘tibârenbirer mâh müddetle habsen tevkîfleri lâzım gelmiş olduğu ifâdesi bâbında fermân hazret. Fî 9 Seferü’l-âhir sene (12)88 ve fî 18 Nisan sene (12)87.

Sayfa 76

Müdde‘î-i merkûm mehâkime ve murâfa‘ayı bilmez sırf mâhbun olub ancak müdde‘î-i ‘âlîye mezbûr Karabet’i merkûmu darb eylemiş olduğundan kanûn-ı cezânın yüz yetmiş dokuzuncu maddesine tevfîkan ve tarşh-i mahbûsiyeti olan fî 14 Sefer sene (12)88 târîhinden i‘tibârenbir hafta müddetle mahbûsiyeti ve mâhbun-ı merkûmun vatan-ı asliyesine teb‘îdi tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 16 Sefer sene (12)88.

Numero 39

Ser-teftiş Salim Efendi'nin işbu curnâl me'âli fi'l-asl Haleb sâkinlerinden olub sâ'illik ile Urfa'da dolaşmakda olan Müslüm nâm mâhbunu Haribtan Karabet'i darb itmiş olduğu beyânından 'ibâret olub merkûm Karabet celb ile istifsar-ı keyfiyet olundukda mâhbun-ı merkûm kendüsünden beş pâre isteyub virmediğinden cinnet haliyle üzerine hücum ve boğazına sarılmakda iken havfından ancak meyânelerinde münâza'a hâsıl olduğunu ikrâr ve i'tirâf itmiş ve mâhbun-ı merkûm ise fi'l-hakika hâl-i cinnetden şuna buna ve çoluk çocuğa ta'addî darb ve boğazlarına sarılmak gibi hâlât ile dolanmakda ve kendüsü garîl el-diyâr bulunduğundan vatan-ı asliyesi tarafında teb'îdi ve mezbûr Karabet'in dahi her takdîr merkûm ile münâza'a eylediğini ikrâr itmiş ise de bilâ-ihtiyâr meyânelerinde münâza'a vukû' bulan ve kendüsü habs olarak kanûn-ı cezânın kırkıncı maddesi ahkâmınca cezâdan mâ'füv olduğundan kifâyetle tahliye-i sebîli husûsunun cânib-i zabıtaya havâle buyurulması bâbında fermân. Fî 13 Sefer sene (12)88 ve fî 21 Nisan sene (12)87.

Numero 40

İşbu istid'â ve mahbûs-ı idâre i'lâmı me'âlleri Urfa telgıraf müdürü müteveffâ Ahmed Efendi'nin ba'de'l-vefât metrûkatı ashab-ı hukuka kâmilen i'tâ olundukda muahharen zuhûr iden zimmet-i mîrîyesi olan iki bin guruş müteveffâ-yı mûmâ-ileyhinin kefîli bulunan Kürkçüzâde Bican Ağa'dan istihsâl olunarak meblağ-ı mezkûrun ashâb-ı matlûbdan garâmete istirdâdı istirhâmından 'ibâret olub ve bu misillû müteveffânın zimmet-i mîrîyesi olan (--) istifâ olunmadıkça ashâb-ı hukukun matlûbun tasviyesi nizâmı iktizâsından olunmak mukaddemâ cânib-i şer'î-şerifden tanzîm olunan defter-i kassâm vechle müceddiden tanzîm olunan melfûf bir kıt'a varakada muharrerü'l-ismi ashâb-ı hukukun matlûbları gösterildiği vechle almış oldukları mebâliğden beşer guruşda yirmi iki pâre iki buçuk akçe hesabıyla ruhsatlarından (?) tenzili lâzım gelan iki bin guruş ber-mûceb varaka-i melfûfe her kesin hissesinden (--) ve istirdâd olunmak üzere cânib-i zabıtaya havâle buyurulması. Fî 14 Sefer sene (12)88 ve fî 22 Nisan sene (12)87.

Numero 41

Sâhib-i 'arzuhâl bi'l-mütâla'a mahbûs-ı merkûm Hâcı Ali'nin bundan mukaddem vukû' bulan mehâkimesinde ba'de (--) eylediği bi'l-tebeyyün kânun-ı

cezânın iki yüz kırk ikinci maddesine tevfîkan bir mâh müüdet habsiyle bir yüzlük altunı cezâ-yı nakdî ahzı hükm olunduğundan dolayı mahbûs bulunmuş ve merkûm el'ân ikmâl-i müddet itmiş ise de mâhkûmeye cezâ-yı takdîyenin îfâsına (--) bulunduğu merkezî meclisinden vürûd iden merbût mazbata da beyân olunmuş ve dermiyân olan tahkîkat-ı 'acizânemizde dahi merkûm mukır ve deynden olduğu tahakkuk itmiş olmağla bu misillû cezâ-yı nakdî hüküm olunuba viremeyenlerin bir müddet (?) mahbûsiyetlerinin birer (--) 'ilâve olunması kanûn-ı cezânın otuz yedinci senedi ahkâmından bulunduğundan mahbûs-ı merkûmun asl-ı mahbûsiyetinin (--) olan on beş günün daha 'ilâvesiyle ikmâl-i müddet eylediğihâlde (--) (--) mezkûr cezâ-yı nakdî tahsîl olunmak üzere kefâletle tahliyesi husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında. Fî 13 Sefer sene (12)88 ve fî 21 Nisan sene (12)87.

Numero 42

Teftiş-i hükkâm ve divân-ı vilâyet turuklarından olunan i'lâm üzerine fî 27 Rebiü'l-âhir sene (12)87 târîhi ve beş yüz altmış altı numerosuyla şeref-vârid olub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan merbût emirnâme-i nâme-i vilâyet-penâhide Urfa meclis-i idâre a'zâsında Hüseyin Ağa ile Cümeyle 'aşireti Şeyhi Sâbık Abdullah el-Osman meyânelerinde vürut iden da'vâdan dolayı ceryân iden mehâkimeyi mutazammın mukaddimce Urfa mehâkime-i şer'iyyesinden virilan bir kıt'a i'lâmda (--) zuhrlarına makâm-ı müfettişten bi'l-işâre ehâre (?) olunduğundan ve nizâmen virilan hükümlerin Şeyh-i mûmâ-ileyhe tebliğ olunubda kabul ve 'adem-i kabûlüne dâir evrâk-ı mutekaddime de bir gûnâ sarâhat olmadığından ona göre tekrar bakılub neticesinin 'arz ve inhâsı irâde ve fermân buyurularak ber-mûceb (--) teftişiye cebr ve ikmâl-i noksân mehâkime-i şer'iyyeleriyle olbâbda mücerreden tanzîm ve i'tâ olunan iki kıt'a i'lâm-ı şer'î merbût huzur-ı 'âlî-i mutasarrıfîlerine 'arz ve takdîm kılındığı misillû çünkü Ağa-yı mûmâ-ileyhin müdde'î-i merkûm ile meclis-i 'acizânemizde ceryân iden mehâkime-i nizâmiyeleri kezâlik ve firâri dahi ol-vakt huzur-ı meclisde tarafeyn hazır oldukları hâlde müdde'î-i merkûm tarafına beyân ve tebliğ olundukda hüküm ve karar-ı mezkûra kat' (--) olub istinâfa dâir bir gün 'itiraz ve istid'âsı olmadığı müşâhide olunduktan sonra evvelki mazbata-i 'acizânemiz tanzîm ve takdîm idilmiş ve ma'mâfih mehâkime nizâmnâmesinin yüzüncü bendî iktizâsınca yüz yirmi gün zarfında şerâit-i lâzımesine muvaffak olarak talebistînaf iden ashab-ı hukukun kabûl-i istid'âsıyla beraber temyîz-i vilâyete nakil da'vâlarına

mesağ ve mesağde olduğu gibi ba‘de'l- (--) (--) buna da bir güna hak ve selâhiyetleri kalmayacağı bedîhî ve da‘vâ-yı mezbûrenin fasl ve rû’iyeti târîhinden bu anâ değin şu kadar zaman geçub muahharen dahi o misillû iddi‘âya tasdi olunmaması hâkim-i sâbık mezbûrenin kat‘îyen ceryân-ı icrâsını muktezâ bulunmuş olmağın (--) beyân i‘lâmların lef ve takdîmiyle keyfiyetin cevâben makâm-ı meclis-i vilâyet-penâhiye ‘arz ve inhâsı zımnında beyân netice-i sâlih ibtidar kılındı olbâbda fermân. Fî 13 Sefer sene (12)88 ve fî 21 Nisan sene (12)87.

Reis-i temyîz.

Sayfa 77

Numero 43 (?)

Fi’l-asl Kudüs-i Şerife tâbi‘ Gazeriyaf ahâlilerunden olub hayli vakitden beru şurada burada serseri ve mechûle’l-ahvâl olarak geşt-ü güzar itmekde ve yanlarında mevcûd tobra derûnunda (--) ile memzuc (--) bulunmakda olan Halil el-Diyab’ın ve Osman nâm şahıslar taraf-ı eşraf mutasarrıfîlerinden keşide olunan telgıraf üzerine bunda Rum Kal‘a kaimamaklığından derdest olunub icrâ olunan istintaknâme ile ma‘ân ve ihzâren fî 27 Rebiü’l-evvel sene (12)87 târîhli vürûd idub habsen tevkîf kılınmış oldukları hâlde meclis-i ‘acizânemizde kaleme alınub leffen takdîm-i pişgâh hazret-i mutasarrıfîleri kılınan bir kıt‘a istintak müeddâsından müstebân buyurulacağı vechle merkûman öteden beru bir birinin refîk-i müttefiki olub bundan ‘akdem Birecik kazasında yek-diğerine tesâdüf iderek Diyarbekir’e ‘azîmet iderler iken Siverk’e dokuz sâ‘at mesâfe Kara Bakçe nâm mahalde inbâ-yı sebîlden tesâdüf eyledikleri Ahmed ve mechûle'l-ismi iki üç nefer kesânın (--) şimâlleri palu derûnuna merkûman yanlarında bulunan (--) eczâsından bir neferiyle bir mikdar bırakub kesân-ı merkûmun (--) itmiş olduklarında bi-hoş olub mezbûrunun bir ‘aded kılınç ve bir (--) bir sako ve yarım Mecîdiye altunıyla bir buçuk sîm Mecîdiyelerini ahz ve gasb iderek oradan Rum Kal‘a kazsı cânibine firâr ve işbu fezâhata mütecâsir oldukları bi’t-tav‘ i‘tirâf ve ikrârlarıyla tebeyyün ve tahakkuk itmekle mezkûr eczâyı ise (--). . iderek şuna buna virmekde oldukları nahiyye-i hâl ve ef‘âllerinden anlaşılarak hatta bir mikdarı tobra derûnunda mâhfûz olduğu hâlde yedlerinde tutulub (--) olduğunu dahi kezâlik mukır ve mu‘terif bulunmuş olduklarından mezkûr (--) eczalar tobra derûnunda olarak bi’l- (--) hıfz olunmuş ve ashab-ı zuhûrunda virilmek üzere ahz ve

gasb eyledikleri ve ikrârlarıyla muhakkak olan sâlifü'l-zikr kılınç ve (--) ve sako dahi meclis-i 'acizânemizde hıfz kılınmış cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz doksan dördüncü maddesi ahkâmına tevfîkan merkûmanın târîh-i habsleri olan fî 27 Rebiü^l-Âhir sene (12)87 târîhinden i'tibârenbir mâhdan bir seye kadar habsen tevkîfleri (--) ise de merkûmanın bu fi'il-i cesâretleri mücerred kat'â tarik-i ef'âl (--) (--) bulunduğundan kanûn-ı mezkûrun altmış ikinci zîlî maddesine tevfîkan muvakkat kürek cezâsıyla (--) olunmaları lâzım gelmiş olmağın takdîm-i mazbata-i 'acizânemize (--) kılınmışdır olbâbda. Fî 17 Sefer sene (12)88 ve fî 25 Nisan sene (12)87.

Reis-i temyîz.

Numero 44

Bâlâ-yı curnâlde muharrerü'l-ismi beş neferden dördü katil ve biri sârik olub mahbûsda kara hummâ 'illetine mübtelâ oldukları tabîb-i beldenin raportu ve meclisce mu'âyene 'acizânemizle tahkîk itmiş ise de merkûmun sâir mahalde tedâvi olunmka üzere tahliye-i sebîlleri uymayacağundan mahbûsiyet-i sâire misillû 'asker-i şâhâne (--) bulunan hastahânede tedâvi olunmak üzere 'askerî hastahânesine nakilleri husûsunun cânib-i zabıtaya havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 18 Sefer sene (12)88 ve fî 27 Nisan sene (12)87.

Reis-i temyîz.

Numero 45

Ashab-ı 'arzuhâl Çaykuyu nâhiyesi müdürü Betiye Bey'in sirkât-ı esp maddesine tutulan iddi'âsıyla mahbûs olunmuş ise de şimdi mahbûshânede kara hummâ 'illetine mübtelâl oldukları tabîb-i beldenin raportu ve meclisce mu'âyene-i 'acizânemizle tebeyyün itmiş olmağla Urfa'dan bir tarafa gitmemek ve kesb-ı sıhhatlarında nefislerini hükümete teslîm ile murâfa'a-yı şer'iyye nizâmiyelerine bakılmak üzere li-ecli'l-tedavî muvakkaten sebîllerinin tahliyesi tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 18 Sefer sene (12)88 ve fî 27 Nisan sene (12)87.

Numero 46

Teftiş-i sâni Mustafa Efendi'nin işbu jurnâli hülâsası hülâsası (--) (--) Bıçakcı esnâfından Haritan Palu bir tokat darb eylediği beyânından 'ibâret olub tbk-ı fermûre-i hazret-i mutasarrıfîleri üzere merkûm Palu Halil ile istifsar-ı keyfiyet olundukda (--) merkûm dükkânı önüne gelub kendüsünden bir çakı taleb itmiş ise de buradan def' ol deyu merkûmı eliyle öteye atmış olduğunu ikrâr ve tokat darb eylediğini inkârda bulunması üzerine meclis-i 'acizânemize celb olunan Sarraç Hâcı Hamza'nın oğlu Hüseyin ve Hâcı Mehmed Hafız Efendilerun ihbârlarıyla mezbûr Palu'nun (--) merkûmun ağzına bilâ-mûceb bir tokat darb eylediği tahakkuk ve tebeyyün itmiş olmağla kanûn-ı cezânın yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 20 Sefer sene (12)88 târîhinden i'tibârenbir hafta müddetle habsı lâzım gelmiş olmağın. Fî 20 Sefer sene (12)88 ve fî 27 Nisan sene (12)87.

Numero 47

Sâhib-i 'arzuhâl Hânedi Tama 'aşiretinden olub Harran nâhiyesinde tâbi' İlkeran karyesi sâkinlerinden Arab Muran'ın on beş re's keçisini leylen sirkât eylediği da'vâsından dolayı ikmâl-i istintakına değin habsen tevkîf olunub müdde'î-i merkûm ile olunan mehâkime ve kaleme alınan istintakı hülâsasında mezkûr keçileru öküz damından sirkât idub (--) eylediğini bi't-tav' mukır ve mu'terif bulunmuş ve müdde'î-i merkûm dokuz re's mevcûd bulunarak ahz itmiş cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz yirmi dördüncü maddesi ahkâmına tevfîkan kusûr altı re's keçilerun ba'de'l-tazmîn ve târîh-i habsolan fî 18 Muharrem sene (12)88 târîhinden i'tibârenbir mâh müddetle mahbûsiyeti lâzım gelmiş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 20 Sefer sene (12)88 ve fî 28 Nisan sene (12)87.

Vekil-i nâib ve reis-i temyîz.

Sayfa 78

Numero 48

Fermân-ı sâmilerine imtinâlen işbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a mahbûs-ı merkûman Hasan Mehmed ve Halil Abdi nâm kimesneler Suruç kazasına tâbi' Medib karyesi ahâlisinden olub kaza-i mezkûra ahz ve i'tâ zımnında gelmiş olan bâb-ı ahâlisinden Cuma'nın bin üç yüz kusûr guruş nukûdunun gasbları iddi'âsıyla fî

21 Rebiü'l-âhir sene (12)87 târîhiyle kaza-i mezkûrdan mevrûd-ı istintak ve tahrîrât mûcebince vürûd idub burada dahi istintakan lâsımları tetkîk ve kezâlik olunmak üzere tevkîf kılınmışlar ise de mahbûsda hummâ 'illetine mübtelâ oldukları ve sâir mahalde tedâvi olunmadıkça şîfâyab olmayacakları tabîb-i beldenin raportu ve mu'âyene-i 'acizânemizle tebeyyün itmiş olmağla merkûmanın Urfa'dan bir tarafa gitmemek ve ba'de tedkîkat-ı mehâkime ve istintaklarına bakılmak üzere li-ecli'l-tedavî nefislerine kefîl-i kavîye alınarak muvakkaten tahliye-i sebîlleri husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 21 Sefer sene (12)88 ve fî 28 Nisan sene (12)87.

Numero 49

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde sâhib-i 'arzuhâl Şemel karyeli Halil'in kerimesi karındaşı Alo'nun Urfa'da (--) 'askerî şahâne birinci taburu neferâtından Harun'un nâ-mezâdesi olduğu hâlde merkûm Harun tabur-ı mezkûr bekçisi Refiklü Kamil Efendi huzurunda nezbûriden istintak iderek başlık nâmıyla virmiş olduğu bin beş yüz guruşluk eşyâ ve nukûdu dahi altmış bir günden istirdâd itmek üzer merkûm Halil bir kıt'a sened virmiş olduğu beyân ve iddi'â ve keyfiyet merkûm Harun'un pederi mezbûr Alo'dan istifsar olundukda oğlu Harun el'ân mensûb olduğu bölüğüyle berâber Rakka mevkifde olub mezbûrdan istintak itmediğini ve merkûm Hallo'nun (--) olan başlık içün sened virilmediğini ifâde ve beyân itmiş ve bu misillû silk-i celble 'askeriyede bulunanlardan nâ-mezâdisi ahze verilmemek nizâm-ı ikt,zasından ise de ba'de muktezâ-yı şer'î ve nizâmiye bakılmak üzere bir kere keyfiyet ve hakikat-hâlin tabur-ı mezbûr binbaşısı Refiklü Kamil Efendi tarafından istifsar buyurulması tezekür kılınmış olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 22 Seferü'l-âhir sene (12)88 ve fî 1 Mayıs sene (12)87.

Numero 50

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde sâhib-i 'arzuhâl Abbas el-İbrahim Harran nâhiyesine tâbi' Araboğlu karyesi ahâlisinden olub karye-i mezbûreli İsa'nın oğlu Hamo nâm kimesne merkûmun şa'ir tarlasına hayvân salıvirmiş olduğundan dolayı meyânelerinde hâsıl olan münâza'ada kılınç ile merkûm başından ve elinden cerh itmiş olduğunu iddi'â ve keyfiyet merkûm Hamo'dan istifsar

olundukda tarala-yı mezbûra hayvân salıvirildiğinin vukû‘ ancak meyânelerinde olan ‘adâvet-i sâbıkaya mebnî münâza‘a iderek mezbûr İsa’yı kılınç ile başından ve elinden darb ve cerh itmiş olduğunu mukır ve mu‘terif olub mecrûh-ı mezbûr İsa’yı meclisce mu‘âyene olundukda cüzvicen olub iş ve gücünden mu‘attal idecek mertebede olmadığından cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tefvîkan ve târîh-i habsı olan fî 22 Sefer sene (12)88 târîhinden i‘tibârendarb-ı merkûmun bir hafta müddetle habsi ve mecrûh-ı mezbûra virilmek üzere bir ‘aded yüzlük altunı cezâ-yı nakdî tahsîli lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret. Fî 23 Sefer sene (12)88 ve fî 1 Mayıs sene (12)87.

Reis-i temyîz.

Numero 51

Leffen takdîm-i pişgâh cenâb-ı mutasarrıfîleri kılınan bir kıt‘a istintak müeddâsından müstebân buyurulacağı vechle işbu seksen sekiz senesi muharreminin on birinci cum‘a irtesi gicesi ‘Attar bazarında vaki Haritan İranisoğlu İranis’in taşı dıvar ile mehat olan dükkânını arka tarafında bulunan kahvenin kapusunu kırub içeru girerek dükkân-ı mezkûrun dıvarına dalub derûn-ı istintakda muharrerü’l-mikdâr eşyâsını sirkât ve firâr ideriken Bekçi Bican tarafından tesâdüf birle derdest olunarak eşyâ-yı mesrûka ile ma‘ân cânib-i hükümete teslîm ve habsen tevkîf olunduğu zabıtanın fî 11 Muharrem sene (12)88 târîhli jurnâlde beyân olunan Urfa sâkinlerinden Hendioğlu Mehmed nâm şahs sâbıkalı meşâhir-i sârikden olub lede’l-istintak sâlifü’l-zikr sirkâta mütecâsir olduğu ikrârıyla tahakkuk ve tebeyyün eylediği misillû güzerân iden seksen târîhinde mezkûr ‘Attar bazarında vâki‘ (--) (--) kezâlik leylen dükkânını açub ma‘lûme’l-mikdâr ‘attârîyesini sirkât eylediğini ba‘de’l-tebeyyün hükm-i kânuna tevfîkan mücâzat lâzımesi ba‘de’l-icrâ mahbûsdan sebili tahliye olduğu hâlde yine âgâh ve mütenebbih olmayarak me’lûf olduğu sirkât kâr-ı mekruhuna tasdî ile seksen üç senesinde Haritan Kogo’nun Kılınccı Bazarı ve Musullu Yakub’un (--) Han’ı ve Kürkçü Yakub’un Eskici Bazarı’nda vâki‘ oda ve dükkânlarının leylen arka dıvarlarını açub bir takım eshâ ve emti‘â ve on sekiz ‘aded koyun kürkünü sirkât eylediği ol-vakt yine merkûmun ikrârıyla tebeyyün ve tahkîk iderek eşyâ-yı mesrûka ashâbına ba‘de’l-istirdâd kânun-ı cezânın iki yüz yirmi ikinci maddesi ahkâmına tevkîfan ve târîh-i habs olan fî 9 Mart sene (12)86 târîhinden

i‘tibârenüç sene müddetle mahbûsolduğu hâlde hapishânede keyifsizliği ve seksen üç senesinde isimden kur‘â isâbet eylediği cihetle li-ecli’l-tedavî (--) hümâyun hastahânesine teslîm kılınmış iken oradan ber-takrîb firâr itmiş olduğu kayden tebeyyün eylediği ve hatta merkûm bunda dersa‘âdette bâb-ı zabıtadan bi’l-ahz cünd gün habs ve ba‘de tahte’l-hıfz Samsun’a ve andan (--) Diyarbekir’e (--) olunmuş ve oradan kezâlik mâhfuzen bu tarafa gönderilir iken Siverek’e üç sâ‘at mesâfe esnâ-yı rahda ber-takrîb firâr iderek hafiyyen Urfa’ya dühul birle sâlifü’l-zikr istintakı icrâ ve sârik merkûmun dâhil curnâl-i ‘askerî olmadığı (--) ‘askerî tarafından vârid olan mazbata da beyân olunmuş ve sârik-i merkûm Mehmed’in bu bâbda müte‘addid sirkâtlerle müttehim bulunduğu (--) sâbıka ve ikrâr-ı hâliyesiyle tahakkuk itmekle cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz yirminci maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 11 Muharrem sene (12)88 târîhinden i‘tibârenmuvakkat kürek cezâsıyla mücâzatı lâzım gelmiş ise de keyfiyetin celb-i celil-i pişgâhından ‘arz ve istîzân buyurulmak ma‘rifetinde takdîm-i mazbata-i ‘acizânemize ... olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 25 Sefer sene (12)88 ve fî 3 Mayıs sene (12)87.

Reis-i temyîz.

Numero 52

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde mezbûra Fatma merkûm Hâcı Ali’nin sekiz dokuz seneden beru yüz guruş mihr-i mu‘accel ve elli guruş mihr-i müeccel ile nikâhlısı olduğu Camat karyeli Hüseyin ile Şeyhanlı İbo’nun oğlu Alo nâm kimseneler makâm-ı şehâdetde meclis-i ‘acizânemizde ihbâr ve beyân itmişler ise de mezbûre nikâh-ı vukû‘nı inkârda olduğundan (--) şer‘î nikâh (--) sâbit olmak ve şâhidan-ı merkûmanın tezkiye-i (--) ve ‘aleniyeleri icrâ olunmak üzere tedkîkat-ı şer‘iyyesinin cânib-i şer‘î-şerife havâle buyurulması iktizâ iderolbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 25 Seferü’l-âhir sene (12)88 ve fî 3 Mayıs sene (12)87.

Sayfa 79

Numero 53

Sâhib-i ‘arzuhâl Urfa’nın ‘aşâir-i Matiya ve Beni Yusuf kabilesinden olub târîhden dört beş gün mukaddem Fersain ‘aşiretinden beş atlı üzerlerine ılgâr ile merkûm Salih’in on üç mehâr deve ve iki yüz elli ağnâmıyla sâir eşyâlarını gasb ve

gâret itmiş oldukları hâlde muahharen mezkûr atlılardan Siyah nâm kimesneye tesâdüf olunub merkûm hayvânat-ı maksube yalnız üç mehâr deve hissesi isâbet eylemiş deyu sâhib-i ‘arzuhâl istirdâd ile hükümete iştikâ itmiş olduğu beyânından ‘ibâret olub ve merkûm Siyah mezkûr üç mehâr deveyi sâhib-i ‘arzuhâle teslîminden sonra her takdîr hükümete ‘arzuhâl takdîm itmiş ise de muahharen firâr itmiş olduğundan mezkû üç mehâr develerin merkûm Salih’e emânet tarikiyle bâ-kefâlet teslîmi ve müdde‘îsi ve mevrûdunda mehâkimeler icrâ olunmak üzere kefâlet rabtıyla sâhib-i ‘arzuhâl ve ‘aşireti hânelerinden gasb olunandan da ve ağnâm ve sâir eşyânın istirdâdı zımnından Şeyh Abdülkerim tarafına tahrîrât-ı mutasarrıfîlerinin şeref-tastiri tezekür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 28 Sefer sene (12)88 ve fî 6 Mayıs sene (12)87.

Numero 54

Leffen takdîm-i pişgâh mutasarrıfîleri kılınan istintak-ı müeddâsından müstebâb buyurulacağı vechle fi’l-asl Konya ahâlisinden olub üç dört mâhdan beru Uraf’ya gelerek Hâcı Şakıb Efendi tekyesinde müsâferetle ikâmet itmekde olan Hasan’ın oğlu Derviş Ahmed nâm şahıs şurada burada sâilin ideriken Hâcı Kebir mahallesi ahâlisinden Musa ve İmam Sekâki mahallesinden Beryin’in oğlu Hüseyin’in neharen ber-takrîb hânelerine dühûl ile derûn-ı istintakda muharrerü’l-mikdâr ba‘zı ufak tefek eşyâlarını sirkât ettikden sonra Kaba Mehidi mahalleli Mustafa’nın dahi kezâlik neharen iki boy itîfâ‘ında bulunan hâne dıvarından aşub bir batman mikdârı dakik sirkât ideriken komşuları ‘iyâl-i Dursun nâm hatun kendüsünü görmesiyle firâra yol bulmayub heman havlu derûnunda bulunan su kapusuna nuzûl ile kendü kendüni ihfâ itmiş olduğu hâlde zabıtanın fî 2 Zi’l-hicce sene (12)87 târîhli jurnâlde gösterildiği vechle derdest nezdinle bulunan eşyâlarla hükümete celb ve habsen tevkîf ile icrâ (--) sâlifü’l-beyân istintakında ber-minvâl meşruh hânelere nehâren dühûl ve ânife’z-zikr ufak tefek eşyâları ve bir batman mikdâr-ı dakîki sirkât iderek merkûm Mustafa’nın hânesinde su kuyusuna gizlendiği bi’t-tav‘ ikrâr ve i‘tirâf idub ancak işbu sirkâta cesâreti Urfalı Dellal Hâcı Ali’nin tahrikiyle olduğunu ve merkûm Hâcı Ali ile hangâh-ı mezkûrda misâfir bulunan Seneli Merza refîki bulunduklarını beyân ve îfâ itmiş ise de istintakan vâki‘ tahrîrât-ı sâirede merkûman haklarında bir emâre ve ser-rişte alınâmadığı misillû yedlerinde ve sâkin oldukları hâne ve hücrelerinde dahi eşyâ-yı mesrûkadan bir nesne görülememiş olduğundan bu

bâbda merkûmanın madde-i sirkâtdan biri elzem oldukları ve şahıs- merkûm Derviş Ahmed'in sârik olduğu mârru'z-zikr ikrâr ve i'tirâfıyla tebeyyün ve tahkîk itmiş olduğundan işyâ-yı mesrûka ashâbına bi'l-istirdâd cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz yirminci maddesine tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 2 Rebiü'l-âhir sene (12) târîhinden i'tibârenmuvakkat kürek cezâsıyla mecâzatı lâzım gelmiş olmağla keyfiyetin cânib-i seniyyü'l-cevâb hazret-i vilâyet-penâhi 'arz ve istîzân buyurulmak bâbında takdis-i mazbata-yı 'acizânemize ibtidâr kılınan olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 1 Rebiü'l-evvel sene (12)88 ve fî 8 Mayıs sene (12)87.

Reis-i temyîz.

Numero 55

(--) emirnâme-i nâme-i nezâret-penâhi mâl-ı 'âlîsiyle melfûf 'arzuhâl müeddâsı bi'l-mütâla'a (--) kazası müdürü sâbık müteveffâ Ali Ağa'nın zevcesi Zebide Hânımın Urfa Tüccârından Hâcı Müslüm Ağa zımnında bâ-sened matlûb olan dört bin guruş dâir keyfiyetin tahkîk-i tebeyyün idecek hâlin icrâsı idâre ve fermân buyurulmuş tıbkı fermûde-i hazret-i mutasarrıfîleri üzere merkûm Hâcı Müslüm Ağa celb ile istifsar-ı keyfiyet olundukda müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin seksen üç târîhli kaza-i mezkûr müdürlüğünde bulunduğu esnâda mûmâ-ileyh Hâcı Müslüm ticâretle ol-tarafda olunub hürriyet talebde virmek üzere başına dört bin guruş istidâne ve istikraz eylediğini mukır ve mu'terif bulunmuş ise de muahharen müteveffâ-yı mûmâ-ileyh (--) müdürlüğünde bulunduğu hangâmede İstanbullu Derviş Mehmed ve (--) Birecikli Hasan Kâşif ma'rifetiyle meblağ-ı mezkûru taleb iderek mûmâ-ileyh Hâcı Müslüm Ağa dahi ol-vakt meblâğ-ı mezkûru bi'l-tedârik merkûm Hasan Kâşif'in ma'rifetle mezbûr Derviş Mehmed'e tamamen ve kâmilen teslîm iderek bir kıt'a (--) tahvilini hülâsa itmiş olduğunu beyân ve hikâye eylemesi ve sened-i mezkûr sûreti manzûr-ı 'âlî-i mutasarrıfîleri buyurulmak üzere leffen takdîm kılınmış olmağın îfâ-yı muktezâsı olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 30 Seferü'l-evvel sene (12)88 ve fî 8 Mayıs sene (12)87.

Numero 56

Afazle 'aşiretinden Mehmed el-Halef tarafından bi'l-takdîm meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan fî 23 Sefer sene (12)88 târîhli 'arzuhâl me'âli karındaşı Hüseyin'i târîhden bir sene mukaddem 'aşiret-i merkûmeden ebu-Şakile

nâm kimesne katil eylediği beyânından ‘ibâret olub tarafeynin icrâ olunan istintakları kezâlikesinde birâderi merkûm Hüseyin Şemer ‘aşireti tarafında çobanlık ideriken katilen duhan eylediğini ve katili mezkûr Afazle ‘aşiretinden merkûm ebu-Şakile olduğunu Şavi ‘aşiretinden Derviş el-Sabi nâm kimesne kendüsüne haber virmiş olduğunu beyân ve iddi‘â ve merkûm ebu-Şakile istintakında mezkûr Şemer ‘aşiretiyle Şavi ‘aşireti meyânelerinde geçen sene hâsıl olan münâza‘ada merkûm Hüseyin katil olduğunu ol-dahi beni-Yusuf ‘aşiretinden Zahir el-Amer’den istimâ‘ eylediğini ifâde ve beyân itmiş ve müdde‘î-i merkûmdan birâderi maktûl Hüseyin’in katili ebu-Şakile olduğuna dâir şâhidler olub olmadığı istifsar olundukda bu bâbda bir gûnâ şâhidler olmayub ancak keyfiyeti mârü’l-zikr Beni Yusuf ‘aşiretinden Derviş el-Sabi nâm kimesniden istimâ‘ itmesi üzerine merkûm ebu-Şakile’yi hükümete iştikâ eylediğini beyân idub ve merkûm Derviş celb ile muvâceheten istifsar olundukda bu bâbda bir gûnâ ma‘lûmatı olmadığını ve müdde‘î-i merkûm aslâ haber virmediğini ifâde beyân idub müdde‘î-i merkûm dahi ancak mezbûr ebu-Şakile ile meyânemizde olan nefsâniyetime mebnî katil-i keyfiyeti kendüsüne garv eyledim ve ber-vechle şâhid ve isbâtım yokdur deyû bi’t-tav‘ takrir ve î‘tiraf itmiş olduğundan ber-minvâl muharrer madde-i katile dâir kimesne zımnında bir emâre alınamamış ve da‘vâ-yı vâk‘ânın zâhiri mekzebe olub müdde‘î-i merkûmun dahi aklında hiffet gibi hâller müşâhede olunmakda ise de bir kere dahi şer‘î-şerife havâlesi bâbında fermân. Fî 3 Rebiü’l-evvel sene (12)88 ve fî 10 Mayıs sene (12)87.

Sayfa 80

Numero 57

Fi’l-asl Afganistan muhâcirlerinden olub Urfa’da vâki‘ Afganyân tekyesinde ikâmetle Bakçeci Hâcı Fazıl’ın oğlu Hasan’ın bakçesinde elli beş guruş mâhiye ile on bir gün müddet bekçilik idub muahharen gâib olduğu taife-i merkûmdan Mehmed’in oğlu Könder tarfından cânib-i hükümete bâ-’arzuhâl ihbâr ve ifâde olunan tahminen on sekiz yirmi yaşında Mehmed Ali nâm mâhktûlün gaybûbeti ve ne tarafdan gâib ve katil olunduğu keyfiyeti istiknâh ve zâhire ihrâc olunmak üzere

muhbir-i merkûm Könder Ahmed celb ile icrâ olunan melfûf istintakı fezlekesinde gâib ve maktûl mezbûr Mehmed Ali sâkin olduğumuz Afgani tekyesinde misâfir olub taifemizden Hâcı Ahmed'in oğlu Bekçi Abdurrahman bir def'a maktûl ve gâib-i mezbûre bana ne içün bağırdın üzüm götürmüyorsun didiğinde gâib-i maktûl-i merkûm dahi cevâbında halkın haram malını sana nasıl götüreyim dimesiyle meyânelerinde münâza'a hâsıl olub ve münâza'adan on beş gün sonra merkûm Mehmed Ali gâib oldu ve ne tarafa gittiğini ma'lûmuz olmadığı hâlde çend gün sonra (--) merkûm Abdurrahman hânesine gitdikde merkûm Abdurrahman 'iyyâli Mürüye bana bir tas su getür deyu mezbûra biraz tehyiz eyledikde şimdi kalkar seni dahi Mehmed Ali gibi katil iderve kulağını bu kulak gibi kat' iderum deyub elinde bir insan kulağı gösterdi ânın üzerinegâib-i mezbûru merkûm Abdurrahman kendüsü katil ve gâib itmiş olduğunu bilub hükümete ihbâr ideceğim sonra da merkûm Abdurrahman keyfiyeti tekye-i mezbûrda Afgan Molla Cuma ve Fakîr ve Merddal ve Aşok Hâcı Mehmed nâm taraflarına dahi başka başka söyleyip işte Mehmed Ali'yi hançer ile katil eyleyub kulaklarını kesip cenâzesini Urafa'ya yarım sâ'at mesâfe Yaşa Bağı'nda vâki' Mecazi oğlu İbrahim'in bakçesinde kuyuya ilgâ eyledim deyu beyân ve hikâye itmesiyle mezkûr kuyuyu aramaz üzere ben ve Merdal ve Hâcı Mehmed ve Niyaz birlikde gidub maktûl ve gâib-i mezbûrun cenazesi kuyuda olduğunu gördüğümüzde gelub hükümete ihbâr eyledik deyu ifâde ve beyânı üzerine zabıta ma'rifetiyle cenaze-i mezkûra mezbûr kuyudan ihrâc ve meclis-i 'acizânemzi hey'eytinden Refiklü İbrahim Efendi ve tabur ağası Refiklü İbrahim Ağa ve ümenâ-yı şer'iyye tabîb-i belde ma'rifetiyle ba'de'l-keşf defn ettirilerek katil-i merkûm Abdurrahman celb iken istifsar-ı keyfiyet olundukda maktûl ve gâib-i mezbûr Mehmed Ali'yi tanıyub bildiğini ve meyânelerinde münâza'a vukû'nı ve tekye-i mezkûrda sâlifü'l-ismi muhbirûm hurularında ikrâr eylediğini küllîyen inkârda olub li-ecli'l-ihbâr celb olunan ve cenâze-i merkûmun hîn-i keşifde üzerinde hazardan olub şahıs ve simâsını bilmiş olan ânife'l-beyân Afgânyandan Hâcı Mehmed ve Hâcı Cumave Merdal ve Niyaz ve Mehmed Gayim ve Aziz ve Mehmed ve Hâcı Mehmed Baba nâm muhbirlerin ba'de'l-tahlîf olunan istintaklarında merkûm Abdurrahman maktûl ve gâib-i mezbûr Mehmed Ali'yi hançer bıçağıyla cerh ve katil idub kulaklarını kat' ile mezkûr kuyuya attığını kendü lisânıyla huzurumuzda başka başka ikrâr ve i'tirâf eyledi deyu cümleten katil-i merkûm Abdurrahman lisânından ikrârına

şehâdet ve ‘âlî tarikü’ş-şehâde şehâdet ederiz dedikleri misillû merkûm Könder Ahmed dahi maktûl-i mezbûrun kulağını yedinde gördüğünü bi’l-muvâcehe edâ-yı şehâdet itmiş olmağla merkûm Abdurrahman’ın ber-minvâl meşruh nizâmen katili olduğu ve inkârına mahal kalmadığı cihetle cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmişinci maddesi ahkâmına tevfîkan merkûmun nizâmen ‘idamı lâzım gelmiş olmağın bir kere dahi şer‘î-şerife tatbikân hüküme hâvî î‘lam-ı şer‘î-tanzîm olunmak üzere mehâkime-i şer‘iyyeye havâle buyurulmak bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 3 Rebiü’l-evvel sene (12)88 ve fî 10 Mayıs sene (12)87.

Reis-i temyîz.

Numero 58

(--) karyeli Garem’in oğlu Mehmed tarafından bi’l-takdîm meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu ‘arzuhâl me’âli karye-i mezbûreli sâkinlerinden Osman’ın zevcesi Hadime merkûm Mehmed’in zevcesi ‘ayn-Zeliha’nın târîhden üç sene mukaddem ağzına bir değnek darb ve iki ‘aded ön dişlerini şikest itmiş olduğu iddi‘âsıyla icâbının icrâsı istirhâmından ‘ibâret olub mezbûrtanın fî 17 Ramazan sene (12)87 icrâsı mehâkimeleriyle kaleme alınan nutkîyesi hülâsasında müdde‘î-i merkûm ‘ayn-Zeliha’nın ‘iddi‘âsı mezbûra Hadime ile târîhden üç sene mukaddem meyânemizde hâsıl olan münâza‘ada merkûm Hadime bir değnek ile ağzıma darb ve iki ‘aded ön dişlerimi kal‘-ı şikest itmiş deyu da‘vâ-yı müdde‘î-i ‘aleyhaya mezbûreden keyfiyet istifsar olundukda târîhden dokuz sene mukaddem meyânelerinde münâza‘a vukû‘nı ikrâr itmiş ise de ber-minvâl muharrer üç sene zarfında münâza‘a-yı vukû‘nı ve darb ile merkûmanın ön dişlerini şikest eylediğini sûret-i inkârda olub müdde‘îyen mezbûrdan iddi‘âsına mutâbık muhbir taleb olundukda li-ecli’l-ihbâr meclis-i ‘acizânemize ikâme eylediği karye-i mezbûreliMustafa ve Haso ve Cosok karyeli Hamo’nın oğlu Mehmed’in ba‘de’l-tahlîf mezbûra Hadime târîhinden üç sene mukaddem müdde‘îyen merkûm merkûm ile münâza‘a iderek bir ‘asâ ile ağzinâ darb ve iki ‘aded ön dişlerini şikest itmiş olduğu muhbirûn-ı merkûmun ihbârlarıyla tahakkuk ve tebeyyün itmiş ise de tedkîkan nizâmiyesi ba‘de icrâ olunmak ve tarafeynin murâfa‘an (--) ve muhbirât-ı merkûmunun tezkiye-i seriyeleri icrâ kılınmak üzere tarafeynin cânib-i şer‘î-şerife

havâle buyurulması iktizâ iderolbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 3 Rebiü'l-evvel sene (12)88 ve fî 10 Mayıs sene (12)87.

Nâib-i Sâbık Mehmed Said Efendi'nin i'lâm-ı şer'iyyesi leffiyle mazbatası cinâyet olan takdîm kılınmıştır. Fî Gurre Muharrem sene (12)89.

Numero 59

Leffen takdîm-i pişgâh mutasarrıfîleri kılınan istintak hülâsasından keyfiyet müstebân buyurulacağı vechle Urfa sancağına tâbi' Bozabad nâhiyesinde Ağçe Müsar karyeli Abid oğlu Cemo'nun zevce-i menkûhesi Zeliha'yı merkûm Cemo'nun karındaşı Topal Hallo boğazına ib takub (--) itmiş olduğundan 'ibâret olub merkûm Hallo'nun icrâ olunan nutkîyesinde güyâ mâhnuka-i mezbûra Zeliha karye-i mezkûr ahâlisinden Şeyho'nun oğlu Ramo ile öteden beru ef'âl-i fâhişede bulunduğu söylenmekde olduğu hâlde mezbûreyi (--) itdiği günden on gün mukaddem yine merkûm Ramo mezbûrayi hânesine götürüb ef'âl-i şenî' itmekde iken tesadüf eyledim (--) mezbûrayi telef itmeğe fırsat arar iken on gün sonra kendü hânelerinde bulunan çoluk çocuk ile civârında bulunan komşuların ekserisi hânelerinde mevcûd olmayub mahalle-i mezbûra bir çaryek mesâfe Çay Başına çamaşır yıkımaya gitmiş oldukları sırada mezbûra hânesinde yalnız kalmağla heman boğazına bir ib takub boğdum ve hâniden dışarı çıkub sonra kaziyen vâk'â bâ ahli karyeden hazır bulunan Halil bin Halil ve Hâcı Mehmed ve 'iyyali Hademi nâm taraflarına ihbâr eyledim deyu tâ'ifen ve kat'îyen mukır ve mu'terif olub mezbûrenin birâderi Ali ma'rifetle cânib-i hükümete haber verilerek teftiş-i sâni Abdulkadir ve mehâkime-i şer'îyiden Muhzır Hasan Efendiler ta'yîn kılınarak mezbûrenin cenazesi ve boğazında (--) eseri olduğu ba'de'l-keşf defn ettirildiği müfettiş ve muhzır-i mûmâ-ileyh tarafından bâ-jurnâl ifâde ve beyân olunmuş ve merkûm Ramo'nun mezbûra ile mu'âmele-i kebîhede bulunduğu yalnız merkûm Hallo'nun kol mücerredinde kalub sâir tarafına olunan tahkîkatda derece-i subûta vâsıl olmamış ve mütevâkkiye-i mezbûrenin merkûm Ramo ile o misillû mu'âmelede bulunduğu merkûmenin zevci merkûm Cemo ve birâder mezbûr Ali taraflarından dahi 'ayne'l-istintak ifâde (--) kalınmış isede ancak evvel gün mezbûrenin zevci ile birâderi kendü hânelerinde olmayub merkûm Ali çifte gidub ve diğer Cuma dahi (--) gitmiş olduğunu ve 'avdet eylediklerinden sonra merkûm Topal Hallo'nın mezbûrayi (--) ideriken bizzat

kendülere haber virmiş ve merkûme mahnûkan vefât eylediğinden merkûm Cemo ve Alo ve sâirenin zî-medhâl olmadıkları tedkîk ve tahkîk olunarak yalnız merkûm Topal Hallo boğazına bir ib takub boğmuş olduğunu bi't-tav‘ ikrâr ve i‘tirâf idub bu bâbda merkûmun (--) bulunduğu habsiyle yalnız birkaç ‘iyâli telef edemediği kusûrdan ba‘îd olub keyfiyet lâzım gelanlerden istifsar olundukda merkûm her-takdîr habsde za‘îf ve zâhira (--) ise de yalnız Halil o misillû iki ‘iyâli telef etmeye muktedir bulunduğu istihbâr kılındığı misillû cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmişinci maddesi ahkâmına tevfîkan merkûmun ‘idamı lâzım geleceği dahi defe‘âtiyle kendüsüne tebliğ olunmuş ise de bu bâbda kendüsünün muin ve şerîki olmadığı meclis-i ‘acizânemize ifâde ve takrir itmiş olmağla tedkîkat-ı merâf‘asının cânib-i şer‘î-şerife havâle buyurulması bâbında fermân. Fî 3 Rebiü'l-evvel sene (12)88 ve fî 10 Mayıs sene (12)87.

Reis-i temyîz.

Sayfa 81

Numero 60

Keyfiyet bi'l-âre meşruh istintak-ı müeddâsından ma‘lûm-ı ‘âlî-i mutasarrıfîleri buyurulacağı vechle Urfa sâkinklerinden ve teb‘â-yı Devlet-i ‘Âlîyenin Süryani milletinden Polsuk oğlu İram nâm â‘kil-i baliğ tarafından bi'l-takdîm meclis-i ‘acizânemizde havâle buyurulan ‘arzuhâl me'âli merkûm İram şevk-i vicdâni ile şeref-i İslâmı kabul ve dîn-i Muhammediyi tasdîk ideceğini beyân eylemesi üzerine fî 28 Rebiü'l-âhir sene (12)86 târîhli emirnâme-i ‘âli-i vekâlet-penâhi hükm-i celiline tevfîkan millet-i merkûmenin reis-i ruhanilerunden Fasi Hana ve Hoca Aron ve millet-i vekili İlyas Efendi hey'et-i ‘acizânemizde hazır oldukları hâlde merkûm İram'ın peder ve mâder ve sâir akrabâsı celb ile muvâcehe olunduklarında merkûm İram (--) ve garazdan ‘ârî bulunarak dîn-i Muhammediyi kabul ve tasdîk ideceğim deyu tekrar beyân ve ifâde itmesiyle merkûmun şu hâli cebr ve tazyîk ve teşvik gibi hâlâtdan olub olmadığı tedkîk ve istiknâh olunmak üzere sâlifü'l-ismi reis-i ruhanilerle peder ve mâder ve akrabâlar hükümet konağında bir oda-yı mahsûsaya tecemmu‘ ve halvet olunarak üç dört sâ‘at mikdârı merkûm her çend mev‘îze ve tesâbih lâzım ve müessire icrâ itmişler ise de ber-vechle kârger te'sir ittiremediklerini lede'l-istintak rüesâ-yı merkûmun meclis-i ‘acizânemizde

ihbâr ve zîri istintakı (--) imzâ itmiş olduklarından bu bâbda merkûm İram'ın İslâmiyet'i arzu-yı tâbi'î ve şevk-i vicdâni ile olub cebr ve tazyîk ve teşvik misillûdan vâreste ve biri olduğu 'alenen tahakkuk ve tebeyyün itmiş olmağla heman meclis-i 'acizânemizde faziletli Müftü Abdurrahman Efendi dâ'îleri hazır bulunduğu hâlde telkin-i dîn-i Muhammedi olunarak şeref-i İslâmiyet'i ve isimleri Mehmed Nazif tesmiye kılınmış olduğunun 'arz ve ifâdesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 3 Rebiü'l-evvel sene (12)88 ve fî 11 Mayıs sene (12)87.

Reis-i temyîz.

Numero 61

Fermân-ı sâmilerine imtinalen işbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a sâhib-i 'arzuhâl Cin Ali Rum Kal'a kazasına tâbi' Ceyiş karyesi ahâlisinden olub karye-i mezbûreli Kivo'nun bir mikdâr huliyât sâriki dinilerek fî 19 Ramazan sene (12)88 târîhli kaza-i mezkûr kaimmakâmlığından mevrûd-ı istintak üzerine tevkîf olunarak el-ân mahbûsda nâ-mizac olduğu ve sâir mahalde tedâvi olunmadıkça şîfâyab olamayacağı tabîb-i belde tarafından olunan raport ve mu'âyene-i 'acizânemizle tahkîk itmiş olmağla merkûmun Urfa'dan bir tarafa gitmemek üzere li-ecli'l-tedavî kefâlet-i kavîyeye rabtıyla muvakkaten sebîlinin tahliyesi tezekkür kılınmıştır. Olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 5 Rebiü'l-evvel sene (12)88 ve fî 12 Mayıs sene (12)87.

Numero 62

Rum Kal'a kaimmakâmlığından fî 7 Rebiü'l-evvel sene (12)88 târîhi ve kırk iki numerolu vürûd iden işbu inhâ ve merbût ve mazbata-i müeddâları bi'l-mütâla'a Malatya kazası Haccacından olub Hicaz mağrifet-i tırazdan mu'âvede memleketleri cânibine 'azîmet iden Hâcı Abdullah ve refîki Hâcı Hasan'ın kaza-i mezkûra tâbi' Kazık Merkezi dâhilinde Kuyuca Yusuf ve Cebrif'in oğlu Sacan ve Yalu İranlı oğlu Mustafa ve Kara Vekil Haman nâm eşhâs üzerlerine hücum ile bâ-defter on bir bin guruşluk emvâl ve eşyâlarını gasb itmiş oldukları ve eşyâ-yı maksûbe hânelerinde zuhûr iderek Bizdanlı Hâcı Mahmud'un oğlu Vakkas ile İranlı Ali Kayin'in karındaşı Mehmed taraflarından eşhâs-ı merkûmunu ve eşyâ-yı mezbûru hükümete teslîm itmek üzere ta'ahhüd idub sened virilmiş oldukları hâlde muahharen cânib-i hükümetden tebeyyün olan (--) cevâb ile hükümete gelmekden imtinâ' ve gasb-ı

merkûmunu gitmesi ve ihfâ itmiş oldukları beyânıyla icrâ-yı icâbı ifâdesinden ‘ibâret olub vukû‘ hâl ve me’âli mazbataya nazaran eşhâs-ı merkûman Vakkas ve Mehmed’in kendülerini tesâhub ve ifhâ eyledikleri bi’lvücûh nizâm ve ma‘delet seniyeye mugâyir hâlâtından bulunmağla merkûmunun üslûb-ı hâkiman ile derdest hâne ve yedlerinde bulunan emvâl eşyâ-i nezbûr ile ma‘ân bu cânibe irsâllerine dâir kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastiri tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 8 Rebiü’l-evvel sene (12)88 ve fî 15 Mayıs sene (12)87.

Numero 63

Leffen takdîm-i pişgâh-ı mutasarrıfîleri kılınan istintak müeddâsından ma‘lûm ve müstefad buyurulacağı vechle fi’l-asl Nayim ‘aşiretinden olub Urfa’nın Taşra Dergizanlı mahalâtında sâkin bulunan Abdo’nun oğlu Şeyh Ahmed nâm şahıs zevcesi Mardinli Mehmed’in kerimesi Hadime guzerân iden seksen yedi senesi Seferü’l-hayr’ın (?) on dördüncü Çarşamba gicesi Urfa’nın Arab Meydanı mahallesinde sâkin Mardinli Medine’nin hânesinde kama bıçağıyla (--) mahallerinden darb ve cerh idub dört gün sonra te’siren vefât itmiş olduğu merkûmun ikrârıyla tahakkuk ve tebeyyün idub bu bâbda nizâmen katil olduğu tahkîk itmiş olmağla ba‘de kanûnen lâzım gelan mazbatası tanzîm olunmak üzere tedkîkat-ı şer‘iyyesinin ol-emirde cânib-i şer‘î-şerife havâle buyurulmak bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 10 Rebiü’l-evvel sene (12)88 ve fî 17 Mayıs sene (12)87.

Numero 64

Teftiş-i sânî Mustafa Efendi’nin işbu jurnâli ve merbût ‘arzuhâl me‘âlleri mutâla‘a küzâr-ı ‘acizânemiz olmuş Giceci Bazarı mahalleli Tekye Ali’nin hânesinde tesâdüf olunan Halil Fatma nâm fâhişe celb ile istifsar-ı keyfiyet olundukda komşu-yı enderûnun kızı diğer Fatma ile ebe karıya gitmek üzere merkûm Ali’nin hânesine gitmiş olduğunu ve mezbûra Ali her ne kadar kendüye fi‘il-i şenî‘ itmek emelinde olmuş ise de fi‘ile çıkmamış olduğunu beyân idub keyfiyet merkûm Ali’den istifsar olundukda haber ve âgâhı olmaksızın mezbûra hânelerine gelmiş olduğunu ifâde itmiş ise de merkûmun inkârına ‘îtibar olunmayub mücerred-i mezbûra ile bir mu‘âmele-i şenî‘de bulunmak emeliyle hânesine götürmüş olduğu emâre-i

kavîyeyiden bulunmağla mâ-hakkın virenler hakkında şeref-vârid emirnâme-i sâmi ahkâmına tevfîkan merkûmun târîh-i habs olan fî 9 Rebiü'l-evvel sene (12)88 târîhinden i'tibârenbir hafta müddetle mahbûsiyeti her ne kadar mezbûra ben Fatma ile gitdim demiş ise de yalnız kendü başına gitmiş olduğu tahkîk idub ve kendüsü dahi fi'l-asl Haleb sâkinelerinden olub uygunsuz fâhişe makûlesinden olduğu söylenmekde olub mezbûrenin zevciyle berâber vatan-ı asliyesine teb'îdi tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 11 Rebiü'l-evvel sene (12)88 ve fî 18 Mayıs sene (12)87.

Numero 65

Birecik ahâlisinden olub öteden beru uygunsuzlukta bulunarak Esmân karyesi ahâlisinden Hüso'nun koynundan ber-takrîb iki yüz elli beş guruşcakçesini ahz itmiş olduğu Birecik kaimmakâmlığının işbu tahrîrât vezir-i mazbatalu jurnâlinde beyân olunub ihazaren bu tarafa vürûd itmiş olan Birecikli Nima'nın oğlu Hasan meclis-i 'acizânemize celb ile istifsar-ı keyfiyet olundukda kaza-yı mezkûra (--) 'ubûr ideriken merkûm Hüso'nun koynundan meblağ-ı mezkûru ber-takrîb ahz itmiş olduğunu mukır ve mu'terif bulunmuş olduğundan bunun hakkında kaza-i mezkûrda mevrûd-ı mazbata ve inhâ muvaffak kanûn ve ahvâl bulunduğundan merkûmun cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz otuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 9 Rebiü'l-evvel sene (12)88 târîhinden i'tibârenüç mâh müddetle habsi lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 10 Rebiü'l-evvel sene (12)88 ve fî 17 Mayıs sene (12)87.

Reisi-i temyîz.

Sayfa 82

Numero 66

Fermân-ı sâmilerine imtinâlen derûn-ı cürnâlde muharrerü'l-ismi Şems ahâlisinden Feveh el-Medmun ile refîki Hadi meclis-i'acizânemizde celb olunub istintak olundukları kendüleri Şemer 'aşâirinden oldukları hâlde 'aşâir-i merkûmeden Kelil el-Medmul'ün bir re's espi sirkât olunub taharrî itmek üzere Fedsan 'aşireti tarafına gitmekde iken ensâ-yı rahda Ağme Kal'a ile Kantarı nâm mahalde bölğk ağası Ali Ağa tarafından derdest olunarak râkib oldukları iki mehâr develeriyle berâber cânib-i hükümete gönderilmiş olduklarını ifâde ve beyân itmişler ve fi'l-

vâk‘â mezkûr ‘aşiretlerde adamları birbiri tarafına gidub gelmek ve yer nesneler zâyi‘ ve sirkât olunduğu hâlde yekdiğerinden taharrî itmek öteden beru ‘adetleri iktizâsından olub ve merkûman ise esnâyı rahda kimesneye sarkıntılık itmedikleri ve yedlerinde gasb ve sirkâtden nesne bulunmadığı zâhir hâlden anlaşılmış olmağla keyfiyetin meclis-i irâdece dahi ba‘de’l-tezekkür merkûman ruhsat-ı i‘tâsı müteveffâ reis-i asafâneleri bulunmuş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 15 Rebiü’l-evvel sene (12)88 ve fî 21 Mayıs sene (12)87.

Numero 67

Ashâb-ı ‘arzuhâl Mehdan el-Hamza Harran nâhiyesine tâbi‘ Pare Pare karyesi ahâlisinden olub karındaşı oğlu İbarahim ve Deygil nâm kimesneler ile birlikde târîhden iki mâh mukaddem Urfa’nın Medrese mahallesi sâkinlerinden Ahmed’in oğlu Hüseyin’in ‘amcası oğlu Mahmud’ı katil itmiş oldukları merkûm Hüseyin tarafından olunan iddi‘â üzerine ikmâl-i istintakına değin muvakkaten tevkîf kılınmış ise de ikmâl-i istintak ve mehâkimesi ol-emirde madde-i katil merkûm Hüseyin’e haber viren karye-i mezbûra sâkinlerinden Avaşi nâm hatun ile Urfa’nın Kal‘a Boynu Alo el-Hamza’nın hânesinde sâkin bulunan Şeyho ve Alo ve maktûl-i mezbûrun vâris ve karındaşı Mehmed ve vâlidesi Zeri ve hemşiresi Meyte’nin celb ve istintaklarına mütevakkıf olub merkûmun ihzârları içün cânib-i zabıtaya bi’l-defa‘at tezekküre yazılmış ise de henüz vürûd itmediklerinden ve mahbûs-ı merkûm ise iki mâhı mütecâviz bilâ-hükm-i mahbûs olub hakkında gadrı mûceb olmağla müdde‘î ve sâir lâzım gelanler de vürûduna değin Urfa’dan bir mahale gitmemek ve taraf-ı hükümetden her ne vakit taleb olunur ise götürüb teslîm itmek üzere merkûmanın kefâlet-i kavîyeye rabtıyla muvakkaten tahliye-i sebîlleri ve sâlifü’l-ismi kesânın behemehâl celbleri husûsunun cânib-i zabıtaya havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 16 Rebiü’l-evvel sene (12)88 ve fî 23 Mayıs sene (12)87.

Numero 68

Fermân-ı sâmilerine imtinâlen işbu jurnâl bi’l-mütâla‘a tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkime ve kaleme alınan nutkîyeler fezlekesinde derûn-ı cürnâlde muharrerü’l-ismi Mürşed bin Mübarek Bağdad ahâlisinden olub ba‘zı (?) musalahânı tasviye zımnında bundan akdem Şemer ‘aşireti tarafına gideriken enâ-yı rahda

Kayahider nâm mahalde nehâren Cesi ‘aşiretinden Mehmed el-Semile ve Takıncan karyeli Alo es-Seyhan o gün çıkub üç tob bezini almış oldukları iddi‘â ve keyfiyet merkûmandan istifsar olundukda kendüleri dahi (--) Viran şehrinden mu‘âvedet iderler iken esnâ-yı rahda (--) altı nefer (--) atlısı karşılarına çıkub merkûm Alo es-Seyhan süvârî olmak hasebiyle frâr idub merkûm Mehmed el-Semil’in bir kılnç ile bir ‘aded kürkünü gasb itmiş olduklarından gün tulû‘ndan sonra müdde‘î-i merkûm Maraş’ta tesâdüf iderek merkûm Şemer ‘aşiretinden ziynet eşyâ-yı mağsubelerine mukâbil üç tob bezini almış olduklarını mukır ve mu‘terifler olub fezleke-i istintak ve tahkîkat-ı vâk‘âya nazaran merkûman (--) ve gasb-ı makûlesinden merkûm Alo es-Seyhan bir re’s espini çevrinmek (?) üzere Viran şehri tarafına ‘azîmet ideriken merkûm Mehmed el-Semile dahi kendüsüne refîk olub Şemerliler tarafından bir ‘aded kılınç ile bir ‘aded kürkü gasb olunarak muahharen müdde‘î-i merkûm tesadüfen birine kendüsünü ‘aşireti zanıyla merkûm Mehmed el-Semile merkûm merşedidinden üç tob bezini kürek ve kılınca mugabil almış ise de merkûmlar ‘aşâir olub birisi diğerinin emvâl ve eşyâsını aldığı hâlde ‘aşiretin münasebetiyle olduğu mugâbilesine diğerinin emvâl ve eşyâsını ala geldikleri ‘adet-i (--) iktizâsından olub (--) nukûd ve sâiren eşyâsı bulunduğu hâlde yalnız mezkûr bezleri almış olduğu ihânet kasdıyla olmadığı delil-i kavîye ve mücerred merkûmu Şemer ‘aşireti zannıyla eşyâsına mukâbil mezbûr üç tob bezini almış olduğu tahkîk idub merkûm Merşed dahi bu vechle olduğu ifâde ve siar gün nesnesi dahi gitmediğini ikrâr ve i‘tirâf itmiş ve mezkûr bezler hükümetde mevcûd olub sâhibine teslîm kılınmış ve merkûmanın çend günden beru mahbûsiyeti tadibi kâfi görünmüş olmağla nefislerine kefîl alınrak tahliye-i sebîlleri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 17 Rebiü’l-evvel sene (12)88.

Reis-i temyîz.

Numero 69

Sâhib-i ‘arzuhâl Umur ‘aşiretinden Huri nâm kimesneyi Cedide karyesi muhtarı İmam Şemer tarafından gasb olunan ağnâmın gasblarıyla birlikde bulunmuş iddi‘âsıyla cânib-i hükümete iştikâ itmiş ise de ‘aşiret-i merkûm şeyhi tarafından mevrûd ve merbût-ı tahrîrâtda hayin gasbda merkûm Huri oralarda olmadığı misillû ağnâmat-ı mezbûr dahi ol-vakt reisü’l-‘ayn kaimmakâmlığı tarafına teslîm kılındığı

beyân olunmuş ve müdde‘î-i merkûm dahi mezbûr Huri’nin ol-vakt gasblarıyla birlikde olduğunu isbât edememiş olduğundan merkûm Huri’nin nefsine kefîl alınarak muvakkaten tahliye-i sebîliyle keyfiyetin kaimmakâmlık-ı mezkûrdan tahkîk ve istifsarı zımnında tahrîrât-ı mutasarrıfîlerinin şeref-tastiri tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 18 Rebiü’l-evvel sene (12)88 ve fî 23 Mayıs sene (12)87.

Sayfa 83

Fî 5 Sefer sene (12)88 târîhli.

Numero 70

Rum Kal‘a kaimmakâmlığından vürûd idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu mazbata me’âli Haleb’de mukîm İsveç ve (--) konsolâtosu Hoca Abdullah melfûf defterde muharrerü’l-ismi kesânda olan matlûbatından dolayı bu sene-i mübârekede ‘usrun vakit ve hâl-i cihetle şimdilik îfâ-yı düyûna muktezir olamadıkları misillû merkûmun Haleb ihzârları dahi müte‘ânnid oldukları matlûban mezkûranin ilerude tasviyesine bakılacağı beyân ve istirhâmından ‘ibâret olub ve fi’l-hakika bu sene-i mibârekede ma‘îşetçe ahâli ve fukarânın mağduriyeti ber-kemâl olub ‘ale’l-mahsûs vakit hasâd dahi olduğundan şimdilik merkûmunu tasviye-i düyûn veyâhûd Haleb ihzârları mağduriyetleri müstelzim olacağından nihâyet iki mâha değin harmanların ref‘inden sonra medyûn-ı merkûmun düyûnat-ı muştaları (?) îfâ itmek üzere başka başka kefâlen kavîyeye rabt olunmaları husûsunun kaimmakâmlık-ı mezkûra cevâben emir-u iş‘âr buyurulması tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 20 Rebiü’l-evvel sene (12)88 ve fî 27 Mayıs sene (12)87.

Numero 71

Rum Kal‘a kaimmakâmlığından mevrûd işbu telgıraf meclisçe karâin ve cerîde-i mahsûs kayıt ve işâret olunmuş haccâc sâriklerinden istirdâd olunduğu beyân olunan emvâl-i mağsûbenin ashâbı tarafından isbât ettirildikten sonra teslîmi ve derdest olunan iki nefer sârik ile kefilâya rabt olunan diğer üç neferin kefîlleri ma‘rifetle derdest edilerek orada tutulan nutkîyelerden ma‘ân ve mâhfûz bu cânibine ihzârları zımnında kaimmakâmlık-ı mezkûra tekrar emirnâme-i mutasarrıfîlerinin

şeref-tastiri tezekkür kılınmış olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 24 Rebiü'l-evvel sene (12)88 ve fî 31 Mayıs sene (12)87.

Numero 72

Fî 27 Zi'l-hicce sene (12)87 târîh ve beş yüz yetmiş yedi numerosuyla mirkamen Halep vilâyet-i celîlesi cânib-i 'âlîsinden şeref-vürûd idup meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan işbu emirnâme-i 'âlî-i vilâyet-penâhi mufâd-ı 'âlîsinde Urfalı müteveffâ Sarraç Hâcı Salih'in terekesinden mâhdumu mâl müdürü Sâbık Mehmed Feyyaz Efendi hissesine isâbet meblağın zimmet-i mîrîyesine medâr olunmak üzere tasviye ve irsâlini istid'â itmiş olduğu 'arzuhâlin leffen itâre kılındığı beyân-ı 'âlîsiyle bi'l-tahkîk icâb-ı hâlin icrâsı irâde ve fermân buyurularak tıbkı fermûre-i mutasarrıfîleri üzere müteveffâ-yı merkûmun Urfa'da bulunan Kebiroğlu Ali celb istifsar-ı keyfiyet olundukda yedinde bulunub meclis-i 'acizânemize (--) ve ibrâz eylediği bir kıt'a defter-i kassâm lede'l-mürâca'a müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin hîn-i vefâtında şer'î-şerif ma'rifetiyle tâhir olunan kâffe-i emvâl ve eşyâsından 'inde'l-taksîm mûmâ-ileyh Mehmed Feyyaz Efendi'nin hissesine bin dokuz yüz seksen yedi guruş isâbet eylediği müstebân olmuş ve merkûm Ali meblâğ-ı mezkûrdan bin guruşunu akdemce halîde birâderi mûmâ-ileyh Feyyaz Efendi'ye i'tâ idub kusûr dokuz yüz kusûr guruşunu mûmâ-ileyh birâderi Ali'ye terk ve hibe itmiş olduğunu beyân ve hikâye itmiş ise de işbu ifâdesi i'tibâra şâyân görünememiş olduğundan mezkûr bin dokuz yüz seksen yedi guruşun târîhinden on bir güne değin merkûm Ali'den tahsîl olunmak üzere cânib-i zabıtaya ve ba'de'l-tahsîl keyfiyetin cânib-i vilâyete 'arz ve inhâsı zımnında tahrîrât müdürlüğüne havâle buyurulması tezekkür kılınmış olbâbda fermân. Fî Sânî-i Rebiü'l-evvel sene (12)88 ve fî 6 Haziran sene (12)87.

Numero 72

Fermân-ı sâmilerine imtinâlen işbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a sâhib-i 'arzuhâl Musto Bozabad nâhiyesine tâbi' Küçük Keşişlik karyesi ahâlisinden olub bundan mukaddem Sarı Mağara karyesli Mustafa'nın oğlu Hüsso'yu sol kolundan kurşun ile darb ve cerh eylediğinden dolayı tarafeynin meclis-i 'acizânemizde vukû' bulan mehâkime ve kaleme alınan istintakları hülâsasında müdde'î-i mecrûh merkûmun iddi'âsı karındaşım Abdo bundan akdem işbu Hazırba mahallesi Musto'nın

‘amcazâdesi Haydo’nun zevcesini kaçurub muahharen merkûm Haydo mezbûrayi yine kabul itmiş ise de karındaşım Abdo ile meyânelerinde tevekkün iden mu‘âdat mebnî merkûm Musto ‘amcazâdesi Ömer ile leylen sâ‘at dört raddelerinde mesâhen karyemize gelub hânemizin arkasında dolaşurlar iken karındaşım Abdo’yu dolaştırmakda olduklarını his eyleyub leyle-i mezbûrda hânemizin önünde hazır bulunan Çello’nın oğlu Musto ve Hâcı Hamo’nun oğlu Cemo birlikde olarak merkûmanı ta‘kib eylediğimizin dârib-i mezbûr Musto heman yedinde bulunan kurşun memlû tüfengini endâht bir de sol kolumun dirseğinden isâbet ve cerh itmiş deyu iddi‘â ve keyfiyet dârib ve cârih merkûm Musto’dan istifsar olundukda sûret-i iddi‘âyı küllîyen inkârda bulunması üzerine mecrûh-ı merkûmun leylen mezbûrda cerh olunduğu hâlde hânesinde hazır bulunan karye-i mezbûreli İsmail ve Hamo’nun oğlu Ramo ve cârih-i merkÛm Musto’nun oradan firâr idub hânesine gideriken kendüsünü ta‘kib ile karye muhtarı Hamo’ya keyfiyet dersa‘âdet ihbâr iden Haydo’nun oğlu Musto ve Hâcı Hamo’nun oğlu Cemo nâm kimesnelerin ba‘de’l-tahlîf müteferriden ve muvâceheten mukîm şehâdetde vâki‘ olan ihbârlarıyla merkûm Mustomecrûh-ı mezbûr Hüso’yı tüfenk kurşunuyla sol kolunun dirseğinden darb ve cerh tahakkuk ve tebeyyün itmiş ve bu sûretde merkûm Musto’nun inkârına kat‘îyen mahal kalmamış olduğundan cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş sekizinci maddesi ahkâmına tevfîkan mecrûh-ı merkûmun iki yüz guruş mesârif cerrâhiyesiyle altmış günlük eyyâm-ı ta‘tîliyesi olan iki yüz guruşun merkûm Musto’dan ba‘de’l-tazmîn târîh-i habs olan fî Gurre Muharrem sene (12)88 târîhinden i‘tibârenüç mâh müddetle habsı lâzım gelmiş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 24 Rebiü’l-evvel sene (12)88 ve fî 31 Mayıs sene (12)87.

Numero 73

Fî 21 Rebiü’l-evvel sene (12)88 târîh ve yüz otuz sekiz numerosuyla meziyet-i Haleb vilâyet-i celîle cânib-i ‘âlîsinden cevâben şeref-südûr idub meclis-i ‘acizânemizde havâle buyurulan emirnâme-i ‘âlî-i vilâyet-penâhi me’âli ‘âlîsinde şunun bunun hânesine girerek ba‘zı ufak tefek eşyâ ahzinâ cesâret ve Ercümle Mustafa’nın hânesi dıvarından aşub bir mikdâr dakik sirkât eylediği ikrârıyla tahakkuk idub iki yüz yirminci madde-i kânuna tevfîkan hakkında kürek cezâsı gösterilmiş olan Derviş Ahmed’in ne kadar müddetle küreğe konulmasının tasdih olunması zımnında varaka-i nutkîye ve mazbata-i mutekaddimenin i‘âde kılındığı

beyân-ı ‘âlîsiyle icâbının icrâsı irâde ve fermân buyurularak keyfiyet melfûfen varaka-i nutkîye müeddâsından ma‘lûm buyurulacağı vechle merkûm Derviş Ahmed fi’l-asl Konya ahâlisinden olub üç dört mâhdan beru Urfa’ya gelerek Hâcı Şakıb Efendi tekyesinde misâfiren ikâmetle şurada burada saile ideriken Câmi‘-i Kebir mahallesi ahâlisinden Musa ve İmam Sekkâkî mahalleli birinin oğlu Hüseyin’in nehâren ber-takrîb hânelerine dühûl ile derûn-ı istintakda muharrerü’l-mikdâr ufak tefek eşyâlarını ahza cesâret ettikden sonra Kubbe Mesci mahalleli merkûm Mustafa’nın dahi kezâlik nehâren iki boy irtîfâ‘ından hâne dıvarından aşub bir batman mikdârı dakik sirkât ideriken komşular ‘iyyâli Dursun nâm hatun kendüni görmesiyle firâra yol bulamayub heman havlu derûnundaki su kuyusuna nuzûl ile kendü kendü ihfâ itmiş olduğunu bi’t-tav‘ ikrâr ve i‘tirâf idub ancak bu bâbda sirkât (--) cesâreti Urfalı Dellal Hâcı Ali’nin tahriki ve hangâh-ı mezkûrda müsâferetle bulunan Senbeli Mirzanın mu‘âvenetiyle olduğunu beyân ve tezkâr itmiş ise de istintakan vâk‘â ve tahkîkat-ı sâirede merkûmanın madde-i sirkât mu‘âvenetden biri elzem oldukları ve merkûm Derviş Ahmed’in sâlifü’l-zikr ikrâr ve i‘tirâfıyla ahz ve sârik olduğu tahakkuk ve tebeyyün itmiş olduğundan bend-i mezkûr ahkâmına tevfîkan ve târîh-i tevkîfi olan fî 2 Zi’l-hicce sene (12)87 gününden i‘tibâren üç sene müddetle vaz‘ kürek olunması lâzım gelmiş ve îfâ-yı muktezâsı mütevakkıf reis-i ‘âlî-i asafâneleri bulunmuş olmağın olbâbda fermân. Fî Sânî-i Rebiü’l-evvel sene (12)88 ve fî 6 Haziran sene (12)87.

Reis-i temyîz.

Sayfa 84

Numero 74

Fî 15 Rebiü’l-âhir sene (12)88 târîh ve yüz yirmi bir numerosuyla müveşşah Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i ‘âlîsinden cevâben şeref-südûr idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi me‘âl-i ‘âlîsinde Kudüs-i Şerife tâbi‘ Gazze ve Yafe ahâlisinden olub şuna buna esrârlı incir vererek bî-hoş ettikden sonra emvâl ve eşyâlarını ahz ve sirkât itdikleri ikrârlarıyla mütehakkık olub kanûn-ı cezânın altmış ikinci maddesi ‘ilâvesi hükümüne tevfîkan tehdîd-i mücâzat olunan Halil el-Dibek ile Osman nâm şahısların harekât-ı vâk‘âları iki yüz otuzuncu

madde-i kanûniyeye sûret-i muvaffatda olduğu beyân-ı ‘âlîsiyle bu bâbda virilan hüküm ıslâhı zımnında evrâk-ı mutekaddimenin ‘iâde buyurulduğu irâde ve fermân buyurularak keyfiyet melfûf varaka-i nutkîyelerinden müstebân buyurulacağı vechle merkûman öteden beru birbirinin refîk-i müttefiki olub bundan akdem Birecik kazasında yekdiğerine tesâdüf iderek Diyarbekir’e ‘azîmet iderler iken Siverek’e dokuz sâ‘at mesâfe Kara Bakçe nâm mahalde itbâ-yı sebîlden rast geldikleri Ahmed ve mechûle’l-isim iki iç neferi kesânın pişirdikleri pilav derûnuna yanlarında bulunan esrârlı eczâdan ber-takrîble bir miktar bırakub merkûmun ekl-i bî-hoş olduklarında bir ‘aded kılınç ve bir meşlah ve bir sako ve yarım Mecîdiye altunıyla bir buçuk sim Mecîdiyelerini ahz ve sirkât iderek oradan Rum Kal‘a kazası tarafına firâr itmiş olduklarını bi’t-tav‘ ikrâr ve i‘tirâflarıyla tahakkuk ve tebeyyün itmekle mezkûr eczâlardan bir mikdârı torba derûnunda olub kendü ‘ameliyatı olduğunu kezâlik ikrâr ve i‘tirâf itmiş oldukları hâlde torba-i mezkûra yadlerinden bi’l-ahz temyîzen hıfz kılınmış ve merkûmanın işbu harekât-ı vâk‘âları mücerred ahz ve yan kesicilik nev‘înde bulunmakla eşyâ-yı mezkûranin ba‘de-mâ ashâbı zuhûrunda istirdâd olunacağı ve merkûmanın cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz otuzuncu maddesi hükümüne tevfîkan ve târîh-i habsları olan fî 27 Zi’l-hicce sene (12)87 târîhinden i‘tibârendokuz mâh müddet mahbûsiyetlerini lâzım gelmiş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında ve her hâlde fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. yı muktezâsı mütevakkıf reis-i ‘âlî-i asafâneleri bulunmuş olmağın olbâbda fermân. Fî Sânî-i Rebiü’l-evvel sene (12)88 ve fî 6 Haziran sene (12)87.

Reis-i temyîz.

Numero 75

Fî 20 Rebiü’l-âhir sene (12)88 târîh ve yüz otuz sekiz numerosuyla müveşşah Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i ‘âlîsinden cevâben şeref-südûr idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi me‘âl-i ‘âlîsinde Urfalı İbranis nâm kimesnenin leylen dükkânı dıvarını delerek derûnundan mâlını sirkât itdiğini ikrâr iden Urfa ahâlisinden ve sâbıkalı makûlesinden Hendi oğlu Mehmed nâm şahsın iki yüz yirminci madde-i kanûniye hükümüne tevfîkan hakkında kürek mücâzâtı gösterilmiş ise de takrir-i müddetle küreğe konulması tasrih olunmadığından mazbata ve varaka-i nutkîye-i mutekaddimenin ‘iâde kalunduğı

beyân-ı ‘âlîsiyle icâbının icrâsı irâde ve fermân buyurulmuş keyfiyet melfûf istintak mutâla‘asından ma‘lûm buyurulacağı vechle merkûm Mehmed müşâhid-i serâkdan olub guzerân iden seksen târîhinde Atar bazarında vâki‘ Hendi Haddabhaşın leylen dükkânınıaçub bir mikdâr ‘attaryesini sirkât eylediğini ba‘de’l-tebeyyün hükm-i kanûna tevfîkan mücâzat-ı lâzımesi ba‘de’l-icrâ mahbûstan sebîl-i tahliye olunduğu hâlde yine âgâh ve mütenebbih olmayarak me’lûf olduğu sirkâtgâr mekruhuna tasdi ile seksen üç senesinde Hıristiyan Koko’nun Kılınççı Bazarı ve Musallı Yakub’un Pahik hânı ve Kürkçü Bekir’in Eskici Bazarı’nda vâki‘ oda ve dükkânlarının leylen arka dıvarlarını açub bir takım (--) ve (--) ve on sekiz ‘aded koyun kürkünü sirkât eylediğiol-vakt niye ikrâr ile tebeyyün ve tahkîk iderek eşyâ-yı mesrûka ashabına ba‘de’l-istirdâd kanûn-ı cezânın iki yüz yirmi ikinci maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i tevkîf olan fî 9 Mart sene (12)86 târîhinden i‘tibârenüç sene müddetle mahbûs bulunduğu hâlde hapishânede keyifsizliğe ve seksen üç senesinde ismine kur‘a isâbet eylediği cihetle li-ecli’l-tedavî kışlâ-yı hümâyunun hastahânesine teslîm kılınmış iken oradan ber-takrîb firâr iderek dersa‘âdete ‘azîmetle bâb-ı zabıtadan bi’l-habs çend gün habs ve ba‘de tahte’l-hıfz Samsun’a ve ondan kaza-i (--) Diyarbekir’e def‘ olunarak oradan kezâlik mâhfûz bu tarafa gönderilub iken Siverek’e üç sâ‘at mesâfe esnâ-yı rahda ber-takrîb firâr iderek hafiyen Urfa’ya dühûl bir leh merkûm İranis’in Atar Bazarı’nda vaki dükkânını arka dıvarında bulunan kahvehâne içünden girub açarak derûn-ı istintakda muharrerü’lmikdâr eşyâsını sirkât itmiş olduğu ikrârıyla tahakkuk ve tebeyyün iderek merkûmun bu bâbda (--) sirkâtilerle (--) bulunduğu kuyudât-ı sâbıka ve ikrârhâliyesiyle tebeyyün eylediği ve merkûmun dâhil jurnâli ‘askerî olmadığı komisyon ‘askerî tarafından vârid olan mazbatada beyân olunmuş olmağla mukaddemâ üç sene müddetle mâhkûm olan mahbûsiyetinden (--) bir sene üç mâh mahbûsiyeti ba‘de’l-ikmâl cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz yirminci maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i tevkîfi olan fî 11 Muharrem sene (12)88 târîhinden i‘tibârenüç sene müddetle vaz‘ kürek bulunması lâzım gelmiş ve icrâsı icâbı müteveffâ reis-i ‘âlî-i mutasarrıfîleri bulunmuşdur olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî Sânî-i Rebiü’l-evvel sene (12)88 ve fî 6 Haziran sene (12)87.

Reis-i temyîz.

Numero 76

Mahbûs-ı merkûm Mehmed el-Heyil tabîb belde ma‘rifet-i ‘acizânemizle mu‘âyene olundukda fi’l-hakika nâ-mizâc olduğu nümâyan bulunmuş ve mahbûsda kaldıkça şîfâyab olmayacağı tabîb-i mûmâ-ileyh raportunda beyân ve ifâde kılınmış olmağla merkûmun Urfa’dan bir tarafa gitmemek ve kesb-i sıhhatinde hükümete teskim olunmak üzere nefsine kefîl alınarak li-ecli’l-tedavî muvakkaten tahliye-i sebîli tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 2 Rebiü’l-âhir sene (12)88 ve fî 8 Haziran sene (12)87.

Numero 77

Fî 8 Rebiü’l-âhir sene (12)88 târîhli ve otuz beş numerolu Birecik kaimmakâmlığından mevrûd-ı tahrîrât ve zîri mazbatalu istintak müeddâları kaza-i mezkûr ahâlisinden Tarahoğlu Ahmed’i sînesinden kama bıçağıyla darb ve cerh ile katil itmiş olan Taşa Mehmed’in tertib-i mücâzat- zımnında bu cânibe gönderildiği ve fi‘il-i katilin merkûmdan sudûru ikrârıyla müsbet olduğu beyânından ‘ibâret olarak keyfiyet burada merkûmdan istifsar olundukda kaza-i mezkûr meclisinde virmiş olduğu ikrârını ve fi‘il-i katilde medhâlini bi’l-külliye sûret-i inkârda bulunmuş olduğundan bu bâbda vâki‘ olan ikrârını muvâceheten ihbâr ve şehâdet itmek üzere muhbirler her kim ise anların ve maktûl-i mezbûrun keşfiyesiyle vârislerinin bi’l-asâle veyâhûd bâ-hüccet şer‘iyye bi’lvekâle bu cânibe sür‘at irsâllerine dâir kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastiri tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 13 Rebiü’l-âhir sene (12)88 ve fî 8 Haziran sene (12)87.

Numero 78

Birecik kaimmakâmlığından fî 26 Rebiü’l-evvel sene (12)88 târîh ve kırk dört numerosuyla mevrûd-ı tahrîrât ve zîri mazbatalu istintak müeddâları kaza-i mezkûra tâbi‘ Kefertun karyeli İbrahim Kerime’nin leylen hânesinden bir takım eyâsını sirkât itmiş oldukları bi’l-ihbâr üzerlerine tebeyyün iden Tamyan karyeli Albuş ve Urub Şeyho nâm şahısların tertib-i mücâzatları zımnında bu cânibe gönderildikleri beyânından ‘ibâret olarak kayfiyet burada merkûmandan istifsar olundukda madde-i sirkâtda zî-medhâl olduklarını küllîyen inkârda bulunduklarından başka istintak-ı mevrûda dahi usûl ve kâ‘iden noksân olub zîrinde muharrer mazbatada ‘azâdan

Abdülvehhab Efendi dahi keyfiyeti mazbata-i mutekaddimeye ‘atf ile meşrûhen temyîz itmiş olduğundan bu bâbda hakikat-i maddenin müşevveş olduğu istişmam olunmağla madde-i sirkâti merkûmanın muvâcehesine ihbâr iden mubirler her kim ise anların bizzat bu cânibe ihzârları ve bu husûsa dâir mukaddemâ tanzîm olunduğu siyak hâlden münfehim olan mazbata sûretinin mahali meclis irâdesinden bi’l-tasdîk vukû‘ hâl ile muvazzahen bu cânibe ‘arz ve tesyârı zımnında kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastiri tezekkür kılınmış olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 13 Rebiü’l-âhir sene (12)88 ve fî 8 Haziran sene (12)87.

Sayfa 85

Numero 79

Sâhib-i ‘arzuhâl Ayşe’nin karındaşı Ahmed Kuldepe karyeli Zaroğlu Ali’nin (--) sâriki iddi‘âsıyla mahbûs olub icrâ olunan istintakında merkûm Ahmed mezbûr Ali’nin karye-i mezbûrda hınta kuyusundan leylen bir kîle hıntasını sirkât itmiş olduğunu ikrârıyla tebeyyün idub cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz yirmi dördüncü maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyeti olan fî 1 Şubat sene (12)86 târîhinden i‘tibâren dört mâh müddetle mahbûsiyeti lâzım gelub el-an ikmâl-i müddet cezâsını eylediğinden hınta-i mesrûkadan ikrârı olan bir kîle hıntanın ba‘de’l-tazmîn kefâletin rabtıyla sebîlinin tahliyesilâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 6 Rebiü’l-âhir sene (12)88 ve fî 11 Haziran sene (12)87.

Numero 80

Tegraf odası şekkerdâtından Kadiri Efendi ile birâderi tarafından darb ve hakâret vukû‘ götürülmüş olduğundan bahisle icrâ-yı icâbını müsted‘î İbrahim’e müderrisi Ayob Efendi tarafından pişgâh-ı ‘âlî-i mutasarrıfîleri takdîm olunub iktizâsı meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan ‘arzuhâl üzerine merkûm Kadir Efendi bâ-tezkere-i resmîye li-ecli’l-mehâkime meclise celb olundukda telgıraf müdürü Vehbi Efendi dahş beraber gelub daziletli müftü ve tahrîrât müdürü Refikli Vaki Efendiler hazır oldukları hâlde da‘vâ-yı tarafeyn istimâ‘ ve istintak olmak üzere iken henüz mûmâ-ileyh Eyup Efendi mehâkime esnâsında ifâde-i hâl ve makâl

itmeksizin merkûm Kadir Efendi müdde‘î-i mûmâ-ileyh Eyüb Efendi içün bana çapkın ve budala dimesi üzerine müdür-ü mûmâ-ileyh müdde‘î hakkında müdde‘î ‘aleyh ve (--) bu söze şâhidin var ise heman götür deyu müdde‘î-i mûmâ-ileyhde ifâde ve mehâkimiden manî‘ idub keyfiyet daha şâhid ikâmesine gelmemiş ve şâhid icâb etse meclis vazifesidir deyu hüküm ve Müftü Efendiler tarafından kendüsüne beyân olundukda benim dahi vazifemdir ve ben bir kimesneyi tanıyub bilmem deviden büyük kıbel vardır sen bir kadısın seninle ahkâm-ı ‘adliyede mehâkime olurum deyu Hâkim Efendi’ye ve sizin şer‘ân me’mûrumuz ne me’mûrsuz tanımam bilmem deyu Müftü Efendi’ye hitâbet-i mu‘âmele-i hakâretde bulunduğu misillû huzur-ı mecliste ahâliden kimesneler dahi hazır bulundukları hâlde heyete karşı ‘alenen mehâkime esnâsında (--) ve garaziyâne hakâretde bulunmuş sâye-i hazret-i şâhâne-i ‘âlîye-i mutasarrıf ekremilerunde sâkine(?) hakkında şimdiye kadar bir gûnâ gadr ve sahâbet vukû‘ götürülmediğihâlde müdür-i mûmâ-ileyhin (--) (--) müdde‘î safiyle meclise gelub esnâ-yı mehâkimede sâkin me’mûriyet ve şerifiyle heyete karşı bir takım hakâretde bulunması bi'l-mûcide ma‘delet ve nizâm-ı seniyeye yakışur hâlâtdan olmadığından mûmâ-ileyh işbu mu‘âmele-i (--) hükm-i kanûniye tevfîkan icrâ olunmak üzere ‘arz ve beyân hâle mecburiyet ‘acizânemiz alıvirmiş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l emirindir. Fî 8 Rebiü’l-âhir sene (12)88 ve fî 14 Haziran sene (12)87.

Reis-i temyîz.

Numero 81

Fî 26 Rebiü’l-evvel sene (12)88 târîhi ve yüz kırk iki numerosuyla mirkam makâm-ı celil vilâyet-penâhiden şeref-vürûd idub fî 3 Rebiü’l-âhir sene (12)88 târîhli meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu emirnâme-i ‘âlîye mufâd-ı ‘âlîsinden Urfa’da mukîm Musevî taifesinden İbrahim Baki’nin Deveci Yusuf Ağa ma‘rifetiyle Haleb’de birâderi Azre Yakın tarafına göndermiş olduğu bir denk timur ve sâirenin merkûm Yusuf tarafından gitmiş olduğundan icâbının icrâsı irâde ve fermân buyurulmuş ve tıbkı fermûre-i hazret-i mutasarrıfîleri üzere Deveci-i merkûm Yusuf müdde‘î-i mezbûr İbrahim’e yakın celb ile icrâ-yı mehâkime ve tutulan istintakları

fezlekesinde Haleb'de birâderi merkûm Azre Yakın'a nakl ve îsal olunmak üzere Urfa ma'mûlatından olarak itmiş parça kırmızı beyaz ve dört tob (--) ve iki tob beyaz bezden mürekkep bir denk eşyâyı Urfa'dan Haleb'e kadar merkûm Yusuf ile on guruş ücret nakliyeye mukâvele ve meblağ-ı mezkûru 'an-nakd tarafına i'tâ itmiş olduğunu müdde'î-i merkûm İbrahim beyân ve icrâ-yı iktizâsını iddi'â üzerine keyfiyet merkûm Yusuf'dan istifsar olundukda ber-minvâl muharrer müdde'î-i mezbûr İbrahim'in birâderi Azre tarafına teslîm itmek üzere bir bakçe derûnunda birkaç parça eşyâyı on guruş ücretle Haleb'e îsaleti (--) ve mukâvele ve ücret lâzımesini ahz ve istîfâ itmiş olduğunu esnâ-yı rahda Birecik kazasına üç sâ'at mesâfe Hâcı Şakıb Efendi hayratı civârında leylen beytûtet ideriken beraberiyle bulunan (--) yağı razyan çuvalını başı önüne koyub mezkûr beyaz rengini öteye bırakub hıfzında kusûr bir de bakçe-i mezkûra sirkât olunduğu ikrâr ve i'tirâf idub fakat iddi'â olunan mezkûr bezlerin parça ve cinsini ta'dâd ve defterini dahi ibrâz itmiş ise de müdde'î-i 'âlîye merkûm Yusuf ol-mikdâr olduğunu tasdîk itmediğinden keyfiyet rusûmât müdürlüğünden bi'l-istifsar fî 5 Mayıs sene (12)87 târîhiyle altmış tob kırmızı beyaz ve iki tob (--) ve iki tob beyaz bez merkûm İbrahim ismine (--) Haleb'e gitmiş olduğu cevâben varid olan varaka-i remiyede beyân ve merkÛmun iddi'âsına mutâbık bulunmuş bu bâbda Deveci-i merkûm eşyâ-yı mezkûranin nakl ve îsalini müteverrid ve ücret-i nakliyesini ahz ve istifsâ eylediği ve hıfzında kusûr ve ta'addîsini ber-minvâl meşruh mukır ve mu'terif bulunub hatta haleb'de merkûm Azre kendüsünden bizim bez rengi nerede kaldı deyu su'âlinde sizin denk gelur sizi bulur deyu bu tarafa gelmiş olduğundan (--) eşyâ-yı mezkûreyi ber-minvâl muharrer esnâ-yı rahda sirkât ettirdiği mücerred hıfzında kusûr ve te'di itmiş olduğundan 'aynen veyâhûd kıymeten merkûmdan tahsîli lâzım gelmiş olmağın icrâ-yı icâbı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 9 Rebiü'l-âhir sene (12)88 ve fî 15 Haziran sene (12)87.

Reis-i temyîz.

Numero 82

Zabıtanın fî 6 Rebiü'l-âhir sene (12)88 târîhli işbu jurnâli Taşra Kanberiye mahallesi sâkinlerinde ve 'asker-i zabtiye neferâtından Cuma'nın hânesinden zevcesi birâderi Şeyho nâm şahıs nehâren dört 'aded yem hâtem ile bir Frenk kemeri ve bir

‘aded yorganını ahz ve ikrâr itmiş olduğu beyânından ‘ibâret olub merkûm Şeyho celb ile istifsar-ı keyfiyet olundukda hemşiresi mezbûrdan harçlık içün kırk pâre taleb idub mezbûrenin vermemesine mebnîbilâ-haber hânesinden nehâren eşyâ-yı mezkûraleri ahz ve firâr itmiş olduğunu bi’t-tav‘ ikrâr ve i‘tirâf itmekle merrkûmun bu ef’ali mücerred ahz (--) (--) bulunduğundan ve refîki dinilan Ömer’in bir gûnâ medhâli olmadığı tahakkuk ve tebeyyün itmiş olmağla bâ-kefâlet tahliye-i sebîliyle ahz-ı merkûm Şeyho’nun cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz otuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 6 Rebiü’l-âhir sene (12)88 gününden i‘tibâren üç mâh müddetle habsı lâzım gelmiş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 9 Rebiü’l-âhir sene (12)88 ve fî 15 Haziran sene (12)87.

Reis-i temyîz.

Sayfa 86

Numero 83

Beşinci ordu-yu hümâyunun Safer Piyadesi altıncı alayının Urfa’da ... birinci taburun altıncı bölüğü onbaşısı Kilisli Cuma bin Mehmed’i guzerân iden seksen üç târîhinde tüfenk kurşunuyla katil ve ‘idam itmiş olan tabur-ı mezkûrun beşinci bölüğü neferâtından Arif bin Mehmed’in verese-i maktûl ile vukû‘ bulan mehâkime-i şer‘iyye ve murâfa‘a-i nizâmiyelerinde merkûm Arif maktûl-i mezbûrun zaten katil olduğunu bi’l-tebeyyün meyânelerine mâhsub tavassutuyla iki bin beş yüz guruş bedel hukukî medfû‘ inşâ-i ‘akd-ı musâlih olunarak kanûn-ı cezânın yüz seksen ikinci maddesi ahkâmına tevfîkan merkûm Arif’in târîh-i habsinden i‘tibâren iki sene müddetle mahbûsiyeti hakkında tanzîm olunan mazbata ve inşâ-i ‘akd ve musâlahayı mutazammin cânib-i şer‘î-şerifden virilan i‘lâm-ı şer‘î ol-vakt cânib-i vilâyet-penâhiye takdîm ile cevâb-ı emirnâmesi şeref-vürûd itmeyerek merkûm Arif müddet-i mâhdudesi olan iki seneye ikmâl ve tecâvüz eylemesine mebnî ol-vakt cevâb-ı emirnâmesi şeref-vürûduna değin muvakkaten tahliye-i sebîlini istirhâm ve ol-vechle merkûm bi’l-kefâlet-i tahliye olunmuş ise de bu kere y‘âni fî 28 Sefer sene (12)88 ve fî 6 Mayıs sene (12)87 târîhli şeref-südûr ve meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i sâmi-i vilâyet-penâhide verese-i maktûl tasdî eylediği da‘vâyı isbât idemeyub her ne kadar merkûm Arif’in zimmetini bi’l-musâlaha ibrâ itmişlerise de

merkûmun on beş m‘uâyyeni katili dinilan tabur-ı mezkûr altıncı bölüğü altıncı onbaşısının birinci neferi ‘Ayntâblı Şeyho bin Canfen’in dahi beş sene müddetle (--) küreğe konulmalarına irâd-ı seniyye sâdır olduğu irâde ve fermân buyurulmuş ve merkûm Arif el’ân memleketi bulunan ‘Ayntâb’da olduğu istihbâr kılınmağla merkûmun firâr etmeyecek sûretde bu cânibe sür‘ât ihzârı zımnında merkûmun telgırafla ‘Ayntâb kaimmakâmlığından ve merkûm Şeyho’nun dahi tabur-ı mezkûr binbaşısı Refiklü Kamil Efendi tarafından taleb ve ihzârları lâzım gelmiş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 10 Rebiü’l-âhir sene (12)88 ve fî 16 Haziran sene (12)87.

Fî 5 Cemâziye’l-evvel sene (12)88 ve 10 Temmuz sene (12)87 târîhli i‘lâm-ı sâbıkadan bahisle te’kidi hâvî yazılmış olduğu.

Numero 84

Rum Kal‘a kazasına tâbi‘ Nahzun karyesi ahâlisinden Yazıcıoğlu Mehmed’in birâderi maktûl Mustafa’nın katil-i keyfiyetinden dolayı maktûl-i merkûmun birâderi Mehmed ile husûs-ı katili ma‘lûmatı olan karye-i mezbûreli Oso’nun oğlu Oso ile Hasan Hilal ve Seyyid Ahmed’in oğlu Ahmed ve Herkebe’nin oğlu Musa ve Cosak keryeli Bektaş oğlu Molla Eyüb ve Tonallı karyeli Şeyh Hülagü ve Argıl karyeli Molla Mehmed nâm kesânların mukaddemâ lede’l-istintak vâki‘ olan ihbârlar tedkîk ve istiknâh olmak üzere bu cânibe ihzârlar lâzım gelmiş olmağla sâlifü’l-zikr merkûmunun bu cânibe sür‘ât-ı ihzârları husûsunun kaza-i mezkûr kaimmakâmlığına emirnâme-i ‘âlîyelerinin şeref-tastiri zımnında tahrîrât müdürlüğüne havâlesi iktizâ iderolbâbda. Fî 10 Rebiü’l-âhir sene (12)88 ve fî 16 Haziran sene (12)87.

Numero 85 (Battal)

Urfa mahalâtından Hâcı Yadigar mahallesi ahâlisinden olub işbu seksen sekiz senesi muharreminin dördüncü cum‘â ertesi ‘ale’s-sabbâh mahalle-i mezkûra de vâki‘ müteveffa Hâcı Hızırzâde Hâcı Mehmed Ağa’nın icâre virmiş olduğu hânları önünde ve tarik-i ‘âmm üzerinde cerîhan maktûl bulunan Taşcı Ali oğlu Müslüm’ün cerh-i cerkes bıçağıyla göğsünün sol memesine iki barmak kalarak mahalde olduğu ve elbisesi kan ile âlûde bulunduğu zabıta teftiş me’mûrlarıyla bâb nâibi Mehmed Vani ve tabîb-i belde Hüseyin Efendi’nin fî 4 Muharrem sene (12)88 târîhli ve zîri keşiflu mahmur cürnâlde beyân olunub katili kim olduğu hükümetçe her tarafından

taharrî ve istifsar ile maktûl-i merkûmun karındaşı Mehmed dahi celb ve keyfiyet-i katle emâre ve serrişte alınmak üzere istintak-ı lâzıme icrâ olundukda Câmi‘-i Kebir mahallesi sâkinlerinden Yedilioğlu Mustafa’nın mezkûr Hâcı Yadigar mahalleli Balcı Kanber’in şeybe kerimesi Ayşe ile meyânelerinde dostluk mu‘âmelesi bulunduğu gibi Tütüncü Dede Emin Ağa’nın adamı Ahmed dahi merkûm Kanber’in diğer kerimesi Hafize’ye nâ-mezâdlı olub mezbûrtanın karındaşı Müslüm birâderim maktûl-i Müslüm’ün bu aralık Paçbazar rusûmâtı hizmetinde bulunduğu cihetle merkûm Müslüm ve ustasıyla maktûl-i mezbûr karındaşım merkûm Kanber’in hânesine gidub gelerek diğer kerimesi bikr-i baliga Havva ile meyânelerinde dostluk mu‘âmelesi tekevvün idub bunu dahi merkûm Yedilioğlu Musutafa birâderim maktûl-i mezbûr Müslüm’e eğer burası benim hânem olmasaydı ve bu misâfirler burada bulunmasaydı sana ideceğimi bilirdim bu adamların(--)

Diğer sahifeye kayd olunmuşdur.

Sayfa 87

Numero 85

Pişgâh-ı sâmî-i hazret-i mutasarrıfî-i livâ-yı Urfa’ya.

Urfa mahalâtından Hâcı Yadigar mahallesi ahâlisinden olub işbu seksen sekiz senesi muharreminin dördüncü cum‘â ertesi ‘ale’s-sabbâh mahalle-i mezkûra de vâki‘ müteveffa Hâcı Hızırzâde Hâcı Mehmed Ağa’nın icâre virmiş olduğu hânları önünde ve tarik-i ‘âmm üzerinde cerîhan maktûl bulunan Taşcı Ali oğlu Müslüm’ün cerh-i cerkes bıçağıyla göğsünün sol memesine iki barmak kalarak mahalde olduğu ve elbisesi kan ile âlûde bulunduğu zabıta teftiş me’mûrlarıyla bâb nâibi Mehmed Vani ve tabîb-i belde Hüseyin Efendi’nin fî 4 Muharrem sene (12)88 târîhli ve zîri keşiflu mahmur cürnâlde beyân olunub katili kim olduğu hükümetçe her tarafından taharrî ve istifsar ile maktûl-i merkûmun karındaşı Mehmed dahi celb ve keyfiyet-i katle emâre ve serrişte alınmak üzere istintak-ı lâzıme icrâ olundukda Câmi‘-i Kebir mahallesi sâkinlerinden Yedilioğlu Mustafa’nın mezkûr Hâcı Yadigar mahalleli Balcı Kanber’in şeybe kerimesi Ayşe ile meyânelerinde dostluk mu‘âmelesi bulunduğu gibi Tütüncü Dede Emin Ağa’nın adamı Ahmed dahi merkûm Kanber’in diğer kerimesi Hafize’ye nâ-mezâdlı olub mezbûrtanın karındaşı Müslüm birâderim maktûl-i Müslüm’ün bu aralık Paçbazar rusûmâtı hizmetinde bulunduğu cihetle

merkûm Müslüm ve ustasıyla maktûl-i mezbûr karındaşım merkûm Kanber'in hânesine gidub gelerek diğer kerimesi bikr-i baliga Havva ile meyânelerinde dostluk mu'âmelesi tekevvün idub bunu dahi merkûm Yedilioğlu Mustafa'nın kendü dostu bulunan şeybe-i mezbûra Ayşe ile mu'âmele vukû' bulmuş zannıyla karındaşım Müslüm hakkında mu'âdat-ı beydâ iderek hatta târîh-i katilinden on beş gün mukaddem Müteveffâ Ömer Ağa'nın damadı Ali ve Kanber'in oğlu merkûm Müslüm ve el'ân ve bir de bulunan Urfalı Kace'nin oğlu Mâho ile birlikde leylen merkûm Mustafa'nın hânesinde oturlar iken merkûm Musutafa birâderim maktûl-i mezbûr Müslüm'e eğer burası benim hânem olmasaydı ve bu misâfirler burada bulunmasaydı sana ideceğimi bilirdim bu adamların hatrı içün kalk git sölemiş idi işte bu gice dahi karındaşım Müslüm katl olunub cenâzesi merkûm Kanber'in hânesi civârında tarik-i 'âmm üzerine atılmış olduğundan (--) merkûm Kanber'in hânesinde katil olunmuşdur ve katilleri dahi merkûm Mustafa ile mezbûra Hafize'nin nâ-mezadisi merkûm Ahmed olub mezbûratanın birâderleri merkûm Müslüm'ün dahi ma'lûmatı olmak gerekdir dimesiyle bu bâbda hâsıl olan emâre ve mazanna-i kavîyeye üzerine merkûm Mustafa ve Ahmed ve Müslüm ve mezbûre Ayşe ve Havva ve Hafize ile pederleri merkûm Kanber celb ve habs-ı tevkîf olunub hâneleri ba'de'l-keşf ve el-taharrî başka başka istintak olunduklarında maktüü mezbûr Müslüm sâlifü'l-beyân cem'iyyet-i ahbab gicesi merkûm Mustafa'nın hânesine gelmiş olduğunu merkûm Mustafa lede'l-istintak ifâde ve beyân itmiş ise de merkûm ile meyânelerinde mu'âdat olduğunu ve burası benim hânemdir kalt git mugâlâtını ve sâir husûsatı küllîyen inkârda olub maktûl-i mezbûrun katili keyfiyetine bir emâre serrişte alınamayub keyfiyet merkûm Kanber ile kerimeleri mezbûratan istifsar olundukda maktûl-i mezbûr Müslüm katil olunduğu gice sâ'at iki üç raddelerinde merkûm Kanber'in hânesine gelub mezbûra Ayşe matbahda câme-şuy ideriken mezbûra Havva kendüsüne kapuyı açarak içeru alub zâhire damına gizlice beş on dakika meyâniden mevrûd ideretmez merkûm Mustafa'nın sâkin olduğu hânlar merkûm Kanber'in hânesine muttasıl ve nezzâresi tarik-i 'âmm ve hâne-i mezkûra kapusuna havâle ve damdan inilir çıkılır bir mahal olmak hasebiyle maktûl-i mezbûr Müslüm şeybe-i mezbûra Ayşe'nin yanına geldi zannıyla gözitmekde iken heman 'âdet-i sâbıkı misillû hâneler ve dıvardan merkûm Kanber'in hâne havlusuna gelub Müslüm'e sen burada ne geziyorsun ve sen ne geziyorsun demelerine kalmayub

merkûm Mustafa belinden çerkes bıçağını çekub mezbûr Müslüm'ün göğsünün sol memesine iki barmak kalarak mahalinden darb ve cerh ile ansızın ve sedası çıkmaksızın yere düşüb vefât itmesiyle merkûm Mustafa mezkûr matbaha girub mezbûra Ayşe'nin başına bir yumruk dahi darb ile sedanızı çıkarmayın sizi dahi böyle iderum deyu ihâfe itmesiyle anlar dahi bi'l-müzevvir o gice ses ve sedâ çıkarmayub ba'de cenâzesini çıkub mezkûr odun damı muttasalında bulunan sıvaklı mesken derûnuna koyarak (--) vakte değin orada cenazenin yanında kalub sabaha iki sâ'at kalarak merkûm Kanber ve mebûretan Ayşe ve Havva cenâze-i merkûmeyi merkûm Mustafa'nın arkasına virub heman havlu kapusunu merkûm Kanber açub etrafa bakarak merkûm Mustafa bir kuyu aşırısâlifü'l-zikr Hâcı Hazırzâdenin kuyusu önüne atub ve yine Kanber'in hânesine gelerek orada dıvardan çıkub hânesine gitmiş olduğunu her birinin münferiden ve muvâceheten beyân ve hikâye bir de bu bâbda daha sâir kimesnenin medhâl olub olmadığı her ne kadar istifsar olunmuş ise de kimesnenin medhâl olmadığı misillû merkûm Ahmed'in dahi zî-medhâl olmadığı tahakkuk ve tebeyyün itmiş ve merkûm Kanberi'in oğlu Müslüm'den istiknâh hâlde olunmak baksine gelince bir aralık maktûl-i müzbûr Müslüm'ün hizmetinde bulunmak ve kendüsü uygunsuz makûlesinden olmak hülâsasıyla maktûl-i mezbûr Müslüm'ü pederi hânesine götürüb hemşiresi mebûre Havva ile meyânelerinde ma'ârifeye vasıta olmuş olduğu ve hatta katil olunduğu gicenin ahşamına maktûl-i mezbûr Müslüm kendüsüne demiş ki Müslüm bu gice hemşirin yanına gideceğim ol-dahi bu gice gitme sırası değildir deyu beyân itmiş olduğunu hikâye eylemiş ise de madem ki kendüsü ol çoluk çocuğuyla pederi Kanber'in hânesine gelub sâ'at iki de kendü hânesine giderek hân-ı evvel harada maktûl-i mezbûr dahi mehâkime önü kahvesinde oturuken kalkub merkûm Kanber'in hânesine gitmiş olduğu tutulan istintak kezâlikesinden müstebân olub bu bâbda merkûm Müslüm'ün maktûl-i mezbûr Müslüm'ün leylen mezbûrda hemşiresi mezbûra Havva'nın yanına gittiği ma'lûmatı olduğu hâlde vâki' olan inkârı çenderât-ı istim'â şayet görünmemiş olduğundan maktûl-i mezbûr Müslüm ise merkûm Kanber'in hânesinde telef olunub mezbûra Ayşe'nin merkûm Yedilioğlu Mustafa ile öteden beru mu'âmelesi ve zaten sûi-mazannadan bulunduğu tevatiren mütehâkkik olub maktûl-i mezbûrun dahi o aralık mezbûra Havva ile meyânelerinde dostluk peydâ olunması karındaşı Müslüm vasıtasıyla hânesine gidub gelmesi ve merkûm Yedilioğlu Mustafa dahi kendü dostu

Ayşe içün gelur zannıyla meyânelerinde mu‘âdat peydâ olunarak ve hâneleri dıvarından yol gidub gelmesi ve merkûm Kanber’in hânesi ber-minvâl muharrer keşf olundukda mezbûr Yedilioğlu Mustafa’nın hâneleri dıvarından merkûm Kanber’in damına inilir çıkılır bir çok boy irtif‘â olan mahalde ayak izi bile bulunduğu reisü’l-‘ayn müşâhede olunmuş ve hatta mezbûra Ayşe içün yine târîhden (--) mukaddem komşuları bulunan Şeblioğlu Mustafa’yıı dahi katil derecesinde çerkes bıçağıyla darb ve cerh eylediği tevâtüren mütehakkık olmağla bu bâbda merkûm Mustafa maktûl-i mezbûr Müslüm’ü ber-minvâl muharrer cerh ve katil eylediğini emâre-i kavîyeyye ve tahkîkat vâk‘â-yı meşruh ve mezbûratan ile pederleri Kanber’in ihbârları zâhire çıkarılmış ise de madde-i katil-i merkûmların hânesinde vukû‘bulmak ve kendüleri mu‘ayyen katil hâkiminde olmak hasebiyle bu bâbda olan ihbâr ve eş-şâhidleri hâkime kâfi olub olmayacağının ve mezbûratan Ayşe ve Havva ile pederleri Kanber’in ve birâderleri Müslüm’e haklarında ne mu‘âmele olunması lâzım geleceğinin cânib-i seniyyü’l-cevâbat vilâyet-penâhiden istîzân buyurulması mücerred (--) ve mütevakkıf reis-i ‘âlîye-i asâfaneleri bulunmuş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 11 Rebiü’l-âhir sene (12)88 ve fî 17 Haziran sene (12)87.

Fî 11 Rebiü’l-âhir sene (12)88 ve fî 17 Haziran sene (12)87 târîh ve üç yüz iki numerosuyla şeref-südûr buyurulan emirnâme-ivilâyet-penâhi mâl-ı ‘âlîsinden mezbûratan ve merkûman fi‘il-i katilde katili merkûm (--) (--) dâir bir şey görülemeyub fakat siyâk-ı iş‘ârdan anlaşıldığına göre merkûmun keyfiyet katili heman hükümete beyân itmeyerek maktûlün cesedini sabaha kadar hânelerinde ihfâ ve sabaha karşı katille beraber dutub sokağa atmak hizmeti îfâ eyledikleri ve (--) katili tehdîd ve (--) maktûlü mücerred öldürmek içün hânelerine da‘vetle esbaba katilin Husurlu yolunda teshilât icrâ itdikleri (--) (--) ise de hıfz madde-i katilin hânelerinde vukû‘bulmasından dolayı mukîn katili hakkında hakkında tutulamayacakları cihetle ol-emirde (--) (--) tahkîkiyle tebeyyün ettirilmek (--) göre takdîm idilmek hükümlü mazbata ve i‘lâm şer‘ân istintakıyle (--) irâde ve fermân buyurulmuş keyfiyet istintak melfûfe ve tahkîkat (--) müstebân buyurulacağı vechle mezbûrtan ve gerek peder (--) (--) (--) Müslüm’ün maktûl-i mezbûr (--) muharrer öldürmek içün hânelerine da‘vet ve mezbûr Mustafa’yı (--) ve (--) bir gün (--) ve mu‘âvenet eyledikleri hakkında delâil ve emâre görülemeyub maktûl-i merkûm (--)

dahi vefât iderek şeybe Ayşe ve Havva Urfa'dan diyâr-ı ahza nakîl-i (--) eylemiş olduklarından tedkîkat-ı lâzımesi mahal buyurulmamış ve merkûm Mustafa'nın maktûl-i mezbûr Müslüm'ü katil etmil itmiş olduğu isbâta ma'rûz ve tahkîkat-ı meşrûhadan nümâyan olub olub (--) (--) ve hükümü bahsine gelince verese-i müdde'î-i tarafeynin isbât ettiremeyip celîler merkûm Mustafa'ya (--) tahlîf şer'î icrâ ettirilmesine dâir (--) (--) misillû Mustafa Hakkı Efendi (--) virmiş olan (--) (--) dahi leffen (--) olmuş (--) (--) katilin (--) keyfiyet tekrar cânib-i celil-i vilâyet-penâhi 'arz ve inhâ buyurulması (--) zımnında irâde. Fî 21 Cemzie'l-âhir sene (12)91 ve fî 23 Temmuz sene (12)91.

Numero 86

Fî 9 Rebiü'l-âhir sene (12)88 târîhli ve elli sekiz numerosuyla Rum Kal'a kaimmakâmlığından vürûd idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan tahrîrât vezîri mazbatalu istintak müeddâları kaza-i mezbûra tabî' Talikân karyeli Barazî Hamo'nun kerimesi Besi nâm baligayı cebren kaçırmak üzere kama bıçağıyla cerh ve katil itmiş olan karye-i mezbûra ahâlisinden ve mezbûrenin nâ-mezâdisi dinilan İsmailoğlu İbrahim nâm şahsın bu cânibe gönderildiği beyânından 'ibâret olarak merkûm İbrahim tehte'l-hıfz bu tarafa bi'l-vürûd istintak-ı keyfiyet olundukda mezbûrayi kendüsü katil eylediğini küllîyen inkâr ile ancak mezbûrenin pederi merkûm Hamo katil itmiş olduğunu ifâde ve beyân eylediğinden bu bâbda ikmâl-i istintak ve murâfa'a-yı şer'iyye ve nizâmiyesi icrâ olunmak üzere istintak-ı mevrûde de muharrerü'l-ismi ve lâzımü'l-ihzâr olan maktûle-i mezbûrenin pederi Hamo ve vâlidesi ve esnâ-yı 'arbede de hazır olub maktûle-i mezbûra ve katilı merkûm taraflarına mu'âvenet itmiş olan karye-i mezbûreli Sado ve Kadir ve Yılancı Şerif ile karındaşı Halil ve Şeyh Salih ve Bükretlan karyeli Müslüm Kerim ve maktûlenin halası Hama hatun nâm şahıslar madde-i katile sâir ma'lûmatı olanlar gönderilmiş olduklarından ve bu misillû katil ve cerh emsâli cinâyetlerde yalnız mütehemmik gönderilmesiyle maksad hâsıl olamayacağından sâlifü'l-ismi kesânın ve maktûle-i mezbûrenin hîn-i cerh ve katilinde cânib-i hükümetten icrâ olunan keşfiyesiyle ma'ân seri'an bu cânibe ihzâr ve irsâllerine dâir kaimmakâmlık-ı mezkûranin emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastiri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 11 Rebiü'l-âhir sene (12)88 ve fî 17 Haziran sene (12)87.

Sayfa 88

Numero 87

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde sâhib-i ‘arzuhâl Nazile müdde‘î-i ‘âlîye Camî‘-i Kebir mahalleli Haydar’ın zevcesi olub kendüsünü bilâ-mûceb darb eylemiş olduğundan icrâ-yı iktizâsını iddi‘â ve keyfiyet merkûm Haydar’dan istifsar olundukda kendü zevcem olub vâlidem ile münâza‘a eylediğinden dolayı kendüdine beş on ‘asâ darb eyledim deyu ikrâr ve mezbûrenin ise elinde ve yüzünde ziyadesiyle kara ve pere görünmek hasebiyle mezbûrenin darbı ziyâde olduğu zâhir hâlden ve merkûmun ikrârından tahkîk itmiş olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i tevkîfi olan fî 13 Rebiü’l-âhir sene (12)88 târîhinden i‘tibârenbir hafta müddetle mahbûsiyeti lâzım gelmiş olmağın olbâbda ve her hâlde irâde ve fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 13 Rebiü’l-âhir sene (12)88 ve fî 19 Haziran sene (12)87.

Numero 88 (sonraki dava 89 ile devam etmesi gerekirken 90 numara ile belirtilmiştir.)

Fermûre-i seniyyeleri üzere işbu ‘arzûhal bi’l-mütâla‘a Meşarekçi mahalleli Kasım’ın bundan dört gün mukaddem Bazar gicesi hânesine sârik dühûl iderek dört tob karenin alacasını sirkât ve sâriki sâhib-i istid‘â İmam Ağa’nın oğlu Torak nâm kimesne olduğu (--) olunarak tahkîk-i madde zımnında tevkîf kılınmış ve tarafeynin meclis-i ‘acizânemize vukû‘ bulan mehâkime ve kaleme alınan nutkîyelerinde keyfiyet müdde‘î-i merkûm Kasım’dan su’âl olundukda leylen mezkûra de küçük birâderi ile kayın vâlidesi hâneleri damında beytûtet ederken hâneleri havlusundan zuhûr iden görüldü kayın vâlidesi duyum kim dimesiyle sârik-i merkûm heman komşuları Halil Ağa’nın kerimesi Zeylin’in hânesi dıvarından aşub oradan firâr itmiş ve sârik-i merkûmu mezbûra Zeylin’in birâderi merkûm Torak zannıyla iddi‘â itmekde olduğundan keyfiyet merkûm Torak’dan lede’l-su’âl kendüsü leylen mezkûrda derûn-ı şehrde olmayub Harran Kapusu ahâlisinden İmam ve Kara Mehmed ve Hâcı Mustafazâde Ahmed ve Birhonâm kimesneler ile sayd itmek üzere Çaykuyu nâhiyesinde Kızılkuyu nâhiyesine gidub orada Buytutlu Ali el-Sabbah Yumbazar vakt-i zuhûrda Urfa’ya ‘avdet ve ‘azîmet itmiş olduğunu ifâde ve merkûmun Haleb ile ba‘de’l-tahlîf ifâde-i vâk‘âsını tasdîk ve ihbâr eyledikleri misillû

müdde‘î-i merkûm dahi iddi‘â-yı vâk‘âsını isbâtdan ‘aciz ile hatta bırakub ‘Ayntâb tarafına gitmiş olduğunu istihbâr kılınmağla ber-minvâl muharrer vâki‘ olan tahkîkat ve tedkîkat merkûm Torak’ın madde-i sirkâtden biri elzem olduğu tahakkuk ve tebeyyün itmiş olduğundan merkûmun nefsine kefîl alınarak tahliyesi husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 13 Rebiü’l-âhir sene (12)88 ve fî 19 Haziran sene (12)87.

Reis-i temyîz.

Numero 90

Meclis-i temyîzin bi’l-âre meşrûh fî 27 Muharrem sene (12)88 i‘lâm mufâdında Kanacıoğlu Cafer ile İsahoğlu Serkis’in müşterek bulundukları bulundukları ticâret kumpanyasından müşârikeyi Fatih ve yekdiğeri zimmetlerini ibrâ eyledikleri ve ashâb-ı istid‘âdan Meganoğlu Aruş ve Beyroğlu Arobet’in dahi şirket-i mezkûrede dâhil kumpanya olub iddi‘â-yı şirketlerine cümlesi birlikde olarak ol-vakt bir sene zarfında mu‘âmelât ahz ve ‘îtâda bulundukları zelil ve ber-hemân olduğu i‘lâm-ı mezkûr me’âli merkûm Aruş ve Arobet’in ve Cafer ve Kesper ve Serkis kumpanya-i mezkûrede imzâen müşterek olub hatta meyânelerinde vukû‘ bulan mu‘âmelattan doksan bin guruş ribh-i havâle geldiği behiye sâhifede mestur i‘lâm-ı şer‘î-yi mufâdattan müstebân olub meclis-i ‘acizânemizde dahi vukû‘ bulan mehâkime ve muvâcehelerinde merkûm Cafer ashâb-ı istid‘âdan merkûm Kesper ve Aruş ve Arobet’in kumpanya-i mezkûrda müşterek olduklarını inkâr ve yalnız İsahoğlu Serkis ile müşterek olub fî 27 Zi’l-kade sene (12)83 târîhinde fesh-i müşâreke ve yekdiğeri zimmetini otuz sekiz bin guruş gerek ribh ve gerek sermâye ile ibrâ itmiş olduğunu ikrâr ve meclis-i ticâretin târîh-i merkûme ile müverrah bilâse-zimmetli bir kıt‘a i‘lâmını dahi irâ’e itmiş ise de ashâb-ı istid‘ânın beherleri kumpanya-i mezkûrda merkûm Cafer ile guruşdan sekizer pâreye şerik olduklarını ve ol-vakt tanzîm olunan mukâvele sendler merkûm Cafer’in yedinde kaldığını Harran Şeyhzâde Becih Efendi ve tüccâr-ı muhbirandan Akob’un oğlu Vaynes ve İsahoğlu Hoca Bidoş ve Rumoğlu Hoca Karabit ihbârlarıyla mukâbele-i şehâdetde (--) tahakkuk ve tebeyyün ettirmiş olduklarından sâlifü’l-zikr doksan yedi bin guruş berh ve sâir iddi‘âlarının reviyet-i muhâsebesi zımnında celb ve meclisce ba‘de’l-hıfz defter-i mezbûra mütâla‘a olundukda gerek Urfa ve gerek celbhe ceryân iden

mu‘âmelât-ı keşîde olunan poliçesi merkûm Aruş ve Arobet’in ve Kesper isimlerine olduğu misillû merkûmiyenin bu bada vâki‘ olan iddi‘â-yı şirketlerini bütün bütün tasdîk ve te’yit eyledikden sonra merkûm Cafer müdde‘îyûn-u merkûmdan Beyroğlu Arobet’in guruşda iki pâreyi müşterek olduğu ikrâr itmiş olmağla ba‘de muktezâ-yı şer‘îsine bakılmak üzere meclis-i ‘acizânemizden bir ‘azâ ile meclis-i ticâret ‘azâsından Muhiddin Ağa ve Mugaddes Zikr Bey ve Tüccârdan Davud Efendi ve Çalenker oğlu Beydirus ve Mardinli Meyhail ve Siverekli Kerekos nâm tüccârlardan mürekkeb bir komisyon (--) ber-mûceb defâtir-i mevcûde reviyet muhâsebeler lâzım gelmiş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 17 Rebiü’l-âhir sene (12)88 ve fî 22 Haziran sene (12)87.

Numero 91

Surkanlı ‘aşiretinden Mahmud’ın katili iddi‘âsıyla habsen tevkîf kılınan Parepare karyeli Mehdan ile karındaşı oğlu İbrahim nâm kimsenlerin istintakları bi’l-icrâ haklarında madde-i katile dâir bir emâre görülememiş ise de maktûl-i merkûmun vereseleri Dirik ahâlisinden bulunduklarından verese-i merkûmun celv ve ihzârlarına Urfa’da bulunan ‘ammizâdesi Hüseyin nâm kimesne ‘azîmet itmiş el-hâlet hâzihi vürûd itmemiş ve mahbûs-ı merkûmanın ise böyle bilâ-hükm mahbûsiyetleri haklarında gadrı mûceb olmağla verese-i merkûmunun vürûdunda ikmâl-i mehâkime itmek üzere Urfa’dan bir tarafa gitmemek ve yine cânib-i hükümete teslîm itmek üzere muhbir Molla Kadir ile merkûmanın kefâlet-i kavîyeyye rabtıyla tahliye-i sebîlleri husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 19 Rebiü’l-âhir sene (12)88 ve fî 24 Haziran sene (12)87.

Reis-i temyîz.

Sayfa 89

Numero 92

Hıristiyândan Kösemağdes Karabet’in sirkât olunan eşyâ-yı mesrûkası Karatdaşıoğlu Mayin’in yedinde bulunub mahbûs-ı merkûmandan döryüz guruş mebâli (?) iderek götürdüm deyu ‘ammisi Karabit’e ifâde ve merkûm Karabit tarafından cânib-i hükümete vukû‘ bulan ihbârı üzerine sâhib-i istid‘â Abdullah ve

Osman celbiyle tevkîf kalınmış ise de eşyâ-yı mesrûka yedinde bulunan Manok firâr itmiş ve merkûmun ikmâl-i mehâkimeleri ise merkûm Manok'un huzuruna mütevakkıf bulunmuş olduğundan bundan çend günden beru bilâ-hükm mahbûsiyetler haklarında gadrı mûceb olmağla merkûm Manok'un hîn-i vürûdunda ikmâl-i mehâkime itmek üzere Urfa'dan bir tarafa gitmemek üzere merkûman Abdullah ve Osman'nın nefislerine kavîye kefîl alınarak tahliye-i sebîli bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 19 Rebiü'l-âhir sene (12)88 ve fî 24 Haziran sene (12)87.

Reis-i temyîz.

Numero 93

Beşinci ordu-yı hümâyunu saka piyâde altıncı alay birinci tabur ikinci bölüğün ikinci onbaşısının yedinci neferi Müslüm'ün takdîm itmiş olduğu 'arzuhâl me'âli Rum Kal'a kazasına tâbi' Vehne karyesi ahâlisinden Molla Bekir nâm kimesniden bâlâ-yı 'arzuhâlde merbût bu sılada muharrer ma'lûm el-mikdâr eşyâ ile altıyüz guruşu kendü hânesinden gasb ve gâret itmekle merkûm Molla Bekir'i celb ve mehâkime-i lâzımelerinin icrâsı istid'âsından 'ibâret bulunmuş merkûm Molla Bekir'in li-ecli'l-mehâkime bu tarafa ihzârı husûsun kaza-i mezkûr kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastiri zımnında tahrîrât müdürlüğüne havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 2 (--) sene (12)88 ve fî 26 Haziran sene (12)87.

Numero 94

Fermân-ı sâmilerine imtinâlen işbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a müdde'î-i 'âlîye Hıristiyan Kâhkeci Kirbo'nun sâhib-i 'arzuhâl Tüccâr Sufi'nin müvekkili Münzur veled-i Şebo fî 28 Muharrem sene (12)88 târîhli bir kıt'a i'lâm-ı şer'î mûcebince üç bin altı yüz guruş vireceği olub meblâğ-ı mezkûrun îfâsı içün mahbûs olarak izhara hülâsa itmek üzere üç mâha karîb mahbûs bulunmuş ise de böylece tûl müddet habs-ı iflâsı hakîki nev'înden olub mücerred hileli iflâsı tarıkına zâhib olarak kendü kendüni ta'annüden tûl müddet tevkîf itdirmekde olduğundan ve bu misillû müflis-i müte'annid emvâl ve eşyâ-yı mevcûdelinin fürûhtuyla düyûnlarının tasviyesi nizâme iktizâsından olub merkûmun dahi emvâl ve eşyâsı olduğu hâlde andan olmadığı sûretde gayr-ı menkûlen nizâmnâmesi hâkimine tevkîfen yedinde bulunan bir bâb

menzilinin bi'l-müzâyede fürûhtuyla esmân-ı hâsılasından kîfâye mikdârı kendüsüne ber-sekene tedâriki ve kusûrunun dahi dîn-i mezkûra mukâbil merkûmun vekili bulunan Tüccâr Sufi Efendi'ye teslîmi meclisce tezekkür kılınmış olmağın îfâ-yı muktezâsının cânib-izabıtaya havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 25 Rebiü'l-âhir sene (12)88 ve fî 30 Haziran sene (12)87.

Numero 95

Zevcesi Nazile'yi darb eylediğinden dolayı kânun-ı cezânın yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan bir hafta müddetle mahbûsu bulunan Haydar henüz ikmâl-i müddet itmeyub mahbûs bulunduğu hâlde leylen hânesi önünde mezbûra katil olunduğundan dolayı madde-i katilin tahkîki zımnında merkûm Haydar'ın dahi istintak-ı lâzımesi icrâ olundukda zevcesi mezbûra Nazile'nin katil olunduğu gice merkûm Haydar mahbûs olub madde-i katile bir gün medhâl ve âgâhı olmadığı ve mezbûrenin katiline dâir hakkında bir serrişte alınamayub katili dahi şimdiye kadar cânib-i zabıtadan taharrî olunmağda ise de mezbûrenin katili kim olduğu beyân-ı cevâb ve henüz ele getürülürülemediğinden ve merkûm Haydar'ın ise bu bâbda madde-i katilinden zî-medhâl olmayarak maktûle-i mezbûreden mütevellid ve iki nefer çağırulmakda (--). yetimeler sâhipsiz kalarak perişân olduklarından ve merkûm ise tul müddet mahbûsiyeti gadrı mûceb olmağla lede'l-hâcce kendü nefsini hükümete teslîm itmek üzere kefâlet-i kavîyeyye rabtıyla muvakkaten sebîlinin tahliyesi ve mezbûrenin katili her kim ise taharrî ve derdest olunmak üzere cânib-i zabıtaya te'kid ve havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 28 Rebiü'l-âhir sene (12)88 ve fî 3 Temmuz sene (12)87.

Numero 96

Sâhib-i 'arzuhâl Avis Urfa meclis-i irâde 'azâsından Refiklü Hüseyin Ağa'nın Karugiçli 'aşireti ağnâmları meyânında sirkât olunan ağnâmının sâriki zannıyla celb olunub telkîf kılınmış ise de tahkîkat-ı vâk'â ve istintak-ı lâzımede merkûmun sârik olduğuna dâir hakkında bir şey tebeyyün itmeyub ve Ağa-yı mûmâ-ileyh dahi celb ile istifsar-ı keyfiyet olundukda merkûm sârik olunmayub ancak ba'zı zan üzerine cânib-i hükümete ihbâr itmiş ise de el'ân kendüsünden bir gûnâ da'vâsı dahi

olmadığı meclis-i ‘acizânemizde ifâde ve beyân idub bu sûretçe merkûmun habsi kendüsüne gadrı mûceb olmağla nefsine kefîl-i kavîye alınarak tahliye-i sebîli tezekkür kılınmış olmağın olbâbda ve her hâlde fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 28 Rebiü’l-âhir sene (12)88 ve fî 3 Temmuz sene (12)87.

Numero 97

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a sâhib-i ‘arzuhâl Atavit’in ‘amcası Mustafa’nın zevcesi Hacer zevciyle meyânelerinde olan hukuk da‘vâsından dolayı mezbûra muvakkaten Muhtar Derviş’in hânesinde olduğu hâlde mezbûrenin ögü vâlidesi kendüsünü mezbûrenin yanına götürüb zevcin ile (--) daha bulunmadı mı deyu su’âl itmek sırasında yedinde bir tek boş tabanca bulunmak hasebiyle mezbûra mezkûr tabancayı görüb havf iderek çağurub bağurub komşularından İsa el-Hazare ile Musullu İşdirun yanına gelub merkûmun yedinde tabancayı boş olarak görmüş olduklarını ihbâr itmişler ise de tabancanın çekildiği tahakkuk itmeyub ve hem boş tabanca olduğundan her ne kadar boş ve çekilmemiş ise de yedinde bulunduğu hâlde mezbûrenin yanına gittiği bir nevi‘ ihâfe demek olduğundan cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz altmış dokuzuncu ‘ilâvesi hükümüne tevfîkan ve târîh-i tevkîfi olan fî 18 Rebiü’l-âhir sene (12)88 gününden i‘tibârenon beş gün müddetle habsi lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân. Fî 1 Cemâziye’l-evvel sene (12)88 ve fî 4 Temmuz sene (12)87.

Köşedeki yazı (?)

Sayfa 90

Numero 98

Rum Kal‘a kazasına tâbi‘ Talikan karyesi ahâlisinden olub nâmzâdesi ve ‘amcası Hamo’nun bikr-i baliga kerimesi Besey’i kaçırmak üzere bıçak ile darb ve cerh iderek katil itmiş olan karye-i mezbûreli İbrahim’in derdest-i icrâ olunan istintakında mezbûrayi cerh ve katil eylediğini sûret-i inkârda olub bu husûsa dâir kat’en mezkûrdan mukaddemâ celb olunan ba‘zı muhbirlerin tutulan istintakına

nazaran katil-i merkûm Hamo mezbûrayi bıçak ile darb ve cerh eylediğini karye-i mezbûra ahâlisinden Mamo'nun oğlu Müslüm ve Semin'in oğlu İbrahim ve Seyhan'ın oğlu İsmail ve Bükretlan karyesi boy beyi Müslüm Ağa nâm kimesneler huzurlarında ikrâr eylediği ve esnâ-yı darb ve cerhde Talikan karyeli Kadir'in vâlidesi Zeynep dahi hazır bulunduğu anlâşılmış olmağla bu bâbda iskmâl-i istintak içün merkûmunun bu cânibe celb ve ihzârları lâzım gelmiş olduğu misillû bu gibi katil ve cerh maddeler vukû'nda mahali hükümeti ma'rifetiyle yapılacak keşf-i i'lâmı dahi istintak ve mazbataya leffen gönderilmek nizâmı iktizâsından olduğu hâlde henüz maktûle-i mezbûrenin keşfiyesi dahi vürûd itmemiş olduğundan sâlifü'l-ismi muhbirler ile keşfen maktûlenin bu cânibe sür'ât-i irsâllerine dâir kaimmakâmlık-ı mezkûrda emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastiri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 4 Cemâziye'l-evvel sene (12)88 ve fî 8 Temmuz sene (12)87.

Numero 99

Fî 8 Rebiü'l-âhir sene (12)88 târîhli ve otuz beş numerolu Birecik kaimmakâmlığından mevrûd-ı tahrîrât ve zîrî mazbatalu istintak müeddâları kaza-i mezkûr ahâlisinden Tareh oğlu Ahmed'i sinesinden kama bıçağıyla darb ve cerh iderek katil itmiş olan Taşa Mehmed'in tertib-i mücâzatı zımnında bu cânibe gönderildiği ve fi'il-i katilin merkûmdan sudûru ikrârıyla müsbet olduğu beyânından 'ibâret olarak keyfiyet burada merkûmdan istifsar olundukda kaza-i mezkûr meclisinde virmiş olduğu ikrârını fi'il-i katilde medhâlini bi'l-külliye sûret-i inkârda bulunmuş olduğundan bu bâbda vâki' olan ikrârını havâleten ihbâr ve şehâdet itmek üzere muhbirler her kim ise anların ve maktûl-i mezbûrun keşfiye i'lâmıyla irslerinin bi'l-isâle veyâhûd bâ-hüccet-i şer'iyye bi'l-vekâle bu cânibe sür'ât-i irsâllerine dâir kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastiri fî 13 Rebiü'l-âhir sene (12)88 târîhli i'lâm-ı 'acizânemizde 'arz ve beyân olunub kaimmakâmlık-ı mezkûrdan ise henüz cevâbı vürûd itmediğinden ve bu misillû katil maddelerinde lâzımü'l-ihzâr kesânın te'hir olunmaları gayr-ı câiz bulunmağla bir dahi te'kide hâcet bırakmayarak (?) merkûmun behemehâl bu cânibe sür'ât-i irsâllerine dâir tekrar emirnâme-i mutasarrıfîleri tastir bulunmak üzere tahrîrât müdürlüğüne havâlesi iktizâ iderolbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 4 Cemâziye'l-evvel sene (12)88 ve fî 8 Temmuz sene (12)87.

Numero 100

İşbu ‘arzuhâl bi’l-mütal‘â Bozabad nâhiyesine tâbi‘ Karaca Viran karyesinde vâki‘ bir ‘âded su kuyusu karye-i mezkûra bağbânî mevsim-i sığda bağları üzerine çıktıkları vakit şürblarına mahsûs bulunduğu hâlde el’ân karye-i mezkûra ahâlileru hayvanatını mezkûr kuyudan sâka ike suyunu bi’l-külliye telef itdirmekde bulunduklarından mezkûr kuyu ise öteden beru mezkûr bağban ahâline mahsûs olub karye-i mezkûr ahâlisinin hayvânat-ı sâkından hakkı istirhâmında bulunmak olduklarından keyfiyet karye-i mezkûra ahâlisinden istifsar olundukda fi’l-hakika mezkûr kuyudan öteden beru bağyân ahâli meşrûbât ve sâir levâzımat içün su almakda ise de fakat bu sene-i meyyâlekede suların kansı (?) hasebiyle mezkûr kuyudan hayvânatımızı sâki itmekde bulunmuş olduğumuzdan eğerçi mezkûr kuyunun suyu bağban ahâline kîfâyet derecede kalmaz ise mezkûr kuyu civârında bulunan diğer bir Kör Kuyu ahâli-i karye bi’l-ittîfâk hafr ve tathîr idub muahharen cümlesi birlikde mezkûr kuyudan su çekmek üzere ahâli-i karye ta‘ahhüd ve biz kıt‘asına dahi vererek takiben vâk‘âya terâhî olmuş oldukları bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 4 Cemâziye’l-evvel sene (12)88 ve fî 8 Temmuz sene (12)87.

Numero 101

Fermân-ı sâmilerine imtinâlen işbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a sâhib-i ‘arzuhâl Hüseyin Oymaağaç nâhiyesine tâbi‘ Bukdaklı karyesi ahâlisinden olub ‘amcası kızı Havva’nın göğsüne tabanca sıkmış iddi‘âsıyla mahbûs olarak icrâ olunan istintakında keyfiyet merkûmdan istifsar olundukda ağnâm-ı ra‘îne gitmek üzere mezkûr tabancayı mezbûre Havva’dan isteyub mezbûre dahi tabancayı kendüsüne virur iken safî (?) olarak memlû bulunduğu hâlde kazaen ateş alub safîs-i (?) mezbûrenin göğsüne isâbet iderek cüzvicen cerh olmuş olduğu beyân ve kasdî olmadığınıifâde ve ikrâr eylemesi üzerine keyfiyet mezbûrdan dahi su’âl olundukda keyfiyet menvâl muharrer üzere olub mezkûr tabanca kazaen ateş alarak göğsüne isâbet eylediğini cüzvicen bulunan cerhi bir an tam hâsıl iderek merkûm ile bir gûnâ da‘vâsı olmadığını cinâyet (?) olarak karındaşı Mehmed merkûm Hüseyin’i iştikâ itmiş olduğunu ifâde ve beyân itmiş ve bu sûretçe mezkûr tabancanın sakladığı kasdı olmayub kazaen olduğğu tahkîk iderek ve merkûm Hüseyin ise otuz günü mütecâviz

mahbûs ve el'ân mahbûsda keyifsiz olduğundan nefsine kefîl alınarak tahliye-i sebîli tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 7 Cemâziye'l-evvel sene (12)88 ve fî 12 Temmuz sene (12)87.

Sayfa 91

Numero 102

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a sâhib-i 'arzuhâl İbiş Birecik kazasına tâbi' Tamyan karyesi sâkinlerinden olub Kefirdut karyeli İbrahim Kerime'nin târîhden üç sene mukaddem leylen hânesinden sirkât olunan bir takım eşyâsının sâriki ve Urup Şeyho nâm şahıs dahi batak dinilerek fî 26 Rebiü'l-âhir sene (12)88 târîhli tahrîrât-ı jurnal (?) mûcebince kaza-i mezkûdan vürûd idub meclis-i 'acizânemzide tekrar vukû' bulan murâfa'a ve kaleme alınan nutkîyelerinde merkûm İbrahim Kerime'nin târîhden üç sene mukaddem hânesinden eşyâsı sirkât olunarak sâriki kim olduğunun bulunduğu hâlde bundan yedi sekiz mâh mukaddem merkûm Urup Şeyho İbrahim Kerime'nin derûn-ı istintakında muharrer muharrerü'l-eşyâsını ol-vakt merkûm İbiş sirkâr idub hâneme götürdü ve el'ân eşyâdan ba'zıları 'andımda mevcûdtur deyu ikrâr itmiş olduğu karye-i mezbûra Muhtarı Nahsan ve Toro'nun Hüseyin'in ihbârlarıyla tahkîl itdirilmiş merkûm Urup Şeyho'nun sârik olduğuna dâir ikmâl-i istintak ve mazbatası derdest olarak mezbûr İbiş hakkında kerek ikrârıyla gerek mâl-ı mesrûk yedinde görüldüğüne (?) dâir muhbirât-ı merkûman taraflarından ihbâr ve eş-şâhid olunarak ..bu.. misillû bir emâre dahi görülemediği lede'l-istintak tahkîk itmiş olmağla nefsine kefîl alınarak tahliye-i sebîline karar (?) kılınmış olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 7 Cemâziye'l-evvel sene (12)88 ve fî 12 Temmuz sene (12)87.

Reîs-i temyîz.

Numero 103

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu 'arzuhâl ve zabıta derkenârı bi'l-mütâla'a sâhib-i 'arzuhâl Hallac Mehmed'in oğlu Abuzer Bucaklı Abuzer'in iki 'aded tüfengini ahz itmiş iddi'âsıyla mahbûs olarak tarafeynîn icrâ olunan istintakları fezlekesinde müdde'î-i merkûm Abuzer iki 'aded tüfengini Taşra mahalleli Molla Halil'in hânesine emâneten bırakmış olduğu hâlde merkûm Abuzer yedinde olduğunu haber alub yedinden alarak hükümete götürmüş olduğunu beyân ve ifâde

ve keyfiyet müdde‘î-i ‘âlîye merkûm Abuzer’den istifsar olundukda mezkûr tüfenkleri güyâ hâne-i mezbûrda kiracı bulunan a‘mâ Fatma kendüsüne virub fürûht itmek üzere yedinde bulunduğu hâlde sâhibi zuhûr iderek yedinden almış olduğunu beyân itmiş ise de merkûmun işbu ifâdesi şâyet i‘tibâr olmayub mâdemki mezkûr tüfenkler yedinde bulunmuş olduğu hâlde sâhibi tarafından ahz olunmuş olduğundan merkûm Abuzer bu sûretçe mezkûr tüfenkleri hâne-i mezkûrdan ber-takrîb ahz itmiş olduğu siyak-ı istintakdan tahakkuk itmiş ve müdde‘î-i merkûm mezkûr tüfenkler kendü malı olduğunu ba‘de’l-eşyân tarafına teslîm kılınmış olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz otuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyetten i‘tibâren ahz-ı merkûmun üç mâh müddetle habsen iktizâ itmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 9 Cemâziye’l-evvel sene (12)88 ve fî 13 Temmuz sene (12)87.

Reîs-i temyîz.

Numero 104

(--) mahallesi sâkinlerinden Arab Hasan’ın sirkât olunan bir re’s merkebinden dolayı sârik iddi‘â olunan Camatu’nun oğlu Acer ve Hancı Ahmed’in oğlu Halil’in icrâ olunan istintakları kezâlikesinde merkûm Hasan’ın bir re’s merkebi (--) kenarında râ‘î olunur iken sirkât olunduğu hâlde Siverek kazasına gideriken esnâ-yı rahda Cemçayı nâm mahalde Arab Seydani mahalleli Mustafa ve Bektaşoğlu Ali ve Müslüm Us merkûm acer’in yedinde görüb tarafıma haber virmişler deyu iddi‘â ve keyfiyet merkûm Acer’den istifsar olundukda mezkûr merkebi mezbûr Halil’den doksan beş guruşa iştirâ idub Diyarberkir’de yüz kırk beş guruşa sattım deyu ikrâr ve mezbûr Halilise kendüsüne fürûht eylediğini inkâr eylemesi üzerine mezkûr merkebi nerede sana sattı deyu tekrar kendüsünden istifsar olundukda Taşra mahalleli Hıristiyân Mano’nun hânesinde çıkarub bana fürûht eyledi deyu ifâde ve beyân ve merkûm Mano ile ‘iyyâli Meryem ve kızı Huri celb ve istiknâh keyfiyet olundukda mezkûr merkebi mezbûr Halil hânelerine götürüb ve merkûm Acer dahi gelub götürmüş olduğu bi’l-muvâcehe ihbâr itmiş olduklarından mezbûr Halil’in bu bâbda inkârına mahal kalmayub ahz olduğu tahakkuk itmiş olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz yirmi dördüncü maddesi ahkâmına tevfîkan ve gtârîh-i habs olan fî 24 Rebiü’l-âhir sene (12)88 târîhinden ‘iribâren bir mâh müddetle mahbûsiyeti ve

merkûm Acer dahi mâl-ı mesrûku bilerek almış olduğundan iki yüz otuzuncu maddesi ‘ilâvesi hükümüne tevfîkan mezkûr merkeb esmâni olan yüz kırk beş guruşun ba‘de’l-tazmîn kezâlik kırk beş gün müddetle mahbûsiyeti iktizâ itmiş olmağın olbâbda ve herhâlde fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 9 Cemâziye’l-evvel sene (12)88 ve fî 13 Temmuz sene (12)87.

Vekîl-i mutasarrıf ve sanî-i evrâk.

Numero 105

İşbu seksen yedi sensinde mahsûben Urfa sancağına tâbi‘ Bozabad nâhiyesinin â‘şârî mukaddemce bede-i ma‘lûme ile müzâyiden ‘alenîyede üzerlerine takrir idub nizâmen on bir gün (--) tecâvüz itmediğinden henüz firâr-ı vâdesi çekmemiş olduğu hâlde vasıta çarşuda Hâcı Şakıb Efendi’nin Yeni Hânı’nda karye-i Taberiye şürekâlarıyla meyânelerince ve gerek sâirece ‘alenen muzadde virmekde olduğu lede’l-istihbâr zabtiye-i mahsûsa ile bâb-ı hükümete ihzâr kılınan mülteziminden Urfalı Rüstem Efendi nâm kimesnenin hîn-i su’âl ve cevâbda irâd itdiği sözler şayet kabul ve i‘tibâr olunmayarak zecren münâdîliyle kendüsü tekdir olduğu sırada meyân-ı mecliste ba‘zı edebsizliğe ve hatta bi’l-istiknâh mesâhitin icâbına bakılmak üzere tevkîfi emir olundukda ben habs olmam beni habs edemezsiniz diyerek ‘adetâ serkeşlik-i mübaşeretinden başka gerek dîvân-hâde (?) ve gerek ba‘de’l-tevkîf yüzbaşı odasında mezada â‘şâr ‘aleyhinde dahi ba‘zı mertebe nükûhan nâ-merziyyeyi muhâbâ mücâseret eylemesi cihetle istintak ve mehâkimesi meclis-i temyîze emir-û havâle buyurulmuş ol-emirde tevkîfiye merkûmun kendüsünden su’âl olundukda mezâd hakkında aslâ bir gûnâ hikâlat gayr-ı lâyık söylemediğini beyân ile teveffuhân mevârideyi cesâretini küllîyen inkâr ve nâhiye-i mezkûranin mezâdı bahsinde her ne kadar daha on bir gün müddet nizâmiyesi var ise de güyâ hasılat telef olmamak içün korkularından şürekâsıyla bi’l-müzâkere şimdiden minvâl-meşrûh üzere mezâd eylediklerini nevi‘ sûret i‘tîzarda ifâde ve tezkâr itmiş ve hatta mezâd-ı ‘âlîsine öyle dokunur bir söz söylediği üzerine tebeyyün iderise hiçbir diyeceğim kalmayacağı dahi ‘ilâve ve takrir eylemiş idügünden (--) nâhiye-i mezkûrenin gerek mukırdan ve gerek tobdan talebleri var ise doğrudan doğruya hükümete gelub urmâları (?) tekrâr remen ‘ilân olunması üzerine hele mukırdan hiçbir taleb diğer çıkmayub yalnız topuna bir mikdâr zam vukû‘sıyla

firâr ahîr müzâyedesi bâ-kefâlet mu‘tebere mültezim ‘uhdesinde tekrar eylemesiyle o cihet itmiş ise de ancak (--) olunan tefevvuhân rivâyet-i töhmet-i müzâyedeyi iş‘âr ve aleyhime iderbir sûret gayr-ı sarîhede bulunub kanûnen ve nizâmen behemehâl tahkîk ve istiknâh madde-i lâzımeden bulunmuş olduğuna mebnî sa‘mîleri her kimler ise lede’l-taharrî ol-esnâda (--) dâirelerinde mevcûd zevât ma‘rûfeden Urfa’da siyâsetle bulunan Şeyh Mehmed Emin Bağdadi ve ‘askerî şahâne birinci tabur kâtibi Konotlu İsmail Bey ile tabur-ı mezkûr üçüncü bölük mülâzım-ı evvelî Mecid Efendi ve kuvvânî (?) yüzbaşısı (--) Ağa ve teftiş-i sâlîs Ahmed Efendi ve zabtiye çavuşu Hâcı Vakkas Ağa’nın ba‘de’l-tahlif muvâcehen istintaklarında merkûm Rüstem Efendi gerek dîvanhânede ve gerek tevkîf idildiği mûmâ-ileyh Hızır Ağa’nın odasında mâl müdürü bu kere de (--) (--) guruşu meydana çıkardım beş bin guruşa pay verdiğim karye şimdi sekiz yüz guruşda bin guruş

Sayfa 92

alınmış olan karyeli hâlâ on bin guruş alırım mâdemki Paşa nizâmı tanımıyor ben dahi kendüsünü hiç tanıyub bilmem deyu bir takım makâlat nâ-becâda bulunmuş olduğunu her birerleri (--) makâm-ı ihbâr ve şehâdetde ifâde ve takrir itmeleriyle merkûm Rüstem’in inkâra mecâli kalmayub bi’t-tâbi‘ mülâzım olmuş ise de çünkü merkûmun emvâl ve nizâm-ı hükümete karşı bu vechle vâki‘ olan etvâr ve harekâtı meclisin i‘tîkâtı zamanında olduğundan ve nâhiye-i mezkûr hakkında sâbık lisân ile vâki‘ ve sâbit olan tefevvuhân meşrûhası dahi nefsü’l-emire muhâlif olub (--) nâhiye-i mezkûrda tûl-müddet ‘alenen ve mükerrer karye (--) ve ba‘de bi’l-icâb tobdan müzâyede olarak tamâm-ı inkıtâ‘ rağbât (?) ile nihâyet pay yazılmış olduğu hey’et-i meclis mevcûde ve (--) mültemiziye mu‘teberan bâdenin meşhûr ve ma‘lûmları olan kazâyâ-yı (--) iken buna cesâret (--) isnâd-ı hâlim iken ile kesr-ı nâmus hükümete (--) (--) gayet çirkin bir hareket olmakdan nâşi işbu (--) cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz on ikinci maddesi ahkâmına fıkren olunan derce-i (--) tevfîkan ve târîh-i tevkîf olan fî 21 Rebiü’l-âhir sene (12)88 târîhinden i‘tibâren altı mâh müddetle habs-ı muvakkak reîs-i ‘âlî-i mutasarrıfîleri buyurulduğu hâlde ol-vechle îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 15 Rebiü’l-âhir sene (12)88 ve fî 21 Haziran sene (12)87.

Reîs-i temyîz.

Numero 106

Fermân-ı sâmilerine imtinâlen işbu istid‘â ve tabîb-i belde Hüseyin Efendi’nin raportu bi’l-mütâla‘a sâhib-i ‘arzuhâl Rüstem Efendi fî 15 Rebiü’l-âhir sene (12)88 târîh ve 105 numerolu takdîm-i pişgâh mutasarrıfîleri kılınan mazbatada ‘arz ve beyân olunduğu vechle mütecâsir olunduğu hareket nâ-merhiyiden dolayı kânun-ı cezânın yüz on ikinci maddesi fıkrâen evveli hükümüne tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 21 Rebiü’l-âhir sene (12)88 târîhinden i‘tibârenaltı mâh müddetle mâhkûmen mahbûs olub mahbûsda keyifsiz olduğunu ifâde ve tahliye-i sebîli istirhâmında olarak merkûmun hummâ hastalığına dûçar olunduğu tabîb-i mûmâ-ileyhin bi’l-âre meşruh raport gösterilerek ve hey’et-i ‘acizânemz tarafından dahi mu‘âyene olundukda biraz keyifsizliği nahiyye-i hâlinden anlaşılmış ise de o mertebe keyifsiz olmadığından bu sûretçe merkûmun muvvakkat sûretle li-ecli’l-tedavî sebîlinin tahliye olunub olunmaması mütevakkıf reîs-i ‘âlî-i asâfaneleri bulunmuşdur. Olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 9 Cemâziye’l-evvel sene (12)88 ve fî 13 Temmuz sene (12)87.

Reîs-i temyîz.

Numero 107

Fermân-ı sâmilerine imtinâlen işbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a sâhib-i ‘arzuhâl Bozabad nâhiyesine tâbi‘ Timurcın karyeli olub kayınvâlidesi Esame’nin leylen hânesinden ahz olunan bir ‘aded hırkanın ahzları dinilan Ebamur karyeli Arab Ali’nin oğlları Ali ve Aysa ile mezbûra Esame’nin icrâ olunan mehâkime ve tutulan istintaklarında mezbûrenin iddi‘âsı işbu merkûman Ali ve Aysa geçen gice hânemize misâfir olub işbu hırkamızı ahz idub Urfa’ya gelurler iken yedlerinden istirdâd itmiş olduğumdan icrâ-yı iktizâsı matlûbumdur deyu iddi‘â ve keyfiyet merkûmundan istifsar olundukda bi’l-külliye sûret-i inkârda bulunmuşlar ise de mezkûr hırka ‘aynen yedlerinde bulunub ve mezbûra Esame’nin mâlı olduğunu dahi karye-i mezbûreli Beko’nun oğlu Amo ve Canikli Hüso ve Hüso’nun oğlu Amo ba‘de’l-tahlîf ihbârlarıyla tahakkuk itmiş olduğundan bu sûretçe merkûmanın inkârı şayet kabul olmayub ahz oldukları tebeyyün itmiş olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz otuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyetleri olan fî 9 Cemâziye’l-evvel sene (12)88 târîhinden ‘tibâren üç mâh müddetle mahbûsiyetleri

lâzım gelmiş olmağın ılbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 10 Cemâziye'l-evvel sene (12)88 ve fî 15 Temmuz sene (12)87.

Reîs-i temyîz.

Numero 108

Şunun bunun oda ve dükkânlarına girerek eşyâ ahzinâ ictisâr ve (--) İranis nâm kimesnenin sirkât olunan emvâlinden dolayı mâhkûmen mahbûs iken firâr iden Hendioğlu Mehmed'in iki yüz yirminci madde-i kanûniye hükümünce üç sene müddetle vaz' kürek olunması hakkında mazbata-i mukaddemenin li-ecli'l-tebdil 'îâde kılındığı ve bu misillû mevki' cezâlarından firâr iden mücrimin ahz ve güftlerinde müddet-i bâkîyelerine asl cezâları müddetinden sâlisinden (?) tasaffına kadar (--) cezâlarının tezyid olunacağı kânun-ı cezânın yedinci maddesi hükümünden bulunduğu beyân-ı 'âlîsiyle îfâ-yı muktezâsı fî 27 Rebiü'l-âhir sene (12)88 ve fî 3 Temmuz sene (12)87 târîh ve yüz doksan üç numerosuyla şeref-vürûd iden emirnâme-i 'âlî-i hazret-i vilâyet-penâhide irâde ve fermân buyurulmuş ve merkûm Mehmed müşâhid sirâkından olub guzerân iden seksen senesinde 'Attar Bazarı'nda vâki' Henedi Hüdabhaş'ın leylen dükkânını açub bir miktar 'attariyesini sirkât eylediği ba'de'l-tebeyyün hükm-i kânuna tevfîkan mücâzat-ı lâzımesi ba'de'l-icrâ mahbûsdan sebîli tahliye olunduğu hâlde yine âgâh ve mütenebbih olmayarak me'lûf olduğu sirkât (--) tasdi ile seksen üç senesinde Hıristiyan Koko'nun Kılınccı Bazarı ve Musullu Yakub'un Mencek Hânı ve Kürkçü Bekir'in Eskici Bazar'ında vâki' oda ve dükkânlarının leylen arka dıvarlarını açub bir takım islime emti'â ve on sekiz 'aded koyun kürkünü sirkât eylediği ol vakit yine ikrârıyla tebeyyün ve yahkîk iderek eşyâ-yı mesrûka ashâbına ba'de'l-istirdâd kânun-ı cezânın iki yüz yirmi ikinci maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i tevkîfi olan fî 9 Mart sene (12)83 târîhinden üç sene müddetle mahbûs bulunduğu hâlde hapishânede keyifsizliğive seksen üç senesinde ismine kur'â isâbet eylediği cihetle li-ecli'l-tedavî kışlâ-yı hümâyun hastahânesinde teslîm kılınmış iken oradan ber-takrîb firâr iderek dersa'âdete 'azîmetle bâb-ı zabıtada bi'l-ahz çend gün habs ve ba'de tahte'l-hıfz Samsun ve andan kaza-i (--) Diyarbekir'e def' olunarak oradan kezâlik mâhfuzen bu taraf gönderilir iken Siverek'e üç sâ'at mesâfe esnâ-yı râhda ber-takrib firâr iderek hafiyen Urfa'ya dühûl bir de merkûm İranis'in 'Attar Bazarı'nda vâki' dükkânını yine arka

dıvarında bulunan kahvehâne içünden girub açarak istintak-ı mutekaddimede muharrerü'l-mikdâr eşyâsını sirkât itmiş olduğunu ikrârıyla tahakkuk ve tebeyyün iderek merkûmun bu bâbda münhadirsizlenlerle müttehim bulunduğu kayddan sâbıka ikrâr-ı hâliyesiyle tebeyyün eylediği ve merkûmun dâhil jurnâl-i 'askerî olmadığı komisyon-ı 'askerî yatafından vârid olan mazbatada beyân kılınmış olamğla mukaddemâ üç sene müddetle mâhkûm olan mahbûsiyetten on beş mâh kaldığı hâlde ikmâl-i müddet itmeksizin mûkî' cezâdan firâr itmiş olduğundan dolayı kânun-ı cezânın yedinci maddesi ahkâmına tevfîkan asl-ı müddet cezâiyesinin sâlisi olan on iki mâh dahi bi'l-'ilâvede (?) yirmi yedi mâha bânî' olub ve bu kere mütecâsir olduğu sirkâttan dolayı dahi kânun-ı mezkûrun iki yüz yirminci maddesi hükümüne tatbîkan ve târîh-i tevkîfi olan fî 11 Muharren sene (12)88 târîhinden i'tibârenüç senesi cem'ân beş sene üç mâh müddetle merkûmun vaz' kürek olunması lâzım gelmiş îfâ-yı muktezâsı reîs-i 'âlî-i cenâb-ı mutasarrıfîlerine mütevâkkıf bulunmuş olmağın olbâbda ve her hâlde fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 10 Cemâziye'l-evvel sene (12)88 ve fî 15 Temmuz sene (12)87.

Reîs-i temyîz.

Sayfa 93

Numero 109

Oymaağaç nâhiyesine tâbi' Oşar karyeli Bozo'nun târîhden sekiz mâh mukaddem sirkât olunan ba'zı emvâl ve eşyâsının sâriki iddi'â olunub taht-ı istintakda bulunan Mağaracık karyeli Kirkonlu Ahmed'in tutlan nutkîyesinde eşyâ-yı mesrûkadan bir mikdârını merkûm Ahmed Rum Kal'a kazasına tâbi Ceyn karyeli mukaddem Akob'un oğlu Seko'ya virmiş olduğunu ifâde ve beyân itmiş olmağla bu sûretçe merkûm Seko'nun dahi li-ecli'l-muvâcehe celb ve ihzârı lâzım gelmiş olduğundan merkûmun sür'at-ı ihzârına dâir kaza-i mezkûr kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastiri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 10 Cemâziye'l-evvel sene (12)88 ve fî 15 Temmuz sene (12)87.

Numero 110

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı istintaklarında Dögerlü nâhiyesinde vâki' Köse karyesi ahâlisinden sâhib-i istid'â Kacer nâm kimesneyi karye-i mezkûr ahâlisinden Çokdar'ın oğlu Mehmed nâm kimesne çift mesâsiyle merkûm Kacer'i darb ve

başından cerh itmiş olduğunu iddi‘â ve keyfiyet merkûm Mehmed’den istifsar olundukda merkûm Kacer’i mezbûr Mehmed darbla başı cüzvicen cerh itmiş olduğunu bi’t-tav‘ ikrâr ve i‘tirâf itmiş olduğundan cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan târîh-i habs olan fî 13 Cemâziye’l-evvel sene (12)88 târîhinden i‘tibâren merkûm Mehmed’in on gün müddetle habsen tevkîfi lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 13 Cemâziye’l-evvel sene (12)88 ve fî 18 Temmuz sene (12)87.

Numero 111

Beşinci ordu-yı hümâyun Safâ piyadesi altıncı alayının Rakka mevki‘nde bulunan birinci taburunun beşinci bölüğü neferâtından ve ‘Ayntâb ahâlisinden olub tabur-ı mezkûrun altıncı bölüğü onbaşısı Kili’li Cuma’yı katil itmiş olan ‘Ayntâblı Arif’in cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş ikinci maddesi ahkâmınca on beş ve fi‘il-i katile mu‘âvenet iden mezkûr altıncı bölük neferâtından merkûm Arif’in teyzezâdesi Şeyho bin Hanifi’nin (?) yüz yetmiş beşinci madde-i kanûniye (--) beş sene müddetlerle itâre küreğe konulmalarına irâde-i seniyye-i hazret-i şehriyârı şeref-te‘alluk buyurulmuş olduğu ve sûret-i hâl cânib-i hazret-i ser-‘askerî ve ‘itâmetin (--) iş‘âr kılındığı beyân-ı ‘âlîsiyle icâbının icrâ ve târîh-i tevkîflerinin ‘arz ve inhâsı fî 21 Sefer sene (12)84 ve fî 11 Haziran sene (12)83 târîhli ve otuz dört numerolu mazbata ve istintak mutekaddimeye cevâben fî Rebiü’l-evvel sene (12)88 ve fî 27 Mayıs sene (12)87 târîhli ve yüz otuz üç numerosuyla meziyyet-i dâhiliye nezâret-i celîlesi tahrîrât-ı ‘âlîsine zeylen Haleb vilâyet-i celîlesinden şeref-vürûd iden emirnâme-i ‘âlî-i cenâb-ı vilâyet-penâhide irâde ve fermân buyurulmuş kuyûdeleri e’l-mürâca‘a merkûm Arif mütecâsir olduğu katil-i mezkûr töhmetinden dolayı târîh-i tevkîfi olan fî 14 Mart sene (12)83 târîhinden beru Urfa mahbûsunda mevcûd olarak (--) merkûm Şeyho ahvâl-i ‘askeriye vechle müddet-i cezâiyesi olan bir sene hizmet-i ‘askeriyesine mâhsûb olmak üzere müceddiden kayd olunması irâde-i ‘âlîye-i hazret-i ser-‘askeriden olub ol-vechle merkûmun taburca kaydı icrâ olunmuş ise de bu misillû mazanna-i sû-i olan mahallerde gezub mecâzân görmüş ve terse kabul itmemiş neferâtın Girid (--) gönderilmeleri muktezâ-yı irâde-i hazret-i (--) bulunduğu beyân-ı ‘âlîsiyle merkûm Şeyho dahi Girid (--) gönderilmek üzere fî 10 Ağustos sene (12)85 târîhli Haleb kumandanlığına sevk ve î‘zâm olunduğu tabur-ı mezkûr binbaşısıRefiklü Kamil Efendi tarafından cevâben vârid olan mâhur varakada beyâb

ve ifâde olunmuş ve bu sûretçe merkûm Şeyho'nun oradan doğruca mevki'-i mücâzatına gönderilmek üzere keyfiyetin mezkûr beşinci odu-yı hümâyun müşîriyet-i celîlesi cânib-i 'âlîsinden 'arz ve inhâsıyla merkûm Arif'in dahi tahte'l-hıfz (--) gönderilmek üzere Haleb vilâyet-i celîlesine sevk ve î'zâmı ve keyfiyetin 'arz ve imbâsı bâbında ve herhâlde irâde ve fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 19 Cemâziye'l-evvel sene (12)88 ve fî 24 Temmuz sene (12)87.

Reîs-i temyîz.

Numero 112

Tarafeynin celîle icrâ-yı mehâkimelerinde sâhib-i istid'â İsmail Ağa Bozabad nâhiyesine tâbi' Cenak karyesi zirâ'atçilerunden olub karye-i mezkûr ahâlisinden İbo ve Hallo ve Mendo nâmun kimesneler darb kasdıyla merkûm İsmail Ağa'nın üzerine hücum itdiklerinden başka ara sıra diğer günâ kendüsüne ta'addî ve rencide eylediklerinden icâbının icrâsı istid'âsından 'ibâret olub keyfiyet merkûmdan istifsar olundukda vukû' hâli sûret-i inkârda bulunmuş iseler de ta'addî ve hücum keyfiyet ma'lûmatları olan Mehmed Efendi ile Muhzır Hasan'ın ihbârlarıyla merkûmun üzerlerine bi'l-tebeyyün cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu madde-i 'ilâvesi ahkâmına kıyâsen bir hafta müddetle habsen tevkîfleri iktizâ itmiş ve müddet-i mu'ineleri hitâmereside olub hayr-ı ıtlâklarında bir gûnâ ta'addî ve rencide gibi hâlen vukû' götürülmemesine dâir bâ-sened nefislerine kavîye kefîl alınması husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 22 Cemâziye'l-evvel sene (12)88 ve fî 27 Temmuz sene (12)87.

Numero 113

Merkûm Şeyho meclis-i 'acizânemize celb ile tabîb-i belde Hüseyin Efendi hazır olduğu ve meşruh raportunda beyân kılındığı vechle mu'âyene olundukda kara hummân 'illetine mübtelâ olduğu tebeyyün itmiş ve Urfa'da mahbûsuna mahsûs Hastahâne olmayub merkûmun mahbûsda kaldıkça şîfâyab olmayacağı tabîb-i mûmâ-ileyh tarafından mezkûr raportda beyân kılınmış olmapla emsâli misillû li-eclî'l-tedavî ve burada bulunan 'askerî hastahânesine naklî husûsun cânib-i zabıtaya

havâlesi tezekkür kılınmış olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 23 Cemâziye'l-evvel sene (12)88 ve fî 28 Temmuz sene (12)87.

Reîs-i temyîz.

Numero 114

Urfa rusûmât müdürlüğünün işbu müzekkeresi bi'l-mütâla'a şehr-i Temmuzun on yedinci gicesi sâ'at üç raddelerinde Hariç Sur'da Kasarcı Bakari nâm mahalde bulunan Kolcu Hâcı Behrami 'asker-i zabtiye tabur kâtibi Ali Bey ve ahâliden beş altı nefer rüfekâsı darb ve şetm itmiş oldukları beyânından 'ibâret olub tıbk-ı fermân-ı sâmîleri üzere tabur-ı 'eâmm refiklü İbrahim Ağa ve Kolcubaşı Hâcı İbrahim Ağa hazır-ı bi'l-meclis bulundukları hâlde kâtib mûmâ-ileyh Ali Bey ve kolcu-yı merkûm Hâcı Behram'ın icrâ-yı mehâkime ve kaleme alınan nutkîyeleri kezâlikesinde leylen mezkûranin sâ'at üç raddelerinde kâtib mûmâ-ileyh Ali Efendi ve rüfekâsı dinilan İtmekçi Kadı Mehmed ve 'asker-i nizâmiye tabur kâtibi İsmail Bey ve Bakçeci Arslan Ağa'nın oğlu Mehmed bakçiden gelurler iken kolcu-yı merkûm bi'l-tesâdüf merkûm Kadı Mehmed sen kolcu musun nesin deyu su'âl ve ol dahi ona kolcuyum dimesiyle yedinde bulunan'asasını cebren alub kendüsünü darb ve rusûmât müdürüyle kolcubaşı hakkında gıyâben itâle-i lisân itmiş olduğunu ve kâtib-i mûmâ-ileyh Ali Efendi dahi merkûm Kadı Mehmed'e mu'âvenet eylediğini kolcu-yı merkûm bi'l-muvacih iddi'â ve keyfiyet lede'l-istifsar darb ve itâle-i lisân keyfiyet ve münâza'a vukû'nı inkâr idub mûmâ-ileyh Ali Efendi dahi kolcu-yı merkûm kendülerin uğruna çıkub neriden geliyorsuz sizi yakalayacağım dimesiyle üzerinden bir kolcu görünmediğinden sen bizi yakalamaya hakkın yokdur bertaraf ol demiş olduğunu ifâde ve ikrâr idub kolcu-yı merkûm ise merkûman taraflarından darb olunduğu sâlifü'l-zikr Arslan Ağa'nın oğlu Mehmed ile 'askerî şahâne tabur kâtibi İsmail Bey ve Eczacıbaşı İskender Efendiler görmüş olduklarını beyân ve tezkâr ve mûmâ-ileyh celb ve ba'de'l-tahlîf isti cevâb ve istifsar olunduklarında merkûman Bakçiden birlikde geldikleri hâlde o misillû münâza'a ve sâire vukû' bulmadığını ifâde ve ihbâr itmiş olduklarından bu sûretçe merkûm kolcunun iddi'âsı derce-i subût vâsıl olmamış iken güyâ kolcu-yı merkûm mezbûr Kadı Mehmed kendüsüne itâle-i lisân itmiş olduğunu Kolcubaşı Hâcı İbrahim Ağa'ya haber virub Ağa-yı merkûm dahi ferdâsı günü mezbûr Kadı Mehmed'e Gümrük Hânı'nda

tesâdüf iderek sen gıyâbımda bana itâle-i lisân eylemişsen ben senin ananı ve ‘avradını böyle şöyle edeyim deyu bir takım (--) ‘alenen mezbûr Kadı Mehmed’e itâle-i lisân ve şetm ve sâir güna hakaret itmiş olduğunu merkûm Mehmed iddi‘â ve rusûmât müdürü Refiklü Hâcı Osman Efendi hazır olduğu hâlde bi’l-muvâcehe istintakları icrâ olundukda Ağa-yı merkûm itâle-i lisân ve şetm iddi‘âsını inkâr idub ancak sen dört pârelik ‘arakı içerek bizim kolcuyu niçün darb itmişsin demiş olduğu

Sayfa 94

ikrâr ve müdde‘î-i merkûm Mehmed tarafından li-ecli’l-ihbâr ikâme olunan Urfa ahâlisinden Mukîm oğlu Abdurrahman ve Türüncü Abdullah ve Kolcu Mamo ve Hâcı İmam’ın oğlu Mehmed ve Köroğlu Nima’nin ba‘de’l-tahlîf ihbârlarında Ağa-yı merkûm mezbûr Mehmed’e muvâcehen şetm ve itâle-i lisân eylediğini işitmiş olduklarını makâm-ı şehâdetde ifâde ve ihbâr itmiş olduklarından bu bâbda Ağa-yı merkûmun işbu harekâtı nâ-beca (?) gayet çirkin ve kaba (?) bulunmuş olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz on dördüncü maddesi ahkâmına tevfîkan yirmi dört sâ‘atden bir mâha kadar mücâzatı lâzım gelmiş ise de Ağa-yı merkûm rusûmât hadimesinden olub tehdîd-i cezâsı meclis-i idâreye müte‘âllik bulunmağla keyfiyetin meclis-i mezkûra havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 24 Cemâziye’l-evvel sene (12)88 ve fî 29 Temmuz sene (12)87.

Reîs-i temyîz.

Bi’l-âre muharrer mazbata-i ‘acizânemizde ‘arz ve beyân olunduğu vechle merkûm Hâcı İbrahim Ağa’nın harekât-ı meşruhası kânun-ı cezânın iki yüz on dördüncü maddesi ahkâmına tevfîkan on beş gün mahbûsiyeti muktezâ bulunmuş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî (--) Cemâziye’l-evvel sene (12)88.

Numero 115

Fermân-ı sâmilerine imtinâlen işbu jurnâl ve merbût ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a me’âli Meşrak nâhiyesi ahâlisinden Dedo nâm kimesnenin taht-ı nikâhında bulunan zevcesi Hadice’yi Kası nâm kimesne kaçurmuş denildiği beyânından ‘ibâret olub tarafeynin celb ile istifsar-ı keyfiyet olundukda merkûm Kaso Yarımdepe karyesine fâ‘illik (?) itmeğe gelur iken mezbûredehi fâ‘illik itmek üzere arkasına düşüb geldiğini beyân eylediği misillû mezbûredehi merkûm Kaso tarafından

kaçurulmadığını ve kendü başına merkûmun arkasına düşüb karye-i mezbûraye geldiğini ve meyânelerinde bir gûnâ mu‘âmele vukû‘bulmadığını mukıra ve mu‘terif bulunmuş olduğundan bu sûretçe merkûm Kaso hakkında cezâyı mûceb bir şey görünmemiş olduğundan nefsine kefîl alınarak tahliye-i sebîli bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 28 Cemâziye’l-evvel sene (12)88 ve fî 2 Ağustos sene (12)87.

Reîs-i temyîz.

Numero 116

Leffen takdîm-i pişgâh-ı ‘âlîleri kılınan istintak müeddâsından keyfiyet ma‘lûm buyurulacağı vechle fi’l-asl Kilis kazası sâkinlerinden ve teb‘â-yı Devlet-i ‘Âlîyenin Ermeni milletinden ve tahminen yirmi yaşında bulunan Mennan’ın oğlu Kivork (?) nâm â‘kil baliğ tarafından bi’l-takdîm meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan ‘arzuhâl me’âli merkûm Kivork sevk-i vicdâni ile şeref-i İslâmiyet’i kabul ve dîn-i Muhammedî’yi tasdîk ideceğini beyân eylemesi üzerine fî 28 Rebiü’l-âhir sene (12)83 târîhli emirnâme-i ‘âlî-i vekâlet-penâhi hükm-i ‘âlîlerine tevkîfen millet-i merkûmdan Urfa Ermeni milletinin reîs-i ruhanilerunden murahhası vekili Beyderi Efendi ile derûn-ı istintakda muharrerü’l-ismi murahhamı çend nefer ‘azâ-yı millet hazır oldukları hâlde muvâcehen merkûm Kivo’nun istintak-ı lâzımesi icrâ olundukda (--) ve garazdan ‘ârî olarak dîn-i Muhammedîyeyi kabul ve tasdîk ideceğini beyân ve merkûmun şu hâli cebr ve tasdîk ve teşvik gibi hâlâtdan olub olmadığı dahi istifsar olundukda aslâ bir tarafdan hakkında cebr ve iğfâl ve teşvik ve sâir haller vukû‘ götürülmediği ifâde ve beyân eylediği misillû murahhamı ve ‘aza-yı mûmâ-ileyh ile dahi merkûm Kivork hükümet konağında bir oda-yı mahsûsayı tahammî ve halvet olunarak mikdâr matlûb merkûm ayinleri üzere her çend mevâiz ve tesâbih-i lâzıme ve müessire icrâ itmişler ise de ber-vechle kârger te’sîr ettirememiş olduklarını istintak-ı mezkûr zîrînde takdîr ve merkûmun İslâmiyet’i vicdâni olduğunu tasdîk itmiş olduklarından bu bâbda merkûm Kivo’nun İslâmiyet’i arzu-yı tâbi‘ ve şevk-i vicdânî ile olub cebr ve tazyîk ve teşvik ve iğfâl gibi hâlâtdan vâreste dîrî olduğu ‘alenen tahakkuk ve tebeyyün itmiş olmağla muktezâsının cânib-i şer‘î-şerife havâle buyurulması bâbında takdîm-i mazbata-yı ‘acizânemize ictisâr-ı

halef (?) olbâbda ve her hâlde irâde ve fermân hazret. Fî 28 Cemâziye'l-evvel sene (12)88 ve fî 2 Ağustos sene (12)87.

Reîs-i temyîz.

Numero 117

Leffen takdîm-i pişgâh-ı 'âlîleri kılınan istintak müeddâsından keyfiyet ma'lûm buyurulacağı vechle fi'l-asl Birecik kazası sâkinlerinden ve teb'â-yı Devlet-i 'Âlîyenin Ermeni milletinden Hacer'in tahminen on yedi on sekiz yaşında kızı Reyhan nâm â'kil baliğ tarafından bi'l-takdîm meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan 'arzuhâl me'âli mezbûra Reyhan şevk-i vicdani ile şeref-i İslâmiyet'i kabul ve dîn-i Muhammedîyi tasdîk ideceğini beyân eylemesi üzerine fî 28 Rebiü'l-âhir sene (12)83 târîhli emirnâme-i sâmi-i hükümü celiline tevfîkan Urfa Ermeni milleti murahhası vekili Beyder (?) Efendi ile derûn-ı istintakda muharrerrü'l-ismi çend nefer 'azâ-yı millet hazır oldukları hâlde mezbûrenin istintak-ı lâzımesi icrâ olundukda kendüsü kaza-yı mezkûr sâkinlerinden merkûm Hacir'in kızı olub peder ve maderi vefât iderek üç dört mâhdan beru ihtiyar ve ihtiyare cedde ve halası Herbo ve Gülistan ile üç mâha karîb Urfa'ya gelmiş oldukları hâlde şeref-i İslâm ile şeref olmaklağı (?) üç def'â 'âlîm Joyare kendüsüne beyân olunarak şevk-i tâbi' ile Urfa'da bulunan Birecikli Mustafa Efendi'nin hânesine gelub beyân-ı hâl ile der'akab cânib-i hükümete 'arzuhâl takdîm itmiş olduğunu ifâde ve mezbûrenin şu hâli gerek mûmâ-ileyh Mustafa Efendi ve gerek sâir tarafından cebr ve tazyîk ve teşvîk ve iğfâl gibi hallerden olub olmadığını tekrar 'âle'l-tekrar-ı istifsar olundukda hiçbir tarafdan hâlât-ı mezkûrdan birisi vukû' götürülmemiş olduğu 'arz ve beyân itmesi üzerine rüesâ-yı mûmâ-ileyh ile mezbûra ve cedde ve halası merkûman Herbo ve Gülistan hükümet konağında bir oda-yı mahsûsaya halvet alınarak talb ve hâhişleri kadar mezbûrayi ayinleri üzere her çend-i muvâ'aza (--) lâzım ve müessire icrâ itmişler ise de ber-vechle kârger te'sîr ettirememiş olduklarını istintak-ı mezkûra zîrîne takdîr ve mezbûrenin İslâmiyet'i arzu-yı tıbkîyesiyle olduğunu tasdîk ve tahrir itmiş olduklarından bu sûretçe mezbûra Reyhan'ın İslâmiyet'i şevk-i vicdâni ile olub cebr ve tazyîk ve teşvik ve iğfâl gibi hâllerden vâreste dîrî olduğu 'alenen tahakkuk ve tebeyyün itmekle muktezâsının cânib-i şer'î-şerife havâle buyurulması bâbında takdîm ve mazbata-i 'acizânemize ictisâr-ı halef (?) olbâbda ve her hâlde fermân

hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 27 Cemâziye'l-evvel sene (12)88 ve fî 2 Ağustos sene (12)87.

Reîs-i temyîz.

Numero 118

Fermân-ı sâmilerine imtinâlen zabıtanın işbu jurnâli bi'l-mütâla'a me'âli Aslanoğlu Akob Ağa'nın Kiverki (?) Kahveci Hatoto'nun oğlu Ato darb eylediği beyânından 'ibâret olarak tarafeynin celb ile icrâ-yı mehâkimelerinde keyfiyet merkûm Ato'dan istifsar olundukda kendüsü Haffaf (?) esnâfından olub dükkânına gelmiş olan bir müşteri muahharen merkûm Kivork'in dükkânına giderek sen buradan benim müşterimi aldın deyu meyânelerinde hâsıl olan münâza'ada merkûm Kivork'a bir tokat darb itmiş olduğunu mukır ve mu'terif bulunmuş olduğundan cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve fî 28 Cemâziye'l-evvel sene (12)88 târîhinden i'tibârenmerkûm Ato'nun bir hafta müddetle mahbûsiyeti iktizâ itmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî (--) Cemâziye'l-evvel sene (12)88 ve fî 3 Ağustos sene (12)87.

Reîs-i temyîz.

Sayfa 95

Numero 119

Ashâb-ı 'arzuhâl Karabet ve Ohannes kuyumcu esnâfından olub diğer şerîkleri Sehak ve Cerco'dan ayrulub kendü kendülerine za'tlarında bulundukları hâlde el-yevm Kazınlı (?) Hâkim Efendi'nin konağında merkûm Sehak ve Cerco merkûman ile münaz'â ve kendülerini darb itmiş olduklarını lede'l-mehâkime iddi'â ve mezbûr Sehal firârda olub derdest olunan mezbûr Cerco'dan istifsar olundukda fi'l-vâk'â merkûman münaz'â esnâsında sille ve tokat ile darb eylediklerini mukır ve mu'terif bulunmuş olduğundan cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i habs olan fî Gurre Cemâziye'l-evvel sene (12)88 ve fî 5 Ağustos sene (12)87 târîhinden i'tibâren merkûm Cerco'nun hâlen ve mezbûr Sehak'ın bi'l-taharrî hîn-i ahz ve (--) ba'de'l-mehâkime on beşer gün müddetle mahbûsiyetleri lâzım gelmiş olmağın îfâ-yı muktezâsının cânib-i zabıtaya

havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî Gurre Cemaziy'el-âhir sene (12)88 ve fî 5 Ağustos sene (12)87.

Numero 120

Tab'â-yı Devlet-i 'Âlîye'nin Süryani milletinden ve Urfa sâkinlerinden Teberci İskender tarafından takdîm olunub meclisi 'acizânemize havâle buyurulan işbu 'arzuhâl me'âli ve müdde'î-i 'âlîye teftiş-i sâlis Ahmed Efendi celb ile millet-i merkûm murahhası hazır oldukları hâlde icrâ olunan mehâkime ve kaleme alınan istintakları hülâsasında mûmâ-ileyh Ahmed Efendi ahşamüzeri ber-takrîb hânemize gelub mutabbah (?) derûnuna gizlenerek giceleyn sâ'at üç raddelerinde oğlum Bali'yi cebr tarikiyle Hamozâde Muhiddin Bey'in bakçesine götürerek orada cem'îyet-i ahbâb ile otur iken keyfiyeti hükümete ihbâr ve ânın üzerine hükümetden zabtiye gidub oğlumu getürerek bana teslîm olundu deyu beyân ve iktizâsını iddi'â ve keyfiyet mezbûr Bali'nin dahi istifsar olundukda ber-minvâl muharrer mûmâ-ileyh Ahmed Efendi giceleyn hâneleri mutabbahına (?) gizlenub adamı İzzat dahi kapu uğurunda durarak kendüsü dahi ol-gice millet-i merkûm vekili İlyas Efendi'nin hânesinde olub sâ'at üç raddelerinde hânesine gelur iken Ahmed Efendi mutabbahdan (?) çıkub kendüsünü cebr tarikiyle mezkûr bakçeye götürmüş olduğunu beyân ve mûmâ-ileyh Ahmed Efendi ile mukaddemâ bir gûnâ mu'ârefesi olub olmadığı ve cebren götürüldüğünün (--) keyfiyeti mezbûr Bali'den istifsar olundukda Timurcu Akob vasıtasıyla birkaç def'â mûmâ-ileyh Ahmed Efendi ile gerek gice ve gündüz bir mahalde ve 'aşiret meclisinde bulunmak hasebiyle ol-gice dahi gelub kendüsünü götürmüş olduğunu ifâde eyleesi üzerine keyfiyet mûmâ-ileyh Ahmed Efendi'den su'âl olundukda mezbûr Bali babası merkûm İskender'in izniyle on günden beru 'andımda ittib'âm olub gice ve gündüz başımda bulunduğu hâlde ol-gice hizmetimde bulunub nerede olduğunu istifsar itmek üzere hânelerine gitdim bakdım ki ötiden gelur Bali haydi gidelim dedim kalkub benimle beraber geldi deyu ikrâr ve mezkûr mutabbaha (?) gizlendiğini cebr tarikiyle götürdüğünü inkâr itmiş ise de mezbûr Bali mûmâ-ileyh İlyas Efendi'nin hânesinde birâderi Cerci ile gelur iken merkûm Cerci mûmâ-ileyh Ahmed Efendi mezkûr (?) mutabbahda gizlendiğini görmüş olduğunu bi'l-muvâcehe ihbâr eylemiş ve mûmâ-ileyh Ahmed Efendi mezbûr Bali benim ittib'âmdır didiği bahsine gelince istiknâh-ı keyfiyet olundukda mezbûr Bali henüz taze ve tüysüz delikanlı olmak hasebiyle mûmâ-ileyh Ahmed

Efendi kendüsünü yanına almak (--) Timurcu Akob ile birlikde meşverek iderek merkûm Akob dahi babası merkûm İskender'e eğer sen oğlunu Ahmed Efendi'nin yanına hizmetçi virmezsen her tarafdan oğlunun hakkında kasd ve ihânet gelur deyu merkûm İskender'i ber-takrîb iknâ' ve ihâfe gibi hâlât ile iğrâ iderek merkûm İskender dahi mûmâ-ileyh Ahmed Efendi ve mezbûr Akob'ıukendü hânelerine da'vet ve 'îşret iderek mezbûr oğlunu hizmet içün mûmâ-ileyh Ahmed Efendi'ye teslîm eylemiş olduğu istintak-ı âhirelerinde mûmâ-ileyh Ahmed Efendi dahi on gün zarfında mezbûr Bali'yi elbiseye müte'âllik (--) ve entâri ve fes ve büskül ve kundura gibi şeyler yapmış olduğu ve on günden beru birlikde oturub kalkdığı ve hatta o gice cebr tarikiyle götürülmediği bi'l-muvâcehe mezbûr Bali'nin'ifâdesinden anlaşılmış olmağla bu sûretçe mezbûr Bali her ne kadar babası İskender'in adına mûmâ-ileyh Ahmed Efendi'nin ittibâ' demek ise de mâdemki mezbûr Bali henüz sâderu çocuk olub öyle 'adına ittibâ'lığa yakışur makûliden olmadığı hâlde merkûm Akob'un bi'l-meşveret ber-takrîb babası İskender'i iknâ' ve ihâfe ve mûmâ-ileyh Ahmed Efendi dahi ittibâ'lık içün yanına alarak hatta ol-gice sâ'at üçde hânelerine gidub gerek hâhişiyle götürmüş olduğunu bep uyguzsuz hâlâtdan bulunmakla mûmâ-ileyh Ahmed Efendi ve merkûm Akob'un işbu if'âl ve harekâtı cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz birinci maddesi ahkâmına mütenebbih bulunduğundan bend-i mezkûr ahkâmına tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyeti olan fî 8 Cemâziye'l-evvel sene (12)88 târîhinden i'tibâren birer mâh müddetle mahbûsiyetleri lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 5 Cemaziye'l-âhir sene (12)88 ve fî 9 Ağustos sene (12)87.

Reîs-i temyîz.

Numero 121

Zabıtanın işbu jurnâli bi'l-mütâla'a tarafeynin meclis-i 'acizânemize celb ile icrâ-yı mehâkimelerinde keyfiyet ol-emirde müdde'î-i merkûm Mustafa Bey'den su'âl olundukda Dögerlü'ye tâbi' Adene karyesinde olan mezru'âtlarının celâb-ı nehrinde hakkı olduğu hâlde müdde'î-i 'âlîye bulunan Dögerlü Ali Bey muhâlefet (?) ve muhâlefetle mezru'âtlarına su virmediği cihetle hükümeten şekvâ iderek süvârî-i mâhsusa yakîn (?) kılınmış ise de mûmâ-ileyh Ali Bey yine cevâb virub mezru'âtlarına su virmediği tutulan evrâk nutkîyesinde müstebân olmağla keyfiyet

mûmâ-ileyh Ali Bey'den lede'l-su'âl mûmâ-ileyh Mustafa Bey mezru'âtarını sâkî (?) itmek üzere kendüsünden su matlûb itmiş ise de nehir-i celâbın katı cihetle mezru'âtları idâre itmeyub mümkün mertebe sâkî (?) olunmakda olduğundan müdde'î-i merkûmun sırası geldiği hâlde mezkûr su kendüsüne virilmesini ifâde ve beyân eyledim ise de mutlak vireceksin diyerek gelub hükümete iştikâ itmiş olduğunu beyân ve süvârîye cevâb-ı i'tâsını sûret-i inkârda bulunmağla müdde'î-i merkûm Mustafa Bey'in iddi'âsına mutabık beyne taleb olundukda ikamiden izhâr-ı 'acz itmekle dermiyân olan tahkîkat-ı 'acizânemizde fi'l-hakika nehir-i mezkûrun katı cihetle mezru'âtlara derce-i kifâyede olmayub mehâkime-i mertebe sâki (?) olamakda ise de müdde'î-i merkûm Mustafa hakkı mikdârına râzı olmayub suyunun cümlesini mutâlebe ve mûmâ-ileyh Ali Bey dahi suyun cümlesini 'îtâ edemeyeceğini cevâb virmiş olduğu tutulan evrâk nutkîyelerinden müstebân olmuş bu sûretçe müdde'î-i merkûmun mûmâ-ileyh Ali Bey'den iddi'âsı vâhî görünmüş ise de bundan böyle meyânelerinde münâza'a vukû' bulması üzere tarafeynin kefâlet-i kavîyeye rabtı husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 5 Cemaziye'l-âhir sene (12)88 ve fî 9 Ağustos sene (12)87.

Numero 122

İşbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a tarafeynin meclis-i 'acizânemize celb ile icrâ-yı mehâkimelerinde sâhib-i istid'â Hıristiyan Şahmo'nun darb maddesi müdde'î Süleyman Çavuş'dan istifsar olundukda Hancekar karyesinden götürmekde olduğu hınta üzerine meyânelerinde vukû' bulan münâza'ada merkûm Şahmo'nun yakasından tutub iki üç tokat darb itmiş olduğunu mukır ve mu'terif bulunmuş olduğundan kanûn-ı cezânın yüz yetmiş dokuzuncu bendi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i habs olan seksen sekiz senesi Cemâziye'l-evvelinin yirmi altıncı gününden i'tibâren bir hafta müddetle habsen tevkîf cezâ-yı kâfi görünmüş olmağla olbâbda icrâ-yı husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 5 Cemaziye'l-âhir sene (12)88 ve fî 9 Ağustos sene (12)87.

Sayfa 96

Numero 123

Fermân-ı sâmilerine imtinâlen işbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a sâhib-i 'arzuhâl Müslüm Bozabad nâhiyesine tâbi' Keşişlik Sağir karyesi ahâlisinden olub karye-i

mezbûreli Hüseyin'in oğlu Haydar'ın cerihân vefât iden zevcesi Nazin'in bibizâdesi olarak mezbûra Nazin zevç-i merkûm Haydar'dan infi'âlen Hâcı Yadigar mahallesinde vâki' vâlidesi Zemzem hânesinde müsâferetle bulunarak leylen sâ'at bir raddelerinde Hâcı Ramazan Efendi'nin hânesinden vâlidesi mezbûre Zemzen hânesine gelur iken kağı uğrunda üç dört mahalinden hançer bıçağyla darb ve cerh olunarak anzsızın vefât idub hîn-i darb ve cerhinde beni beyim oğlu Musto katil ediyor demiş olduğuna ve merkûm Müslüm dahi mezbûr Musto'nun karındaşı bulunmak hasebiyle tetkîk ve istiknâh-ı madde olunmak üzere bi'l-celb habsen tevkîf ve istintak lâzımesi icrâ olunmuş ise de mezbûrenin darb ve cerh olunduğu gice kendüsü Urfa'da mevcûd olmayub dört sâ'at mesâfe bulunan karye-i mezbûrda olduğu tutuşan istintakında muharrerü'l-ismi Hamo Kerime ve Hüseyin bin Mâho ihbârlarıyla maktûle-i mezbûrenin vâlidesi mezbûra Merimek ifâdesiyle tahkîk itmiş ve merkûm Musto ise mezbûrenin kayıtlı bulunduğu esnâda Urfa'da bulunub muahharen firâr eylediği Velilan (?) karyesinde bulunmadığı bi'l-etraf tahkîk ve istifsar kılındığı keyfîyatı ve mezbûrenin hîn-i cerhinde aman ana beni beyim oğlu Musto öldürüyor deyu cezâ' ve feza' merkûm Musto mezbûrenin katil olduğuna emâre-i kavîye hâsıl iderek mezbûra Müslüm hakkında bir gûnâ emâre alınamayub iki mâha karîb mahbûs bulunmuş olduğundan karındaşı firâr-ı merkûm Musto'nun hîn-i derdest ve (--) kendüsünün dahi tekrar istintakı icrâ olunmak ve hîn-i talebde nefsini hükümete teslîm itmek üzere kefâlet-i kavîyeye rabtıyla muvakkaten sebîlinin tahliyesi ve firâr-ı merkûm Musto'nun taharrî ve derdest olunması husûslarının cânib-i zabıtaya havâle buyurulması tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 5 Cemaziye'l-âhir sene (12)88 ve fî 10 Ağustos sene (12)87.

Numero 124

Sâhib-i 'arzuhâl Nikoğos'un sâir kimesneye olan divânî muhavvel 'acizânemiz olub fakat Göşger (?) Vanis nâm kimesne kendüsünü sekiz yüz kusûr guruş bâ-'arzuhâl iştikâ ve meclis-i 'acizânemizde lede'l-mehâkime meblâğ-ı mezkûr dînî olduğı mukır ve mu'terif olub ancak meblağ-ı mezkûra mukâbil kebir ve usta otuz altı çift ayak kabısı mevcûd olduğunu beyân eylemesi üzerine ba'de icâbına bakılmak üzere tarafeynin Göşker (?) esnâfından olmak hasebiyle meclis-i 'acizânemizden Akob Ağa ta'yîn olunub mezkûr ayakkabıları tarafeynin hazır oldukları hâlde Hokak esnâfından ma'rifetle ber-vech-i hakkaniyet fiyat takdîr

olunmasına kara virilmiş ve mezkûr ayakkabıların kerâstesi dahi merkûm Nikoğos'u mukaddemâ mezbûr ve Vanis'in alacağına mukâbil 'andına rehin iderek muahharen icrâtını ahz ve ayakkabı 'îmâl itmek üzere mezkûr kerâsteleri tekrar almış olduğunu ikrâr ve i'tirâf idub ve mezkûr ayakkabıları esnâf ma'rifetiyle takdîr ollunan beş yüz guruş kıymetine yüz guruş daha 'ilâve olunarak altı yüz guruş dâyin-i merkûma virilub el'ân merkûmun malımı cebren zabt ettiler deyu iddi'âsi vâhî olarak kendüsüne cevâb i'tâsı husûsun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 10 Cemaziye'l-âhir sene (12)88 ve fî 14 Ağustos sene (12)87.

Numero 125

Sâhib-i 'arzuhâl Kuzguncu Mennan Aruş'ın oğlu Akob nâm kimesne Tezleyn karyesi kiziri olub târîhinden bir buçuk mâh mukaddem Urfa'ya gelur iken leylen esnâ-yı rahda Urfa'ya dört sâ'at mesâfe Ağçehisar ve Çölkeçi karyeleri cıvarında katilen vefât idub cânib-i hükümete olunan ihbâr üzerine der'âkîb zabıtadan Teftiş Mustafa Efendi ve şer'î-şerifden Muhzır Hâcı Halil ta'yîn ve irsâl olunarak çend gün orada taharrî itdiklerinden ve li-ecli'l-keşf maktûlün cenâzesini bu tarafa gönderdikden sonra heman karyeteyn-i mezkûriyetin (?) ve sâir lâzımü'l-ihzâr olan Kara (?) Muhtar ve ihtiyârlar mukaddem celb istintak olunduklarında maktûl-i mezbûrun katili ber-vechle ma'lûm olamayub keyfiyet diyet kassâmîye mütetâbi olmuş ve mezkûr Muhtar ve ihtiyarlara katil her kim ise hakkı ve hîle taharrî itmek ve meydana çıkarmak üzere kendülerine tenbîh ve (--) ve (--) ahz olunarak bu kere dahi celb ve istifsar olunduklarında katili kim olduğunun ber-vechle haberini alamadıklarını beyân itmiş olduklarından ba'de icâb-ı şer'î ve nizâmiyesine bakılmak üzere maktûl-i mezbûrun katilen bulunduğu mahal kimlerin arazî ve mülküdür ve karyeteyn-i mezkûriyetten kankısına akrabâ ve kankısına savt-ı istimâ' olunur mahal-i mezkûrun kurbiyet ve bu'diyeti ne kadar mesâfedir bi'l-etraf tahkîk ve mu'âyene olunmak üzere meclis-i temyîzden (--) ve şer'î-şerifden cânib-i zabıtadan birer me'mûrun yakın ve irsâlleri tezekkür kılınmıştır olbâbda ve her hâlde fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 12 Cemaziye'l-âhir sene (12)88 ve fî 16 Ağustos sene (12)87.

Numero 126

İşbu istintak müeddâsından keyfiyet ma‘lûm-ı ‘âlî-i mutasarrıfîleri buyurulacağı vechle fi’l-asl Birecik kazası sâkinlerinden ve teb‘â-yı Devlet-i ‘Âlîye’nin Ermeni milletinden ve tahminen on dokuz yirmi yaşlarında bulunan Kalaycı Kirboş’un kerimesi Menneş nâm â‘kil-i baliganın İslâmiyet arzusunda beyânıyla Birecik kaimmakâmlığından cevâben vürûd iden fî 27 Cemâziye’l-evvel sene (12)88 târîhli tahrîrât mûcebince mezbûra Menneş kaza-i mezkûr sâkinelerinden Adile nâm hatun ile bu taraf vürûd idub pederi mezkûr Kirboş tarafından dahi sûret-i (--) merbûten takdîm kılınan vekâletnâme mûcebince Urfa meclis-i irâde a‘zâsından Sakatil Efendi vekîl olarak fî 28 Rebiü’l-âhir sene (12)86 târîhli emirnâme-i ‘âlî-i vekâlet-penâhi hükm-i celiline tevfîkan millet-i merkûm murahhası vekili Dirbideros ile mûmâ-ileyh Sakatil Efendi hazır oldukları hâlde bi’l-muvâcehe mezbûra Menneş’in istintak-ı lâzımesi icrâ olundukda (--) ve garazdan ‘ârî olarak dîn-i Muhammedî’yi kabul ve tasdîk ideceğini beyân ve mezbûrenin şu hâli cebr ve iğfâl ve teşvik gibi hâlâtdan olub olmadığı tekrar istifsar ve isti cevâb olundukda aslâ bir tarafdan hakkında cebr ve tazyîk ve iğfâl misillû hâller vukû‘bulmadığını ifâde ve beyân eylemesi üzerine mûmâ-ileyh ile hükümet konağında bir oda-yı husûsiye tecemmu‘ ve hâlvet olunarak mikdâr-ı matlûb itmeleri (?) üzere her çend mevâ‘iz ve (--) lâzıme ve mü’essire icrâ itmişler ise de ber-vechle kârgir te’sir ettirememiş olduklarını zîri istintakda takdîr ve mezbûrenin İslâmiyet’i vicdâni olduğunu tasdîk itmiş olduklarından ber-minvâl muharrer mezbûrenin İslâmiyet’i arzu-yı tâbi‘ ve şevk-i vicdâniyesiyle olub cebr ve tazyîk ve teşvik ve iğfâl gibi hâllerden vârisine dîrî olduğu ‘alenen tahakkuk ve tebeyyün itmiş olmağla muktezâsının cânib-i şer‘î-şerife havâle buyurulması bâbında takdîm-i mazbâta-i ‘acizânemize ictisâr kılınmıştır olbâbda ve herhâlde fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 13 Cemaziye’l-âhir sene (12)88 ve fî 17 Ağustos sene (12)87.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Sayfa 97

Numero 127 (1)

Oymaağaç nâhiyesine tâbi‘ Kanlı Öşür karyeli Bozo’nun târîhinden sekiz mâh mukaddem sirkât olunan ba‘zı emvâl ve eşyâsını sâriki iddi‘âsıyla taht-ı istintakda bulunan Mağaracık karyeli Kerküklü Ahmed’in icrâ olunan nutkîyesinde

eşyâ-yı mesrûkadan bir mikdârını merkûm Ahmed Rum Kal‘a kazasına tâbi‘ Cebe karyeli Muğdes Akob’un oğlu Seko’ya virmiş olduğunu ifâde ve merkûm Bozo dahi esşyâ-yı mezkûreyi mezbûr Seko yedinden almış olduğunu beyân ve tezkâr itmiş olmağla bu sûretçe merkûm Seko’nun li-ecli’l-muvâcehe ve’l-mehâkime merkûmun Rum Kal‘a kaimmakâmlığından celbi fî 10 Cemâziye’l-evvel sene (12)88 târîhli i‘lâm ‘acizânemizde ‘arz ve beyân olunmuş ise de henüz vürûd itmemiş olduğundan merkûm Seko’nun sür‘at-ı irsâline dâir kaimmakâmlık-ı mezkûra müekkid emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 15 Cemaziye’l-âhir sene (12)88 ve fî 19 Ağustos sene (12)87.

Numero 127 (2)

Sâhib-i ‘aruhal Kerküklü Ahmed Oymaağaç nâhiyesine tâbi Mağaracık karyesi sâkinlerinden Kanlı Öşür karyeli Müslüm’ün oğlu Bozo’nun eşyâ sâriki iddi‘âsıyla mahbûs olarak icrâ-yı mehâkime ve kaleme alınan istintakları kezâlikesinde müdde‘î-i merkûm Bozo’nun iddi‘âsı merkûm Ahmed leylen hânemi arka dıvarından açub sekiz yüz guruşluk ufak tefek eşyâmı sirkât itmiş deyu ifâde ve keyfiyet merkûm Ahmed’den istifsar olundukda müdde‘î-i mezbûrun iddi‘â kerdesi olan eşyâlar karye-i mezbûraye bir çayrek mesâfe diye üzerinde medfûn olarak bulmuş ve yirmi gün mikdârı ‘indinde kalmış olduğu hâlde muahharen merkûm Bozo haber alarak eşyâ-yı mesrûkadan mevcûd bulunan beş yüz guruşluğunu dahi ahz itmiş olduğunu ikrâr ve kendüsü sirkât eylediği inkârda olub müdde‘î-i merkûm dahi mezbûr Ahmed tarafından hânesi açıldığını isbâtdan izhâr-ı ‘acz ile eşyâ-yı mesrûkasından mütebâki üç yüz guruşundan dahi sarf-ı nazar itmiş olduğundan reviş-i istintaka nazaran merkûm Ahmed her ne kadar leylen hâne dıvarına dalub eşyâ-yı mezkûreyi sirkât eylediği tahkîk itmiş ise de mâdemki yedinde bulunub yirmi gün mikdârı dahi ketm ve ihfâ ile Hâcı tarafından haber alınarak meydana çıkdıktan sonra ben çölde buldum dimesi şayet i‘tibâr olmayub eşyâ-yı mezkûreyi ber-takrîn nehâren ahz itmiş olduğu anlaşılmış olmağla merkûm ahz olduğu tahakkuk eylemesi ve cezâ kanûnnâm-i hümâyunun iki yüz otuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 10 Şevvâl sene (12)87 târîhinden i‘tibârensekiz mâh müddetle habs ve hatm-ı müddetle kefâlet rabtıyla tahliyesi cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 15 Cemaziye’l-âhir sene (12)88 ve fî 19 Ağustos sene (12)87.

Numero 128

Fî 8 Rebiü'l-âhir sene (12)88 târîh ve otuz beş numerosuyla Birecik kaimmakâmlığından mevrûd-ı tahrîrât ve zîrî mazbatalu istintak-ı müeddâları mezkûr ahâlisinden Târîh oğlu Ahmed'i göğsünden kama bıçağıyla darb ve cerh iderek katil itmiş olan (--) Mehmed'in tertib-i mecâzatı zımnında bu cânibe gönderildiği ve fi'il-i katilin merkûmdan sudur-ı ikrârıyla müsbet olduğu andan i'tibâren olarak keyfiyet burada merkûmdan istifsar olundukda kaza-i mezkûr meclisinde virmiş olduğu ikrârını fi'il-i katilde medhâlini bi'l-külliye sûret-i inkârda bulunmuş olduğundan bu bâbda vâki' olan ikrârını muvâceheten şehâdet ve ihbâr itmek üzere muhbirler her kim ise andan ve maktûl-i mezbûrun keşfiye i'lâmıyla vârislerinin bi'l-asâle veyâhûd bâ-hüccet şer'iyye bi'l-vekâle sür'at-i irsâlleri zımnında Birecik kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastiri fî 13 Rebiü'l-evvel sene (12)88 ve fî 4 (--) sene (12)88 târîhleriyle takdîm olunan i'lâm 'acizânemizde 'arz ve beyân olunmuş ise de ne muhbir ve ne veresiden bir kimesne vürûd itmediği hâlde fî 12 Cemâziye'l-evvel sene (12)88 târîhiyle cevâben vürûd iden bir kıt'a mazbatada maktûl-i mezbûrun yetimeleri sagîrü's-sin olub bâ-hüccet şer'iyye bi'l-vekil olunacak kimesne zât-ı 'âlî-i hazret-i mutasarrıfîlerinin ol-vakt Haleb'den teşrif-i 'âlîlerine ta'allîk olunduğu 'arz ve beyân olunmuş iken şimdiye değin ne muhbi ve ne vâris ve ne vekîl gönderilmiş olduğundan ve katil-i merkûm ise bilâ-hükm mahbûs bulunduğundan murâfa'a-i şer'iyye ve mehâkime-i nizâmiyenin ikmâl ve icrâsı zımnında sâlifü'l-zikr vâris-i vekîl ve muhbir ve keşf-i i'lâmiyenin bu sânîye (?) sür'at-i irsâline dâir kaşmakâmlık-ı mezkûra müekkid emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastiri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 15 Cemaziye'l-âhir sene (12)88 ve fî 19 Ağustos sene (12)87.

Numero 129

Fî 18 Rebiü'l-evvel sene (12)88 târîh ve kırk numerosuyla Birecik kaimmakâmlığından mevrûd-ı tahrîrât ve zîrî mazbatalu istintak-ı müeddâsı Nezyide katilen vefât iden Miro'nun oğlu İbrahim'in katili dinilan Topcuoğlu Ahmed'in icrâ-yı mehâkimesi zımnında bu cânibe gönderildiği beyânından 'ibâret olub istintak-ı mevrûde-i mezkûra lede'l-mutâla'a madde-i katil-i merkûm Ahmed'in üzerine

dereze-i subûtda olmayub ancak emâre ile merkûm katili nazarıyla mu‘âmele olunduğu ve lede’l-istifsar-ı keyfiyeti burada bi’l-külliye sûret-i inkârda bulunduğundan icrâ-yı mehâkime zımnında lâzım gelan vâris ve muhbirler dahi gönderilmemiş olduğundan bu bâbda lâzımü’l-ihzâr olanların kaza-i mezkûr kaimmakâmlığından ihzârı fî 13 Rebiü’l-âhir sene (12)88 târîhli i‘lâm ‘acizânemizde ‘arz ve beyân olunmuş ise de henüz vürûd itmediklerinden ve merkûm Ahmed bilâ-hükm mahbûs bulunduğundan murâfa‘a-i şer‘iyye ve mehâkime-i nizâmiyenin ikmâli zımnında maktûl-i mezbûrun verese veyâhûd bâ-hüccet şer‘iyye vekillerinin ve madde-i katile şehâdet iden muhbirler her kimler ise anların bu cânibe sür‘at-ı irsâllerine dâir kaimmakâmlık-ı mezkûra müekkid emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastiri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 15 Cemaziye’l-âhir sene (12)88 ve fî 19 Ağustos sene (12)87.

Sayfa 98

Numero 130

İran Devlet-i ‘Âlîyesi teb‘âsından olub târîhinden kırk gün mukaddem li-ecli’l-ticâre Haleb tarafına ‘azîmet itmiş olan Hâcı Mehmed Hüseyin’in Carmilin (?) ile Birecik tariki meyânelerinde leylen sirkât olunan bir re’s ester ile mâzû da‘vâsına dâir lâzımü’l-ihzâr olan Kara ahâlileru celb ve ihzâr ve madde-i sirkât istifsar olunmakda ise de ol-vakt merkûm Hâcı Mehmed Hüseyin Ali el-Hor çıkub gitmiş olduğundan istintak-ı lâzımesi tutulamamış olmağla merkûmun iddi‘âsına esâsi esâmî tutulmak üzere mensûb olduğu İran Devlet-i ‘Âlîye’nin Haleb şehbender hânesi ma‘rifetiyle hükümetçe ve bu cânibe üserâsı husûsunun cânib-i ‘âlî-i vilâyet-penâhiye ‘arz ve inhâ buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 15 Cemaziye’l-âhir sene (12)88 ve fî 19 Ağustos sene (12)87.

Numero 131

Fermân-ı sâmilerine imtinâlen işbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a sâhib-i ‘arzuhâl Reşo ve Alo Maki nâm kimesneler Suruç kazasına tâbi Zehvan karyesi ahâlisinden olub Rum Kal‘a kazasına tâbi ‘Ömerli karyeli Abduzer’in oğlu Bazo zımnında alacakları olan dört yüz guruşluk (--) içün bundan akdem kaza-i mezkûra ‘azîmet itmiş olan Reno ve Aymo el-Misame nâm kimesnelere ve Arom karyeli Deymezoğlu

Müslüm'ün hânesinden müsâferetle beytûtet itmişler iken Gönlü karyeli Bazi Haydari ve Ramazan nâm kimesnelerin bin seksen guruş kıymetlu emvâk ve eşyâsının sârikleri dinilerek fî 4 Cemâziye'l-âhir sene (12)88 târîhi ve seksen beş numerolu tahrîrât ve zîrî mazbatalu istintak mûcebince kaimmakâmlık-ı mezkûrdan ihzâren bi'l-vürûd istifsar-ı keyfiyet olundukda madde-i sirkâtin vukû' ve esâmî olmayığ ancak Muhtar Hâcı Kürdi'nin öteden beru kendülerine olan nefsâniyete mebnî merkûm Hâcı Kürdi işbu sirkât-ı keyfiyetini mukurında 'azim ve hükümete ihbâr itmiş olduğunu beyân eyledikleri misillû istintak-ı mezkûra dahi mutâla'a ve tedkîk olundukda bir emâre üzerine müdde'îlerin müte'addid olundukları hâlde her birerlerinin istintakı başka başka ve kezâlik müdde'î-i 'aleyhim dahi bir ve iki veyâhûd ziyade eşhâs bulundukları sûretde kezâlik münferiden istintak ve isticevâb olunmaları ve muhbirlerden ba'de'l-tahlîf ma'laumat alınması emvâl ve istintak iktizâsından iken bu bâbda gerek müdde'î ve gerek müdde'î-i 'aleyhim ile ikâme olunan muhbirlerinde istintakı bir rûzîne yazılarak es'ile-i ve cevâben lâyıkıyla dikkat olunmadığından başka asıl eşyâ-yı mesrûka hânesinden zuhûr iden merkûm Deymezoğlu Müslüm'ün yatak ve sârik-i merkûman refîk olduğu beyân olunan Arab nâm şahıs dahi sâriklerden birisi bulunduğu istintak-ı mezkûrdade muharrer iken merkûmanın kefâletle tahliye olundukları anlaşılmış olduğundan istintak-ı mezkûra usûl ve kâ'ideten bi'l-külliye noksan olub merkûmanın ifâdeleri vechle fi'l-hakika mâhiye maddede garaz ve şâ'ibe anlaşılmakda olduğundan ikmâl-i mehâkime zımnında müdde'îyân-ı merkûman ve kefâletle tahliye kılınan merkûm Deymezoğlu Müslüm ve Arab nâm şahıslar ile madde-i sirkâte ihbâr itmiş olan Hâcı Kürdi ve Ali Kâli ve Cemo ve Mami Acem nâm kimesnelerin bu cânibe sür'at-ı irsâlleri ve ba'de-mâ tutulacak istintaklarında fî 28 Sefer sene (12)86 usûl ve istintaka dâir 'umûmen neşr olunan ta'lîmât-ı muvakkateye tevkîfen tanzîm olunması husûslarının kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastiri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 15 Cemaziye'l-âhir sene (12)88 ve fî 19 Ağustos sene (12)87.

Fî 25 Sefer sene (12)88 târîhli bi'lâde muharrer maddeye dâir te'kid olunmuşdur.

Numero 132

İşbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a tarafeynin celbiyle icrâ-yı istintaklarında sâhib-i ‘arzuhâl Birho’nun Arab Hüseynu zimmetinde olan alacağı olan yedi yüz guruşun hîn-i mazbatasında (?) müdde‘î-i ‘âlîye Hüseynu medde‘î-i merkûm Birho’ya cevâb eylediğinden başka kendüsünü sille ile darb ve itâle-i lisân itmiş olduğunu iddi‘â ve keyfiyet müdde‘î-i ‘âlîye Hüseynu’dan istifsar olundukda kendüsü merkûm Birho’nun kulağından olduğu sakalından yapuşub münâza‘a eylediğini bi’t-tav‘ ikrâr itmiş ve müdde‘î-i merkûm Birho’nun yüzünden kan akdığı meclis-i ‘acizânemizde görünmüş idügünden yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan târîh-i habs olan fî 13 Cemâziye’l-evvel sene (12)88 ve fî 17 Ağustos sene (12)87 târîhinden i‘tibâren bir hafta müddetle habsen tevkîfi lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 20 Cemaziye’l-âhir sene (12)88 ve fî 24 Ağustos sene (12)87.

Numero 133

Zabıta tarafından virilub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan fî 11 Cemâziye’l-âhir sene (12)88 târîhli jurnâl me’âli ve Bağ esnâfından Mehmed’in oğlu Halil’e esnâf-ı merkûmdan Hâcı Ali’nin oğlu Mahmud cebren fi‘il-i şenî‘ itmek efkârıyla iki tokat urmuş olduğu beyânından ‘ibâret olub tarafeynin icrâ-yı mehâkime ve kaleme alınan nutkîyeler hülâsasında müdde‘î-i merkûm Halil’in iddi‘âsında mezbûr Mahmud’un kâin vâlidesi dışarı bağda olub oğlu merkûm Mahmud kendüsüne bir mikdâr hatab ve lahm göndermek üzere bana sipariş idub ben dahi merkûm Mahmud’un hânesine gidub söyledikde yeki (?) gel sana hatab vereyim deyu odun damına girdiğimde heman boğazımdan yapışub bana cebren fi‘il-i şenî‘ itmek inkârında iken ber-takrîb yedinden halâs oldum deyu ifâde ve beyân ve keyfiyet merkûm Mahmud’dan istifsar olundukda iddi‘â-yı vâk‘âyı sûret-i inkârda olub mezbûr Halil ile birlikde bağda bulundukları hâlde berâber yemek yer iken merkûm Mahmud bir ‘aded bıçağını zâyi‘ orada kendüsünden bıçağı eyledikde ben bıçağı görmedim deyub sonra hatab ve lahm götürmek üzere mezbûr Halil merkûm Mahmud’un hânesine geldiğinde niye mezkûr bıçağı taleb itmesi üzerine kendüsüne iki sille urmuş olduğunu ikrâr ve i‘tirâf eylemesi üzerine mezbûr Halil tarafından beyân olunduğunu vechle maddeye ma‘lûmâtı olanlardan ve esnâf-ı merkûmdan Baba Cemos ile Hamamcı İsmail nâm kimesneler celb ba‘de’l-tahlîf isti cevâb olunduklarında ancak (?) mezbûr Halil merkûm Mahmud’un hânesi civârında odutub

ağlamakda iken kendüsünden su'âllerinde Mahmud bana cebren fi'il-i şenî' idecek idi kaçup halâs oldum didiğini işitmiş olduklarını ve sâir günâ (?) ma'lûmatları olmadığını beyân eyledikleri misillû merkûm Mahmud'un dahi bu misillû uygunsuz işlerde bulunduğunu makâm-ı şehâdetde ihbâr itmiş olduklarından mezbûr Halil'in iddi'â-yı vâk'âsı subût bulunmayub fakat merkûm Mahmud kendüsüne iki sille darb itmiş olduğundan dolayı kanûn-ı cezânın yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 11 Cemâziye'l-âhir sene (12)88 târîhinden 'tibâren on beş gün müddetle habs lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 28 Cemaziye'l-âhir sene (12)88 ve fî 31 Ağustos sene (12)87.

Sayfa 99

Rum Kal'a'ya bağlı Arzel karyeli maktûl Havvan'ın oğlu Mehmed fî 11 Ramazan sene (12)87.

Birecik kazası ahâlisinden maktûl Tarehoğlu Ahmed fî 4 Cemâziye'l-evvel sene (12)88.

Rum Kal'a'ya tâbi' Tahron karyeli Yazıcıoğlu maktûl Mustafa.

Birecik kazasına tâbi' Nezilli maktûl Miro'nun oğlu İbrahim fî 4 Cemâziye'l-evvel sene (12)88.

Numero 134

Bi'l-âre 'arz ve beyân olunduğu vechle Birecik ve Rum Kal'a kazalarında bundan akdem vukû' bulan ism ve şöhretleri bi'l-âre muharrer maktûllerin katilleri iddi'â olunarak bâ-mazbata ve istintaknâme tevârih-i muhtelife ile ihzâren bu tarafa vürûd idub ikmâl-i mehâkime ve murâfa'aları zımnında tevkîf kılınmış olan elhâsın ikmâl-i mehâkimeleri zımnında maktûllerin vâris veya vekilleri ve taraflarından ikâme ve ihzârı lâzım gelan mubirler ile madde-i katile ma'lûmatı olan sâir kesânın li-ecli'l-murâfa'a bu cânibe sür'at-i irsâllerine dâir mezkûr kaimmakâmlıda emirnâme-i mutasarrıfîlerinin tastiri bi'lare muharrer tevârih-i muhtelife ile bi'l-defa'ât takdîm olunan i'lâm 'acizânemiz üzerine kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i 'âlîye tastir ve tesyîr olunmuş ise de sâlifü'l-beyân vâris veya vekilleri ve ikâmesi lâzım gelan muhbir ve sâir erbâb-ı ma'lûmat henüz vürûd itmeyerek musahhah sürüncede kalmış ve ma'hazâ katil dinilan şahıs bilâ-hükm mahbûs

bulunmakda olub matlûb olunan kesân ise vefât ve zamanıyla gelmediği hâlde (--) (--) netice-i musahhah rû-câr te'hîr ve kesb-i su'ûbet ile bi'lâ-here subût-ı madde dahi müşkilâtı (--) olacağından bi'l-âre muharrer katillerin mukaddem ve muahhar matlûb olunan müdde'îler ile muhbirleri her kimler ise anların ve husûs-ı katile ma'lûmatı olan sâir kesânın behemehâl bu tarafa sür'at-i irsâllerine dâir mezkûr Birecik ve Rum Kal'a kaimmakâmlılarına müekked ve şedîde'l-mâhmum (?) emirnâme-i 'âlîyelerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 28 Cemaziye'l-âhir sene (12)88 ve fî 31 Ağustos sene (12)87.

Numero 135

Fermân-ı samîlerine imtinâlen işbu jurnâl bi'l-mütâla'a bi'l-âre muharrerü'lismi mücriminden Abdulhadi nâm şahıs gasb töhmetiyle mahbûs olarak târîh-i tevkîf olan fî 13 Mart sene (12)86 târîhinden 'itibâren mahalinde vaz' kürek olunması fî 15 Muharrem sene (12)86 târîhli emirnâme-i vilâyet-penâhi iktizâsından olub henüz ikmâl-i müddet itmemiş ve Şeyh Ahmed dahi zevcesi Meryem'in katili olub vâk'â-yı şer'iyye ve mehâkime-i nizâmiyesinin ikmâli zımnında mahbûs olunduğundan merkûmanın mahbûsda keyifsiz oldukları cihetle meclis-i 'acizânemize celb ve tabîb-i belde vekili ma'rifetiyle mu'âyene olunduklarında hummâ 'illetine mübtelâ bulunanlar ve mahbûsda kaldıkça şîfâyab olamayacakları bâ-raport 'arz ve beyân olunmuş ve Urfa'da mahbûsiyete mahsûs hastahâne olmadığından ma'rifet sûretle emsâli misillû li-ecli'l-tedavî 'askerî hastahânesine nakilleri husûsu tezekkür kılınmış olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 28 Cemaziye'l-âhir sene (12)88 ve fî 1 Eylül sene (12)87.

Numero 136

Rum Kal'a kazasına tâbi' Kağırkâb karyesi ahâlisinden Abdullah'ın oğlu Alo'yu giceleyin harman üzerinde tüfenk kurşunuyla darb ve katil itmiş olan Karaca'nın oğlu Veysel nâm şahıs maktûl-i mezbûrun vârisiyle ma'ân kaza-i mezkûr kaimmakâmlığından ihzâren bu tarafa bi'l-vürûd icrâ olunan istintaklarında merkûm

Veysel madde-i katili inkâr ve müdde‘î tarafından ba‘zı muhbir ikâme olunmuş ise de ihbârat-ı vâk‘â henüz medâr-ı hüküm şer‘î nizâmi olamayub ahâli karye ve sâiriden daha erbâb-ı ma‘lûmat olacağı me’mûr bulunduğu müdde‘î-i merkûm Abdullah tarafından lede’l-istintak ifâde olunmuş olmağla gerek ahâli-i karye ve sâiriden madde-i katile ma‘lûmatı olub merkûm Abdullah atarafından beyân olunacak adamlar her kimler ise anların ve katil-i vukû‘nda gönderilmesi lâzımeden olub evrâk-ı nutkîyesiyle beraber gönderilmemiş olan maktûlün keşf varakasıyla hükümetçe icâb iden tahkîkat-ı muktezâsının bi’l-icrâ sür‘at-i irsâl ve iş‘ârı zımnında kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 29 Cemaziye’l-âhir sene (12)88 ve fî 2 Eylül sene (12)87.

Numero 137

Melfûf istintak müeddâsından keyfiyet ma‘lûm-ı mutasarrıfîleri olacağı vechle Refiklü Hâcı Şakıb Efendi’nin müştereken Çaykuyu nâhiyesine tâbi‘ Hemdan ve Değme karyelerinde medkuk olan hıntasından beledî ve kandhârî (?) elli üç kîle hıntayı nâhiye-i mezkûra ahâlisinden (--) Ato ve birâderleri Asaf ve Birkel ve ‘ammizâdeleri Bozo ve Hasan Molla ve Şeyho nâm şahıslar sirkât itmişler deyu iddi‘â ve keyfiyet lede’l-istintak sârik-i merkûmlardan istifsar olundukda cümlesi sûret-i inkârda bulunması üzerine vâki‘ olan tahkîkat ve ikâme olunan muhbirlerden Başaru nâm kimesnenin vâki‘ olan ihbârı leyâlî-i muhtelifede üç deve ve dört merkeb ve üç esp ve ‘asker-i nizâmiyiden Cuma nâm kimesnenin ihbârı dört deve ve sekiz merkeb ve üç esp ve Seyliyati nâm kimesnenin ihbârında iki deve ve iki merkeb ve bir esp sârikûn-ı merkûmun sirkât idub mezkûr hayvanlara tecemmül (?) bir de nakil eylediklerini muhbirûn-ı merkûmun her birerleri başka başka ihbâr itmiş oldukları misillû sârikûn-ı merkûmlar karyeden Hariç Çöl tarafında ve mâhfî mahalde gördükleri çadırlar derûnunda cedir kazmış oldukları kuyulara hınta-yı mesrûkayı vaz‘ ve ba‘de sarf eyledikleri haber alundukda mahal-i mezkûrun mûmâ-ileyh tarafından hîn-i keşifde mezkûr kuyularda hınta ve heman nümûnesi gördüklerinin ve yakında olub derûn-ı istintakda muharrerü’l-ismi Halef el-Havin ve Halef el-Sayid nâm kesân karine-i Kavîyeye ile ihbâr itmişler ve sârik-i merkûmlardan Şenu ile Şeyho merkûm (--) pederi Salih nâm kimesneler bizler ancak üç kile hınta mikdârı hınta sirkât eyledik ise de şimdi bizden elli üç kile iddi‘â ediyorlar niye bana dört

altun verelim gerek kendüsü alsın gerek Hâcı Şakıb Efendi'ye versin bu maddeyi üzerimizden def‘ etsin deyu ikrârlarına derûn-ı istintakda mezkûr el-Esâmî Ahmed'in oğlu Şeyhove Tebu nâm kesânlar ihbâr itmiş iselerde bundan akdem Efendi-yi mûmâ-ileyhin şerîki Bozo işbu hınta-yı mesrûkayı merkûmlardan iddi‘â iderek sâlifü'l-zikr leyâlî-i muhtelife de gözleriyle görmüş olan sâlifü'l-beyân Başaro ve Sebli Ati ve Cuma nâm muhbirler ikâme eylemiş ise de hınta mesrûka-yı mûmâ-ileyhin iddi‘â eylediği kesânlar cevâblarında mezkûr şâhidlerin ba‘zıları bizzat kendüleri sârik olduklarını her ve ba‘zılarını ‘adâvet (--) olduğu tahakkuk ve tebeyyün itmiş olmağla şehâdet-i vâk‘âları (--) ve cerh itmiş olunduğundan da‘vâ-yı vâk‘âlar vâhî olarak fî 29 Rebiü'l-âhir sene (12)87 târîhli mazbata-i mutekaddimede merkûmların sebîlleri tahliye olunmuş idi ve bu kere de sârik deyu iddi‘â olunan merkûmlardan yalnız Şeno nâm kimesnenin üç kile hıntâ sirkât eylediği lede'l-istintak Timurcuk karyeli Süleyman ve benû-Hüso ve Şeyho bin Ahmed nâm kimesnelerin ihbârlarıyla tahakkuk eylediğinden merkûm Şeno'dan ba‘de'l-tazmîn cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz otuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i mahbûsiyetinden i‘tibârenüç mâh müddetle habsi lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 5 Ramazan sene (12)88 ve fî 7 Eylül sene (12)87.

Sayfa 100

Numero 138

Urfa sâkinlerinden ve Devlet-i ‘Âlîye'nin Ermeni milletinden Kazgancı Aroş'un oğlu Akob nâm kimesne Bozabad nâhiyesine tâbi‘ Tetriş karyeli kizirininde bulundupu hâlde işbu seksen sekiz senesi Rebiü'l-evvel'in yirmi yedinci cum‘a gicesi karye-i mezbûreli Bekiri Ömer'in oğlu Haso ile Urfa'ya gelurler iken Urfa'ya dört sâ‘at mesâfe ve nâhiye-i mezbûra dâhilinde vâki‘ yekdiğerine istimâ‘ savn olunur on müddet dakîka Ağçehisar on dakîka ve Çölmekçi nâm karyeler civârında (--) üç nefer piyade karşılarına çıkub merkûm Haso'ya kılınç ile başının iki mahalinden cerh ve mezbûr Akob'u tabanca kurşunuyla darb ve katil eyledikleri cânib-i hükümete vâki‘ olan ihbâr üzerine der‘akab cânib-i zabıtadan Teftiş Mustafa Efendi şer‘î-şerifden Muhzır Hâcı Halil Ağa ta‘yîn ve irsâl olunarak maktûl-i mezbûrun cenâzesini ba‘de'l-keşf bu cânibe îsâl eylediklerinden sonra çend gün

mikdârı karyeteyn mezkûra Yeten'i ve daha sâir civâr bulunan kızları ba'de'l-taharrî vel'l-istifsar lâzımü'l-ihzâr olan karyeteyn-i mezkûra Yeten muhtarı Abuzer ve Hâcı Osman ve maktü'l-i mezbûrun kizirlikde bulunduğu mezkûr Tetriş karyesi mıhtarı Dedo ve sâircivâr bulunan karyelerden İğbigar karyesi muhtarı Biro ve oralarda göçebelik üzere bulunan Arab Nezal ve Şeyho ve Halil nâm şahıslar celb ve başka başka istintak olunduklarında maktûl-i mezbûrun katili kim olduğuna ber-vechle emâre ve karine alınamayub her kim isim hafî vechle taharrî itmek ve meydana çıkarmak üzere muhtar ve kesân-ı merkûmun tenbîh ve iki mâh mikdârı emhâl olunarak tekrar celb ile isti cevâb olunduklarında aslâ maktûl-i merzbûrun katili kim olduğunu beyân edemediğinden başka ve kat'â kimesneye mazanna edemediklerini beyân ve fakat maktûl-i mezbûrun katil olunduğu leylen mezbûrenin (--) cenazesi yanında görmüş oldukları bir 'aded topuz vukû' katilinde altı gün mukaddem sâlifü'l-zikr Arab Şeyho yedinde görülub Şeyho dahi işbu topuz nizalıkdır demiş olduğunu istintak-ı âhirede karyeteyn mezkûra Yeten ahâlisinden Mustafa ve Eyüb ve Mehmed ve Ahmed nâm şahıslar ihbâr itmişler ise de merkûmunun ihbârat-ı vâk'âlarıyla merkûm nizâle şer'ân ve nizâmen katil nazarıyla bakılmayacağından başka bu bâbda olan ihbârlar def' (--) demek olub sûret-i hâle nazaran keyfiyet diyet-i kassâmeyi (--) bulunduğuna mebnî mevki'-i katlin keşf ve mu'âyenesi zımnında meclis-i temyîz muhbiratından Refiklü İbrahim Efendi ve mehâkime başkanı Müretlü Salih Efendi ve teftiş-i sânî Mustafa Efendi ve muhbir Akob Ağa'lar ta'yîn ve irsâl olunduklarında mahal-i katili bi'l-keşif (--) virmiş oldukları keşfiyede maktûl-i mezbûrun katil olunduğu mahal karyeteyn mezkûra Yeten meyânesinde ve Kırkbakar karyesi caddesinin kenarında vâki' mezkûr Çölmekçi karyesi muhtarı Hâcı Osman Bey'in bir Ermeni mîrî-i mutasarrıf olduğu tarlada vâki' olub mevki'-i katlden (--) ettirildikde karyeteyn-i mezkûreteyn Yeten bi'l-musâvat savt-ı istimâ' olunduğu beyân olunmuş olmağla (--) şer'î-şerif diyet-i kassâmenin icrâsı zımnında ve (--) ve (--) ve mecnun ve mağsun ve (--) (--) olmak üzere karyeteyn-i mezkûra Yeten ahâlilerunden elli nefer eşhâsın li-ecli'l-tahlîf celb ve ihzârları lâzım gelmiş olmağın olbâbda îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 5 Ramazan sene (12)88 ve fî 11 Eylül sene (12)87.

Reis-i temyîz.

Numero 139

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu jurnâl ve zabıtanın merbût istintakı bi'l-mut'âl'a derûn-ı jurnâlde muharrerü'l-ismi Kıbtî taifesinden Amo'nun oğlu Osman ve Hüseyin'in oğlu Mehmed ve Dain'in oğlu Hüseyin ve İbşin oğlu Mehmed nâm şahıslar târîhden on beş gün mukaddem 'Akabe tariki üzerinde bir m,kdâr eşyâsı gasb olunan olunan Merkebci Kirbonesile refîki Baraklı Çapan'ın gasbları zannıyla ta'yîn olunan me'mûr tarafından mahal-i mezkûrda tesâdüf olunarak cânib-i hükümete celb ve ihzâr olunarak merkûm Kirbones'in icrâ olunan istintakında kendüsüyle refikinin eşyâsını dört nefer piyâde gasb itmiş olduğunu beyân itmiş ise de merkûmlar ile muvâcehe ve istintaklarında gasbları anlar olmadığını beyân ve ifâde itmiş ve refîki merkûm dahi fi'l-asl Urfa'ya tâbi' Birecik kazası muzâfâtından Barak nâhiyesinde Sarı Koç karyesi ahâlisinden olub târîh-i mezkûrda 'azîmet iderek Urfa'da mevcûd olmadığından Kıbtîyân-ı merkûmun ise yevm-i mezkûrda sayd itmek üzere mahal-i mezkûrda keşf-i güzâr itmekde oldukları ve kendüleri o misillû ve sârik gürûhundan olmadıkları tahakkuk ve tebeyyün itmiş olmağla nefislerine kefîl-i kavîye alınarak tahliye-i sebîlleri lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 12 Ramazan sene (12)88 ve fî 14 Eylül sene (12)87.

Madde-i mezkûra dâir te'kid olarak. Fî 15 Muharrem sene (12)89 târîhli yazılmıştır.

Numero 140

Fî 21 Cemâziye'l-âhire sene (12)88 târîhli ve iki yüz seksen dört numerosuyla merkûman Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i 'âlîsinden şeref-südûr idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i 'âlî-i vilâyet-penâhi madde-i 'âlîsinde Haccac İraniye'nin geçenlerde gasb olunan emvâlinin gasblarından olub Haleb mahbûsunda mahbûs bulunan Tezkin aşiretinden Kendeş nâm şahsın tutulan istintakında Barak nâhiyesinde Kara Hamo'nun oğlu Hüseyin Dede mağsubat-ı mezkûrdan hisse almış olduğu gice Birecik hükümetinde müstahdem Hasan Ağa dahi kendüsünü dutub muahharen salıvirdiği içün dokuz 'aded Osmanlı altunıyla bir çift tabanca ve bir re's kısrak ve bir çift çizmeyi almış olduğunu ifâde ve takrir eylediği beyânıyla bunların celbiyle tedkîkat-ı lâzıme bi'l-icrâ (--) (--) tebeyyün eylediği hâlde tutulan evrâk nutkîyeleriyle ma'ân merkûmanın Haleb'e i'zâmî tebyîn itdiği takrirde keyfiyetin 'arz ve inhâsı irâde ve fermân buyurulmuş ve mûmâ-ileyh

Hüseyin Ağa Birecik kazası hükümetinde müstahdem ve merkûm Hüseyin Dede dahi Barak nâhiyesinde olduğundan ber-mantûk emirnâme-i vilâyet-penâhi istintak-ı lâzımeleri icrâ ve tebeyyün idecek hâle göre keyfîyet ‘arz ve inhâ olunmak üzere merkûmanın seri‘ân bu cânibe irsâllerine dâir Birecik kaimmakâmlığına müekkid emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastiri bâbında ve her hâlde fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 12 Ramazan sene (12)88 ve fî 14 Eylül sene (12)87.

Sayfa 101

Numero 141

Ber-mantûk emirnâme-i vilâyet-penâhi Almanyalı Doktor Pişok beş ‘aded ketan gömlek bahâsından vireceği olan yüz ‘aded Frankın tahsîl veyahud mezkûr gömleklerin ‘aynen istirdâdına medyûn bulunan irsâlen Molho celb ile istifsar-ı keyfiyet olundukda merkûm Doktor Pişok’a hiçbir cürmünden vireceği olmadığını beyân ve eğer ki bir senedi var ise bi’l-ibrâz cümle mesârefiyle îfâ ve te’diyeye mütûn olduğunu hâvî mâhmuren virmiş olduğu istid‘â kılıflû bir kıt‘a takriri dahi leffen ‘arz ve takdîm kılınmış olmağın takrir-i mezkûrun bahisle keyfiyetin cânib-i vilâyete ‘arz ve inhâsı zımnında tahrîrât müdürlüğüne havâlesi iktizâ ider olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 13 Ramazan sene (12)88 ve fî 15 Eylül sene (12)87.

Numero 142

Urfa hükümet konağı dâiresinde bulunan meclis-i temyîz odasının mefruşatı köhne ve fersude olub (?) istî‘mâli gayr-ı kabul olarak tecdidine lüzûm görünmüş ve eyyâm-ı şitâ dahi takrib itmekde olduğundan mefrûşan-ı mezkûranin şimdiden tecdidine bakılmak üzere lâzım gelan keşf ve mu‘âyenesiye defterinin tanzîmi husûsunun lâzım gelanlara emir ve havâle buyurulmak bâbında ve her hâlde dâde ve fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 14 Ramazan sene (12)88 ve fî 16 Eylül sene (12)87.

Numero 143

Meclis-i idârenin işbu i‘lâm ve merbût istintak bi’lmutâla‘a müeddâları Oymaağaç nâhiyesi mültezimi Hâcı Mehmed Efendi’nin hîn-i tefsir ve idâresinde nâhiye-i mezbûra ahâlisinden Hac oğlu Süleyman nâm kimesne bir takım ahâliyi

tahrik ve kendüsü dahi beş on nefer süvârî ile gidub mültezimi mûmâ-ileyh te‘şirden men‘ itmiş olduğu ikrâr ve ihbârıyla tahakkuk eylediği beyânından ‘ibâret olub merkûm Süleyman’ın bu harekâtı ise nâhiye-i mezkûra mültezimini te‘şir ve idâriden men‘ demek olub cezâ kanûnnâme-i hümâyunun doksan dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan li-ecli’l-te’dib ve’l-tağrir merkûm Süleyman muvakaten habs lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 15 Ramazan sene (12)88 ve fî 16 Eylül sene (12)87.

Numero 144

Birecik kaimmakâmlığının fî 18 Rebiü’l-evvel sene (12)88 târîh ve kırk dört numerolu tahrîrât ile melfûfu bulunan zîrî mazbatalu istintak müeddâsı Nizib’de maktûlen vefât iden Miro’nun oğlu İbrahim’in Tobcuoğlu Ahmed nâm şahıs katil olduğunu ba‘zı emârat üzerine istintak-ı mezkûr hâkî ise de maktûlün katil olunduğu gice tüfenk sedâsı işidub İbkel’in hemşiresine haber virmiş olan Tolo nâm kimesne ile refîki bulunan Azab nâm şahıslardan keyfiyet tahkîk ve maktûlün beni Tobcu oğlu Ahmed ordu deyu lisânıyla Nizib merkezi ‘azalarından Kasım ve Ali Efendi ve Kara Mehmed ve Hâcı Mustafa Ağa’lara söyler iken ‘aklı başında ve şu‘ûru yerinde olub olmadığının mûmâ-ileyh taraflarından bi’l-etrâf istîzâh ve tedkîk olunmadığı maddeler usûl ve istintakça noksan olduğu misillû maktûlün pâresi neresinden olduğuna dâir hükümetçe hîn-i keşif mu‘âyenede yapılacak keşfiye dahi gönderilmemiş olduğundan tevakkus muharrere ikmâl olunmadıkça madde-i katilin tedkîki tabancayâb olmadığından ve istintak-ı mezkûra maktûlün hemşiresi dahi olduğu anlaşıldığı hâlde kaimmakâmlık-ı mezkûrdan cevâben fî 6 Ramazan sene (12)88 târîhli vârid olan tahrîrâtda maktûl-i merkûmun vâlidesinden başka vârisi olmayub silk-i ‘askeride bulunan oğlunun yanına gittiği ‘arz ve beyân olunmuş ve katil-i merkûmun ise bilâ-hükm tevkîfi mugayir ‘adl hikâyenin olmağla sâlifü’l-beyân (?) Tolo ve refîki dinilan Azab Hüseyin ve şimdiye kadar maktûlün vâlidesi gelmiş ise anın veyâhûd hemşiresi veya tarafından bâ-hüccet şer‘iyye vekilinin ve mûmâ-ileyh Ali Efendi ve Kara Mehmed ve Hâcı Mustafa Ağalar’dan istizâ‘ keyfiyetle vâki‘ olacak su’âl ve cevâblarının başkaca (--) ve musaddak varaka ile bu cânibe sür‘at irsâl ve ihzârlarına dâir kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 16 Ramazan sene (12)88 ve fî 18 Eylül sene (12)87.

Numero 145

Fermân-ı sâmilerine imtinâlen işbu ‘arzuhâl bi’l-matâl‘â Koçpa ‘aşiretinden Musto el-Mehmed’in târîhden bir sene mukaddem Mâsûmiye nâm mahalde sirkât olunan bir mehar devesini sâhib-i ‘arzuhâl Molla Mehmed’in karındaşı Mehmed el-Hallo nâm şahıs sirkât ve muahharen Haleb tarafında iki yüz elli guruşa fürûht itmiş olduğunu bi’t-tav‘ müdde‘î-i merkûm Musto’ya söylemiş olduğunu merkûm Musto muvâceheten iddi‘â ve keyfiyet kendüsünden istifsar olundukda deve-i mezkûru ber-minvâl muharrer iki yüz elli guruşa fürûht eylediğini ikrâr itmiş ise de ancak kendüsü sirkât itmeyub Dodaş karyeli Çalo el-Diyab nâm kimesne kendüsüne virmiş olduğğunu ifâde ve merkûm Çalo dahi celb ile muvacih olunduklarında ismi hatrıma gelmeyen bir kimesne bana verdi deyu ifâde ve ikrâr idub merkûmun bu bâbda ben sirkât itmedim didiğini şayet i‘tibâr olmayub mücerred kendüsü sirkât eylediği ikrâr-ı vâk‘âsıyla tahkîk itmiş olmağla esmânın ba‘de’l-tazmîn cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz yirmi dördüncü maddesi ahlamına tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 25 Rebiü’l-âhir sene (12)88 târîhinden i‘tibâren merkûm Mehmed’in üç mâh müddetle habsı lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 16 Ramazan sene (12)88 ve fî 18 Eylül sene (12)87.

Sayfa 102

Fî 22 Sefer sene (12)89 târîhli madde-i mezkûra (--) kaimmakâmlığı mezkûra te’kib olmuştur.

Fî 3 Cemâziye’l-âhir sene (12)89 târîhli meşhir (?) sirkâtden Nazilli Mehmed’in kaza-i mezkûrda tutulan istintakının celbine dâir.

Numero 146

Birecik kaimmakâmlığının fî 13 Cemâziye’l-âhir sene (12)88 târîhi ve altmış dokuz numerolu mazbata ve seksen numerolu tahrîrâttan kaza-i mezkûra tâbi‘ Nazilli karyesi ahâlisinden ve meşhir (?) sirkâtdan olub ihzâren bu tarafa gönderildiği beyân olunan Topal İbo’nun oğlu Mehmed nâm şahıs mütehaddir sirkâtlerle me’lüf ve uygunsuz makûlesinden olduğu hatta geçen sene merkeb sirkâtliğinden dolayı ahz ve (--) zımnında ta‘yîn olunan zabtiye Mülâzım Hasan Ağa ile iki nefer zabtiyeyi darb

ve cerh itmiş bulunduğunu mazbata-i mezkûra halkı ise de merkûmun şimdiye değin nerelerdeb ve ne mahalden ve ne cins emvâl ve eşyâ ve sâire sirkât eylediği ve Ağa-yı merkûm ise de zabtiye neferâtını ne vechle darb ve cerh itmiş olduğunu ve alt cârihadan ne ile cerh itmişdir ve yirmi günden ziyâde işinden kalacak raddede mecrûhînin (?) buraları ne sûretde bulunduğuna dâir usûl ve kâ‘ide iktizâsından olan (--) vürûd itmiş ve merkûmun tehdîd-i mücâzatı ise fi‘il ve harekâtının dercesine göre tertib olunmak lâzım gelerek yalnız bir mikdâr kâfi olmayub her def‘â mütecâsir olduğu sirkât ve sâir uygunsuzluğuna dâir kaza-i mezkûrda istintakı tutulmak nizâmı iktizâsından bulunmuş olmağla ber-minvâl muharrer merkûmun fi‘il ve harekâtının derecâtını ve Ağa-yı merkûm ile zabıtaya neferâtını ne sûretle darb ve cerh itmiş ve ceriheler ne merkezde bulunduğunu beyân ve îfâ‘ ider sûretde zîrî-i mazbatalar bir kıt‘a istintaknâmenin bu cânibe sür‘at-i irsâli hakkında kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri iktizâ iderolbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 18 Ramazan sene (12)88 ve fî 20 Eylül sene (12)87.

Numero 147

Zabıtanın fî 7 Eylül sene (12)87 târîhli işbu jurnâlde muharrerü’l-ismi Siverek kazasına tâbi‘ Bürü karyeli Abdi’nin oğlu Bedir ve Mustafa’nın oğulları Asi ve Mehmed nâm şahıslar esnâ-yı rahda Salugeli karyesinde bulunan bağan bekçisi Şemsiel-Deni’yi darb ve kolunu cerh itmiş olduklarından dolayı icrâ olunan mehâkime ve istintakları hülâsasında merkûm Şemsi el-Deni’nin iddi‘âsı bekçisi bulunduğum bağların önünde bulunan tarîkden Kârbân ahâli gice iken içlerinden Asım ve eşhâsını bilmez (?) iken bir adam gelub bağdan üzerime kat‘ iderek kendüsünü men‘ eyledikde on dört nefer mikdârı başıma cem‘ olub beni darb ve kolumdan cerh ettiler deyu beyân ve diğer bâğân bekçisi bulunan refîki Azem münâza‘ayı işidub gelerek kârbân mezkûr ahâlinden üç kimesneyi dutub zabtiye çavuşun Hâcı Vakkas ma‘rifetle hükümete göndermiş deyu ifâde ve tezkâr ile sâlifü’l-ismi merkûmundan istifsar-ı keyfiyet olundukda içlerinden merkûm Bedir nâm kimesne küllîyen inkâr ve merkûman Abbas ile Mehmed nâm kimesneler refikimiz mezbûr bedir üzüm kat‘ ideriken bekçi ile münâza‘a eylediği ise de cerh eylediğini görmedik deyu ikrâr ve beyân ile merkûmun bekçi-i mezbûr ile muvâcih olunduklarında bunlar dahi kârbân ile beraber idiler ama (?) beni bunlar darb idub eylediklerini teyakkun edemem demiş ise de mâdemki Bedir üzüm kat‘ eyledi

bağından (?) dolayı bekçi ile münâza‘a eylediği rüfekâsı merkûmanın ikrârıyla tahakkuk idub cerh-i mezkûr dahi merkûm Bedir’den südûr eylediği ve merkûman Mehmed ve Abbas kendüsüne refîk olduğu reviş-i istintak ve ikrâr-ı hâlîyelerinden tebeyyün ve tahkîk itmiş olmağla bekçi-i merkûmun cerci hûnî olduğundan cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i tevkîfleri olan fî 7 Eylül sene (12)87 târîhinden i‘tibâren on beşer gün müddetle mahbûsiyetleri lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 18 Ramazan sene (12)88 ve fî 20 Eylül sene (12)87.

Numero 148

Zabıta tarafından virilub fî 11 Sefer sene (12)88 târîhli meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu jurnâl merbût istintak hülâsası Urfa sâkinlerinden ve teb‘â-yı Devlet-i ‘Âlîye’nin Ermeni milletinden Hamal Tavan’in oğlu Bido ve sandık emini Narsis Efendi’nin karındaşı Serkis ile yeğeni Kivi’yi katırcı bıçağıyla darb ve cerh eylemiş olduğu ve millet-i merkûmdan Kasab Katoz dahi refîki olunduğu beyânından ‘ibâret olub tarafeynîn celîleye icrâ-yı mehâkime ve tekrar kaleme alınan istintakları müeddâsında mâh-ı hâlin birinci bazartesi gicesi sâ‘at bir buçuk raddelerinde merkûm Nersis Efendi kendü hânesinde olduğu hâlde sokak arasında (--) ve şamata işidilub karındaşı merkûm Serkis dışarı çıkub mezbûr Bido ile Leblebici Seko birbirleriyle münâza‘a eylediğini görüb meyânecilik ideriken merkûm Kivo dahi mezbûr Serkis’i ta‘kîb iderek gittiğinde merkûm Bido heman yedinde bulunan bir katırcı bıçağıyla Serkis’in sol dizi ve sol baldırından ve mezbûr Kivi’yi sağ elinden darb ve cerh ile firâr idecek sırada (?) merkûm Nersis Efendi hükümete ihbâr ve zabıta ma‘rîfetiyle hükümete ihzâr olunduğu merkûm Sersis Efendi ifâde ve beyân ve ifâ cârih-i mezbûr Bido’dan istifsar olundukda leylen mezbûra de Telfutur nâm mahalde kendü gibi ba‘zı uygunusuz kimesneler ile ‘işret iderek sarhoş haliyle sokakdan geçer iken merkûm Nersis Efendi’nin hânesi önünde mezbûr Leblebici Serkis ile münâza‘a eylediğini i‘tirâf ve merkûmanı bıçak ile darb eylediğini sûret-i inkâr olub fakat sarhoşluk haliyle ‘aklı başında olmadığından merkûmanı cerh eylediğini ve başında bıçak var ise de sonra bıçak nasıl gâib ve zâyi‘ olduğunu bilmem deyu ifâde ve tezkâr ile esnâ-yı ma‘rikede hazır bulunan millet-i merkûmeden Akob’un oğlu Ohannes ve Varta’nın oğlu Serkis ve diğer Akob’un oğlu Boğos ve Süryani milletinden Lehed’in oğlu Aroş nâm muhbirlerin ba‘de’l-tahlîf

münferiden ve muvâceheten vâki‘ olan ihbârlarında mezbûr Bido merkûm Serkis’i sol dizi ve baldırından ve Kivi’yi sağ elinden mezkûr bıçak ile ziyadece darb ve cerh eylediğini ihbâr itmiş olduklarından ve mezbûr Bido ise öteden beruuygunsuz makûlesinden olub hatta (--) iden fî 15 Haziran sene (12)86 târîhiyle dahi Süryani Keşiş’in oğlu Hâcı Cerco’ya fi‘il-i şenî‘ kasdıyla tasalluk iderek üç mâh müddetle mahbûs ve ikmâl-i müddetle tahte’l-küfâlet alınarak tahliye olunmuş ise de yine âgâh ve mütenebbih işine bu kere dahi merkûmanı yirmi günden ziyâde işlerinden kalacak mertebe de darb ve cerh eylediği tebeyyün ve tahkîk itmiş olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş sekizinci maddesi ahakâmına tevfîkan mecrûh-ı merkûmanın eyyâm-ı ta‘tîliye mesârif cerrâhiyelerinin ba‘de’l-tazmîn târîh-i tevkîfi olan fî 11 Ramazan sene (12)88 târîhinden i‘tibâren bir sene müddetle habsi lâzım gelmiş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 19 Ramazan sene (12)88 ve fî 21 Eylül sene (12)87.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Numero 149

Haseki mahallesi ahâlisinin işbu istid‘âları bi’l-mütâla‘a tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde mahalle-i mezbûrda sâkin bulunan Sucu Keyev komşusu Hıristiyân Karabit ile mu‘ârefe ideriken ahâli-i mahalleye itâle-i lisân itmiş olduğunu ashâb-ı ‘arzuhâl bi’l-muvâcehe ve lede’l-istintak iddi‘â ve keyfiyet merkûm Keyev’den istifsar olundukda iddi‘â-yı vâk‘âyı bâ-sûret-i inkârda bulunmuş ise de Mustafa’nın oğlu Bedir ve Ömer’in oğlu Ali’nin ba‘de’l-tahlîf vâki‘ olan ihbârlarıyla merkûmun ahâli-i mahalleye itâle-i lisân eylediği tahakkuk ve tebeyyün itmiş olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz on dördüncü maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i tevkîfi olan fî 19 Eylül sene (12)87 târîhinden i‘tibârenmerkûm Keyev’in bir hafta müddetle habsi lâzım gelmiş olmağın olbâbda ve her hâlde irâde ve fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 18 Ramazan sene (12)88 ve fî 20 Eylül sene (12)87.

Sayfa 103

Numero 150

Rum Kal‘a kazası kaimmakâmlığından fî 21 Cemaziye’l-âhir sene (12)88 târîhi ve yüz dokuz numerolu vürûd iden tahrîrât melfûfu bulunan zîrî mazbatalu

istintak ve müeddâsı kaza-i mezkûra tâbi‘ Kömüş Bakarı karyeli Hasso nâm kimesneyi Yehseni kazası sâkinlerinden Hâcı Yusuf’un oğlu Ali nâm şahıs Hamam Deresi nâm mahalde tüfenk kurşununu endahtıyla darb ve katil eylediği Çakallı karyeli Mehmed’in oğlu Yusuf ve mezkûr Kömüş Bakarı karyeli Abuzer’in oğlu Hasan ihbârlarıyla maktûl-i merkûmun vârisi ve ‘ammizâdesi dinilan Halli Müştin oğlu Arbak tarafından kaza-i mezkûrda vukû‘ bulan mehâkimelerinde tahkîk itmiş olduğu istintak-ı mezkûrdan anlaşılmış ve merkûm Ali’den istifsar-ı keyfiyet olundukda refîki Hâcı İsmail ile beraber Başbakar karyesi cıvarından sumak yaprağı düşürür iken bir atlı zuhûr idub iki nefer çuban ile üzerlerine hücum ve öküz sâriksiniz diyerek yedlerinde bulunan nukûd ve eşyâlarını ahz ve kendülerine tahte’l-hıfz hükümete götürülmüş oldukları esnâda maktûlün akrabâsı tarafından adamımızı bunlar katil itmişler diyerek üzerimize da‘vâ olundu deyu ifâde ve beyân eylemiş ve bu bâbda istintak-ı lâzıme ve mehâkime-i şer‘iyye ve kânuniyeler icrâ olunmak üzere verese-i maktûlden müdde‘î her kim ise onun asâlete veyâhûd vekâleten huzuru ve istintak-ı mürsele ile ma‘ân verese ve muhbirlerin tesyâr-ı lâzımeden bulunmak olduğu hâlde yalnız merkûm Ali bu tarafa gönderilerek müdde‘î ve muhbir ve maktün keşfiyesi gönderilmemiş olduğundan bu misillû katil maddelerinin te’hiri ise gayr-ı câiz bulunmağla merkûm Ali’ye öküz sâriki diyerek üzerine hücum iden atlı ve iki nefer çoban her kimler ise bi’l-taharrî yedinden altmış olan eşyâlar ve yüz yetmiş üç guruş nukûd ile verese-i maktûlden müdde‘î her kim ise onun madde-i katili bi’l-muvâcehe ihbâr itmiş olan merkûman Yusuf ve Hasan’ın ve maktûlün teftiş me’mûru tarafından yapılmış olan keşfiyesinin serî‘an bu cânibe irsâl ve ihzârlarına dâir kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 23 Ramazan sene (12)88 ve fî 25 Eylül sene (12)87.

Numero 151

Fermân-ı samîlerine imtinâlen işbu ‘arzuhâl ve zabıta derkenârı bi’l-mütâla‘a sâhib-i ‘arzuhâl Bozo Peyro nâm şahıs Çoban Abdülkadir’in yirmi beş re’s ağnâmının tazmîninden dolayı mâhkûman mahbûs bulunduğu hâlde Keşişlik karyeli Osi Zeri nâm kimesnenin dahi iki bin beş yüz guruş nukûd ve bir mikdâr eşyâsının sârik-i yataklıkı iddi‘â olunarak icrâ-yı mehâkime ve ve tutulan istintaklarında iddi‘â-yı vâk‘â merkûm merkûm Bozo üzerine derece-i subûtda bulunduğundan el’ân

mahbûsta hummâ ‘illetine mübtelâ olub mahbûsda kaldıkça (--) şîfâyab olacağı tabîb-i belde tarafından bâ-raport beyân olunmuş ve merkûm celb ile mu‘âyene olundukda fi’l-hakika nâ-mizâc olduğu nâhiye-i hâlinden anlaşılmış olmağla oradan bir tarafa gitmemek üzere kesb-i sıhhatinden hükümete teslîm olunmak üzere nefsine kefîl-i kavîye alınarak tahliye-i sebîli tezekkür kılınmış olmağla olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 30 Ramazan sene (12)88 ve fî 2 Teşrin-i evvel sene (12)87.

Numero 152

Carmilik tarikinden bir sene mukaddem Bağdad kârbânından sirkât olunmuş olduğu sâbit ve tebeyyün iden yirmi bir ‘aded kâlemden ‘aynen tahsîl olunan yedi ‘aded kilim ‘aynen bi’l-müzâyede dokuz yüz guruşa fürûht olunarak ve on dört kalemin bahâları dahi mezkûr yedi ‘aded kilim bahâlarına (--) bin sekiz yüz guruş nakden sâriklerden tazmîn ve tahsîl olunarak cem‘ân iki bin yedi yüz kilim bahâsının emâneten sandık emini Sâbık Mübarek Efendi’ye teslîm olunmuş olduğu tahkîk kılınmış olmağla icrâ-yı icâbı bâbında fermân. Fî 2 Şa‘bân sene (12)88 ve fî 3 Teşrin-i evvel sene (12)87.

Numero 153

Birecik kazasına tâbi‘ Çukur Çiftlik karyesinde katilen vefât iden AlBeyroğlu Hamo’nnun vârisi tarafından olunan iddi‘â ve tutulan istintakda maktûl-i mezbûr karye-i mezkûra civârında kendü bağında beytütet ideriken karye-i mezbûreli Hasan Emin’in oğlu Şerif ve karındaşı Salih ve Ali Meşkun’un oğlu İbrahim ve Rum Kal‘a’ya tâbi‘ Çakallu karyeli Hallo’nun oğlu Mehmed tarafından katil olunduğu beyân ve bu vechle madde-i katile karye-i mezbûreli Nimetoğlu Mehmed ve Mamo’nun oğlu Abdo ve Birecikli Zabtiye Bekir ve Yusuf Kerime’nin karındaşı Fettah ve Surdepe karyeli Hâcı İbrahim ve Surik karyeli Abasu nâm kimesnelerin ma‘lûmâtı olduğunu ifâde ve tezkâr itmiş ve bunların li-ecli’l-mehâkime ve’l-ihbâr bu cânibe irsâlleri lâzımeden olduğu hâlde hiç birisi gönderilmemiş olduğundan sâlifü’l-ismi kesânın cümleten ve daha sâir ma‘lûmâtı olanların seri‘ân bu cânibe ihzârları zımnında kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri iktizâ iderolbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 2 Şa‘bân sene (12)88 ve fî 4 Teşrin-i evvel sene (12)87.

Numero 154

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde sâhib-i ‘arzuhâl Kileci Marda’ya müdde‘î-i ‘âlîye Ecder Hâcı Mehmed bağırmak bir tokat darb itmiş olduğu iddi‘â ve kaleme alına istintakları fezlekesinde ikisi dahi Suruç kazasına tâbi‘ Harabanaz karyesinde bulundukları hâlde merkûm Mardo râkip olduğu olduğu espinin bir ‘aded ni’âlîni düşürüp merkûm Hâcı Mehmed dahi na‘l-ı mezkûru bulmuş olduğundan benim espin na‘lıdır bana ver deyu merkûm Mardo taleb ve ol-dahi ‘îtâsında muhâlefet itmesiyle virursin vermem deyu meyânelerinde vukû‘ bulan münâza‘ada merkûm Hâcı Mehmed mezbûr Mardo’ya bir tokat darb eylemiş olduğu müstebân ve keyfiyet merkûm Hâcı Mehmed’den istifsar olundukda sûret-i inkârda bulunmuş ise de li-ecli’l-ihbâr ikâme olunan karye-i mezbûreli Mustafa’nın oğlu Alo ve dğer Mustafa’nın oğlu Ahmed’den ba‘de’l-tahlîf ihbârlarıyla merkûm Mardo’ya bir tokat darb eylediği tahakkuk itmiş olduğundan cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i tevkîfi olan fî 3 Şa‘bân sene (12)88 târîhinden i‘tibâren merkûm Hâcı Mehmed’in bir hafta müddetle habsı lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 3 Şa‘bân sene (12)88 ve fî 5 Teşrin-i evvel sene (12)87.

Sayfa 104

Numero 155

Suruç kazası muzâfâtından Arab Bakari karyesinde Cilo’nun oğlu Şeyho’nun hânesinde leylen beytûtet ideriken tabanca kurşunuyla cerîhan ve katilen vefât iden İsmail’in vârisi ‘ammizâdesi Mehmed tarafından bi’l-asâle ve’l-vekâle olunan iddi‘â üzerine karye-i mezbûra muhtarı İbrahim ve merkûm Şeyho ile sâir lâzım gelanlerin icrâ olunan istintakları esnâ-yı leylen mezbûrda merkûm Şeyho hânesinde hazır bulunmayub Birecik kazasında olduğu beyân olunmuş ise de karındaşı Beşer ile Musto’nun ol-gice hâne-i mezkûrda hazır bulundukları ifâde ve tezkâr kılınmış olmağla madde-i katile dâir merkûmandan ba‘zı şeyler istifsar olunmak üzere merkûm Beşe ve Musto’nun bu cânibe sür‘at-ı ihzârlarına dâir Suruç kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 4 Şa‘bân sene (12)88 ve fî 6 Teşrin-i evvel sene (12)87.

Numero 156

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu merbût ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a sâhib-i ‘arzuhâl Şeyho Birecik kazasına tâbi‘ Tahyan karyesi sâkinlerinden olub Keferdon karyeli İbrahim Kerime’nin eşyâ sâriki dinilerek fî 26 Rebiü’l-evvel sene (12)88 târîh ve kırk dört numerolu tahrîrât ve zîrî mazbatalu istintak mûcebince kaza-yı mezkûr kaimmakâmlığından vürûd idub habsen tevkîf olarak istintak-ı mezkûra ba‘de’l-mutâla‘a celb ve icrâ-yı mehâkimeleriyle tekrâr kaleme alınan istintakları hülâsasında müdde‘î-i merkûm İbrahim’in târîhden üç sene mukaddem hânesinden iki bin beş yüz guruş mikdârı eşyâsı sirkât olunub sâriki kim olduğunu bilinemediği hâlde târîhden beş altı mâh mukaddem merkûm Şeyho işte mezbûr İbrahim’in ol-vakt eşyâlarını damadım İbiş sirkât idub bana getürmüş idi deyu karye-i mezbûreli Toronoğlu Hüseyin ile Hayan’ın oğlu Ahmed’e söylemiş olduğunu beyân ve merkûm Şeyho’dan tazmîni iddi‘â ile keyfiyet merkûm Şeyho’dan istifsar olundukda iddi‘â-yı vâk‘âyı sûret-i inkârda olub ve merkûm İbrahim li-ecli’l-ihbâr mezbûran Ahmed ve Hüseyin celb ve ikâme iderek başka başka isti cevâb olunduklarında merkûm Şeyho mezbûr İbrahim Kerime’nin ol-vakt sirkât olunan eşyâsını damadım İbiş bana getürdü deyu sekiz mâh mukaddem lisânıyla ikrâr eylemiş olduğunu ihbâr itmişler ise de lede’l-tedkîk merkûm Hüseyin’in ihbârı ‘arz-ı tahtında olub çünkü merkûm Şeyho sekiz mâh mukaddem kendüsüne söylemiş olduğu hâlde şimdiye değin sükût iderek sebîli istifsar olundukda fi’l-vâki‘ merkûm Şeyho bana böyle söyledi ise de merkûm İbrahim söylemedim ancak geçen gün Şeyho komşumuzdan birisiyle münâza‘a iderek kızı dahi bana bağırmak itâle-i lisân ve saçıma sakalıma şetm eylediği içün bende İbrahim’e haber virdim deyu (--) vâki‘ olan ihbârı hâkime medâr olmadığı misillû merkûm İbiş hakkında evvel ve âhir bir emâre görülemetip ne müdde‘î tarafından hakkında iddi‘âsı ve ne muhbirler tarafından bir gûnâ ihbâr olunmuş olunduğundan iddi‘â-yı vâk‘âyı lâkin merkûm Şeyho üzerine ise de merkûm İbrahim diğer muhbir götürmek üzere gitmişler ise de el’ân zuhûr itmemeş cihetle merkûm Şeyho ise hüsn-u ihtiyâr (?) olarak dört mâhı mütecâviz olarak bilâ-hükm mahbûsiyeti gadrı mûceb olmağla Urfa’dan bir tarafa gitmemk kefâlet-i kavîyeye rabtıyle muvakkaten tahliye-i sebîli ve müdde‘î-i merkûm İbrahim’in diğer muhbiri her kim ise li-ecli’l-ikâme bu cânibe sür‘at-ı celb ve ihzârı zımnında Birecik kaimmakâmlığından emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân. Fî 9 Şa‘bân sene (12)88 ve fî 11 Teşrin-i evvel sene (12)87.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Numero 157

Taraf-ı sâmîlerine imtinâlen işbu istid‘â bi’l-mütâla‘a sâhib-i ‘arzuhâlin zevç-i Müslüm Urfalı Balcı Hatrar’ın hânesinde bundan akdem katilen vefât iden Taşcı Ali oğlu Müslüm’ün madde-i katiline dâir ba‘zı tahkîkat zımnında fî 7 Muharrem sene (12)88 târîhiyle habsen tevkîf kılınmış ise de icrâ olunan istintakından merkûmun madde-i katilden hakkında bir gûnâ emâre görünemediği mukaddem ve muahharen tahakkuk ve tebeyyün itmiş ve kendüsü ise çoluk çocuk sahibi olub yedi sekiz mâhdan beru bil’â-hükm mahbûsiyetini gadrını mûceb olmağla nefsine kefîl-i kavîye alınarak tahliye-i sebîli tezekkür kılınmış olmağla olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 10 Şa‘bân sene (12)88 ve fî 13 Teşrin-i evvel sene (12)87.

Numero 158

(--) celâbında bulunan ‘askerî siyâre tabur ağası Refiklü Yusuf Ağa’nın işbu ‘arızâsı Mefari Hişe (?) karyesinde Kadıan ‘aşiretinden katilen vefât iden bir neferin katili dinilan Afazle ‘aşiretinden Ahmed bin Mehmed’i karye-i mezbûra ahâlisinden Mustafa ve Şeyh Mehmed ve Şeyh Tâhir ile katil-i merkûmun pederi mezbûr Mehmed nâm kimesneler ketm ve ihfâ itmiş olduklarından dolayı merkûmunun bu cânibe ihzâr olundukları beyânından ‘ibâret olub tıbk-ı fermân-ı mutasarrıfîleri üzere eşhâs-ı merkûmun celb ile yegân yegân icrâ olunan istintakları kezâlikesinde maktûl-i merkûmun kim olduğunu ve ne mahalde katil bulunduğuna dâir ber-vechle ma‘lûmâtları olmadığı beyân eyledikleri misillû katil dinilan merkûm Ahmed’in pederi mezbûr Mehmed dahi karye-i mezkûrda hazır olmayub Urfa’dan ‘avded ideriken heman esnâ-yı rahda eşhâs-ı merkûmun ile (--) olunub ihzâr olunduğu ve oğlu merkûm Ahmed hayli vakitden beru zûr-ı kıt‘asından karındaşı Yeşen’in ‘indinde bulunduğunu beyân itmiş olmağla bu sûretçe merkûmun madde-i katilde zî-medhâl oldukları tutulan istintaklarından isbât olub ancak katili dinilan mezbûr Ahmed her nerede ise bulub hükümete götürmek ve istiknâh-ı madde olunmak üzere pederi merkûm Mehmed’in kefâlet-ı kavîyeye rabtıyla muvakkaten tahliyesi ve haklarında bir emâre görülmeyen Mustafa ve Şeyh Tâhir’in dahi nefislerine kefîl alınarak ahillâ-yı sebîlleri tezekkür kılınmış olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 11 Şa‘bân sene (12)88 ve fî 13 Teşrin-i evvel sene (12)87.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Numero 159 **

Zabıtanın işbu jurnâli mugâddî Debbağhâne mahallesi ahâlisinden Hâcı Bekir'in oğlu Mustafa nâm şahıs mahalle-i mezbûreli Abdullah'ın oğlu Ahmed'in gece sâ‘at dört buçuk raddelerinde sirkât kasdıyla hânesine dühûl iderek Karagol tarafından tesâdüf derdest olunduğu andan (?) ‘ibâret olub tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkime ve kaleme alınan istintakları fezlekesinde merkûm Ahmed kendü hânesinde dam üzerinde (--) iken sâ‘at üç dört raddelerinde kendüsüne veca‘ (--) ‘arızî olub aman aman deyu bağırarak havlıya nüzûl iderek merkûm Mustafa'ya tesadüfüyle burada ne geziyorsun diyerek hırsızlık etmeye geldim demiş olduğunu beyân ve keyfiyet merkûm Mustafa'dan istifsar olundukda leyle-i mezbûrda kendü dükkânından kalkub hânesine gideriken merkûm Ahmed'in hâne kapusunu açık bulub içerude aman aman sedâsını işiterek ‘acabâ bu hânede ne olmuş deyu içeru girub hâne havlusunun merkûm Ahmed'e tesâdüfle Ahmed sana ne olmuş bağırıyorsun didiğinde ben hırsıza (--) işte sen hırsızsın diyerek beni tutub o hâlde komşularından Salih'in oğlu Yusuf ile Meddarcı Süleyman dahi geldiler deyu beyân ve kefiyet merkûman Yusuf ile Süleyman'dan istifsar olundukda merûm Ahmed tarafından olunan ihbâr üzerine merkûmun hânesine gidub mezbûr Mustafa'yı getürdüklerinde burada ne geziyorsun dediklerinde ben hırsızlık etmeye gelmişim didiğini ihbâr itmişler ise de merkûm Ahmed'in hânesi açık olub merkûm Mustafa dahi aman aman sedâsını işidub içeru girmiş olduğunu istintak-ı vâk‘âdan anlaşılmış ve her ne kadar merkûm sirkât kastıyla dühûl itmiş olsa bile esbâb-ı (--) (--) bir şey alamamış olduğu tahakkuk itmiş olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz otuzuncu ‘ilâvesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i habsı olan fî 28 Cemâziye'l-evvel sene (12)88 târîhinden i‘tibâren üç mâh müddetle habsi lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret. Fî 16 Şa‘bân sene (12)88 ve fî 18 Teşrin-i evvel sene (12)87.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Sayfa 105

Numero 160

Zabıtanın işbu jurnâli mugâddî Urfa ahâlisinden Çender'in oğlu Mustafa ve Mâhbest Bozo'nun oğlu Emin nâm şahıslar Narenci Câm‘î mahalleli Topal

Ahmed'in hânesine girub 'iyyâlini cebren hâneden çıkarmak maksadında oldukları merkûm Ahmed tarafından Teftiş Mustafa Efendi'ye ihbâr ve mûmâ-ileyh tarafından tarafından beş nefer zabıta ile merkûmânı derdest sırada merkûm Emin firâr idub mezbûr Mustafa (--) olunmuş ise de mûmâ-ileyh Mustafa Efendi bir takım itâle-i lisân ve mu'âmele-i hakarette bulunduğu beyânından 'ibâret olub merkûm Topal Ahmed celb ile icrâ olunan istintakında mezbûr Mustafa ve Emin hânesine girub zevcesine sarkıntılık itmiş olduğu iddi'â da bulunmuş ise de iddi'â-yı vâk'âsını tebeyyün ettirmiş ve keyfiyet mezbûr Mustafa'dan istifsar olundukda firârda bulunan refîki merkûm Emin ile birlikde meyhânede arakı içub sarhoş olduğunu ikrâr ve kimesnenin hânesine girdiğini ve mûmâ-ileyh Mustafa Efendi'ye itâle-i lisân ve karşı koyduğunu küllîyen inkâr itmiş ise de Zabıta Ali ve Onbaşı ve Zabıta Halil ihbârlarıyla merkûm Mustafa'nın mûmâ-ileyh Mustafa Efendi'nin kader ve nâmusuna nefsîyye virecek derecede mu'âmele-i hakaret itâle-i lisân eylediği tahakkuk ve tebeyyün etmi ve kendüsü zaten uygunsuz makûlesinden bulunmuş olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz on ikinci maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i habsı olan fî 23 Ramazan sene (12)88 târîhinden i'tibârendört mâh müddetle habsı lâzım geldiğinden ve firârda bulunan merkûm Emin'in behemehâl derdest olunması husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 16 Şa'bân sene (12)88 ve fî 18 Teşrin-i evvel sene (12)87.

Ed-dâ'î-i reis-i temyîz.

Numero 161

Tarafeynîn celîleye icrâ-yı mehâkimelerinde sâhib-i 'arzuhâl Bakçeci Süleyman'ın başkasından vâki' bakçesi derûnuna bi'l-âre pusulâda muharrerü'l-ismi Urfalı Reşo'nun oğlu Salih ve Hâcı İmam'ın oğlu Mehmed ve Kebabcı Osman ve Reşo'nun oğlu Ali ve Tütüncü Abdullah'ın 'ammisioğlu Şeyho nâm kimesneler bir mikdâr duhân götürüb gizliyerek işbu duhânımızı buradan ref' iderek ve bu merkûmun Süleyman tarafından her çend kendülere kendülere söylenmiş ise de ahfâ itmediklerine mebnî merkûm Süleyman dahi mezkûr duhânı bakçiden dışarı koyub merkûmun gelub ahz ve ref' itmişler ise de sen ne içün bizim duhânı dışarı

bırakıyorsun diyerek cümlesi birlikde giceleyn gelub merkûm Süleyman'ı darb ve başından cerh itmiş olduklarını lede'l-istintak iddi'â ve keyfiyet eşhâs-ı merkûmundan yegân yegân istifsar olundukda merkûm bakçesine duhân ihtîfâ itmiş olduklarını ve merkûm Süleyman işbu duhânımızı buradan ref' eyleyek deyu ahfâ itmeleri üzerine bakçiden dışları bırakub gelup duhânı ref' itmiş olduklarını mukır olub ancak darb ve cerh iddi'âsını sûret-i inkârda bulunmuşlar ise de li-ecli'l-ihbâr ikâme olunan bakçe komşularından Bakçeci İsrafil ve Gamsız'ın oğlu Halil ve Mada2nın oğlu Ali'nin ba'de'l-tahlîf ihbârlarıyla leylen mezkûrda vukû' bulan şamata üzerine merkûmun mezbûr Süleyman'ın bakçesine varub sâlifü'l-ismi eşhâs cümlesi birlikde olarak merkûm Süleyman'ı darb itmekde oldukları tahakkuk ve tebeyyün itmiş olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan mesârif-i cerrâhiyesinin ba'de'l-tazmîn târîh-i tevkîfleri olan fî 14 Ramazan sene (12)88 târîhinden i'tibâren merkûm Salih ve Mehmed ve Osman ve Ali ve Şeyho nâm kimesnelerin bir mâh müddetle mahbûsiyetleri lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân. Fî 17 Şa'bân sene (12)88 ve fî 18 Teşrin-i evvel sene (12)87.

Ed-dâ'î-i reis-i temyîz.

Numero 162

Taraf-ı sâmîlerine imtinâlen işbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a ashâb-ı 'arzuhâl Reşo ve Alo el-Maliğ Suruç kazasına tâbi' Zehvan karyesi ahâlisinden olub Rum Kal'a kazasına tâbi' Kökel karyeli Bazi Hîdî ve Ramazan nâm kimesneler bin seksen guruşluk eşyâ sâriki dinilerek fî (--) Cemâziye'l-âhir sene (12)88 târîhli kaza-i mezkûr kaimmakâmlığından bâ-mazbata ve istintaknâme bu taraf ihzâren vürut itmişler ise de istintak-ı mezkûr (--) noksân olub li-ecli'l-ihzâr olan müdde'î-i merkûman Bazi ve Ramazan ile Arah karyeli Deymezoğlu Müslüm ve sârik-i merkûman (--) dinilub kaza-i mezbûrda kefâletle tahliye olunmuş olduğu istintak mevrûdiden münfehim olan Arab nâm şahıs ve madde-i sirkâti (--) itmiş olan Hâcı Kürdi ve Ali Kali ve Hamdi Mai Acem nâm kimesnelerin ikmâl-i istintak ve mehâkime zımnında bu tarafa irsâllerine dâir kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri fî 15 Cemâziye'l-âhir sene (12)88 târîhli i'lâm 'acizânemizde 'arz ve beyân olunmuş ise de kaimmakâmlık-ı mezkûrdan henüz

cevâbı vürûd itmemiş ve merkûman ise üç mâhı mütecâviz bilâ-hükm mahbûsiyetleri gadrı mûceb olmağla müdde‘îleri vürûduna değin Urfa’dan bir tarafa gitmemek üzere nefislerine kefîl-i kavîye alınarak muvakkaten tahliye-i sebîlleriyle sâlifü’l-ismi kesânın sâ‘at ihzârları zımnında kaimmakâmlık-ı mezkûra müekkid emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 17 Şa‘bân sene (12)88 ve fî 19 Teşrin-i evvel sene (12)87.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Numero 163

Sâhib-i ‘arzuhâl Simo Suruç kazasına tâbi‘ Medib karyesi ahâlisinden olub Yoğunburç karyeli Remi Kavîye ile vukû‘ bulan mehâkime ve kaleme alınan istintakları fezlekesinde merkûm Saco kendü malıdır diyerek mezbûr Remi on dört re’ keçi mübâdele itmiş olduğu bir mehâr deveyi muahharen Hâcı Karto’nun karyeli Müslüm’ü ‘abâsı elinde istirdât itmiş olduğundan mezkûr keçilerde merkûm Simo’dan tazmîni iddi‘â ve keyfiyet Simo’dan istifsar olundukda mehâr-ı mezkûru merkûm Remi Kavîye ile on dört keçiye mübâdele ve mezkûr keçileru Urfa’da kasab esnâfından Katro’ya üç yüz elli bir guruşa fürûht itmiş olduğunu ikrâr ancak mehâr-ı mezkûr kendü malı olduğunu ifâde ve tezkâr iderek Hâcı merkûm Müslüm ise mezkûr deve kendü malı olduğu hâlde hânesinden sirkât olunduğunu bi’l-muvâcehe tahakkuk ve tebeyyün ettirdikden sonra keyfiyet tekrar merkûm Süleyman’dan su’âl olundukda şeytan şerrine uğrayarak deve-yi mezkûru Müslüm’ün leylen hânesinden sirkât eyledim deyu ikrâr ve i‘tirâf idub mezkûr keçiler mâl-ı mesrûk olduğu hâlde merkûm Katro mübâya‘a itmiş ise de kendüsü kasab esnâfından olub beher gün ağnâm ve keçiyi mübâya‘a itmekde olduğundan mezkûr keçiler mesrûk olduğunu bilmeyerek almış olduğu tahkîk kılınmış olduğundan esmâni olan üç yüz elli bir guruş merkûm Simo’dan bi’l-tazmîn ashâbı tarafından i‘tâ kılınmış olmağla kânun-ı cezânın iki yüz yirmi dördüncü maddesi ahkâmına tevfîkan ve tarîh-i habs olan fî 20 Rebiü’l-âhir sene (12)88 târîhinden i‘tibâren merkûm Simo’nun dört mâh müddetle habsı lâzım gelmiş olmağın olbâbda ve her hâlde irâde ve fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 19 Şa‘bân sene (12)88 ve fî 21 Teşrin-i evvel sene (12)87.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Numero 164

Birecik kazasına tâbi‘ Çekun Çiftlik karyeli Salih tarafından takdîm olunub fî 20 Teşrin-i evvel sene (12)87 târîhli ‘arzuhâlinde târîhden dört mâh mukaddem karye-i mezbûreli Ali Kati nâm şahıs familyasıyla ma‘ân merkûmun üzerine hücum ve kendüsünü darb ile müte‘addid yerlerinden cerh eyledikden başka zevcesinin kolunu dahi bıçak ile cerh iderek mezbûrayi su kuyusuna endaht idub yarım sâ‘at sonra nezbûrenin cenazesi karye-i mezbûra muhtarı Yusuf ve ahâli-i karyeden Hassa Ayi ve ibn-i Ali Tiri ve Sülo Kaçgan ve Eddas Naim’in oğlu Mehmed ma‘rîfetiyle kuyudan çıkarılarak keyfiyeti merkûm Salih kaza-i mezkûr hükümetine ‘arz ve iştikâ üzerine hafiye me’mûru ta‘yîn olunarak cenazeyi ba‘de’l-keşf merkûm Ali Kati derdest ve habsen tevkîf kılınarak kırk gün kadarı mahbûs olduğu hâlde sebîli tahliye kılındığı ifâde olunmuş ve bu keyfiyet on mâhdan beru vukû‘ bulmuş olduğu merkûm Salih’in dahi ifâdesinden anlaşılmış olduğu hâlde kaza-i mezkûr kaimmakâmlığından henüz bu âna kadar bir gûnâ ma‘lûmât virilmediği ve katil dinilan merkûm Ali Kati mahbûs iken sebîli tahliye olarak (--) hak edilmediği mugâyyir ‘adil ve hakkâniyet olunmuş olmağla buna dâir tutulan istintak cenazenin kuyudan hîn-i ihrâcında teftiş me’mûru tarafından yapılan mezkûr keşfiye ile ma‘ân merkûm Ali Hami ve karye-i mezbûra muhtarı Yusuf ve ibn-i Ali Tiri ve Sülo Kaçgan ve Osi Tamin oğlu Mehmed ve keyfiyet daha sâir ma‘lûmâtı olan eşhâsın li-ecli’l-mehâkime ve’l-istintak bu cânibe sür‘ât-ı ihzârlarına dâir kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 20 Şa‘bân sene (12)88 ve fî 22 Teşrin-i evvel sene (12)87.

Sayfa 106

Numero 165

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde sâhib-i ‘arzuhâl Bakkal Abdurrahman müdde‘î-i ‘âlîye Cerci Sabbağ’dan gaz yağı mübâya‘a ideriken merkûm ile adamı Şakiri kendüsünü darb ve itâle-i lisân itmiş olduklarını da‘vâ ve keyfiyet merkûmandan istifsar olundukda sûret-i inkârda bulunmuşlar ise de müdde‘î-i merkûm tarafından li-ecli’l-ihbâr ikâme olunan zabtiye neferâtından Deli Süleyman ve Seriyye Mahmud ve ahâliyiden Hâcı Dayızâde Mahmud ve Küncü Mahmud nâm kimesnelerin bi’l-vech-i ba‘de’l-tahlîf ihbârlarında yalnız merkûm Şakiri mezbûr Abdurrahman’a bir tokat darb eylediği tahakkuk ve tebeyyün itmiş

olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddes ahkâmına tevfîkan ve târîh-i tevkîfi olan fî 19 Şa‘bân sene (12)88 târîhinden i‘tibâren mezbûr Şakiri’nin bir hafta müddetle habsı lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 20 Şa‘bân sene (12)88 ve fî 22 Teşrin-i evvel sene (12)87.

Numero 166

Maktûl-i mezbûrun vâris-i müdde‘îleri ile madde-i katile ma‘lûmâtı olan şâhidlerin Rum Kal‘a kazasına tâbi‘ ‘Omarlı karyeli Hamzaoğlu Mustafa karye-i mezbûreli Ali’nin oğlu Ali’nin katilmış.

Maktûl-i merkûmun vâris-i müdde‘îleriyle madde-i katile ma‘lûmâtı olan şâhidlerin kaza-i mezkûra tâbi‘ Tahron kayeli Mustafa ve Mehmed ve Şeyho ve Osman ve Hasso nâm şahıslar kerye-i mezbûreli Yazıcıoğlu Mustafa’nın katili oldukları.

Maktûl-i merkûmun vâris-i müdde‘îleriyle madde-i katile ma‘lûmâtı olan şâhidlerin kaza-i mezkûra tâbi‘ Ermenel karyeli Seras karye-i mezkûrali Seva’nın oğlu Mahmud’un katili olduğu.

Bu dahi (?) Behzenli kazası sâkinlerinden Hâcı Yusuf’un oğlu Ali Rum Kal‘a’ya tâbi‘ Köhüş Bakar karyeli Hasso’nun katili (?).

Bu dahi (?) kaza-i mezkûra tâbi‘ Keferkâb Karyeli Karaca Mehmed’in oğlu Veysi karye-i mezbûreli Abdullah’ın oğlu Alo’nun katili olduğu.

Bi’l-âre esâmîleru muharrer olduğu üzere Rum Kal‘a kazasında vukû‘bulmuş olan katil maddelerinden dolayı Urfa mahbûsunda bulunan katillerin ikmâl-i istintaklarıyla murâfa‘a-i şer‘iyye ve mehâkime-i nizâmiyelerine bakılmak üzere lâzımü’l-ihzâr olan vâris-i müdde‘îleriyle muhbirlerin madde-i katile ma‘lûmâtı olanlar her kimler ise anların behemehâl celb ve ihzârları lâzımeden olub şimdiye değin her çend def‘â taraf-ı eşrâf mutasarrıfîlerinden kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i ‘âlîyeleri tastiri buyurulmış ise de el’ân matlûb olunan kesândan hiç biri vürûd itmeyub ve üzerlerine katil iddi‘â olunan eşhâsın ise tûl-müddet bilâ-hükm mahbûsiyetleri haklarında gadrı mûceb olduğundan bi’l-âre esâmîleru üzerlerine virilan şürûhan muvebince maktûl-i merkûmların vâris-i müdde‘îsi ve muhbirleriyle husûs-ı katile ma‘lûmâtı olan şâhid ve sâirlerin bilâ-te’hir hiç birisi (--) ser’ân bu

cânibe irsâllerine dâir Rum Kal‘a kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 21 Şa‘bân sene (12)88 ve fî 23 Teşrin-i evvel sene (12)87.

Numero 167

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde teb‘â-yı Devlet-i ‘Âlîye’nin Süreyani milletinden Celef Cerco’nun kızı müdde‘î-i ‘âlîye Tuma’nın oğlu Davud’un zevcesi olub meyânelerinde ba‘zı münâferet husûl geldiğinden dolayı zevcen ile ne içün hoşnut itmiyorsun dimesinde benim müzâyakam var mezbûrenin hayatını alub fürûht ideceğim deyu bir takım şamatadan sonra merkûm Cerco’ya iki iç tokat dahi darb itmiş olduğunu iddi‘â ve keyfiyet mezbûr Davud’dan istifsar olundukda merkûm merkûm Cerco’ya yalnız bir siller vurduğunu mukır ve mu‘terif olub ve merkûmun yüzünde üç beş mahalde çizgi izi dahi hâlâ nümâyan bulunduğundan cea kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 21 Şa‘bân sene (12)88 târîhinden i‘tibâren merkûm Davud’un bir hafta müddetle müddetle habsı lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 22 Şa‘bân sene (12)88 ve fî 24 Teşrin-i evvel sene (12)87.

Numero 168

Suruç kazasına tâbi‘ Nilharman karyesi ahâlisinden olub kayınpederi Alo el-Birgü’yü katil itmiş dinilerek fî 25 Zi’l-hicce sene (12)87 târîhli kaza-i mezkûr kaimmakâmlığından ihzâren bu tarafa vürûd itmiş olan Alo el-Tâhir’in icrâ olunan istintakında maktûl-i mezbûrun vârisi ve karye-i mezbûra muhtarıyla çend nefer söz aklân (?) ihtiyârların celbi lâzım gelmiş ve bundan akdem kaza-i mezkûr kaimmakâmlığına taraf-ı eşrâf mutasarrıfîlerinin emirnâme yazılmış ise de henüz gönderilmemiş olduklarından husûs-ı katile dâir olan istintakın ikmâli zımnında maktûlün vârisi ve karye-i mezbûra muhtarıyla madde-i katile ma‘lûmâtı olanlar her kim ise anların sür‘at-ı ihzârlarına dâir kaimmakâmlık-ı mezkûra müekkid emirnâme-i ‘âlîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 22 Şa‘bân sene (12)88 ve fî 24 Teşrin-i evvel sene (12)87.

Numero 169

Fermân-ı sâmilerine imtinâlen işbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a sâhib-i ‘arzuhâl Mami Taşra Derkezanlı mahallesi sâkinlerinden olub Bakçeci ... Ağa’nın

bakçesinden duhân bağınından beş batmân mikdârı duhân sirkât itmiş olduğu müdde‘î tarafından iddi‘â ve icrâ olunan muvâcehe ve mehâkimelerinde merkûm Mami duhân-ı mezkûru kendü hânesine ihtîfâ eylemiş olduğu hâlde (--) merkûm ma‘rifetiyle çıkarılmış olub ancak bakçe-i mezkûrda duhân bağınından sirkât itmeyub diğer bir bakçede duhân bağınının altunda görmüş olduğunu beyân itmiş ise de mâdem ki duhân-ı mezkûr hânesinden çıkmış olduğu derkâr itmiş diğer bakçede buldum deyu ifâdesine sem‘ i‘tibâren olmayub duhân-ı mezkûr kıymetinin ba‘de’l-tazmîn cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz yirmi beşinci maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 4 Ramazan sene (12)88 târîhinden i‘tibâreniki mâh müddetle habsı lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 2 Ramazan sene (12)88 ve fî 2 Teşrin-i sânî sene (12)87.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Sayfa 107

Numero 170

Rum Kal‘a kaimmakâmlığının işbu tahrîrâtında tevârîh-i muhtelife ile gönderildikleri ‘arz olunan verese ve muhbirler tevârîh-i mezkûrda vürûd itmiş ise de ba‘zen yalnız müdde‘î gönderilerek muhbirler gönderilmemiş ve ba‘zen yalnız bir muhbir gönderilerek diğer muhbirler ile sâir erbâb-ı ma‘lûmât irsâli olunmamış ve bir madde de matlûb olunan kesân cümleten vürûd itmedikleri hâlde yalnız bir ve ikisinin vürûduyla maksad hâsıl olamayacağından iş‘âr-ı sâbık vechle mezkûr katil maddelerine dâir olan müdde‘î ve muhbir ve erbâb-ı mal‘ûmat her kimler ise birisi bilerek ve bırağılarak sirkât-ı irsâllerinin te’kid buyurulması iktizâ ider olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 4 Ramazan sene (12)88 ve fî 5 Teşrin-i sânî sene (12)87.

Numero 171

Mehâkime-i ticâretin işbu mazbata müeddâsı meclis-i ticâretin rü’iyet ideceği başlıca maddeler şirket ve istikrâmen ve ahz ve i‘tâ ve iflâsı ve havâle ve teferru‘âtı maddelerindan ‘ibâret olduğu hâlde bir vakitden beru mevâd-ı mezkûra meclis-i temyîz ve şer‘î-şerifde fâsıl ve rü’iyet olmakda olduğu beyânından ‘ibâret bulunmuş ve ma‘lûm-ı ‘âlî-i asafâneleri buyurulduğu üzere vilâyet-i nizâmiyenin on birinci maddesinde ticâret ve şirketten hâdis olan da‘vâların rü’iyet ve mehâkimesi mutlaka

ticâret mehâkimelerine ‘âit olduğu gösterildiği gibi kânunen umûr-ı ticâretden ‘add olunan mevâd dahi li-ecli’l-ticâre fabrikacılık ve komisyonculuk ve nakliye ve fürûht olunacak her nevi‘ eşyâ müzâyede içun mahal-i tahsis ve mu‘âmelâtı ve (--) (--) komisyon (--) (--) umuru ve bankaların mu‘âmelatı ve tüccâr ve sarrâf beyninde (--) olunan tahvilât ve (--) poliçe senedâtı ve bir mahalden diğer mahale yazılan bunu tahvilât husûsları olub işbu ta‘dâd olunân maddelerden hiç birisi şimdiye değin meclis-i ‘acizânemizde fâsıl ve rü’iyet olmayub ve taraf-ı erşrâf hazret-i mutâsarrıfîlerinden meclis-i arızânemizde havâle buyurulmakda olan maddeler ol-emirde bi’l-mütâla‘a şer‘î-şerife ta‘allûk olduğu hâlde mehâkime-i şer‘iyyeye ve ticârete müt‘âllik bulunduğu sûretde meclis-i ticârete dersa‘âdete havâlesi gösterilmekde olduğu misillû hukuk-ı cinâyet nev‘înde bulunanların daha zâten temyîzde fâsıl ve rü’iyet olunması nizâmı iktizâsından bulunduğundan o misillû hukuk-ı cinâyet maddeleri meclis-i ‘acizânemizde rü’iyet olunarak sarf-ı umûr ticârete müt‘âllik maddelerden hiçbir madde şimdiye kadar meclis-i ‘acizânemizde rü’iyet olmamış olduğunun meclis-i mezkûr tarafından cevâben emir-i tebellüğ buyrurulması bâbında ve her hâlde fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 14 Ramazan sene (12)88 ve fî 15 Teşrin-i sânî sene (12)87.

Numero 172

Evrâk-ı mehâkimesinde işbu müzekkeresi bi’l-mütâla‘a üç bin guruş mehâkimeye mazbata mûcebince vireceğinden dolayı mahbûs olub ihzâr-ı iflâsda bulunan Kasab Karto nâm kimesnenin keyfiyeti iflâsına meclis-i ticâretçe bakılmak üzere mehâkime-i mezkûra havâle olunması istid‘âsından ‘ibâret olub merkûm Katro ise Tüccârdan olmayub ancak kasab makûlesinden olarak bu misillû esnâf dahi Tüccâr sanığıyla bakılamayacağı derkâr ve ticâret kânunnâme-i hümâyununda iflâsı maddesine dâir mevzû‘ olan müte‘addid maddelerde keyfiyet iflâsın usûl ve ahkâm-ı mahsûsesi vechle mehâkime-i ticâretde fasıl ve rü’iyet olunması lâzım geleceği aşikâr ise de o makûle iflâsı öteden beru ticâret hakkını ve za‘atında bulunub hakikaten ihzâr-ı iflâs itmiş olanlar haklarında olub yoksa merkûm Katro kasab makûlesinden bulunurda ashâb-ı matlûb birisine vireceği olan üç bin guruş deyu niçün meçhûlen iflâsını izhâr itmekle kendüsüne müflis nâzırıyla mu‘âmele olunmayacağı ve ikrârının hayluce düyûnâtı bulunmuş dinildiği merkûmun mahzu’l-battal-hak (?) itmek efkârından (--) eylediği ve düyûnât-ı mezkûra buraca meçhûl

bulunduğu verâseten ‘arz ve beyândır ve i‘lâm-ı mezkûrda meclis-i ‘acizânemizde mugayyir nizâm reisen madde rü’iyet olmakda denildiği fıkrasına gelince sâye-i ‘adâlet-vâye-i hazret-i bi’l-şâhide meclis-i temyîzde fasıl ve rü’iyet olunan mevâdın hiç birisi nizâme ve kânuna mugayyir görülmemiş olduğu hâlde i‘lâm-ı mezkûrda ber-vechle ‘arz olunduğu fevka’l-gâye istiğrâb olunmuşdurve ma‘hâzâ merkûm Fetro’nun ashâb-ı matlûbu meclis-i ‘acizânemizde ifâde-i hâl ile tâ‘ciz itmişler dinildiği mutâla‘a olundukda merkûm Katro ol-emirde tüccâr olmadığı tüccârdan bulunmadıkları hâlde işte reisan-ı tüccârdan gidub maddelerinin ticâretde rü’iyetle isrâr ve tâ‘ciz itmekde oldukları ancak mugayyir nizâma ve kânun olub her kangı dâireye her ne cins da‘vâ olur ise olsun cânib-i hükümete olâ ‘arzuhâl takdîmiyle taraf-ı hükümetden merci‘ mâhsusuna havâle olunacak ‘arzuhâl üzerine maddeye bakılacağı nizâm-ı mü’yyisi iktizâsından olub yoksa meclis-i mezkûrun ashâb-ı matlûb hakkında bi’l-’arzuhâl fasıl ve rü’iyet maddeye kıyâm itmekde oldukları mugayyir nizâma olduğunun ve merkûm Fatro kasab makûlesinden olub Tüccârdan bulunmadığı hâlde da‘vâsı mehâkime-i ticârete havâlesi lâzım gelmeyeceğinin meclis-i mezkûra cevâben emir-i tebliğ buyurulması iktizâ iderolbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 14 Ramazan sene (12)88 ve fî 14 Teşrin-i sânî sene (12)87.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Numero 173

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a sâhib-i ‘arzuhâl Mehmed Tatar Höyük karyeli Mehmed Şebli’nin sirkât olunan yedi re’s keçisinin sirkât iddi‘âsıyla mahbûs olub icrâ olunan mehâkime ve istintaklarında müdde‘î-i merkûm mezkûr keçileru leylen sirkât olunarak taharrî itmekde iken bir rasını Urafa’da Kasab Hafız yedinde bulub istifsar eyledikde merkûm Hafız kasab esnâfından olub şuradan buradan her gün ağnâm ve keçi iştirâ itmekde olduğundan mezkûr keçiler dahi yalnız dört re’s olduğu hâlde mâl-ı mesrûk olduğunu bilmeyerek iştirâ eylediği ve merkûm Mehmed dahi mezkûr dört re’s keçileru beş ‘asker yine yazılub gitmiş olan Şeyho nâm kimesne li-ecli’l-fürûht kendüsüne virmiş olduğunu

ikrâr ve i‘tirâf idub mezbûr Şeyho sûret-i inkârda olarak müdde‘î-i merkûm Hafız mezbûr Mehmed tarafından sirkât olunduğu iddi‘â itmekde ise de mücerred merkûm Mehmed’in sirkât eylediği tahakkuk itmeyub ancak mâl-ı mesrûk yedinde bulunmuş olduğundan ba‘de’l-tazmîn cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz otuzuncu maddesi zeyline tevfîkan ve târîh-i mahbûsı olan fî 12 Şa‘bân sene (12)88 târîhinden i‘tibârenbir mâh müddetle habsî lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 15 Ramazan sene (12)88 ve fî 15 Teşrin-i sânî sene (12)87.

Sayfa 108

Numero 174

Kanberiye mahallesinin İmâm ve muhtar ve ihtiyârları tarafından takdîm olunub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu ‘arzuhâl lede’l-mutâla‘a tarafeynin celbiyle istintak-ı lâzımeleri bi’l-icrâ müdde‘î-i ‘âlîye Ali’nin oğlu Dudkanlı Mustafa mahalle-i mezkûr ahâlisine şetm ve mahalle nâmus söz söylemiş olduğu ahâli-i mahalleden Yusuf ve Ahmedi Küri nâm kimesnelerin ihbârlarıyla üzerine bi’l-tebeyyün cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz on dördüncü maddesine tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 5 Şevvâl sene (12)88 ve fî 5 Kânun-i evvel sene (12)87 târîhinden i‘tibâren merkûm Mustafa’nın bir hafta müddetle habsen tevkîfi lâzım gelmiş olmağla olbâbda ve kâffe-i hâlde emir-u fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 8 Şevvâl sene (12)88 ve fî 7 Kânun-i evvel sene (12)87.

Numero 175

Fî 18 Ramazan sene (12)88 târîhli ve beş yüz altmış üç ‘umûm numerosuyla merkûm Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i ‘âlîsinden şeref-südûr buyurulan emirnâme-i ‘âlî-i vilâyet-penâhide ebâb-ı cünha ve cinâyetin beher üç ayda bir jurnâlinin zîri meclis-i temyîz tarafından musaddak olarak bi’l-tazmîn takdîmi irâde ve fermân buyurulmuş ve mehâkime-i nizâmiye hakkında mevzû‘-yı nizâmnâmenin on sekizinci maddesinde muharrer olub beher sene hitâmında tanzîm ve takdîmi lâzım gelan ve da‘vâ-yı metbû‘ cedveli bâ-tazmîn işbu seksen sekiz senesi Muharrem’inden i‘tibâren (--) kazalardan celb olunan cedveller ile takdîm olunduğu

kayden tebeyyün itmiş ve matlûb buyurulan üçer aylık erbâb cünha ve cinâyet cedvelinin sâ‘at-ı takdîmi dahi lâzımeden bulunmuş olmağla da‘vâ-yı muhtelif cedveli müstesnâ olmak üzere yalnız erbâb-ı cinâyet ve cünhânın isim ve şöhret ve tehdîd olunan mecâzatlarını nutk-ı melfûfen nümûneye tevkîfen işbu seksen sekiz senesi Muharrem’inden i‘tibâren beher kıt‘âsı üçer aylık olmak üzere dokuz mâhlık zîri mazbatalu üç kıt‘a cedvelin sür‘at-ı tanzîm ve cânib-i vilâyete takdîm olunmak üzere bu cânibe sür‘at-ı tesyârı husûslarının Birecik ve Rum Kal‘a ve Suruç kazalarına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri iktizâ ider olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 8 Şevvâl sene (12)88 ve fî 7 Kânun-i evvel sene (12)87.

Numero 176

İşbu tegrafnâme-i ‘âlî-i vilâyet-penâhi meclisce karâin ve ceride-i mâhsusa kayd ve işâret ile mücrimin defterlerinde ismi görülemediği irâde ve fermân buyurulan ‘Azazla ‘aşiretinden Halil’in refîki Abdullah’dan fî 15 Eylül sene (12)87 târîhli mahbûsda ecel-i mev‘ûduyla vefât eylediği kayden tebeyyün itmiş ve merkûm Halil dört sene müddetle mâhkûmen mahbûs olub henüz ikmâl-i müddet eylediği fî 17 Ramazan sene (12)88 târîhli cânib-i ‘âlî-i vilâyete takdîm kılınan mücrimin defterinin yirmi dördüncü numerolu esâmîlerunde ‘arz ve işâret kılındığı defter-i mezkûrun meclis-i ‘acizânemizde mevcûd bulunan sûretinden müstefad olunmuş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 8 Şevvâl sene (12)88 ve fî 8 Kânun-i evvel sene (12)87.

Numero 177

İşbu telgırafnâme-i vilâyet-penâhide sebeb-i tahliyelerinin iş‘ârı emir ve irâde buyurulan Çeval karyesi civârındaki değirmende katilen vefât iden Mehmed’in katil-i keyfiyeti Mico ve Süleyman nâm kimesneler üzerine iddi‘â olunarak mukaddemâ icrâ olunan istintak ve mehâkime-i nizâmiye ve murâfa‘a-yı şer‘iyyelerinde yalnız değirmen-i mezkûr müştereklerinden Hasso nâm kimesnenin ihbârıyla merkûmanın katil olundukları ihbâr ve tanzîm olunan mazbata ve i‘lâm-ı şer‘iyyesi cânib-i vilâyete takdîm ve tesyâr ile fî 23 Cemâziye’l-âhir sene (12)84 târîhi ve iki yüz elli dokuz numerosuyla cevâben şeref-südûr buyurulan emirnâm-i ‘âlî ve müfettiş

Hükkam vilâyet tarafından olunan işâretde değirmen-i mezkûr müşterekân mutasarrıf olanların cümlesi veyâhûd içlerinden ba‘zıları mevcûd ise şer‘ân diyet-i kassâm lâzıme geleceğinden istinâfen icrâ-yı mehâkimeler irâde ve fermân buyurulması üzerine müceddiden icrâ-yı mehâkimeleriyle cânib-i şer‘î-şerifde icrâ olunan murâfa‘alarında verese-i maktûl tarafından iddi‘â-yı vâk‘âyı isbâtdan izhâr-ı ‘acz edilerek erbâb-ı kassâmiden ve değirmen-i mezkûr müştereklerinden Hasso nâm kimesneye bi’l-muvâcih celîleyle elli def‘â tahlîf-i şer‘î olunarak keyfiyet diyet-i kassâmeye munkalib olub ve zaten merkûman Mico ve Süleyman yalnız mezbûr Hasso’nun ihbârıyla iki seneye karîb mahbûs bulunduklarından fî 15 Rebiü’l-evvel sene (12)85 târîhi ve kırk numerolu mazbata mûcebince sebîlleri tahliye olunduğu ve Müteveffâ Ali Bey’in mâhdumu İbrahim’in katilleri dinilan Mehmed Bey’in oğulları Bekir ve Ahmed ve Ömer nâm kimesneler dahi ol-vakt olunan iddi‘â üzerine bir müddet mahbûs bulunmuşlar ise de kazası kaimmakâmlığı tarafından mevrûd-ı istintaklarından üzerlerine bir tebeyyün görülemediği misillû meclis-i ‘acizânemizde dahi tutulan nutkîyesinde ve lâzım gelan tahkîkat ve tedkîkat-ı ‘acizânemizde dahi bir emâre ve karâ’in görülemeyub ve ol esnâda müdde‘îleri dahi savuşub gitmiş olduklarından keyifsizliklerinden nâşî kesb sıhhati ettikde hükümete teslim olunmak üzere kefîlâ-yı kavîyeye rabtıyla sebîlleri ihlâ olunduğu fî 29 Zi’l-hicce sene (12)86 târîhi ve üç yüz on yedi numerolu Canka karyeli Ömer oğlu Mehmed’in katili Mamo’nun oğlu Ahmed üzerine dahi madde-i katile dâir yalnız bir muhbir ikâme olunub isimleri virilan ve defe‘âtle taleb olunan beyne (?) ikâmesnden izhâr-ı ‘acz ile muahharen da‘vâdan dahi meccânen fergât iderek savuşub gitmiş ve merkûm Ahmed dört seneye mütecâviz bilâ-hüküm mahbûs bulunduğundan fî 19 Zi’l-hicce sene (12)87 târîhi ve iki yüz otuz beş numerolu mazbata i‘lâm müciblerinde sebîli tahliye olunduğu kuyûdan mâhsuslarından tabeyyün itmiş olmağla ifâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 11 Şevvâl sene (12)88 ve fî 11 Kânun-i evvel sene (12)87.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Numero 178

Beşinci ordu-yı hümâyun saka piyâde beşinci alâyı üçüncü tabur sekizinci bölüğün yedinci onbaşısı olub işbu şehr-i Şevvâl’in üçüncü çarşanba gicesi leylen

sâ‘at bir buçuk raddelerinde Urfa’lı Hâcı Absa’nın oğlu Bedir ile Câmi‘-i Kebir mahalleli ‘a’ma Ali Hafız’ın ‘a’ma zevcesine sokak arasında eliyle sarkıntılık itdiğinden dolayı taht-ı istintakında bulunan Bekir nâm neferin icrâ olunan istintakında leylen mezkûrda merkûm Bedir kendüsüne tesâdüf idub gel seninle bir mahale gidub gelelim didiğinde merkûm ile berâber Hâcı Mehmed’ın hânesine gelur iken esnâ-yı rahda mezbûraye tesâdüf eylediklerinde merkûm Bedir mezbûr ‘aciz bir ‘avret zannıyla el itmiş olduğu ve buna tüccârdan Davud Efendi ve ‘abâcı Molla Mehmed rast geldikleri lede’l-istintak anlaşılmış ise de bu keyfiyetde merkûm Bekir’in hafî (?) olduğu ve mezbûr Bedir ise öteden beru uygunsuz makûlesinden olub hatta bu husûsdan dolayı çend günden beru firârda bulunmuş ve tahkîkat-ı vâk‘â ile tutulan istintakda merkûm Bekir üzerine bir tebeyyün görülemediğinden mensûb olduğu tabur-ı cânibine ‘âzâm olunmasının Urfa binbaşısı Refiklü Kamil Efendi tarafına beyân ve iş‘ârı ve merkûm Seyyid’in lede’l-taharrî derdest olunması husûsunun cânib-i zabıtaya emir ve irâde buyurulmaları tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 11 Şevvâl sene (12)88 ve fî 11 Kânun-i evvel sene (12)87.

Sayfa 109

Merkûm Kuzgancı Aruş’un oğlu Akob Urfa muzâfatından Bozabad nâhiyesine tâbi‘ Çömlekçi karyesi civârında giceleyn katilen vefât iden icrâ olunan istintak-ı lâzıme ve tahkîkat-ı mehâkimelere katili kim olduğu ber-vechle bilinemeyub bilâhere karye-i mezkûra ahâlisine şer‘ân diyet-i kassâme lâzım gelmekle iktizâ-yı şer‘îsi derdest-i icrâ olunduğu.

Bundan akdem ihityar bir kuzgancının oğlu telef edilmesi üzerine biçâre pederi şer‘ân kassâme (--) kıyam idilmiş eylemiş olduğu hâlde istid‘âsına su’âlen sem‘ i‘tibâr olunmuşdur.

Merkûm Kahveci Mardo’nun oğlu Aruş’un katili Urfa ahâlisinden Hâcı Kordon’un oğlu Hasan üzerine iddi‘â olunarak merkûm bi’l-ahz derdest-i icrâ olunan istintak-ı lâzımesinden el’ân mahbûsda olub hâkim-i şer‘î ve kânunîsi ba‘de-mâ bâ-mazbata ve i‘lâm-ı ‘arz olunacağı .

Kezâlik Kahveci Mardo nâm kimesnenin oğlu bıçak ile mecrûh edilerek cerihasından (--) vefât eylemişdir.

Meclis-i temyîze havâle olunan Müslüm ve gayr-ı Müslüm teb‘â-yı Sultâniyenin bi’l-cümle da‘vâlarında kayden müsâvat-ı nazır ‘itinâda kâiden (--) muktâza-yı şer‘î ve nizâmiyesi üzere icrâ ve tedkîk olunageldiği cihetle zevât-ı teb‘ânın birbirleriyle muhârebe ve meşâka ve sîr günâ şer‘î ve devâ‘îleri vukû‘yla meclise havâle olundukça şer‘ân ve kânunen ve nizâmen ve her günâ mu‘âmele-i mer‘â ve mültezim ise ashâb-ı (?) İslâm ve Ermeni ile milel-i sâire efrâdı beyninde kat‘â fark ve tenmyîz olmayub mütemadiyen ahkâmı câri ve mer‘â itdikleri ve milel-i mûcedidenin ‘umûm milleti cihetine gelince sâye-i ma‘rü’l-nidâye-i (?) Hazret-i Padişâhide hiçbir milletin diğer milletle bir gûnâ tagallüb ve ta‘dîlleri mesbuk ve meşhur (--) râ‘di ve vukû‘t-ı şahsiyiden ‘ibâret olan mevâd-ı ‘âlîde olduğu gibi burada fasıl ve rüesâ oluna geldiği.

Müslümanlar ne hisse ile Ermeni’leri çarşu ve Bazar demeyip darb ediyorlar ve ne sebeble Papas’ımıza ve mezhebimize ve hakaret ediyorlar bu gibi yolsuzlukların hîn-i vukû‘nda tarafımızdan iştikâ olunduğu hâlde İslâm’dan bir şâhidi zor ikâme idub da‘vâlarını kazanıyorlar artık müstehâk cezâ olunan eşhâs-ı te’dip olunmaz biz dahi bâb-ı ‘âlî’ye müâc‘ât iderek ba‘de-mâ bu belde de ikâmet edemeyeceğimizi ‘arzla bize bir başka irâ‘e olunmasını istid‘â ideceğinizdir.

Üçüncü madde üzerine virilan şerh-i mefâsıl (--) (--) (--) mâ‘adan müsâvat cümlesi milel-i Müslüm ve gayr-ı Müslüm hakkında bilâ-esnâ-yı cârî ve mer‘â olub bu bâbda bihakkında nemâ hiçbir millet ve hey’et-i efradının bihak bir diyeceği ve hilâf-ı iddi‘â idenler var ise madde ve delil müdde‘âsını ta‘yîn ve (--) eylemesi lâzım geleceği misillû hele esâret maddesi veçhen menü’l-vücûda millet-i İslâmiyiden millet-i Ermeni tarafından kat‘ân ve katıbet kabul ve tasdîk olunur şey olmayub cümlesi ve cümlemiz tanzîmat-ı hayriye ve teşkilât-ı cedide ahkâm-ı ‘adliye sence dînen ve dînen şekil olvechde serbesti ve hürriyet kâmile-i meşru‘â’ya mazhar ve nâil olduğumuzun edâ-yı müteşekkirinden ‘arz ve kasr olduğumuzu i‘tirâf iderek devâm ‘umur-ı şevket muvaffakiyet hazret-i nâ-cedâriye-i (--) fermân de‘âvet gayr-ı ber-gâr ve efkârımız olmadığı.

Ahâli-i (?) Müslüm tarafından kâide-i müsâvat icrâ olunmuyor (--) cerîlerin zamanında olduğu gibi şimdi dahi bizi (--) kollamak istiyorlar.

Merkûm Serab Rum Kal‘a’ya tâbi‘ Arzel karyesi sâkinlerinden olub karye-i mezkûrali Havan’ın oğlu Mehmed’in kaili olmak üzere kaza-i mezkûrdan bâ-mazbata ve istintaknâme ihzâren bu tarafa gelmiş ise de burada madde-i katile merkûmun ikrârına olan şehâdet üzerine mebnî olub bu ise şer‘ân ve kânunen cây nazar-ı dikkat olduğundan bi’l-defa‘at muhâbere ve (--) ve bi’l-âhare şâhidler meclis-i temyîze hükümetçe celb ve ihzâr edilerek takrirler istimâ‘ olunduktan sonra kânunen katil olmasına karar ve mazbata virilmiş ise de cihet-i şer‘iyyesi henüz tekmîl ve icrâ olunmakda bulunduğu.

(--) nâm Cebenli bir Hırsitiyan iki seneden beru mahbûsda kalmıştır merkûmun üzerine hâlâ bir kabâhat tebeyyün itmedi merkûmun (--) ve babası ise burada dilenmektedir şu mesele-i nazırı dikkate almanızı rica iderum.

Urafa sancağı dâhilinde Kurulmuş (?) nâmında çiftlik olmayub Kızıl Höyük isminde bir (--) var ise de bu gibi harab olmuş iki nefer Germüşlü Ermeni da‘vâlar henüz hükümetçe sebkat itmemiş olduğu.

(--) hafta kadar Oluk nâm çiftlikde Germüşlü iki Ermeni Helâl derecesinde mecrûh idilmiş olduğundan hükümetçe ‘arzuhâl idildiği hâlde icrâsına bakılmadığı.

Müdde‘î-i mezbûr Maro ve Urfalı Hâcı Halil’den mede’l-hâkime hakaret da‘vâsı iderek icâb-ı icrâ olunmuş olduğu.

(--) on yedisinde Kömürcü Receb’in Hâcı Halil nâmında bir oğlu Bağdas çarşusında bir Ermen’e her nasılsa gücenub papasına ve mezhebine ve milletine şetm hakaret eylemişdir.

İşbu katil-i ‘âam maddesi dahi (--) şöyle dursun bir efrâd tarafından dahi aslâ ve kat‘â işitilmemiştir.

(--) maddesi.

(--) manzume gazetesine virilub bir sûret-i celb-i vilâyet-i celîlesi emirnâmesiyle reis-i livâya irsâli buyurulmuş derûn-ı mektub sûretinde Serkebs Rahab Efendi ile Mutasarrıf Livâ Sa‘adetlü Ali Kemal Paşa hazretleri meyânelerinde ceryân iden mükâlemede münderiç olan mevâdın köhne keyfiyet ve sâhifeleri bi’l-âre madde (--) üzerlerine şerh olunduğu üzere (--) millet-i merkûmenin rüesâ-yı Romanya ve cismâne-i bizzat hazır oldukları her bir maddenin evrâk-ı mevcûdesi (--)

konularak hükümet ve meclisce ceryân iden mu‘âmelat ve icrâatın kâffesi başka başka delil ve sened ile isbât ve tasdîk olunduğu misillû rüesâ-yı mûmâ-ileyh dahi milletçe ahâli-i Müslüm ‘aleyhinde kâlen ve kalmen (?) hiçbir gûnâ şikâyetleri

Sayfa 110

olmayub gerek memleketçe hüsn-i ihtirâ‘ ve mu‘âşeret ve gerek hükümet-i seniyyece min-külli’l-vücûda ka‘îden ‘adl ve müsâvata (--) dolayı (--) izhâr ve teşekküre Mehmed nâm du‘â-yı (--) Ömer ve Şevket ve Müfkit hazret-i padişâhi tekrar (--) yâd ve tezkâra mübâret itmiş olmalarıyla ‘arz ve beyân hâl-i ma‘rifetinde iş‘ar zeyl hîn-i ‘acizânemiz tarafından bi’l-tahrîr buyurulması olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 13 Zi’l-ka‘de sene (12)88.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Numero 179

İşbu emirnâme-i ‘âlî-i vilâyet-penâhi bi’l-mütâla‘a ve ceride-i mahsûsununa kayd ve işâret ile Kilis kazasına tâbi‘ Terşkin karyesinde maktûlen vefât iden Mehmed’in katili dinilan karye-i mezbûreli Hando nâm şahıs firâr iderek Suruç kazasına gelmiş olduğunu beyân-ı ‘âlîsiyle merkûmun ahz ve (--) olunarak mâhfûzan Haleb vilâyet-i celîlesi cânibine irsâli irâde ve fermân buyurulmuş ve taraf-ı eşrâf mutasarrıfîlerinden mezkûr Suruç kaimmakâmlığına vukû‘ bulan emir-i iş‘âr üzerine merkûm Hando ihzâren bu tarafa vürûd iderek tevkîf kılınmış ve merkûm ile müdde‘îleri Haleb vilâyeti merbûtatından (?) bulunduklarından müdde‘îleriyle li-ecli’l-mehâkime mâhfuzen cânib-i vilâyete irsâli tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 12 Şevvâl sene (12)88 ve fî 12 Kânun-i evvel sene (12)87.

Numero 180

Sâhib-i ‘arzuhâl Urafalı Bekiro’nun Ağızhan kayesinde vâki‘ arazilerune ‘Aynbirek karyesi zirâ‘atçileru tarafından müdahale vukû‘ götürülmüş beyânıyla müdahale-i vâk‘âyı hîn-i men‘ ve defe‘âtle ahâli-i merkûm cânibinden üzerine hücum ve darb olunduğu iddi‘âsından ‘ibâret ise de tarafeynin meclis-i ‘acizânemize celbiyle mehâkime ve kaleme alınan istintakları hülâsasında mezkûr ‘Aynbirek karyesi zirâ‘atçilerunden Cuma ve Molla Halil ve Osman ve Müslüm nâm

kimesneler kendü taht-ı tasarruf ve hırâsetlerinde bulunan arazilerune çift sürmekde iken merkûm Berkiro esbine rakib olduğu hâlde merkûmların ‘andına gelub işbu zirâ‘at ve filâhat itmekde olduğunuz araziler her ne kadar bizim ‘Ahızhan karyesi hududundan me’mûrı mâ‘rifetiyle ikraz ve tefrîk olunmuş ise de bu tarlalarda hakkınız yokdur deyu mezkûr ‘Ağızhan karyesinde bulunan İslâm’dan İmam ile Senyo ve Hıristiyan zirâ‘atçı şeriklerinden ismi ma‘lûmumuz olmayan Hâcı Gaffur ile üzerlerimize hücum ve hatta kendüsüyle beraber ön ayak bulunan Şeyho’nun oğlu İmam nâm kimesneye kılıncı virub mezkûr kılınç ve değnek ve taş ile bizleri darb ideriken refîklerinden Hıristiyan Niko’nun yüzüne merkûm İmam’ın kılıncı isâbet iderek bir mikdâr cerh olub cümlemiz taş ve değnek ile darb ve cerh olunduğumuzdan sonra Molla Halil’in ellerini dahi arkasından bağlayarak (?) bizi çift ve çubukdan men‘ ve tarlalarımızı ahz ve zabt eylemişler deyu iddi‘â ile eser-i cerh-i merkûm Cemo’nun belinde ve Molla Halil’in yüzünde ve Osman’ın sağ elinde ve Müslüm’ün eli dirseğinde hâlâ nümâyan olub keyfiyet merkûm Bekiro ve İmam ve Senyo’danbaşka başka istifsar olundukda mezkûr ‘Aynbirek karyesi ahâlisinin zirâ‘at itmekde oldukları araziler bizim hududun dâhilinde zirâ‘at itmekde deyu ahâli-i merkûmeyi beyân eylemedikde cümlesi başıma tecemmu‘ idub beni taş ve değnek ve kılınç ile darb ve cerh eylediler ana mebnî bizim şeriklere haberi itdim anlar gelub beni yedlerinden hülâsa eyledi iddi‘âsıyla merkûm Bekiro tarafından ifâde ve beyân olunmuş ise de bir mahalinden eser-i darb ve cerhden yara ve bere görülemediği misillû merkûm İmam dahi sûret-i inkârda olub ve merkûm Sinyo dahi ancak meyânelerini tefrîk içün gitmiş olduğunu tezkâr eylemiş ise de ahâli-i karyeden Hâcı Gaffur (?) kesân ile beraber merkûm Senyo münâza‘ada bulunduğunu inkâr eylemesi üzerine Güçya ‘aşiretinden olub karyeteyn-i mezkûra tebeyyün (?) meyânında sâkşn Suruç kazasına tâbi‘ Kökanlı ‘aşiretinden olarak esâsi münâza‘aya ma‘lûmâtı bulunan Mehmed’in oğlu Osman ve diğer Mehmed’in oğlu Şeyho nâm kimesnelerin ba‘de’l-tahlid muvâceheten vukû‘ bulan istintaklarında ber-minvâl muharrer merkûm Bekiro (--) mezkûr Ağızhan karyesi ahâlisini tahrik ve mukâvemete teşvik ile merkûm İmam dahi yedinde kılınç olduğu hâlde Hâcı Gaffur (?) kesân ile mezkûr ‘Aynbirik karyesi zirâ‘atçileru üzerine hücum ve esnâ-yı münâza‘ada merkûm Bekiro esb üzerinde (--) (--) ben ben vururum deyu söylemekde olduğunun ve mezbûr Molla Halil’in ellerini arkasından bağlatdığını bi’l-muvâcehe

makâm-ı şehâdetde ihbâr ve ifâde itmiş olduklarından ihbârat-ı vâk‘â ve netice-i vâk‘âya nazaran ahâli-i merkûmenin darb ve mecrûhiyetleriyle asâsi münâza‘a ve çiftlerinin te‘âtiline merkûm Bekiro ve İmam nâm kimesne bârî ve efsâri mûceb oldukları tahakkuk ve tebeyyün itmiş olmağla işbu harekât vâk‘âlar cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz seksen beşinci maddesi ahkâmına tevfîkan merkûm Bekiro ve İmam’ın târîh-i tevkîfleri olan fî 13 Şevvâl sene (12)88 târîhinden i‘tibârenüç mâh müddetle mahbûsiyetleri lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 14 Şevvâl sene (12)88 ve fî 14 Kânun-i evvel sene (12)87.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Sayfa 111

Numero 181

İşbu emirnâme-i vilâyet-penâhi ve melfûf-ı mezkûra sûreti bi’l-mutâla‘a Urfalı Adile nâm hatun üç bin yüz kadar guruş vireceğinden dolayı mahbûs bulunan şikâyetli Mâho nâm kimesnenin mezbûra hatuna sekiz bin yedi yüz elli guruş vireceği olduğu hâlde beş bin yedi yüz bulunan guruş îfâ idub bir kıt‘a ‘ilim ve haber ahz iderek üç bin elli guruş zimmeti kalmış olduğu mezbûrenin vekil-i Tüccâr Davud Efendi tarafından bâ-’arzuhâl iddi‘â ol-vechle meblağ-ı mezkûr zimmet sarîhi bulunduğu merkûm Mâho tâifen ikrâr ve i‘tirâf iderek vekil-i merkûm azafle (?) müvekkele-i mezbûr tarafına te’diyesine hükm-i şer‘î lâhık olub bâ-i‘lâm-ı şer‘î mahbûsi bulunduğu hâlde meblağ-ı mezkûrun târîhinden iki buçuk mâh mukaddem müvekkele-i merkûm tarafına îfâ ve sebîl-i ahillâ olunmuş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 17 Şevvâl sene (12)88 ve fî 17 Kânun-i evvel sene (12)87.

Maktûl-i mezbûrun vâris-i müdde‘îleri her kimler ise anların ve madde-i katile ma‘lûmâtı olan kesânın

Rum Kal‘a kazasına tâbi ‘Ömerli karyeli maktûl Ali’nin Oğlu Ali

Bu dahi

Kaza-i mezkûra tâbi‘ Tahron karyeli maktük Yazıcıoğlu Mustafa

Bu dahi

Kaza-i mezkûra tâbi‘ Arzel karyeli Havva’nın oğlu maktûl Mehmed

Bu dahi

Kaza-i mezbûra tâbi‘ Keferkab karyeli Abdullah’ın oğlu maktûl Alo

Bu dahi

Kaza-i mezkûra tâbi‘ Gemüşbakar karyeli olub Samatlı Ali tarafından katil olunan Hasso

Numero 182

Bi’l-âre ‘arz olunduğu vechle Rum Kal‘a kazasında bundan vukû‘ bulan isim ve şöhretleri bi’l-âre muharrer maktûllerin katilleri iddi‘âsıyla bâ-mazbata ve istintaknâme tevârih-i muhtelife ile ihzâren bu tarafa vürûd idub ikmâl-i mehâkime ve murâfa‘aları zımnında tevkîf kılınmış olan eşhâsın murâfa‘a-i şer‘iyye ve mehâkime-i nizâmiyeleri içün maktûllerin vâris veya vekilleri ve tariklerinden ikâme ve ihzârı lâzım gelan muhbirler ile madde-i katile bi’l-etrâf ma‘lûmâtı olanların bu cânibe sür‘at-i irsâllerine dâir maimakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri tevârif-i muhtelife ve nihâyetü’n-nihâye fî 28 Zi’l-hicce sene (12)88 târîhi ve yüz otuz dört numerolu i‘lâmat-ı mutekaddime-i ‘acizânemiz üzerine kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîleri tastîr buyurulmuş ise de sâlifü’l-zikr matlûb olunan kesân vürûd itmeyerek ve sıhhat-ı sürüncede kalmış ve bu kesân (?) hakkında lâzım gelan mazbata ve i‘lâmatın sür‘at-ı tanzîm ve takdîmi peyderpey câbib-i vilâyet-i celîle istinmede olduğundan başka katil dinilan eşhâs tûl-müddet bilâ-hükm mahbûs olarak matlûb olunan kesân dahi dikkat ve zamanıyla (?) gelmedikleri hâlde gitdikçe netice-i musahhar dûçar te’hir ve kesb-i selâbet ile bi’l-âhire müşkilâtı (--) olacağından bi’l-âre muharrer maktûllerin mukaddem ve muahhar matlûb olunan vâris-i müdde‘îleriyle ikâme idecekleri şâhid-i şer‘î ve nizâmileru her kimler ise anların hiç birisi giru bırakılmayarak seri‘ân bu cânibe ihzârları zımnında kaimmakâmlık-ı mezkûr müekkid emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 16 Şevvâl sene (12)88 ve fî 16 Kânun-i evvel sene (12)87.

Numero 183

Fî 19 Ramazan sene (12)88 târîhi ve yüz altı numerolu Birecik kaimmakâmlığından vürûd idub meclis-i ‘acizânemie havâle buyurulan zîrî mazbatalu istintak müeddâsı kaza-i mezbûra tâbi‘ Merc Haces karyeli Molla Hasan’ın oğlu Hâcı Nâmerahik Sadık karye-i mezbûreli Ayan’ın oğlu kezâlik Nâmerahik Hâcı Hami ile koşar iken mezbûr Sadık’ın belinde bulunan nâmlı bıçak merkûm Hami’nin böğrüne değip cerh ile yirmi gün sonra müte’essiren vefât eylediği beyânından ‘ibâret olarak keyfiyet mezbûr Sadık’dan istifsar olundukda kendüleri koşturan mezbûr Hami’nin ‘ammisi Azabi Süleyman olub ve merkûmun cerhi cüzvîcen ise de bir cerâh tarafından ateş ile yarası üzerine dağ ile tedâvi olunarak yarası (--) olub vefât eylediğini beyân ve bu bâbda istiknâh-ı madde olunmak üzere mezbûr (--) maktûlün pederleriyle kendüleri koşturan Azab Süleyman nâm eşhâsın ve cerihân mezbûru ateş ile tedâvi iden cerrah her kim ise onun seri‘ân bu cânibe ihzârları zımnında Birecik kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîleri şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 15 Şevvâl sene (12)88 ve fî 15 Kânun-i evvel sene (12)87.

Numero 184

Lâzım gelan vâris-i müdde‘îleri madde-i katile ma‘lûmâtı olan şâhid-i şer‘î ve muhbir-i nizâmların

Birecik ahâlisinden olub Taşa Mehmed nâm şahıs tarafından katil olunan Tarhoğlu Ahmed

Bu dahi

Kaza-i mezbûra tâbi‘ Nezilli maktûl Bido’nun oğlu İbrahim

Bi’l-âre ‘arz ve beyân olunduğu vechle Birecik kazasında bundan akdem vukû‘ bulan ismi ve şöhretleri bi’l-âre muharrer maktûllerin bâ-mazbata ve istintaknâme ihzâren bu tarafa vürûd itmiş olan katillerinin ikmâl-i mehâkime ve murâfa‘aları zımnında maktûllerin vâris veya vekilleri ve taraflarından ikâme ve ihzâr-ı lâzım gelan muhbir ve şâhidlerle madde-i katile bi’l-etraf ma‘lûmâtı olanların li-ecli’l-murâfa‘a bu cânibe sür‘ât-ı irsâllerine dâir kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin tastiri tevârih-i muhtelife ve nihâyet fî 28 (--) sene (12)88 târîhli i‘lâm mutekaddime-i ‘acizânemiz üzerine emirnâme-i mutasarrıfîleri şeref-tastîri buyurulmuş ise de matlûb olunan kesândan hiç birisi vürûd itmemiş ve

bundan dikkat ve zamanıyla gelmedikleri hâlde musahhah sürüncede kaldığından başka lâzım gelan hükme ri‘âyet hükm-i mazbata ve i‘lâmat şer‘îlerinin sür‘at-ı tanzîm ve takdîmi peyderpey cânib-i vilâyet-i celîliden emir-u iş‘âr buyurulmakda olduğundan ber-minvâl muharrer mukaddem muvahhid matlûb olunan kesânın bu cânibe sür‘at irsâllerine dâir kaimmakâmlık-ı mezkûra müekkid emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 17 Şevvâl sene (12)88 ve fî 17 Kânun-i evvel sene (12)87.

Numero 185

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu cürnâl bi’l-mütâla‘a hülâsa-i me’âli Hekim Dede mahallesi sâkinlerinden İbrahim’in oğlu Dede nâm kimesne mahalle-i mezbûra muhtarı Osman ile münâza‘a iderek merûm Osman’a bir tokat darb ve mezkûr tokadın te’sirinden merkûm merkûmun ön dişinden bir ‘aded dişinin tasaffî mikdârı şikest olduğu beyânından ‘ibâret olub tarafeynin celbiyle istintak-ı lâzımeleri icrâ olundukda merkûm Dede münâza‘a vukû‘nı ikrâr ile darb ve dişinin şikestini sûret-i inkârda olub li-ecli’l-ihbâr ikâme olunan mahalle-i mezbûreli Hâcı Derviş Ağa ve Ali’nin oğlu Dede ve İbrahim’in oğlu Müslüm nâm kimesneler ihbâr eyledikleri misillû Yüzbaşı Hafer Efendi ‘indinde bir tokar vurdum ve dişini kırdım diyerek ikrâr itmiş olmağla ba‘de nizâmen cezâsına bakılmak üzere dîn-i şer‘iyyesinin tedkîkat-ı muktaziyenin cânib-i şer‘î-şerife havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 19 Şevvâl sene (12)88 ve fî 19 Kânun-i evvel sene (12)87.

Sayfa 112

Numero 186

Urfa’ya tâbi‘ Yağım ‘aşiretinin göçebe makûlesinden olub Urfa’nın taşra mahalâtından Dergezenli mahallesinde sâkin bulunan Abdo’nun oğlu Şeyh Ahmed nâm şahıs zevcesi dinilan Mardinli Mehmed’in kızı Meryem’i guzerân iden seksen yedi senesi şehr-i Seferü’l-hayrın on dördüncü çaramba gicesi sâ‘at iki raddelerinde Arab Meydani mâhllesinde sâkin hemşehrilerunden Medine nâm hatunun hânesinde hançer bıçağıyla müte‘addid mahallerinden darb ve cerh iderek dört gün sonra müte’essiren vefât eylediğinden dolayı merkûm Şeyh Ahmed icrâ-yı istintak ve

mehâkime-i nizâmiyesiyle murâfa‘a-yı şer‘iyye zımnında habsen tevkîf ve istintak-ı lâzımesi icrâ olundukda kendüsü seyyâhinden olub li-ecli’l-seyyâha Diyarbakır vilâyet-i celîlesine tâbi‘ Reisü’l-’abân kazasında bulunduğu hâlde makûle-i mezbûra Meryem güyâ sâir kimesne ile fi‘il-i zinâya irtikâb itmekde olduğu ‘ilm-i ma‘nâda kendüsüne haber verilerek heman oradan Şeredhal ile hânesine gelub mezbûra Meryem’i hânede mevcûd bulmayarak nereye gittiğini vâlidesi Fatma’dan su’âl ile merkûm dahi müsâfirinle (?) Medine’nin hânesine gitmiştir deyu beyân eyledikde oradan mezbûrenin hânesine varub güyâ Mustafa Onbaşı’yı mezbûra Meryem’in üzerinde görerek merkûm Mustafa firâr ile kendü rü’yasını tasdîk içün elinde bulunan hançer bıçağıyla mezbûrenin fercinden ve sâir müte‘addid mahallerinden darb ve cerh iderek dört gün sonra vefât eylediğini tab‘an ikrâr ve i‘tirâf ve maktûle-i mezbûra Meryem merkûm Şeyh Ahmed’in hîn-i darb ve cerhinden iki mâh akdem mutallakası olduğunu vâlidesi mezbûra Fatma hîn-i istintakda iddi‘â ve işbu iddi‘âsını Ali Onbaşı ve Abdullah ile Ömer’in oğlu Müslüm ve Yusuf’un oğlu Mehmed ihbârlalrıyla tebeyyün eylediği misillû merkûm Mustafa Onbaşı’nın mezbûra ile o misillû mu‘âmele de bulunduğunun dahi asıl ve esâsi olmayub merkûm Şeyh Ahmed ikrâr-ı haliyle tahkîkat-ı vâk‘â ile nizâmen katil olduğu bi’l-tebeyyün cânib-i şer‘î-şerifden tedkîkat-ı mutaziyesi dahi derdest-i icrâda iken merkûmun mahbûsta hasta olarak her ne kadar usûl ve nizâmı vechle tahte’l-hânesinde (?) tedâvisine bakılmış ise de şîfâyab olamayub lede’l-keşf ve’l-mu‘âyene tabîb-i belde Hüseyin ve Teftiş Mustafa Efendi ve Muhzır Hasan Efendi virilan mâhmuren mehâdinden müstebân olmuş ve müteveffâ-yı merkûmun hâl-i ıtlak olunur nesnesi olmayub cenazesi cânib-i müriden bi’l-te’hîr kaldırılmış olmağla keyfiyetin cânib-i vilâyete ‘arz ve inhâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Numero 187

Fermân-ı sâmilerine imtinâlen işbu cürnâl bi’-mutâla‘a hülâsa-i me’âli Çekme Dede mahallesi sâkinlerinden Kahveci Hımhım Mâho nâm şahıs Pak Halil’in kızı Emine’nin başından bir ‘aded altun (--) kaçurmuş olduğu beyânından ‘ibâret olub tarafeynin celbiyle icrâ olunan istintakları hülâsasında mezbûra Emine’nin

vâlidesi Öşre merkûm Mâho'nun öteden beru dostu olub meyânelerinde dostluk mu'âmelesi bulunduğu hâlde mezkûr koca kızının başından ahz olunmuş denildiği mezbûra Öşre merkûm Mâho'nun hânesine gelub bu gün burada kalacaksın didiğinde yarın gelurum deyu mezbûra merkûm Mâho'yu takub itmek üzere mezkûr (--) rahat tarîkiyle merkûm Mâho'ya virmiş olduğu istintak-ı vâk'âlarında nümâyan ve mezbûra Öşre her ne kadar mezkûr (--) bu sûretle virilub kızının başından kaçuruldığını iddi'â itmiş ise de mezbûra merkûmun hânesine gelub birlikde otururarak kalkub gideriken aman sokakda beni görürler nasıl gideyim ve hem emâneten virdiğim (--) zâyi' eyleme didiğini kulağıyla işitmiş ve reisü'l-'ayn görmüş olan hâne şerikleri Osman nâm kimesne ba'de'l-tahlîf ihbâr eylediği misillû merkûm Mâho mezkûr (--) muahharen ben dostum Öşre'den emânet almışım yarın yanıma gelecek deyu göstermiş olduğunu mahâlle-i mezbûreli Abdurrahman nâm kimesne ifâde ve bir sâ'at sonra kendüsüne tesâdüfle bu Mâho niye ne içün ve vazgeçmiyor yarın yanına gitmek üzere (--) virdim diyerek lisânıyla söylemiş olduğunu ihbâr itmiş ve mezbûre dahi zaten uygunsuz makûlesinden bulunmuş olmağla istintak-ı vâk'â ve tahkîkat-ı sâireye nazaran merkûm Mâho mezkûr (--) cebren kaçurub keyfiyet minvâl muharrer üzere olduğı ve Ramazan-ı Şerif'de başından celben (?) kaçurulmış olan diğer bir (--) birâderi Hasan'ın dahi merkûm irâ'e olundukda kendüsü olmadığını bi'l-muvâcehe ifâde ve beyân itmiş ve ancak merkûm Mâho'nun mezbûre ile bu derece olan mu'âmele-i (--) hakkında töhmet bulunmağla bâ-hakkın hakkında olan emirnâme-i sâmi-i ihkâmına tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 8 Şevvâl sene (12)88 târîhinden i'tibâren otuz gün müddetle habsı lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 21 Şevvâl sene (12)88 ve fî 21 Kânun-i evvel sene (12)87.

Ed-dâ'î-i reis-i temyîz.

Numero 188

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a sâhib-i 'arzuhâl Saad ve fî 15 Ramazan sene (12)88 târîhli ve yüz iki numerolu tahrîrât ve melfûf istintak mûcebince Birecik kaimmakâmlığından vürûd idub bi'l-mütâla'a istintak-ı mezkûra müeddâsı bundan akdem kaza-i mezkûra nehr-i Fırat'dan geçmekde olan ağnâm tacirlerinden Halil nâm Tüccârın cevâbını merkûm Saad ve diğer tacir Bekir

Bey'e bilâ-sebeb itâle-i lisân iderek tabanca çekub ateş itmesiyle iki tarafın çobanları meyânında vukû' bulan münâza'aya merkûm Saad ve sebeb olduğu beyân olunmuş ise de merkûm burada icrâ olunan istintakında bir gûnâ münâza'a ve kimesneye tabanca çekdiğini küllîyen inkârda bulunduğu misillû istintak mevrûde-i mezkûrda dahi merkûm Saado'dan (?) istifsar ile ikrâr veyâhûd inkârı yazılmak lâzım gelur iken kaza-i mezkûrda tutulan istintakda merkûm Saado'dan bir gûnâ su'âl ve cevâb olunmadığı usulen vukû'da noksan bulunmağla hakîkathâlin ve istintak-ı mezkûrun netice-i sânîyesinin zîrî hak ve hakîki hâki olarak bir kıt'a mazbata ile bu cânibe sir'at-ı 'arz ve iş'ârı muhbirler her kimler ise anların li-ecli'l-ihbâr bu tarafa tesyâri zımnında kaimmakâmlık-ı mezkûra müekkid emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 23 Şevvâl sene (12)88 ve fî 23 Kânun-i evvel sene (12)87.

Numero 189

Zabıta tarafından virilan işbu curnâl hülâsası Şemerli 'aşiretinden Mayuf ve Mecnan nâm şahısların geçen günler Harran civârında vâki' olan gasb maddesinden dolayı ahz ve (--) me'mûren ta'yîn olunan Süleyman Çavuş ve Selim Onbaşı ile ma'iyetlerinde bulunan iki nefer zabıta Homteri nâm mahalde Kays 'aşiretinden Şeyho el-Tuvan'ın hânesine nüzûllarında merkûm Mayuf hâne-i mezkûreye gelub derdest olunmuş iken leylen merkûm Şeyho'nun oğulları otuz kadar kabilesi halefi ile ellerinden alub mezbûr Mayuf'u firâr ettirmiş oldukları beyânından 'ibâret bulunmuş ve ba'zı rüfekasıyla curnâlde işâret olunduğu vechle merkûm Mayuf ise bundan akdem Bağdadi el-Asl iki nefer (--) Harran karyesi civârından önlerine çıkub ma'lûmü'l-mikdâr nukûd ve eşyâlarını gasb ve gâret ve merkûm Muhban dahi Şemer eşkıyâsından olub kezâlik mukaddemce Urfa'ya (--) gelan 'Aneze'ye gazveye gidub gidub bir takım mâl ve mevâşî götürdüklerinden li-ecli'l-tahkîk bu tarafa celb olunmuş iken icâbı icrâ olunmaksızın (--) bu tarafdan savuşub giderek o misillû gazve ve sirkât-i fırsat bulundukça cerâin itmekde ve bu dahi Kays 'aşiretinden kendülere himâyet ve î'ane olmaktan (--) eylediği ber-minvâl muharrer esâre veuku'ân-ı mütevelliyelerinden his olunmuş olunmuş olmağla ve ma'hazâ bunların şu hâl ve harekâtları bi'l-mehâkime sâbit olduğu hâlde cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz on dokuzuncu maddesi ahkâmınca haklarında muvakkat kürek cezâsını istizâm ider ağır bir töhmet bulunmağla ba'de hükümü mazbata olunmak

üzere ol-emirde zabıtaca kîfâyet mikdârı suvâri ile muktedir bir zabıtın ta‘yîn olunarak merkûm Mayuf ve (--) ber-minvâl muharrer Mayuf’ı zabıta elinden öyle cebren ahz ve nüzûl (?) ve kaçırmaya mütecâsir olan eşhâsın behemehâl ahz ve (--) huzur-ı meclise ihzârı zımnında tabur ağalığına emir-u havâlesi iktizâ iderolbâbda. Fî 23 Şevvâl sene (12)88 ve fî 23 Kânun-i evvel sene (12)87.

Sayfa 113

Numero 190

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu curnâl bi’l-mütâla‘a bi’l-âre muharrerü’l-ismi ağnâm tüccârlarından Bekir Bey’e tabanca çekub ateş itmiş dinilerek bâ-mazbata ve istintaknâme Birecik kaimmakâmlığından vürûd itmiş olan Çoban Sado ve Nahron karyeli Yazıcıoğlu Mustafa’nın katilleri iddi‘â olunan eşhâsdan karye-i mezbûreli Osman nâm şahıslar mahbûsda nâ-mizâc oldukları beyân ce meclis-i ‘acizânemizde tabîb-i belde ma‘rifetiyle mu‘âyene olunduklarında bi’l-âre mâhmur (?) raportdan müstebân olunduğu vechle fi’l-hakika nâ-mizâc bulunduklarından mu‘âyene (?) (--) muhbusiyet hakkından mevzû‘ olan usûl ve nizâmiyete tevfîkan tahte’l-nezâre münâsib mahalde tedbir-i tedâvilerune bakılması husûsunun cânib-i zabıtaya havâle buyurulması tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 25 Şevvâl sene (12)88 ve fî 25 Kânun-i evvel sene (12)87.

Numero 191

Prusya Devlet muhbiri teb‘âsından olub sâ‘atçilikle Urfa’da mukîm bulunan sâhib-i ‘arzuhâl Kerum veled-i Ba’nın işbu ‘arzuhâli üzerine müdde‘î-i ‘âlîye Hamalı Abdullahoğlu Ahmed’in icrâ-yı istintak ve mehâkimelerinde müdde‘î-i merkûm Kerum’un iddi‘âsı işbu Ahmed ile mübâdele itmiş olduğum bir ‘aded sâ‘ate cam geçirmek üzere dükkânıma götürüb evvel gün dükkânımda hazır cam bulunmadığından bu hafta postasıyla Haleb’den cam gelur sâ‘atina geçururum dedim ise de ihfâ itmeyub bana itâle-i lisân ile dezgâh üzerinde bulunan eğeyi eline alub bana darb itmekde iken elimi karşı virdim ve hem püruzenin (?) üzerinden bir ‘aded sâ‘atim düşüb bir iki altı şikest olduğundan tazmîn taleb iderum deyu iddi‘â ve keyfiyet merkûm Ahmed’den istifsar olundukda müdde‘î-i merkûm ile mübâdele eylediği sâ‘ati üç güne değin muhbir şartıyla alub hus-zûr sâ‘at işkemediğinden kendü sâ‘atini istirdâd itmek üzere merkûmun dükkânına gidub sâ‘atini al dedim ise

de kabul itmedi ben ne kendüsüne itâle-i lisân ve ne darb eyledim deyu beyân ve müdde‘î-i merkûm tarafından li-ecli’l-ihbâr ikâme olunan Hâcı Mahmud’un pğlu Kadir ile Deziri Seymer’in ba‘de’l-tahlîf istintaklarında merkûm Ahmed müdde‘î-i merkûm itâle-i lisân eylediğini ihbârlarıyla tahakkuk idub iddi‘â olunan sâ‘at altları merkûm Ahmed tarafından şikest olunduğu tahakkuk itmemiş olduğundan cezâ kanûnnâme-i hümâyunun iki yüz on dördüncü maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i habsı olan fî 25 Şevvâl sene (12)88 târîhinden i‘tibâren merkûm Ahmed’in bir hafta müddetle habsı lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân. Fî 25 Şevvâl sene (12)88 ve fî 25 Şevvâl sene (12)88.

Numero 192

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde sâhib-i ‘arzuhâl Kören Höyüğü karyeli Latif’in oğlu Abdurrahman küçük birâderi İbrahim tarafından değnek ile darb ve kaburgası şikest olduğu iddi‘â ve keyfiyet merkûm İbrahim’den istifsar olundukda birâderi merkûm ile meyânelerinde münâza‘a vukû‘ bulduğu ve merkûmu darb eylediğini sûret-i inkârda olub fakat pederlerinden ırsen kendülere initkâl iden metrûkât meyânelerinde taksim olunmuş iken merkûm Abdurrahman gelub bir re’s öküzümü götürdü ben dahi tekrar yedinden aldım deyu ikrâr itmiş ise de müdde‘î-i merkûm tarafından li-ecli’l-ihbâr ikâme olunan karye-i mezbûreli Ömer nâm kimesnenin ba‘de’l-tahlîf ihbârlarında merkûm İbrahim birâderi mezbûr Abdurrahman’ı değnek ile darb itmekde olduğu misillû Rami Zerif ile Ötimes nâm kimesneler dahi münâza‘alarında tesâdüf idub fakat ikisi birbirine yapmış olduklarını Reisü’l-‘ayn görmüş olduğunu bi’l-muvâcehe ifâde ve ihbâr ve (--) merkûm Abdurrahman’ın vücudunda darb izi nümâyan olub merkûm Abdurrahman kendüsünün küçük birâderi olduğu hâlde icrâ olunan istintak-ı lâzıme ve ihbârat-ı vâk‘â ile merkûmu darb itmiş olduğu tahakkuk ve tebeyyün itmiş ve her ne kadar kaburgasının şikest olduğunu iddi‘â itmiş ise de tabîb-i belde mu‘âyenesiyle virilan merbût raportda merkûmun kaburgası şikest olduğu beyân olunmuş olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 23 Şevvâl sene (12)88 târîhinden i‘tibâren merkûm İbrahim’in darb eylediğinden dolayı yirmi gün müddetle habsı lâzım gelmiş olmağın olbâbda ve her hâlde fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 26 Şevvâl sene (12)88 ve fî 26 Kânun-i evvel sene (12)87.

Numero 193

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde sâhib-i ‘arzuhâl Seyyido Siverek kazası merbûtatından Karakeçili ‘aşiretinden olub zevcesi Keli kendüsünden infi‘âlen Urfa’ya tâbi‘ Neziş karyesine gelerek zevç-i merkûm kendüsünü Urafa’da idâre itmek iddi‘âsında ve zevç-i merkûm dahi kefîl i‘tâsıyla mahaline götürmek üzereni tarafına teslîm isti‘âsında bulunmuşlar ise de mezbûrenin kendüsüne teslîmi mâhzurdan gayr-ı sâlim olduğundan ve tarafeynin dahi Siverek merbûtatından bulundukları cihetle mahali kaimmakâmlığından meyânelerinin tasvîyesiyle bâ-kefâlet-i kavîyeye zevcesinin zevcine teslîmi husûsunun Siverek kaimmakâmlığına tahrîrât-ı ‘âlîye-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîriyle mezbûra ve zecvinin sûret-i emniyet ve muhâfazada olarak münâsib mikdâr atluya terfîkan kaimmakâmlı mezkûra ‘azâmları meclisce tezekkür kılınmıştır olbâbda ve her hâlde fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 27 Şevvâl sene (12)88 ve fî 27 Kânun-i evvel sene (12)87.

Sayfa 114

Numero 194

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu jurnâl bi’l-mütâla‘a hülâsa-i me’âli Taşra Derkezanlı mahallesinde sâkin Kergerli Hüseyin nâm kimesne kayınpederi Mehmed ve kaynı Halil ile zevcesi ‘ayn Zeliha darb ve sol yüzünden taş ile cerh eyledikleri beyânından ‘ibâret olub tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkime ve istintaklarında ol-emirde mecrûh-u merkûmun (--) bi’l-mu‘âyene keyfiyet merkûm Hüseyin’den istifsar olundukda kaynım mezbûr Halil’in Hırsitiyân Şemas’a vireceği olan seksen beş guruşu inkâr eylemesi üzerine gel bana şehâdet eyle ben dahi yalan yere şehâdet eylemediğimden dolayı meyânemizde münâza‘a vukû‘bulub ânın üzerinekayınpederum Mehmed ve zevcim Zeliha üçü birlikde beni darb ve yüzümden cerh eylediler deyu iddi‘â ve keyfiyet merkûm Halil ve pederi Mehmed’den isti cevâb olunarak kendüleri aslâ münâza‘adan haberleri olmadığını beyân ve ancak merkûm Hüseyin zevcesi mezbûra Zeliha ile mütemadiyen nizâ‘ iderek zevcesi mezbûre damdan bir taş başına bırakub yüzü mecrûh olduğunu ifâde ve tezkâr eyledikleri misillû li-ecli’l-ihbâr ikâme olunan mahalle-i mezbûreli Süleyman’ın oğlu Hasan ve Hüseyin’in oğlu Hüseyin ba‘de’l-tahlîf ihbârlarında

merkûman Halil ve Mehmed'in darb ve cerh ve münâza'adan bir gûnâ medhâlleri olmayub ancak mezbûra Zeliha damdan bir aş bırakub merkûmun yüzünü cerh eylediğini lisânından işitmiş olduklarını bi'l-muvâcehe beyân ve ihbâr ve mezbûra Zeliha dahi tâbi'en mukır ve mu'terif olub tahkîkat-ı vâk'â istintak-ı lâzımede merkûman Mehmed ve Halil haklarında bir emâre görünemeyub ancal mezbûra Zeliha'nın ikrâr ile cerh-ı mezkûr kendüsünün fi'il olduğu tahakkuk itmekle cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkanve târîh-i habs olan fî 11 Şevvâl sene (12)88 târîhinden i'tibâren mezbûra Zeliha'nın yirmi gün müddetle İmam hânesinde habsen tevkîfi lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 29 Şevvâl sene (12)88 ve fî 29 Kânun-i evvel sene (12)87.

Ed-dâ'î-i reis-i temyîz.

Numero 195

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu 'arzuhâl ve zabıta derkenârı bi'l-mütâla'a sâhib-i 'arzuhâl Tavon'un oğlu Bido Ermeni milletinden Serkis nâm kimesneyi bundan akdem kama bıçağıyla darb ve cerh eylemiş olduğundan dolayı târîh-i habs olan fî 11 Ramazan sene (12)88 târîhinden i'tibâren bir sene müddetle bâ-mazbata mehâkime-i mahbûs olub henüz ikmâl-i müddet itmemiş ise de mahbûsda keyifsiz olduğunu istid'â ve meclis-i 'acizânemzide tabîb-i belde tarafından lede'l-keşf ve'l-mu'âyene virilan mâhur ve merbût raportda fi'l-hakika merkûmun bağırsak ve sıtma 'illetine mübtelâ olduğu nümâyan olub ve Urfa'da mahbûsiyete mahsûs hastahâne olmadığının merkûmun kesb-i sıhhâtinde nefsini hükümete teslîm ile ikmâl-i müddet cezâiye itmek üzere kefâlet-i kavîyeye rabtıyla li-ecli'l-tedâvi muvakkaten sebîlinin tahliyesi tezekkür kılınmış olmağın olbâbda ve her hâlde fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 29 Şevvâl sene (12)88 ve fî 29 Kânun-i evvel sene (12)87.

Ed-dâ'î-i reis-i temyîz.

Numero 196

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde sâhib-i 'arzuhâl Remi Osi Hamo nâm kimesne Keşişlik Kebir nâm karye ahâlisinden olub işbu Ramazan-ı Şerifin kadir gicesi kendü hânesinde hazır bulunmadığı hâlde leylen karye-i mezbûreli Amiy Resi ve Müslümi

Bey'i ve Halil nâm şahıslar tarafından hânesi açulub takriben beş altı yüz guruşluk ufak tefek eşyâsı sirkât olunduğunu beyân ve merkûmunun sâbıkalı takımından bulundukları cihetle kendülerine mezanna ile üzerlerine da'vâ eylediğini eşhâs-ı merkûmundan mezbûr Amiy'nin pederi Resi sen bizi şekvâ eyleme iki üç güne değin emvâl ve eşyânı mesrûkanı meydana çıkarırız demiş olduğunu ifâde ve tezkâr ile keyfiyet eşhâsı-ı merkûmundan istifsar olundukda iddi'â-yı vâk'âyı sûret-i inkârda olub merkûmun eşyâsı sirkât olunduğunun ferdâsı merkûmun Hebük karyesi değirmemine gideriken mezbûr Müslümi Bey'i kendülere refîk olmak üzere ta'kîb idub müdde'î-i merkûmun hânesi açılmış olduğunu ahâli-i karyeden istimâ' üzerine merkûm Amiy Resi'ye haber virmiş olduğunu merkûm Amiy Resi beyân ve ifâde ve kendüleri zî-medhâl olduklarını inkâr itmeleri üzerine müdde'î-i merkûmun li-ecli'l-ihbâr ikâme eylediği karye-i mezbûreli Abdurrahman'ın oğlu Osman ile Hâcı Nabin'in oğlu Cedo'nun ba'de'l-tahlîf ihbârlarında merkûm Amiy'nin pederi Resi müdde'î-i mezbûra sen gidub şekvâ eyleme üç güne değin eşyâ-yı mesrûkayı meydâna çıkarırım deyu lisânından işitmiş ve merkûm Amiy'nin sahi sâbıkası olmadığını ifâde ve ihbâr ve mezbûr Resi ile olunan muvâcehelerinde meyânelerinde olunan mu'âdat-ı sâbıkaya mebnî muhbir-i merkûman (--) ihbâr itmekde olduklarını ifâde ve beyân idub ve fi'l-hakîka merkûmların beyninde olan 'adâvet bundan akdem müdde'î-i merkûmun 'ammizâdeleri mezbûrasinin oğlunun nâ-mezâdisi Urfa'ya gelur iken cebren kaçurmuş oldukları ve muahharen mezbûra vefât eylediği (--) 'ibâret olub istintak-ı lâzımede merkûmun üzerine bir emâre görülemediğinden esâsi iddi'â vâhî olduğu anlaşılmış olmağla merkûm Amiy'nin nefsine kefîl alınarak tahliye-i sebîli husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 30 Şevvâl sene (12)88 ve fî 30 Kânun-i evvel sene (12)87.

Ed-dâ'î-i reis-i temyîz.

Numero 197

Rum Kal'a kazasına tâbi' Nahron karyesi ahâlisinden olub bundan akdem katilen vefât iden Yazıcıoğlu Mustafa'nın darb ve cerhleri olmak üzere mukaddemâ kaza-i mezkûr kaimmakâmlığından bâ-mazbata istintaknâme ihzâren vürûd idub mahbûs bulunan karye-i mezbûreli Mustafa'nın oğlu Mehmed ve Haso ve Hüseyin'in oğlu Mico ve Hâcı'nın oğlu Şeyho ve Osman nâm eşhâsın icrâ-yı istintak

ve mehâkime-i lâzımelerinde merkûmun nizâmen katil oldukları bâ-tebeyyün fî 28 Ramazan sene (12)86 târîhli tanzîm olunan mazbata cânib-i ‘âlî-i vilâyet-penâhiye takdîm ve cevâben şeref-südûr buyurulan emirnâme-i ‘âlîye de maktûl-i merkûmu eşhâs-ı merkûmunun cümlesi birlikde darb ve cerh itmiş oldukları hâlde cerh (--) kangısinin darba ve ziyâdesi olduğu tefrîk ve tedkîk olunması irâde ve fermân buyurulub ol-vechle tedkîkat-ı şer‘iyyesi derdest bulunmuş iken içlerinden merkûm Osman mahbûsda keyifsiz olarak her ne kadar usûl ve nizâmi vechle tahte’l-nezâre tedbir ve tedâvisine bakılmış ise de şîfâyâb olamayub ecel-i mev‘ûduyla vefât eylediği lede’l-keşf ve’l-mu‘âyene Hüseyin Efendi ve Teftiş İbrahim Efendi ve Muhzır Hasan Efendi tarafından virilan keşfnâme muzadından müstebân olmuş ve müteveffâ-yı merkûmun mâl-ı ıtlak olunur nesnesi olmayub cenâzesi cânib-i mirîden (--) kaldırılmış olmağla keyfiyetin cânib-i vilâyete ‘arz ve inhâsı bâbıbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 30 Şevvâl sene (12)88 ve fî 30 Kânun-i evvel sene (12)87.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Sayfa 115

Numero 198

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu curnâl bi’l-mütâla‘a Taşra Kanberiye mahallesi sâkinlerinden Kadir’in oğlu Abdullah nâm kimesne mahalle-i mezbûreli Bektaş’ın bikr-i baliga kerimesi ‘ayn Zeliha’yı kaçurmuş denildiği beyânından ‘ibâret olub tarafeynîn meclis-i ‘acizânemize celb ile icrâ-yı muvâcehelerinde keyfiyet mezbûra ‘ayn Zeliha’dan istifsar olundukda peder ve mâdırı vefât idub kendüsü ihtiyâre hânesinin başında olub merkûm Abdullah’ı Allah’ın emiriyle bâ-hüsn-i rızâ nefsini tezviç itmek üzere bir tarafından kendüsüne cebr ve iğfâl vukû‘ götürülmeksizin ‘askerî zabtiye tabur kâtibi Ali Bey’in hânesine gitmiş olduğunu bi’t-tav‘ ve’l-rızâ mukır ve mu‘terife olub ve lede’l-tahkîk mezbûrenin silk-i ‘askeride nâ-mezâdlı ve sâire gibi mânî‘ şer‘î ve nizâmisi dahi olmadığı ve kendüsü sen bülûğa mütecâviz fâ‘il-i muhtâra bulunduğu anlaşılmış ve merkûm Abdullah dahi mezbûrayi tezvîce rû-i murâfakat göstermiş olmağla (--) şer‘î ve mevâcib fermân-ı ‘âlî-i ‘akd-ı nikâhları icrâ olunmak üzere şer‘î-şerife havâle buyurulmasıyla izdivâc ve (--) hakkında mukaddem ve muahhar şeref-südûd buyurulan fermân-ı ‘âlî-

i pâdişâhi muktezâ-yı ‘âlîsi üzere hey’etce başkaza iktizâsına bakılmak üzere meclis-i irâdeye havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 30 Şevvâl sene (12)88 ve fî 30 Kânun-i evvel sene (12)87.

Numero 199

Merbût curnâlde sebeb-i tevkîf ve ‘adem-i tahliyeleriyle eyzân (--) beyânı emir-i irâde buyurulan bi’l-âre muharrer ismi eşhâsın isimleri bâlâsına ‘arz ve işâret olunduğu vechle Kuzgancı Aruş’un oğlu Akob madde-i katili içün diyet-i kassâma derdest olub ve Kahveci Mardo’nun katilen vefât iden oğlunun katili Hasan dahi lede’l-istintak alınan ba‘zı emâret-i kavîye üzerine prânganiyet olarak habsen tevkîf kılınub Dehibli Hıristiyan Serab dahi Arkel karyeli Mehmed’in nizâmen katil olduğu bâ-tebeyyün tekîkat-ı şer‘iyyesi derdest bulunubMerkoruluk nâm çiftlikde vukû‘ bulan da‘vâ meclis-i ‘acizânemizde vürûd itmediği gibi Koruluk nâmında çiftlik dahi Urfa muzâfatında bulunmayub ve Receb’in oğlu Hâcı Halil tarafından hakkında şetm vukû‘ götürülen Kileci Mardo dahi da‘vâsını ol-vakt lede’l-istintak isbâtdan izhâr-ı ‘acz ile tahlîfede taleb olunarak da‘vâsından ferâgat itmiş bulunduğu keyfiyeti ma‘lûm-ı ‘âlî-i dâveraneleri buyurulmağla îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 2 Zi’l-ka‘de sene (12)88 ve fî 1 Kanûn-i sâni sene (12)87.

Numero 200

Birecik kazası meclis-i ‘irâde ‘azâsından Refiklü Müsnib Efendi bendelerinin işbu ‘arızâsı me’âli Rum Kal‘a kazası ahâlisinde şerîki Hoca İstor’un matlûbatı olan kırk dokuz bin guruşun mukaddemâ muahharen buradan ta‘yîn olunan Ali Ağa ma‘rifetiyle tarafından otuz dört bin guruşu tahsîl olunarak kusûr malının dahi dâyin ve medyûn rızâsıyla emhâl olunarak meblağ-ı mezkûrun icâb iden harca mazbata ve resm tahliyesinin ne vechle îfâ olunacağı ‘arz ve ve istîzânından ‘ibâret olub ve lede’l-mürâca‘a kaza ve livâ-yı meclis-i tamyîz ve de‘âvîyesinde hukuka dâir olub kırk guruşluktan yukarı olan her nevî‘ de‘âvîler içün tanzîm olunacağı mazbatalardan guruşda bir pâre başkaca haraç-ı mazbata ahz olunub defter-i mâhsusa kayd olunması ve dâyin ile medyûn-ı mezbûr ile emhâl ve senede rapt olunmuş olan mübâlağın defter-i mâhsusun Molla Sakan (?) hânesine verilecek işâret vechle hîn-i tahsîlinde rüsum-ı tahliyesinin ahzı lâzım geldiği nizâmnâme-i mahsûsasının dokuzuncu ve on ikinci maddeleri ahkâmından olub mûmâ-ileyhin şerikinin matlûbatı olan otuz dört

bin guruş dahi Rum Kal‘a kaimmakamlığı hükümetinde istihsâl ve tasvîye ve kusûr on bir bin kusûr guruşunu dahi dâyin ile medyûn bi’l-terâhî uyuşmuş olduklarından ber-minvâl muharrerr hükümet ma‘rifetiyle istihsâl olunan otuz dört bin guruşdan guruşda bir pâre haraç mazbata ve guruşda bir pâre resm tahsîline ve dâyin ile medyûn birbirleriyle uyuşmuş oldukları mebâliğin dahi yalnız guruşda bir pâre resm tahsîliyesinin kaza-i mezkûr hükümetine istigâse lâzım geleceğine dâir (--) taraflarına emirnâme-i ‘âlîyelerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 4 Zi’l-ka‘de sene (12)88 ve fî 3 Kanûn-i sâni sene (12)87.

Numero 201

Suruç kazasında vâki‘ Yubek karyesi ahâlisinden İvo nâm kimesne otuz kadar kadar sürvâri ve piyâde ile Oymaağaç nâhiyesinde kâin Zebvanlı karyesi ahâlisinden Begi Oma nâm kimesneni karyesi bulunan Zebvanlı karyesinde bulunan hânesiyle ahâlisi üzerine leylen kılınç ve tüfenk ve tabanca ve değnek ile hücum ve merkûm Begi’yi kılınç ile kafasından ve birâderi Ömer’i tüfenk kurşunuyla iki yerinden darb ve cerh itmiş olduklarını merkûm Begi iddi‘â eylemesi üzerine müdde‘î-i ‘âlîye İvo celb ve istifsar-ı keyfiyet olundukda hemşiresi Doleni hatunu Farsi nâm kimesne iğfâlen kaçurub merkûm Begi Oma hânesine götürdüğünü haber alarak altı nefer piyade ile karye ve hânesine gitmiş olduklarını beyân itmiş ise de merkûm İvo’nun refîki olub Suruç kazasında vâki Yubek karyeli Alo’nun oğlu Haso ve Osi’nin oğlu İbo ve Keblo’nun oğlu Nahsan ve Halilli Közi’nin oğlu Mamo ve Nemo’nun oğlu Ahmed ve İbo’nun oğlu Ahmi nâmun kimesnelerin dahi celbiyle icrâ-yı istintakları husûsu fî 17 Ramazan senen (12)88 târîhli i‘lâm-ı ‘acizânemizde matlûb olunduğu misillû Suruç kaimamaklığından henüz vürûd itmemiş itdiklerinden li-ecli’l-istintak merkûmun bu cânibe sür‘at-ı irsâlleri tekrâr kaza-i mezkûr kaimmakâmlığına emirnâme-i ‘âlîyelerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 3 Zi’l-ka‘de sene (12)88 ve fî 2 Kanûn-i sâni sene (12)87.

Numero 202

Leffen takdîm-i pişgâh-ı mutasarrıfîleri kılınan istintak müeddâsından müstebân buyurulacağı vechle Rum Kal‘a kazasına tâbi‘ Ahıl karyesi ahâlisinden olub katilen vefât iden Havva’nın oğlu Mehmed’in katili iddi‘â olunan karye-i mezbûra sâkinlerinden ve teb‘â-yı Devlet-i ‘Âlîye’nin Ermeni milletinden

Arabeti'nin oğlu Serab maktûl Mehmed'in anası mezbûra Havva'nın vukû'bulan mehâkime ve kaleme alınan istintakları hülâsasında mezbûra Havva'nın iddi'âsı târîhden üç mâh mukaddem oğlum maktûl-i mezbûr Mehmed karyemize on dakika mikdârı mesâfe pamuk tarlasından su sürerken işbu Serab ile sudan dolayı münâza'a iderek merkûm Serab yedinde bulunan kazma ile başının sağ tarafından ve kama bıçağıyla sol böğründen darb ve cerh idub karyemiz ahâlisinden Mustafa Ağa'nın hânesine firâr ve maktûl-i mezbûrdan müte'essiren veffât eyledi deyu iddi'â ve keyfiyet mezbûr Serab'dan istifsar olundukda hâlen firârda bulunan karındaşı Kivork giceleyn mezkûr pamuk kozası tarlasında su sürer iken karındaşı merkûm mu'âvenet içün tarla-yı mezkûra gideriken muharrerü'l-ismi eşhâs tarafından münâza'a sedâsını işidub eşhâs-ı merkûmun üzerine hücum idecekler iken heman kendüsü oradan firâr iderek merkûm Mustafa Ağa'nın hânesine gizlenmiş olduğunu ifâde ve tezkâr ve mezbûr Serab merkûm Mehmed'i darb ve cerh eylediğini küllîyen sûret-i inkârda bulunması üzerine keyfiyet katile ma'lûmâtı olanlardan li-ecli'l-ihbâr celb olunan karye-i mezbûreli Ebubekir'in oğlu İsmail ve Ahmed'in oğlu Momu ve Sârik karyeli Mehmed'in oğlu Mehmed'de münferiden ve muvâceheten icrâ olunan istintaklarında maktûl-i mezbûr Mehmed darb ve cerh olunub aman aman deyu bağırdığı esnâda mezbûr Serab tarla-yı mezkûr derûnundan koşarak merkûm Mustafa Ağa'nın hânesine firâr itmiş olduğunu ve zabıta çavuşu Hasan Ağa me'mûren kendüsünü Rum Kal'a hükümetine ihzâr eylediği sırada maktûl-i mezbûr Mehmed'i ben kazma ile başından ve karındaşım Kivork kama bıçağıyla sol kolundan darb ile sol böğrüne isâbetle eyledin deyu lisânıyla söylemiş olduğunu merkûm Ali tarîkü'l-şehâde ifâde ve ihbâr eyledikleri misillû mûmâ-ileyh Hasan Ağa'nın dahi ifâde ve ihbârında merkûm Serab ber-minvâl muharrer ben kazma ile ve karındaşım Kivork dahi kama bıçağıyla darb ve cerh eyledik deyu ikrârını ihbâr eylemiş olduklarından bu sûretçe mezbûr Serab nizâmen katil olduğu tahakkuk ve tebeyyün eylemiş olmağla merkûm Kivork dahi hâlen firârda olub ba'de istintakı icrâ olunmak üzere derdesti husûsunun Rum Kal'a kaimmakâmlığından emirnâme-i 'âlîyelerinin şeref-tastîri cânib-i şer'î-şerife havâle buyurulması bâbında ve her hâlde fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 3 Zi'l-ka'de sene (12)88 ve fî 2 Kanûn-i sâni sene (12)87.

Ed-dâ'î-i reis-i temyîz.

Sayfa 116

Numero 203

Tıbk-ı fermûre-i mutasarrıfîleri üzere mahbûsda keyifsiz bulunan Nahron karyeli Mehmed ve Haso nâm şahıslar meclis-i ‘acizânemzide tabîb ma‘rifetiyle mu‘âyene olundukda bi’l-âre meşrûh raportda ‘arz olunduğu vechle hummâ ve istîfrâ ‘illetine mübtelâ oldukları ve sâir mahalde tedâvi olmadıkça şîfâyâb olamayacakları tabîb-i mûmâ-ileyh tarafından beyân ve mu‘âyene-i ‘acizânemizde dahi merkûmlar nâ-mizâc oldukları nümâyan bulunmuş ve merkûmun Nahron karyeli Yazıcıoğlu Mustafa’nın katili töhmeytiyle mahbûs olarak hânelerine ve sâir mahale li-ecli’l-tedâci çıkarılması uyamadığından emsâli misillû zabıta ma‘rifetiyle ‘askerî nizâmiye-i şahâne hastahânesine tedâvi içün nakilleri tezekkür kılınmıştır olbâbda ve her hâlde fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 5 Zi’l-ka‘de sene (12)88 ve fî 4 Kanûn-i sâni sene (12)87.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Numero 204

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen zabıtanın işbu curnâliyle istintakı ba‘de’l-mutâla‘a meclis-i ‘acizânemzde dahi icrâ olunan istintak hülâsasında Kilis kazasına tâbi‘ Terşik karyesi ahâlisinden Mehmed’in katili dinilub Haleb vilâyetine iğrâmı emir-u irâde-i hazret-i vilâyet-penâhi muktezâ-yı ‘âlîsinden bulunan Hendo nâm şahıs ‘asker-i zabtiye çavuşlarından Kadir Çavuş ve Momo ma‘rifetiyle mâhfuzen cânib-i vilâyete iğrâm olunduğu gün Urfa’ya üç sâ‘at mesâfe Feyruz Paşa Hayratı nâm mahalde birâderi battal karındaşı merkûm Hendo’yı görmek üzere Urfa’ya gelub birâderi merkûmun iğrâm olunduğunu haber alarak kendüsüyle vedâ‘ itmek içün espine râkiben mahal-i mezkûrda ta‘kib eylemesiyle merkûman Kadir Çavuş ve Mamo kendüsünü casus zannıyla şâyed merkûm Hendo’yı elimizden alub firâr ettirir deyu havfa zâhib olmalarıyla merkûm Urfa’ya götürmüş oldukları istintak-ı mezkûr müeddâsından nümâyan olub ve keyfiyet me’mûr ser-kumandan istifsar olundukda fi’l-hakika merkûm battal karındaşı merkûm firâr itmek hâlinde olmadığı ve yanında bir gûnâ silâh bulunmadığı ifâde ve tezkâr ve ancak kendüleri havfa zâhib olduklarından mebnî merkûmu Urfa’ya götürdüklerini beyân ve ikrâr itmiş olduklarından ber-minvâl muharrer merkûm battal birâderi mezbûr Hendo’yı kaçırmak efkârında olmayub mücerred görüşmek emeliyle ta‘kîb eylediği ve

kendüsüne mu‘âvenet üzere kimesne beraber bulunmadığı tahakkuk ve tebeyyün iderek karındaşı merkûmla Hendo dahi tahte’l-hıfz Haleb’e iğrâm olunmuş olduklarından bu sûretçe merkûm hakkında töhmete mûceb emâre görülememiş olduklarından nefsine kefîl alınarak tahliye-i sebîli bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 5 Zi’l-ka‘de sene (12)88 ve fî 4 Kanûn-i sâni sene (12)87.

Vilâyet-i Haleb

Divân-ı temyîz

21

231

Divân-ı temyîz vilâyetin tasdîki

Afganistan muhâcirlerinden olub Urfa’da kâin Afganyan tekkesinde ikâmetle Hâcı Fazlı’nın oğlu Hasan’ın bakçesinde bekçilik itmekde iken gâib olan Mehmed Ali’yi tatl itdiğini ikrâr eylediği ihbâran-ı vâk‘â ile tebeyyün iden Abdurrahman nâm şahsın yüz yetmiş dördüncü madde-i kânuniye hükümüne ve on dokuzuncu bendde muharrer usûl-i tevfîkan ve fî 11 Ramazan sene (12)87 târîhinden i‘tibâren ba‘de’l-teşhir on beş sene müddetle kürek vaz‘ hakkında Urfa meclis-i tamyîzinden virilan fî 17 Zi’l-ka‘de sene (12)88 târîhli ve 205 numerolu işbu mazbatanın ahkâmı mendercesi ve evrâk-ı nutkîye bi’l-tedkîk da‘vânın kâ‘idesine muvaffak sûretde rû’iyet idilmiş olduğu tasdîk olunmuşdur fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 17 Zi’l-ka‘de sene 12(88) ve fî 16 Kanûn-i sâni sene 12(87).

Numero 205

Afganistan muhâcirlerinden olub Urfa’da vâki‘ Afganyân Tekyesi’nde ikâmetle Bakçeci Fazıl’ın oğlu Hasan’ın bakçesinde elli beş guruşa mâhiye ile on bir gün bekçilik idub muahharen gâib olduğu taife-i merkûmeden Ahmed’in oğlu Könder tarafından cânib-i hükümete bâ-’arzuhâl ihbâr ve ifâde olunan tahminen on sekiz yirmi yaşında Mehmed Ali nâm maktûlün gaybûbeti ve ne tarafdan gâib ve katil olunduğu keyfiyeti istiknâk ve zâhire ihrâc olunmak üzere muhbir-i merkûm Könder Ahmed celb ile icrâ olunan melfûf istintak fezlekesinde gâib ve maktûl-i mezbûr Mehmed Ali sâkin olduğumuz Afgâni tekyesinde misâfir olub taifemizden Hâcı Ahmed’in oğlu Bekçi Abdurrahman maktûl ve gâib-i mezbûra bana ne içün

bağırdın üzüm götürmüyorsun didiğinde gâib ve maktûl-i merkûm dahi civârında halkın haram mâlını sana nasıl götüreyim demesiyle meyânelerinde münâza‘a hâsıl olub o münâza‘adan on beş gün sonra merkûm Mehmed Ali gâib oldu ve ne tarafa gittiği ma‘lûmuz olmadığı hâlde çend gün sonra (--) merkûm Abdurrahman’ın gittiğimde merkûm Andurrahman ‘iyyâli Mürü’ye bana bir tas su getür deyub mezbûra biraz te’hir eyledikde şimdi kalkar seni dahi Mehmed Ali gibi katil iderum ve kulağını bu kulak gibi kat‘ iderum diyip elinde bir insân kulağı gösterdi ânın üzerine gâib mezbûru merkûm Abdurrahman kendüsü katil ve gâib eylemiş olduğunu bilub hükümete ihbâr ideceğim sırada merkûm Abdurrahman keyfiyeti tekye-i mezbûrda bulunan Afgâni Molla Cuma ve Fakir ve Merdhal ve Aşok ve Hâcı Mehmed nâm taraflarına dahi başka başka söyleyip işte Mehmed Ali gâib ile katil eyleyub kulaklarını kesip cenâzesini Urfa’ya yarım sâ‘at mesâfe Paşa Bağı’nda vâki‘ Hicazioğlu İbrahim’in bakçesindeki kuyuya ilgâ eyledim deyû beyân ve hikâye itmesiyle mezkûr kuyudan aramak üzere ben ve Merdal ve Hâcı Mehmed ve Niyaz birlikde gidub gâib-i mezbûrun cenâzesini kuyuda olduğunu gördüğümüzde gelub hükümete ihbâr eyledik deyu ifâde ve beyânı üzerine zabıta ma‘rîfetle cenâze-i mezkûra mezkûr kuyudan ihrâc ve meclis-i ‘acizânemiz hey’etinden Refiklü İbrahim Efendi ve tabur ağası Refiklü İbrahim Ağa ve ümenâ-yı şer‘iyye ve tabîb-i belde ma‘rîfetleriyle ba‘de’l-keşf defn ettirilerek katil-i merkûm Abdurrahman celb ile istifsar-ı keyfiyet olundukda maktûl ve gâib-i mezkûr Mehmed Ali’yi tanıyub bildiğini ve meyânelerinde münâza‘a vukû‘nı ve tekye-i mezkûrda sâlifü’l-ismi muhbirûn huzurlarında ikrâr eylediğini küllîyen inkârda olub li-ecli’l-ihbâr celb olunan ve cezâ-yı merkûmun hîn-i keşifde üzerinde hazarun olub şahıs ve simâsını bilmiş olan ânife’l-beyân Afgânyândan Hâcı Mehmed ve Hâcı Cuma ve Merdil ve Niyaz ve Mehmed Gazyim ve Aziz ve Mehmed ve Hâcı Mehmed Baba nâm muhbirlerin ba‘de’l-tahlîf olunan istintaklarının merkûm Abdurrahman maktûl ve gâib-i mezbûr Mehmed Ali’yi hançer bıçağıyla cerh ve katil idub kulaklarını kat‘ ile mezkûr kuyuya atdığını kendü lisânıyla huzurumuzda başka başka ikrâr ve i‘tirâf eyledi deyu cümleten katil-i merkûm Abdurrahman’ın lisânından ikrârına şehâdet ve ‘âlî tarikü’ş-şehâde şehâdet ederiz dedikleri misillû merkûm Könder Ahmed dahi maktûl-i mezbûrun kulağını yedinde gördüğünü kezâlik bi’l-muvâcehe edâ-yı şehâdet itmiş olmalarıyla ve merkûm Abdurrahman’ın ber-minvâl meşrûh nizâmen

katil olduğu ve inkârına mahal kalmadığı cihetle cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dördüncü maddesi ahkâmına tevfîkan merkûm Abdurrahman'ın on beş sene müddetle vaz‘ olunması lâzım gelmiş ve maktûl-i mezbûrun kassâmesi (?) olan on bin dirhem şer‘îsiyle Halef'in dahi beytü'lmâla edâ ve teslîmine hükm-i şer‘î olmuş olduğunu müteveffâ cânib-i şer‘î-şerifden tanzîm olunan bir kıt‘a i‘lâm-ı şer‘î leffen takdîm olmağla cânib-i celîle vilâyet-i ‘arz ve inhâsı bâbında takdîm mazbata ‘acizânemize ictisâr olunmuşdur olbâbda fermân hazret-i menlehül-emirindir. Fî 17 Zi'l-ka‘de sene (12)88 ve fî 15 Kanûn-i sâni sene (12)87.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Numero 206

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu ‘arzuhâl bi'l-mütâla‘a sâhib-i ‘arzuhâl Dede Hekim Dede mahallesi muhtarı Osman ile münâza‘a iderek merkûm Osman'ın bir ‘aded ön dişinin nısfî mikdârını şikest itmiş olduğu mahalle-i mezbûreli Hâcı Derviş Ağa Ali'nin oğlu Dede ve İbrahim'in oğlu Müslüm ve bölük ağası Hakız Efendi ihbârlarıyla nizâmen tebeyyün eylediği tedkîkat-ı şer‘iyyesinin dahi şer‘î havâle buyurulması fî 19 Şevvâl sene (12)88 târîhli ve yüz seksen beş numerolu takdîm kılınan mazbata-i ‘acizânemize ‘arz ve beyân ve cenâb-ı şer‘î-şerifden tanzîm olunan i‘lâm-ı şer‘îde dahi merkûm Dede mezbûr Osman'ın ön dişinin nısfîsi şikest eylediğini bi'l-tebeyyün meyânlerine (--)tavassutuyla dört yüz guruş inşâ-yı ‘akd-i sâliha eyledikleri müstebân olmağla kânun-ı cezâ bahsine gelince merkûmun işbu töhmetden dolayı cezâ kanûnnâme-i hümâyun yüz seksen üçüncü maddesine tevfîkan ve târîh-i habsından i‘tibâren elli gün müddetle habsı lâzım geleceği olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 17 Zi'l-ka‘de sene (12)88 ve fî 15 Kanûn-i sâni sene (12)87.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Sayfa 117

Numero 207

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu ‘arzuhâl ve merbût bi’l-mütâla‘a ashâb-ı ‘arzuhâl Yusuf Kerime ve Karaoğlu Mahmud nâm kimesneler Suruç kazasına tâbi‘ Haritaz karyesi ahâlisinden olub târîhden on iki sene mukaddem meyânlerinde vukû‘ bulan münâza‘ada merkûm Mahmud mezbûr Yusuf Kerime’nin sağ elini kılınç ile darb ve cerh eylediği misillû merkûm Yusuf Kerime’nin oğlu dahi Mahmud’un oğlunun kurşun ile cerh ve sakat eyleyerek tarafından vukû‘ bulan darb ve cerh ol-vakt meyânelerine (--) tavassutuyla yekdiğerinin darb ve cerh da‘vâlarını musâlaha itmiş oldukları ihbâran-ı vâk‘â ile tahkîk itmiş olmağla kanûnnâme-i hümâyunun yüz seksen üçüncü maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i tevkîflerinden i‘tibâren merkûmunun iki mâh müddetle gabsları lâzım gelmiş ve işbu darb ve cerh da‘vâlarının lâzım gelan diyet-i şer‘iyyesine dâir musâlaha-i vâk‘âları istimâ‘ şâyân olub olmadığının şer‘ân iktizâsına bakılmak üzere şer‘î-şerife havâle buyurulmak bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 13 Zi’l-ka‘de sene (12)88 ve fî 11 Kanûn-i sâni sene (12)87.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Mehmed Kerime’ni karındaşı Şeyho

Hasan’ın oğlu Süleyman

Mamo-yı Delihani

Ali Fati

Muso’nun oğlu Mehmed

Abdurrahman oğlu Alo

Alo’nun oğlu Behro

Haso Hasan Hâcı

Mehmed İbi

Mehmed-i Ali Müşki

Mehmed Harhan

Hasan Makkah

Arab Mâhlo

Numero 208

Birecik kazasına tâbi‘ Çukur Çiftlik karyesinde bundan akdem katilen vefât iden Ali’nin oğlu Hamo’nun (?) katilleri iddi‘â olunan karye-i mezbûreli Hasan Emin’in oğlu Şerif ve karındaşı Sahil ve Ali Meşkün’ün oğlu İbrahim ve Çakallı karyeli Hallo’nun oğlu Mehmed nâm eşhâs üzerine madde-i katile ba‘zı muhbir taraflarından lede’l-istintak ihbâr olunmuş ise de ihbâran-ı vâk‘â medâr-ı hükm-i şer‘î ve nizâmi olamayub istiknâj-ı madde zımnında karye-i mezkûra muhtar ve ihtiyârlarından bi’l-âre muharrerü’l-ismi on üç nefer-i kesânın celb ve ihzârları lâzım gelmiş olmağla merkûmun sür‘at-ı irsâllerine dâir Birecik kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 15 Zi’l-ka‘de sene (12)88 ve fî 14 Kanûn-i sâni sene (12)87.

Mahbûs-ı merkûmun asl-ı müddet habsleri fî 25 Cemâziye’l-âhire sene (12)85 ve fî 30 Eylül sene (12)84.

Numero 209

Fî 8 Muharrem sene (12)87 târîhi ve on yedi numero işâretiyle Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i ‘âlîsinden şeref-sdûr idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi me’âl-i ‘âlîsinden Rum Kal‘a kazasına tâbi‘ Nahron karyesi ahâlisinden olub mecrûhan vefât iden Yazıcıoğlu Mustafa’nın dar ve carihleri dinilan karye-i mezbûreli Mustafa’nın oğlu Mehmed ve Haso ile Hasan’ın oğlu Mico ve Hâcı’nın oğlu Şeyho ve Mustafa’nın oğlu Osman’ın kangısinin eser-i darb ve cerhinden vefât eylediğinin lâzım gelanlerden bi’ltahkîk tebeyyün idecek hâlin başkaca bâ-mazbata ‘arz ve inhâ ve mecrûh-ı merkûmun lâzım gelan bir kıt‘a keşf ve mazbatasının isrâsı irâde ve fermân buyurulmuş ve keyfiyethâl fî 28 Ramazan sene (12)86 târîhli mazbata-i ‘acizânemize leffen takdîm kılınmış olan istintak müeddâsından müstebân buyurulmuş olduğu vechle guzerân iden seksen beş senesi Cemâziye’l-âhirenin yirminci Çarşamba günü mezkûr Nahron karyesinde vâki‘ Hasan Kerime’nin oğlu Musa Kerime’nin tütün tarlasında işbu merkûmun Mehmed ve Haso ve Mico ve Şeyho ve refîklerinden olub firârda bulunduğu hâlde muahharen ahz ve (--) ile tevkîf kılınarak ecel-i mev‘ûduyla habsde vefât eylediği fî 30 Eylül sene (12)88 târîhli mazbata-i ‘acizânemizde ‘arz ve beyân olunan Osman nâm şahıslar meyânelerinde münâza‘a vukû‘yla merkûman Mehmed ve Haso yedlerinde

taş ve Mico timur Kerime ve Şeyho ile müteveffâ-yı merkûm Osman değnek ile maktûl-i mezbûr Mustafa üç gün sora müte'essiren vefât eylediği istintak-ı mezkûrda muharrerü'l-ismi Argel ve Toz Ali ve Cosak karyeli Molla Mehmed'in oğlu Mustafa ve Şeyh Hülâgü bin Mustafa ve (--) oğlu olub ve mezkûr Nahron karyeli Seyyid Ahmed'in oğlu Ahmed ve Hası Halal nâm kimesneler ihbârlarıyla tahakkuk idub ancak darb ve cârih-i merkûmundan kangısinin eser-i darb ve cerhinden maktûl-i mezbûrun vefât eylediği ber-vechle tefrîk (--) ise de mezkûr Rum Kal'a kaimmakâmlığından muahharen celb olunub sûret-i musaddak leffen takdîm kılınan bir kıt'a mazbatasında maktûl-i mezbûrun Hâcı (--) ile başının sol tarafından ve cerihası üç yer mukaddem ziyâde derinlikde olduğu beyân kılınmış olmağla bu sûretçe cerh-i mahalin mezkûr (--) yarası olduğu keşfe mezkûra me'âlin anlaşılmış olmağla cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dördüncü maddesi ahkâmına tevfîkan merkûm Mico'nun on beş sene mu'ayyen katili olan merkûm Haso ve Şeyho ve Mustafa'nın yetmiş beşinci maddesine tevfîkan dörder sene vâzî' kürek olunmaları lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân. Fî 14 Zi'l-ka'de sene (12)88 ve fî 13 Kanûn-i sâni sene (12)87.

Ed-dâ'î-i reis-i temyîz.

Numero 210

Birecik kaimmakâmlığından işbu merbût tahrîrât ve mazbata ve hüccet-i şer'iyye sûreti musaddakası bi'l-mütâla'a hülâsa-i müeddâları Kilis kazasına tâbi' Köriş karyeli İbrahim'in zevcesi Emine'ye nafaka takdîr olunduğu fî Zi'l-ka'de sene (12)86 târîhli Birecik hükümetinden virilmiş olan sened-i şer'iyyeye (--) olunduğu ve mezbûrenin zevcesi merkûm ber-vechle emniyette olmayub Kilis kazasına gitmediğini beyân ve ancak nafakası verildekden sonra Birecik kazası karyelerinden (?) her kangısında olur ise olsun orada iskân ideceğini dermeyan itmiş olduğu evrâk-ı mezkûra suretinden anlaşılmış olmağla sûreti (--) ve musaddak olan hüccet şer'iyye-i mezkûranin leffiyle keyfiyetin merbût emirnâme-i vilâyet-penâhiye (--) yazılmak üzere tahrîrât müdürlüğüne havâle buyurulması iktizâ iderolbâbda fermân-ı haret-i menlehü'l-emirindir. Fî 16 Zi'l-ka'de sene (12)88 ve fî 15 Kanûn-i sâni sene (12)87.

Numero 211

Fî 6 Eylül sene (12)88 târîhi ve yüz altı numerolu Birecik kaimmakâmlığından vürûd idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu tahrîrât müeddâsıyla mevrûd-ı istintak hülâsası kaza-i mezkûra tâbi‘ Merc Hamis karyeli Molla Hasan’ın oğlu Sadık nâm sabî nâ-mürâhik karye-i mezbûreli Aysa’nın oğlu kezâlik sabî Mami ile koşar iken merkûm Sadık’ın belindeki bıçağı mezbûr Mami’nin böğrüne kazaen isâbet ve cerh ile yirmi gün sonra cerh-i mezkûrdan müte’essiren vefât eylediğinden mezbûr Sadık’ın bu tarafa ihzâren gönderildiği beyânından ‘ibâret olub mezbûr Sadık meclis-i ‘acizânemize celb ile lede’l-istintak istifsar-ı keyfiyet olundukda mezbûr Mami ile ber-minvâl muharrer koştuğu vakit bıçak mezbûr Mami’nin belinde olub kazaen Mami’nin böğrüne isâbet ve cerh olunduğunu ikrâr ve bıçak-ı mezkûr kendü belinde olduğunu inkârda bulunmuş ise de Birecik kaimmakâmlığından mevrûd-ı istintakda bıçak-ı mezkûr kendü belinde olduğunu ikrâr itmiş ise de merkûm Sadık dahi hîn-i gayr-ı mürâhik mahbûs olub inkâr ve ikrârına şimdiki hâlde şer‘ân ve nizâmen havâle-i sem‘ ve i‘tibâr olunmayacağından ve bir tarafdan müdde‘îsi dahi meydanda bulunmadığından cezâ kânunnâme-i hümâyunun kırkıncı maddesi ahkâmınca sabî-i merkûm cezâdan mu‘akkad olub bâ-kefâlet-i kavîyeye pederine teslîm olunarak keyfiyet mezkûr Birecik kaimmakâmlığına izâhen irsâli ve izbarı ve mezkûr Sadık’ın sin-i rüşdi ve buluğunda müteveffânın vârisesi tarafından da‘vâya selâhiyet olacağı keyfiyetin kaimmakâmlık-ı mezkûra iş‘ârı tezekkür kılınmış olbâbda fermân. Fî 20 Zi’ka‘de sene (12)88 ve fî 18 Kanûn-i sâni sene (12)87.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Numero 212

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a hükümet dâiresinde bulunan Halid Efendi’nin ufak tefek eşyâlarında ve İbrahim’in üç yüz guruşunu odasında olan dolabından çıkarub birini değiştirerek yine oda-yı mezkûrda sâir mahalde gizlemiş olduğu cihetle sebeb-i (?) taharrî olundukda Ma‘denli Ömer nâm kimesne olub mezkûr eşyâ dahi zâhire çıkmış olmağla eşyâ-yı sâire nukûd kâmilen Efendi-i mûmâ-ileyh ile merkûma teslîm olunmuş ise de merkûm Ömer’den keyfiyet istifsar olundukda her ne kadar nu ufak tefek eşyâlar benimdir deyu ifâde itmiş ise de eşyâ-yı mezkûraler ber-takrîb sonradan buradan ahz itmiş olduğu emârat-ı kavîyeye

ile tahkîk itmiş derece de bulunduğundan cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz yirmi yedinci maddesi ahkâmına tevfîkan merkûm Ömer'in târîh-i tevkîfinden i'tibâren kırk gün müddetle habsen tevkîfi tezekkür ve (--) kılınmış olmağla olbâbda emir-u fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 20 Zi'l-ka'de sene (12)88 ve fî 20 Kanûn-i sâni sene (12)87.

Ed-dâ'î-i reis-i temyîz.

Sayfa 118

Numero 213

Fedan 'aşiretinden Haras oymağı şeyhi Nayif ibn-i Dahham tarafından vürûd idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan bir kıt'a 'arzuhâl tahrîrâtının tercümesi me'âli oymak-ı mezkûr cemâ'atinden bir adam Urfa'ya geldikde bir re's kısrağı elinden alunduğı tahrîrât ve zîri mazbata me'âlin anlaşılmış ve kısrak-ı mezkûre tesâhub iden şeyh-i merkûm 'aşâirinden Ulum nâm kimesne bi'l-celb (?) icrâ olunan istintakında kısrak-ı mezkûru Urfa'da fürûht itmek üzere birâderi Mehmed'e virub olduğu Urfa'ya geldikde Halil Kerime'nin oğlu Birho nâm kimesnenin hânesine misâfir olarak beş on gün kaldıkda esb-i mezkûru fürûht idemeyub Urfa tarafına 'avdetinde Tektek Dağı nâm mahal civârında Kaysi 'aşâirinden Hamo ve el-Ali el-Sencar nâm kimesne kendüsüne tesâdüf iderek kısrak-ı mezkûru merkûm Mehmed yedinden cebren ahz itmiş olduğu lede'l-istintak ifâde ve tezkâr olunub keyfiyet merkûm Hamo ve el-Ali el-Sencar'dan istifsar olundukda güyâ bundan mukaddem Veysi 'aşâiri kendüsünün bir re's kısrağı ahz ile Urfa'nın haricinde Köyneler mahallesinde sâkin Garo'nun hânesine koyub ve esb sahibi merkûm Hamo'dan arkasına düşerek esbini merkûm Garo'nun hânesinden alub niye merkûm Birho'nun hânesine misâfir olub ve oradan da Ömer Efendi'nin konağında bir gice misâfir olarak Ali el-Sece yine merkûm Mehmed esbine (--) hânesi tarafında gitmiş olduğu tahakkuk ve tebeyyün itmiş olduğundan merkûm Hamo'dan bu bâbda merkûm Mehmed yedinden esb-i mezkûr cebren ahze hak ve selâhiyeti olmadığı gibi merkûm Birho ile olan iddi'âsı dahi vâhî olduğu misillû mûmâ-ileyh Ömer Efendi dahi ber-vechle iddi'âya hak ve selâhiyeti olmayığ küllîyen vâhî olub el'ân esb iddi'âsında bulunan Ulum nâm kimesne de esb-i mezkûru Urfa'ya getürmüş olan birâderi

Mehmed'e arami lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 21 Zi'l-ka'de sene (12)88 ve fî 21 Kanûn-i sâni sene (12)87.

Ed-dâ'î-i reis-i temyîz.

Numero 214

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu 'arzuhâl ve zabıta derkenârı bi'l-mütâla'a bundan akdem Timurcek karyeli veled-i Hido'nun nefsi Urfa Hâcı Yadigar mahallesinde ve vâlidesi hânesi uğrunda katilen vefât iden zevcesi Nazile'yi iki sene mukaddem sâhib-i 'arzuhâl Abdo kaçurub muahharen mezbûrenin zevci tekrar kendüsünü kabul iderek merkûm Abdo dahi nizâmen lâzım gelan cezâsını bilâ ikmâl sebîli tahliye olunub meyâniden bir sene mevrûdundan sonra mezbûra Nazile leylen kendü hâne kapusu önünde hançer bıçağıyla mecrûh olarak vefât idub hîn-i cerhinde mezbûra aman aman beni Beyim oğlu Musto öldürüyor deyu feryat itmiş olduğu vâlidesi tarafından lede'l-istintak ifâde ve tezkâr ve merkûm Abdo dahi mukaddemâ mezbûrayi firâr ettirmiş olduğundan dolayı ba'zı şibh üzerine celb ve habsen tevkîf kılınmış ise de merkûmun mezbûrayi darb ve cerhden ber-vechle medhâl ve âgâhı olmadığı bi'l-etraf tahkîk olunmuş ancak reviş-i istintaka nazaran mezbûrenin katili Beyim (?) oğlu Musto olub merkûm Musto dahi ol-vaktden beru firârda bulunduğundan firâr-ı merkûmun taharrî ve derdest olunmasıyla mezbûr Abdo'nun nefsine kefîl alınarak tahliye-i sebîli husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 24 Zi'l-ka'de sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reis-i temyîz.

Numero 215

Fermûde-i senîyeleri üzere işbu curnâl bi'l-mütâla'a tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkime ve istintaklarında derûn-u curnâlde muharrerü'l-ismi Mustafa'nın oğlu Halil 'amcası Mehmed'din bundan akdem kerimesini mezbûrenin hâhişiyle 'akd-ı nikâh eylemesi üzerine merkûm Mehmed mezbûr Halil'in pederi Mustafa'ya senin oğlun Halil benim kerimemi iğfâl idub aldı deyu heman bir taş darb itmiş olduğunu merkûm Mustafa iddi'â ve keyfiyet merkûm Mehmed'den istifsar olundukda ber-minvâl muharrer birâderi merkûm Mustafa'ya heman bir taş darb eylediğini mukır ve mu'terif bulunmuş ise de mezrub-ı merkûmun bir gûnâ cerhi olmayacağından ancak merkûm Mehmed'in bilâ-mûceb karındaşı mezbûru darb eylediğinden dolayı cezâ

kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmona tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 15 Kanûn-i sâni sene (12)87 târîhinden i‘tibârenon gün müddetle habsı lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 24 Zi’l-ka‘de sene (12)88 ve fî 23 Kanûn-i sâni sene (12)87.

Numero 216

Suruç kazasına tâbi‘ Alikör karyesinde bundan mukaddem katilen vefât iden Ayos’un ‘iyyâli Sultan’ın madde-i katilinden dolayı karye-i mezkûrdan gönderilmiş olan katil Hamed ve Ali ile husûs-ı mezkûrda mu‘âvenet iden Hurucu (?) ve Hıristiyan Marho ve kefîl bulunan Nahsan Beydiki ve Muhtar Tamo ve İbo ve Kerho ve Şemo’nun lâzım gelan istintakları derdest-i icrâ bulunmuş ve madde-i katile ise merkûmundan Hamed ve Ali’den iddi‘â olunmakda olduğundan merkûman kemakân habsen tevkîfleriyle içlerinden Nahsan Beydiki ve Hurucu ve Marho ve Şemo’nun taht-ı nezârete alınması ve Muhtar Tamo ve İbo ve Kerho’nun dahi kefâlet-i kavîyeye rabtıyla muvakkaten tahliyeleri muvaffak (--) görünmüş olmağla ol-vechle cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân. Fî 23 Zi’l-ka‘de sene (12)88.

Numero 217

Fermûre-i senîyyelerine imtinâlen işbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a sâhib-i istid‘ânın oğlu Hamo’nun bundan mukaddem meclis-i ‘acizânemizde vukû‘ bulan mehâkime ve kaleme alınan istintakında merkûm Hamo üzerinde madde-i sirkâtden bir emâre ve tebeyyün görülemediği misillû bu def‘â dahi li-ecli’l-tahkîk karye-i mezkûrdan celb ve ihzâr kılınmış olan Haydan bin Hüseyin ve Mehmed bin Ali Biro ve Timur Ağa ile Mâhmun nâm kimesneler celb ile mahbûs-ı merkûm Hamo’nun hâl ve ahvâl ve sâbıkalı takımından olub olmadığına ba‘de’l-tahlîf isti cevâb olundukda merkûm Hamo (--) değin bu misillû hareketlerde bulunmamış olduğunu ma‘rız-ı şehâdetde eşhâd itmiş olduklarından bu sûretçe merkûm Hamo’nun habsı hakkında gadrı mûceb olmağla kefâlet-i rabtıyla tahliyesi husûsunun cânib-i zabıtaya havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 4 Zi’l-hicce sene (12)88 ve fî 2 Şubat sene (12)87.

Sayfa 119

Numero 218

Mardin mutasarrıfı es-sâbık müteveffâ Mahmud Paşa ahavâtından olub Birecik'de ikâme üzere bulunan Abdullah Ağa'nın târîhden (--) sene mukaddem hânesinden altı bin guruş nukûd ve bir miktar eşyâsını sirkât itmiş olduğundan dolayı ol-vakt kaza-i mezkûrdan ihzâren bu tarafa bi'l-vürûd icrâ-yı mehâkime ve istintakı zımnında tevkîf kılınmış olduğu hâlde hakkında bir emâre görülemediği cihetle oraca dahi bir kere hâl ve hû ahvâli tahkîk olunmak üzere fî 22 Ramazan sene (12)87 târîhli muvakkaten sebîl-i tahliye ile Birecik kaimmakâmlığına iğrâm itdirilmiş olan Birecikli Mehmed Kandi nâm şahsın şimdiye değin müdde'îsi iskân olunub olunmadığı buraca meçhul ve merkûmun Birecik kaimmakâmlığından mevrûd-u mazbatada uygunsuzluk ve rahatszılığı anlaşılmış olmağla merkûm hâl ve harekât selika ve lâhikasını ve şimdiye kadar bir günâ servet ve kudret bulub bulmadığı hâkî olarak bir kıt'a (--) mazbata ile li-ecli'l-istintak tahte'l-hıfz bu cânibe sür'at-ı irsâli ve fî 7 Şevvâl sene (12)88 i'lâm 'acizânemizde cânib-i vilâyete takdîm olunmak üzere bu cânibe isbâli lâzım gelan seksen sekiz senesi Muharreminden i'tibâren dokuz aylık zîrî mazbatalu vukû'ât cedvelinin ve fî 22 (--) sene (12)88 târîhli i'lâmda 'arz olunan beşinci ordu'yı hümâyuna beşinci (--) taburu altıncı bölüğü neferâtından Birecikli Mehmed bin Hasan'ın zevcesine ba'zı mu'âmele kadısında Mezrâ' karyeli Halil Ağa'nın oğlu Bablı ve nefer-i merkûmun zevcesinin li-ecli'l-mehâkime bu cânibe sür'at-ı irsâli ve fî 12 Ramazan sene (12)88 târîhli i'lâmda 'arz olunan Barak nâhiyesinde Kara Hamo'nun oğlu Hüseyin ve Birecik hükümetinde müstahdem Hasan Ağa'nın Haccac İraniye'nin eşyâ-yı maksûbeleri hakkında şeref-sudûr iden emirnâme-i vilâyet-penâhi üzerine ba'zı su'âl ve cevâb zımnında bu cânibe sür'at-ı ihzârları husûsunun kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân. Fî 24 Zi'l-ka'de sene (12)88 ve fî 23 Kanûn-i sâni sene (12)87.

Numero 219

Çaykuyusu'na tâbi' Ağmağara karyesinde sâkin bulunduğu hâlde bundan akdem (--) arasında beytütet ideriken nehâren ve harikan vefât itmiş olan Temo nâm kimesnenin vâris-i müdde'îyesi zevcesi Peki nâm hâtun olduğu lede'l-istintak anlaşılmış ve mezbûrenin li-ecli'l-istintak bu cânibe celbi lâzım gelmiş olmağla el'ân mezbûra Suruç kazasında Casi Beşi karyesinde sâkin olduğu istihbâr kılınmış olduğundan bizzat mezbûrenin veyâhûd bâ-hüccet şer'iyye vekilin bu cânibe sür'at

irsâline dâir Suruç kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân- hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 24 Zi'l-ka'de sene (12)88 ve fî 24 Kanûn-i sâni sene (12)87.

Numero 220

Oymaağaç nâhiyesine tâbi' Zebvanlı karyeli Beki Oma ile münâza'a itmiş olan kesânlardan olub mahbûs bulunan Suruç'a tâbi' Böbek karyeli Ayo nâm kimesnenin mehâkimesi derdest bulunmuş ise de madde-i mezkûrda müşterekleri bulunan el-Halite Heze vürûd itmiş ve celblerine emirnâme-i mutasarrıfîleri şeref-tastîri buyurulmuş ise de emhâl-i mehâkimelerinde merkûmun hazır bulunmasına muhtaç bir keyfiyet bulunmuş olmağla 'abd-ı şerifin (--) cihetle Urfa'dan bir tarafa gitmemek üzere merkûm Ayo'nun nefsine kefîl kavîye alınarak muvakkaten tahliyesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 5 Zi'l-hicce sene (12)88 ve fî 3 Şubat sene (12)87.

Numero 221

Urfa Ermeni milleti murahhas vekilinin işbu müzekkeresi ve merbût mazbata kılıflu varaka müeddâları bi'l-mütâla'a millet-i merkûmdan Köbkenoğlu Mardo nâm şahıs yine millet-i mezbûrdan Mağaloğlu Habi Kivi'yi darb itmiş olduğu beyânından 'ibâret olub merkûm Mardo celb ve mezbûr Çohak ile pederi keyifsiz olduğundan pederi vekîl ile muvâcehe olundukda mezbûr Çohak'ı darb eylediğini sûret-i inkârda bulunmuş ise de li-ecli'l-ihbâr celb olunan Kazgancı Koko ile mekteb kalfası Hoca Serkis'in ba'de'l-tahlîf istihbârlarında merkûm Mardo mezbûr çocuğu sille ve tokat ve yumruk ile mekteb derûnunda darb itmiş olduğu bi'l-muvâcehe tahakkuk eylemiş ve merkûm Mardo'nun (--) mekteb derûnunda mezbûr çocuğu bilâ-mûceb darb eylediği pek uygunsuz olduğu cezâ kanûnnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i tevkîf olan fî (--) Zi'l-ka'de sene (12)88 târîhinden i'tibâren on beş gün müddet habsiyle mazrub merkûma virilmek üzere kendüsünden bir 'aded yüzlük altuni cezâ-yı nakdi dahi ahzı lâzım gelmiş olmağın olbâbda. Fî 30 Zi'l-ka'de sene (12)88 ve fî 27 Kanûn-i sâni sene (12)87.

Ed-dâ'î-i reis-i temyîz.

Numero 222

İşbu müzeyyel emirnâme-i sâmî-i vekâlet-penâhi meclisce bi'l-karâin ceride-i mâhsusun kayd ve işâret olunarak me'âl-i 'âlîsinde Urfa ahâlisinden olub mütecâsir olduğu if'al kabaha-i sirkâtdan dolayı cezâ görmüş ve mevki'-i cezâdan firâr iderek mükerrer olan Hendi oğlu Mehmed nâm şahısla yedinci ve iki yüz yirminci ve sekizinci madde-i kanûniyede muharrer hükümlere tevfîkan ve târîh-i habs olan seksen sekiz senesi Muharrem'inin on birinci gününden i'tibâren yedi sene müddetle küreğe konulması irâde ve fermân buyurulmuş ve merkûm Mehmed Urfa hapishânesinde mahbûs olub ba'de'l-teşhir târîh-i tevkîfinden i'tibâren müddet-i mâhdudeye değin küreğe kalınması emirnâme-i 'âlî-i mezkûra ahkâm-ı 'âlîsinde musarrah ise de fakat merkûmun mahbûs bulunduğu Urfa mahbûsunda mı yâhud (--) ve sâir gibi mahbûs-ı 'umûmilerde mi vaz' kürek olunması tasrîh buyurulmamış olduğundan itâre-i mu'âmele olunmak üzere keyfiyetin cânib-i seniyü'l-cevâbından hazret-i vilâyet-penâhiden 'arz ve istîzân tezekkür kılınmış olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî (--) Zi'l-ka'de sene (12)88 ve fî 27 Kanûn-i sâni sene (12)87.

Sayfa 120

Numero 223

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a sâhib-i 'arzuhâl Yusuf'un oğlu Halil Kırk Mağara mahallesi sâkinlerinden olub mahalle-i mezbûreli Zabıta Mehmed'in zevcesi Rahime'ye ba'zı sarkıntılık itmiş dinilerek mahbûs olub mezbûra ile icrâ olunan mehâkime ve istintaklarında mezbûra Rahime su götürmeye gitmiş olduğu hâlde merkûm Halil önüne çıkub bana bir tas su ver içeyim deyu ba'zı harfendâzlık gibi mu'âmelede bulunmuş olduğunu mezbûra iddi'â ve keyfiyet merkûm Halil'den istifsar olundukda mezbûraye bir gûnâ el ve diliyle harfendâzlık itmeyub ancak kendüsü dahi su 'âlîsini doldurmak üzere mezbûrdan su tasını taleb itmiş olduğunu ikrâr ve i'tirâf itmiş ise de li-ecli'l-ihbâr ikâme olunan mahalle-i mezbûreli İsmail'in ba'de'l-tahlîf istintakında merkûm Halil mezbûraye harfendâzlık mu'âmelesinde bulunduğu ifâde ve ihbâr olunmuş olmağla cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz ikinci maddesi 'ilâvesine tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 15 Zi'l-ka'de sene (12)88 târîhinden i'tibârenbir mâh müddetle habsı lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân. Fî (--) Zi'l-ka'de sene (12)88 ve fî 29 Kanûn-i sâni sene (12)87.

Fî 17 Zi'l-hicce sene (12)88 târîhli madde-i mezkûr (--) Suruç kazasına te'kid olunmuşdur.

Numero 224

Suruç kazasına tâbi‘ Böbek karyesi ahâlisinden Ayo nâm kimesnenin hemşiresi Doni'yi kaza-i mezkûra tâbi‘ Pare Pare karyeli Farsi nâm kimesne kaçurub Oymaağaç nâhiyesine tâbi‘ Zebvanlı karyesine götürmüş olduğundan mezbûrenin birâderi Ayo Cem gafîr-i kesân ile karye-i mezkûr üzerine hücum ve Muhtarı Beko ile birâderi Ömer'i kılınç ve tüfenk kurşunuyla darb ve cerh itmiş oldukları Beko tarafından beyân olunmasına mebnî merkûm Ayo'dan keyfiyet istifsar olundukda kendü tarafından darb ve cerh vukû‘ bulmayub refîkleri olub Suruç kazasında vâki‘ Böbek karyeli Oso'nun oğlu İbo ve Alo'nun oğlu Hasso ve Kilo'nun oğlu Nahsan ve Halil-î Közi'nin oğlu Mâho Karat oğlu Ahmed ve İbo-î Şahin'nin oğlu Hami tarafından münâza‘a olunduğu beyân itmiş ise de li-ecli'l-mehâkime merkûmun bu cânibe ihzârı husûsu tevârih-i muhtelif ile olan i‘lâm-ı ‘acizânemizde ‘arz ve beyân olunmuş ise de henüz vürûd itmemiş itdiklerinden merkûmun sür‘at-ı ihzârı zımnında mübâşir (--) kaza-i mezkûr kaimmakâmlığından müekkiden emirnâme-i ‘âlîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 3 Zi'l-hicce sene (12)88 ve fî 31 Kanûn-i sâni sene (12)87.

Numero 225

Mehâkime-i nizâmiye hakkında mevzû‘-yı nizâmnâmenin on dokuzuncu maddesinde muharrer olduğu üzere nizâmen da‘vâ-yı meclisinde ve elviye-i meclis-i temyîzinde bir sene zarfında rû'iyet olunmuş ve kabul-i istînaf olunmak üzere veyâhûd sûret-i kat‘îyede i‘lâmları virilmiş veya henüz mehâkime olunmamış olan da‘vâların müddet-i mehâkimeleri ve (--) esâsimisini mübeyyin tanzîm ve cânib-i vilâyete takdîmi lâzım gelan bir kıt‘a hülâsa cedvelinin geçen seksen sekiz senesi Muharrem'inde gönderildiği misillû (--) seksen dokuz senesi Muharrem'i dahi (--) itmekde olub cedâvil-i mezkûranin Muharrem gurresine değin sür‘at-ı tanzîmi cânib-i ‘âlî-i vilâyete takdîm olunmak üzere bu cânibine irsâli zımnında Birecik ve Rum Kal‘a ve Suruç kazaları kaimmakâmlılarına ol-emirnâme-i ‘âlî-i hazret-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri iktizâ itmiş olunmak olbâbda ve her hâlde irâde ve

fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 21 Zi'l-hicce sene (12)88 ve fî 17 Şubat sene (12)87.

Numero 226

Zabıta tarafından takdîm olunub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan işbu jurnâl bi'l-mütâla'a tarafeynin celbiyle icrâ-yı istintaklarında Urfa'da vâki' Hazanoğlu Mahallesi sâkinlerinden tütüncü Kadir'in oğlu Halil mâh-ı hâlin on üçüncü çarşanba gicesi sâ'at dokuz raddelerinde fenersiz olarak 'Attar Bazarı'ndan savuşur iken Bekçi Abdullah'ı darb ve itâle-i lisân itmiş olduğunu bekçi-i merkûm Abdullah beyân ve tahkiye itmiş itdiğinden Merkûm Halil celb ve keyfiyet su'âl olundukda sabah ezânı okunduktan sonra kahvehâneye gittiğini ikrâr ile darb ve itâle-i lisân keyfiyetini sûret-i inkârda bulunmuş ise de ancak 'ale's-sabah merkûm Halil'in ihzârına irsâl olunan zabıtaya Ramo ve Şaban huzurunda merkûm Halil bekçi-i merkûm itâle-i lisân itmiş olduğunu ikrâr eylediği merkûmanın bi'l-muvâcehe ihbârıyla tebeyyün itmiş olmağla cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz on dördüncü maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i tevkîfi olan fî 13 Zi'l-hicce sene (12)88 târîhinden i'tibâren beş gün müddetle habsı lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 18 Zi'l-hicce sene (12)88 ve fî 15 Şubat sene (12)87.

Bahisle fî 7 Rebiü'l-âhir sene (12)89 târîhiyle (--) kaydıdır.

Fî 16 Cemâziye'l-âhir sene (12)89 târîhli telgırafın te'kidine i'lâm olunmuşdur.

Numero 227

Birecik kaimmakâmlığından mevrûd-ı zîrî mazbatalu işbu istintak mugâddî kaza-i mezkûrda çarşu bekçisi bulunan Arab Casım'ın oğlu Mehmed nâm şahıs (--) Hâcı Süleyman'ın dükkânından bir mikdâr eşyâ sirkât eylediği beyânından 'ibâret ise de merkûmun fi'il-i sirkâte ictisâri ikrârı üzerine olmayub fakat pederi Casım tarafından eşyâ-yı mesrûka sâhibiyle otuz guruş mesâliha olmak üzere mugâle-i tekevvün eylediğin Abdullah ve Hâcı Emin nâm kimesneler ihbâr itmişler ise de ihbârat-ı vâk'âları fi'il-i sirkâte ne emâre-i kavîyeden (--) idügünden ve eşyâ-yı mesrûkanın nümûnesi görülub görülmediği îfâ' olunmadığından buralar kâ'ideten noksân ve sirkât maddelerinde sârikin sirkât vukû' bulduğu beyân olunan mahal ne

vecehle ve ne tarafdan leylen veya nehâren sâ‘at kaçta girdiği ve nasıl dühûl eylediği ve mahal-i sirkâtden bir eser bırakub bırakmadığı ve’l-hâsıl her bir dürlü tahkîkat mahale ve lâyık icrâsıyla fi‘ilin meydana çıkarılması umûr-ı mukır (--) olmağla melfûf sûret-i (--) tevfîkan müceddiden istintak kaleme icrâ ve netice-i müstebânenin bâ-mazbata ‘arz ve inhâsı zımnında sûret-i mezkûrenin (--) istintak-ı mevrûdenin kaimmakâmlık-ı mezkûra a‘tâfesi iktizâ iderolbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 22 Zi’l-hicce sene (12)88 ve fî 19 Şubat sene (12)87.

Numero 228

Birecik kaimmakâmlığından mevrûd-ı zîrî mazbatalu istintak müeddâsı kaza-i mezkûra tâbi Mezar karyeli Mamo’nun oğlu Ali nâm şahıs Rahime nâm hatun ile münâza‘a iderek mezbûrenin bir ‘aded dişi şikest olduğu beyânından ‘ibâret ve meyânelerinde münâza‘a vukû‘ derece-i sıhhatde itdiği anlaşılmış ise de merkûm Ali tarafından mezbûrenin dişi kırıldığı inkâr olunub ikâme olunan muhbirler tarafından dahi reisü’l-‘ayn (?) müşâhid olunarak ancak ba‘de’l-münâza‘a dişim kırıldı deyu mezbûrenin lisânından işitmiş olduklarını tezkâr ve merkûm Ali tarafından muhbirler hakkında ‘itizâz olunmuş iken muvâceheleri icrâ olunduğu ve mücrimin bidâyet istintakında ismi ve şöhret ve (--) emvâl sâbıka-i me’lûfesi su’âl dermîyan kılındığı ve iddi‘âyı vâk‘â jurnâli veyâhûd ‘arzuhâl üzerine (--) hülâsa-i me’âli mukaddemâ-i istintaka münderic olunduğu ve virilan fezlekede merkûm Ali’nin subût töhmet veyâhûd subût zimmetine dâir bir gûnâ işâret virilmediği hususları ahvâlen ve kâiden nizâmat olunduğundan melfûf (--) husûsa vechle her dürlü tahkîkat lâyık ve (--) icrâsıyla yeni başdan istintak-ı lâzımları icrâ ve tebeyyün idecek hâlin bâ-mazbata fezleke-i istintaka derce ve imlâ ile bu cânibe esrâsı zımnında istintak sûreti (--) mezkûranin leffiyle Birecik kaimmakâmlığından ‘idâresi tezekkür kılınmışdır olbâbda ve her hâlde fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 22 Zi’l-hicce sene (12)88 ve fî 19 Şubat sene (12)87.

Sayfa 121

Numero 229

Birecik kaimmakâmlığından cevâben mevrûd-ı zîr-i mazbatalu işbu istintak mugâddî kaza-i mezkûra tâbi‘ Mezvâ‘ karyeli Haso’nun kızı Amine Halil Ağa’nın oğlu Bayli tarafından cebren bikrini izâle idildiği beyânından ‘ibâret olub ahvâlen ve

kâ‘ideten müdde‘î-i mezbûrenin ol-emirde istintakı tutulmak lâzım gelur iken bi’l-‘akis merkûm Bayli olâ istintak edilerek Amine bikrini almışın doğru söyle denildiği ve merkûm Bayli tarafından çözüm (gözüm ?) kimesneye ‘atıf olmuş olduğu hâlde mezbûr Sive’nin ne cebren ne celb olunub ve ne istintak idildiği ve bu fi‘ilin ne mevki‘de ve gice mi ve gündüzde mi vukû‘ bulduğunu mezbûrdan istifsar kılınmadığı ve lede’l-istintak Beko ve Hemzo ve Halil taraflarından vukû‘ bulan ihbârat-ı muhtazarada (?) dahi mezbûra Amine bikrimi Sive aldı aldı deyu lisânından işitmiş oldukları tezkâr olunduğu hâlde niye merkûm Sive’nin bir gûnâ celb ve istintak olunmadığı kâ‘ideten noksan ve mezbûr Sive hakkından muhâttab vukû‘ reviş hâlden ... olmakta olduğundan cebr ve iğfâlen hetk ‘arz-ı vukû‘ iddi‘â olundukda işbu fi‘il-i irtikâb iden şahıs tarafından cebr ve iğfâl ve ihâfe gibi bir mu‘âmele vukû‘ bulmuş mudur ve iddi‘â olunduğu vechle cebren vukû‘na hâlen mevki‘en müsâ‘ade var mıdır ve bu hâlin kendüne cebren vukû‘nı iddi‘â iden müdde‘înin üzerinde kan yırtuk sâir gibi ‘alâim-i cebreye var mıdır ve bikri izâle olan kızın kâbile ve ahil (--) olan nisâya mu‘âyene itdirilmiş midir vel’l-hâsıl buralar ‘arız ve (--) ve taraf tahkîk ve tedkîk olunarak melfûf sûret-i ta‘lîmât tevfîkan ve müceddiden istintak ettirilmek ve bir tarafa hüküm ve gatr-ı hüküm sûret-i subûtda derç ve işâret olunarak kezâlik bâ-mazbata bu cânibe ‘arz ve iş‘ârı zımnında istintak-ı mezkûranin kaimmakâmlık-ı mezkûra ‘iâdesi iktizâ iderolbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 22 Zil’hicce sene (12)88 ve fî 19 Şubat sene (12)87.

Cevâben şeref-vârid olan işbu ermnâme-i vilâyet-penâhi meclisce bi’l-mütâla‘a yedi sene müddetle küreğe konulması muktezâ-i irâde-i ‘âlîyiden olan meşâhîr-i serâkdan Kangı oğlu Mehmed hakkından tanzîm ve fî 9 Cemâziye’l-âhir sene (12)88 târîhi ve yüz sekiz numerolu cânib-i celîl vilâyete takdîm olunan mazbata-i ‘acizânemmizde ber-tafsil ‘arz ve beyân olunduğu vechle merkûmun burada müddet-i cezâiyesinin esmâm-ı mâhdûrdan (?) gayr-ı sâlim bulunduğunun tekrâr ‘arz ve inhâsı tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 3 Muharrem sene (12)89.

Numero 230

Cevaben şeref-sâdır olan işbu emirnâme-i ‘âlî-i vilâyet-penâhi meclisce bi’l-mutâla‘a muktezâ-yı keyfiyet mukaddemâ Birecik kaimmakâmlığıyla ceryân-ı

muhâbere kalınmış olmağla (--) icrâ-yı iktizâsına bakılmak üzere sûret-i emirnâmenin bi'l-ihrâc kaimmakâmlık-ı mezkûra inhâsı zımnında tahrîrât müdürlüğüne havâle buyurulması iktizâ ider olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 22 Zil'hicce sene (12)88 ve fî 19 Şubat sene (12)87.

Numero 231

Mardin mutasarrıflığından mevrûd işbu iki kıt'a telgıraf me'âli Mardin ahâlisinden ve 'asker-i nizâmiye firârisinden olub envâ-i şekâvetle me'lûf bulunan ve ba'zı huliyyât ve akçe sirkât iden Derviş bin Hamodi'nin Urfa'da ahz ve (--) olunduğu beyânıyla merkûmun istintak edilerek nezdinde bulunan nukûd ve eşyâsıyla mâhfuzen mukayyen ol-cânibe irsâl beyânından 'ibâret olub ve zabıtanın mezbûr takdîmi kılınan fî 22 Zil'hicce sene (12)88 târîhli jurnâlinde merkûm Derviş bin Hamodi târîhden üç gün mukaddem Urfa'ya gelmiş olduğu hâlde merkûm müşâhir sirkâtden olduğu ve Diyarbekir vilâyet-i celîlesinden hâliyâ aranılmakda bulunduğu Urfa'da mutavattın Mardinli nasr zarfında hükümete ihbâr ve ol-vechle merkûm derdest ve tevkîf olunarak zabıtaca tutulan istintakında kendüsü Mardinli Şehmed mahallesi sâkinlerinden olub Karakeçi ve Millî 'aşiretleri içünde ticâret itmek üzere şerîki Cerci veled-i Sadoz ile târîhden elli gün mukaddem Mardin'den çıkub 'aşiretin mezkûriyet meyânında bin beş yüz guruşluk eşyâ ve nukûd rûganın üzerine dağıtmış olduğu ve oradan merkûm Cerci Mardin tarafına 'avdet iderek kendüsü yalnızca bu tarafa gelub ahâlinin (?) Taşra Kanberin mahallesinde sâkin bağdârü'l-asl Şeyh Berki nâm 'abbâlın (?) hânesinde misâfir olarak nezdinde nukûddan yirmi 'aded hayrîye ve on altı 'aded (--) (--) altunıyla eşyâdan bir 'aded serhatlik ve birer tek (?) tabanca ve tüfenk ve bir hançer ve bir 'abâ ve bir tob alacasıyla bir re's merkebi olduğu istifsar ve tahkîk ile zâhire çıkaralırak hükümetçe ahz ve muzaffer kılındığı istintak-ı mezkûr hülâsasından müstefad olub merkûm meclis-i 'acizânemize dahi celb ile istintak olundukda virmiş olduğu ecvibesi zabıtaca olan su'âl ve cevâba muvafakat idub bir gûnâ da'vâcısı olduğu hâlde hasmıyla mehâkime olmak üzere Mardin cânibine iğrâmi ifâde ve beyân itmiş olmağla bu sûretçe merkûmun firâr etmeyecek derecede mafûzen ve mugayyiren ve zabıtada hıfz idilan mezkûr nukûd ve eşyâ ile ma'ân mikdâr kâfi süvârî ile mezkûr Mardin sancağına iğrâmı ve keyfiyetin telgırafla mutasarrıflık (--) ile cânibine iş'ârıyla mezbûra Şeyh Berki'nin dahi kefâlete rabtı tezekkür kılınmış olmağın

olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 24 Zil'hicce sene (12)88 ve fî 21 Şubat sene (12)87.

Numero 232

İşbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a tarafeynin celbiyle icrâ-yı istintaklarında sâhib-i istid'â Mehmed nâm kimesne Devgerli'de vâki' Tenakçe karyeli olub bu gice Ramazan-ı Şerif'den iki gün mukaddem leylen hânesinden altı 'aded koyunuyla bir 'aded (--) Harran nâhiyesine tâbi' Boz Höyük karyeli Emirü'l-Sancar (?) ile karye-i mezkûrali Mehmed el-Berihli ve Ceryun 'aşâirinden Alo nâmun kimesneler sirkât emiş olduğunu iddi'â ve müdde'î 'aleyhinden celb ve ihzâr olunan Emirü'l-Sancar'dan keyfiyet su'âl olundukda sûret-i inkârda olub madde-i mezkûra ma'lûmâtı bulunan Beni Mehmed 'aşâirinden Ahmed ile Karaca ve Körlerinde (?) celb ile keyfiyet muvâceheten su'âl olundukda müdde'î-i merkûmun iddi'âsına mutâbık ihbâr-ı esâmîlerune mebî müdde'î-i 'âlîye emirü'l-sancar üzerine bi'l-tebeyyün cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz yirmi dördüncü bendi ahkâmınca duvâr-ı ıtlak olunan büyük ve küçük hayvanatı sirkât idenlerin bir mâhdan bir seneye kadar habsı lâzımeden olub ve merkûmun dahi târîhi tevkîfi olan fî 27 Şevvâl sene (12)88 tarhinden i'tibâren iki mâh müddetle habsına kara verilerek hükm-i karar kendüsüne tebliğ olunmuş olduğundan mezkûr koyunlar müstehlik ise kıymeten mevcûd ise 'aynen tazmîni ve firârda bulunan Mehmed el-Berihli ile Alo'nun celbi husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirinidir. Fî 24 Zil'hicce sene (12)88 ve fî 21 Şubat sene (12)87.

Numero 233

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde sâhib-i 'arzuhâl Bey Kuyusu mahalleli Cerci Halil hakkında oğlu Halil tarafından şetm ve ba'zı ta'addî vukû' götürülmüş olduğunu iddi'â ve keyfiyet oğlu merkûm Halil'den istifsar olundukda her ne kadar sûret-i inkârda bulunmuş ise de merkûmun pederi hakkında ta'addî ve şetm gibi hâlâtı vukû' götürülmüş olduğu nâhiye-i hâl ve harekâtından anlaşılmış olduğundan başka kendüsü dahi uygunsuz makûlesinden olmağla cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz on dördüncü maddesi ahkâmınca bu misillû yirmi dört sâ'atden bir hafta kadar habs-ı lâzımeden olub merkûmun dahi pederi hakkında vukû' götürülen şetm ve ta'addîsinden dolayı târîh-i tevkîf olan fî 24 Zil'hicce sene (12)88

târîhinden i‘tibârenbir mâh müddetle habsine hüküm olunarak kara-ı mezkûr muvâceheten kendüsüne dahi tebliğ olunmuş olmağla îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menelhü’l-emirindir. Fî 24 Zil’hicce sene (12)88 ve fî 21 Şubat sene (12)87.

Numero 234

Urfa rusûmât müdürlüğünün işbu mezkûresi mugâddî Urfalı Aşçı Mahmud Ağa’nın oğlu Halil nâm kimesne rusûmât-ı müdür-i mûmâ-ileyh kendüsünden duhân ruhsatiye tezekküresi taleb eyledikde Efendi-i mûmâ-ileyh sözünü naklîye itmiş olduğu beyânından ‘ibâret olub ve cezâ kânnâme-i hümâyunun yüz on ikinci maddesi ahkâmınca bu misilû me’mûriyet Devlet-i ‘Âlîye’ye hakâret idenlerin bir haftadan altı mâha kadar habsleri lâzım gelub merkûm Halil’in dahi bu harekâtdan dolayı bir hafta habs iktizâ itmiş ise de kendüsü tam el-şu‘ur olmadığından tahkîf cezâsı merhamet-i ‘âlîye-i asafânelerine mütevakkıf bulunmuşdur olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 24 Zil’hicce sene (12)88 ve fî 21 Şubat sene (12)87.

Sayfa 122

Numero 235

Birecik kaimmakâmlığından mevrûd işbu mazbata mugâddî kaza-i mezkûra mütemekkin bulunan Musevi milletinden Refol tacirin hükümete ma‘rifetle hüküm ve istihsâl olunmakda olan alacak da‘vâsının lâzım gelan harç-ı mazbata ve rusûmât tahsîliyesi hakkında kendüsü teb‘â-yı ecnebiye iddi‘âsıyla yüzde üç guruş virmekde olduğu istindâtından ‘ibâret olub lede’l-mürâv‘â hükm-i şer‘iyye müstesnâ olmak üzere kâffe-i mühâkeme nizâmiyede alınacak hazrc-ı mazbata ve rüsum tahsîliyenin ahvâl ve memâlitelede (?) mu‘âmele-i hatırda icrâsı lâzım gelecek fî 16 Şa‘bân sene (12)87 târîhli emirnâme-i sâmî-i hüküm-i celîlesinden bulunduğu misillû gerek mehâkime-i şer‘iyye ve nizâmiye de vukû‘ bulan de‘âviden yüzde iki buçuk harç-ı i‘lâm ve iki buçuk guruş dahi mübâşiriye alınması fî 14 Sefer sene (12)88 târîhli ve ‘umûm yirmi numerolu şeref-vârid olan emirnâme-i sâmî-i hükm-i ‘âlîsinden itdiği (?) kayden tebeyyün itmiş olmağın olbâbda merkûm Refol’un dahi yüzde iki buçuk harç-ı i‘lâm ve iki buçuk rüsum-ı tahsîliye i‘tâsı lâzım geleceğinden cevâben

kaimmakâmlı mezkûra emir-u iş‘ârı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 25 Zi’l-hicce sene (12)88 ve fî 22 Şubat sene (12)87.

Numero 236

Beher üç mâhda bir kere cânib-i vilâyete takdîmi usûl-ü mevzû‘ndan olan vukû‘d cedvelinden olarak bundan kadem Rum Kal‘a kaimmakâmlığından mevrûd dokuz aylık üç kıt‘a cedvel matlûb murâfat olmadığından ‘iâdesiyle nümûne-i mersûle tevfîkan sür‘at-ı tanzîm ve takdîmi fî 24 Zi’l-ka‘de sene (12)88 târîhli i‘lâm-ı ‘acizânemizde ‘arz ve beyân olunmuş ise de henüz cedâvik-i mezkûra vürûd itmemiş ve seksen dokuz senesi Muharrem’i dahi hulûl itmekde olduğundan seksen sekiz senesi zarfında olan olan mezkûr dokuz aylık zedâvilin nümûnesine tatbîkan sür‘ar-ı tanzîm ve bu cânibe takdîmi zımnında kaimmakâmlık-ı mezkûra te’kid keyfiyet olunması iktizâ iderolbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 25 Zi’l-hicce sene (12)88 ve fî 22 Şubat sene (12)87.

Seksen dokuz senesi hülâsası ibtidâsından i‘lâmat ve mezâbıt kuyûdâtının mecd-i vaz‘ olunan numerolar.

Madde-i mezkûr hadde muharrer olan kesânın bu tarafa celîllerine dâir te’kid olarak telgıraf kîşde olunmuşdur. Fî 11 Muharrem sene (12)89.

Fî 21 Muharrem sene (12)89 târîhli telgıraf madde-i mezkûr içün te’kid olunmuşdur.

Fî 11 Sefer sene (12)89 târîhli derûn-ı i‘lâmda muharrer bulunan Abdulvahhab’ın celbine dâir te’kid olunmuşdur.

Numero 1

Birecik kaimmakâmlığından mevrûd fî 19 Zi’l-hicce sene (12)88 târîhi ve yüz seksen iki numerolu zîr-i mazbatalu istintak hülâsası kaza-i mezkûrun Urfa Kuyusu mahalleli Kermezin’in oğlu Ahmed ve Numan’ın oğlu Topal Ahmed ile karındaşı Hasan nâm eşhâs mahalle-i mezbûreli Sinici Hallo’nun oğlu İbrahim’i büyük kama bıçağıla darb ve cerh ile beş sâ‘at sonra müte’essiren vefât eylediği ve karındaşı Tâhir dahi mecrûh olarak cerhi cüzvîcen olduğundan (--) hâsıl eylediği ve tarafeynin meyânelerinde yâd-ı münâza‘a ile maktûl-i merkûm İbrahim’in diğer karındaşı Abdullah merkûm Kermezin’in oğlu Kara Ahmed’in karındaşı ‘iyyâli Geli nâm

hatun ile mu‘âmele-i kabbahada (?) bulunmalarından nişâ’en eylediği beyânından ‘ibâret olub merkûm Kermezin’in oğlu Ahmed ile Topal Ahmed ve karındaşı Hasan’dan lede’l-istintak istifsar-ı keyfiyet olundukda ancak münâza‘a vukû‘nı ikrârıyla darğ ve cerh fi‘illerinin kendülerinden sudûrunda inkârda olunmuş oldukları istiknâh-ı madde zımnında kaza-i mezkûrdan mevrûd-ı istintakda esâmîleru muharrer bulunan ve husûs-ı katile ba‘zı ma‘lûmâtı olduğu istifâde kılınan mahalle-i mezbûra muhtarı Abdulvahab ve Emin Ağa’nın oğlu Bekir ve Molla Ahmed’in oğlu Şeyh Cuma ve Gülcü İboş ve Kathancı Erbek ve esnâ-yı münâza‘ada hazır bulunan Duru Haco’nun oğlu Şeyho ve Bennakçının oğlu Hâcı ve münâza‘a vukû‘na sebeb oldu denilern mezbûra Geli ile maktûlün karındaşı Abdullah ve daha sâir ma‘lûmâtı bulunanların li-ecli’l-istintak bu tarafa sür‘at-ı isrsâllerine dâir kaimmakâmlık-ı mezkûra müekkid emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 3 Muharrem sene (12)89 ve fî E‘inne-i Şubat sene (12)87.

Numero 2

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a sâhib-i ‘arzuhâl Birecik kazasına tâbi‘ Mezad karyesi ahâlisinden olub karye-i mezbûreli Raye nâm Ali ile münâza‘a iderek mezbûrenin bir ‘aded dişini şikest da‘vâsından dolayı Birecik kaimmakâmlığından zîr-i mazbatalu istintak mûcebince bu tarafa bi’l-vürûd habsen tevkîf kılınarak istintak-ı mezbûr bi’l-mütâla‘a kâideten noksan merkûm Ali’nin berâ’et zimmet ve subût töhmetine dâir istintak-ı mezkûr ve zîrînde olan mazbata da izâhat görülemediğinden nâşî müceddiden tanzîm ve ikmâli içün fî 22 Zi’l-hicce sene (12)88 târîhiyle kaza-i mezkûra ‘iâde kılınmış ise de henüz cevâbı vürûd itmeyub merkezi meclisinin merbût tehdîdnâmesinde dahi husûs-ı mezkûr merkûm Ali hakkında iftirâ olduğu ifâde ve beyân olunmağla kaimmakâmlık-ı mezkûra te’kid-i keyfiyet olunması ve merkûm Ali kırk günü mütecâviz Birecik ve Urfa’da mahbûs bulunduğundan Urfa’dan bir tarafa gitmemek ve kaza-i mezkûrdan istintak ve müdde‘îsi vürûdunda mehâkime ve iktizâsında bakılmak üzere nefsine kefîl-i kavîye alınarak muvakkaten tahliye-i sebîli tezekkür kılınmış olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 4 Muharrem sene (12)89 ve fî 1 Mart sene (12)88.

Numero 3

Rusûmât müdürlüğünün işbu müzekkeresi ve zabıtanın merbût istintakı bi'l-mütâla'a dört denk timur kaçurmuş olan Heyanlı Mustafa ve refîki Mahmud'un muhbiri dinilan Sâbık Kolcu Mehmed celb ile istintakları icrâ ve tahkîkat-ı lâzımesi îfâ olunduktan sonra merkûmanın iki denk timur kaçırdıkları ve mezkûr Timurlar muahharen buldurulub rusûmât idâresine götürüldüğü tahakkuk iderek her ne kadar taraflarından mezkûr timurlara sahâbet olunmakda ise de işbu inkârları şayet istimâ' olmayub Sahibleri nazırıyla bakılacağından ve muhbir hakkında darb vukû' götürülmüş iddi'âsı sâbit olmadığı cihetle husûs-ı vâk'â cinâyete mütenebbih bir madde olmadığından fakat mezkûr iki denk timur hakkında nizâmi vechle lâzım gelan mu'âmelenin icrâsı husûsunun meclis-i irâdeye havâle buyurulması iktizâ ider olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 8 Muharrem sene (12)89 ve fî 5 Mart sene (12)88.

Sayfa 123

Numero 4

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu 'arzuhâl ve zabıta derkenârı bi'l-mütâla'a sâhib-i istid'â Mahmud Rum Kal'a kazası ahâlisinden olub bundan akdem Harabat karyeli Tayan ve Gamsızoğlu Mustafa'ya fürûht itmiş olduğu iki çift öküz Keskarbin karyeli Molla Ömer'in mülkü olduğunu cânib-i şer'î-şerifde ba'de'l-isbât bâ-i'lâm-ı şer'î ve Zabıta Bedir'in merkûm Mahmud mezkûr Öküzleri kimden iştirâ eylediği istifsar olundukda Şeyh Çoban karyeli Temo nâm kimesniden almış olduğunu beyân eylemesiyle merkûm Temo'nun celbi (?) ve öküz esmâni bulunan altıyüz kırk guruşun tazmînine değin habsen tevkîf kılınub merkûm Temo taharrî olunmuş ise de gâib ve ne tarafa girdiği meçhul olub merkûm Mahmud hakkında sârik farz olunsa bile cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz yirmi dördüncü maddesi ahkâmınca bir mâhdan bir seneye kadar habsi lâzım gelub merkûmun tevkîfi iki mâha kârib olub el'ân öküz esmânından Gamsız'ın oğlu Muustafa'ya vireceği kalmış olan üç yüz elli guruşun edâsına ve merkûm Temo'yu götürüb hükümete teslîm eylemesine kefîl-i kavîye irâ'e ideceğini mütevehhim (?) bulunduğundan ol-vechle kefâlete rabtıyla tahşiye-i sebîli tezeekğr kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 8 Muharrem sene (12)89 ve fî 5 Mart sene (12)88.

Numero 5

Fermân-ı sâmilerine imtinâlen işbu ‘arzuhâl ve zabıta derkenârı bi’l-mütâla‘a sâhib-i istid‘â Hüseyin’in oğlu Osman Tütüncü Abdi’nin leylen hânesine girub münâza‘a eylediğinden dolayı mahbûs olarak tarafeynin icrâ-yı istintaklarında merkûm Abdi giceleyn ahbabları bulunan Keçeci Mehmed ve Beyroğlu diğer Mehmed ile hânelerinde oturur iken merkûm Osman sarhoş olarak içeru girdiği ve meyânlerinde münâza‘a vukû‘yla mezbûr Abdi’yi darb eylediği tahakkuk itmiş ise de isbât-ı münâza‘a da bir ‘aded ‘abâsıyla şalı zâyi‘ olduğu tahakkuk itmeyub ancak merkûm Osman mezbûr Abdi’yi darb eylediğinden dolayı cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 19 Zi’l-hicce sene (12)87 târîhinden i‘tibâren yirmi gün müddetle habsı lâzı gelmiş olmağın olbâbda. Fî 10 Muharrem sene (12)89 ve fî 7 Mart sene (12)88.

Numero 6

Zabıtanın fî 25 Şubat sene (12)87 târîhli işbu jurnâliyle tabîb-i belde raportu ba‘de’l-mutâla‘a tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkime ve istintaklarında Dögerlü nâhiyesine tâbi‘ Koyman karyesi ahâlisinden olub mahsusata (?) Dudaş karyesine girmiş olan Mehmed’in oğlu Mamo nâm kimesneyi esnâ-yı rahda mezkûr Dodaş karyeli Raso’nun oğlu Musto ve Haso’nun oğlu Halef nâm kimesneler darb eylemiş olduklarını iddi‘â ve keyfiyet merkûmandan istifsar olundukda merkûm Mamo ile bir gûnâ garaz ve ‘ivazları olmayub ve kendüsünü darb eylediklerini sûret-i inkârda bulunmuş olduklarından merkûm Mamo dahi her ne kadar da‘vâsını isbâtdan izhâr-ı ‘acz itmiş ise de merkûman taraflarından taş ve değnek ile darb olunduğu (--) ve (--) bulunan ba‘zı eser-i darb ve emâre-i kavîyeyesiyle inkârları şayet i‘tibâr olunmadığından cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan bu misillûların bir haftadan bir seneye kadar habsleri lâzımeden olmağla merkûmanın dahi fi‘il ve hareketlerinin derecesine göre târîh-i tevkîfleri olan fî 29 Zi’l-hicce sene (12)88 târîhinden i‘tibârenon gün müddetle mahbûsiyetleri lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 11 Muharrem sene (12)89 ve fî 9 Mart sene (12)88.

Numero 7

Birecik kazasına tâbi‘ Mezra karyeli Haso’nun kızı Emiş Halil Ağa’nın oğlu Bablı tarafından tasallut vukû‘yla cebren fi‘il-i şenî‘ olunduğu (--) cânib-i vilâyetden

vukû‘ bulan emir-u iş‘âr üzerine keyfiyet mukaddemâ Birecik kaimmakâmlığından bi’lâ-istifsar tarafeynin kaza-i mezkûrce bulunub bu tarafa vürûd itmiş olan istintaknâmeleri kâ‘ideten noksan ve yolsuz olduğundan li-ecli’l-ikmâl ‘iâde kılınub fî 29 Zi’l-hicce sene (12)88 târîhli cevâben vürûd iden tahrîrâtda merkûm Bablı ile mezbûra Emi bu tarafa gönderilerek istintak Mersula mahalinde bırakılmış ve buraca tutulan nutkîyeleri kaza-i mezkûrda bırakılmış olan istintaklarına mübâyin göründüğü misillû mezbûrenin bikrini mukaddemâ izâle itmiş olduğu tezkâr kılınan Arab Hayo’nun dahi gönderilmesi lâzımeden bulunduğu hâlde merkûm Hayo dahi gönderilmemiş olduğundan bu husûsa dâir cânib-i vilâyetden şeref-vürûd iden emirnâmede mezbûra Emi beşinci ordu-yı hümâyuna beşinci (--) taburu altıncı bölüğü neferâtından Birecikli Mehmed bin Hasan’ın zevcesi olub merkûm Bablı tarafından kendüne tasallut edilerek cebren fi‘il-i şenî‘ olduğu merkûm Mehmed bâ-’arzuhâl istid‘â ve celb fırkâ-i ‘askeriyesi kumandanlığından ‘arzuhâl bâlâsında bir kıt‘a mazbata ile beyân ve hikâye olunmuş olduğundan şimdi mezbûra Emi’nin ifâdesine nazaran zevcesi olmayub ancak Haleb’de silk-i ‘askerî bulunan karındaşı Şeyho (--) denilmekde olduğu anlaşılmış olmağla buralar dahi teşviş izhâli celb bir keyfiyet bulunmakda olduğundan bi’l-etraf tahkîk ve tedkîkiyle beraber li-ecli’l-ikmâl ‘iâde kılınub orada bırakılmış olan istintaknâmenin ve Arab Hayo hakkında mukaddemâ mezbûrenin iddi‘âsı üzerine tutulan istintaklarının kezâlik ‘aynen ve merkûm Hayo’nun serî‘an bu cânibe sür‘at-ı irsâli hakkında mezkûr Birecik kaimmakâmlığından emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 15 Muharrem sene (12)89 ve fî 12 Mart sene (12)88.

Numero 8

Suruç kazasına tâbi‘ Alikör karyesinde bundan akdem katilen cefât iden Sultan nâm maktûlenin madde-i katilinden dolayı katilleri iddi‘âsıyla karye-i mezbûreli Alyo ve Hamid nâm kimesneler bir müddetden beru tahte’l-istintak bu tarafda mahbûs olub ve maktûle-i mezbûrenin vârisi ve zevci dinilan Mamo’nun oğlu Ayo ise muhbir götürmek üzere emhâlen kaza-i mezkûra ‘azîmet itmiş ise de henüz vürûd itmemiş olduğundan merkûmun serî‘an bu cânibe irsâli zımnında kaza-i mezkûr kaimmakâmlığından emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 18 Muharrem sene (12)89 ve fî 15 Mart sene (12)88.

Numero 9

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu jurnâl bi'l-mütâla'a hülâsa-i mugâddî Kiki 'aşiretinden olub Ağa'nın oğlu Mehmed'in iki re's duru ve âl kısraklarını teve'l-bi'aletden (?) olub isimleri merbût 'arzuhâlde muharrer Muşlu Mehmed ile İbrahim nâm kimesneler sirkât idub bu tarafa götürmüş oldukları beyânından 'ibâret olub müdde'î-i merkûm Mehmed'in icrâ olunan istintakında dahi mezkûr kısrakları kendü mâlı olduğu hâlde ber-mivâl muharrer hânelerinden sirkât olunduğunu beyân ve keyfiyet merkûmandan lede'l-istintak istifsar olundukda mezkûr kısrakları Şemer 'aşiretinden akdarma olarak götürmüş olduklarını ifâde ve tezkâr itmişler ise de müdde'î-i merkûm tarafından li-ecli'l-ihbâr ikâme olunan Beşar'ın oğlu Yusuf ve Ali'nin oğlu Mehmed'in ba'de'l-tahlîf ihbârlarında kısrak mevsuf mezkûrlar müdde'î-i merkûmun mâlı olduğu ihbâr ve reisü'l-'ayn kaimmakâmlığından mevrûd-ı mazbatada dahi beyân ve şehâdet olunduklarından merkûmanın bu cihetle sârik oldukları tahakkuk idub kısrak-ı mezkûrlardan birisi helâl olarak diğeri mevcûd bulunduğundan ve cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz yirmi dördüncü maddesi ahkâmına tevfîkan cezâ mazbatalar dahi derdest tanzîm bulunmağla bir kere de istihkâk da'vâsının şer'î-şerîfe havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 17 Muharrem sene (12)89 ve fî 15 Mart sene (12)88.

Sayfa 124

Numero 10

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu jurnâl bi'l-mütâla'a Urfa mahbûsunda mevcûd bulunan eşhâsdan bi'l-âre esâmîleru muharrer bulunan Rum Kal'a'lı Abdullah ve Molla Halil ve Suruç kazasına tâbi' Mektelan karyeli Hasan nâm kimesneler Hummâ 'illetine mübtelâ oldukları beyân olunmuş ve merkûmun keyifsiz mahbûsda kaldıkça şîfâyâb olamayacakları dahi tabîb-i belde Hüseyin Efendi'nin hükümet (--) (--) (--) (--) (--) (--) olunan hastahânede tedâvî olunmak üzere zabıta ma'rifetiyle hastahâne-i mezkûra çıkarılmaları münâsib görülmüştür olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 18 Muharrem sene (12)89 ve fî 15 Mart sene (12)88.

Numero 11

Dögerlü Mehmed'i Sino tarafından virilub fî 18 Muharrem sene (12)89 târîhli meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan 'arzuhâl me'âli kerimesi Fatma'yı Urfa'nın

Köynler mahalleli Seyyido'nun oğlu Abdi nâm kimesne iğfâlen kaçurmuş ve mezbûra pederi hânesinden bir haylice nukûd ve hâlyât dahi beraberce götürmüş olduğundan el'ân merkûm Abdi ve mezbûra Fatma Rum Kal'a kazasına tâbi' Ergil karyesinde Sâbık Muhtar Kasım Kerime'nin hânesinde oldukları istihbâr kılınmağla mezbûratânın ve yanlarında bulunan nukûd ve eşyânın beraber olarak tahte'l-hıfz bu cânibe irsâlleri hakkında telgıraf icrâtı merkûm Mehmed tarafından virilmek üzere Birecik kaimmakâmlığı vesâtetiyler celbleri husûsunun Rum Kal'a kaimmakâmlığına telgıraf-ı emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 21 Muharrem sene (12)89 ve fî 19 Mart sene (12)88.

Numero 12

Sâhib-i 'arzuhâl Suruç kazasına tâbi' Ebmur karyesi ahâlisinden olub târîhden üç sene mukaddem oğlu Birkeli karye-i mezbûrda giceleyn katil itmiş olduklarından ol-vakt karye-i mezbûra Muhtarı İsmail ile oğlu Mamo üzerine da'vâ itmiş ise de isbât edemediği hâlde muahharen kaza-i mezbûr hânedanından Hamo Ağazâde Hamo Ağa meyânelerine tavassut iderek on bin guruş musâlaha itmek emelinde bulunmuş iken sonra tekevvün itmiş olduğu me'âl-i 'arzuhâl ve ifâdesinde anlaşılmış olduğundan merkûm Hamo Ağa'nın ol-vechle tavassut nev'ummâ husûs-ı iddi'âlı müeyyid görünmekde olunmağla ona göre iktizâsına bakılmak üzere merkûm Hamo Ağa'nın bu tarafa ihzârı zımnında Suruç kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 22 Muharrem sene (12)89 ve fî 19 Mart sene (12)88.

Numero 13

Fî (--) Zi'l-hicce sene (12)88 târîhi ve beş yüz altmış beş numerolu Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i 'âlîsinden şeref-vürûd idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi me'âl-i 'âlîsinde Urfa'ya tâbi' Suruç kazasında kâin Sakirgâ karyesi ahâlisinden Ramo'nun oğulları Musa ve Hamo'nun birâderleri Semo'yı katil itmiş olan Kaçviran karyeli Şeno nâm şahıs madde-i katilden başka merkûmların tarlaları dahi zabt itmek (--) bulunduğundan merkûmanın takîm itmiş oldukları 'arzuhâlin leffiyle iktizâsının icrâ ve netice-i hâlin 'arz ve inhâsı irâde ve fermân buyurulmuş ve ber-mantûk irâde ve iş'âr tarafeynin mehâkime-i lâzımeleri burada icrâ olunmak üzere merkûm Şeno'nun bu cânibe ihzârı lâzım gelmiş olmağın

ol-emirde husûs-ı katile dâir mahalinde ceryân iden mehâkimelerini mübeyyin her ne evrâk ve istintakı var ise onun ve merkûm Şeno'nun tahte'l-hıfz bu cânibe sür'at irsâli hakkında Suruç kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 23 Muharrem sene (12)89 ve fî 21 Mart sene (12)88.

Numero 14

Melfûf i'lâm-ı şer'î ile zahrına meclis-i de'âvinden li-ecli'l-tasdîk izbâr olunan mazbatadan ma'lûm olacağı vechle Birecik kazasının Meydan mahallesi sâkinlerinden olub zevcesiyle münâza'a esnâsında ne'ûzu-billâh te'ali sebebini itmiş olduğu şer'ân üzerine sâbit olan Ahmed'in Ahmed nâm şahıs kaza-i mezkûr kaimmakâmlığından fî 11 Muharrem sene (12)89 târîhli tahrîrât mûcebince izhâren bu tarafa bi'l-vürûd habsen tevkîf kılınmış ve merkûmun buraca dahi istintakı tutulub mahalinde olduğu gibi üzerine sâbit ola lâzım gelecek ahkâmına dâir cezâ kânunnâme-i hümâyununda sarâhat görülemeyeceğinden ancak merkûmun cezâ-yı sezâsı şer'î icrâ olunmak iktizâ ideceği cihetle i'lâm-ı şer'î şerifin leffiyle keyfiyetin cânib-i 'âlî-i vilâyet-penâhiye 'arz ve istirdâdı bâbında ve her hâlde fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 25 Muharrem sene (12)89 ve fî 22 Mart sene (12)88.

Fî 11 Rebiü'l-âhir sene (12)89 târîhiyle merkûm Mustafa'nın celbine dâir te'kid olunmuşdur.

Numero 15

Fî 6 Muharrem sene (12)89 târîhi ve on bir numerolu ve merbût fî 28 Zi'l-ka'de sene (12)88 târîhi ve beş yüz otuz numerolarıyla mirkam cânib-i 'âlî-i vilâyet-penâhiden şeref-südûr idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan işbu ol-emirnâme-i 'âlî-i mufâddında Birecik kazasına tâbi' Nizib nâhiyesi ahâlisinden İsmail'in oğlu İbrahim'in katili dinilerek Topçuoğlu Ahmed nâm kimesnenin mehâkime-i lâzımesinin icrâsını müsted'î maktûl-i mezbûrun birâderi olub silk-i 'askeriyede bulunan birâderi Mustafa'nın virilmiş olduğu merbût 'arzuhâlin leffiyle ahvâl dâiresinde istintaklarının icrâ ve netice-i mütebeyyinesinin 'arz ve inhâsı irâde ve fermân buyurulmuş ve fî 18 Rebiü'l-evvel sene (12)88 târîhli ve kırk numerolu Birecik kaimmakâmlığından mevrûd-ı tahrîrât ve zîr-i mazbatalu istintak mûcebince merkûm Ahmed maktûl-i mezbûr İbrahim'in katili dinilerek istintakıyla beraber bi'l-

vürûd habsen tevkîf kılınmış ve istintak-ı mezkûr bi'l-mütâla'a katil-i vukû' reisü'l-'ayn hiçbir tarafdan ihbâr edilmemiş ise de fakat merkûm Ahmed mezbûr İbrahim'i giceleyn katil itdiği ba'zı emârât ile anlaşılmış olub bu dahi katil dinilan merkûm Ahmed'in hemşiresinden dolayı maktûl meyânelerinde ba'zı 'adâvet olduğundan nişâ'en eylediği ihbâr idilmiş olduğundan bu bâbda netice-i mehâkime ve istintakı maktûl-i mezbûrun veresesi tarafından bi'l-asâle yâhûd bi'l-vekâle tasdîr-i da'vâya mütevakkıf itdiği ve ol-vechle keyfiyet mezkûr Birecik kaimmakâmlığına iş'âr olunduğu üzerine fî 6 Ramazan sene (12)88 tatihi ve seksen iki numerosuyla vürûd iden cevâbnâme maktûl-i merkûmun vârisi vâlidesi olub ol-dahi silk-i 'askeriyede bulunan oğlunun yanına gitmiş olduğu istifsar olunmuş ve katil-i merkûmun cânib-i vilâyete celbi istid'â iden Mustafa maktûlün birâderi olduğu anlaşılmış olmağla bi'l-asâle veyâhûd bi'l-vekâle tasdîr-i da'vâ zımnında bu tarafa garimesini veyâhûd orada mehâkimeleri icrâ olunmak üzere katil-i merkûm Ahmed'in cânib-i vilâyet-i celîleye iğrâmı husûsları tezekkür kılındığının cevâben 'arz ve inhâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 24 Muharrem sene (12)89 ve fî 22 Mart sene (12)88.

Sayfa 125

Numero 16

Fermân-ı sâmîlerine üzerineişbu jurnâl ve merbût beş kıt'a 'arzuhâl ve raport bi'l-mütâla'a jurnâl-i mezkûrun hülâsa-i mugâddî târîh-i jurnâlde muharrer Bazilegülü sâ'at dört raddelerinde Teleftur mahallesinde Çender'in oğlu Mustafa ve Mâho'nun oğlu Kadir birbirleriyle münâza'a esnâsında Hıristiyan tütüncü Dono'nın başı taş ile olduğu beyânından 'ibâret olub tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkime ve kaleme alınan istintaklarında merkûm Mustafa ve Kadir (--) mezkûrda mezkûr Teleftur mahallesinde birbirleriyle münâza'a ideriken mezbûr Dono aracalık içün meyânelerine hîn-î tavassutda merkûm Mustafa ne içün bizi aralıyorsun diyerek mezbûr Dono'nun sağ tarafında gözünün üzerinde taş ile darb ve cerh olunduğu lede'l-mehâkime iddi'â ve merkûmların şedd-i münâza'ası (?) vukû' bulan ihbâr üzerine hükümetden ta'yîn olunan zabıtalar tarafından merkûmun hîn-i derdestinde münâza'aya seyirci olub birlikde tutulmuş olan İlâncı Haco ve Kunduracı Ohannes ve Şetu nâm kimesnelerinin bidâye ve nihâyen münâza'a da zî-medhâl olmadıkları lede'l-istintak anlaşılmış olduğuna ve merkûm Kadir'in üzerine bir şey tebeyyün

itmediğine binâen merkûmların nefislerine kefîl alınarak tahliye olundukları ve merkûm Mustafa tarafından mezbûr Dono'nun darb ve cerh eylediği bahisine gelince merkûm Mustafa'nın her ne kadar sûret-i inkârda bulunmuş ise de fi'il-i darb ve cerh kendüsünden südûr eylediği ba'de'l-tahlîf Dellal Kivo ve Niko Gosa ve Köşker Abdo ihbârlarıyla bi'l-muvâcehe tahakkuk itmiş olmağla cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkân ve târîh-i habsi olan fî 17 Zi'l-hicce sene (12)88 târîhinden i'tibâren kırk gün müddet habsiyle (--) merkûma virilmek üzere bir buçuk altun dahi cezâ-yı nakdî i'tâsı karar-ı meclis iktizâsından bulunmuş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 1 Sefer sene (12)89 ve fî 27 Mart sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reis-i temyîz.

Numero 17

Hebük karyesinde sâkin Delidumân tâifesinden Kel Ahmed tarafından takdîm olunan fî 25 Zi'l-hicce sene (12)88 târîhli işbu 'arzuhâl üzerine tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkime ve kaleme alınan istintaklarında merkûm Ahmedoğlu Şahab karye-i mezbûreden Munhâne Kantara karyesine nehâren 'azîmet ideriken tâife-i merkûmeden Timur'un oğlu Abdullah ve Ömer Keleş'in oğlu Abo ve Hâcı Besen'in oğlu Ömer ve Halef'in oğlu Abo ve Ahmed Ganim'in oğlu Ömer ve Mehmed'in oğlu Sadullah ve Hoyaz'ın oğlu Ali ve Mehmedi'nin oğlu Ahmed nâm kimesneler arkasına düşüb kendüsüne silâh çekmiş olduklarını da'vâ ve keyfîyet eşhâs-ı merkûmundan celb ve hazır bulunan âti'l-zikr beş neferinden istifsar olundukda taifemizden Ali'nin kızı Fatma'yı Sadullah'ın oğlu Şenci mezbûr Kantara karyesinde bikrini izâle itmiş olduğundan mezbûrayi 'aşiretimiz içüne götürmek üzere gideriken esnâ-yı rahda merkûm Şahab'a tesâdüf eylediğimizde zaten bizden havf idub Şankân karyesine doğru firâr eyledi deyû beyân ve ifâde ve kendüsüne silâh atmak husûsunu inkâr bulunmuş olmalarına mebnî li-ecli'l-ihbâr celb olunan mezbûr Şaşakan karyeli Yusuf'un oğlu Ahmed ve Mehmed'in oğlu Bedir ve Kasım'ın oğlu Ahmed ve Yusuf ve Mail ve Musto ve Ahmed nâm kimesnelerin ba'de'l-tahlîf isticevâblarını merkûm Şahab karyelerine doğru gelur iken eşhâs-ı merkûmun dahi kendüsünü ta'kib eylemiş olduklarını gördüklerinden ve Şahab dahi bunlar üzerine hücum idub bana silâh sıkdılar didiğini görmiş olduklarını ihbâr ve ifâde itmişler ise de merkûmun silah

çekdikleri derece-i subût varmamış olduğundan ancak merkûm Şahab'ı izâfe kasdıyla mesâhan ta'kib eylediklerinden dolayı cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokzuncu maddesi 'ilâvesine tevfîkan ve târîh-i habsları olan fî 14 Muharrem sene (12)89 târîhinden beru i'tibâreneşhâs-ı merkûmundan celb olunan Ömer ve Abo ve Ahmed ve Sadullah ve Ahmed'in oğlu Ömer nâm kimesnelerin yirmi gün tevkîfleriyle diğerlerimizin dahi celbleri husûsunun cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 1 Sefer sene (12)89 ve fî 27 Mart sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reis-i temyîz.

Numero 18

Birecik ahâlisinden Tarhoğlu Ahmed'i kama bıçağıyla sinesinden darb ve cerh idub katil iden Taşa Mehmed li-ecli'l-istintak burada mevkuf olub mehâkime-i şer'iyye ve murâfa'a-yı nizâmiyeler icrâ olunmak üzere maktûl-i mezbûrun vârisi her kim ise anların yahûd bâ-hüccet-i şer'iyye ve vasilerinin bu cânibe sür'at-ı ihzârlarına dâir Birecik kaimmakâmlığına mübâşir-i mâhsusa ma'rifetiyle emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 2 Sefer sene (12)89 ve fî 29 Mart sene (12)88.

Numero 19

Sâhib-i 'arzuhâl Ahmed ve Mehmed ve Abdi ve Halil Sabli ve Osi Mahmud ve sibli nâm altı nefer Suruç kazasına tâbi' Cenbel ve Mezil karyeleri ahâlisinden olub mezkûr Mezil karyesi sâkinlerinden Emi nâm hatunun karyeteyn-i mezkûriyet civârında mecrûhen ve katilen vefât iden oğlu İsmail'in madde-i katilinin tahkîkatı zımnında Suruç kaimmakâmlığından mevrûd fî 2 Zi'l-hicce sene (12)88 târîhi ve iki yüz kırk dört numerolu tahrîrât ve istintak mûcebince burada dahi mehâkime ve istintaklarına bakılmak üzere tevkîf kılınub tarafeynin celîle icrâ-yı mehâkime ve istintaklarında vâris müdde'î-i mezbûra oğlu müteveffâ-yı merkûm İsmail'in karyeteyn-i mezkûriyet meyânelerinde ve mezkûr Mezil karyesinin şimâl tarafında mecrûh ve katil bulunmuş olduğunu beyân ve ifâde ve şahs-ı mu'ayyen üzerine tahsis da'vâ idemeyub müdde'î 'aleyhim merkûmun dahi husûs-ı cerh ve katilden bir gûnâ medhâlleri olduğunu sûret-i inkârda bulunmuş oldukları gibi lede'l-istintak

haklarında bir emâre ve karine alınamayub müdde‘î-i mezbûrunun istintak-ı acizinde tasdîr da‘vâya meclis-i ‘acizânemizde vekil itmiş olduğu beni-Beken ifâdesinde dahi maktûl-i mezbûrun şer‘ân lâzım gelan dinilan karyeteyn-i mezkûriyet ahâlisinden iddi‘â itmekde bulunmuş olmağla bu sûretçe merkûmunun bilâ-mûceb tevkîfleri gadrlarını müstevcib bulunduğundan merkûm beni-Beken celîleye murâfa‘a-i şer‘iyyelerine bakılmak ve eşhâs-ı merkûmun dahi Urfa’dan bir tarafa gitmemek üzere nefislerine kefîlâ-yı kavîye alınarak muvakkaten tahliye-i sebîlleri tezekkür kılınmış olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 3 Sefer sene (12)89 ve fî 30 Mart sene (12)88.

Numero 20

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a sâhib-i ‘arzuhâl Hato teb‘â-yı Devlet-i ‘Âlîye’nin Süryani milletinden olub millet-i mezbûrdan Bağob’un nehâren hânesine girmiş olduğundan dolayı li-ecli’l-istintak tevkîf olunarak tarafeynîn icrâ-yı mehâkime ve istintakları hülâsasında mezbûr Bağob’un hânesinde gitmiş olmadığı hâlde merkûm Hano komşuları Sebto’nun hânesinden inub havlı derûnuna girmiş olduğunu tesâdüf ve ol-vakt kuyu önüne çıkar iken komşularından Ömer’in oğlu Halil ile Hasan’ın oğlu Müslüm dahi merkûmu görmüş olduklarından merkûmun sirkât kasdıyla dühûl itmiş olduğunu iddi‘â ve keyfiyet mezbûr Hano’dan istifsar olundukda kuş uçurmak ‘âdeti olduğundan (--) mezkûrda niye kuş uçub merkûm Bağob’un hânesine itmiş olduğundan kuşu götürmek üzere havlı-yı mezkûra dühûlünü ikrâr ve sâir cihetle gittiğini sûret-i inkârda olub müdde‘î-i merkûm dahi yedinde bir nesne görmediği misillû li-ecli’l-ihbâr celb olunan merkûm Halil ve Müslüm’ün olunan isti cevâbda mezbûr Hano’yı müdde‘î-i merkûmun hâne havlısı derûnunda görmüşler ise de yedinde bir nesne bulunmadığı merkûman beyân ve ifâde idub tahkîkat-ı sâire zımnında merkûm Hano çend günden beru tevkîf kılınmış ise de merkezî meclis tarafından virilub merbûten ‘arz ve takdîm kılınan mazbata kılıflu şehâdetnâmede merkûmun şimdiye değin sirkât ve sâire gibi uygunsuzluğu olmadığı mâ‘ruz-ı şehâdetde beyân ve ifâde kılınmış olmağla bu sûretçe merkûmun sirkâtçe hakkında bir emâre görülemeyub bu sûretçe nefislerine kefîl alınarak tahliye-i sebîlli tezekkür kılınmış olmağın olbâbda ve her hâlde irâde

ve fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 6 Sefer sene (12)89 ve fî 2 Nisan sene (12)88.

Sayfa 126

Numero 21

Fî 21 Cemâziye'l-âhir sene (12)88 târîhi ve iki yüz seksen dört numerosuyla mirkam-ı şeref-vârid olan işbu emirnâme-i vilâyet-penâhi madde-i 'âlîsinden Haccac İranî kimesneler de gasb olunan emvâlinin gasblarından olub Haleb'de mahbûs bulunan Türkman 'aşiretinden Kendeş'in tutulan istintakı nâhiyesinde Kara Hamo'nun oğlu Hüseyin Dede mağsubâtdan hisse aldığı gibi Birecik hükümetinde müteheddim Hasan Ağa dahi kendüsüne muahharen salıvirdiği içün dokuz 'aded Osmanî lirasıyla bir çift tabanca ve bir ras kısrak ve bir çift çizme aldığını ifâde itmiş olduğunu beyân-ı 'âlîsiyle merkûman celb ve tedkîkat lâzıme bi'l-icrâ işin sahî (?) tebeyyün eylediği hâlde merkûman evrâk-ı nutkîyeleriyle ma'ân iğramı ve tebeyyün itmediği takdîrde keyfiyetin bâ-mazbata 'arz ve iş'ârı irâde ve fermân buyurulmuş irâde-i keyfiyet fî 12 Ramazan sene (12)88 târîhiyle Birecik kaimmakâmlığına iş'âr olunarak bir gûnâ cevâb alınâmadığı hâlde (--) târîhiyle vukû' bulan te'kid üzerine bu kere fî 29 Muharrem sene (12)89 târîhli cevâben mevrûd-ı zîr-i mazbatalu istintak müeddâsında Hasan Ağa ol-vakt merkûmun ahz ve (--) Birecik kaimmakâmlığından me'mûr ta'yîn olunduğu hengâmede merkûmu Ahıl karyede (--) iderek Birecik hükümetine götürür iken esnâ-yı rahda Kövtüce karyesinde beytütet idub hatta ayağına (?) bu dahi urmuş olduğuna hâlde nısfü'l-leylde (?) ber-takrîb (--) açub râkib olduğu bir ras kısrağı urub bırakalarak firâr itmekle kısrak-ı mezkûr karye-i mezbûra muhtarı ve ihtiyarları ma'rifetiyle Birecik hükümetine götürülub bi'l-mizâyede fürûht olunarak esmâni kaza-i mezkûr sanduğuna teslîm kılındığı ve merkûm Kendeş'den akçe ve çizme ve sâire gibi bir nesne aldığını inkâr ve hakkında merkûmunun bu isnâdî iftirâ olunduğunu lede'l-isntintâk ifâde ve tezkâr eylediği misillû merkûm Hüseyin Dede dahi bir şeyden medhâl ve agâhı olmadığı istintak-ı mezkûr zîrîne yazılmış olan mazbatada 'arz ve beyân kılınmış olmağla ol-vechle keyfiyetin cânib-i 'âlî-i vilâyet-penâhiye 'arz ve inhâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 6 Sefer sene (12)89 ve fî 2 Nisan sene (12)88.

Numero 22

Leffen takdîm-i pişgâh-ı hazret-i mutasarrıfîleri kılınan bir kıt‘a istintaknâme-i müeddâsından müstebân buyurulacağı vechle fi’l-asl Mevzil ahâlisinden olub serseri ve mechûlü’l-ahvâl oarak Urfa’da dolaşmakda bulunan Mustafa’nın oğlu İbrahim nâm şahıs Urfa’nın Betki Kuyu mahallesi sâkinlerinden ta‘liben Hâcı Ali’nin nehâren açık buluna hânesine dühûl ile merkûmun ‘ammisi oğlu yalnız hânede sâkin bulunduğu hâlde mezbûr İbrahim ber-takrîb içeru girub sanduğu şikest iderek derûnundan bir ‘aded altun reşme ve bir altun yalak ve iki çift (--) ve üç tek küpe ve bir çift içünde yüz kadar içi ve silsile ve bir ‘aded sîm hâtem ve bir ‘aded (--) (--) sirkât iderek esnâ-yı firârda Birecik kaimmakâmlığından derdest olunub huliyyât-ı mesrûka ile ihzâren bu tarafa bi’l-vürûd keyfiyet istifsar olundukda huliyyât-ı mezkûreyi mechûle’l-ismi ve’l-mahal Mardinli Ali nâm kimesne Haleb’e götürüb fürûht itmek üzere kendüsüne virmiş olduğu beyân ve tezkâr itmiş ise de merkûm Ali kimdir ve ne mahalde celb ile muvâcih edelim denildikde ihtiyâr-ı sükûn ile celbân mezkûreyi bi’l-fi‘il kendüsü sirkât eylediğini muahharen ikrâr ve i‘tirâf idub hatta ondan mukaddem Urfa’da vâki‘ beni-i Ahz merhûmun hângâhında sâkin bulunan Hâcı Mehmed’in hücresi derûnunda dahi bir çift tabanca ve bir ‘aded sigara ve bir kise (?) ve bir ‘aded hançer ve bir ‘aded nargilesini sirkât idub merkûmun fî 19 Cemâziye’l-âhir sene (12)89 târîhiyle mezkûr Birecik kaimmakâmlığından hîn-i ihzârında merkûm Hâcı Mehmed eşyâ-yı mesrûkasını yedinden ahz itmiş olduğu istintakına ‘ilâve olarak hüliyât-ı mezkûra huzur-ı meclisde sâhibi merkûm Hâcı Ali’ye tamamen teslîm kılınmış ve merkûmun ber-minvâl muharrer sirkât kâr-ı mekruhuna cesâret itmiş olduğu ikrârıyla tebeyyün itmiş olduğuna binâen cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz yirmi ikinci maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 21 Ağustos sene (12)87 târîhinden i‘tibâren üç sene müddetle habs lâzım geldiği tezekkür kılınmış olmağın icrâ-yı icâbı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 7 Sefer sene (12)89 ve fî 2 Nisan sene (12)88.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Numero 23

Takdîm-i pişgâh-ı hazret-i mutrasarrıfîleri kılınan istintak müeddâsından müstebân buyurulacağı vechle Urfa haricinde vâki‘ Kazarcı Banar nâm mahalde (?) (--) bulunan ‘Afazle ‘aşiretinden Adullahoğlu Adis ile ‘aşiret-i merkûmdan Diso’nun

oğlu Kedaveş nâm kimesnenin icrâ-yı mehâkime ve kaleme alınan istintakları hülâsasında müdde‘î-i merkûm Adis’in iddi‘âsı işbu seksen sekiz senesi şehr-i Cemâziye’l-evvel’in on beşinci cum‘a gicesi sâ‘at iki buçuk raddelerinde merkûm Kedaveş ile meyânemizde bâzincân içün münâza‘a vukû‘ bularak merkûmun reis-i hâlife dahi aracılık itmekde iken merkûm Kedaveş heman ‘abâsının altunda mâhfî bulunan kurşun memlû tabancasını çekub endaht eylediği anda kurşunu karındaşı mezbûr Halife’nin koluna isâbet cüzvicen cerh ile hemşirem Ayşe’nin sol memesine urub ol-anda vefât eyledi deyu iddi‘â ve keyfiyet merkûm Kedaveş’den istifsar olundukda asıl sebeb münâza‘aları bâzincân içün olmayub merkûm Adis Kanah nâm kimesnenin oğlunu darb eyledi ben dahi söyledim ne içün darb ediyorsun münâza‘aya sebeb olarak ben dahi leyle-i mezbûrda yedimde birinin tabanca olduğu hâlde bakçede karındaşım Çohar’ın yanına gideriken işte esnâ-yı rahda merkûm Adis’e tesâdüf idub münâza‘a-i mezbûredehi vukû‘ gelerek yedimde tabanca üstte ayakda olduğu hâlde hâlde merkûm Adis’e endâht eyledikde kurşun karındaşım Halife’nin kolunu cüzvicen cerh ve ondan sonra hatta mezbûra Ayşe’ye isâbet itdiğinde heman oradan Bakır Ağa’nın bakçesine firâr eyledikde hükümetden zabıtalar gelub beni (--) eylediler deyu vukû‘-yı katili bi’t-tav‘ ikrâr ve i‘tirâf eylemiş olduğundan bu bâbda merkûm ikrârıyla katil olduğu tahakkuk ve tebeyyün itmiş ancak merkûm Kedaveş’ın belindeki tabancayı kasden ve ta‘ammüden merkûm Adis’e endâht vâki‘ ise de kurşunu merkûma dokunmayarak keyf-i müttefak olunan karındaşı Halife’nin koluna rast geldikden sonra ondan dahi geçub öte tarafda bulunan merkûm Adis’in kız karındaşı Ayşe’nin sol memesi üzerine isâbetle derhal cürmünden müte’essiren vefât eylediği ikrârıyla tahakkuk ve tebeyyün eylediğinden şer‘ân lâzım şer‘î selim-i hâlisin verese-i maktûle tarafına îfâsı hüküm olunduğuna dâir cânib-i şer‘î-şerifden tanzîm kılınan melfûf bir kıt‘a i‘lâm-ı şer‘îden müstebân buyurulacağı vechle cezâiyesi bahsine gelan beş bin direme gelince cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dördüncü maddesi ahkâmınca bir kimse men gayr-ı ta‘ammüd bir şahsı itlâf itmiş ise on beş sene müddetle vaz‘-ı kürek olunması musarrah bulunduğundan merkûmun dahi bend-i mezkûr ahkâmına tevfîkan on beş sene müddetle vaz‘-ı kürek olunması lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 7 Sefer sene (12)89 ve fî 3 Nisan sene (12)88.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

7 Cemâziye'l-âhir sene (12)89 târîhi ve 45 numerolu olunan remen işbu ve mazbatadan bahisle cevâb yazılmıştır. Fî 22 Ramazan sene (12)89.

Numero 24

Urfa sâkinlerinden ve teb'â-yı Devlet-i 'Âlîye'nin Ermeni milletinden Kuzgancı Aruş'un oğlu Akob Urfa muzâfatından Bozabad nâhiyesine tâbi' Tetriş karyesi kizirliğinde bulunduğu hâlde guzerân iden seksen sekiz senesi Rebiü'l-evvel'inin yirmi yedinci cum'a gecesi Urfa'ya gelur iken dört sâ'at mesâfe Çömlekçi karyesinde beytûtetle nıfsü'l-leylde kalkub Urfa'ya geldiği esnâda mezkûr Çömlekçi ve Kurbü'l-dal (?) ve civârında bulunan Ağçehisar karyeleri meyânında katilen vefât itmiş olduğu cânib-i hükümete vâki' olan ihbâr üzerine maktûl-i merkûmun cenâzesi keşfine şer'î-şerif ve zabıtadan ta'yîn olunan me'mûrlar ma'rifetle cenâze-i merkûm ba'de'l-keşf dahi ettirildikden sonra karyeteyn-i mezkûriyet ile civâr bulunan Kara Muhtar ve ihtiyar ve ahâlileru cümleten bi'l-celb yegân yağan istifsar ve her tarafdan taharrî ve tahkîkat-ı lâzım icrâ kılınmış ise de maktûl-i mezbûrun karyeteyn-i mezkûriyet meyânında tabanca kurşunuyla mecrûh olub katilen bulunduğu muhakkak ve ancak katili kim olduğu ber-vechle bilinub meydâna çıkmadığı misillû kimse hakkında bir emâre ve serrişte dahi alınâmadığı hâlde maktûl-i mezbûrun babası merkûm Aruş'un bi'l-asâle ve bi'l-vekâle istintak-ı ihbârında murisi maktûl-i mezbûrun şer'ân lâzım gelan diyetini karyeteyn-i mezkûriyet ahâlisi üzerine tasdîr-i da'vâda bulunmasına mebnî mezkûr karyeler meyânesi ba'de'l-hüsame (?) maktûl-i mezbûrun katili bulunduğu mahal-i mezkûr Çömlekçi karyesine akraba ve istimâ' savt olunduğu tahakkuk itmekle ahâli-i karye ile murâfa'a-i şer'iyyeler bi'l-icrâ ilâm-ı şer'iyye melfûfede (--) ve ma'lûme'l-ismi kesânın tahlîf ve (--) (--) (--) olunduktan sonra maktûl-i mezbûrun diyet-i kâmilesi olub şer'ân lâzım gelan on bin direm şer'î selim-i hâlisin târîhden i'tibâren üç sene (--) değin müdde'î ve vekîl-i (--) merkûm Aruş'a tamamen edâ ve teslîmine ahâli-i merkûm üzerine hükm-i şer'î lâ-hak (?) olmuş ve bu bâbda cânib-i şer'î-şerifden tanzîm olunmuş olan bir kıt'a i'lâm-ı şer'î leffen takdîm-i pişgâh-ı hazret-i mutasarrıfîleri kılınmış olmağın i'lâm-ı mezkûrun leffiyle keyfiyetin cânib-i celîl vilâyet-i penâhiye 'arz ve inhâsı bâbında takdîm mazbata-i 'acizânemize ictisâr kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 7 Sefer sene (12)89 ve fî 3 Nisan sene (12)88.

Sayfa 127

Numero 25

Hâcı Kamilzâde Mehmed Bakır Ağa tarafından virilub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan fî 8 Sefer sene (12)89 târîhli ‘arzuhâl üzerine müdde‘î-i ‘âlîye Kanacıoğlu Osman celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde merkûm Osman zimmetinde bir kıt‘a sened (--) mûcebince sekiz bin dört yüz guruşdan (--) teslîmat altı bin dokuz yüz guruş alacağı olduğunu iddi‘â ve keyfiyet merkûm Osman’dan istifsar olundukda meblâğ-ı mezbûr deynî ve zimmeti olduğunu mukır ve mu‘terif olub icâb iden yüz yetmiş iki buçuk guruş harç mazbatası ahz olunmuş olmağla meblağ-ı mezkûr ber-mûceb ikrâr merkûmdan tahsîli lâzım gelub meblâğ-ı mezkûru tasviye itmek üzere dâyin-i mûmâ-ileyhin ‘andına eylediği Cevsak ve Asma Koni karyelirinde vâki‘ ma‘lûmet’ül-hudûd iki kıt‘a üzüm bağlarının vekâlet-i devriye ile vekilleri bulunan Ahmed Kara Ağa ma‘rifetiyle fürûht olarak hâsıl olan esmânini dâyin-i mûmâ-ileyh tarafına teslim olunmak üzere (--) ve mütevehhim bulunmuş olduğundan ol-vechle hükümet tarafından vekîl-i merkûm Kara Ağa ma‘rifetiyle fürûht olunmak husûsunun ba‘de-mâ tanzîm olunacak mezâyide pusulası mecebince cânib-i zabıtaya havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 9 Sefer sene (12)89 ve fî 5 Nisan sene (12)88.

Numero 26

Fî 30 Mart sene (12)88 ve fî 2 Nisan sene (12)88 târîhli işbu iki kıt‘a talgırafnâme-i vilâyet-penâhi-i ‘âlîsinde tahkîkat me’mûru Garetli Hâcı Hasan Bey ile Kâtib Efendi’ye verilecek harcırâhın verdikleri sened mûcebince (--) istîfâsı irâde ve fermân buyurulmuş mîr-i mûmâ-ileyh Laztîfâzâdeliye ile ‘aleyhinde da‘vâya kıyâm itmiş olan müdde‘îlerin tahkîkatına me’mûr olub bu bâbda Rum Kal‘a kazasından vürûd iderek mîr-i mûmâ-ileyhin tevdi‘an cânib-i vilâyete ‘arz ve takdîm kılınan istintakına nazaran müdde‘ilerin haksız çıkdıkları anlaşılmış olduğundan bu 385uretçe lâzım gelan harcırâhın nizâmen müdde‘î-i merkûmun tarafından istîfâsı lâzım gelmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 9 Sefer sene (12)89 ve fî 5 Nisan sene (12)88.

Numero 27

Sâdetlu Dede Osman Efendi hazretlerinin işbu mezkûresi bi'l-mütâla'a merbûtan takdîm kılınan iki kıt'a 'arzuhâl üzerinde ceryân iden mu'âmeleden keyfiyet müstebân buyurulması vechle mahbûs bulunan Aynalıoğlu Mehmed Urfalı Çopkaçıoğlu Mehmed'i târîhden on sene mukaddem katil eylediği ve ol-vakt mahal-i menfâsı olan hikâye hîn-i iğrâmında Birecik kazasından firâr eylediğiihbâr mevsuka ile süslenmemekde ise de merkûmun hikâye iğrâmına dâir bir gûnâ fermân-ı 'âlî ve emir-i sâmî-i kaydına (--) olunmayub vukû' madde ise kıble'l-teşkilât eddiği anlaşılmakda olduğundan mülgâ meclis-i tahkîkat ceridesinde bi'l-ismi istintaklı yalnız mazbata sûretine ihtilaflu bir kayıt görülub anlar dahi ihitcaca salih hükümüne kâfi olmayarak fakat merkûm Mehmed'in katili olduğu emâre ile anlaşılmış iddüğü işâret kılındığından maktûl-i mezbûrun gâib 'inne'l-beled bulunan birâderi Hâcı Halil dahi karındaşı maktûlün katili da'vâsıda mukaddem ve muâhher isbâtdan izhâr-ı 'acz idub merkûm Mehmed'den bir günâ da'vâsı olmadığına Urfalı Şeyho nâm kimesneyi vekil itmiş olduğuna merkûm Şeyho def'atle meclis-i 'acizânemize ifâde ve beyân itmiş merkûm Mehmed ise bu husûsdan dolayı bir seneye mütecâviz mahbûs bulunduğuna ne vechle mu'âmele olunması reis-i 'âlî-i mutasarrıfîlerine menût bulunmuşdur olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 12 Sefer sene (12)89 ve fî 7 Nisan sene (12)88.

Numero 28

Fî (--) (--) sene (12)89 ve fî 17 Muharrem sene (12)89 târîhi ve otuz beş ve dört yüz dokuz numerosuyla merkûman Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i 'âlîsinden şeref-südûr idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan işbu merbût iki kıt'a emirnâme-i vilâyet-penâhi me'âl-i 'âlîsinde beşinci ordu-yı hümâyunun beşinci (--) taburu altıncı bölük neferâtından Birecikli Mehmed bin Hasan'ın zevcesine musallat olarak cebren fi'il-i şenî' icrâ itmiş olan Mezra karyeli Halil Ağa'nın oğlu Bablı nâm kimesneni icrâ-yı istintakıyla netice-i mütebeyyineye göre icâb-ı hâlin icrâ olunan inhâsı irâde ve fermân buyurulmuş ve keyfiyet Birecik kaimmakâmlıkndan bi'l-isti'lâm fî 29 Zi'l-ka'de sene (12)89 târîhiyle cevâben vürûd iden zîr-i mazbatalu istintak müeddâsında zevci dinilan mezbûra merkûm Mehmed'in hemşiresi olub merkûm Bablı tarafından kendüsüne bir gûnâ ilişen olunmadığı ve izâle-i bikr da'vâsını mezbûra her ne kadar merkûm Bablı'dan iddi'â itmiş ise de merkûm tarafından Hivo nâm kimesneye (--) eylediği dermeyân olunduğundan istintak-ı

mezkûr ahvâl ve kâ‘idesi dâiresinde tanzîm kılınmadığına mebnî kaimmakâmlık-ı mezkûra bi’l-‘iâde tarafeynin burada mehâkimeleri icrâ olunmak üzere sür‘at-ı ihzârları iş‘âr kılınmağla fî 29 Zi’l-hicce sene (12)88 târîhiyle mezbûra merkûm Bablı bi’l-vürûd icrâ-yı muvâceheleriyle kaleme alınan istintakları hülâsasında mezbûra Emi’nin peder ve mâdır ve vâlide (--) (--) gibi kimesnesi olmayub merkûm Mehmed nâmında bulunan bir nefer karındaşı dahi silk-i ‘askeride olduğunu beyân ve tasdîk ile merkûm Bablı tarafından kendüsüne cebr ve iğfâl gibi hâlât vukû‘ götürülmeksizin ‘alâkadar olmayub hüsn-i rızâsıyla nefsini merkûm Bablı’ya teslîm eylediğini mukaddem muahhar sâir cihetle bir da‘vâsı olmadığını mukır ve mu‘terif bulunduğu misillû merkûm Bablı dahi mezbûrenin ifâdesini tasdîk idub nikâhları icrâ olunacak esnâda mezbûrenin birâderi merkûm Mehmed tarafından vukû‘ bulan iştikâ üzerine bu tarafa celb ve tevkîf olundukları istintak-ı vâk‘âlarından nümâyân olmuş ve mezbûra ismi merkûm Mehmed’in zevcesi olmayub hemşiresi bulunduğu tahkîk kılınmış olduğundan mezbûrenin her ne kadar merkûm Bablı tarafından bikr-i izâle olunduğu lede’l-istintak tahakkuk itmiş ise de cebr ve iğfâl sûretleriyle olmayub ancak mezbûrenin tav‘ ve rızâsıyla ikrârı (--) bulunduğundan bu bâbda merkûm Bablı mahbûsda ve mezbûra İmam hânesinde tevkîf olunarak hâlâ yekdiğerini tezvîc tâleb bulunduklarından tehte’l-kefâle tahliye-i sebîlleriyle (--) şer‘î ‘akd-ı nikâhlarının icrâ ve tahkîkat ma‘rifetinin cevâben cânib-i celîl vilâyete ‘arz ve inhâsı bâbında takdîm mazbata-i ‘acizânemize ictisâr kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 15 Sefer sene (12)89 ve fî 11 Nisan sene (12)88.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Numero 29

Tarafeynîn celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde teb‘â-yı Devlet-i ‘Âlîye’nin Ermeni milletinden Berber Estâri Makdes Boğos esnâf-ı merkûmdan ve Süryani milletinden Cerco’nun oğlu Kazar nâm şahıs itâle-i lisân itmiş olduğunu iddi‘â ve keyfiyet merkûm Kazar’dan istifsar olundukda mezbûr Boğos ile esnâ-yı muhâverelerinde sen esnâfın (--) başı mısın deyu su’âl iderek ol-dahi evet dimesiyle (--) başının ‘arzını böyle şöyle edeyim deyu itâle-i lisân eylediği mukır ve mu‘terif bulunduğundan cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz on dördüncü maddesine tevfîkan ve târîh-i tevkîfinden i‘tibâren mezbûr Kazar’ın üç gün habsine karar

verilerek hükm-i mezkûr kendüsüne dahi tebliğ kılınmış olmağın icrâ-yı iktizâsının cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 15 Sefer sene (12)89 ve fî 11 Nisan sene (12)88.

Sayfa 128

Fî 9 Rebiü'l-âhir sene (12)89 târîhli i'lâm ile te'kid olmuşdur.

Numero 30

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a ashâb-ı 'arzuhâl Veysel Venlah'ın oğlu Mustafa Rum Kal'a kazasına tâbi' Keferkab karyesi ahâlisinden olub guzerân iden seksen sekiz senesi Cemâziye'l-evvel'inin yirmi sekizince Çarşamba gicesi karye-i mezbûre mezkûr katilen vefât iden Abdullah'ın oğlu Alo'nun katili maddesinden dolayı fî 23 Cemâziye'l-âhir sene (12)88 târîhi ve beş numerolu zîr-i mazbatalu istintak mûcebince Rum Kal'a kaimmakâmlığından bi'l-vürûd habsen tevkîf kılınarak buraca dahi icrâ-yı istintak ve mehâkimelerinde maktûl-i mezbûr Alo'nun pederi merkûm Abdullah'ın iddi'âsında oğlu maktûl-i mezbûr ile leylen mezkûrda harman yerinde beytütet ideriken merkûm Veysel gelub yedinde bulunan kurşun-ı memlû tabancasını oğlum Alo'ya endaht iderek sol mahal üzerinden omuzu başına yakın isâbetle dört sâ'at müte'essiren vefât eyledi ve merkûm Veysel ile Kalah'ın oğlu Mustafa birlikde oldukları hâlde firâr eylediler deyu iddi'â ve merkûmandan keyfiyet başka başka istifsar olundukda sûret-i iddi'âyı Veysel her ne kadar inkârda bulunmuş ise de maktûl-i mezbûrun vukû'-yı katilinden bir buçuk sene mukaddem merkûm Veysel'in zevce-i menkûhesi merkûm Alo ile mu'âmelede bulunduğu tekevvün idub muahharen mezbûra her nasılsa sulb (?) olunduğu ve merkûm Alo'ya mezbûr Veysel'in hançer çekmiş olduğu cihetle bu kere dahi katili kendüsü bulunduğu karye-i mezbûrenin bi'l-cümle ahâlisi tarafından Rum Kal'a kaimmakâmlığından mukaddemâ icrâ olunan istintaklarında beyân ve şehâdet itmiş oldukları misillû leyle-i mezkûrda tabanca endaht olunduğu sedâsını işitmiş olan Çardak karyeli Mehmed'in oğlu Hamo Artiz'in oğlu Hüseyin'in ba'de'l-tahlîf ihbârlarında merkûman esnâ-yı rahda mezbûr Veysel ile eşhâs edemedikleri iki nefer kimesneye tesâdüf eylediklerinde mezbûr Veysel işte öldürdüm intikâmı aldım deyu iki nefer refîklerine söylemekde olduğunu lisânından iştimiş olduklarını 'ale'l-infirâd (?) beyân ve ikrâr ve merkûm Mustafa ile diğer refîki kim olduğunu ber-vechle teşhis

edemediklerini ifâde ve tezkâr itmeleriyle merkûm Veysel'in ber-mimnvâl muharrer katil olduğu tahakkuk ve tebeyyün idub müdde'î-i merkûm tarafından her ne kadar mezbûr Mustafa'nın birlikde olduğu iddi'â itmişise de hakkında bir emâre ve karâin görülemediği lede'l-istintak bi'l-etrâf tahkîk kılınmış olmağla merkûm Mustafa'nın nefsinin tahliyesi husûsunun zabıtaya ve müdde'î-i mezbûr ile mukaddemâ ikâme eylediği muhbirlerden merkûman Hamo ve Hüseyin'in ve daha başka muhbir var ise katil-i mezbûr ile havâle-i şer'iyye ve nizâmiyeleri icrâ olunmak üzere bu cânibe ihzârlarına dâir Rum Kal'a kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri zımnında tahrîrât müdürlüğüne havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 16 Sefer sene (12)89 ve fî 12 Nisan sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reis-i temyîz.

Numero 31

Beşinci ordu-yı hümâyun süvârî ikinci alâyın üçüncü bölüğü çavuşlarından Urfalı Müslüm bin İbrahim'in Urfa ahâlisinde ba'zı kesân zimmetleinde olan matlûbatın mukır oldukları hâlde bi'l-tahsîl burada vekil bulunan Kazaz Ahmed Ağa'ya tavsîli fî 27 Muharrem sene (12)89 târîhi ve elli sekiz numerosuyla merkûman şeref-vürûd iden emirnâme-i vilâyet-penâhide irâde ve fermân buyurulmuş ve medyûn-ı merkûmlardan Aloş'un oğlu Haso ve Kaya Osman'ın oğlu Abdurrahman Suruç kazasında Eski Suruç ve ber-'Amr karyelerinde olduğu merkûm Müslüm'ün 'arzuhâli bâlâsında muharrer bulunmuş olduğundan bin yüz altmış guruş merkûm Haso ve yedi yüz elli guruş merkûm Abdurrahman zimmetleri görünan meblâğ-ı müsted'ânın merkûman mukır olundukları hâlde tahsîl ve bu cânibe îsâl ve şâyed bir diyecekleri olduğu sûretde burada dâyin-i vekiliyle muvâcih olunmak üzere bu cânibe tesyârı husûsunun Suruç kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 16 Sefer sene (12)89 ve fî 12 Nisan sene (12)88.

Numero 32

Siverek kazasına tâbi' Nefsi Hoşen karyesi ahâlisinden olub bundan akdem (--) Urfa'ya tâbi' Ağçehisar karyesinde bulunduğu hâlde karye-i mezbûreli Matrab Cuma tarafından darb ve cerh olunub katilen vefât iden Osmanî Şeyh nâm kimesnenin katili merkûm Cuma li-ecli'l-istintak Urfa mahbûsundan tevkîf bulunub

lâzım gelan murâfa‘a-i şer‘iyye ve mehâkime-i nizâmiyesi maktûl-i mezbûrun vereseleri huzurunda mütevekkıf olub ve mezkûr Hoşen karyesinde merkûmun Zeyneb nâmında zevcesiyle sekiz dokuz yaşında bir nefer oğlu ve Ramo ve Cemo nâmında iki nefer karındaşları bulunduğu istihbâr ve tahkîk kılınmış olmağla ber-minvâl muharrer ikmâl-i murâfa‘aları zımnında vâris-i merkûmunun bizzat veyâhûd bâ-hüccet şer‘iyye vekillerinin bu tarafa irsâli zımnında Siverek kaimmakâmlığına tahrîrât-ı ‘âlîye mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında ve her hâlde irâde ve fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 16 Sefer sene (12)89 ve fî 12 Nisan sene (12)88.

Numero 33

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a ‘asker-i redife-i hazret-i şahâne yüz başılarından Fetonlu Hüseyin Ağa dahi hazır olduğu hâlde tarafeynin icrâ-yı mehâkime ve kaleme alınan istintaklarında teb‘â-yı Devlet-i ‘Âlîye’nin Arman Katol’un muhtarı Serkis redif çavuşundan Hasan Ağa Kuyucu çarşusında itâle-i lisân ve darb vukû‘götürmüş olduğu iddi‘â olunub ve esâsi darb ve itâle-i lisân keyfiyeti çavuş-ı merkûm (--) sarf ideriken mezbûr Serkis ben dahi birkaç ‘aded alırım deyu hayatından dolayı uyuşmadıklarından (--) eylediği ve keyfiyet çavuş-ı merkûmdan istifsar olundukda sûret-i inkârda bulunmuş ise de li-ecli’l-ihbâr ikâme olunan Kuyumcu esnâfından Mano ve Kivo ve Samo nâm kimesnelerin ba‘de’l-tahlîf muvâceheten ihbârlerında çavuş-ı merkûm mezbûr Serkis’i üç tokat darb idub itâle-i lisân itmiş olduğu tahakkuk eylediğinden cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddeleri ahkâmına tevfîkan ve târîh-i tevkîfinden i‘tibâren bir hafta müddetle habsı lâzım geldiğinin ve ol-vechle kendüsüne tebliğ ve icrâsı husûsunun Binbaşı Refiklü Abdullah Efendi tarafından tezkire-i resmîye-i mutasarrıfîleri şeref-tastiri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 16 Sefer sene (12)89 ve fî 12 Nisan sene (12)88.

Numero 34

Sâhib-i ‘arzuhâl Beni Mehmed ‘aşiretinden Mehmed el-Ferrac’ın icrâ olunan istintakında Retbetlü Arman Bey’in İşkara karyesinde da‘vâ olunmakda olan ağnâmlarından altı ‘aded ve bir koç ve iki ras keçi sarkât eylediği mîr-i mûmâ-ileyhin çobanı Mehmed tarafından iddi‘â ve keyfiyet merkûmdan istifsar olundukda sûret-i inkârda bulunmuş ise de li-ecli’l-ihbâr ikâme olunan Hâcı Ömer’in oğlu Ahmed ve

Ali'nin oğlu Ali'nin ba'de'l-tahlîf ihbârlarında merkûm hayvânt-ı mezkûreyi mer'âdan sirkât eylediğini ikrâr itmiş olduğumerkûman muvâceheten ihbâr eyledikleri misillû merkûm Mehmed mukaddemâ ben sâriki bulur getürürüm deyu işhâd olunmuş ise de emhâli muhâveliden 'ibâret olduğu ve bu sûretçe ağnâm-ı mezkûraler kendüsü sirkât eylediği tahakkuk itmiş olmağla cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz yirmi dördüncü maddesi ahkâmına tevfîkan hayvânat-ı mezkûranin ba'de'l-tazmîn târîh-i tevkîf olan fî 8 Sefer sene (12)89 târîhinden i'tibârenbir mâh müddetle habsine karar virilub hükm-i mezkûr kendüsüne dahi tebliğ kılınmış olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 18 Sefer sene (12)89 ve fî 13 Nisan sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reis-i temyîz.

Sayfa 129

Merkûm Adem iktidâratdan nâşî vakt-ı yesârına (?) virilmesine dâir lâzım gelan i'lâmı yüz on birinci numero mukayyid bulunmuşdur. Fî 9 Cemâziye'l-evvel sene (12)89.

Numero 35

Birecik kaimmakâmlığından fî 26 Zi'l-ka'de sene (12)88 târîh ve yüz altmış numerolu tahrîrât ve zîr-i mazbatalu istintak müeddâsında 'Ayntâb kazasına tâbi' Same karyeli Meyase'nin oğlu Hüseyin'in zevce-i menkûhesi Elife'yi rızâsıyla kaçurmuş olan Koca Arablar karyeli Mehmed'in oğlu Mehmed'in kaimmakâmlık-ı mezkûrda vukû' bulan mehâkimelerinde mezbûra Elife merkûm Hüseyin'in taht-ı nikâhında olub kendüsünden iki nefer kız ve oğlan çocuğu dahi olduğu hâlde te'addîsinden nâşî kaçub 'Ayntâb'da (--) yanına gideriken merkûm Mehmed'e tesâdüfle ismini bilmediği Hoca nikâhlarını 'akd idub üç mâh birlikte yatub kalkub hatta merkûm Hüseyin'den üç mâhlık hamile dahi olduğu mukır ve mu'terif olub merkûm Mehmed dahi mezbûrenin bu vechle olan ifâdesini ve meclis-i 'acizânemizde ceryân iden istintakında tasdîk ve i'tirâf eylediği beyân olunmuş ve cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz birinci maddesi 'ilâvesi mukaddince bir hatun 'aleyhinde 'arz-ı da'vâsı mutlaka zevcine zevci olmadığı suretde velisine 'âid olub bu sûretle lede'l-da'vâ irtikâb fi'il-i şenî' zinâ eylediği tahakkuk iden hâtun üç aydan âfil ve iki seneden ziyâde olmamak üzere habs ile mücâzat olunmuş ve o kadar ki

zevci tekrar zevcesini almak dahi olarak bu cezâ hükümüne iskât edebilir deyu yine mezbûrda musarrah bulunmuş ise de zevç-i merkûm mezbûrayi tekrar almış olduğundan mezbûra hakkında hükm-i cezâ sirkât olub böyle fi‘il-i şenî‘ ile mâhkûm olan hâtunun bu fi‘ilde şerîki olan şahsı dahi kezâlik üç aydan iki seneye kadar habs ile cezâ alınub bundan başka kendüsünden beş Mecîdiye altınından yüz Mecîdiye altınına kadar cezâ-yı nakdî alınması yine mezkûr iktizâsından olmağla merkûm Mehmed’in dahi târîh-i tevkîfi olan fî 26 Zi’l-ka‘de sene (12)88 târîhinden i‘tibâren beş mâh müddetle habsle beş yüzlük altını dahi cezâ-yı nakdî ahzinâ hüküm ve karar virilub hükm-i mezkûr kendüsüne muvâceheten tebliğ kılınmış olmağla îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 17 Sefer sene (12)89 ve fî 13 Nisan sene (12)88.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Numero 36

Ashâb-ı ‘arzuhâl Ali ve Mehmed fi’l-asl Muş ahâlisinden olub Geyagi ‘aşiretinden Eyüb Ağa’nın oğlu Mehmed’in iki re’s duru ve al kısraklarını sirkât iderek bu tarafa götürmüş olduklarından dolayı ikmâl-i istintaklarını değin tevkîf olarak müdde‘î-i merkûm ile icrâ olunan mehâkimelerinde mezkûr kısraklar kendü mâlı olduğu hâlde merkûman hânelerinde sirkât iderek savuşmuş olduklarını iddi‘â ve keyfiyet merkûmandan istifsar olundukda kısrak-ı mezkûrlar Şemer ‘aşiretinden akdarma olarak aldıklarını ve kendü malları bulunduğu ifâde ve tezkâr ile sûret-i müdâfa‘ada bulunmuşlar ise de müdde‘î-i merkûm tarafından li-ecli’l-ihbâr ikâme olunan Beşar’ın oğlu Yusuf ve Ali’nin oğlu Mehmed’in ba‘de’l-tahlîf ihbârlarında kısrak-ı mevsuf mezkûrlar müdde‘î-i merkûmun mâlı olduğu muvâceheten ihbâr olunduğu misillû cihet-i istihkakiyesi cânib-i şer‘î-şerifde dahi bâ-i‘lâm şer‘î hüküm olunmuş olmağla merkûmanın sûretçe sârik oldukları tahkîk idub mezkûr kısraklardan bir ras merkûmanın ta‘dîllerinden helâl olunduğundan mevcûd diğer bir re’s ‘aynen ve helâl olmuş olanın zimmeten ba‘de’l-tazmîn cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz yirmi dördüncü maddesi ahkâmınca dıvar-ı ıtlâk olunan bu misillû büyük ve küçük hayvanatı sirkâr idenlerden ba‘de’l-tazmîn bir mâhdan bir seneye kadar mahbûsiyetleri musarrah bulunduğuna (--) merkûmanın dahi târîh-i tevkîfleri olan fî 24 Muharrem sene (12)89 târîhinden i‘tibârenbir mâh müddetle

habslerine karar virilub hükm-i mezkûr kendülere rızâ tebliğ kılınmış olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 17 Sefer sene (12)89 ve fî 13 Nisan sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reis-i temyîz.

Numero 37

Suruç kaimmakâmlığından 15 Muharrem sene (12)89 târîhi ve on dokuz numerosuyla mevrûd işbu mazbata müeddâsı kaza-i mezbûr sandık emini Müslüm Efendi (--) me'mûresiyle meşgul iken bölük ağası Tosun Ağa'nın oğlu Mehmed Ağa virgü akçesini açıkdan açığa aldığı misillû 'adet-i (?) ağnâm bakâyâsını dahi ben almışım ne içün taleb ediyorsun emin-i mûmâ-ileyhin nâmusuna nefsîyye virecek derecede itâle-i lisân iderek hatta ma'iyetinde bulunan zabıta neferâtına urun deyu emir ve teşhir-i silâh ile üzerine (--) (--) darb ve teşhirinden nâ-mizâc olduğu beyânından 'ibârte olub tarafeynin buraca dahi icrâ-yı muvâcehe ve istintaklarında merkûm Mehmed Ağa 'âdet-i ağnâm akçesinden olarak Mâhsun Haso'dan on sekiz guruş ahz idub Sandıkçı Mâhsun'un icrâsını emin-i mûmâ-ileyhe teklif eyledikde ol-dahi ağnâm akçesine el sürülmeyeceğinden Mâhsun'un icrâsına nizâmen mesağı yokdur deyu 'aded kaydında mutlak kabul ideceksin deyu itâle-i lisân ve ânın üzerinemerkûm Mehmed Ağa ve ma'iyet-i zaptiyelerle hakkında darb vukû'götürülmüş olduğunu bi'l-muvâcehe beyân ve iddi'â ve keyfiyet müdde'î-i 'âlîye merkûmdan istifsar olunarak ber-minvâl meşruh on sekiz guruş ağnâm akçesinden alub mâhsûbiyeti taleb itmiş ise de mûmâ-ileyhin 'adem-i kabulüne mebnî emin-i mûmâ-ileyh tarafından kendüsü darb olunduğu beyân ile müdâfa'ada bulunub işbu müdâfa'asına mubir ikâme ideceğini dahi 'ilâvede makâl eylemiş ise de çünkü meydân-ı münâza'alar kaza-i mezkûr hükümet konağı dâiresinde vukû'bulduğunu bi'l-müşâhede mahal-i kaimmakâm ve nâib ve 'âzâların bâ-mazbata şehâdet ve tasdîk resmîleri tahtında olub hatta emin-i mûmâ-ileyhin madrûbiyeti te'sirinden nâşi sol ayağının iç tarafı aşığı çıkmış ve çatlamış olduğu lede'l-mu'âyene tabîb-i belde tarafından virilan raportda dahi beyân kılınmış olmağla artık müdde'î-i 'âlîye merkûmun (--) inkârına mahal kalmayub sûret-i müdâfa'ada ikâme ideceği muhbirler şeme'l-tedârik demek olacağından mazbata-i mezkûr ve me'âli ve tarafeynin bi'l-muvâcehe ceryân iden mehâkimelerine nazaran müdde'î-i 'âlîye

merkûm emin-i mûmâ-ileyh itâle-i lisân ve darb itmiş olduğu tahakkuk itmiş olmağla cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz on dördüncü maddesi ahkâmınca me'mûriyetden birini veyâ 'askerî nizâmiye ve zaptiyiden bir neferi me'mûriyelerini icrâda iken veyâhûd icrâ etdikleri hükm-i me'mûriyetden dolayı darba cerâim (?) iden olur ise velev bilâ silâh olarak eser-i cürm (?) etmese bile altı aydan iki seneye kadar habsı lâzım gelub merkûm Mehmed'in dahi bend-i mezkûra tevkîfen altı mâh müddet-i habsine karar virilub hükm-i mezkûr kendüsüne tabliğ kılınmış olmağın ol-vechle icâbının icrâsı ve madde-i darbda kendüsüne mu'âvenetde bulundukları kaza-i mezkûr meclis idâresi tarafından virilan mâhur pusulada muharrerü'l-ismi Deli Süleyman Çavuş ve Göretoğlu Mehmed Çavuş ve Erzurumlu Hasan Onbaşı ve Abdullah Bayrakdar ve Diyarbekirli Mustafa ve Mallı Bedo nâm kimesnelerin dahi istintakları icrâ olunmak üzere celbleri husûsunun cânib-i zabıtaya havâle buyurulması bâbında fermân. Fî 19 Sefer sene (12)89 ve fî 15 Nisan sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reis-i temyîz.

Numero 38

Birecik kazasına tâbi' Barak nâhiyesine Muzaf-ı Şeybeb karyesi ahâlisinden olub Diyarbakır defterdarı sa'âdetlu Mehmed bin İzzet Efende Harez'in ve Haccac İraniye'nin esnâ-yı rahda nukûd ve eşyâlarını gasb iden eşhâsdan Türkman İbrahim oğlu Hasan Acaib'ın târîh-i habs olan seksen yedi senesi Rebiü'l-evvel'inin üçüncü gününden i'tibâren ba'de'l-teşhir altı sene müddetle Akkare ve Ali Dedeoğlu Karaca'nın târîh-i tevkîfi olan seksen altı senesi Rebiü'l-âhir'esinin beşinci gününden i'tibâren ba'de'l-taşhir dört sene müddetle mahalinde vaz' kürek olunmaları fî 8 Sefer sene (12)89 târîhi ve doksan üç numerosuyla şeref-vârid olan emirnâme-i vilâyet-penâhiye melfûf sûret-i emirnâme-i sâmî-i sadârat-penâhi ahkâm-ı 'âlîsinden olub ve merkûman Karaca ve Hasan Acaib bidâyet-i cenabından beru hâl-i firârda bulunduklarından merkûmanın her ne mahal ve mevki'de iseler hafî ve celî bi'l-taharrî ahz ve keyfiyetlerine 'itinâ ve dikkat edilerek firâr edemeyecek sûretde mâhfûz bu cânibe sür'at- irsâlleri hakkında Birecik kaimmakâmlığına telgıraf emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 19 Sefer sene (12)89 ve fî 15 Nisan sene (12)88.

Numero 38 (Te’kid)

Fî 19 Sefer sene (12)89 ve otuz sekiz numerolu i‘lâm ‘acizânemizde derdest (--) içün Birecik kaimmakâmlığına telgırafla emir ve iş‘ârı beyân olunan Türkman ‘aşiretinden Hasan Acaib ile Ali Dede oğlu Karaca’nın henüz ahz ve (--) dâir kaimmakâmlık-ı mezkûrdan bir cevâb alınamayub ve merkûmanın rüfekasından olub anlar gibi hâl-i firârda bulunan Kendeş Hasun nâm şahısların dahi ahz ve (--) lâzımeden olduğu fî 8 Sefer sene (12)89 târîhli şeref-vârid olan emirnâme-i sâmî-i sadaret-penâhi iktizâsından bulunmağla merkûmun behemehâl derdest (--) kemâl-i dikkat ve ‘itinâ bir leh mâhfuzen bu cânibe sür‘at-ı irsâllerine dâir kaimmakâmlık-ı mezkûra müekkid emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri iktizâ ider olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 20 Rebiü’l-evvel sene (12)89 ve fî 15 Mayıs sene (12)88.

Sayfa 130

Numero 39

Birecik kazasına tâbi‘ Barak nâhiyesi muzâfâtından Kergen karyeli Şeyho ve Ahmed ve rüfekâsının taraflarından atkdîm kılınan fî 7 (--) (--) târîhli iki kıt‘a ‘arzuhâlleri me’âli kendüleri (--) (--) karye-i mezkûrenin zirâ‘î olub arazileru taht-ı tasarruf ve hak karaları bulunmuş olduğu hâlde Birecik ahâlisinden Mirkelamzâde Ali Bey ce Cafer Efendi taraflarından iddi‘âsıyla müdâhelede bulundukları ve kendülerini karye-i mezbûrdan ref‘ itmekde olduklarından arazi-i mezkûranin istirdâdı kemâfıssâdık yedlerinde ibkâsı istirhâmından ‘ibâret olub ve müdde‘î-i ‘âlîye merkûman ile icrâ olunan muvâcehelerinde karye-i mezkûra arazileru ve kaza olub hak karaları olduğunu ifâde ve beyân ve seksen altı târîhli mücedded bir kıt‘a (--) dahi irâne itmişler ise de karye-i mezkûra arazileru fi’l-hakîka ve kaza olub fakat kimesnenin ismine tapu virilmediği evkâf müdürlüğünden fî 19 Muharrem sene (12)89 târîhli derkenârında beyân olunmuş ve bu bâbda tarafeynin dahi hak-ı karar iddi‘âsında bulunduğu cihetle ba‘de buraca hükm-i kânuni ve nizâmiyesi icrâ

olunmak üzere ol-emirde evkâf-ı muhâsebecisi vekili ve arazî me'mûru Refiklü Hüsameddin Efendi bizzat bulundukları hâlde arazi-i merkûre mikdârının keşf ve tahdîdi ve şimdiye kadar kimesnelerin taht-ı zirâ'at ve harâsetinde olub kimler tarafından hak-ı karar kazanılmış olduğu keyfiyeti lâzım gelanlerden bâ-hüccet tahkîk ve tedkîk ile bâ-mazbata bu cânibe 'arz ve inhâsı ve bu misillû münâza'a (--) olan mez'âri ve arazileru münâza'alarında fâsıl ve hasmına değin zirâ'at ve harâsetsiz bırakılmamak üzere 'illî hâle zirâ'at yedinde terk olunması umûr-ı (--) bulunduğu misillû müdde'î-i 'âlîye merkûman yedinde bulunan mazbataya nazaran arazi-i mezkûra münâza'a (--) kıble'l-istirdâd zirâ'at yedinde bulunduğu mazbata-i mezkûrdan ve merkûman Şeyho ve Ahmed karye-i mezbûra nüfusundan mukayyed bulundukları emlâk-ı irâdesinin fî 13 Sefer sene (12)89 târîhli târîhli derkenârından anlaşılmış olmağla bu sûretçe münâza'a-i vâk'ânın fâsıl ve hasmına değin arazi-i mezkûra kemâfıssâbık zirâ'ardan bulunan ashâb-ı 'arzuhâl Şeyho ve Ahmed ve rüfekasının taht-ı haraset ve zirâ'atlerinde îfâsı lüzum-ı kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîleri şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 19 (--) sene (12)89 ve fî 15 Nisan sene (12)88.

Numero 40

Ashâb-ı istid'â Ali Bey ve Cafer Efendi'nin Kerges karyesi arazilerune hak-ı karar iddi'âsında bulunduklarına mebnî mahalince tahkîk ve hitâm da'vâlarına değin arazi-i münâza'a (--) tarafına dahi verilmemek istirhâmında olub karye-i mebûre zirâ'î taraflarından dahi hak-ı karar iddi'âsında bulundukları cihetle ol-emirde mahalince evkâf muhâsebeci vekili ve arazi-i yoklama me'mûru refiklü Hüssameddin Efendi hazır oldukları keşf ve tahkîk ve keyfiyetin bâ-mazbata bu cânibe 'arz ve inhâsıyla arazi-i münâza'a (--) zirâ'î yedinde ibkâsı fî 19 Sefer sene (12)89 târîhi ve otuz dokuz numerolu takdîm-i pişgâh ve hazret-i mutasarrıfîleri kılnân i'lâm-ı 'acizânemizde 'arz ve beyân olunmuş ise de şimdi ashâb-ı istid'â dahi arazi-i mezkûraler tarafıa da virilmek istirhâmında bulunduklarından bu bâbda icrâ-yı iktizâsı reis-i 'âlî-i hazret-i mutasarrıfîlerine menût ve mutavakkıf bulunmuşdur olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 20 Sefer sene (12)89 ve fî 16 Nisan sene (12)88.

Numero 41

Birecik kazası muzâfâtından Vayzurus ‘aşiretinden Kolluk karyeli Hüseyin’in fî 16 Sefer sene (12)89 târîhli meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a Hüseyin Urfa’nın Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Casım Bekir’in zevce-i menkûhesi Nazile’yi kaçurub mezkûr Kolluk karyesine götürmüş olduğu zabıtanın fî 5 Zi’l-hicce sene (12)88 jurnâl mûcebince cânib-i hükümete vukû‘ bulan ihbâr üzerine mezbûra merkûm Hüseyin karye-i mezbûrdan bi’l-celb zevci merkûm Casım Bekir hazır olduğu hâlde lede’l-istintak vukû‘ bulan da‘vâsında (--) Suruç kazasında bulunduğum hâlde merkûm Hüseyin zevç-i mezbûram Nazile’yi kaçurmuş olduğundan nizâmen tertib iden cezâlarını ve nâmusumu da‘vâ idub mezbûrayi bir daha kabul itmem deyu ifâde ve beyân ve keyfiyet mezbûrdan istifsar olundukda zevç-i merkûm Bekir kendüsünü burada yalnız bırakub gittiğine mebnî ol-dahi başını alub gideriken esnâ-yı rahda hemşiresinin nâ-mezâdlısı dinilan hala ve merkûm Hüseyin’e tesâdüf idub birlikde karye-i mezbûraye gitmiş olduğunu beyân ve tezkâr ve merkûm Hüseyin dahi mezbûrenin işbu îfâdâtı gibi ikrâr ve hikâye itmiş ise de mezbûrenin kaçuruldığı gün iki üç atlı berâber olarak cenâheyn-i (?) mezbûrayi esplerine bindirub kaçurmuş olduğu ‘inde’l-istintak ve nümâyan iken merkûm Casım Bekir mukaddemâ mezbûrayi ba‘dezin kabul itmem deyu iddi‘âda bulunmuş olduğu hâlde muahharen zevcemde bir şey görmedim ancak kaçuruldığı istimâ‘ üzerine hükümete ihbâr eyledim deyu îfâdat-ı sâbıkını tekevvün itmekde bulunmuş ise de bu bâbda vâki‘ olan îfâdat-ı ihbârı (--) ve desîseden ‘ibâret olub bu gibi derece-i subût varmış bir madde-i cenâinin esâmîn-i ‘umûmiyi ihlâl iden cihetin icrâ-yı mücâzâtı hükümet-i senîyyeye ‘âid bulunduğuna binâen şayet kabul olmayacağından başka sıhhâte makrûn olmasıyla merkûm Hüseyin hakkında iftirâ-yı mâhsun zevcesi hakkında bilâ-mûceb hetk ‘arz itmiş demek olacağından hâlbu ki kaza-i vâk‘â bundan ‘akis bulunduğundan cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz birinci maddesi ‘ilâvesi medlûbunca bir hatun ‘aleyhinde ‘rrz da‘vâsı mutlaka zevcine zevç olmadığı hâlde velisine ‘âid olub lede’l-da‘vâyı irtikâb fi‘il-i şenî‘-i zinâ eylediği tahakkuk iden hatun üç aydan âfil ve iki seneden ziyâde olmamak üzere habsi ile mücâzat olunması mesrûh olub mezbûrenin bu bâbda irtikâb fi‘il-i şenî‘-i zinâ eylediği edille-i makni‘ ve ihbârat (--) ile subûtu her ne kadar sûret-i imkânda değil ise de bu misillû töhmet-i ‘aleyhinde şayet kabul olabilecek şeyler delâinin ve emârat-ı vâk‘â ‘akliye (--) istibnât olunâmayacağından mezbûrenin târîh-i tevkîfinden i‘tibârenüç mâh

müddet habsiyle merkûm Casım Bekir takrar râzı olduğu hâlde bâ-kefâlet-i kavîyeye kendüsüne teslîm ve böyle fi‘il-i şenî‘ ile hüküm olan hatunun bu fi‘ilde şerîki olan şahıs dahi üç aydan iki seneye kadar habs ve beş Mecîdiye altınından yüz Mecîdiye altınına kadar cezâ-yı nâkdi alınması bend-i mezkûrda musarrah olunduğuna binâen merkûm Hüseyin’in târîh-i tevkîfi olan f’i 5 Zi’l-hicce sene (12)88 târîhinden i‘tibâren üç mâh habsle bir yüzlük altını dahi cezâ-yı nâkdi alınması hüküm ve karar virilub karar-ı mezkûr kendüsüne tebliğ kılınmış olmağla îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân. Fî 20 Sefer sene (12)89 ve fî 16 Nisan sene (12)88.

Numero 42

Zabıtanın fî 27 Sefer sene (12)89 târîhli işbu jurnâli ve merbût istintak-ı mugâddî Urfa meclisinde mahbûs buluna erbâb-ı cinayetinden olub keyifsizlikden nâşî li-ecli’l-tevdâvî hastahâneye çıkarılmış olduğu hâlde firâr eylemiş olan Kazıklı nâm şahsın vukû‘-yı firârdan dolayı nöbetçi bulunan ‘asker-i zaptiyiden beşinci onbaşısının dördüncü neferi Abdulkadir’in oğlu Semo nâm nefer muhâfazasına me’mûr bulunduğu hâlde kayıtsızlık tesebbubuna nâşî merkûm Şeyho firâr eylediği istintak mezkûrdan anlaşılmış ve cezâ kâunnâme-i hümâyunun yüz on yedinci maddesi ahkâmınca hilâf-ı ahvâl ve nizâma kayıtsızlık ve tesebbub iderek erbâb-ı cenabının firârı vukû‘bulur ise ol-sûretde hareketler zuhûre gelanler bir haftadan iki mâha kadar habs olunmaları bend-i mezkûrda musarrah bulunduğundan merkûm Semo’nun dahi târîh-i tevkîfi olan fî 27 Sefer sene (12)89 târîhinden i‘tibâren on beş gün müddetle habsiyetle firâr-ı merkûmun dahi derdesti içün (--) kemâl-i ‘itinâ olunmak üzere cânib-i zabıtaya emrunen (?) buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 21 Sefer sene (12)89 ve fî 17 Nisan sene (12)88.

Sayfa 131

Numero 43

Fî Gurre Muharrem sene (12)89 târîh ve bir numerosuyla merkûman Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i ‘âlîsinden şeref-südûr idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi me’âl-i ‘âlîsinde beş yaşındaki oğlunun boğulmasına sebeb olan Urfa hânedanından Sacet (--) ve Osman Ağa ile mehâkimelerinde icrâsı hakkında Şeyh Bedir tarafından virilan ‘arzuhâlin leffiyle mehâkimelerinin bi’l-icrâ tebeyyün iden hâlin ‘arz ve inhâsı irâde ve fermân

buyurulmuş ve merkûm Şeyh Bedir öteden beru ‘abâl ve hâne sahibi olmayub müddet Ömer teehhül itmeyerek hâne-berdüş olarak şurada burada dolaşmakda ve kendüsü zaten meczûb ve muhtel olduğu nâhiye-i hâlinden dahi nümâyan bulunmakda ve bu misillûların her ne kadar icrâ-yı istintakı kâl ve kaleme gelmez ve bir netice virmez ise de seneye buldurulub hükümete celb ile resmen ve kalemen (?) istintakı icrâ olundukda bu def‘a da‘vâsı yalnız mûmâ-ileyhin tâkib (--) ile olub mûmâ-ileyh Osman Ağa’dan bir da‘vâm yokdur ancak kendüsünü orta yere ittir deyu (--) mûceb bir takım ifâdelerde olduğu gibi ne vakit ve ne târîhde teehhül itmişsin dinledikde güyâ sekiz sene mukaddem Ahmed nâmında olan ‘amcası kızı Hacu’yı alub ‘akd-ı nikâhları dahi mezbûra ile el ele vurumakla husûle geldiği ve şimdi o hâl ve hayâlât kabulünden olarak iddi‘âsıda bulunduğu ‘abâlı ve oğlu her ne kadar hâl-i sebâtda değiller ise de mûmâ-ileyhâ Şakıb Efendi ve Osman Ağa ihyâ idub bana teslîm etsinler daha başka cevâbım yokdur deyu savuşub gitmiş ve keyfiyet mûmâ-ileyhâdan istifsar olundukda merkûm Şeyh Bedir meczûn ve muhtel iş‘âr olub da‘vâ-yı vâk‘âsı evhâm-ı hayâlâtdan ‘ibâret olduğu ve geçen sene ‘âmmadan Hâcı Ramazan Efendi ‘aleyhinde dahi bulundukda da‘vâya kıyâm ve ‘arzuhâl dahi takdîm itmiş olduğu ifâde ve beyân eyledikleri sem’ân istintak-ı mezkûra ‘ilâve kılınmış ve fi’l-hakika merkûm Şeyh Bedir meczûb olub ‘aklı başında ve şu‘uru tam olmadığı nâhiye-i hâlinden zâhir ve nümâyan ve ‘amca ve sâir ta‘allukât dahi bulumadığı yedlerinde ve ‘ibâret olmağla merkûmun iddi‘âsı mücerred evhâm-ı hayâlâtdan ‘ibâret bulunmuş olduğundan muvâffak reis-i ‘âlîleri buyurulduğu hâlde melfûf istintak sûretin leffiyle keyfiyetin cânib-i vilâyet-penâhiye ‘arz ve inhâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 21 Sefer sene (12)89 ve fî 17 Nisan sene (12)88.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Urfa’nın Taşra Kanberiye mahalleli Hâcı Ahmed’in zevce-i menkûhesini kaçurmuş olduğu ikrârıyla tahakkuk itmiş olduğundan dolayı târîh-i tevkîf olan fî 16 Zi’l-ka‘de sene (12)88 târîhinden i‘tibâren üç mâh müddetle habsine ve beş ‘aded yüzlük cezâ-yı nâkdî i‘tâsına hüküm olunan Siverekli Ahmed’in oğlu Ali nâm şahıs müddet-i mahbûsiyeti ikmâl iderek cezâ-yı nâkdî i‘tâsını ‘adem-i iktidârı lede’l-tahkîk cânib-i zabıtadan beyân olunmuş ve cezâ kânunnâme-i hümâyunun lede’l-mürâca‘a mücrim olan şahsın hem cezâ-yı nâkdî ve hemde habs-ı hüküm olunub

cezâ-yı nâkdîyi ‘adem-i iktidârı cihetle veremeyen olur ise ol-şahsın müddet-i mahbûsiyetin nısfına ‘ilâve ile müddet-i mahbûsu tehdîd olunur yedinci maddede musarrah bulunmağla şahs-ı merkûmun dahi müddet-i mahbûsiyeti üç mâhın nısfı müddeti bulunann bir buçuk mâh daha habsiyle ba‘de’l-ikmâl (--) muvakkaten sebîl-i tahliye edilerek kesb-i kudret eylediği haber alunduğı hâlde ahz ahz ve tahsîli husûslarının cânib-i zabıtaya havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 16 Rebiü’l-evvel sene (12)89.

Numero 44

Fermân-ı sâmilerine imtinâlen işbu ‘arzuhâl ve zabıta derkenârı bi’l-mütâla‘a sâhib-i ‘arzuhâl Ahmed’in oğlu Ali Siverek kazassına tâbi‘ Taşlı Höyük karyesi ahâlisinden olub Urfa’nın Taşra Kanberiye mahallesi sâkinlerinden Şebli’nin oğlu Hâcı Ahmed’in taht-ı nikâhında bulunan zevcesi Fatma’yı kaçurmuş olduğu zevç-i merkûm Hâcı Ahmed tarafından iddi‘â ve tarafeynin icrâ olunan istintakları hülâsasında güyâ mezbûra kendü hâhiş ve talebiyle merkûm Ali ile birlide kaçub Suruç kazasında Meşid karyesine gitmiş oldukları ve zevci tarafından vâki‘ olan istihbâr üzerine celb olunduğu merkûm merkûm Ali tarafından tezkâr ve mezbûredehi merkûm Ali benim ‘ammizâdem olub kendüsü içün akrabâlarım tarafından hakkında ba‘zı iftirâ vukû‘ bulduğuna mebnî havfımdan nâşî firâr itdim demiş ise de mezbûrenin bu îfâdâtı şayet i‘tibâr olmayub birbirleriyle kaçmış oldukları lede’l-istintak tahakkuk itmiş ve bu bâbda merkûm mezbûrenin dahi ber-mûceb kânun-i mücâzâtı lâzımden ise de fakat zevç-i merkûm Hâcı Ahmed mezbûrayi tekrâr almağa dahi olduğundan hükm-i kanûniyi sakat itmiş olmağla bâ-kefâlet-i haviye tarafına teslîm lâzım geldiği misillû cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz birinci maddesi ahkâmına tevfîkan merkûm Ali’nin üç makdan ekall ve iki senden ziyâde olmamak üzere habsiyle beş yüzlük altınından yüz altınına kadar cezâ-yı nâkdî alınması bend-i mezkûrda mesrûkh olmağla merkûm Ali’nin târîh-i tevkîfi olan fî 16 Zi’l-ka‘de sene (12)88 târîhinden i‘tibâren üç mâh habsiyle kendüsünden beş ‘aded yüzlük altuni dahi cezâ-yı nâkdî alınmak meclisce hüküm ve karar virilub hükm-i mezkûr kendüsüne tebliğ kılınmış olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 25 Sefer sene (12)89 ve fî 21 Nisan sene (12)88.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Numero 45

Ermeni Merhos tarafından virilub fî 24 Sefer sene (12)89 târîhli meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan tezkere me’âli Urfa’da ... ‘asker-i nizâmiye-i şahâne birinci tâbur kâtibi İsmail Bey sarhoş olduğu hâlde giceleyn kışla civârında bulunan hamamı açtırmak (?) üzere iki nefer hamamcı ve (--) darb ve cürm eylediği gibi beraberiyle bulunan neferâta dahi darb ettirmiş olduğu beyânından ‘ibâret olub müdde‘îlerle istintak ve mehâkimeleri bi’l-muvâcehe icrâ olunmak üzere mûmâ-ileyh İsmail Bey ve refâkatı dinilan neferât her kim ise anların temyîzde hazır bulunmaları lâzım gelmiş olmağla zabıtadan birini refîkan li-ecli’l-istintak meclis-i temyîzde irsâllerine dâir binbaşı Refiklü Kâmil Efendi tezkire-i resmiye-i mutasarrıfîleri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 26 Sefer sene (12)89 ve fî 22 Nisan sene (12)88.

Numero 46

Oymaağaç nâhiyesine tâbi‘ Ağmağara karyesi ahâlisi tarafından virilub fî 16 Sefer sene (12)89 târîhli mecli-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu ‘arzuhâl me’âli Tizharab karyesi ahâlisinden ati’l-zikr eşhâs üzerlerine hücûm idub kendülerini darb ve cerh itmiş oldukları istid‘âsından ‘ibâret olub tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkime ve kaleme alınan istintakları hülâsasında mezkûr Ağmağara karyeli Zeynel’in çobanı Hallo siyâm-ı zer‘ olunacak (--) tarlasının yanında durur iken müdde‘î-i ‘âlîye Derviş’in oğlu Mamo gelub ağnâmı (--) mezkûra salıvirmiş olmasıyla merkûm Hallo tarafından men‘ olunmakda iken meyânelerinde münâza‘a vukû‘bulması üzerine merkûm Mamo’nun pederi Derviş ve diğer oğlu Oso ve Mâhso ve Samgül’ün oğlu Mahmud ve karındaşı İbrahim ve Mehmed’in oğlu Hüseyin nâm kimesneler messâhen cem‘ iderek merkûm Hallo ve Moso ve Hamo nâm kimesnelerin üzerlerine hücum ile tekrâr münâza‘aya kıyâm itdikleri esnâda merkûm Derviş dahi vurun ben duruyorum diyerek tarafeynin meyânelerinde vukû‘ bulan muhârebede mezkûr Ağmağara karyesi ahâlisinden Şeyho’nun oğlu Hallo ve Diğer oğlu Hamo ve Süleyman’ın oğlu Musa ve Tizharab karyesi ahâlisinden Derviş’in oğlu Mamo ve Hamo ve Mehmed nâm kimesneler Belediye tabîbi tarafından tanzîm olunan merbût raportda beyân olunduğu vechle mecrûh bulundukları müdde‘î-i

merkûmun taraflarından iddi‘â ve keyfiyet müdde‘î ‘aleyhim merkûmundan başka başka istifsar olundukda ber-minvâl muharrer meyânelerinde münâza‘a vukû‘nı ikrâr itmişler ise de darb ve cerh keyfiyeti sûret-i inkârda bulunduklarından müdde‘î-i merkûmun üzerlerine hücum itmiş olduklarında kendüleri dahi müdâfa‘ada bulunduklarını hülâsa-i makâl (?) eylediklerine mebnî esâsi maddeye ma‘lûmâtı bulunan üçüncü süvârî belediye kâtibi Mehmed Efendi ve Dengizbac karyeli Ahmedoğlu Ömer Reşerif’in ba‘de’l-tahlîf ihbârlarında mezkûr Tizharab karyesi ahâlisi tarafından musâhen (?) Ağmağara karyesi ahâlisi üzerine hücum vukû‘bulduğunu ifâde ve ihbâr itmişler ise de muvâcihleri dahi icrâ olundukda bizler bu muhbirleri orada görmedik ve bir diyeceğimiz yokdur deyu mülâzım olmuş oldukları lede’l-istintak tahakkuk idub ve merkûm Derviş eşhâs-ı merkûmeye ön ayak olarak vurun öldürün demiş olduğu emr-i gayr muhbir dimek olduğundan cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz seksen beşinci maddesinin ikinci fıkrası ahkâmınca bir haftadan bir seneye kadar habsi lâzım geldiğinden merkûmun fî 28 Sefer sene (12)89 târîhinden i‘tibâren bir mâh müddetle habs ve merkûmun emiriyle müdde‘î tarafına mukâvemet idub darb cürm ictisâr itmiş olan merkûm Derviş’in oğlulları Hamo ve Mamo ve Mâhzo ve Moso ve Semgül’ün oğlu Mehmed’in ve karındaşı İbrahim ve Mehmed’in oğlu Hüseyin nâm kimesnelerin dahi kânun-ı mezkûrun yüz yetmiş dokuzuncu maddesince kezâlik bir haftadan bir seneye kadar habsleri ve buna bedel bir mecîdîye altunından beş altun Mecîdiyeye kadar cezâ-yı nâkdî alınması veyâhûd bu sûretlerin ikisinin icrâsı bend-i mezkûr ahkâmından olub merkûmun dahi yirmi bir gün müddetle mahbûsiyetleriyle tarafeynin cürm-i cüzûrunca olub müdde‘î-i ‘âlîye tarafından merkûm Mamo ve Hamo ve Cemo nâm kimesneler dahi müdde‘î-i merkûmun tarafından cürm olunduklarını iddi‘âda bulunmuşlar ise de istintak-ı vâk‘âda hücum kendüler tarafından vukû‘geldiği ve ikâme olunan muhbirlerle hîn-i muvâcehede mülâzım ve meskûn ‘anh kaldıkları müdâfa‘alarını şimdilik mevki‘ iden (?) îsâl edemediklerinden muahharen muhbir ikâmesiyle mecrûmunlarının cârihi tahakkuk eylediği hâlde anların dahi başkaca mücâzâtı icrâ olunmak lâzımeden ise de fakat yüz seksen altıncı madde-i kânunîye mufâddınca müdâfa‘a ve muhâfaza nefer ve ‘arz içün vukû‘ bulan katil ve cerh fi‘illeri mu‘ahhar deyu bend-i mezkûrda musarrah olub bu bâbda müdde‘î-i ‘aleyhim merkûmandan olan mücerred hâller dahi müdde‘î tarafının müdaf‘â-yı nefsi içün vukû‘bulmuş demek olduklarından ber-

minvâl muharrer îfâ-yı muktezâsının cânib-i zabıtaya havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 29 Sefer sene (12)89 ve fî 25 Nisan sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reis-i temyîz.

Sayfa 132

Numero 47

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen maktûl dinilan Çoyukcuoğlu Mehmed'in vereselerinden Gayib Adaleb'le birâderi Hâcı Halil ve (--) bulunan hemşireleri Fatma ve Aynzeliha ve Medine tarafından vekil-i müsbet-i şer'îleri Urfalı İslâm'ın oğlu Şeyho celb ile istintakı icrâ olundukda târîhden on sene mukaddem maktûl-i mezbûrun katili maddesi ol-vakt merkûm Aynalıoğlu Mehmed'e isnâd olunmuş ise de her vechle isbâtdan 'aciz olarak ferâgat itmiş olduklarını ifâde ve beyân ve mezbûr Mehmed dahi ol-vakt bu husûs içün üç dört mâh kadar mahbûs olub muahharen veresenin isbâtdan izhâr-ı 'aczleri üzerine sebîli tahliye kılındığı ifâde ve dermiyân eylemiş ve merbûten takdîm kılınan fî 12 Sefer sene (12)89 târîhli diğer i'lâm 'acizânemzide 'arz ve beyân olunduğu vechle târîhden on sene mukaddem maktûl-i mezbûrun katil-i keyfiyetinden dolayı mezbûr Mehmed Ata'ya hîn-i 'izâmında Birecik kazasında firâr eylediği ihbâr-ı mezkûf ile söylenmekde ise de merkûmun merkûmun Ata'ya 'izâmına dâir diğer 'arzuhâli bâlâsında 'arz olunduğu vechle bir gûnâ fermân- 'âlî ve emir-i sâmî kaydına zuhûr-ı bâb olunamayub vukû' hâlde ise kable't-teşkilat etdiği anlaşılmakda olduğundan mülgâ meclis-i tahkîkat cerîdesinde bâlâsı istintaklı bilâ-târîh yalnız bir mazbata sûreti kılıflu bir kayıt görülub bu dahi usûl (--) iktizâsınca ihticaca hüküme gayr-ı kâfi olarak fakat merkûm Mehmed'in katili olduğu emâre ile anlaşılmış eddiği (?) işâret kılındığından vekil-i verese taraflarından dahi mukaddem ve muahhar da'vâlarını istbâtdan 'aciz olub ol-vaktden beru ve el-hâlet hâzihi fergât itmiş olduklarını lede'l-istintak ifâde ve beyân etmleriyle bu sûretçe merkûmun tûl müddet bilâ-hükm habsi uyamayacağı gibi kendüsü dahi ma'lûmu ve (--) olmadığı nümâyan bulunduğu cihetle Urfa'dan bir tarafa gitmemek üzere kefâlet-i mu'teberen kavîyeye rabtıyla sebîlinin tahliyesi meclisce tezekkür kılınmış olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında ve her hâlde fermân

hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 2 Rebiü'l-evvel sene (12)89 ve fî 1 Mayıs sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reis-i temyîz.

Numero 48

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu 'arzuhâl bi'l-mütâla'a sâhib-i 'arzuhâl Garemoğlu Mehmed İsm-i Kolu karyesi ahâlisinden olub karye-i mezbûreli Hüseyinoğlu Hasan ile meyânlerinde vukû' bulan münâza'adan dolayı taht-ı istintakda mevkuf olan tarafeynin (?) celîleye icrâ-yı mehâkime ve kaleme alınan istintakları hülâsasında müdde'î-i mezbûrun oğlu Müslüm hâneleri üzerinde dolaır iken merkûm Mehmed ne içün damda dolaşıyormuş diyerek meyânelerinde münâza'a vukû'yla merkûm Mehmed müdde'î-i mezbûr Hüseyin ve oğlu Müslüm'ün hânesi kapusuna gelub taş ve değnek ile merkûmanı darb eylemş olduğu lede'l-istintak iddi'â ve keyfiyet merkûm Mehmed'den istifsar olundukda sûret-i inkârda bulunmuş ise de li-ecli'l-ihbâr ikâme olunan Urfalı Şeyrbâl oğlu Halil ve Melek Tâhir'in 'uzzâbı Hami'nin ba'de'l-tahlîf ihbârlarında merkûm Mehmed müdde'î-i mezbûr Hami'nin hânesi önüne gelub merkûm ve oğlu Müslüm'ü daş ve değnek ile darb eylediği bi'l-muvâcehe tebeyyün ve tahakkuk itmiş ve esâsi münâza'a ise mukaddemâ merkûm Mehmed'in 'amcası kızını müdde'î-i mezbûr Hüseyin Allah'ın emiriyle oğlu Müslüm'e tezvîc itmiş olduğu hasebiyle güyâ merkûm Mehmed'in mezbûrayi tezvîce hâhiş olmayub gayret-i cahiliyetinden nâşî 'akdedar bulunduğu istintakları meyânında tezkâr olunmuş olmağla cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz yetmiş sekizinci madde-i kânunîyede muharrer usulden hafif bulunduğu sûretde darb ve cerhin bir haftadan bir seneye kadar habsi musarrah bulunduğundan merkûm Mehmed'in dahi târîh-i habsi olan fî 29 sefer sene (12)89 târîhinden i'tibârenbir hafta müddetle habsine karar virilub hüküm-i mezkûr kendüsüne de tebliğ kılılmış olmağla ba'de ikmâl (--) müdde'î-i mezbûra bundan böyle müdâhele itmemek üzere kefâlet-i kavîyeye rabtı tezekkür kılınmış olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 7 Rebiü'l-evvel sene (12)89 ve fî 2 Mayıs sene (12)88.

>> Kâtip bir sonraki belgede 133 numara ile devam etmesi gerekirken 132. Belgenin sol tarafında da aynı numarayı vermiş olduğu görülmektedir. bu

noktada söz konusu 132 numaralı belgeye yanlışlıkla 133 numarası verdiği görülmektedir.<<

Numero 49

Fî 23 Sefer sene (12)89 târîhi ve yüz on altı numerosuyla merkûman Haleb vilâyet-i celîlesine şeref-südûr idub meclis-i ‘acizânemzie havâle buyurulan işbu emirnâme-i vilâyet-penâhi makâm-ı ‘âlîsinde Urfalı Tatar Haliloğlu Ahmed’in sekiz sene mukaddem taht-ı tasarrufunda bulunan araziyi Suruç karyeli Hasan nâm kimesne tarafından buyûca vukû‘gelan medâhiliden dolayı icmâl ve emsâlına nazaran icâbının icrâ ve neticesinin inhâsı irâde ve fermân buyurulmuş ve merkûm Ahmed celble istifsar-ı keyfiyet olundukda arazi-i münâza‘a kuyûd Urfa muzâfâtından Suruç kazasında vâki‘ Arab Bakari ve Müşid Bakari karyelerinde olub gelini Aynzeliha’nın müteveffâ pederlerinden ırsen intikâl bulunmuş olduğu hâlde Hassa İnce nâm kimesne tarafından müdâhele vukû‘götürüldüğü beyân ve bu husûs içün fî 2 Muharrem sene (12)89 târîhiyle müverrah olub meclis-i ‘acizânemize irâ’e eylediği istid‘âsı üzerine ceryân iden mu‘âmelede karyeteyn-i mezkûriyetde vâki‘ on dokuz kîle tohum istî‘âb ider beş kıt‘a arazilere eker (iker ?) ve Hasan bana Molla Derviş bâ-tapu mutasarrıf oldukları hâlde merkûm Hasan’ın fî 8 Ramazan sene (12)86 târîhiyle vukû‘-yı vefâtına mebnî arazi-i mezkûrelerin nısfı kızı Aynzeliha’ya ırsen intikâl olub fî 5 Şubat sene (12)87 târîhiyle bir kıt‘a ‘ilm ve haber virildiği tapu derkenârından ve şu hâlde buyûca müdâhele iden merkûm Hassı İnce’nin men‘î lâzım geldiği meclis-i idâre i‘lâmından müstebân olmuş ve sûret-i hâle nazaran merkûm Hassı İnce’nin müdâhelesi fi’l-hakîka buyûca bulunduğundan arazi-i mezkûralerin müsted‘â-yı merkûm Şacı (?) ve şayet bir diyeceği olduğu sûretde müdde‘î-i mezbûr Ahmed’in buraca zabıtadan temerrüd senedi alunduğından merkûm Hassı İnce’nin bu cânibe ihzârlarına dîar Srurç kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri zımnında tarirat müdürlüğüne ve zabıtaya havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 7 Rebiü’l-evvel sene (12)89 ve fî 2 Mayıs sene (12)88.

Fî 2 Rebiü’l-âhir sene (12)89 târîhli te’kid olunmuşdur.

Numero 50

Rum Kal‘a kazasına tâbi‘ Dehne karyeli Molla Bekir’in seksen iki târîhinde fer‘ bakâyâsı içün mesâhen üzerlerine hücûm ile karındaşı Vakkas’ı katil ve ‘idâm ve diğer karındaşı Mustafa ile kendüsü darb ve cerh itmiş olan karye-i mezbûreli Seyyidi Kerime ve Osman’ın oğlu Selim ve Osman Kerime ve oğlu Halil’in ve Ayo ve Hasan ve Seyyido’nun oğlu Biro ve Osman’ın oğlu Kadir ve Bekir’in oğlu Müslüm ve Omo’nun oğlu Hasan ve oğlu Davud ve oğlu Tebo ve Bekir’in oğlu Hüseyin ve birâderi Davud ve Cemo ve Şeyho ve Hâcı Mehmed ve Hamo’nun oğlu Mamo nâm on sekiz nefer eşhâsın celbiyle icrâ-yı mehâkimelerini merkûm Molla Bekir ile mektül-i mezbûrun Haleb’de bulunan yeğeni Yüzbaşı Ali Efendi istid‘â iderek istintak-ı lâzımelerinin icrâsı fî 21 Muharrem sene (12)89 ve fî 29 Sefer sene (12)88 târîheriyle şeref-vârid iden emirnâme-i vilâyet-penâhi iktizâsından bulunmuş ve eşhâs-ı merkûm el-hâlet hâzihi mezkûr Dehne karyesinde bulundukları burada merkûm Molla Bekir tarafından ifâde ve beyân kılınmış olmağla merkûmun firâr etmeyecek sûretde cümlesinin li-ecli’l-mehâkime ve’l-istintak bu cânibe sür‘at-ı irsâllerine dâir Rum Kal‘a kaşmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 8 Rebiü’l-evvel sene (12)89 ve fî 3 Mayıs sene (12)88.

Sayfa 133

Numero 51

Urfa’da ... ‘askerî nizâmiyet-i şahâne birinci taburunun tabur kâtibi İsmail Bey ile (--) hümâyun civârında kâin Hamacı Bideros ve Mekredic meyânelerinde vukû‘ bulan münâza‘a ve darb da‘vâsından dolayı icrâ-yı (--) istintaklarında münâza‘a esnâsında kâtib mûmâ-ileyh merkûmanı darb ideriken ‘askeriyiden Ali Efendi meyânelerinde tefrîk itmiş olduğu müdde‘îler tarafeynden tezkâr kılınmış olmağla mûmâ-ileyh Ali Efendi ve daha sâir neferâtından vukû‘-yu münâza‘ada görmüş olan var ise istihbâr ve (--) madde zımnında bir zabıta terfîkan meclis-i temyîze irsâllerine dâir Refiklü Kâmil Efendi tarafından tezkire-i resmiyete mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbına fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 8 Rebiü’l-evvel sene (12)89 ve fî 3 Mayıs sene (12)88.

Numero 52

Leffen takdîm-i pişgâh-ı hazret-i mutasarrıfîleri kılınan bir kıt‘a istintaknâme müeddâsından keyfiyet müstebân buyurulacağı vechle Rum Kal‘a kazasına tâbi‘ Heyben karyesi sâkinlerinden ve teb‘â-yı Devlet-i ‘Âlîye’nin Ermeni milletinden olub karye-i mezbûreli Mukaddes Akob’un nehâren hânesini açub üç bin dokuz yüz üç buçuk guruşluk huliyât ve nukûd ve eşyâsını sirkât itmiş olduğundan dolayı kaza-i mezkûrun fî 26 Şevvâl sene (12)88 târîhli bir kıt‘a istintakıyla ma‘ân bu cânibe vürûd itmiş olan Akob’un oğlu Serkis’in tutulan melfûf istintakında sârik kendüsü olmayub merkûm Mağdas Akob’un kürkçü (--) huliyât ve nukûd-ı mezkûru fürûht itmek üzere kendüsüne virmiş olduğunu ve Birecik ve sâir mahallerde dolaştırır iken yedinde görülub Hâcı tarafından ahz olunduğunu beyân ile merkûm Niyeti ne mahalde ve kimlerin yanında teslîm eylediği keyfiyeti istifsar olundukda merkûmdan aldığını isbâtdan izhâr-ı ‘acz ile bi’l-fi‘il sârik kendüsü olur gibi lede’l-istintak mülâzım olmuş ve kaza-i mezkûrdan mevrûd-ı istintak mezkûrda ide müdde‘î-i mezbûrun nehâren hâne dıvarını arkadan delub içeru odaya dühûl ile oda derûnunda bulunan sanduğu şikest iderek iddi‘â olunan sâlifü’l-zikr hulyât ve nukûd ve eşyâyı sirkât eylediği ikrâr itmiş olduğuna dâir karye-i mezbûreli Azo’nun oğlu Serkis ve Ohamoğlu Nirsis bi’l-muvâcehe ihbârlarından sonra kendüsü dahi bi’t-tav‘ ikrâr ve buraca tutulan istintakata nazaran merkûmun bi’l-fi‘il sârik olduğu ihbâr ve gerek ikrâr ile tahakkuk itmiş olduğundan hulyât ve nukûd ve eşyâ-yı mezkûrdan yedinde mevcûd bulunan üç bin yüz otuz guruşluk nukûd ve eşyâ-yı mezkûr Rum Kal‘a kaimmakâmlığında Hâcı merkûm Mukaddes Akob’a teslîm kılınmış olduğundan kusûr yedi yüz yetmiş üç buçuk guruşun dahi ba‘de’l-tazmîn cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz yirminci maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i tevfîki olan fî 26 Şevvâl sene (12)88 târîhinden i‘tibâren sârik-i merkûm Seko’nun muvakkat kürek cezâsıyla mücâzatı lâzım gelmiş ve hükm-i mezkûr kendüsüne de tebliğ kılınmış olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân. Fî 9 Rebiü’l-evvel sene (12)89 ve fî 4 Mayıs sene (12)88.

Ed-dâ‘î-i reis-i temyîz.

Numero 53

Suruç kaimmakâmlığının fî 3 Rebiü’l-evvel sene (12)89 târîhi ve altmış bir numerolu mazbata müeddâsı kaza-i mezkûra tâbi‘ Meşko nâm karye arazilerune

müdâhelede bulunan Ketkanlı ‘aşiretinden Temo ve Haso ile arazi-i mezkûrenin mutasarrıfları Ali bin Mehmed ve Ali bin Ahmed’in muvâcehelerinde merkûm Temo Haso yedlerinde ma‘mûliye senedât gibi bir şey olmayub fakat arazi-i mezkûreler nısfını akrabâlarının olduğu livâca tarafından alınan ifâde ve tahkîkat üzerine mukaddemâ mazbata beyân olunmuş ise de bu kere merkûman Ali ve rüfekâsı taraflarından ihticâca sâlih-i senedât ibrâz olunduğu cihetle tarafının li-ecli’l-muvâcehe bu cânibe irsâl olundukları beyânından ‘ibâret olub tarafyenin bi’l-celb icrâ-yı mehâkimelerinde keyfiyet merkûman Ali bin Mehmed ve Ali bin Ahmed’den istifsar olundukda karye-i mezbûra arazileru otuz seneden mütecâviz taht-ı tasarruflarında olduğunu beyân ve ifâde ile meclis-i ‘acizânemzie ibrâz eyledikleri elli altı târîhli bir kıt‘a hüccet-i şer‘iyye de fi’l-hakika karye-i mezbûra arazileruni cümleten müteveffâ peder ve ‘umûmeleri Mehmed ve Ömer ve Mustafa ve Hüseyin nâm kimesneler dört bin beş yüz guruşa zirâ‘atcilerunden iştirâ ve teferruğ eyledikleri hüccet-i mezkûrda münderiç bulunduğu misillû Suruç kaimmakâmlığının yetmiş yedi târîhli bir kıt‘a mazbatasında dahi zirâ‘atci-i merkûmundan ba‘zıları buyûca iddi‘âda bulunmuşlar ise de mu‘ârazadan men‘ olarak merkûman Ali ve rüfekasının mülkü olduğu ve şimdiye değin bu sûretle hak-ı karar ve taht-ı tasarruflarında bulunduğu hâlde yetmiş altı târîhli (--) tapu senedleri mûcebince işbu seksen yedi târîhinde dahi tecdid-i sened eyledikleri tahakkuk idub müdâhelede bulunan merkûman Temo ve Haso’nun arazi-i mezkûraler nısfı bizimdir iddi‘âsında bulundukları bir gûnâ senedât ve sâireye müşted olmayub da‘vâ-yı mücerrediden ‘ibâret bulunmağla nizâmen müdâhele-i vâk‘âları men‘ olunmuş fakat arazi-i mezkûraler Suruç kazasında olub ve kazanın ruhsat ve mekân ile muhtas bulunduğu vechle bir kerede bâ-ma‘rifet şer‘î-şerife icrâ-yı muvâceheleriyle merkûman Ali ve rüfekâsı taraflarının sened-i şer‘înin dahi i‘tâsı lâzım geldiği misillû arazi-i mezkûra yüz yirmi kîliden ‘ibâret olub tekevvün iden fazla keyfiyetin tekrar mahalinde yoklama me’mûru Hâcı Mustafa Ağa ma‘rifetle bi’l-etrâf tahkîk edilerek hak-ı karar ve tasarruflarından nizâme ve ümenâsı (?) misillû merkûman Ali ve rüfekâsı taraflarından tecdîd-i sened olunması iktizâ ideceği husûslarından bahisle kâimakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 9 Rebiü’l-evvel sene (12)89 ve fî 4 Mayıs sene (12)88.

Numero 54

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu ‘arzuhâl ve tapu müdürlüğü derkenârı bi’l-mütâla‘a tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde sâhib-i ‘arzuhâl Tatburcu karyeli Timur’un iddi‘âsında Beydin nâm karyesinin arazileru on beş seneden mütecâviz hak-ı kararında olduğu hâlde müdde‘î-i ‘âlîye Keşişlik karyeli Ali’nin oğlu Mehmed tapu itmiş olduğunu iddi‘â ve keyfiyet merkûm Mehmed’den istifsar olundukda karye-i mezbûra arazileru yirmi seneden beru taht-ı tasarrufunda bulunduğu beyân ve ifâde ile olan hak-ı kararından çıkmış olduğu üzerine tapu senedâtını dahi irâ’e eylediği misillû karye-i mezkûra arazilerunden iki yüz kırk yedi dönümlük beş kıt‘a arazî merkûm Mehmed’den ismine mukayyid olduğu derkenâr-ı mezkûrda beyân olunmağla berâber li-ecli’l-ihbâr ikâme olunan Keşişlik Kebir karyeli Abdullah’ın oğlu Ömer ve Abdi Musti ve Molla Veli ve Hamşo’nun oğlu Müslüm ve Dögerlü Halil ihbârlarında mezkûr Beydin karyesi arazileru yirmi seneden beru merkûm Mehmed’in taht-ı tasarrufunda olub hatta beş seneden beru mütevâliyen zirâ‘at ve harâset itmekde olduğu ve mezkûr Beydin mezrâ‘ası Keşiklik karyesinin öteden beru mezrâ‘ası bulunduğu merkûmun ihbârlarıyla tahakkuk itmiş olmağla merkûm Temo’nun bu bâbda buyûca olan müdâhelesi vâhî görünmüş ise de arazî me’mûru hazır olduğu hâlde bir kere şer‘î-şerife havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 9 Rebiü’l-evvel sene (12)89 ve fî 4 Mayıs sene (12)88.

Sayfa 134

Numero 55

Meyhâneci esnâfından Çako ve Ohannes tarafından virilan işbu ‘arzuhâl ve Bağ esnâfından Zeretli Bekir ve Soytarı Hako ve Giceci Gürso ve Kuşcu Sehâl tarafından haklarında darb ve şetm vukû‘ götürülmüş olduğunu iddi‘â ve eşhâs-ı merkûmeden celb olunan merkûm Zeretli Bekir ile Soytarı Hako’nun icrâ olunan istintaklarında müdde‘î-i merkûmanın meyhânelerine gidub ‘arak istemişler ise de haklarında darb ve şetm gibi hâlât vukû‘ götürdüklerini sûret-i inkârda bulunmaları üzerine li-ecli’l-ihbâr celb olunan odabaşı Kivo ve Dellâl Mennas’ın ba‘de’l-tahlîf ve havâleten ihbârlarında yalnız merkûm Zereli Bekir tarafından meyhâneci merkûman darb ve şetm vukû‘ götürüldüğü tahakkuk itmiş omağla merkûm Zeretli Bekir’in bu

husûsdan dolayı cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesine tevfîkan ve târîh-i tevkîf olan fî 28 Sefer sene (12)89 târîhinden i‘tibâren on beş gün müddetle habsine kara virilub hükm-i mezkûr kendüsüne de tebliğ kılınmış olmağla ve merkûm Hako hakkında bu cihetle bir tebeyyün görülemeyub diğer maddeden dolayı taht-ı şetmde bulunmakla firârda bulunan teb‘â-yı Devlet-i ‘Âlîye’nin Ermeni milletinden Kuşcu Sehâl ve Giceci Gürso’nun dahi celbleri husûsunun cânib-i zabıtaya havâle buyurulması bâbında fermân hazret. Fî 9 Rebiü’l-evvel sene (12)89 ve fî 4 Mayıs sene (12)88.

Numero 56

Ashâb-ı ‘arzuhâl Ahmed ve Kelli nâm şahıslar Birecik ahâlisinden olub kaza-i mezbûrda Behal Salih bin Hâcı Musa’nın leylen dükkânından bir mikdâr eşyâ sirkât itmiş olduklarından dolayı fî 29 Zi’l-ka‘de sene (12)88 târîhli bir kıt‘a istintaknâme ile kaza-i mezkûrdan bu tarafa vürûd itmişler ise de madde-i sirkât burada sûret-i inkârda bulunduklarından hâlbu ki kaza-i mezkûrda esnâ-yı mehâkimelerinde ikisi dahi bi’l-fi‘il sirkâte ihtisâr eyledikleri Yüzbaşı Abbas Efendi Odacı ve Abdullah Ağa ihbârlarıyla tahakkuk eyledikleri istintak-ı mevrûde de tezkâr kılınmış olmağla fakat merkûmanın dükkân-ı mezkûru gice sâ‘at kaçda açmış ve ne vechle açub içeru dühûl eylemiş (--) taklid yâhûd şikest ile mi açmış yoksa zâten açık buldukları hâlde mi dühûl eylemişler ve eşyâ-yı mesrûka tamamen sahibine teslîm kılınmıştır ve merkûmanın bundan başka daha bir sâbıka ve töhmetleri vukû‘ bulmuş mudur burada kâideten noksân olub bend-i mâhsusuna tevâfuk etmeyeceğinden merkûm Salih’in tekrâr celbiyle buralarının istintak kılıflu mücedded bir varakaya alınarak zîri mazbata olunub bu cânibe sür‘at-i irsâllerine dâir kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 12 Rebiü’l-evvel sene (12)89 ve fî 7 Mayıs sene (12)88.

Numero 57

Sâhib-i ‘arzuhâl Hâcı Seyyidi Rum Kal‘a kazasına tâbi‘ Seborkçu karyeli olub Latifzâdeler ‘aleyhine olan da‘vâlarından dolayı bundan akdem cânib-i vilâyete takdîm kılınan istintak ve mazbatalar üzerine hücûm olunub mahbûsda keyifsiz bulunduğundan dolayı li-ecli’l-mu‘âyenesine meclis-i ‘acizânemize celb ile tabîb-i belde Fetonlu Hüseyin Efendi ma‘rifetle mu‘âyenesi icrâ olundukda bi’l-âre meşrûh

raportunda merkûmun mi‘desini iltihâb ve (--) illetleri olub tebdil-i havâya lüzûm göründüğü beyân olunmuş ve merkûmun nahiye-i hâlinden dahi keyifsiz olduğu nümâyan olub seni dahi altmışa mütecâviz bulunduğundan her ne kadar hükümet hastahânesinde tedvî olunmakda ise de tebdil-i hâvâya lüzûmuna mebnî Urfa’dan bir tarafa gitmemek ve kesb-i sıhhâtinde yine hükümete teslîm kılınmak üzere li-ecli’l-tedâvi muvâkkat sûretiyle bi’l-kefâlet-i kavîye-i mu‘teber sebîlinin tahliyesi tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 12 Rebiü’l-evvel sene (12)89 ve fî 7 Mayıs sene (12)88.

Numero 58

Birecik kazasının Urfa Kapusu mahallesi sâkinlerinden olub mahalle-i mezbûreli Karmezin’in oğlu Ahmed tarafından darb ve cerh ile katil olunan Sapancı Hallo’nun oğlu İbrahim’in katili hizâmında münâza‘a da hazır bulunduğundan dolayı (--) gönderilmiş olan Niman’ın oğlu Mehmed ve Hüseyin’in buraca istintak-ı lâzımeleri icrâ ve ikmâl olundukda merkûmanın fakat (?) münâza‘ada hazır bulundukları iddi‘â ve tezkâr kılınmış ise de madde-i hâlde ber-vechhle dâhil ve mu‘ânetleri olmayub fi‘il-i katil merkûm Ahmed üzerine nizâmen tebeyyün iderek tedkîkat-ı şer‘iyyesi dahi derdest bulunmağla merkûman Mehmed ve Hasan’ın yeri elzem oldukları anlaşılmış ve merkûm Hasan’ın kur‘ası isâbet itmiş efrâddan bulunmuş olmağla alay ve tabur-ı cânibine sevk olunmak üzere tahliye sebîliyle redif binbaşılığına teslîmi ve merkûm Mehmed’in dahi tahliye-i sebîli iktizâ ider olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 13 Rebiü’l-evvel sene (12)89 ve fî 8 Mayıs sene (12)88.

Numero 59

Zabıta tarafından takdîm olunub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu jurnâl bi’l-mütâla‘a meşhur ‘aşâiretden Dendan nâm kimesne Urfalı Mehmed’in oğlu Ahmed’in hânesine misâfir olduğu hâlde üç re’s merkebini hâne sacıyla merkeblerin sâhib bulunan Dendan’ın haberi olmaksızın giceleyn ahz iderek Kolcu Mehmed’e fürûht idub ol-dahi kendülerinden kefîl istediği hâlde zabıtadan Süleyman bi’l-tesâdüf mezkûr merkebler merkûm Dendan’ın olub taharrî eylediğinden haberi olamağla derdestiyle cânib-i hükümete götürülmüş olduğu inde’l-istintak ifâde ve beyân olunub keyfiyet merkûmunun Beci ve Halef ve Halil’den istifsar olundukda

sûret-i inkârda bulunmuşlar iseler de Kolcu Mehmed ile merkûmun Beci ve Halef ve Halil'in bi'l-muvâcehe olunan istintaklarında yüzlerine karşı ihbâr eylediği misillû merkeb-i mesrûka merkûm Dendan'ın malı olduğuna Halef el-Meys ile Mehmed el-Asaf dahi haber virub merkûmun Beci ve Halef ve Halil'in ahz olundukları bi'l-tebeyyün cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz yirmi dördüncü maddesine tevfîkan mezkûr merkebler merkûmundan istirdâd olunmuş olduğundan târîh-i tevkîfleri olan fî 9 Sefer sene (12)89 târîhinden i'tibâren birer mâh müddetle habslerine karar verilerek hükm-i mezkûr kendülerine tebliğ kılınmış olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 13 Rebiü'l-evvel sene (12)89 ve fî 8 Mayıs sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Numero 60

Zabıta tarafından virilub işbu fî 6 Sefer sene (12)89 târîhli jurnâl mugâddî Alo el-Mâhlo'nun oğlu Mehmed (--) milletinden Tavo'nun hânesinden tobrak götürmek üzere hânelerine dühûlüyla merkûmun vâlidesi Hasne nâm hatun bu tobrak sana el virmez dimesiyle mezbûrayi eliyle yere urub sol kaşının üzerinden cerh ve sağ kolunun şikest olunduğu beyânından 'ibâret olarak mezbûredehi celb ile ber-minvâl muharrer sûret-i iddi'â da olub keyfiyet merkûm Mehmed'den istifsar olundukda fi'l-hakika tobrak götürmek içün mezbûrenin hânesine gidub tobrak almak esnâsında mezbûra de bu tobrak el virmez didiğinde mezbûrayi yere atarak ve darb ve cerh eylediğini inkârda olub ancak meabûre benim 'abâmım ucundan tuttu 'abâbımı çeker iken düştü deyu ikrârda bulunması her ne kadar müdde'î-i mezbûra da'vâsını muhbir ikâmesiyle tebeyyün ettirememiş ise de merkûmun sâlifü'l-zikr olan ikrârı mezbûrayi darb ve cerh emâre-i kavîyeye olub ve tabîb-i belde tarafından virilan merbût raportda mezbûre on sekiz gün zarfında (--) hâsıl iderek bir gûnâ sakatlığı olmadığı beyân kılınmış olmağla bu sûretçe mezbûrenin mesârif-i cerrâhiyesi ba'de'l-tazmîn merkûmun cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i tevkîfi olan fî 6 Sefer sene (12)89 târîhinden i'tibârenkırk gün müddetle habsine karar virilub hükm-i kara kendüsüne tebliğ kılınmış olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 14 Rebiü'l-evvel sene (12)89 ve fî 9 Mayıs sene (12)88.

Sayfa 135

Numero 61

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkime ve istintakları hülâsası teb‘â-yı Devlet-i ‘Âlîye’nin Ermeni milletinden sâhib-i ‘arzuhâl Beydros’un oğlu Cefyir’i Urfalı Kahveci Abdurrahman nâm kimesne darb eylediği iddi‘âsından ‘ibâret olub keyfiyet merkûm Abdurrahman’dan istifsar olundukda merkûm Cefyir sarhoş haliyle yedimde bulunan kahve fincanlarına dokunub dört ‘adedi yere düşerek üç ‘adedi şikest olunduğudan fincânların pâresini kendüsünden istedikde başının küllâh ve yazmasını ‘andıma rehin tarîrîkiyle vaz‘ eyledi deyu ifâde ve ikrâr ve darb da‘vâsını sûret-i inkârda bulunması üzerine li-ecli’l-ihbâr ikâme olunan Kuyumcu Aroş ve Kezgör’ün ba‘de’l-tahlîf ve muvâceheten ihbârlarında mezbûr Cefyir merkûm Abdurrahman kazaran tesâdüf idub üç ‘aded fincânı yere düşürerek şikest olunmasıyla berâber merkûm Abdurrahman kensidi sille ve yumruk ile darb iderek küllâh ve yazmasını ahz itmiş olduğu tahakkuk itmiş ve mezkûr küllâh ile yazmasını mezbûr Cefyir’e istirdâd kılınmış olmağla cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i tevkîfi olan fî 15 Rebiü’l-evvel sene (12)89 târîhinden i‘tibâren merkûmun bir hafta müddetle habsine karar verilerek hükm-i mezkûr kendüsüne de tebliğ kılınmış olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 15 Rebiü’l-evvel sene (12)89 ve fî 11 Mayıs sene (12)88.

Numero 62

Fermân-ı sâmîlerine imtinâlen işbu ‘arzuhâl ve tapu derkenârı bi’l-mütâla‘a arazî me’mûru hazır olduğu hâlde tarafeynin celbiyle icrâ-yı muvâcehe ve mehâkimelerinde sâhib-i ‘arzuhâl Ayşe’nin Oymaağaç nâhiyesine tâbi‘ Şeyhler karyesinde kâin olub zevç-i müteveffâ Ali Nebi’nin otuz seneden beru taht-ı tasarrufunda bulunan dokuz kıt‘a arazileruni müdde‘î-i ‘âlîye Mehmed Ali Kazolu tapu itmiş olduğundan istirdâdı husûsunu iddi‘â ve keyfiyet merkûm Mehmed Ali’den istifsar olundukda arazi-i mezkûraler fi’l-hakika müteveffâ-yı merkûmun öteden beru taht-ı tasarrufunfa ve zirâ‘atinde olduğu hâlde bir iki sene âhir mahale nakil-hâne idub zirâ‘atden hâli kaldığı kendü ‘uhresine tapu iderek çend seneden beru mutasarrıf bulunduğu bi’t-tav‘ ikrârı i‘tirâf eylemiş ve müteveffâ-yı merkûm ile

çekirge istilâsından nâşî bir iki sene âhir mahale gidub arazi-i mezkûra zirâ‘atsiz kaldığı ve iki sene sonra karyesine gelmiş ise de (--) (--) vefât eylemesi hasebiyle merkûm Mehmed Ali Kasolu tapu itmiş olduğunu ifâdesinden anlaşılmış olmağla arazi-i kânunnâme-i hümâyuna lede’l-mürâca’a Cafer ile Hebun ve Taalib ve müddeti sefer-i ba‘îd olan diyarda bulunmak gibi ‘izâr-ı şer‘iyye-i mu‘teberiden biri tahakkuk itmedikçe on sene bilâ- (--) tasarruf olunan tapulu arazice müt‘âllik da‘vâlar istimâ‘ olunmaz ve ol-‘izâr mu‘teberenin zevâl ve indifâ‘ı târîhinden ‘itibâren on seneye kadar arazice müte‘âllik da‘vâ-yı istimâ‘ olunub müddet-i mezkûra mevrûdundan istimâ‘ kılınan fakat müdde‘î-i ‘âlîye yedinde bulunan araziyi füzûlen zabıta ve zirâ‘at itmiş olduğunu ikrâr ve i‘tirâf iderise bu sûretde mevrûd-ı zaman ve tasarrufâ i‘tibâr olunmayub ol-arazî sâhibine alıverilir deyu yirminci maddede musarrah olunub işbu arazi-i münâza‘a (--) dahi her ne kadar mevrûd-ı zaman var ise de müteveffâ-yı merkûmun sağir ve sağireler olub merkûm Mehmed Ali füzûluyla tasarrufu mugir ve mu‘terif bulunmuş olduğundan bu sûretçe tasarrufu buyûca olmağla füzûluylan almış olduğu tapuların istirdâdıyla müdaheliden men‘ lâzım gelmiş ve arazi-i mezkûra takdîr olunan bin guruş kıymetden yirmi beş guruş harç mazbatası ahz olunmuş olmağla tecdidesinde olumasının tapu kalemine havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 17 Rebiü’l-evvel sene (12)89 ve fî 12 Mayıs sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Numero 63

Rum Kal‘a kazasına tâbi‘ Ceyen karyesi mütemekkinlerinden Mukaddes Akob’un hânesini açub bir miktar huliyât ve nukûdunu sirkât itmiş iddi‘âsıyla kaza-i mezkûrun fî 3 Zi’l-ka‘de sene (12)88 târîhli ve zîri mazbatalu istintakıyla ma‘ân bu tarafa vürûd itmiş olan karye-i mezbûreli Mazman Akob oğlu Seko’nun ikmâl-i istintakı müdde‘î-i mezbûr Akob ve Kevekis nebisi ile madde-i sirkâti ihbâr itmiş olan Aron’un oğlu Serkis ve Acem Nersin celb ve havâlelerine mütevakkıf bulunduğundan merkûmun bu cânibe sür‘at-ı irsâllerine dâir kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 17 Rebiü’l-evvel sene (12)89 ve fî 12 Mayıs sene (12)88.

Numero 64

Ashâb-ı ‘arzuhâl Rum Kal‘a ahâlisinden olub Latif’in oğulları üzerlerine olan da‘vâlarından dolayı istintak ve mazbatalar bundan akdem cânib-i vilâyete takdîm olunarak bunlardan merbût pusulada muharrerü’l-ismi Kazıklı Köçek Mehmed ve Koçaklı Ali Kerime ve Dağane Ganlı Molla Bekir ve Kör İbrahim Ağa ve Azazlı Şeyh Ali ve Tekeli Mustafa ve Arzıllı Yakub ve Ali Kerime ve Arzıllı Dumağ ve Melekli Süleyman ve Hâcı Yusuf’un oğlu ve Fasi ve Seylli Ahmed ve Molla İsmail ve Kernâhir oğlu oğlu Ali ve Rumiyanlı Merto ve Pan Veli nâm on altı neferin mahbûsda nâ-mizâc oldukları istid‘â olunmuş ve merkûmun li-ecli’l-tedâvî hastahâneye çıkarılması lüzûmu bi’l-mu‘âyene tabîb-i belde tarafından virilan merbûrt raportda ‘arz ve beyân kılınmış olmağla bu sûretçe merkûmun muhâfızlarına zabıtaca kemâl-i ‘itinâ ve dikkat olunmak üzere li-ecli’l-tedâvî hükümet dâiresinde bulunan hastahâneye zabıtanın nezâret ve ma‘rifetiyle nakilleri husûsu tezekkür kılınmıştır olbâbda ve her hâlde irâde ve fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 20 Rebiü’l-evvel sene (12)89 ve fî 15 Mayıs sene (12)88.

Numero 65

Urfalı Fahizâde Ahmed Efendi tarafından virilub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan fî 13 Rebiü’l-evvel sene (12)89 târîhli ‘arzuhâl üzerine arazî me’mûru Fetonlu Rüşdü Efendi hazır olduğu hâlde Dögerlü nâhiyesine tâbi‘ Bahri karyesi ahâlisinden Habto nâm kimesne muvâcehesinde karye-i mezbûra de vâki‘ diye etrâfı dimekle ma‘arif tarafları Mâho Ağa ve köse takımı ve sarak ve celâb nehrî (?) dinilan on kîle beder isti‘âb ider(--) araziye guzerân iden altmış sekiz târîhinden beru bir kıt‘a tapu mûcebince mutasarrıf olduğum hâlde merkûm Habto birkaç seneden beru kendü tarafımdan olmak üzere tarlâ-yı mezkûru iştirâken zirâ‘at itmiş olduğu cihetle hak-ı karar sûretde bulunduğundan men‘ husûsu matlûbumdur deyu iddi‘â ve keyfiyet merkûm Habto’dan istifsar olundukda tarlâ-yı mezkûru öteden beru zirâ‘at ve hirâset itmekde olduğum hasebiyle hak-ı kararı tarafıma ‘âid deyu beyân ve ifâdede bulunmuş ise de isticâcâ sâlih bir gûnâ senedât irâ’e edemediğinden müdde‘î-i mûmâ-ileyhin meclis-i ‘acizânemize ibrâz eylediği fî 25 .. sene (12)68 târîhli bir kıt‘a tapu me’âli karye-i mezkûrda vâki‘ mâ‘lume’l-taraf mezkûr on kîle tarlâyı mûmâ-ileyh Ahmed Efendi’ye memlûlundan olarak iki yüz guruş bedel

mu‘accel ile cânib-i mirîden der‘uhte eylediği ve usulü ve cihet-i dikkat hâne-i umûriden tuğralı tapu vürûduna değin bir kıt‘a tapu mâl müdürü es-Sâbık Bakman Sâbit Efendi tarafından i‘tâ kılınmış olduğu misillû merbûtan diğer istid‘â da dahi cânib-i mühâsebiden olunan derkenâr me’âlisinde mezkûr mugâddîni musaddak ve mûmâ-ileyh Ahmed Efendi’nin ber-minvâl meşruh tasdîkini müeyyid li-ecli’l-ihbâr ikâm olunan Urfalı Sufi Ahmed bin Ali ve Celef Mehmed Ali bin Ramazan nâm kimesnelerin dahi muvâceheten vâki‘ olan ihbârlarında mezkûr Buhari karyesinde vâki‘ tarafları Mamo Ağa ve köse takımı ve sarak ve celâb-ı nehrî ve depe etrafı dimekle ma‘aruf mezkûr on kîlelik sûni tarlâya mûmâ-ileyh Ahmed Efendi yirmi senden beru mutasarrıf olduğu buyûlur ve ihbâr ederiz ve Ahmed Efendi’nin mâlı olduğunu Habto’nun lisânından dahi işitmişiz deyû beyân itmeleri üzerine merkûm Habto dahi tarlâ-yı mezkûrun rub‘ hissesini bir aralık dört yüz yetmiş guruşa mûmâ-ileyh Ahmed Efendi’den şaraba taleb olunduğu kendüsü dahi tabî‘ân meclis-i ‘acizânemizde ikrâr ve i‘tirâf itmiş olmağla bu sûretçe merkûmun vâki‘ olan müdâhelesi bir gûnâ sened-i şer‘î ve nizâmiye müstenid olub buyûca müdâheleden ‘ibâret bulunduğu ihbârat-ı vâk‘â ve sendât-ı mevsuka ile tahakkuk ve tebeyyün eylemiş olduğu gibi arazi-i kânunnâme-i hümâyununa lede’l-mürâca‘a bir kimse mutasarrıf olduğu arazisini âhire icâr veyâhûd i‘âre eylediği hâlde müste’cîr ve gerek müste’cîr bulunan kimesne müddet-i müdüre ol-araziyi zirâ‘at ve tesâdüf itmesiyle ol-kimesne müste’cîr veyâ müste’cîr olduğunu mu‘terif iken üzerinde hak-ı kararı sâbit olmaz veyâ sûretde mevrûd zaman i‘tibâr olunmayub arazî mutasarrıfı olan kimesnenin cemî‘ zamanında arazisini müste’cîr ve müste’cîrden ahz ve zabt salâhiyeti vardır deyu yirmi üçüncü madde de musrrah olub merkûm Habto dahi taryâ-yı mezkûru î‘are ve icâre sûretleri misillû iki üç sene mikdârı iştirâken hırâset itmiş demek oduklarından bu bâbda müdâhele-i vâk‘âsının men‘ lâzım geldiğini mutazammin tarlâ-yı mezkûra takdîr olunan sekiz yüz guruş kıymetden yirmi guruş harç mazbatası istifsâ kılınmış olmağla merkûm Hebto’nun men‘ müdâhele zımnında keyfiyetin cânib-i zabıtaya ve tahdîd-i sened mu‘âmelesi husûsunun arazî kalemine havâle buyurulması iktizâ ider olbâbda fermân. Fî 21 Rebiü’l-evvel sene (12)89 ve fî 16 Mayıs sene (12)88.

Sayfa 136

Numero 65

Bahri karyeli Habto'nun işbu 'arzuhâl me'âli karye-i mezbûra es-Sâbık Kadı Ahmed Efendi'nin (--) olduğu hâlde Efendi-i mûmâ-ileyh târîhden yirmi beş sene mukadden merkûm Habto'nun taht-ı tasarrufunfa bulunan on kîlelik arazilerunı fuzûlen tapu itmiş olduğu ve mukaddemâ beş def'a mehâkime itmişler ise de Efendi-i mûmâ-ileyh haksız çıkmış olduğu istid'âsından 'ibâret olub tafsîl-i keyfiyet fî 21 Rebiü'l-evvel sene (12)(--) târîhi ve on beş numerolu takdîm kılınan mazbata-i 'acizânemizde 'arz ve beyân olunduğu vechle arazî me'mûru Fetonlu Reşid Efendi hazıl olduğu hâlde tarafeynin meclis-i 'acizânemizde vukû' bulan mehâkime ve muvâcehelerinde Efendi-i mûmâ-ileyh altmış sekiz târîhli arazi-i mezkûra mutasarrıf olduğu bir kıt'a tapuya müstenid olub merkûm Habto dahi hak-ı karar iddi'âsında bulunmuş ise de ihticâca sâlih bir gûnâ sened irâ'e edemediğinden başka arazi-i mâhdûre-i mezkûra Efendi-i mûmâ-ileyh mâlı olduğunu merkûm Hebto ve gerek (--) ve ahâli-i karyenin cümlesinin ikrârından işitmiş olan erbâb-ı vukûf taraflarından bi'l-muvâcehe ihbâr olunduğu gibi rub' hissesi bir aralık dört yüz yetmiş guruş merkûm Habto mûmâ-ileyh Ahmed Efendi'den şirâya taleb olunduğunu kendüsü dahi tâbi'en ikrâr ve ifâde iderek hak-ı karar iddi'âsı dahi ancak birkaç sene mûmâ-ileyh Ahmed Efendi'den müşteriken bedr (?) olub zirâ'at eylediğinden nâşî ise merkûm bu vechle vâki' olan hak-ı karar iddi'âsı vâhî olub müdâhele-i vâk'âsının men' lâzım geldiği mazbata-i mezkûra de 'arz ve beyân kılınmışidi el'ân merkûm Habto ikâme olunan muhbirler hakkında müdde'î-i mûmâ-ileyhin mukaddemâ ittibâ'iyedir deyu i'tirâf südûrunda bulunmuş ise de esnâ-yı muvâcehelerinde bir gûnâ 'itirâzda bulunmayub ve muhbir-i merkûmanın Efendi-i mûmâ-ileyhe ber-vechle (--) ve mensubiyetleri olmadığı ahal-i vükûf taraflarından tahakkuk ve istihbâr ve mukaddemâ müdde'î-i mûmâ-ileyhle mehâkime olduk haksız çıkdı didiğinin küllîyen vukû' olmayub ve zirâ'arçilerun hak-ı kararından dahi otoz kîle füzûlen tapu itmiş didiği usûl ve esâsi olarak kendüsünden ahz tarafından bu misillû iddi'â vukû'bulmadığı ve mûmâ-ileyh Ahmed Efendi bâ-tapu mutasarrıf olduğu mezkûr on kîlelik araziden başka karye-i mezbûrda arazisi olmadığı emir-i aşikâr olunduğu gibi merkûm Habto dahi husûs-ı mezkûr ikrâr ve i'tirâf itmiş olduğu hâlde şeme'l-tedârik vâki' olan işbu istid'âsı şayet sem'-i i'tibâr olamayacağından karar sâbık vechle müdâheleden men'ile cevâben i'tâsı lâzım gelmiş olduğunun cânib-i zabıtaya havâle

buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 25 Rebiü'l-evvel sene (12)89 ve fî 21 Mayıs sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Numero 66

Fî 20 Zi'l-hicce sene (12)88 târîhli ve beş yüz altmış bir numerosuyla merkûman Haleb vilâyet-i celîlesinden şeref-südûr idub fî 26 Muharrem sene (12)89 târîhiyle meclis-i 'acizânemzde havâle buyurulan işbu emirnâme-i 'âlî-i vilâyet-penâhi me'âl-i 'âlîsinde Süryâni taifesi ber-tarîk hânesinin Urfa'da sâkin mukaddem Beşo'nun oğlulları İbrahim ile Münüfer zimmetlerinde bâ-sened matlûbu olan iki yüz kırk üç 'aded beyâz Mecîdiyenin mukır oldukları hâlde bi'l-tahsîl vekili Hoca Kaston'a teslîmi şayet istimâ' bir diyecekleri olduğu sûretde keyfiyetin bâ-mazbata 'arz ve inhâsı irâde ve fermân buyurulmuş tbk-ı fermûre-i hazret-i mutasarrıfîleri üzere vekîl-i merkûm Hoca Kaston hazır olduğu hâlde medyûn-ı merkûmân İbrahim ve Münüfer celb ile istifsar-ı keyfiyet olundukda meblâğ-ı mezkûr bâ-sened virecekleri olduğunu mukır ve mu'terifleri olub fakat mağduriyet hâllerinden nâşî meblâğ-ı mezkûru defe'âten îfâya iktidârları olmadığı beyân ile Ceman karyesinde vâki' on sekiz kîle isti'âb iderbir kıt'a tarlalarını bi'l-müzâyede fürûht ve esmânı hâsılasının vekil-i merkûm i'tâsıyla kusûriyetinin dahi emânetini istid'âda bulunmuş olmalarıyla mağduriyet hâllerine dâir vâki' olan ifâdelerini vekîl-i merkûm dahi tasdîk iderek mü'ekkil tarafında başkaca tahrîr ideceğini beyân eylemiş ve tarlâ-yı mezkûrun bi'l-müzâyede fürûhtuyla esmân-ı hâsılası her kaç guruş olur ise vekîl-i merkûma teslîm olunmak üzere tanzîm olunan bir kıt'a müzâyede pusulası zabıta ma'rifetiyle Dellâla virilmek üzere merbûtan takdîm kılınmış olduğundan pusulâ-i mezkûranin li-ecli'lmüzâyede cânib-i zabıtaya emir-u havâlesiyle keyfiyetinin dahi ber-mivâl muharrer cânib-i 'âlî-i vilâyete 'arz ve inhâsı zımnında tahrîrât müdürlüğüne havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 21 Rebiü'l-evvel sene (12)89 ve fî 17 Mayıs sene (12)88.

Numero 67

Rum Kal'a kazası ihtiyarları nâmına virilub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan işbu 'arzuhâl me'âli vakt-ı hasad olunmak hülâsasıyla kendülerine münâsib müddetle hânelerine gitmek ve dîne 'avdet itmek üzere ruhsat-ı i'tâsını

istid‘âda bulunmuşlar ashâb-ı ‘arzuhâl mezbûtü’l-ismi ve ma‘lûme’l-şahsı kesânından ‘ibâret olarak Latifoğulları da‘vâcılarından olub mukaddemâ cânib-i vilâyete takdîm kılınan mezâbıt ve istintaknâmeler cevâbının vürûduna değin tevkîf bulundukları hâlde merkûmundan Hallac Mehmed ve Rahmi’nin oğlu Mustafa ve Külekli ve Faşi ve Çakanlı ve Mustafa Kerime ve Humeceli Hasan Kerime ve Kara ve İzanlı Mamo Şoto ve Melekli Bekir ve Kerimeli Kör Bekir ve Siverekli Hâcı Yusuf nâm dokuz nâm neferin fî 27 Nisan sene (12)88 târîhli şeref-vârid olan telgırafnâme-i vilâyet-penâhi üzerine Urfa’dan bir taraf gitmemek üzere kefâleye rabtıyla sebîllerinin tahliye kılındığı ve yirmi altı neferinin dahi fî 18 Mayıs sene (12)88 târîhli telgırafnâme-i vilâyet-penâhide sebîllerinin tahliye kılınması emir-u iş‘âr buyurulduğuna binâen anların dahi resmen neferlerine kefîl alınarak sebîlleri ihlâ olunduğu kayden tebeyyün itmiş olmağla ve şimdi münâsib müddetle hânelerine ‘azîmet istid‘âsında bulunmuşlar ise de sâlifü’l-zikr dokuz neferin Urfa’dan bir tarafa gitmemeleri irâde-i vilâyet-penâhi muktezâsından olub diğer yirmi altı nefer hakkında olan telgırafnâmede tahliyeleri mutallik olub her ne kadar resmen nefislerine kefîl kefîlp tahliye kılınmışlar ise de hânelerine ‘azîmet-ı ruhsat i‘tâ buyurulub buyurulmaması re’y-i ‘âlî-i mutasarrıfîlerine menût bulunmuş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 25 Rebiü’l-evvel sene (12)89 ve fî 21 Mayıs sene (12)88.

Numero 68

Latifoğulları da‘vâcılarından olub irâdeleri vürûduna değin tevkîf kılınan eşhâsdan Kara Pakar karyeli Molla Halil’in nefsini hânede tedâvî olunmakda ise de tabîb-i belde tarafından virilan merbût raportda merkûmun tebdil-i havâya lüzûm göründüğü ‘arz ve ifâde kılınmış ve merkûm meclis-i ‘acizânemize celb ile mu‘âyene oldukda fi’l-hakika (--) olduğu nâhiye-i hâlinden nümâyan bulunmağla tebdil-i havâya lüzûmu tabîb-i belde raportunda gösterildiği vechle Urfa’dan bir tarafa gitmemek üzere nefisine kefîl-i kavîye alınarak zabıta nezâreti tahtında gezdirilmesi tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 25 Rebiü’l-evvel sene (12)89 ve fî 21 Mayıs sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Numero 69

Zabıtanın fî 13 Rebiü'l-evvel sene (12)89 târîhli jurnâl-i mugâddî Urfa'da ... 'asker-i nizâmiye cânib-i şahâne birinci taburunun Borizeni Şeyho Çavuş Kadıoğlu mahallesi sâkinlerinden Selah Mehmed'in bikr-i baliğ kerimesi Esâme'yi tezvîc itmek emeliyle bikrini izâle itmiş olduğu beyânından 'ibâret olub Çavuş-ı merkûm li-ecli'l-muvâcehe zabıtadan mülâzım olan Yusuf Ağa ile birlikte celb ve mezbûre (--) (--) ma'rifetiyle mu'âyene ve bikri izâle olunduğu ihbâr edildikden sonra keyfiyet mezbûrdan istifsar olundukda merkûm Şeyho kendüsünü 'akd-ı nikâh itmek üzere birâderinden isteyub virmediği cihetle birbirlerine 'alâkadar olarak nefsini tezvîc itdirmek üzere rızâsıyla bikrini izâle ettirmiş olduğunu beyân ve ifâde ve keyfiyet merkûm Şeyho'dan istifsar olundukda mezbûrenin bu vechle vâki' olan ifâdesini küllîyen sûret-i inkârda bulunmuş ise de icrâ olunan istintak-ı vâk'â ve mezbûrenin iddi'âsına nazaran merkûm Şeyho bir def'â giceleyin mezbûrenin hânesine gidub bikrini izâle ve ikinci gice dahi yine gitmiş olduğu hâlde komşuların tecemmu' ideceğini hissidub kundurasını mezbûrenin hânesi önünde bırakub firâr eylemiş olduğunu reisü'l-'ayn görmüş olan mahalle-i mezbûreli Mehmed Ali ile Kör Şeyho nâm kimesneler ba'de'l-tahlîf muvâceheten ihbâr eyledikleri misillû leylen mezbûrenin ferdâsı mahalle-i mezbûreli Süleyman'ın dükkânında oturur iken Selah'ın kerimesi Esâme benim peşime düşmüş idi dün gice yanına gitdim didiğini merkûm Süleyman ifâde ve ihbâr eyledikden sonra husûs-ı müdde'î nizâmen üzerine tebeyyün eylediği kendüsüne nefsim olundukda inkâra mecâli kalmayub mülâzım olarak mezbûrayi bâ-ma'rifet şer'î-şerif 'akd-ı nikâh ideceğine bi't-tav' rızâ olunmuş olmağla cezâ kânunnâme-i hümâyunun lede'l-mürâca'a tezvîc ideceğim deyu iğfâl ile bir bikr-i bâligânın bikrini izâle idub de sonra almakdan istintak iden kim kindisinden bedel-i tazmîn bikr alundukda sonra bir haftadan altı aya kadar habs olunur fakat bu hükümün südûru izdivâc vâ'diyle iğfâli ya erkeğin ikrâr ve i'tirâf eylemesine veyâhûd kız tarafının isbât eylemesine menûtdur deyu iki yüzüncü madde-i zeylde musarrah olub istintak-ı vâk'â ve tahkîkat-ı meşrûhaya nazaran merkûm Şeyho mezbûrayi tezvîc ideceğim deyu iğfâliyle bikrini izâle itmiş ise de almakdan istintak itmeyub tarafeynin dahi tezvîce râzı ve taleb olduklarından merkûm Şeyho hakkında hükm-i kânunî sakat olmağla ber-muktezâ-yı şer'î-şerife 'akd-ı nikâhları lâzım geldiğinden ve keyfiyetin Binbaşı Refiklü Kâmil Efendi tarafına bâ-tezkîre-i resmîye beyân ve iş'ârı tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân

hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 26 Rebiü'l-evvel sene (12)89 ve fî 22 Mayıs sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Sayfa 137

Numero 70

Leffen takdîm-i pişgâh-ı hazret-i mutasarrıfîleri kılınan mahali meclisinden mevrûd iden ve burada tutulan iki kıt'a istintak varakalarıyla merbût keyfiyet ve sened sûrerleri mutâla'asından ma'lûm olacağı vechle Suruç kazasına tâbi' Alikör karyesi ahâlisinden ve Danay 'aşiretinden Şeyho nâm kimesne'nin kerimesi Sultane'yi karye-i mezbûreli Mavon'un oğlu Aysu nâm kimesne târîhinden üç sene mukaddem kaçurub 'akd-ı nikâh iderek âhir mahalde tavattun itmekde olduğu hâlde muahharen 'adet-i'aşâir vechle mezbûrenin pederi merkûm Şeyho ile başlık bahâsıyla olarak üç bin guruş musâlaha olunub karyesi bulıunan mezkûr Alikör karyesinde kemâfi's-sâbık ikâmet eylemek ve mezbûr peder ve birâder ve sâir ta'allukât taraflarından bir gûnâ müdâhele ve münâza'a ve darb ve zayât vukû' bulmamak üzere merkûm Aysu ve zevcesi mezbûra Sultane'yi Temmet'ali karyeli Osi Ömer nâm kimesne mezbûrenin 'amcası bulunan kaza-i mezkûr idâre 'azâsından Na'san boy beyi tasdîkiyle kefîl ve mütevehhim olub merkûm Aysu ol-vechle karyesine gelerek üç mâh mikdârı ikâmet itmekde olduğu hâlde işbu seksen sekiz senesi şehr-i Şevvâl'inde birinci nısfü'l-leylde mezbûrenin birâderi Amed ve 'amca oğlulları Albo ve Mahmud nâm kimesneler mezbûrayi hançer bıçağıyla cerh ve telef itmiş oldukları ve mezbûrenin sebeb-i telefi dâhi merkûm Aysu zâten Müslümân olub mezbûra Yezîdi olduğu hâlde merkûm Aysu'ya ta'aşşuk iderek berâber kaçmuş ve şeref-i İslâm ile müşerref olduğundan nişâ'en itdiği merkûm Aysu tarafından ifâde ve iddi'â ve merkûmun hîn-i cerhînde merkûm merkûm Aysu içlerinden Hamedi hançer bıçağıyla darb ve cerh ve firâr ideriken başının küllâh ve kefiyesi maktûlde kalmış olduğu lede'l-itintâk beyân ve tezkâr olunub eşhâs-ı merkûm mahali kaimmakâmlığından celb ve istintak-ı mezkûr kaleme alınmış ise de müdde'î-i merkûmun ber-minvâl muharrer vâki olân iddi'âsını sûret-i inkârda bulunduklarından mezkûr kefiye küllâh merkûm Hamed'in öldüğü meydâna çıkamadığı gibi beyân olunan cerh maddesinden dahi mezbûr Hamed'de yara ve bere görülemeyub fakat

elinin parmağında bir çizgi izi görünmüş ise de çizgi-i mezkûr su kuyusundan su çerkerken (--) dokunmuş olduğu beyân ve müdde‘î merkûm iddi‘â-yı vâk‘âsını ahz sûretle derce-i subûta irsâl edemeyerek ancak lede’l-istintak ifâde ve isbât eylediği emârât ile tasdîr da‘vâ vâhî (?) bulunmuş ise de muahharen merkûm bırakub gitmiş ve henüz ne tarafda olduğu bilinemediğini mezkûr Suruç kaimmakâmlığına defa‘atle vukû‘ bulan iş‘âra cevâben vürûd-ı tahrîrâtda beyân kılınmış olmağla li-ecli’l-istintak celb ve (--) olunan sâlifü’l-zikr eşhâs ile sened-i mezkûru (--) ve kefâlete tasdîk itmiş olan merkûm Na‘asan boy beyi zürrâ‘dan (?) olub müdde‘îleri hazır bulunduğu cihetle her-bâr tahliye-i sebîlleri zımnında istirhâm ve sızlanmakda olduklarından istizâmda mezkûra nazaran merkûmun haklarında ne sûretle mu‘âmele olunmak lâzım geleceğinin bi’l-mütâla‘a tedkîki divân-ı temyîz vilâyetin nazar-ı îm‘an mütevakkıf bulunmağla iştikâ kalan mezkûra ve merbûtatının kefîle cânib-i ‘âlî-i vilâyet-penâhiye ‘arz ve istîzânı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 26 Rebiü’l-evvel sene (12)89 ve fî 22 Mayıs sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Numero 71

Suruç kazasına tâbi‘ Alikör karyeli Aysu’nun zevcesi maktûle Sultane’nin katili maddesinden dolayı kaza-i mezkûrdan celb ve berây-ı istintak taht-ı tevkîfde bulunan Ayo ve Hamed ve Mahmud nâm kimesnelerin icrâ olunan istintakıyla kaza-i mezkûrdan mevrûd-ı varaka-i nutkîye ve keşfiyeler takımıyla leffen fî 27 Rebiü’l-evvel sene (12)89 târîhli yetmiş numerolu takdîm-i pişgâh mutasarrıfları kılınan mazbata-yı ‘acizânemizle cânib-i ‘âlî-i vilâyetine istîzân kılınmış olmağla cevâb-ı emir-i ‘âlîsi şeref-vürûduna değin merkûmunun Urfa’dan bir tarafa gitmemek ve icâbı hâlinde yine hükümete teslîm kılınmak üzere nefislerine kefilâ-yı kavîye alınarak muvakkaten (--) sebîllerinin tahliyesi tezekkür kılınmış olmağın olbâbda fermân. Fî 28 Rebiü’l-evvel sene (12)89 ve fî 25 Mayıs sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Fî 19 Rebiü’l-âhir sene (12)89 târîhli te’kid olunmuşdur.

Varaka-i nutkîye veyâhûd muhbirler bizzat irsâli te'kid olunmuşdur. Fî 24 (--) sene (12)89.

Fî 20 Şubat sene (12)89 târîhiyle de yazılmış.

Numero 72

Birecik muzâfatından Nizib (--) sâkinlerinden olub Topçuoğlu Ahmed tarafından tüfenk kurşunuyla cerh-i katil olunan İsmail'in oğlu İbrahim hakkında kaza-i mezkûrdan fî 25 Sefer sene (12)88 târîhiyle mevrûd-ı varaka-i nutkîyede maktûl-i mezbûrun katil olunduğu ahşamında (--) beni Topçuoğlu Ahmed kurşunla cerh eyledi demiş olduğuna Nizib 'azâlarından Eminzâde Kasım Efendi ve Ali Efendi ve Kara (--) ve Hâcı Mustafa Ağalar tarafından ihbâr-ı ma'lûmât eylediği istintak-ı mezkûrdan müstefad olunmuş ise de hîn-i ifâde de maktûl-i mezbûrun 'aklı balında ve şu'uru yerinde olub olmadığına dâir ihbârat-ı vâk'âlarında bir serâhat görülmediği gibi tüfenk atıldığı vakit maktûl-i mezbûrun yanına gitmiş olan Bozo'nun oğlu Hasan ve Tolo nâm kimmesneler dahi kim seni urdu deyu kendüsünden su'âl eylediklerinde kim vurduğunu bilmem demiş olduğu kezâlik istintak-ı mezkûrda münderiç bulunduğundan bu sûretçe vâki' olan muhbirlerin ihbârında mübâyenet görünmekde olduğundan sâlifü'l-zikr kesânın tekrâr celbiyle maktûl-i mezbûrun beni Topçuoğlu Ahmed vurdu demiş olduğunda 'aklı başında ve şu'uru yerinde olub olmmadığının ve Hasan ile Tolo'nun kim olduğunu bilmem didiğinin meyânelerinde olan mübâyenetin fark ve temyîz ile kesân-ı merkûmanın lâzım gelan ma'lûmâtlarının bi'l-etrah istintak kılıflu bir varakaya alınarak zîri mazbata ile bu cânibe sür'at-ı irsâl ve iş'ârı zımnında Birecik kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 28 Rebiü'l-evvel sene (12)89 ve fî 25 Mayıs sene (12)88.

Numero 73

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkime ve kaleme alınan istintakları hülâsasında sâhib-i 'arzuhâl Abduzer'in oğlu Müslüm Urfa'nın Koniler mahallesinde sâkin Kıbtîyan taifesinden olub müdde'î-i 'âlîye İsmail'in oğlu Şeyho leylen hânelerine misâfir olub sabahıs gideriken bir 'aded kilimlerini ahz iderek savuşmuş olduğu iddi'â ve keyfiyet merkûm Şeyho'dan istifsar olundukda müdde'î-i mezbûrun oğlu Müslüm bana emânet tarikiyle mezkûr kilimi verdi ben dahi Arab Halef'in

‘andına kırk guruş mukâbeline rehin eyleyub muahharen meblâğ-ı mezkûru dahi merkûm Müslüm tarafına i‘tâ eyledim deyu ifâde ve beyân ile ahz eylediğinde sûret-i inkârda olub merkûm Müslüm ile olunan muvâcehelerinde mezkûr kilimi emânet ve sâire tarikiyle virmediğini beyân eylemiş olmağla bu sûretçe merkûmun mezkûr kilimi ahz eylediği ikrârıyla tahakkuk idub merkûm Müslüm bana emânet verdi deyu müdâfa‘ası şayet kabul olamadığı cihetle cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz otuzuncu maddesi mezadınca bu misillû ahz ve yan kesicilik gibi sirkâtilere mütecâsir olunan üç mâhdan bir seneye kadar habs olunmaları lâzımeden olmağla merkûmun dahi mezkûr kilim kendüsünden ba‘de’l-tazmîn târîh-i tevkîfi olan fî 12 Muharrem sene (12)89 târîhinden i‘tibâren üç mâh müddetle habsine karar virilub hükm-i mezkûr kendüsüne tebliğ kılınmış olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 29 Rebiü’l-evvel sene (12)89 ve fî 25 Mayıs sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Numero 74

Tarafeynin celbiyle icrâ-yı muvâcehelerinde arâzi me’mûru dahi hazır olduğu hâlde sâhib-i ‘arzuhâl Bekzo’nun Ağzıhan nâm karyenin yüz kırk kîlelik arâzisi tapusunda olub müdde‘î-i ‘âlîye Kogo ve Niko nâm kimesneler zirâ‘at itmek üzere karye-i mezkûreye iskân iderek hınta ve şa‘ir pederi zer‘ itmişler ise de seyfî mezru‘âtı zer‘ itmediklerinden dolayı merkûma ne tenbîh olunmasını iddi‘âda bulunmuş ve keyfiyet merkûmandan istifsar olundukda merkûm Bekzo’nun taht-ı tasarrufunfa bulunan yüz kırk kîlelik arâzisini cümleten zirâ‘at (--) idub şimdi (--) itmiş oldukları arâzileru mezkûr yüz kırk kîlenin hârici olarak (--) itmiş olduklarını beyân ve merkûm Bekizo dahi karye-i mezkûra arâzisi cümleten tapumun dâhilidir sudûrunda bulunmuş ise de (--) nazaran arazi-i mezkûraler de henüz tapu olmamış fazla arazî olduğu anlaşılmakda olmağla ba‘de iktizâsına bakılmak üzere fazla keyfiyetin keşf ve tahkîki zımnında arâzi müdürlüğüne havâle buyurulması iktizâ ider olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 29 Rebiü’l-evvel sene (12)89 ve fî 26 Mayıs sene (12)88.

Sayfa 138

Numero 75

Fî 21 Rebiü'l-evvel sene (12)89 târîhli yüz seksen altı numerosuyla müveşşah Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i 'âlîsinden şeref-vürûd idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi me'âl-i 'âlîsinde Haccac İrâniye'nin mukaddemâ gasb olunan emvâlinin gasblarından Micos Kendeş nâm şahsın 'inde'l-istintak Kara Mâho'nun oğlu Hüseyin Dede ile Birecik hükümetinde müstahdem Hasan Ağa'dan iddi'â idub husûsatın tahkîki sırasında tanzîm idilan varaka-i nutkîye ile bu bâbda virilan mazbatanın sür'ât-i isrsâli irâde ve fermân buyurulmuş bu husûsa dâir fî 21 Cemâziye'l-âhir sene (12)88 târîhli şeref-vürûd iden emirnâme-i vilâyet-penâhide merkûm Kendeş'in Ağa-yı mûmâ-ileyh merkûm Hüseyin Dede'den iddi'â dokuz 'aded Osmanî altunıyla bir çift tabanca ve bir re's kısrak ve bir çift çizmiden 'ibâret olduğu ve keyfiyet bi'l-tahkîk ve bâ-mazbata bu cânibe beyân ve inhâsı fî 12 Ramazan sene (12)88 ve fî 15 Muharrem sene (12)89 târîhleriyle mezkûr Birecik kaimmakâmlığına beyân ve inhâ olunmuş olduğu hâlde fî 29 Muharrem sene (12)89 târîhiyle cevâben mevrûd-ı zîri mazbatalu bir kıt'a varaka-i nutkîye müeddâsında husûsu iddi'â iftirâdan 'ibâret olub merkûm Kendeş'in ol-vakt yalnız bir re's kısrağı hükümet ma'rifetiyle fürûht olunarak esmâni kaza-i mâl sanduğuna teslîm idildiği ifâde ve iş'âr kılınmış idügünden bahisle emirnâme-i mezkûreye cevâb-ı tastiri zımnında keyfiyet fî 4 Muharrem (12)89 (?) târîhiyle pişgâh-ı sâmî-i hazret-i mutasarrıfîlerine bâ-i'lâm 'arz ve beyân kılındığı kayden tebeyyün itmiş ve Birecik kaimmakâmlığından husûs-ı mezkûra dâir ol-vâkit celb olunan zîri mazbatalu varaka-i nutkîyenin bir kıt'a sûreti ihrâc ve zîri tasdîk olunarak leffen takdîm-i pişgâh hazret-i mutasarrıfîleri kılınmış olmağın istintak-ı mezkûrun leffiyle keyfiyetin cevâben cânib-i 'âlî-i vilâyet-penâhiye 'arz ve inhâsıhusûsunu takdîm-i mazbata-i 'acizânemize ictisâr kılındı (?) olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 3 Rebiü'l-âhir sene (12)89 ve fî 29 Mayıs sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Numero 76

Fî 19 Rebiü'l-evvel sene (12)89 târîh ve yüz yetmiş üç numerosuyla merkûman Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i 'âlîsinden şeref-südûr idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi me'âl-i 'âlîsinde Ermeni milletinden olub Çölmekçi ve Ağçehisar karyeleri meyânında katilen vefât iden

Kuzgancıoğlu Ağob'un diyet-i kassâmesi hakkında şer'î-şerifden virilan i'lâm ile meclis-i temyîz mazbatası gönderilmiş ise de tahkîkatı mutazammin varaka-i nutkîyenin gönderilmediği beyân-ı 'âlîsiyle sür'at-i irsâli irâde ve fermân buyurulmuş maktûl-i mezbûrun karyeteyn-i mezkûraiyet civârında ve mezkûr Çölmekçi karyesine akrabâ mahalde katil (?) bulunduğu gicenin sâbahîsi cânib-i hükümete vukû' bulan ihbâr üzerine maktûl-i mezbûrun keşfine ve lâzım gelanlerin ihzârına dâir cânib-i şer'î-şerife ve zabıtadan mâhsusen ta'yîn olunan me'mûrları ma'rifetiyle tahrîbar-ı lâzıme ba'de'l-icrâ karyeteyn-i mezkûriyet ile civâr bulunan Kara Muhtar ve ihtiyarlar bi'l-celb yegân yegân istintakları icrâ olunmuş ide de ber-vechle katili kim kim olduğu bilinemediği bi'l-etraf tahkîkatına sonra keyfiyet şer'ân diyet-i kassâmeye munkalib olduğu cânib-i şer'î-şerifden bâ-tanzîm mukaddemâ takdîm kılınan i'lâm şer'îyiden müstebân ve keyfiyet mazbata-i mütekâddime-i 'acizânemizde dahi 'arz ve beyân kılınmış olmağla tıbk-ı emir-û ürâde-i vilâyet-penâhi üzere tahkîkatı mutazammin tanzîm olunan varaka-i nutkîyenin bır kıt'a sûret-i dahi bu kere leffen takdîm-i pişgâh-ı sâmî-i muutasarrıfîleri kılınmış olmağla cânib-i 'âlî-i vilâyet-penâhiye 'arz ve takdîmi bâbında ve herhâlde irâde ve fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 3 Rebiü'l-âhir sene (12)89 ve fî 19 Mayıs sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Numero 77

(--) Kasarcı Bakari nâm mahalde ikâmet itmekde olan Arbandan Ayos'un hemşiresi Ayşe'nin katili Keravos'un bend-i mücâzat-ı kânunîniyesine dâir tutulan istintaknâme ile mazbata ve i'lâm şer'î mutekaddimeye cevâben fî 14 Rebiü'l-evvel sene (12)89 târîhi ve yüz kırk üç numerosuyla merkûman Haleb vilâyet-i velîlesinden şeref-vürûd idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i 'âlî-i vilâyet-penâhi iktizâ-yı (?) 'âlîsinde katil-i merkûmun kânun-ı cezânın yüz sekseninci maddesi 'ilâvesi hükümüne tevfîkan taht-ı mücâzata alınması lâzım geleceğinin (--) ve târîh-i mahbûsiyetinin tasaddîsiyle mazbata-i mersûme (?) müceddiden tanzîm ve takdîmi irâde ve fermân buyurulmuş keyfiyet i'lâm-ı şer'îde istintaknâme-i mutekaddimiden müstebân buyurulacağı vechle Urfa haricinde vâki' Kasarcı Bakari nâm mahalde hayme-nişin bulunan Azezle 'aşiretinden Abdullah'ın oğlu Avis ile

‘aşiret-i merkûmeden Veysi’nin oğlu merkûm Keravet’in mukaddes vukû‘ bulan mehâkimelerinde mezbûr Avis’in iddi‘âsı guzerân iden seksen sekiz senesi Cemâziye’l-evvel’inin yirmi beşinci gicesi sâ‘at iki buçuk raddelerinde merkûm Keravis ile meyânemizde bazancan içün münâza‘a vukû‘bularak merkûmun karındaşı Halef’e dahi aracılık itmekde iken merkûm Keraviş heman ‘abâsının altunda muhâfız bulunan kurşun-ı memlû tabancancasını çekub bana endaht eyeldiği esnâda guruşunu karındaşı mezbûr Halife’nin koluna isâbet ve cezvicen cerh ile hemşiresi Ayşe’nin sol memesine değip ol-anda vefât eyledi deyu iddi‘â ve keyfiyet merkûm Keraviş’den istifsar olundukda sebeb-i münâza‘aları bazancan içün olmayub merkû Avis’i Fettah nâm nâm kimesnenin oğlunu darb eyledi ben dahi söyledim ne içün darb ediyorsun münâza‘aya sebeb bularak ben dahi leylen mezbûrda yedimde bir tek tabanca olduğu hâlde bakçede karındaşım Cevon yanına gideriken esnâ-yı rahda merkûm Avis’e tesâdüf idub münâza‘a-yı mezkûra dahi vukû‘geldik yedimde tabanca üst ayak olduğu hâlde merkûm Avis’e endaht eyledikde kurşunu karındaşım Halife’nin kolunu cervicen cerh ve ondan sonra hatta mezbûra Ayşe’ye isâbet ettikde heman oradan Bakır Ağa’nın bakçesine firâr eyledikde hükümetden zabıtalar gelub beni (--) eylediler deyu vukû‘ katili bi’t-tav‘ ikrâr ve i‘tirâf itmiş olduğundan bu bâbda merkûm ikrârıyla katil olduğu tahakkuk ve tebeyyün itmiş olmağla ancak merkûm Keraviş’in belindeki tabancayı kasden ve ta‘ammüden merkûm Avis’e endâht-ı vâki‘ ise de kurşunu merkûm dokundurarak keşf ve bi’l-tahakkuk kendü karındaşı Halife’nin koluna rast geldikden sonra ondan dahi çıkub öte tarafda bulunan merkûm Avis’in karındaşı Ayşe’nin sol memesi üzerine isâbetle derhâl cerhinden müte’essiren vefât eylediği ikrârıyla tahakkuk ve tebeyyün eylediğinden şer‘ân lâzım gelan beş bin direm şer‘iyyesi Halef’in verese-i maktûl tarafına îfâsı lâzım geldiği i‘lâm-ı şer‘î mutekaddimede hüküm olunduğu misillû hükm-i kânunîye bahsine gelince cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz sekseninci maddesi ‘ilâvesi mugâddince mücerred katil kasdıyla silâh çekubde yed-i ihtiyârında olmayan esbâb-ı (--) (--) madde-i katli fi‘ile çıkmış eddiği tahakkuk idenler kezâlik muvakkat küreğe konulur deyu bend-i mezkûra musarrah olub merkûmun dahi bend-i mezkûra tevfîkan ve târîh-i tevkîfi olan fî 5 Cemize’l-evvel sene (12)88 târîhinden i‘tibârenmerkûm Keraviş’in ba‘de2l-teşhir muvakkaten küreğe konulması lâzım geleceği hakkında fî 3 Rebiü’l-âhir sene (12)89 târîhi ve yetmiş yedi numerolu cânib-

i ‘âlî-i vilâyete ‘arz ve takdîm kılınan mazbata-i ‘acizânemize cevâben fî 27 Rebiü’l-âhir sene (12)89 târîhli şeref-südûr iden emirnâme-i vilâyet-penâhide merkûmun müddet-i cezâiyesinin derce-i cinayetine nisbetle ta‘yîn ve tehdîdi emir-û fermân buyurulmağla keyfiyet meclis-i ‘acizânemize lede’l-mütâla‘a merkûmun bend-i mezkûr hükümüne tevfîkan ve târîh-i mezkûrdan i‘tibârenba‘de’l-teşhir beş sene müddetle vaz‘ kürek olunması lâzım gelmiş olduğunun tekrâr ‘arz ve inhâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 3 Rebiü’l-âhir sene (12)89 ve fî 19 Mayıs sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Sayfa 139

Numero 78

Bozabad nâhiyesine tâbi‘ Va‘iz Kantro karyesi ahâlisinden Ahmedoğlu Hâcı Ramazan tarafından virilub fî 3 Rebiü’l- (--) târîhli meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu ‘arzuhâl üzerine müdde‘î-i ‘âlîye karye-i mezbûreli Sürmeli Hamo’nun oğlu Oso celb ile icrâ-yı mehâkime ve kaleme alınan nutkîyeler hülâsasında müdde‘î-i mezbûrun kerimesi Ayşe karye-i mezbûra civârında ra‘î olunan ağnâm sürüleri yanına gitmiş olduğu hâlde merkûm Oso mezbûrayi ta‘kib iderek cebren kaçırmak efkârıyla tabanca çekmiş olduğunu pederi merkûm Hâcı Ramazan iddi‘â ve keyfiyet merkûm Oso’dan istifsar olundukda ağnâm sürülerinin yanında bulunan hemşiresi Hadice’yi itmek götürür iken mezbûra Ayşe kendüsünü görmesi havfından firâr itmek olduğu ifâde ve ikrâr ve kaçırmak emeliyle tabanca çektiğini sûret-i inkârda bulunması üzerine me’âliye ma‘lûmâtı olanlardan li-ecli’l-ihbâr müdde‘î-i merkûmun ikâme eylediği Çoban Abbas ve Receb’in oğlu Abbas ba‘de’l-tahlîf ihbârlarında merkûm Oso’nun tabanca çekdiği fıkrası tahakkuk idemeyub ancak mezbûra Ayşe ağnâm sürülerinin yanında durur iken merkûm Oso mezbûrayi bir gûnâ sarkıntılık itmek efkârıyla yanına geldiğinde mezbûre dahi havfından firâr itmiş olduğu bi’l-muvâcehe merkûman tarafından ihbâr olunmuş olmağla merkûm Oso’nun mezbûra hakkında bu vechle vâki olan harekâtı uygunsuz hâlden bulunmağla cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz ikinci maddesinin ‘ilâvesi mugâddince zükûr ve ünâsdan (?) (--) kimselere harfendazlık idenler bir haftadan bir aya kadar habs olunur ve elleriyle sarkıntılık iden bir aydan üç mâha kadar habs

olunur deyu musarrah olub merkûmun dahi bend-i mezkûrun hakkında sânîyesine tatbîken ve târîh-i tevkîfi olan fî 22 Rebiü'l-âhir sene (12)89 târîhinden i'tibârenbir mâh müddetle habsine karar verilerek hükm-i mezkûr kendüsüne tebliğ kılınmış olmağla ba'de ikmâlü'l-müddet (?) tarafının dahi hayret-i 'aşâir Deca ahâliyesiyle yekdiğerine müdâhele ve (--) itmemek üzere kefilâ-yı rabtları husûsu bi'l-ittîfâk tezekkür kılınmış olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 3 Rebiü'l-âhir sene (12)89 ve fî 30 Mayıs sene (12)88.

Numero 79

Suruç kazası muzâfatından aşağı ve yukarı Mezbil ve Cenil karyeleri meyânında katilen vefât iden Emine nâm hatunun oğlu İsmail'in vukû' katili hakkında mukaddemâ fî 2 Zi'l-hicce sene (12)88 târîhiyle kaza-i mezkûrdan mevrûd-ı istintak üzerine müdde'î-i mezbûra ile karâin-i mezkûra ahâlileru celb ve istintak-ı lâzımeleri icrâ olunmuş ise de müdde'î-i mezbûra oğlu maktûl-i merkûmun katili kim olduğunu tahsis (?) ve ta'yîn edemediği cihetle keyfiyet diyet-i kassâmeye munkalib olarak ahâli-i merkûmeden celb olunmuş olan Ahmed ve Mehmed ve Abdi ve Halil-i Sebli ve Osi Mahmed ve Sebli nâm kimesneler kefâlete rabtıyla sebîlleri tahliye kılınmıştı müdde'î-i mezbûrenin vekîl-i müsbeti tarafından diyet-i kassâme istid'â olunmakda olduğundan ba'de icâb-ı şer'iyyesine bakılmak üzere ol-emirde maktûl-i mezbûr mezkûr karyelerin kangısini civârında ve kangısine akrabâ mahalde ve kimin hânesi ve arazisi civârında ve dâhilinde maktûl bulunmuşdur ve tarla derûnunda bulunduğu hâlde tarla-yı mezkûr arazî-i mîrî midir yoksa bir kimesnenin mülk-i taht-ı tasarrufunda mıdır ve mezkûr Mezil karyelerinin kangısinde vukû'bulmuştur Çağıl karyesiyle mezkûr Mezil karyelerinin birbirine karîb ve bu'diyetleri takdîr-i mesâfede midir mezkûr karyelerin cümlesi dahi Suruç kazası muzâfatından mıdır buraların mahali hükümeti ve şer'î-şerife ma'rifetiyle bi'l-etrâf keşf ve mu'âyene edilerek lâzım gelan (--) musaddak keşfiyesiyle keyfiyetin ber-minvâl muharrer tahkîk-i muzammın bâ-mazbata bu cânibe 'arz ve iş'ârı ve katil bulunduğu tahakkuk iden karye ahâlisinin cümleten bu tarafa ihzârı husûslarının kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 9 Rebiü'l-âhir sene (12)89 ve fî 3 Haziran sene (12)88.

Numero 80

Sâhib-i ‘arzuhâl Ahmed ve Kelli Kör Ahmed Birecik ahâlisinden olub Bakkal Salih’in dükkânından eşyâ sâriki dinilerek kaza-i mezkûrun fî 29 Zi’l-ka‘de sene (12)88 târîhli istintakı mûcebince bu tarafa vürûd iderek istintak-ı mezkûr mugâddî merkûmanın dükkân-ı mezkûrdan bir mikdâr üzüm ve gaz yağı ve sabun sirkât eyledikleri beyânından ‘ibâret ise de dükkân-ı mezkûra ne vechle dühûl eyledikleri ve (--) taklîd ve (--) ile mi yâhûd açık bulub da mı fi‘il-i sirkâte ictisâr itdiklerine dâir ta‘limât-ı muvakkateye tevfîkan tahkîkat-ı mükemmele olunmadığı cihetle haklarında sârik cezâsının hükm-i kabul olamayacağından nâşi istintak-ı mükemmele ve müdde‘înin bir ay muvâcih bu cânibe sür‘at-ı irsâline dâir kâimakâmlık-ı mezkûra fî 1 Zi’l-hicce sene (12)88 ve fî 9 Sefer sene (12)89 târîhleriyle iş‘âr olunmuş ise de şimdiye kadar ne müdde‘î ve ne istintak-ı lâzıme gönderilmiş ve merkûmanın buraca tutulan istintaklarında ise dükkân-ı mezkûru nehâren ahşam vakti açık buldukları hâlde bir mikdâr üzüm ve gaz yağı ve sâbunu ber-takrîb ahz iderek savuşmuş oldukları hâlde müdde‘î-i merkûm izlerini sürüp eşyâ-yı mezkûru istirdâd eylediğini ikrâr ve i‘tirâf itmiş olduklarından bu cihetle icrâ olunan istintaklarına nazaran ahz olundukları anlaşılmış olmağla bu sûretçe fi‘il ve hareketleri cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz otuzuncu maddesi ahkâmınca üç mâhdan bir seneye kadar habslerini muktezâ olub bundan dolayı Birecik kaimmakâmlığında bidâyet-i tevkîfleri olan fî 21 Şevvâl sene (12)88 târîhli istintaklarının buraya vürûdu ve târîh-i tevkîfleri olan fî 29 Zi’l-ka‘de sene (12)88 târîhinden i‘tibâr endört mâh müddetle habslerine karar verilerek hükm-i mezkûr kendülere de tebliğ kılınmış olmağla fakat müdde‘î-i merkûm mezkûr Birecikistintakında zâyi‘ât iddi‘â eylediği yüz beş guruş merkûman burada sûret-i inkârda bulunduklarından mahalinde bi’l-mehâkime meblâğ-ı mezkûra sâbit olduğu hâlde tahsîl ve kefilâya rabt olunmak üzere tahte’l-hıfz Birecik kaimmakâmlığına irsâli tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî (--) Rebiü’l-âhir sene (12)89 ve fî 7 Mayıs (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Numero 81

Rum Kal‘a kaimmakâmlığından cevâben vürûd iden işbu mazbata müeddâsı Latifzâde Mehmed Efendi’nin nâmizâc olub rekûb (?) ve nüzûl iktidârı olmadığından şimdilik Urfa’ya gelmekde mağdur olduğu ve birâderi Hasan Efendi dahi hizmetinde

bulunduğu beyânından ‘ibâret olub mûmâ-ileyh Latif oğlllarının Urfa’da bulundurulması mukaddem ve muahhar şeref-vârid olan emirnâme-i vilâyet-penâhi iktizâsından bulunmağla ol-vechle merkûmun Latifoğulları Mehmed ve Hasan ve Bakır Efendilerun kefîlleri ma‘rifetiyle celbleri bi’l-muvaffak re’-i ‘âlîleri buyurulduğu hâlde işbu mazbatanın bir kıt‘a sûretin leffiyle kefîlinin cânib-i vilâyete ‘arz ve istirdâdı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî (--) Rebiü’l-âhir sene (12)89 ve fî 7 Mayıs (12)88.

Fî 29 Nisan sene (12)88 târîhli i‘lâm-ı ‘acizânemizde dahi ‘arz ve beyân kılınmış olmağla.

Numero 82

Rum Kal‘a kazasına tâbi‘ Dahne karyeli Molla Bekir’in karındaşı Mehmed’i târîhden yedi sekiz sene mukaddem katil ve ‘idâm itmiş olan on sekiz nefer ma‘lûmü’l-ismi eşhâsın celbleri icrâ-yı istintak ve mehâkimeleri emir-û irâde-i hazret-i vilâyet-penâhi iktizâsından olub eşhâs-ı merkûmenin sür‘at-ı irsâllerine dâir kaimmakâmlık-ı mezkûra şimdiye kadar tevârih-i muhtelif ile emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri ‘arz olunmuş ise de şimdiye kadar hiç birisinin gönderilmemesi mevâd-ı sâire ne içün celbi lâzım gelanlerle beraber tertib idecek mes’ûliyet bi’l-muvâcede kaimmakâmlık-ı mezkûra ‘âid olacağının telgırafla emir-i iş‘ârı tezekkür kılınmıştır olbâbda. Fî 15 Rebiü’l-âhir sene (12)89 ve fî 7 Haziran sene (12)88.

Sayfa 140

Numero 83

Sâhib-i ‘arzuhâl Behisnili Ali Rum Kal‘a kazasına tâbi‘ Gümüş Bakar karyeli Alo’nun oğlu Haso’nun katili dinilerek fî 20 Muharrem (12) târîhi ve iki yüz dört numerolu tahrîrât ve istintaknâme mûcebince Rum Kal‘a kaimmakâmlığından bi’l-vürûd maktûl-i mezbûrun karındaşı Süleyman ile vukû‘ bulan mehâkime ve istintaklarında maktûl-i mezbûr Haso ‘Akar karyeli Abuzer’in oğlu diğer Haso Osi Ayni nâm kimesneler Cebel’den mâzû düşürmeye gitmişler iken Hamam Deresi nâm mahalde merkûm Ali ve gâiben refîki Hâcı İsmail’e tesâdüf itdiklerinde maktûl-i mezbûr Haso merkûm Ali’den lüle tütün istemesiyle sen (--) diyerek yedindeki tüfengini endaht ve mezbûr Haso’yu cerh ve katil itmiş olduğunu iddi‘â ve keyfiyet

mezbûr Ali'den istifsar olundukda merkûm Hâcı İsmail mezbûr Cebel'den sumak biberliği düşürmeye gelur iken isimlerini bildirdiği bir nefer ve iki piyâde karşılarına çıkub elbise ve sâirelerini gasb ve ellerini bağlayı sârik diyerek Başbakar karyesine götürmüşler olduğunu ifâde ve beyân ve katili husûsunda medhâl ve agâhı olmadığı (--) eylemiş ve müdde'î-i merkûmun li-ecli'lihbâr ikâme eylediği maktûl-i mezbûrun refîki dinilan merkûm Haso ve Osi Ayni nâm kimesneler madde-i katil merkûm Ali üzerine ihbâr itmişler ise de merkûm Haso'nun istintak-ı ihbârında maktûl-i mezbûrun (--) taraflarından ihbâr içün hakkında cebr ve ta'addî vukû'götürülerek havfından nâşî mecburen gelub ihbâr eylediğini beyân eylediği misillû merkûm ol-Ayni dahi katil vukû'hengâmında kendü karyesinde olub sâir mahalde olmadığı Rum Kal'a (--) tarafından lede'l-istintak beyân ve ihbâr olunmuş olmağla müdde'î-i merkûmun bu-bâbda ikâme eylediği muhbirlerin ihbârları (--) (--) kalmış olub madde-i katile ma'lûmât ve ihbâratı olan diğer kimesneler var ise li-ecli'l-ikâm celb ve ihzârlarları ve müdde'î-i merkûmun ikmâl-i mıhâkeme ve istintak zımnında bu tarafa gönderilmesi tevârih-i muhtelife ile mezkûr Rum Kal'a kaimmakâmlığına iş'âr olunmuş ise de matlûb olunan mevârd-i (?) sâire msisllû anlar dahi vürûd itmeyub merkûm Ali ise sûret-i istintaka nazaran bilâ-hükm mahbûs demek olmağla müdde'î-i merkûm ile diğer mubirleri bâ-kefâlet-i kavîyeye sebîlinin tahliyesine tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 17 Rebiü'l-âhir sene (12)89 ve fî 10 Haziran sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Numero 84

Zabıtanın işbu jurnâli mugâddî Merayide 'aşiretinden Salih'in oğlu Cedidil bir mehâr dişi devesini 'aşiret-i merkûmeden Semaved'in oğlu Tame sirkât eylediği beyânından 'ibâret olub tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkimelerinde müdde'î-i merkûmun mezkûr devesi Turum Ali nâm mahalde merâ'da ra'î olunur iken târîhden yirmi gün mukaddem sirkât olunub taharrî ideriken mezkûr deve Suhne nâm mahalde iki yüz elli guruşa Tâcir Osman'a fürûht olunduğunu istihbâr eylemesi üzerine merkûm Tame'nin bi'l-muvâcehesi iddi'â ve keyfiyet merkûmdan istfsâr olundukda mezkûr deveyi sirkât etdiğini inkâr ve çölde bulduğunu ikrâr ile merkûm Osman'a iki yüz elli guruşa fürûht itmiş olduğunu ifâde ve tezkâr idub her ne kadar fi'il-i

sirkâte inkârda bulunmuş ise de mehâr-ı mezkûrı merâ‘dan sirkât eylediğini istintak-ı vâk‘âsıyla tahakkuk itmiş ve bu bâbda merkûm Osman’ın mâl-ı mesrûku bilerek almış olduğundan dolayı celb ile istintakı lâzımeden ise de mezkûr Suhne mesâfe-i bu‘diyet olub merkûm celbi mümkün olamayacağından ancak sârik-i merkûm Tame’nin deve-i mezkûru merâ‘da sirkât eylediğinden dolayı cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz yirmi dördüncü maddesi ahkâmınca bu misillû küçük ve büyük hayvânatı sirkât idenlerin bir mâhdan bir seneye kadar mahbûsiyetleri ve mâl-ı mesrûk mevcûd olduğu hâlde ‘aynen sâhibine red kılınur ve mevcûd olmadığı sûretde dahi tazmîn ettirilir deyu bend-i mezkûrda musarrah olduğundan mehâr-ı mezkûr müdde‘î-i merkûmun mâlı olduğu bi’l-ihbâr tahakkuk itmiş olmağla beş yüz elli guruş tazmînin merkûm Tame’den ba‘de’l-tazmîn târîh-i habs olan fî 16 Sefer sene (12)89 târîhinden i‘tibâren iki mâh müddetle habsine hüküm olunarak hükm-i mezkûr kendüsüne de tebliğ kılınmış olmağla îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân-ı hazret- menlehü’l-emirindir. Fî 17 Rebiü’l-âhir sene (12)89 ve fî 7 Haziran sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Numero 85

Zabıtanın işbu curnâli bi’l-mütâla‘a Rum Kal‘a’lı Latifoğlları da‘vâcılarından bi’l-âre esâmîleru muharrer otuz bir neferin ve zabıtada esâmîleru mâhfûz refiklerinden diğer eşhâs-ı ma‘lûmunun Urfa’dan bir yere gitmemek üzere bâ-kefâlet tahliyeleri ve Latifoğullarının Urfa’da bulundurulması mukaddem muahhar şeref-vârid olan emirnâme ve telgırafnâme-i vilâyet-penâhi iktizâsından olub bilâ-istîzân mahallelerine gitmiş oldukları beyân olunan şahsın kefilâsı ma‘rifetle celbleri bu mahaleden olub telgırafnâme-i vilâyet-penâhide tahliyeleri fermân buyurulsun eşhâsdan Cenkefeli Seyyidi (?) Kerime deyu Çekanlı Gözüsu ve Tuhen karyeli Hassı Ahmed Taş ve Dolanlı Hâcı Vakkas ve Koyalı Halil ve Basan Ağazâde Ali Ağa ve Taşelli Ahmed Kerime ve Azazlı Hasan Kerime nâm kimesneler dahi bidâyet da‘vâdan beru henüz Urafa’ya gelmemiş olduklarından anlarında kezâlik Urfa’da bulundurulmaları lâzım geldiğinden Rum Kal‘a kaimmakâmlığına emir-û iş‘ârı iktizâ

iderolbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 16 Rebiü'l-âhir sene (12)89 ve fî 10 Haziran sene (12)88.

Numero 86

Ashâb-ı 'arzuhâl Bederanlı Küçük Mamo ve Osman Ağa'nın oğlu Mamo ve Arzıllı Yakub ve Dehanlı Molla Bekir nâm dört nefer Rum Kal'alı Laitfoğlları da'vâcılarından olub bundan tahliyesi hakkında cânib-i vilâyetden mukaddem ve muahhar şeref-vârid olan emirnâmelerde bir sarâhat görülememiş ise de kendüleri hastahânede nâ-mizâc ve tebdil-i havaya muhtaç oldukları istirhâm itmekde bulunduklarından nefislerinin kefilâ-yı kavîyeye rabtıyla sûret-i muvakkate de olarak Urfa'dan bir tarafa gitmemek üzere kesb-i teneffüsü içün sebîllerinin tahliyesi iktizâ idub etmeyeceğinin cânib-i vilâyetden bâ-telgıraf istîzân buyurulması tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 17 Rebiü'l-âhir sene (12)89 ve fî 10 Haziran sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i de'âvî.

Numero 87

Fi'l-asl Van sancağı 'şâirinden olub çobanlıkla Haleb ve Beyrut taraflarına gelurler iken esnâ-yı rahda Birecik kazasına muzaf Tahban karyesinde beytütet itdikleri hâlde leylen refîki Musa tarafıdan hazifen katil olunan Yusuf'un katili olmak üzere mezkûr Birecik kaimmakâmlığından fî 4 Zi'l-ka'de sene (12)88 târîhli istintakı mûcebince ihzâren bu tarafa vürûd itmiş olan merkûm Musa'nın buraca tutulan istintakında on beş 'aded Osmanî altunıyla iki tob ipek kırmızı (--) iki şişe kel yağı bir 'aded (--) beş 'aded (--) tarak bir siyah entâri ve siyah elek (?) dört 'aded yazma bir 'aded (--) bir kama bıçak bir gömlek bir ton (?) bir 'aded (--) (--) ve bir 'aded (--) Birecik'de Vezirbaşı Hasan Ağa'nın nezdindi kalmış olduğunu ifâde ve beyân itmiş nukûd-ı mezkûr ise maktûl-i mezbûrun olduğu dinilan istintakdan anlaşılmış olmağla meblâğ-ı mezkûr ile ve elbise dinilan eşyâ-yı (--) bu cânibe sür'at-ı irsâline dâir kaimmakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 18 Rebiü'l-âhir sene (12)89 ve fî 11 Haziran sene (12)88.

Sayfa 141

Numero 88

Leffen takdîm-i pişgâh-ı hazret-i mutasarrıfîleri kılınan istintaknâme müeddâsından keyfiyet müstebân buyurulacağı vechle Rum Kal‘a kazasına tâbi‘ Cemo karyesi sâkinlerinden ve teb‘â-yı Devlet-i ‘Âlîye’nin Ermeni milletinden olub karye-i mezbûreli Mağdis Akob’un nehâren hâne dıvarını delerek üç bin dokuz yüz üç buçuk kurursluk huliyât ve nukûdunu sirkât itmiş olduğundan dolayı kaza-i mezkûrun fî 26 Şevvâl sene (12)89 târîhli bir kıt‘a istintakıyla ma‘ân bu cânibe isbâl olunan Akob’un oğlu Serkik buraca da tutulan melfûf istintakı mugâddî sârik kendüsü olmayub merkûm Makdis Akob’un Kevekis Teynesi (?) nâm kimesne huliyât ve nukûd-ı mezkûreyi sirkât iderek fürûht eylemesi üzere kendüsüne virilmiş olmasıyla Birecik ve sâir mahallerde dolaştırır iken yedinde görülub Hâcı merkûm tarafından ahz olunduğu beyân ile bu bâbdan merkûm Teynesi ne vechle ve ne mahalde kendüsüne teslîm eylediği keyfiyeti istifsar olundukda merkûm ne vechle izhar-ı isbâtdan ‘acizini izhâr ve bir diyeceğim yokdur deyu beyân ve ikrârda bulunmuş ise de merkûmun ve mezbûr Teynesi ile kaza-i mezkûrda (--) olunmuş olan esâmîleri istintak-ı mezkûrda muharrer iken nefer-i muhbirlerin celb ve muvecceheleriyle usûl ve kâ‘idesine tevfîkan istintakı ikmâl-i lâzımeden olub kaimmakâmlık-ı mezkûra filân ve filân târîhler ile kirâren defe‘âtiyle yazılmış olduğu hâlde muahharen varid olan sûreti melfûf bir kıt‘a mazbata-i cevâbiyede merkûm Seko hakkında mezkûr muhbirler ikâme olundukda sonra fi‘il-i sâriki bi’t-tav‘ ikrâr itmiş olduğu beyân ve iş‘âr olunub kaza-i mezkûr ve buraca tutulmuş olan istintak-ı müeddâlarına nazaran merkûmun huliyât ve nukûdu mezkûreyi Teynesis bana verdi dimesi şayet i‘tibâr olamayub bi’l-fi‘il sârik kendüsü olduğu anlaşılmış olmağla cezâ kânunâme-i hümâyunun iki yüz yirminci maddesine lede’l-mürâca‘a her ne kadar insân ikâmet ider mahal olması veyâhûd meskûn mahale müte‘allik bulunmasıyla kapulı dıvar ile mâhdud olan mahallerin dıvarını delerek veyâ (--) ile eşerek hırsızlık idenler muvakkaten küreğe konulurlar deyu bend-i mezkûrda musarrah olub merkûm Seko dahi mezkûr Akob’un hâne dıvarını delerek fi‘il-i sirkâtte ictisâr itmiş olduğu kaza-i mezkûrun istintak ve mazbatası tahtında bulunmuş olmağla huliyât ve nukûd-ı mezkûr esmânından mütebaki yedi yüz yetmiş üç buçuk guruşun ba‘de’l-tazmîni bend-i mezkûr hükümüne tevfîkan ve târîh-i tevfîki olan fî 26 Şevvâl sene (12)89 târîhinden i‘tibârenba‘de’l-teşhir muvakkat kürek cezâsıyla

mücâzatı lâzım gelmiş ise de icrâ-yı icâbı mütevakkıf reis-i zürriyet-i isâbet-karin hazret-i mutasarrıfîleri bulunmuşdur olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 19 Rebiü'l-âhir sene (12)89 ve fî 22 Haziran sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Numero 89

Fî 29 Rebiü'l-evvel sene (12)89 târîhi ve yüz doksan beş numerosuyla merkûm Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i 'âlîsinden şeref-südûd idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi me'âl-i 'âlîsinde ve Leh sancağında meskûn Şönli 'aşiretinden olub Birecik kazasında birinin hânesinde maktûlen vefât iden Yusuf'un şerîk ve katili Aysa'nın Van ahâlisinden olmasına mebnî müdde'î ile berâber icrâ-ı mehâkimeleri zımnında nezdindeki nukûd ve esb ile mâhfûzan Erzurum vilâyet-i celîlesine gönderilmesi vilâyet-i müşârü'l-ileyh cânib-i 'âlîsinden iş'âr olunduğu beyân 'âlîsiyle ol-emirde bu husûsa dâir ceryân iden mu'âmelenin 'arz ve inhâsı irâde ve fermân buyurulmuş ve keyfiyet leffen takdîm-i pişgâh-ı hazret-i mutasarrıfîleri kılınan Birecik kaimmakâmlığına mevrûd-ı istintakıyla keşfiyle ve burada tutulan varaka-i nutkîye sûretlerinden ma'lûm olacağı vechle merkûm Aysa dinilan Musa bin Aysa maktûl-i mezbûr Yusuf ile ağnâm çobanlığıyla Mısır ve Yafa ve Beyrut ve Haleb taraflarından birlikde gelurler iken esnâ-yı rahda Birecik kazasına bir buçuk sâ'at mesâfe Süleyman nâm kimesnenin leylen sahanlık damında beytütet idub mezbûr Yusuf'un zaten keyifsiz bulunduğundan merkûm Musa giceleyn kendüsünü boğub cenâzesini heman içüne gizleyerek seher vakti firâr ve hâne sâhibi merkûm Şaban sabaha karîb öküzlere heman çıkarmak üzere mezkûr heman damına geldiğinde oradan heman çıkarır iken cenazenin ayağı eline dokunmasıyla refîki merkûm Musa tarafından bunun (--) idildiğini his ve tefrîş itmesiyle keyfiyeti dersa'adet-i ahâli-i mezbûra ihbâr iderek merkûm Musa'yı heman Birecik'de ta'kib ile hükümete teslîm eylediği ve merkûm Musa'nın Birecik (--) hîn-i mevrûdunda (--) (--) on pâre iken giceye iki guruş i'tâ iderek çarçabuk 'ubûr eylediği istintak-ı mezkûrda beyân ve tezkâr ve maktûl-i mezbûrun mâlı olub merkûm Musa'nın nezdinde çıkmış olduğu hâlde Birecik kaimmakâmlığına ahz ve tevkîf olunmuş olan on beş 'aded 'Osmâni altunıyla derûn-ı istintakda muharrer ba'zı ufak tefek eşyâlar kendüsünün ve mektül-i mezbûrun

olduğu ve birlikde Haleb'den çıkub vatanlarına gitmek üzere refâkat itmek oldukları mezkûr Birecik istintak Van tacirlerinden Ayni ve Mehmed ve Mükrediç ve Mesad ve Mirza nâm kimesneler tarafından bi'l-muvâcehe ihbâr olunmuş ve burada tutulan istintak ise (--) bi'l-külliye inkârda bulunmuş ise de emârat-ı vâk'â ile katil kendüsü olduğu anlaşılmış idügünden bu bâbda bir tarafından vâris-i müdde'îsi zuhûruna değı habsen tevkîf olunarak nukûd ve eşyâ-yı mezkûranin bu cânibe irsâli dahi mezkûr Birecik kaiamakmlığına beyân ve iş'âr kılınmış olmağla bu bâbda ne vechle mu'âmele olunması lâzım geleceğine dâir evrâk-ı nutkîyelerinin leffiyle keyfiyetin cânib-i 'âlî-i vilâyet-penâhiye 'arz ve istîzânı bâbında takdîm-i mazbata-i 'acizânemize ictisâr kılınmıştır olbâbda olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 19 Rebiü'l-âhir sene (12)89 ve fî 12 Haziran sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Numero 90

Teb'â-yı Devlet-i 'âlî'yenin Ermeni milletinden Sucu Boğos tarafından takdîm olunub fî 12 Rebiü'l-âhir sene (12)89 târîhli meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan 'arzuhâl me'âli Urfalı Hancı Mehmed Said nâm kimesne birâderi Ali ile birlikde kendüsünü darb ve itâle-i lisân itmiş olduğu istid'âsından 'ibâret olub tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkime ve kaleme alınan nutkîyeleri hülâsasında merkûm Hâcı Mehmed Said'de yed-i ihbârında bulunan hâne sökülmeyub mecrâsını ta'mir itmek üzere mezbûr Boğos'dan sökülmediğini su'âl eyledikde mecrâsı bozuk olub ta'mire muhtaçdır ve hem ta'mir olunduğu hâlde masrafı ne tarafdan alınacak denildikde heman mezbûr Boğos şetm ve yedinde bulunan 'asâ ile darb itmiş olduğunu iddi'â ve keyfiyet merkûm Hâcı Mehmed Said'den istifsar olundukda mezkûr hâne söküldüğü içün diğer bir sucu tutdum deyu merkûm Boğos hakkımda bu vechle iftirâ ediyor diyerek darb ve şetm iddi'âsını sûret-i inkârda bulunmasıyla li-ecli'l-ihbâr ikâme olunan millet-i merkûmeden Mağdas Ohan ve Muğdas Cerco'nun ba'de'l-tahlîf ihbârlarında merkûm Hâcı Mehmed Said mezbûr Boğos'u darb ve itâle-i lisân eylediği bi'l-muvâcehe ihbâr olunduktan sonra bu muhbirler bildiğim adamlar değildir demiş ise de muahharen ikâm olunan ve münâza'a esnâsında hazır bulunan Kahveci Hâcı Mehmed ile Kerküklü Derviş Mehmed'in ba'de'l-tahlîf ihbâr ve muvâcehelerinde artık bir diyeceğim kalmadı deyu mâlezim

(?) olub dahi merkûm Boğos'un darb şiddetinden vücudunda yara ve bere olduğu tabîb tarafından lede'l-mu'âyene bâ-raport beyân kılınmış ve iddi'â olunan darb ve itâle-i lisân maddesi yalnız merkûm Hâcı Mehmed Said üzerine bi'l-ihbâr tahakkuk itmiş olmağla cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmınca darb ve cerh madde-i sâbıkadan hakikât derecede olur ise cârih ve darbı olan kimesnelerin bir haftadan bir seneye kadar habsi yâhûd buna bedel bir Mecîdiye atınından beş altun Mecîdiyeye kadar cezâ-yı nâkdî alınması yâhûd bu sûretlerin ikisinin birden icrâsı bend-i mezkûr ahkâmından olub merkûm Hâcı Mehmed'in (--) târîh-i tevkîfi olan fî 19 Rebiü'l-âhir sene (12)89 târîhinden i'tibârenbir hafta müddetle habsine karar verilerek hükm-i mezkûr kendüsüne de tebliğ kılınmıştır îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 20 Rebiü'l-âhir sene (12)89 ve fî 12 Haziran sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Numero 91

Zabıtanın fî 30 Rebiü'l-evvel sene (12)89 jurnâl-i mugâddî Urfa'da ... 'asker-i nizâmiye-i hazret-i şahâne birinci taburunun ikinci bölük üçüncü onbaşısının dördüncü neferi Mehmed Yarımdepe karyesinde virgü tahsîlâtında iken karye-i mezbûreli Aysu nâm kimesne kendüsünü darb eylediği beyânından 'ibâret olub tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkime ve kaleme alınan istintakları hülâsasında esâsi münâza'a vukû' darb ve cerh nefer-i merkûm icrâ me'mûrunu esnâda olmayub kendüsü zaten karye-i mezbûra ahâlisinden olarak orada bulunduğu hâlde birâderi Müslüm ile merkûm Aysu'nun oğlu Mehmed gelub maddesi içün birbirleriyle münâza'a iderler iken merkûm Mehmed ve pederi ve mezbûr Aysu meyânelerinde tavassut etdiklerinde merkûm Aysu yedinde bulunan kebir değnek ile nefer-i merkûm Mehmed'in başına darb ve cüzvîcen cerh itmiş olduğunu iddi'â ve keyfiyet merkûm Aysu'dan istifsar olundukda münâza'a vukû'nı ikrâr ile ancak darb ve cerh maddesi kendüsünden sudûrunu inkârda bulunmuş ise de münâza'anın vukû'nı ikrâr ile nefer-i merkûmun başında olan cüzvîcen cerh dahi meydânda olduğu hâlde inkârı şayet i'tibâr olamayub darb ve cerh maddesi bi'l-fi'il kendüsünden sâdır olduğu (--) ile tahakkuk itmiş ve cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuz maddesine lede'l-mürâca'a darb ve cerh eğer madde-i sâbıkada mezkûr olan dereciden olur ise

câhrih ve darb olan kimesne bir haftadan bir seneye kadar habsi olunur yâhûd buna bedel bir Mecîdiye altunından beş Mecîdiye altunına kadar akçe alınub mecrûh ve mazrûba verilir veyâhûd bu sûretden ikisi birden icrâ olunur deyu bend-i mezkûrda musarrah olub ve nefer-i merkûmun vukû‘ madrûbiyet ve mecrûhiyeti dahi icrâ me’mûrunu hengâmında olmayub ve cerihası cezcîcen ve beş altı gün zarfında bir enem (?) hâsıl iderolduğundan bend-i mezkûr ahkâmına tevfîkan ve târîh-i tevkîfi olan fî 20 Rebiü’l-evvel sene (12)89 târîhinden i‘tibâren merkûm Aysu’nun yirmi bir gün habsine meclisce kara verilerek hükm-i mezkûr kendüsüne de tebliğ kılınmış olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 21 Rebiü’l-âhir sene (12)89 ve fî 13 Haziran sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Sayfa 142

Numero 92

Saraylı mahallesi sâkinlerinden Elife hatunun işbu ‘arzuhâli mugâddî mahalle-i mezbûreli Zülfü’nün tahrikiyle Seymer’in oğlu Hâcı nâm kimesne darb ve itâle-i lisân eylediği istid‘âsından ‘ibâret olub tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkime ve kaleme alınan istintakları hülâsasında müdde‘î-i mezbûra Elife merkûm Zülfü ile berâber bir hânede sâkin oldukları cihetle merkûm Zülfü’ü üç guruş (--) virub koşullarından merkûm Hâcı’nın vâlidesi kinâye olarak kendüsüne kalandan ne içün üç guruş aldın deyû meyânelerinde münâza‘a tekevvün idub merkûm Hâcı ile vâlidesi Recime mezbûra Elife’yi darb itmiş oldukları istintak vâk‘âlarından anlaşılmasıyla kayfiyet merkûm Hâcı ve mezbûra Recime’den istifsar olundukda müdde‘î-i mezbûrayi darb eylediklerini (?) sûret-i inkârda bulunmuşlar ise de mahalle-i mezbûreli Şeyh Hasan ve Yusuf ve diğer Zülfü nâm kimesneler ihbârıyla mezbûrayi darb eyledikleri tahakkuk itmiş olmağla cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesi ahkâmınca câhrih ve darb eğer madde-i sâbıkada mezkûr olan dereciden hafif olur ise câhrih ve darb olan kimesnenin bir haftadan bir seneye kadar habsı veyâhûd buna bedel bir Mecîdiye altunından beş Mecîdiye altunına kadar cezâ-yı nakdî olunub mecrîh ve mezrûba virilmesi veyâhûd bu sûretlerin ikisinin berâber icrâsı bend-i mezkûr iktizâsından olub merkûm Hâcı’nın târîh-i tevkîfindan i‘tibâren bir hafta ve vâlidesi mezbûra Recime’nin dahi kezâlik

İmâm hânesinde bir hafta mahbûs merkûm Zülfünün dahi mezbûraye üç guruş (--) virub münâsebetsiz olarak münâza‘aya sebeb olmasından dolayı (?) te’dib yirmi dört sâ‘at habsi meclisce tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 21 Rebiü’l-âhir sene (12)89 ve fî 13 Haziran sene (12)88.

(--) fî 24 Muharrem sene (12)90 târîhli ‘arzuhâli üzerine (--) (--) celb-i i‘lâm olunmuşdur. Fî 25 Muharrem sene (12)90.

Numero 93

Sâhib-i ‘arzuhâl Beko el-Hüseyin Suruç kazasına tâbi‘ Kastonun karyesi ahâlisinden olub târîhden on sekiz sene mukaddem kaza-i mezkûrda Uzun Hasır mezkûr ve Kastonun karye ahâlileru meyânında tekevvün iden münâza‘ada mezkûr Kastonun karyeli Arab Kürdo’nun katilen vukû‘ vefâtından dolayı katili merkûm Beko olduğu veli-i maktûl Fatma tarafından vekîl bulunan Arab Rıza tarafından iddi‘â ve ol-vechle merkûm Beko Suruç kaimmakâmlığından celb ve berây-ı istintak taht-ı tevkîf alınarak vekîl müdde‘î-i merkûm ile icrâ olunan istintak ve mehâkimelerinde târîhden on sene mukaddem vukû‘ bulan ‘arbede-i mezkûrda maktûl-i mezbûr merkûm Beko tarafından katil olunduğu iddi‘â ve subût da‘vâya Alo el-Keto ve Musa el-Halef ve Mesamru ve Halef nâm kimesneleri bi’l-ikâme ihbâr itmişler ise de muhbir-i merkûmlardan birisi münâza‘a ve katil-i vukû‘nı târîhden on sekiz sene mukaddem olduğunu beyân ve diğerleri ta‘yîn ve tahsis-i dikkat edemedikleri lede’l-istintak nümâyan olub bu husûsa dâir mezkûr Suruç kaimmakâmlığından olunan isti‘lâma cevâben vürûd iden maz’abâta me’âli karyeteyn-i mezkûriyet ahâlileru târîhden on sekiz sene mukaddem birbirleriyle münâza‘a iderek meyânede merkûm Kürdo’nun katili bulunduğu ve katil kim olduğu bilinemeyerek ol-vakt yine merkûm Beko üzerine da‘vâ olunmuş ise de lede’l-mehâkime ve’l-murâfa‘a üzerine bir şey tebeyyün itmeyerek meyânelerine bâ-tavassut musâhabet-i (?) ‘adet ‘aşâir vechle ‘inne’l-nikâh ‘akd-ı musâlaha olunduğu erbâb-ı vukûf taraflarından alınan ma‘lûmât ve tahkîkat üzerine ‘arz ve beyân olunduğu mazbata-i mezkûrda ‘arz ve beyân olunmuş olduğu gibi bunda icrâ olunan mehâkimelerinde dahi merkûm Beko’nun ol-vakt münâza‘a-i mezkûra dâhil olduğu mezkûr Kato’nun karyeli Mehmed ve diğer Mustafa’nın oğlu Mehmed ve Abbas oğlu Müslüm ve Molla Cemezde karyeli Ahmed tarafından dahi ihbâr ve hikâye

olunmuş ve siyâk-ı hâle nazaran münâza‘a-i mezkûra ve katil-i vukû‘ târîhden on sekiz sene mukaddem olduğu anlaşılmış idügünden bu sûretçe murâfa‘a-yı şer‘iyyeleriyle netice-i da‘vâya (--) virilmek lâzımeden ise de müdde‘î-i merkûme ikâme eylediği muhbirler muvâcehe olunmaksızın muhbirler ile berâber savuşub gitmiş olduğundan merkûm Beko ise ehl-i zir‘â ve dikkat-i hasâd olduğundan herbârsızlıkdan (?) bulunmağla müdde‘î-i merkûmun dahi mu‘âyyen mahal ve ikâmetgâhı olunmayub kâh Suruç kâh Deber (?) ve kâh Rakka’da dolaşmakda olduğu istihbâr kılınmış olduğundan ba‘de hîn-i vürûdunda muhbirler dahi celb ve muvâcehen şer‘iyye ve nizâmiyeleri icrâ olunmak üzere merkûmun kefâlet-i kâviyeye rabtıyla muvakkaten sebîlinin tahliyesi tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 21 Rebiü’l-âhir sene (12)89 ve fî 14 Haziran sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Numero 94

İşbu telgırafnâme-i vilâyet-penâhi ile zabıtadan virilan derkenâr mutâla‘a-i güzâr ‘acizânemiz olub hülâsa-i mugâddî Urfa’ya tâbi‘ Oymaağaç nâhiyesine tâbi‘ muzâfatından Seyzan karyesi cıvârında katilen vefât iden üç nefer İrâninin vukû‘ katillerinin istiknâh ve tahkîkat-ı beyânından ‘ibâret olub bu husûsa dâir fî 13 Rebiü’l-evvel sene (12)89 târîhiyle cânib-i zabıtadan virilan jurnâl üüzerine mezkûr Oymaağaç nâhiyesi kararlarından mezkûr Seyzan ve Kanlı Öşür ve Senekle ve Kemirdek nâm karye muhtar ve ihtiyarlarından celb ve istintak-ı lâzımeler kaleme alınmış olan kesân-ı ma‘lûmenin istintaklarında Türkman ‘aşiretlerinden orta boylu kara sakallı kara gözlü esmer benizli piyâde bir nefer ve yâğız bârgîrde siyah çarşaflı ve kucağında bir çocukla bir ‘abâl ve kara sakallı kara gözlü elinde kargı-yı kebir ferâğlı bir neferle üç nefer fukara bir devede iki hurç ile ahşam vakti mezkûr Seyzan karyesi önünde nüzûl iderek nısfü’l-leylden sonra kalkub höyük tarikiyle girdikleri hâlde mezkûr üç nefer fukara Sinekli ve Girdek karyeler meyânında mecrûhan katil bulunduğu kesân-ı merkûm tarafından ifâde ve ihbâr olunmuş ve katillerinin taharrîsine me’mûren ta‘yîn kılınan Mülâzım Ali Efendi’nin vukû‘ bulan tahkîkatı üzerine katili dinilan sâlifü’l-zikr eşhâs Siverek tarafına gitdikleri beyân olunmasıyla taraf-ı eşrâf mutasarrıflarından Siverek kaimmakâmlığıyla Diyarbekir vilâyet-i

celîlesine vukû‘ bulan ‘arz ve iş‘âr üzerine cevâben vârid olan merbût iki kıt‘a telgırafnâmede evsâf-ı mezkûra ile mevsuf eşhâs-ı kürek diyerek bikr (?) ve kürek Siverek taraflarında olmadıkları ve kimler olduğu bilinemediği beyân ve izbâr olunarak buraca dahi merkûmlar kim olduğu bilinemeyub maktûl-i merkûmların ise üzerlerinde bulunub buraya götürülmüş olan (--) ve köhne elbisiden başka nesneler dahi görülememiş olduğundan deyu misillû katili ve cerh ve gasb emvâl gibi hâl ve harekât vukû‘nda mütecâsirlerinin hafî ve celî taharrî ve derdest eyleyerek meclis-i temyîze celb ve ba‘de icrâyı istintakları zabıtanın ehem ve akdem (--) bulunuş olmağla buların dahi kemâl-i ‘itnâ ile bi’l-taharrî derdest edilmeleri husûsunun zabıtaya havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 22 Rebiü’l-âhir sene (12)89 ve fî 15 Haziran sene (12)88.

Numero 95

Taharrî karyeli Hayto tarafından virilan işbu ‘arzuhâl mugâddî Urfa’lı Fağizâde Ahmed Efendi’nin karye-i mezkûrda vâki‘ bâ-tapu mutasarrıf olduğu on kîlelik tarlasının nısfını guzerân iden altmış dokuz târîhinde beş yüz elli guruşa Efendi-i mûmâ-ileyhden mübâya‘a eylediği istid‘â ve beyânından ‘ibâret ise de tarla-yı mezkûr mûmâ-ileyh Ahmed Efendi’nin bâ-tapu taht-ı tasarrufunda olub merkûm Habto tarafından büyûca müdâhele vukû‘götürüldüğünden bahisle men‘ istirhâmında mukaddemâ vukû‘ bulan istid‘â üzerine tarafeynin mehâkime ve muvâceheti lâzımeleri bi’l-icrâ merkûm Hebto’nun müdâhelesi vâhî ve füzûli olarak nizâmen müdâheleden men‘ lâzım geldiğine hüküm ve karar-ı kat‘î lâ-hak olduktan sonra birkaç def‘â ‘arzuhâl-i takdîm ve eşgâl-i sadrında olarak bırakub gitmiş ve bu kere dahi arazi-i mezkûrun nısfını beş yüz elli guruşa iştirâ itmişim deyu işbu ‘arzuhâlinde iddi‘â ve bir kıt‘a sened irâ’e itmiş ise de sened-i mezkûrda muharrer bulunan azarinin icrâ-yı ferağ ve tefrihata dâir bir işâret ve sarâhat görülemeyub sened-i mezkûrun nizâmen (--) iken hakkında olduğu anlaşılmış olduğundan merkûm Herbto’nun celbiyle tarafeynin icrâ-yı murâfa‘a ve muvâceheleri zımnında şer‘î-şerife havâle buyurulması iktizâ iderolbâbda fermân. Fî 22 Rebiü’l-âhir sene (12)89 ve fî 15 Haziran sene (12)88.

Sayfa 143

Numero 96

Fî 2 Rebiü'l-âhir sene (12)89 târîhi ve yüz doksan altı numerosuyla merkûm Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i 'âlîsinden cevâben şeref-südûr idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi mugâd-ı 'âlîsinde Urfa'da mukîm Fıransa ve Niş konsolosu Arman Bey ile Mercerihan (?) zirâ' meyânelerinde münâza'a kayd olunan arazî da'vâsının me'mûru Refiklü Cemaleddin Efendi hazır olduğu hâlde fasl ve hissiyle (?) icâbının icrâ ve inhâsı irâde ve fermân buyurulmuş ve (--) bu da'vâya (--) (--) ve sahâbetden 'âri olarak bakıldığından karye-i mezkûrda vâki' mîr-i mûmâ-ileyhin taht-ı tasarrufunda olduğunu tarafeynin vekîl-i müsbet şer'î Ayo ve Hoca Hırız taraflarından beyân olunan iki kıt'a tuğralu tapu mûcebince bin dört yüz kîle isti'âb (?) ider araziye karye-i mezkûra ahâlisinden hak-ı karar iddi'âsıyla müdâhelede bulunan mazbute'l-ismi ma'lûme'l-eşhâs on sekiz nefer-i kesân tarafından bi'l-vekâle ve bi'l-asale iddi'âda bulunan Şeyho ve Reşo nâm iki neferi celbleriyle huzur ve alây-ı mutasarrıflarında mûmâ-ileyh Hüsameddin ve arzi me'mûru Refiklü Reşid Efendiler hazır oldukları hâlde mîr-i mûmâ-ileyh vekîlleri merkûman Ayo ve Hoca Hızır ile müdde'î-i merkûmun vukû' bulan murâfa'a-i muvâcehe-i şer'iyyelerinde karye-i mezkûra guzerân iden altmış târîhinde hâli ve haraba ve arazileru tapuya müstehâk olarak Urfalı Suphi Seyyid Ahmed nâm müteveffânın bâ-berât-ı şeref-i 'âlî taht-ı tasarrufunda olduğu hâlde mezkûr arazi-i münâza'a (--) Urfalı müteveffâ Ahmed Zabur Efendi'ye ferâgat ve mûmâ-ileyh dahi ba'zısından hisse-i arazî almak ve ba'zısını iâde tarikiyle olmak üzere ahıra virub dokuz sene mutasarrıf olarak hâl-i hayatında halilesi Adile'ye bedel-i meçhul mukâbilinde sâhib-i arazî izinle ferâğ ve mezbûredehi kezâlik arazi-i mezkûranin ba'zısının 'iâde tarikiyle ahıra i'tâ iderek yedi sene bu vechle mutasarrıf olmuş iken guzerân iden yetmiş altı târîhinde yine sâhib-i arazî izniyle müteveffâ Heno İbrahim Halil'e on beş bin guruş bedel mukâbilinde bi'l-ferâğ merkûm İbrahim Hail dahi ba'de'l-ferâğ arazi-i mezkûranin ba'zısından hiise almak ve ba'zısından 'iâde tarikiyle olmak üzere ahıra virub ba'zısına dahi kendü mâlından eşcâr-ı gars iderek bir müddet tasarrufundan sonra arazi-i mezkûreyi seksen beş târîhinde Fıransa Devlet-i Fehîmesi teb'â-yı ecnebîyenin arazî istimlâklarına dâir şeref-sâdır olan irâde-i seniyye şerâit-i (?) ma'lûmesine tatbîkan tapu me'mûru ma'rifetiyle mûmâ-ileyh Arman Bey'e on beş bin guruş mukâbilinde ferâğ idub mîr-i mûmâ-ileyh dahi buna değin mutasarrıf ola geldiği hâlde zirâ'-yı merkûm taraflarından hak-ı kara

iddi‘âsıyla müdâhelede bulundukları vekîl-i merkûman taraflarından beyân ve hatta zirâ‘ merkûm guzerân iden seksen iki târîhinde nâib-i es-Sâbık Mehmed Halim Efendi zamanında dahi müteveffâ-yı merkûm Heno İbrahim Halil üzerinde hak-ı karar ile iddi‘âda bulunmuşlar ise de merkûmların müste’cîr ve müste‘bir (?) oldukları merkûm İbrahim Halil’in vekil-i müsecceli tarafından beyân ile müdâfa‘ada bulunulması üzerine kendülerden ba‘zıları iş‘âra ve isticâreyi mukır ve mu‘terif olub ba‘zıları münker oldukları ve inkârına mukârin beynine Adile ikâmesiyle buyûca mu‘ârazadan men‘ olundukları sâbit mûmâ-ileyh imzasıyla mâhzur ve mâhur vekîl-i merkûman Ayo ve Hoca Hızır yedlerinde olub ibrâz eyledikleri bir kıt‘a hüccet-i şer‘iyyede muharrer ve musarrah bulunduğu hâlde müdde‘îyûn-ı merkûmun hüccet-i mezkûra (--) inkâra tasaddî eylemeleriyle lede’l-mehâkime ber-mûceb hüccet-i şer‘iyye arazi-i münâza‘a (--) kendülerinin müste‘bir (?) ve müste’cîr oldukları bu kere dahi huzur-ı meclisde bi’l-muvâcehe şer‘ân sâbit ve (--) olmasıyla kemakân buyûca şer‘î ma‘rûzadan men‘ olunduklarını hâvî taraf-ı şer‘î-şerifden vekîl-i merkûman yedine bir kıt‘a hükm-i i‘lâm i‘tâ olunmuş olmağın hükm-i şer‘îsi merkûmlara bi’l-tebliğ hükümetçe icâbı icrâ kılındığı misillû vilâyet-i celîle (--) îfâ-yı muktezâsı bâbında takdîm-i mazbata ‘acizânemize ihtisâr kılınmıştır olbâbda ve her hâlde fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 25 Rebiü’l-âhir sene (12)89 ve fî 17 Haziran sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Numero 97

Fî 14 Rebiü’l-âhir sene (12)89 ve yüz on numerolu Birecik kaimmakâmlığının cevâben mevrûd işbu me’âli Telmiyan karyesinde katilen vefât iden Vanlı terek esmâni olarak bin dört yüz yetmiş yedi guruş on pârenin bu tarafa gönderildiği beyânından ‘ibâret ise de müteveffâ-yı merkûmun katili dinilan Vanlı Musa ile Birecik kaimmakâmlığından mevrûd-ı istintakda maktûl-i mezbûrun on dört ‘aded ‘ayni ‘Osmanî altunıyla bir ‘aded İngiliz lirâsı ve bir ‘aded kama ve bir entâri ve bir gömlek ve iki yelek ve iki şal ve kuşak ve yazma ve siyah ‘abâ beş tarak ve (--) kutusu olduğu beyân kılınmış olduğu hâlde şimdi eşyâ-yı mezkûrun fürûht olunduğu ve yüz elli guruş otuz pâre dahi maktûl-i mezbûrun (--) ve (--) sarf kılındığı gösterilmiş ise de meblâğ-ı mezkûrun sarfına dâir mahali meclisinden zahrî

musaddak bir senedi gönderilmediği gibi maktûl-i mezbûrun (--) eşyâ-yı metrûka on dört ‘aded ‘ayn ‘Osmanî altunıyla bir ‘aded İngiliz lirâ kaçesi olduğundan bunun ‘ayn ‘Osmanîyle bâ-ma‘rifet şer‘î-şerife vârisine teslîm olunmak üzere bu tarafa irsâli lâzımeden ilen yüz üç guruş fiyatıyla ‘Osmanî altunı ve yüz on üç guruş fiyatıyla İngiliz lirâsı dinilerek meskûkât-ı sâire gönderilmiş olduğundan bunun bu vechle kabzı ve kabulü uyamayacağından evrâk-ı nutkîyesinde gösterildiği vechle meblâğ-ı mezkûrun ‘ayn-i ‘aynîyle ve eşyâ-yı metrûkasının ne vechle fürûht idildiği (--) (--) olmakda akçe sarf ediliğine dâir zahr-ı musaddakasınndan vukû‘ hâlin bâ-mazbata bu cânibe sür‘at-i ‘arz ve inhâsı zımnında gönderilmiş olan akçenin li-ecli’l-tebdîl Birecik kaimmakâmlığına ‘iâdesi ve keyfiyetin emir-û izbâr buyurulması bâbında ve her hâlde irâde ve fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 25 Rebiü’l-âhir sene (12)89 ve fî 17 Haziran sene (12)88.

Numero 98

Zabıta tarafından takdîm olunub meclis-i ‘arzıanemize havâle buyurulan işbu jurnâl lede’l-mutâla‘a Bakçeci ‘uzzâbı Uvkân ile Hâcı Ali Merdan’ın ‘uzzâbı Sinan gübre ve gül (?) düşürmekde oldukları hâlde tarik içünde bir mikdâr gül olub ben buldum ben kaldırırım olduğu ben buldum ben kaldırırım diyerek meyânelerinde vukû‘bulan münâza‘a esnâsında merkûm Sinan mezbûr Uvkân’ın kafasına micrefe ile darb ve cerh eylediğini merkûm Uvakân ‘inde’l-istintak ifâde ve beyân idub keyfiyet müdde‘î-i ‘âlîye merkûm Sinândan istifsar olundukda micrefe ile vurmayub taş ile vurduğunu ikrâr itmiş olduğundan bu misillû cerh ve darb eğer madde-i sâbıkada olan dereciden hafif olur ise cârih ve darb olan kimse bir haftadan bir seneye kadar habsi yâhûd buna bedel bir Mecîdiye altunından beş Mecîdiye altunına kadar akçe olub mecrûh ve mezrûba verilir veyâhûd bu sûretlerin iki birden icrâ olunur deyu cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesinde musarraf olub mecrûh-ı merkûmun cerihâsı cüz’î olub on gün zarfında bir an (?) tam hâsıl itmiş olduğundan bend-i mezkûr ahkâmına tevfîkan ve târîh-i habs olan fî 8 Rebiü’l-âhir sene (12)89 târîhinden i‘tibârenyirmi bir gün müddetle habsine karar virilub hükm-i mezkûr kendüsüne de tebliğ kılınmış olmağın ifyı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 25 Rebiü’l-âhir sene (12)89 ve fî 17 Haziran sene (12)88.

Sayfa 144

Numero 99

Sâhib-i ‘arzuhâl Mehmed el-Talihim Birecik kazasına tâbi‘ el-Meşar karyesi ahâlisinden olub sirkât töhmetiyle müttehim bulunan Ali Budala ve Kemo ve Mecido ve Kabakula oğlu Hasan ve Müslüm be Beko nâm sâriklerin yatağı dinilan Birecik kaimmakâmlığının fî 12 Sefer sene (12)89 târîhli zîri mazbatalu istintak mûcebince ihzâren bu tarafa bi’l-vürûd tedkîkat-ı istintakiyesiyle zımnında habsen tevkîf kılınarak hülâsa-i istintakına nazaran hâl-i kararda bulunan oğlu Beko ile eşhâs-ı merkûmeden Kemo ve Mecid ve Halo nâm kimesneler ahvâl-i mesrûkadan hânesine götürmüş oldukları bir miktar eşyâyı zabıtaya Yüzbaşısı Hasan Ağa hânesinden çıkarılmış olduğu lede’l-istintak tezkâr kılınmış ise de merkûm buraca vâki‘ olan ifâdesine göre eşyâ-yı mesrûka oğlu merkûm Beko’nun hânesinden çıkarılmış olduğu oğlu ayruca hânede bulunduğunu beyân itmiş olmağla merkûmun bu cihetle olan ifâdesi makrûn sıhhat (?) bulunduğu hâlde yataklık nazarıyla bakılamayacağından ve kendüsü Hasan ve Halil mevcûd bulunduğundan bi’l-kefâlet-i kavîyeye muvakkaten sebîlinin tahliyesiyle eşyâ-yı mesrûka neriden ve ne mahalden ve kangı hâniden ve kimlerin ma‘rifetiyle çıkarılmış olduğunun bâ-mazbata mevzûhan (?) iş‘ârıyla bidâyet-i sirkâtden beru hâl-i kararda bulunan merkûmun oğlu Beko ve Kabakulak’ın oğlu Hasan ve Müslüm ve muahharen firâr itmiş olan Mecido nâm şahısların dahi behemehâl ahz ve kerefetleriyle bu cânibe sür‘at-ı ihzârları keyfiyetin Birecik kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 29 Rebiü’l-âhir sene (12)89 ve fî 21 Haziran sene (12)88.

Numero 100

Zabıtanın işbu jurnâl mugâddî sirkât töhmetiyle Urfa hapishânesinde tevkîfde olub keyifsizlikden dolayı hastahâneye çıkarılmış olan Birecikli Mecido nâm şahıs giceleyn firâr itmiş olduğu beyânından ‘ibâret olub merkûmun muhâfazasına me’mûr bulunan buluan zabıtaya neferâtından Ali Bey ile Aluş’un oğlu Hüseyin’in bi’l-celb tutulan istintaklarında merkûm Hüseyin kandil götürmek üzere mahbûsa gidub merkûm Ali Bey yalnız hastahânede kalmış olduğu hâlde merkûm Mecido abdest içün dışarı çıktığında ber-takrîb firâr itmiş olduğu merkûm Ali Bey’in tahrîr-i

vâk‘âsından anlaşılub bu ise merkûmun mücerred tesebbüb (?) hâlinden nişâ’en itmiş olmağla cezâ kânunnâme-i hümâyunun lede’l-mürâca‘a her ne sûretle olur ise olsun hükümet tarafından ahz ve tevkîf olunan eşhâsın firâr-ı vukû‘nda bunların nakil ve îsâline me’mûr olan zabıtan ve neferan ve mübâşirler ve bunların mahbûslarda muhâfazalarına me’mûr olan karagol ve habscı (?) ve zindancı ve nöbetçi ve kapucı ve bunlar gibi me’urlar hilâf-ı usûl ve nizâma kayıtsızlık ve tesebbüb iderek erbâb-ı cinâyetin firârı vulu‘â-bulur ise ol-sûretle hareketleri zuhûra gelanler bir haftadan iki aya kadar habs olunur ve bunda me’mûriyetin men‘ ve garazî var ise buna mütecesir olan me’mûr firâr iden eşhâsın (--) mahbûsiyeti olan cinâyetin (--) altı aydan üç seneye kadar hasb ile te’dib olunur deyu yüz on yedinci maddede musarrah bulunmuş ise de merkûm Mecido’nun vukû‘yı firâr Nöbetçi merkûm Ali Bey’in tesebbübünden nişâ’en eylemiş olduğundan bend-i mezkûrun fıkrâ-yı evveline tevfîkan ve târîh-i tevkîfi olan fî (--) Rebiü’l-evvel sene (12)89 târîhinden i‘tibârenbir mâh müddetle habs ve firâr-ı merkûmun dahi taharrî derdest edilmesi husûsuna kemâl-i ‘itinâ olunmak üzere cânib-i zabıtaya emir-û havâlesi bâbında ve her-hâlde irâde ve fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 28 Rebiü’l-âhir sene (12)89 ve fî 21 Haziran sene (12)88.

Numero 101

Birecik kaimmakâmlığının işbu telgırafı bi’l-mütâla‘a ‘amca katillerinin refîki haber virilan bektaş’ın istintakı derdest olub tahkîkat-ı sâirenin dahi ikmâlinde keyfiyetleri iş‘âr olunacağı ‘arz ve beyân olunmuş ise de bu husûsa dâir cânib-i vilâyetden me’mûren gelmiş olan (--) Refiklü Hüseyin Efendi’nin ifâdesine nazaran merkûm Bektaş ile ma‘lûme’l-ismi dört (?) nefer rüfekasının istintakları şimdiye değin ikmâl olunduğundan burâca dahi işbu katil maddesinin tahkîk ve tedkîk-i derdest olub eşhâs-ı merkûmenin ve birde Birecik’de Urfa Kuyusu civârında sâkin tahminen kırk yaşında Karasakallı ve tahminen otuz kırk yaşında Sarısakallı yeşil ‘umâmeli iki nefer dervişlerin dahi bu husûs içün ba‘zı su’âller ve cevâb zımnında celbleri lâzım geldiği burâca tutulan istintakdan müstefad olmağla işbu iki nefer dervişle sâlifü’l-ismi kesânın istintakları ma‘ân bı cânibe sür‘at-ı irsâllerinin birecik

kaimmakâmlığına mûkid telgırafla emir-u iş‘ârı iktizâ iderolbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 2 Cemâziye’l-evvel sene (12)89 ve fî 28 (Haziran) sene (12)88.

Numero 102

Fî 9 Rebiü’l-âhir sene (12)89 târîhi ve iki yüz on iki numerosuyla merkûm Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i ‘âlîsinden şeref-südûr idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi me’âl-i ‘âlîsinde Hâcı Kamilzâde müteveffâ Hâcı Mehmed’e fâizle vireceği olan ın bin guruşa mukâbil bir bâb-ı hânesini rehin itmiş olduğu hâlde merkûmun mâhdumu Mehmed Bakır tarafından hâne-i mezkûru mülkiyet iddi‘âsıyla zabt itmek dâ‘iyesinde olduğundan icrâ-yı icâbını mesned‘î Urfalı Harran Şeyhzâde Hüseyin’in vekili Ömer Rakın’a virilan ‘arzuhâlin leffen tesyâr kılındığı beyân-ı ‘âlîsiyle keyfiyet istid‘ânın usûl ve nizâmı dâiresinde ber-vech-i hakkânîyet fasl-ı rû’iyetle neticesinin muvazzahan inhâsı emir-û fermân buyurulmuş ve keyfiyet ‘istid‘âya dâir tarafeynin mukaddemâ cânib-i şer‘î-şerifde vukû‘bulan murâfa‘alarıyla hükm-i hâvî tanzîm kılınmış olan i‘lâm şer‘î sicil mehâkimiden bi’l-ihrâc emirnâme-i mezkûra zeyline ‘aynen derç kılınan i‘lâm-ı mezkûr mugâddinden (?) husûs-ı müsted‘â ma‘lûm ve müstebân buyurulacağı vechle guzerân iden altmış iki târîhinde merkûm Hüseyin Külekli Mecidî mahallesinde vâki‘ müstâkilen mâlın olduğu ma‘lûmü’l-hudud bir bâb mâlın menzilini mûmâ-ileyh Mehmed Bakır Ağa’nın pederi müteveffâ Hâcı Mehmed’e bey‘ itmek üzere ma‘lûme’l-ismi kesânın menzil-i mezkûra varub merkûm Hüseyin’in ‘iyyâli ve kerimelerine savuş deyub mezbûraları bir tarafa savuşturarak menzli-i mezbûra cümlesi hazıra ve bey‘ (--) oldukları hâlde mûmâ-ileyh Hâcı Mehmed on bin guruşa (--) ve kat‘îyen bey‘ ve temlik itmiş olduğunu bi’l-verâse iddi‘â ve merkûm Hüseyin cevâbında müteveffâ-yı merkûm Hâcı Mehmed’e zimmetinde on bin kururşa (--) itdiğini ikrâr ve i‘tirâf idub ancak menzil-i mezbûrun târîh-i mezkûrda meblâğ-ı mezbûr mukâbelesinde müteveffâ-yı merkûmun ‘andına rehin vaz‘ ve teslîm itmişidim deyu (--) ve kat‘îyen bey‘ini ba‘de’l-inkâr husûs-ı mezkûra baş beynesi şer‘ân evveli idügünden ol-vechle müdde‘î-i merkûm tarafından ikâme olunan ma‘lûme’l-ismi beyne Adile ile ber-minvâl muharrer menzil-i mezkûru merkûm Hüseyin târîh-i mezkûrda (--) ve kat‘îyen mûmâ-ileyh Hâcı Mehmed’e bey‘ eylediğini ba‘de’l-isbât ve’l-hüküm merkûm Hüseyin tekrar cevâba tasdi idub

müdde‘î-i merkûm Mehmed Bakır târîhden yirmi gün mukaddem yirmi üç bin guruşa menzil-i mezbûrun şerâsete (?) taleb dahi olmuşidi deyu def‘ini müdde‘î-i merkûm ba‘de’l-inkâr vâki‘ merkûm def‘ine mutâbık şâhid ikâmesinden izhâr-ı ‘acz idub tahlîfe dahi taleb olmadığından merkûm Hüseyin mûmâ-ileyh Mehmed Bakır bilâ beyne mu‘ârazadan men‘ bir leh menzil-i mezbûru b‘ae’l-tahliye müdde‘î-i merkûm Mehmed Bakır’a teslîme merkûm Hüseyin tebyîne şer‘î olduğu i‘lâm-ı mezkûrda beyân olunmuş olduğu gibi hatta mûmâ-ileyh Mehmed Bakır Ağa’nın merkûm Hüseyin zimmetinde diğer bir kıt‘asına mûcebince alacağı olan on üç bin beşyüz kurursdan üç bin beş yüz guruş içün bu def‘a hükümetde mâhkûmen mahbûs olarak izhâr-ı ihlâsına (?) dâir cânib-i hükümete takdîm itmiş olduğu istid‘âsı ol-emirde mehâkime-i ticârete bi’l-havâle merkûm Hasan guzerân iden yetmiş sekiz târîhinde dahi izhâr-ı ihlâsı istid‘âsında bulunub bulunub kâffe vireceğiyle yâhûd eşyâsı tahrîr ve sebt-i defter olundukda yalnız iki bin dört yüz guruşluk mevcûd eşyâsı zuhûr idub yirmi dokuz bin guruş bâ-defter müfredat (?) vireceğiyle yirmi üç bin guruş dahi mûmâ-ileyh müteveffâ Hâcı Mehmed’e ve on sekiz bin guruş dahi Retbetlü Arman Bey’e (?) başkaca vireceği olub işbu mebâliğ-i mukâbil yedinde mülkü bulunan iki bâb hânesinin behrini onar bin guruşa mûmâ-ileyhâya başka başka bey‘ (--) kat‘ ile bey‘ itmiş olduğunu meclis-i ticâretde dahi ol-vakt teb‘ân (?) ikrâr ve i‘tirâf eylediği ve kâffe vireceğinden cümle alacaklıya dört sene sonra üçer bin guruş virmek ve dükkânında bulunan mevcûd eşyâyı sarf ve telef itmemek muvakkaten kefâlete rabt olunmuş olduğu hâlde mevcûd eşyâyı telef idub bir alacaklıya dahi el-hâlet hâzihi bir pâre vermemiş olduğundan merkûmun şu harekât-ı vâk‘âsı tafsilâtlı müflis olduğunu imâ iderek kânun-ı cezânın bend-i husûsu mürtekib olunduğu mehâkime-i mezbûrdan cevâben vârid olan fî 19 Rebiü’l-âhir sene (12)89 târîhi ve kırk iki numerolu i‘lâmda ‘arz ve beyân olmuş olmağla keyfiyet müsted‘î evvel ve âhir himâyet ve sahâbetden ‘ârî leh biri olduğundan mâ‘ada sahâbet-i şâibesi bile olmayarak bir töhmet-i şer‘î fasıl ve rû’iyet-i zimmet olmağla vukû‘ hâl bu merkezde

Sayfa 145

bulunduğundan ‘arz ve ifâdesi mağruzunda ve her hâlde irâde-i hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 2 Cemâziye’l-evvel sene (12)89 ve fî 28 Haziran sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Fî 22 Zi'l-hicce sene (12)88, fî 8 Rebiü'l-âhir sene (12)89 Birecikli Hâcı Süleyman'ın dükkânından eşyâ sirkât iden Casım'ın oğlu Mehmed'in istintakının ikâmiyle sür'at-ı isrsâline dâir.

Fî 2 Sefer sene (12)88 Birecikli Tarha oğlu Ahmed'in katil-i maddesine dâir vereselerinin celbine.

Fî 22 Sefer sene (12)89 birecikli meşhur sârikden Topal (--) ikmâl-i istntâkıyla irsâline dâir.

Fî 19 Sefer sene (12)89 ve fî 20 Rebiü'l-evvel sene (12)89 Haccac İrânîye'nin esnâ-yı rahda nukûd ve eşyâ sirkât iden eşhâsdan Birecikli Kara ve Hasan Acab'ın tahte'l-hıfz irsâllerine dâir.

Fî 24 Muharrem sene (12)89, fî 17 Şevvâl sene (12)88 ve fî 11 Rebiü'l-evvel sene (12)89 Birecikli Bedo'nun oğlu İbrahim'in vereselerinin celbine dâir.

Fî 1 Zi'l-ka'de sene (12)89 Birecik'e tâbi' Makbel karyeli maktûlen vefât iden Azel Arab (--) vârisi her kim ise anların.

Fî 21 Şa'bân sene (12)88, fî 16 Şevvâl sene (12)88, fî 22 Zi'l-hicce sene (12)88 Rum Kal'a'ya tâbi' Gümüş Bakar karyeli maktûl Haso'nun madde-i katiline dâir karındaşı Süleyman ve Baş Bakar karyeli Halil Ali'nin Çobalı Alo oğlu Osi Halil.

Fî 21 Şa'bân sene (12)88 Rum Kal'a'ya tâbi' 'Ömerli karyeli Hızır oğlu Mustafa karye-i mezbûreli Ali'nin oğlu Ali'nin katil olunub maktûlün vereselerinin celbine dâir.

Fî 21 Şa'bân sene (12)88 ve fî 16 Sefer sene (12)89 Rum Kal'a'ya tâbi' Keferkâb karyeli Mehmed'in oğlu ve Tesil karye-i mezbûra Abdullah'ın oğlu Alo'nun katil olunduktan katil-i mezbûrun vereselerinin celbine dâir.

Fî 8 Rebiü'l-evvel sene (12)89 ve fî 2 Rebiü'l-âhir sene (12)88 Rum Kal'a'ya tâbi' Vahne karyeli Molla Bekir'in karındaşı Mehmed2in katilleri dinilan ma'lûme'l-ismi on sekiz neferin celbine dâir.

Fî 22 Muharrem sene (12)89 Suruçlı Kagırga karyeli maktûl Semo'nun katili dinilan Kılınç viran karyeli Şeno ile maktûlün vereseleri ve evrâk-ı nutkîyelerinin celbine.

Fî 16 Sefer (12)89 'asker-i şehâniden Selim Çavuş'un Suruç kazası ahâlisinden ba'zı kimesne defterlerinde olan alacağının tahsîl ve irsâli hakkında.

Numero 103

Katil ve sirkât ve mevârid-i (?) sâire zımnında (--) kazalardan tevârih-i muhtelife ile reis-i livâya vürûd itmiş olan eşhâs bir ay istintak tûl müddet tevkîf kılınmakda oldukları hâlde bunların ikmâl-i istintak ve murâfa'a-yı şer'iyyeleriyle mehâkime-i nizâmiyeleri ba'zılarının mahali meclisinde tutulmuş olan istintakı ba'zılarının veyâhûd istintakları gelubde kâ'ideten noksan olduğu ikmâli zımnında müdde'î veya muhbirlerin celb ve ihzârına mütevakkıf olub bi'l-âre gösterilen tevârih-i muhtelife ile beher kaza-yı kaimmakâmlılarından başka başka emir-û iş'âr buyurulması bâ-i'lâm-ı pişgâh-ı hazret-i mutasarrıfîlerine 'arz ve beyân ve ol-vechle emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîr ve tisyâr buyurulmuş ise de matlûb olunan müdde'î ve muhbirler ve evrâk-ı nutkîyelere dâir el-hâlet hâzihi hiç birisinin cevâbı vürûd itmeyub ve ba'zı husûsa dâir yalnız müdde'î gönderilmekde ise de lâzım gelan muhbirler ve bi'l-'akis muhbirler gönderilub müdde'î gönderilememkde ve bu hâl ise musâlahın bi't-tav' sürüncemede kalması mûceb ve rû'iyet mehâkime ve murâfa'aca bilâ-âhire tesmiyanı (?) müstevcib olduğu gibi bu husûslardan dolayı taht-ı istintaka alınmış olan eşhâs tûl müddet bilâ-hükm taht-ı tevkîfde kaldıklarından ve bu ise gayr-ı câiz idügünden bahsile nihâyet el-nihâye bu bâbda vâki' olacak mes'ûliyetlerin bi'l-mevcûd kaimmakâmlık-ı mezkûralere 'âid olduğu dahi i'lâm-ı ihbâr 'acizânemizde 'arz ve beyân olunduğu hâlde niye bir (--) görünememiş olduğundan mücerred beyân-ı hâl ile bu cihetlerle te'tib idecek mes'ûliyetleri kemakân kaimmakâmlık-ı mezkûraler tarafından 'âid olduğunı beyân ile keyfiyetin ber-minvâl muharrer 'aynen cânib-i 'âlî-i vilâyete 'arz ve inhâsı bâbında takdîm-i mazbata-i 'acizânemize ibtidâr kılınan olbâbda ve her hâlde fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 2 Cemâziye'l-evvel sene (12)89 ve fî 28 Haziran sene (12)88.

Numero 104

Birecik kaimmakâmlığının işbu mazbatasıyla merbûr evrâk hülâsasına müeddâlar kaza-i mezkûr muzâfatından Sârikoç nâm karye civârında bulunan telgıraf merkezinin ikinci hat-ı ihtiyâtiye direklerinden birini Musul devecilerunden Süleyman nâm şahıs şikest eylediği beyânından ‘ibâret olub telgıraf müdürü Refiklü Vahhab Efendi dahi hazır bulunduğu hâlde deveci-i merkûm celb ile istifsar-ı keyfiyet olundukda küllîyen sûret-i inkârda olarak ve mazbata-i mezkûrda dahi mezkûr direği merkûm Süleyman’ın şikest eylediği mevki‘-i subût vâsıl olmamış olduğu gibi mezkûr direk dahi hat-ı telgırafa merbût direklerden olmayub bir de yatan (?) ihtiyat virgü olduğundan merkûm Süleyman’ın üzerine sâbit olmuş olsa bile Birecik ve Urfa’da on beş günden beru mahbûs olub işbu habs cezâsını kâfi demek olduğundan bi’l-kefâlet tahliye-i sebîline kefil irâ’e edemediği hâlde mamleketi tarafına gönderilmesi tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 4 Cemâziye’l-evvel sene (12)89 ve fî 30 Haziran sene (12)88.

Numero 105

Millet-i Musevî’yiden olub Birecikde ticâretle mütemekkin bulunan Refol Dobeg’in vekili Nasim Tamen virilan işbu ‘arzuhâlde karındaşı merkûm Refol’ı kaza-i mezkûrda darb itmiş olan kesânın mazbata ve istintaknâmeleri bu tarafa vürûd itmiş ise de tarafeynin burâca celbiyle istinafen mehâkimelerini istid‘âsında bulunmuş ve bu husûsa dâir kaza-i mezkûr kaimmakâmlığından fî 26 Rebiü’l-âhir sene (12)89 târîhli zîri mazbatalu istintaknâmede iddi‘â olunan darb maddesine dâir bir çok kimesneler istintak olunmuş ise de müdde‘î-i merkûmun istintakına dâir bir işâret görülemediği usulen ve kâ‘ideten noksan olub keyfiyet istid‘â kabul-i istintak bulunmağla merkûm Refol’un karındaşı merkûm Nasim ise bu cihetle haylice sızlanmakda olduğundan nâşî tarafeynin (--) usulü vechle mehâkime ve muvâceheleri lâzım gelmiş olmağla bu bâbda müdde‘î-i merkûmun kimlerle da‘vâsı olduğu ve kimlerin celbi lâzım geldiğinin (--) ve ‘adalete (?) bi’l-tefrîk merkûm Refol ile ma‘ân ve seri‘an bu cânibe ihzârlarına dâir icrâsı merkûm Nasim tarafından virilmek üzere kaza-i mezkûr kaimmakâmlığına telgıraf emirnâme-i mutasarrıfilerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 4 Cemâziye’l-evvel sene (12)89 ve fî 29 Haziran sene (12)88.

Numero 106

Siverekli Hâcı Mehmed ile Musullu Kelon meyânelerinde tekevvün iden yapâğı maddesine dâir meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan fî (--) Cemâziye’l-evvel sene (12)89 târîhli işbu ‘arzuhâl ile mehâkime-i ticâretden derkenâr olunan mu‘âmele ba‘de’l-mutâla‘a tarafeynin celb ile muvâcehe olunduklarında yapâğı-ı mezkûru merkûm Hâcı Mehmed (--) alub Ağa’dan mübâl‘â iderek merkûm Kelon tarafından tağliben zabt olunmuş iddi‘âsında bulunmuş ise de tarafeynin mâhmuren (?) tutulan takrirlerinde müdde‘î-i mezbûr Hâcı Mehmed beyân eylediği târîh-i bey‘den otuz beş gün mukaddem yapâğı-ı mezkûru mezkûr Kelon kat‘-i fiy’at ile mübâl‘â eylediğini beyân itmesiyle bâyi‘-i merkûm alub Ağa’nın bi’l-muvâcehe kangısına bey‘ eylediğini ifâde ve beyân eyler ise ana dahi olacaklarını tarafeynin (--) itmiş oldukları hâlde merkûm Hâcı Mehmed bu sûretden istinkâf eylemesi üzerine merkûm Kelon’un beyân eylediği bey‘ mukaddem olmasından dolayı ikâmeten beyn-i merkûm Kelon lâzım geldiğinden nâşi ikâme-i beyn içün on gün müddetle emhâl olunarak ikâme ideceği mubirlerden destres olduğu iki üç neferini ikâme itmek üzere iken merkûm Hâcı Mehmed bir daha muvâcehe ve ikmâl-i mehâkime itmeksizin bırakub gitmiş olduğu istihbâr kılınmış olmağla hîn-i vürûdunda mehâkime-i lâzımelerine bakılmak üzere işbu ‘arzuhâl ve merbûten takdîm kılınan mâhmur (?) takrîblerinin hıfzı iktizâ ede olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 4 Cemâziye’l-evvel sene (12)89 ve fî 28 Haziran sene (12)88.

Sayfa 146

Numero 107

İşbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a Urfa sâkinlerinden ve teb‘â-yı Devlet-i ‘Âlîye’nin Ermeni milletinden Taşcı Makdis Mayner nâm kimesne iki mâh mukaddem dağda taş keserken millet-i mezbûrdan Değirmenci Seyyif Terso nâm şahıs kendüsü darb ve başından cerh iderek cerh-i mezkûrdan müte’essiren otuz beş günden mütecâviz esir-i hıraş (?) olduğu istid‘âsından ‘ibâret olub tarafeynin celbiyle icrâ-yı mehâkime ve kaleme alınan nutkîyelerinde müdde‘î-i merkûm Makdis Mayner’in iddi‘âsı merkûm Seyyif Terso münâza‘adan çend gün mukaddem beher değirmenden on ikişer buçuk guruş bi-hayru hak akçenin misüllû kendüsünden dahi on iki buçuk guruş matlûb itmiş ise de cevâb-ı i‘tâsına mebnî derûnunda (--)‘adâvet peydâ idub ber-takrîb dağda merkûmu yalnız olduğu hâlde fırsat bularak darb ve başından cerh iderek cerh-i

mezkûr te'sirinden otuz beş gün esir-i hıraş (?) olduğu ifâde ve iddi'â ve keyfiyet müdde'î-i 'âlîye merkûm Seyyif Terso'dan istifsar olundukda ber-minvâl muharrer beher değirmenden on ikişer buçuk guruş aldığı sıra bir de (?) merkûm Mayner'den dahi almış ise de muahharen kendüsüne i'tâ itmiş olduğu mukır ve mu'terif olub fakat darb ve cerh maddesini sûret-i inkârda bulunmuş ise de münâza'aları esnâsında hazır olan darb maddeye ma'lûmât-ı tâmmesi bulunan Karaköbrü karyesi ahâlisinden Belan Müslüm nâm kimesne celbiyle ba'de'l-tahlîf istihbâr olan merkûm Seyyif Terso Germüş karyesi tarafından gelur iken merkûmların yanına varub henzü bir hâcât ve münâsebet olmaksızın merkûm Makdis Mayner'e bahâsı olan Makdis Mayner (--) değirmeninden on iki buçuk guruş elhak ile ne içün şâkir deme ta'addî itmişsin gel pâreyi al diyerek meblâğ-ı mezkûru kendüsü red ve bundan böyle daha sana etmeyeceğim kalmaz dimesiyle merkûm Manyer mezbûr Terso'nun yakasından dutub espden yere bırakmış ise de muahharen merkûm Terso altundan kalkub mezbûr Manyer'i darb itmiş olduğu merkûm Belan Müslüm ihbâr ve merkûmun ihbârı her ne kadar medâr-ı hüküm olmaz ise de fakat mağrûb-ı merkûm tabîb-i belde tarafından keşf ve mu'âyene ettirildikde darb ve cerhi te'sirinden başını otuz beş gün eser-i hıraş (?) olduğu hâlde mu'âlece ve tedâvi olunduğu merbûten takdîm kılınan raport beyân kılındığı misillû merkûm Manyer mezbûr Terso tarafından darb olunur iken parmağında bulunan yüzük ile başına darb edilerek cerh olunduğu beyân olunub merkûm Terso'nın parmağında yüzük bulunduğu müşâhede olunduğu gibi merkûmun esnâ-yı mu'âlece ve tedâvisinde ücret-i cerrâhiyesi olarak yüz beş guruş cerâh-ı (--) merkûm Terso'nun i'tâ eylediği cârih-i merkûm tarafından ifâde olunmağla tarafeynin bu bâbda tutulan istintak ve merkûm Belan Müslüm'ün i'tâ-yı ma'lûmâtıyla karâin-i hâliyeye nazaran merkûm Seyyif Terso müdde'î-i merkûmu darb ve cerh ile otuz beş gün hasta itmiş olduğundan sebeb bulunduğu emâre-i kavîyeye ile tebeyyün itmiş ve bu misillû bir kimesne diğer kimesneyi darb ve cerh ile yirmi günden mütecâviz işinden tâ'til iderise mesârif-i cerrâhiyesi ile mecrûh ve mazrub hâl cihetinde kesb ideceği ticâret ve icrâtinin misli kendüsünden alınub mecrûh-ı mezrûba virildikden başka iki aydan iki seneye kadar habsiyle mücâzât olunur deyu cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz yetmiş sekizinci maddesi ahkâmından bulunmuş olmağla bend-i mezkûr ahkâmına tevfîkan mezrûb-ı merkûmun otuz beş gün zarfında eyyâm tâ'tilesi yevmiye beşer guruşdan yüz yetmiş

beş yüz yirmi beş dahi mesârif-i cerrâhiyesini cem‘ân üç yüz guruşun merkûm Seyyif Terso’dan ba‘de’l-tazmîn târîh-i tevkîfi olan fî 12 Cemâziye’l-âhir sene (12)89 târîhinden i‘tibâren iki mâh müddetle habsi ve müdde‘î-i mezbûr dahi bidâyet-i münâza‘aya merkûm Terso’nun yakasından yapışmış olduğu lede’l-istintak tezkâr kılınmış idüğüne binâ’en merkûm dahi üç gün müddetle tevkîfine meclisce karar virilmiş olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 12 Cemâziye’l-âhir sene (12)89.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Numero 108

Zabıtanın işbu jurnâlinin hülâsa-i mugâddî ahz töhmetiyle müttehim olub üç mâh müddetle mahbûs bulunan Arab Şeyho nâm şahıs ikmâl-i müddet iderek kefâlete rabt olunmak üzere zabıtadan zabıtaya Şaban emir virilub bir gün mukaddem tahliye iderek kefîl aramış ise de bulamayub muahharen diğer husûsdan dolayı merkûmun tevkîfi lâzım geldiği zabıta-i merkûm tekrar zabıtadan beyân ve ol-vechle Zencirci tarafına dâhi tebliğ edilmesi dermiyân eylemiş olduğu hâlde ferdâs-ı merkûm Şaban merkûm Şeyho’yu kefâlete rabt itmek üzere tahliye idub kefîl aramakda iken merkûm ber-takrîb firâr itmiş olduğu istintak-ı vâk‘âlarında müstebân olub bu bâbda Zincirci Molla Mehmed ile olunan muvâcehelerinde Molla Mehmed’in bu bâbda (--) hâli olmayarak merkûm Şeyho’nun firâra yol bulması mücerred zabıta-i merkûm inzibât ve muhâfızan ‘adem-i (--) (--) hâlinden nişâ’en itmiş olmağla cezâ kânunnâme-i hümâyununa lede’l-mürâca‘a her ne sûretle olur ise olsun hükümet tarafından ahz ve tevkîf olunan eşhâsın ferdâsı vukû‘nda bunların nakil ve îsâline me’mûru olan zabıtan ve neferân ve mübâşirler ve bunların mahbûslarda muhâfızlarına me’mûr olan karagol ve habsci ve zindancı ve nöbetçi ve kapucı ve bunlar ki me’mûrlar hilâf-ı usûl ve nizâmı kayıtsızlık ve tesebbüb iderek erbâb-ı zabıtanın firâr-ı vukû‘bulur ise ol-sûretde hareketleri zuhûra gelanler bir haftadan iki aya kadar habs olunur deyu bend-i mezkûr de musarrah olub zabıta-i merkûmun dahi târîh-i tevkîfi olan fî 14 Rebiü’l-âhir sene (12)89 târîhinden i‘tibâren yirmi gün müddetle tevkîfleri tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 6 Cemâziye’l-evvel sene (12)89 ve fî 29 Haziran sene (12)88.

Numero 109

Fermân-ı sâmîleri üzere bu husûsa dâir fî 11 Rebiü'l-evvel sene (12)89 târîhli şeref-südûr buyurulan emirnâme-i sâmî-i sadarat-penâhi sûret-i manzûr-ı mutasarrıfîleri buyurulmak üzere merbûtan takdîm kılınmış ve beyn-i sahifede muharrer i'lâm-ı 'acizânemizde 'arz ve beyân olunduğu üzere Suruç kazasının Mezibel ve Canbel karyeleri civârında cerihân ve leylen vefât iden İsmail'in katili kim olduğu Suruç ve buraca tutulan istintaknâmelerde ber-vechle mal'ûm olamayub keyfiyet şer'ân diyet-i kassâmeye münkâlib olarak ve bu misillû diyet-i kassâmelerin fasl-ı mezkûr diyetine kaza-i niyâbetlerinin (--) olduğu mezkûr emirnâmede emir-û fermân buyurulmuş ve cerh-i maktûl-i merkûm dahi Mezibel karyeli Halli Şonak hânesi arkasında cerhân maktûl bulunduğu tutulan istintakında tahakkuk itmiş olmağla keyfiyetin me'âlinde (--) ve 'âdilâne tahkîkatiyle ona göre iktizâ-yı şer'îsine bakılmak ve bu bâbda yapılacak i'lâm-ı şer'î ve mazbatasının seri'ân bu cânibe gönderilmek üzere mezkûr emirnâme sûretinin leffiyle keyfiyetinin Suruç kaimmakâmlığına emir-û havâle buyurulması iktizâ iderolbâbda fermân. Fî 9 Cemâziye'l-evvel sene (12)89 ve fî 2 Temmuz sene (12)88.

Numero 110

Sâhib-i 'arzuhâl Silo ve Haydar Birecik kazasına Mezraf-ı Barak ahâlisinden olub guzerân iden seksen altı târîhiyle 'Âyntâb ordan da nukûd ve eşyâları muhin (?) olunan Haccac İrâniye'nin gasbları dinilan ve hâl-i firârda bulunan Türkman 'aşiretinden Derviş ve Hasun ve Karaca ve Hasan Acayib nâm şahıslara (--) ve yatak oldukları ol-vâkit Birecik kaimmakâmlığından fî 25 Rebiü'l-âhir sene (12)86 târîhli ve (--) mazbata ve istintaknâmede gösterilen hüküm üzerine keyfiyet cânib-i vilâyet-i celîleye 'arz ve inhâ ve cevâben fî 24 Cemâziye'l-âhir sene (12)88 târîhi ve iki yüz otuz dokuz numerolu şeref-vârid olan emirnâme-i vilâyet-penâhide merkûman Haydar ve Silo ile kendülere yataklık iden Saad ve Kethida'nın (?) cinayetlerine sâbit nazırıyla bakılub hakkında virilan hükümün tasdîki kabul olamayacağı emirnâme-i sâmî-i vilâyet-penâhi (?) celbinden bulunduğu beyân-ı 'âlîsiyle tedkîkat-ı lâzıme icrâ ve bir gûnâ medhâlleri tebeyyün edmediği hâlde sebîllerinin ahlâkını ve bunlardan Acaib'in altı sene Karaca'nın dört sene müddetle küreğe konulması irâde ve fermân buyurulması olduğundan merkûman Haydar ve Silo haklarında mukaddemâ vâki'

olan hükm-i kânunî Birecik kaimmakâmlığından vârid olan mazbata üzerine keyfiyet Haleb vilâyet-i celîlesine ‘arz ile üçer sene müddetle mahbûsiyetlerine ol-vakt emirnâme-i vilâyet-penâhi şeref-vürûd iderek yirmi dokuz mâhdan beru mahbûs bulunmuşlar ise de mezkûr emirnâme-i sâmî-i ahkâm-ı celiline nazaran merkûmanın sirkât ve yataklıkları asıl sârik ve gasb olan merkûm Karaca’nın ifâde-i mücerrediyle olub cânib-i vilâyetden ol-vakt ahkâm-ı ‘adliye cânib-i sâmîsine takdîm kılınmış olan evrâk-ı nutkîye ve mazbatada gösterilen hüküm ve tahkîkat-ı vâk‘âya nazaran merkûmların cinâyeti merkûm Karaca ifâde-i mücerrediyle vukû‘bulmuş demek olduğundan merkûmanın rüfekasından olub târîh-i muhtelife ile Birecik kaimmakâmlığından matlûb olunan eşhâsın hîn-i vürûdunda tedkîkat-ı lâzımeleri icrâ olunmak üzere nefislerinin kefilâ-yı kavîyeye rabtıyla sebîllerinin tahliyesi bâbında irâde ve fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 6 Cemâziye’l-evvel sene (12)89 ve fî 29 Haziran sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Sayfa 147

Numero 111

Zabıtanın işbu jurnâlinin hülâsa-i mugâddi Hâcı Tayyib’in oğlu Mehmed’in tahminen üç dört yaşında bulunan kerimesi Hadice’nin Doşan Hüseyin nâm şahıs bikrini izâle eylediği beyânından ‘ibâret olarak mezbûrenin dedesi Hüseyin celb ile tarafeynin istintak-ı lâzımesi icrâ olundukda mezbûra çocuk vâlidesiyle berâber merkûm Doşan Hüseyin’in hânesine (--) almak üzere gidub çocuğu orada bırakarak ‘avdet eyledikde ve merkûmun hânesinde evvel gün çoluk çocukdan kimesne bulunmamak hasebiyle bir mikdâr sonra çocuk hânesine geldikde vâlidesine şimdiye (?) ârız olması üzerine çocuğun bikrini izâle olunmuş görüb merkûm Doşan Hüseyin tarafından vukû‘bulmuştur deyu iddi‘â ve keyfiyet merkûm Doşan Hüseyin’den istifsar olundukda ber-minvâl muharrer mezbûra çocukla vâlidesi hânelerine gelerek çocuk bir miktar kalub gitmiş olduğunu ikrâr ve i‘tirâf itmiş ise de kendüsüne seni temişi (?) mütecâviz olub bu misillû fi‘il-i kabbâha kendüsünden südûr ideceğini küllîyen inkârda bulunmuş ve mezbûrenin bekâreti (?) biraz örselenmiş ise de sagîresini (?) münasebetiyle sonra yetişeceği dahi merbût keşifnâmede beyân ve bu misillû üç dört yaşında olan çocuğun izâle-i bikri yalnız takrîb şahsa münhâsır

olmayub çocukluk münasebetiyle oynâmak ve düşmek ve atlamak ile de vukû‘ bulacağı beyân olunmuş ve merkûm Doşan Hüseyin hakkında bu bâbda keyfiyet iddi‘ânın vukû‘ mehâkime (--) kabul olmayub ve mezbûrenin izâle-i bikri ise cüzvîcen olduğu mezkûr raportda beyân kılınmış olmağla yirmi günden yalnız bir emâre üzerine merkûm Doşan Hüseyin’in mahbûsiyeti cezâsını kâfi görünmekle kefîl alınarak sebîlinin tahliyesi tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 10 Cemâziye’l-evvel sene (12)89 ve fî Gurre Temmuz sene (12)88.

Numero 112

Zabıtanın işbu jurnâli hülâsa-i mugâdında ‘Âyntâblı Hasan’ın zevce-i menkûhesi Elife’yi kaçurmuş olduğundan dolayı beş altun cezâ-yı nâkdî ve beş mâh müddetle habsine hüküm olunan ‘Âyntâblı Mehmed nâm şahıs ikmâl-i müddet itmiş ise de cezâ-yı nâkdîyi îfâya iktidârı olmadığı beyân olunarak ve merkûmun ‘Âyntâb ahâlisinden bulunduğu cihetle buraca iktidâr ve ‘adem-i iktidârı mahbûs (?) olub fakat cezâ kânunnâme-i hümâyunun otuz yedinci maddesi ahkâmınca mücrim olan şahsın hem habsi ve hemde cezâ-yı nâkdî hüküm olunub cezâ-yı nâkdîyi ‘adem-i iktidârı cihetle veremeyen olur ise ol-şahısn müddet-i mahbûsiyetinin nısfına ‘ilâve ile mahbûsiyeti temdîd olunur deyu bend-i mezkûrda musarrah olub merkûmun dahi müddet-i mahbûsiyeti olan beş mâhdan bir nısfı olan iki buçuk mâh dahi ‘ilâve-i habs ve tevkîfleri habse’l-kânun iktizâ iderise de cülûs-u meymenet (?) me’nus hazret-i şehriyâriye musaddık olan leyle-i (?) mübâreke hürmeten bu misillûların ‘afvı ve ıtlâk olunması olunması mu‘tâd bulunmağla merkûmun dahi sadaka-i ser-âfer-i (?) cenâb-ı pâdişâhi olmak üzere tahliye-i sebîliyle mâhkûmunda kefâlete rabt olunmak üzere tahte’l-hıfz ‘Âyntâb kaimmakâmlığına tesyârı ve muhâlatca (?) hâlen ve mustâkilen kesb-i kudret eylediği haber alundukda mezkûr bir yüzlük altunı cezâ-yı nâkdînin tahsîli husûsunun kaimmakâmlık-ı mezkûra iş‘ârı lâzım geleceği tezekkür kılınmış olmağın olbâbda fermân. Fî 9 Cemâziye’l-evvel sene (12)89 ve fî 3 Temmuz sene (12)88.

Numero 113

Fî (--) Rebiü’l-âhir sene (12)89 târîh ve iki yüz kırk altı numerosuyla merkûman Haleb vilâyet-i celîlesinden şeref-südûr idub meclis-i ‘acizânemlize havâl buyurulan emirnâme-ivilâyet-penâhi mugâd-ı ‘âlîsinde otuz iki seneden beru taht-ı

tasarrufunda olan (--) menzîle Hâcı Kamilzâde Mehmed Bakır nâm kimesnenin müdâhele itmesiyle bilâ murâfa‘a cebren tahliye itdirilmiş olduğundan bahisle Urfalı Hüseyin Efendi’nin zevcesi vekili Ömer tarafından virilan ‘arzuhâlde merkûmun li-ecli’l-mehâkime celbi istid‘â kılınmakdan nâşi ol-emirde buna dâir ceryân iden mu‘âmeleyi Mütahız Oraf’ın (?) sür‘ât-ı irsâli irâde ve fermân buyurulması ve bi’l-havâlisi mehâkime-i şer‘iyyesinin zabıta ceridesinden müstahdem (?) emirnâme-i mezkûra zeyline terkim olunan tarafeynin hülâsa-i da‘vâlarına nazaran merkûm Ömer’in müvekkilesi Ayşe nâm hatunun buraca diğer vekili bulunan Müslüm bin Mehmed Ali ile mûmâ-ileyh Mehmed Bakır Ağa’nın muvâcehelerinde merkûm Hüseyin Efendi’nin mutasarrıf olduğu menzil-i mezbûrun nısfını müekkilen mezbûra guzerân iden elli sekiz târîhinde zevç-i merkûm Hüseyin Efendi’den on bin üç yüz guruşa iştirâ eylediğini vekîl-i mezbûr iddi‘â ve merkûm Mehmed Bakır dahi menzil-i mezbûru altmış iki târîhinde peder-i müteveffâ Hâcı Mehmed Kamil merkûm Hüseyin Efendi’den on bin guruşa bey‘ bât (?) ile hîn-i bey‘inde müvekkilen mezbûre dahi hâzıra ve bey‘-i almış olduğu hâlde bey‘ olunmuş olunduğunu beyân ve ifâde ve tarafeyn-i fetvâ-yı şerife havâle olunmakda iken vekîl-i merkûm fetvaya gitmekden imtinâ‘ iderek birdaha mehâkimeye mehâkimeye gelmemiş olduğu müstebân olmuş ve keyfiyet fî 2 Cemazi’el-evvel sene (12)89 târîhi ve yüz iki numerolu takdîmi kılınan mazbata-i ‘acizânemizde ber-tefsîl (?) ‘arz ve beyân olunduğu vechle bundan akdem merkûm Hüseyin Efendi ile mûmâ-ileyh Mehmed Bakır Ağa’nın cânib-i şer‘î-şerifde vukû‘ bulan murâfa‘alarında mûmâ-ileyh Mehmed Bakır Ağa’nın peder-i müteveffâ Hâcı Mehmed Kamil menzil-i mezkûru merkûm Hüseyin Efendi’den guzerân iden altmış iki târîhinde on bin guruşa bey‘ bât-ı (?) kat‘ ile iştirâ eylediğini ve hîn-i buyurda (?) mezbûra Ayşe dahi hâzıra ve bey‘ almış olduğunu ba‘de’l-isbât merkûm Hüseyin Efendi her ne kadar menzil-i mezkûrun ruhsat olunmuş da‘vâsında bulunmuş ise de isbâtdan izhâr-ı ‘acîz ve tahlîfe dahi taleb olunmadığından mûmâ-ileyh Mehmed Bakır Ağa’ya teslîmine bir kıt‘a i‘lâm-ı şer‘î ile ba‘de’l-hüküm ol-vechle hükümet tarafından tahliye olunub müdde‘î-i merkûma teslîm olunduktan sonra merkûm Hüseyin Efendi mûmâ-ileyh Mehmed Bakır Ağa’ya üç bin guruş diğer vireceği içün mâhkûman mahbûs olduğu hâlde ihlâsı hakkında cânib-i hükümete takdîm eylediği ‘arzuhâli meclis-i ticârete havâle olundukda merkûm Hüseyin Efendi tefsîrata müflis olub hatta guzerân iden

yetmiş sekiz târîhinde dahi hîn-i izhâr-ı iflâsında ticâretçe alacağı ve vireceği sâbit defter olunduğu bi't-tav‘ ikrâr ve i‘tirâf eylediği meclis-i mezkûrdan cevâben vârid olan i‘lâmda beyân olunmuş ve mezbûra Ayşe'nin iddi‘âkerdesi olan nesf-ı menzil ise ilbu menzil olub ve bilâ murâfa‘a cebren dahi tahliye vukû‘bulamayub ancak mûmâ-ileyh Mehmed Bakır Ağa yedinde i‘lâm-ı şer‘î mûcebince menzil-i mezkûr tahliye olunduğu ve yine mezbûrenin bir iddi‘âsı olduğu hâlde şer‘ân ve nizâmen rû'iyet olunacağı derkenâr olmağın beyânı husûsunda ve her hâlde irâde ve fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 17 Cemâziye'l-evvel sene (12)89 ve fî 11 Temmuz sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Numero 114

Tıbk-ı fermûre-i sâmileru üzere merkûm Refol Dobek'in Haleb'de bulunan konsoloshânesinden vürûd iden tahrîrât dahi mutâla‘a-i güzâr ‘arzızanemeze olub bi'l-âre ‘arz olunduğu vechle merkûm Refol'un kendüsünü darb ve şetm itmiş iddi‘âsında bulunan kesân haklarından mukaddemâ Birecik kaimmakâmlığına taraf-ı vâlâ-yı mutasarrıfîlerinden vukû‘ bulan emir-û iş‘âr üzerine kesân-ı merûkumunun merbût istintaknâmeleri vürûd itmiş ise de usûl ve kâ‘idesi dâiresinde tanzîm olunmadığına ve burada merkûmun birâderi (--) tarafeynin celbine istid‘âda bulunduğuna binâen keyfiyet tekrâr kaimmakâmlık-ı mezkûra beyân ve izbâr olunub bu kere cevâben vürûd idub (?) işbu tahrîrât ile merbût bulunan zahrî mahal-i meclis-i irâdesinden musaddak bir kıt‘asında merkûm Refol darb ve şetm iddi‘âsında bulunduğum kesân ile da‘vâsından ferâgat ve mehâkimiden sarf-ı nazır itmiş olduğu sened-i mezkûr sâlih bulunmağla (--) tarafeynin celb-i ihzârına mahal kalmayub ancak kesân-ı merkûmenin ba‘de-mâ merkûm Refol ile günâ münâza‘ada olunmak üzere mahalinde kefâlete rabtları husûsunun Birecik kaimmakâmlığına emir-û iş‘ârı ve keyfiyetin ber-minvâl muharrer konsolosu mûmâ-ileyh tahrîrâtına cevâb-ı tastiri tezekkür kılınmışdır olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 23 Cemâziye'l-evvel sene (12)89 ve fî 17 Temmuz sene (12)88.

Sayfa 148

Esmân karyesi 1200 guruş her hâneye 40 guruş

Şemihazer karyesi 40 guruş

Han karyesi 200 guruş

Deyat karyesi 160 guruş

Tarakçı karyesi 400 guruş

Haydar Ahmed karyesi 280 guruş

Fezâni karyesi 120 guruş

Beyen karyesi 80 guruş

Halilcik karyesi 80 guruş

Hâcı Köy karyesi 160 guruş

Mederyaz karyesi 80 guruş

Kovaksız karyesi 200 guruş

Yekûn 3000 guruş

Numero 115

Fi'l-asl Şiraz ahâlisinden ve İran Devlet-i 'Âlîye'sinden olub geçen sene Diyarbakır'dan Urfa tarikiyle Haleb'e gitmiş olan Hâcı Saferoğlu Hâcı Abbas'ın Urfa muzâfatından Esmân karyesi hududu bulunan âti'l-zikr Kara (?) cıvârında leylen sirkât olunan bir (--) ve bir re's ester da'vâsından dolayı mukaddemâ cânib-i hükümete takdîm itmiş olduğu istid'â ve cânib-i zabıtadan virilan fî 7 (--) târîhli jurnâl üzerine Karahay (?) mezkûralerin civârını taharrî ve sâriklerini ahz ve (--) itmek üzere buradan dersa'âdet me'mûru ile ester sâhibi merkûm Hâcı Abbas ile irsâl ve keyfiyet Suruç ve Rum Kal'a kazası kaimmakâmlarına dahi beyân ve izbâr ile taharrîyât-ı lâzıme icrâ olunmuş ise de sârikleri kim olduğu ber-vechle bilinemeyub mezkûr esmân karyesiyle cadde üzeri bulunan ma'lûme'l-ismi Kara Muhtar ve ihtiyarları tarafından me'mûr-ı merkûmun götürmüş olduğu mâhmur senedâtda her ne kadar sârikini bulur ve bize de olduğunu işidürler ise ahz ve (--) veyâhûd hükümete ihbâr eylemek üzere ta'ahhüd bulunmuşlar iken merkûm Hâcı Abbas ol-vakt (--) bırakub Haleb ve Şam taraflarına gitmiş olduğuna mebnî keyfiyet ma'lûm (?) üzere kalub bu kere merkûmun vukû' 'avdetiyle Urfa şehbender vekâletinden virilan fî 26 Rebiü'l-âhir sene (12)89 târîhli tezkere üzerine mezkûr Esmân ve merkezî dâhilinde bulunan bi'l-âre muharrerü'l-ismi Fezar ve Han ve Deyat ve

Toprakçı ve Haydar Ahmed ve Fezâni ve Beyen ve Halilcik ve Hâcı Köy ve Mederyaz ve Kulaksız nâm Kara Muhtar ve ihtiyârlarından celb ve taht-ı istintaka alınmış olan Molla Yusuf ve Şahin ve Abdullah ve Mehmed Şerif ve Kelelvî Şello ve Haso-yı Kahi oğlu Detmi Haydari ve Mehmed-i Kecey nâm kimesnelere her ne kadar tedkîkata istintakları icrâ olunmuş ise de şimdiye kadar sâriki kim olduğu ber-vechle bilmemiş ve haber alamamış olduklarını beyân ve ifâde ve müdde'î-i merkûm ise ester ve mâzusunun Carmilik tariki caddesinde ve Haydar Ahmed karyesi civârı olan mezkûr Esmân karyesi merkezinde nısfü'l-leylen iki atlı ve üç piyâde karşısına çıkub gasb ve gâret olunmuş olduğunu iddi'â ve Karahay-ı mezkûra ahâlisinden tazmîni istirhâm iderek sirkât olunan esteri Şam-ı şerifde Canbaz İveşkor'dan otuz bir Fransa lirasına iştirâ eylediği misillû Mazo Hâcı tarafından dahi celb-i ticârethânesi ma'rifetiyle kendüsünden bin beş yüz tazmîn olunduğunu ifâde ve beyân itmiş olmağla ahâli-i merkûm ise mukaddemâ sâriki bulub hükümete teslîm itmek üzere ta'ahhüd itmiş oldukları hâlde kerce (?) şimdiye kadar taharrî eyledikleri derkâr ise de fakat sâriki kim olduğunu meydâna koymadıklarından ve ester ile mâzu hamûlesi dahi sâkin oldukları Kara civârında leylen sirkât olunub elbetde sâriki kim olduğuna ma'lûmâtları olacağı derkâr bulunmağla ba'de-mâ yine bi'l-taharrî sârikini bulubda meydâna çıkardıkları hâlde sârik-i merkûmdan tazmîn olunacak akçe tevzi'an kendülere i'tâ olunmak maksadına binâen sâlifü'l-zikr dört bin üç yüz guruşun tamamen kendülerinden tazmîni lâzım gelub fakat şehbender vekili Refiklü Harun Efendi tarafından merkûm Hâcı Abbas meblâğ-ı mezkûrun bin üç yüz guruşdan sarf-ı nazar ettirilerek kusûr üç bin guruşun bi'l-âre muharrer olduğu üzere Karahay-ı mezkûranın 'ibâret olduğu yetmiş beş hânenin beherinden kırk guruş alınmak şartıyla ahâlisi üzerine taksîm olunan meblâğdan beheri hissesine isâbet eylediğivechle cem'an üç bin guruş târîhden i'tibâren otuz bir güne değin îfâ ideceklerine dâir merbûten takdîm kılınan sened mûcebince hazır bulunan ma'lûme'l-ismi muhtar ve ihtiyârlar ta'ahhüd itmiş olmağla hîn-i hatm va'adede cânib hükümetden me'mûr-ı mahsûs ma'rîfetiyle meblâğ-ı mezkûrun cem' ve istîfâsıyla merkûm Hâcı Abbas tarafına i'tâsına meclisce karar virilmiş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 22 Cemâziye'l-evvel sene (12)89 ve fî 16 Temmuz sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Numero 116

Hâcı Kâmilzâde Mehmed Bakır Ağa'nın Ceman karyeli Keyoğulları Ayob ve Mehmed zimmetlerinde olan on bin guruş matlûbetden fî (--) Zi'l-ka'de sene (12)88 târîhli meclis-i temyîz mazbatası mûcebince mâhkûmete beş bin guruşdan beherinin zimmeti olan iki bin beş yüz guruşa mukâbil (?) karye-i mezkûrda vâki' olub fî 5 Nisan sene (12)89 târîhli yedlerinde bulunan taraflar Ayob bakçesi ve Molla Ahmed (--) ve Çay Değirmen dimekle ma'rûf tahminen altı kîle bedr istî'sâb ider merkûm Mehmed'in ve tarafları kıymeten çay ve şarkan tarik-i 'âmm ve şemâlen Molla Ahmed tarlası dimekle ma'ruf tahminen dört kîle bedr istî'sâb ider merkûm Ayob yedinde ki cem'ân on kîlelik iki kıt'a sulu tarlalar (--) merkûman mûmâ-ileyh Mehmed Bakır Ağa 'indinden rehin dahi itmiş olduklarından hayr-ı menkûlan hakkında mevzû' nizâmnâmenin birinci maddesine tevfîkan mezkûr tarlaların cânib-i hükümetden icrâ-yı müzayedesiyle nizâmnâme-i mezkûrun dokuzuncu maddesine tevfîkan fî 12 Sefer sene (12)89 târîhinden i'tibâren her ne kadar altmış bir gün müzâyede olunmak lâzım gelur iken doksan günden ziyâde müddet her bir mahalde 'aynen müzâyede olunarak infitah-ı ragâbatdan sonra merkûmAyob yedinde olan dört kîlelik tarla dört bin iki yüz elli ve merkûm yedinde olan üç bin dokuz yüz guruş ki cem'ân sekiz bin iki yüz guruşa Meyhaneci Hoca Aroş 'uhdesinde takrir itmiş ferağdan imtinâ' ider medyûnların ahvâl-i gayr-ı menkullerinin mehâkimeye borcu içün fürûht hakkında mevzû' nizâmnâme mûcebince satılacak emlâğına dâir müşterileru yedine virilmek senedâtın sûret-i tanzîmi hakkında medyûn 'ûhdesinde bulunan bir mülkün fürûhduna mâhkemiden ba'de'l-hüküm icrâ me'mûrarı tarafından kâ'ide-i şürû' ve mübâşeretle nizâmnâme-i mezkûrun yedinci ve sekizinci ve dokuzuncu maddelerinde muharrer şerâit-i te'miniye yerine gönderildikden ve müşteri bakîyet eyledikden sonra mehâkime cânibinden bir ferâğ-ı mazbatası tanzîm ve bu mazbata asıl ittihâz ile mehâkime de hıfz idilerek tasrifi mübeyyin icâb iden hüccet ve (--) şer'iyye senedât-ı nizâmiyenin ona göre bi'l-tazmîn mefrûğ uhde virilmesi fî 22 Zi'l-hiccesene (12)88 târîhi ve yüz altı numerolu emirnâme-i sâmî-i sadarat-penâhi ikitizâ-yı 'âkiyesinden bulunmağla arazi-i mezkûralerin dahi arazî kalınmada (?) ferâğı ba'de'l-icrâ mehâkime-i şer'îyiden (--) merkûm hüccet-i şer'iyyesi i'tâ olunmak üzere ol-emirde arazî müdürlüğüne havâle buyurulması iktizâ

iderolbâbda fermân. Fî 22 Cemâziye'l-evvel sene (12)89 ve fî 16 Temmuz sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Numero 117

Hâcı Kâmilzâde Mehmed Bakır Ağa'nın Urfalı Kanacıoğlu Osman zimmetinde fî 9 Sefer sene (12)89 târîhli meclis-i temyîzin bir kıt'a mazbatası mûcebince mehâkimeye altı bin dokuz yüz guruş alacağına mukâbil mûmâ-ileyhin 'andına rehin itmiş olduğu Urfa muzâfatından (--) karyesinde vâki' ma'lûmü'l-hudud tahminen bin tul ve Esmekolu karyesinde beş yüz tul üzüm bağlarının (--) ve fürûhtuna vekâlet devirine matlûk mutlak iken kefîl itmiş olduğu Urfalı Ahmed Kerim Ağa ma'rifetiyle cânib-i hükümetden virilan ikrar mûcebince gayr-ı menkule fürûht hakkında mevzû' nizâmnâmenin dahi birinci maddesi ahkâmına tevfîkan bağ-ı mezkûrların (--) ve fürûhtu içün fî 11 Sefer sene (12)89 târîhli tanzîm olunan müzâyede pusulası mûcebince müzâyede-i 'âlîyeden icrâ olundukda nizâmnâme-i mezkûrun dokuzuncu maddesine tevfîkan nihâyet müzâyede her ne kadar altmış bir gün ise de doksan günden ziyâde müddetle her bir mahalde olunan müzayedesine icrâ olunarak infitâh-ı rağbatdan sonra mezkûr bin tul üzüm bağı üç bin guruşa Numan Ağazâde ve mezkûr beşyüz tul üzüm bağı iki yüz elli guruşa (--) (--) Osman Efendi 'ûhdelerinde takrir itmiş ve ferağdan imtinâ' iden medyûnların ahvâl-i gayr-ı menkûlesinin diyet içün fürûhtu hakkında mevzû' nizâmnâme mûcebince sabâhatle (--) müllâkata dâir müşterilere virilmesi muktezâ senedâtın sûret-i tanzîmi hakkında medyûn 'ûhdesinde bulunan bir mülkün fürûhtuna mâhkemiden ba'de'l-hüküm icrâ me'mûrları tarafından kâ'ideten şürû' ve mübâşeretle nizâmnâme-i mezkûrun yedinci ve sekizinci ve dokuzuncu maddelerinde muharrer şerâit te'miniyle yerine göderildikden ve müşteri yakın (?) eyledikden sonra mehâkime cânibinden bir ferâğ' mazbata-i tanzîm ve bu mazbatası usûl-i ittihâz ile mehâkimede hıfz edilerek tasdike mübeyyin icâb iden hüccet ve (--) şer'iyye senedât-ı nizâmiyesinin ona göre bâ-tazmîn mefrûğ uhde virilmesi fî 22 Zi'l-hicce sene (12)88 târîhi ve yüz altı numerolu emirnâme-i sâmî-i sadarat-penâhi iktizâ-yı 'âlîsinden bulunmağla mezkûr bağların dahi arazî kalınmada ferâğı ba'de'l-icrâ mehâkime-i şer'iyyede müşteri-i merkûman hüccet-i şer'iyyesi i'tâ olunmak üzere ol-emirde arazî müdürlüğüne havâle

buyurulması tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 22 Cemâziye'l-evvel sene (12)89 ve fî 16 Temmuz sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Sayfa 149

Numero 118

'Âzâdan Hâcı Mehmed Efendi ve Hâcı Hüseyin Ağa'yı intihâb itmediklerinden dolayı mahbûs bulunduklarına dâir fî 25 Temmuz sene (12)88 târîhli şeref-vârid olub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan işbu telgırafnâme-i vilâyet-penâhi meclisce bi'l-mütâla'a kendü beynlerinde tanzîm ve temhîd ile cânib-i vilâyete 'arz ve takdîm itmiş olduklarına mebnî mukaddemâ hükümete celb ve tevkîf olunan Hâcı Aysa'nın oğlu Mehmed ile mahallât 'âzâsından ve muhtâratından Oduncu'nun oğlu Mehmed ve Deli Hüseyin ve biri Ağazâde Mehmed ve Mezhinoğlu Mehmed nâm kimesnelerin meclisce tutulan merbût istintakları hülâsasına nazaran kendüleri mahallât muhtâr ve 'âzâları bulundukları hâlde taraf-ı hükümetden gönderilen intihâb varakalarında münderic 'âzâlığa intihâb olan (?) zevâtdan ekseriyet-i ... ile istediklerini intihâb iderek zeyl-i varakaları temhîd ve hükümete takdîm itmişler ise (--) onda ... şayet istihâb itmedikleri zevât-ı meclis-i tefrîkde istihâba alınur zannıyla beynlerinde (--) tanzîm ve cânib-i vilâyete takdîm itmiş olduklarını ikrâr ve i'tirâf eyledikleri misillû Eyüb Peygâmber nâm mahalde bir gün 'azîmetle işbu intihâb maddesini oraca beynlerinde tezekkür itmişler ise de muahharen her kesi kendü mahallesinde (--) (--) istediklerini bi'l-intihâb zeyl-i varakalar temhîd ve takdîm eylediklerini beyân ve tezkâr itmişler ve müfâd-ı istihâba nazaran merkûmların işbu harekât-ı vâk'âları şahsiyet-i beyninde hukuk ve cinâyete müte'âllik bir da'vâ olmayub ancak (--) maddesince ba'zı günâ tefevvuhat ve şây'ân (?) maddesinden 'ibâret ise bunun dahi (--) (--) çıkamadığı cihetle icâb ve iktizâsı re'y-i 'âlî-i cenâb-ı mutasarrıfîlerine menût mütevakkıf bulunmuşdur olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 25 Cemâziye'l-evvel sene (12)89 ve fî 18 Temmuz sene (12)88.

Numero 119

Rum Kal'a kaimmakâmlığından cevâben vârid olan fî 24 Rebiü'l-âhir sene (12)89 târîhli işbu tahrîrât ve merbût mazbata müeddâsında Keferkâb karyeli maktûl

Alo'nun katili dinilan Veysel üzerine madde-i katili mukaddemâ ihbâr itmiş olan Çardak karyeli Mehmed bin Hamo ve Aziz nâm kimesnelerin serseri ve mechûle'l-ahvâl olduklarından gönderilemeyub yalnız maktûl-i merkûmun babası Abdullah göderildiği beyânından 'ibâret olub ve merkûm Abdullah bi'l-vürûd istintak-ı lâzımesi icrâ olundukda oğlu merkûm Alo'nun mezkûr Keferkâb karyesi (--) giceleyin cerihân katil bulunduğu ve karye ahâlisi tarafından merkûm Veysel'e mazanna olunarak muhbir-i merkûmânı ise karye ahâlisi göndermiş olduklarından ve bunlardan başka kendüsünün ikâme idecek muhbiri olmayub ahâli-i merkûm bâ-muhbir-i merkûmanı bulub muvâcehen şer'iyye ve nizâmiye zımnında ikâme itmek ve olmadığı hâlde lâzım gelan dîn-i kassâmesini tazmîn itmek istirhâmında olub ve merkûm Abdullah'ın yalnız gönderilmesiyle maksad hâsıl olmayacağından muhbir-i merkûmlar her ne mahalde ise bulub serî'an bu tarafa göndermek veyâhûd ahâli-i dîn-i kassâmeyi zâmin olmak üzere merkûm Abdullah ile orada ahâli-i karyenin mehâkime-i şer'iyye ve nizâmiyelerinde bi'l-icrâ netice-i hâlin bâ-'arzuhâl bu cânibe 'arz ve inhâsı zımnında kâimakâmlık-ı mezkûra emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 25 Cemâziye'l-evvel sene (12)89 ve fî 18 Temmuz sene (12)88.

Numero 120

Suruç kazasına tâbi' Kılınçvirân karyeli Şeno bin Ato nâm kimesne Birecik'e tâbi' Safreği karyeli Siho nâm kimesnenin katili dinilerek birâderleri (--) ve Hamo nâm kimesneler tarafından Haleb vilâyetine takdîm olunub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan 'arzuhâline melfûf emirnâme-i vilâyet-penâhi üzerine merkûm bi'l-celb keyfiyet istifsar olundukda Hamo isminde birâderi olmadığını ve 'arzuhâl-i mütekâddime kendüsü tarafından (--) ve ta'rif ile takdîm olunduğu ve mezbûr Hamo birâderi olmayub fakat bir 'aşiret ahâlisi olub mechûle'l-mahal bir adam olmağla kendü re'y-i hodiyle 'arzuhâl takdîm eylediği ve merkûm Şeno ile mukaddem ve muahhar bir da'vâsı olmadığı 'inde'l-istintak beyân itmiş ise de müteveffâ-yı (?) merkûm birâderinin sağir ve sağiresi ve vâlidesi olduğunu beyân itmiş idügünden ancak vereselerinin bir ay mehâkime (?) bu cânibe ihzârı veyâhûd taraflarından hüccet-i şer'iyye ile bir vekilin (--) bu cânibe ihzârı zımnında Suruç kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri iktizâ-yı hâlden bulunmuş olmağla merkûm Şeno'nun bilâ-hükm dahi habsen tevkîfi hakkında gadrı

mûceb olmağla vereselerinin veyâhûd bâ-hüccet-i şer‘iyye vekilinin vürûduna değin Urfa’dan bir tarafa gitmemek üzere muvakkat nefsine kefîl alınarak tahliye-i sebîli husûsunun tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 26 Cemâziye’l-evvel sene (12)89 ve fî 18 Temmuz sene (12)88.

Numero 121

Diyârbekir vilâyet-i celîlesi defterdârı sa‘adetlü Mehmed İzzet Efendi Hermenek (?) ve Haccac İrâniye’nin nukûd ve eşyâsını gasb itmesinden dolayı altmış ikinci madde-i kânunîye ‘ilâvesi hükümünce fî 4 Rebiü’l-evvel sene (12)87 târîhinden i‘tibâren altı sene müddetle (--) vaz‘ kürek olunması muktâza-yı irâde-i ‘âlîyiden olan Peçdeli ‘aşiretinden ve Hacon karyesi ahâlisinden Türkman İbrahim ve Ali Hasan Acaib nâm şahsın (--) varmaksızın esnâ-yı rahda firâr ve Birecik kazasına tâbi‘ Barak nâhiyesinin İzan karyesi civârında Tahmer nâm mahalde sâkin olan nâhiye-i mezkûra ihtiyârlarından Hüseyin Dede’nin hânesinde ihtîfâ iderek fırsat buldukça niye (--) ve ‘âbirine îsâl dest-i hasâr ettirdiği tahakkuk olunduğundan tahribât-ı lâzıme icrâsıyla merkûmun behemehâl ele geçirilerek mukayyiden irsâli ve merkûm Hüseyin Dede dest-i Urfa ile Birecik meyânında Çarmilek’de (--) Şeyhâne Bozoğlu’nun dâmadı Göro İsmail ile iki nefer refîkleri tarafından katil edildikleri rivâyet olunan Suruç (?) nefer-i (--) keyfiyet (--) medhâl ve ma‘lûmât olduğu beyân-ı ‘âlîsiyle tahkîkat-ı kâfiyenin icrâ ve netice-i (--) bâ-mazbata ve istintaknâme ‘arz ve inhâsı fî 22 Cemâziye’l-âhir sene (12)89 târîhi ve üç yüz on dört numerolu şeref-sâdır (?) olan emirnâme-i ‘âlî-i vilâyet-penâhide emir-û fermân buyurulmuş ve merkûm Hasan Acaib’in ber-minvâl muharrer altı sene (--) (--) refîki bulunan Ali Dede’nin oğlu Karaca’nın dört sene müddetle (--) vaz‘ kürek olunmaları muktezâ-yı irâde-i seniyiden olduğu fî 6 Muharrem sene (12)89 târîhli şeref-vârid olan emirnâme-i sâmîde emir-û iş‘âr buyurulması üzerine keyfiyet derhâl Birecik kaiamakmlığına tevârih-i muhtelife ile beyân ve izbâr olunmuş ise de merkûm Karaca’nın ne mahalde olduğu gösterilmediği misillû Hasan Acaib’in dahi Haleb kazası dâhilindedir deyu sathîcer (?) cevâb virilmiş ve merkûmanın behemehâl ahz ve (--) mâhfuzen ve mukayyiden cânib-i vilâyete iğrâm olunmaları lâzım geldiğinden sür‘at-i irsâlleriyle merkûm Hasan Dede ve üç nefer maktûl (?) İranlı maddesinde medhâlleri olmadığı (--) olunan sâlifü’l-zikr Kör İsmailo ile refîki dinilan iki nefer her kim ise behemehâl buldurulub ser‘ân bu cânibe irsâllerine dâir işbu (?) i‘lâm-ı

‘acizânemiz sûretinin leffiyle Birecik kaimmakâmlığına emir-û iş‘âr virilmesi iktizâ iderolbâbda fermân. Fî 1 Cemâziye’l-âhir sene (12)89 ve fî 24 Temmuz sene (12)88.

Sayfa 150

Numero 122

İşbu ‘arzuhâl bi’l-mütâla‘a sâhib-i ‘arzuhâl Haso İçefre karyesi ahâlisinden olub karye-i mezkûrda sâkin bulunan göçebe makûlesinden Arab Karaç nâm kimesne ile münâza‘a eylediklerinden dolayı tarafeynin celb ve istintak-ı lâzımeleri icrâ olundukda merkûm Haso iddi‘âsı mezbûr Karaç ve birâderleri Mehmed ve Ahmed nâm kimesneler göçebe makûlesinden olub karye-i mezbûrda iskân itmekde ise de kendüleri uygunsuz makûlesinden bulundukları cihetle kendülerini def‘ itmek sırasında iken üçü birlikde orada tecemmu‘yla kendüsünü darb ve başını asâ ile cerh itmiş olduklarını iddi‘â ve keyfiyet celb olunan merkûm Karaç’dan istifsar olundukda keyfiyet iddi‘ây sûret-i inkârda olub müdde‘î-i merkûm dahi hükm-i medâr olur muhbir-i ikâme edememiş ise de fakat münâza‘alarında şamâtalarını karye-i mezbûra muhtarı Mamo nâm kimesne işitmiş olduğunu ihbâr ve merkûm başından darb ve cüzvicen cerh dahi münâza‘a vukû‘yla merkûm Karaç tarafından cerh eylediğine emâre-i kavîyeye bulunmuş olmağın cezâ kâunnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesine tevfîkan ve târîh-i tevfîki olan Cemâziye’l-evvel târîhinden i‘tibâren bir mâh müddetle habsine karar virilub hükm-i mezkûr kendüsüne de tebliğ olunmuş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî (--) Cemâziye’l-âhir sene (12)89 ve fî 26 Temmuz sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Numero 123

İşbu jurnâl bi’l-mütâla‘a hülâsa-i me’âli Urfa mahalatından Halife Mescidî mahalleli Hamo el-Süleyman’ın giceleyn hânesi açulub bi’l-âre muharrer nukûd ve eşyâsı sirkât olunarak sârikleri dâhi mahalle-i mezbûra ahâlisinden Kendürci Osman ile refîkleri Müslüm ve Hüseyin ve Musa ve İsmail ve Halil ve Mehmed Salih olduğu beyân olunmuş olmağla merkûmunun celbleri ile icrâ-yı mehâkime ve kaleme alınan nutkîyelerinde müdde‘î-i merkûmun iddi‘âsı geçen (--) gicesi sâ‘at iki buçuk raddelerinde kendüleri damda oldukları hâlde hâne kapuları ökçesinde çıkarulub

hâne-i mezbûr derûnunda bulunan oda içüne girub pencerede mevzû‘ nukûd ve eşyâ-yı mezkûra-i sirkât olunduğu ifâde ve beyân itmekle keyfiyet merkûmdan yegân yegân istifsar olundukda madde-i sirkâti küllîyen inkârda olub ber-vechle ma‘lûmâtları olmadığını ve ol-gice alşamından sâ‘at iki buçuk raddelerine değin Harran Kapusu’nda Kahveci Hasan nâm kimesnenin kahvesinde isimleri derûn-ı istintakda muharrer kesân ile birlikde oturub oradan doğruca hânelerine gitdiklerini istintaklarında beyân itmişler ve dermiyân olan tahkîkat ve tedkîkat-ı ‘acizânemizde dahi merkûmun haklarında bir gûnâ emâre ve serrişte alınâmadığı gibi merkûmunun bu misillû uygunsuz ve sâbıkalı takımdan olmadıkları tahkîk itmiş ve bu bâbda müdde‘î-i merkûm tarafından dahi muhbir ve delâil-i sâire ibrâz olunmayub yalnız zân üzerine merkûmunun isnâd olunduğu beyân ve ifâde itmiş olduğundan bu sûretçe merkûmunun çend günden beru habsleri haklarında gadrı mûceb görünmüş olmağla fakat içlerinden Kendürci Osman’ın sâbıkalı olduğu müdde‘î tarafından iddi‘â olunmağla merkûm Osman’ın hâl ve ahvâli bi’l-etrâf tahkîk ve tedkîk olunmak üzere şimdilik tevkîfiyle diğer yedi neferin kefâlet-i kavîyeye tabtıyla tahliyeleri meclisce tezekkür kılınmış olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 11 Cemâziye’l-âhir sene (12)89 ve fî 2 Ağustos sene (12)88.

Numero 124

Defter-i hâkâni müdürlüğünün işbu müzekkeresi bi’l-mütâla‘a hülâsa-i mugâddî Dögerlü Celab nâhiyesinde vâki‘ Anaz karyesi ahâlisinin on sekiz (--) ve mutasarrıf oldukları arazileru Kör oğlu Ömer Ağa (--) sûretiyle tapu itmiş olduğu cihetle sûret-i tasarrufunun tahakkuk ve beyânından olub karye-i mezbûra ahâlisinden li-ecli’l-muvâcehe celb olunan Şeyh Mehmed ve Ali el-Hasan ve Alo el-Dağlı ve Halil el-Ahmed ve Davud el-Şeyho nâm kimesneler tutulan istintaklarında karye-i mezbûrda vâki‘ ma‘lûme’l-etraf otuz beş kîlelik bir kıt‘a ki cem‘ân yüz seksen beş kîle sulu (--) arazilere müsted‘îyûn-ı merkûmun pederlerinden ırsen intihâl sûretiyle başka başka mutasarrıf olgelmişler ise de merkûm Şeyh Mehmed yedi sene ve Ali el-Hasan on sene ve Alo el-Dağlı yedi sene ve Halil el-Ahmed on sene ve Davud el-Şeyho on sene pederleri vefâtından sonra ... terk itmiş oldukları

hâlde Ağa-yı mûmâ-ileyh tarafından füzûlen tapu itdirilmiş olduğunu iddi‘â ve keyfiyet Ağa-yı mûmâ-ileyhden istifsar olundukda guzerân iden altmış iki târîhinde karye-i mezbûra ahâlisi cümleten dağılub haraba olmuş olduğu hâlde kendü tarafından zirâ‘atçi götürülub(--) ile zirâ‘at ve filâhat iderek bu vechle on sene zarfında hak-ı karar kazanub yetmiş beş târîhinde dahi hak-ı kararından olarak bu misillû Halid ve Mehmed Bakır ve Ali ve ahâliden İbiş’in oğlu Kadir isimlerine olarak iki yüz elli kîlelilik araziyi bir kıt‘a tapusu tanzîm ettirmiş olduğunu beyân ve tapu mezkûr meclis-i ‘acizânemize ibrâz ile Urfa mâl müdürü es-Sâbık Ahmed Oyib Efendi (--) iki yüz elli kîlayi hâvî‘ ise de mûmâ-ileyh Halid ve Mehmed Bakır ve Ali ve Kadir isimlerine hak-ı kararından virilmiş tapu olub Ağa-yı mûmâ-ileyhin ifâdesi vechle ferâğı hâvî olmadığı takrar kendüsünden istifsar olundukda târîh-i mezkûrda mûmâ-ileyh ismine meccânen ferâğ eyliyorum dedim isem de ben okuyub yazmak bilmediğimden nasıl yazılub yazılmadığını bilmem ve şimdiye kadar kim (--) su’âl eylemedi tapu-yı mezkûru ol-vakt nasıl almış isem öyle duruyor istediğiniz götürdüm deyû ifâde ve beyân eylemiş ve tarafeynin şu vechle tutulan istintaklarına nazaran Ağa-yı mûmâ-ileyh arazi-i mezkûralere cihet-i tasarrufu mezkûr tapuya müstenid ise de ahâli-i merkûmenin bu bâbda vâki‘ olan iddi‘âları bir gûnâ sened ve tapuya müstenid olduğu görünememiş ve vukû‘ hâl bu merkezde bulunmuş olmağla mu‘âmele-i nizâmiyesinin defterdâr müdürlük-ü mezkûra havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 19 Cemâziye’l-âhir sene (12)89 ve fî 7 Ağustos sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Numero 125

‘Asker-i redif-i şahâne Binbaşısı Refiklü Abdullah Efendi’nin işbu müzekkeresi madde-i ‘asker-i (--) ve firâr-ı habishâne müeddâsına (--) bulunan Yüzbaşı Refiklü Süleyman Efendi’ye ve nefer-i (--) nefs-i Harran karyeli Hamadi nâm şahsa itâle-i dest ve lisân iderek hatta vurumuş olduğu beyânından ‘ibâret olub mûmâ-ileyh Süleyman Efendi ve merkûm Hamadi celb ile muvâcehe ve istintak-ı lâzımeleri icrâ olundukda merkûm Hamadi’nin karındaşı Mustafa ‘asker firârisi olub me’mûr-ı mûmâ-ileyh tarafından taharrî kendüsünden tahkîk olunmak üzere mûmâ-ileyh Süleyman Efendi tarafından da‘vet olundukda icâbet itmeyub yedinde bulunan

çift mesâsını (?) omuzuna alarak Civel'e (?) doğru gidiyorum diyerek Arabca kendü kendüye bir takım söylenmekde iken mûmâ-ileyh Süleyman Efendi ber-takdîr kendüsünü tutumak istemiş ise de mezkûr mesâsı ile karşı koyub muahharen nefer-i merkûm 'amedan kendüsünü derdest ideriken neferin omuzuna mezkûr mesâsı (?) ile darb itmiş olduğu mûmâ-ileyh Süleyman Efendi tarafından ifâde ve beyân ve keyfiyet merkûm Hamadi'den istifsar olundukda nefer-i merkûm kendüsünü tüfenk ve bıçağıyla hayluca urması üzerine (--) olarak mesâsi (?) karşı virub kazaran omuzuna dokunmuş olduğunu lede'l-istintak ikrâr ve i'tirâf itmiş ise de merkûmun me'mûr-ı mûmâ-ileyh tarafından olunan da'vete icâbet eylemediği hâl-i bedeviyetden nişâ'en itmiş olmağla cezâ kânunnâme-i hümâyunun lede'l-mürâca'a me'mûriyetden birini ve bâ-'asker-i nizâmiye ve zabıtadan bir neferi me'mûriyetlerinde icrâda iken veyâhûd icrâ etdikleri hükm-i me'mûriyetden dolayı darba cerâin iden olur ise velev bilâ-silâh olarak eser-i cerh zuhûr itmesiyle altı aydan iki seneye kadar habs olunur deyu yüz on dördüncü maddede musarrah olub merkûm Hamadî'nin üzerine her ne kadar darb iddi'â ve kendüsü dahi inkârda bulunmuş ise de nefer-i merkûm 'ameden mesâsını darb eylemiş olduğu istintakı hülâsasından anlaşılmış olduğundan merkûmun bend-i mezkûra tevfîkan ve târîh-i tevkîfi olan fî 5 Rebiü'l-evvel sene (12)89 târîhinden i'tibâren altı mâh müddetle habsine karar virilub hükm-i mezkûr kendüsüne de tebliğ kılınmış olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân. Fî Gurre (?) Cemâziye'l-âhir sene (12)89 ve fî 20 Ağustos sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Fî 14 Haziran sene (12)68 târîhli istîzân olunmuşdur.

Sayfa 151

Numero 126

Leffen takdîm-i pişgâh-ı hazret-i mutasarrıfîleri kılınan istintaknâme mutâla'asından keyfiyet ma'lûm olacağı vechle zabıta tarafından virilan (--) târîhli jurnâlinde Urfa meclis-i temyîz (--) Harputlu Abdurrahman Efendi'nin on iki on üç yaşında mâhdumu Mehmed mâh-ı hâlin Salı günü mektebden kendü hânesine gelurken Yusuf Paşa mahallesi sâkinlerinden Sarraç Mustafa'nın oğlu Ömer ve Kadir'in oğlu Bakçeci Alo nâm şahıslar mezbûr çocuğu ber-takrîb ta'kîb iderek

Divan Yolu üzerinde merkûm Alo'nun hâlî bulunan idhâl ve kapuyı arkadan sed eylemeleriyle mezbûr çocuğun feryâdı üzerine tarkîk-i 'âmmdan mevrûd 'ubur iden bir hayli kimesne tecemmu' iderek hükümete ihbâr-ı vukû'ât olunmasına mebnî derhâl merkûmanın ahz ve (--) mikdâr-ı kâfi zabıtaya kolağası Refiklü İbrahim Ağa ve piyâde bölükağası Hızır Efendi ta'yîn ve irsâl olunmuş ise de merkûman hâne-i mezkûra ber-takrîb huruç ve firâr ile 'Aynzeliha nâm mahale gitmiş oldukları bi'l-istihbâr orada ahz ve (--) ve hütüme celb ve istintak olunduklarında mezbûr çocuk mekteb haleflerinden Ömer ile berâber hükümetden kalkub öyle ta'âm etmeye kedi hânesine doğru giderken hâne-i mezbûr önünde kendüsünü cebren içeru çekub cebren fi'il-i şenî' eyledikleri takrir ve ifâde iderek merkûm Ömer dahi cevâbında çocuğun ta'am içün hânesine gittiğini tasdîk itmiş ise de mektebden birlikde kalkub gitdiklerini ve merkûm Alo ile hâne-i mezbûra cebren çekdiklerini inkâr ve refîki Alo ise (--) bütün bütün sûret-i inkârda ısrarda olub ancak ol-hengâmede gerek çocuğun feryâd ve figânı ve gerek cebren içeru çekdiklerini reisü'l-'ayn görmüş ve işitmiş olanlardan meclise yegân yegân celb ve istifsar idilan Haleb 'asker-i zabıtandan Fetonlu Arif Ağa ve oranın ahâlisinden Hinancıoğlu Osman zabıtaya Müslüm ve bölükemini Molla İbrahimve Redif yüzbaşılarından Fetonlu Sadi ve Bekçi Halo Ağa nâm kimesnelerin ba'de'l-tahlîf ihbârlarında merkûm çocuk tarik-i 'âmmdan geçer iken merkûman Ömer ve Alo nâm şahıslar bi'l-ittîfâk mezkûr hâne kapusu önünde heman çocuğu dutub cebren içeru çekerek kapuyı kapatub ve bend ve fi'il-i şenî' icrâ itmek kasdıyla havlu derûnunda bulunan mâhzene idhâlen ağzını mendil ile kapatub ve kat' itmek istediklerini ve her ne kadar feryâda gelanler dışarıdan kapuyı açdırmağa çalışmışlar ise de merkûman dışaru asfâ (?) olunmadığı gibi kapu dahi muhkem-i mesdûd olub açılmağa nâ-kâbil ve nihâyet komşuları hânelerinden aşılarak çocuğu yedlerinden kurtarmakdan gayr-ı çâre bulamayub câr-ı mülâsık bulunan Sarraçzâde İsmail Efendi'ye haber ile ve kendü hânesi dıvarından aşarak merkûm Alo'nun hânesine dühûl ile ancak yarım sâ'at mevrûdundan sonra çocuğu ellerinden ahz iderek dışarıya çıkarmakda iken merkûman Alo ve Ömer o hâlde hânelerinden ber-takrîb firâr eylediklerini mûmâ-ileyh İsmail Efendi ve kesân-ı merkûm yüzlerine karşı münferiden beyân ve ihbâr eylediklerinde sûret-i inkâra mecâlleri kalmayarak bir diyeceğimiz yokdur deyu meskûn ve mülâzım olmuş oldukları dahi i'lâmat ve ferâğ-ı (?) zâhiriden olmak üzere çocuğa hîn-i

tasalluklarında li-ecli'l-müdâfa'a hayâl olub merûm Ömer'in yüzünün sağ tarafına ve merkûm Alo'nun kaşı üzerine tırnak yarası dokunub çizgi ve kan eserleri meydanda olduğu meclisce bi'l-müşâhede nümâyan olub bu sûretçe şu iki şahıs bedkâr mezbûr çocuğu Ali Molla el-Nas cadde ortasında cebren dutub içeru çektikleri ve içeruden çocuğun işitilen feryâdfı (--) derece-i subût vâsıl olub gördükleri ve şimdüye değin yüz kadar adam tecemmu' ile kapuyu açtırmak işitmişler iken icmâlleri dahi mutlaka icrâ-yı hâl-i şenâ'at ve bu hâl ve harekât hadd-i zâtında mahal-i nâmusu ve (--) olduğundan başka zükûr ve (--) kâffe-i ehil 'arz ve kâmil ve (--) mûceb insilâb emin olduğundan ve ve birde merkûm Ömer mezkûr mektebde çocukların helefesi olub bu (--) (--) evvelce tasavvurla ya refâkat veyâhûd ta'kîb eylediği misillû terkimleri üzere Alo dahi kapu önünde hazırlanarak mekteb (--) civârı ve hükümet caddesi bulunan tarik-i 'amm üzerinde ikisi birden 'illet ve aşikâr arkadan vâlidesine (--) (--) içeru çekub bu (--) cesâret eylediler ve böyle kapusu kapalu bir mahalde iki (--) (--) dest-i gadr ve cem'ân yarım sâ'atden mütecâviz tek (--) kalub hatta çocuğun ayak (--) bir iki mahalden (--) ve (--) biraz (--) (--) ve kat' olunması gibi hâlât-ı tecâvüziye esbâb-ı müşâdiden olduğu rehin (--) olmasıyla ve husûd böyle bir belde-i (--) meyân cadde kurb-ı hükümet-i rüşdiye (?) civârında bu gibi cebr ve 'aleni vukû't (--) hiçbir vakit misl-i mesbûk olarak (?) kâffe-i ahâli ve teb'â-yı hâlen ve kâlen bu vukû'nı neferin şedide ile bakub hükümet-i senîyiden icrâsını emel ve (--) itmekde olduklarını ve merkûmanın bu (--) (--) tasdi ve ictisârları ber-minvâl muharrer (--) tasavvur ve îfâ'-yi ef'âl tecâvüziyeyi ve harekât-ı cezâiyet cümlesinden olduğundan şan ve şahibe kalmamış olduğundan cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz doksan sekizinci maddesi hükümünce merkûmanın muvakkat kürek cezâsına müstehâk oldukları derkâr olub mezbûr Osman ve Alo mekteb-i mezbûrda (--) halefesi bulunduğu hâlde bu (--) (--) tasavvur ve (--) ile ihtisârı kânun-ı mezkûrun bu doksan dokuzuncu maddesince mutlaka beş seneden (--) olmamak üzere vaz' kürek olunması lâzım gelerek kendülere (--) öteden beru bu gibi uygunsuzluk ile (--) sâbıkalı takımdan bulundukları (--) (--) işbu hâlâtın (--) (--) dahi ef'âl ve harekâtlarına delâlet itmekde olduğundan 'âmmeye medâr-ı emniyet ve kendüleriyle (--) bulunan sâir (--) (--) mûceb gayret olmak üzere târîh-i tevkîfleri olan fî 11 Cemâziye'l-evvel sene (12)89 târîhinden i'tibârenmerkûmanın ba'de'l-teşhir beşer sene müddetle ta'yîn olunacak mahalde vaz' kürek olunmalarına meclisce bi'l-ittîfâk hükm-i karar virilmiş olmağla

îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 16 Cemâziye'l-âhir sene (12)89 ve fî 9 Temmuz sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Numero 127

Binbaşı Refiklü Kamil Efendi'nin fî 24 Sefer sene (12)89 târîhli işbu müzekkeresi mugâddisinde piyâde altıncı alâyının Urfa'da bulunan birinci taburu efradından Arab Kantada karyeli Mehmed ve Abdullah'ın bikr-i baliga hemşirelerine karye-i mezbûreli Hüsamoğlu Bekir nâm kimesne fi'il-i şenî' itmek efkâr-ı fâsidesiyle leylen hânelerine gitmiş olduğu beyânından 'ibâret olub merkûm Hüsam Bekir ile nefer-i merkûm Mehmed celb ile istintak lâzım ve muvâceheleri icrâ olundukda keyfiyet vâk'âyı her ne kadar Binbaşı-yı mûmâ-ileyh tarafına ifâde ve beyân itmiş ise de vâlidesi Rebua'nın ihbârı üzerine ifâde idub (--) bi'l'akis sirkât da'vâsından 'ibâret olarak merkûm Bekir leylen hânelerinden bir tüfenk ve bir çift tabanca ve bir 'aded kılınç ve bir altun küpe ve kırk guruş akçe sirkât itmiş olduğunu iddi'â ve keyfiyet merkûm Bekir'den istifsar olundukda sirkât-ı vukû' dinilan gice Mayacı Hasan nâm kimesnenin odasına gideriken (--) bakmağla (?) giru döndüğünü komşularından (--) 'iyyâli kendüsüne rast gelub güyâ mezbûra Rabua'ya falan kimesenin kızının yanına gidiyor dimesiyle mezbûre Rabua hakkında bu vechle iftirâya tasaddî itmiş olduğunu beyân ve sirkât ve sâireyi sûret-i inkârda olub müdde'î-i merkûm tarafından li-ecli'l-ihbâr karye-i mezbûreli Mustafa ve Mahmud nâm kimesneler ikâme ve istihbâr olunmuşlar ise de merkûm Bekir'in bi'l-fi'il müdde'î-i merkûmun hânesinden fi'il-i sirkâte ictisârına ma'lûmâtları olmayub fakat mezbûre Rabua tarafından hânesine sirkât geldiğini orada vâki' olan ihbâr üzerine anlar dahi merkûmun hânesine gidub kendüsünü hânede bulmadıklarını beyân ve ihbâr olmuş olmaları merkûm hakkında nev'ummâ emâre câlib olarak tedkîkat-ı lâzıme içün bir mâha karîb mahbûs ise de karye-i mezbûra muhtar ve ihtiyârları tarafından virilan mâhmur şehâdetnâme ile Mehmed-i Abuzer ve İbrahim Seyyidi ve Mehmed-i Ali nâm kimesnelerin ihbârlarında merkûm Bekir mezbûr Rabua'nın hânesine girmiş olduğunu mezbûra Rabua dahi reisü'l-'ayn görüb ancak komşuların ihbârı üzerine inkâr eylediğini lisânından işitmiş oldukları gibi merkûmun şimdiye kadar bu misillû uygunsuzlukda dahi bulunmadığını beyân ve şehâdet itmiş

olduklarından bu bâbda tutulan istintak ve müdde‘î-i merkûmun ikâme eylediği muhbirlerin ihbârat-ı vâk‘âsına nazaran merkûm Bekir hakkında sârik-i cezâ ve mu‘âmelesi olunâmayacağından merkûmun müddet-i habsi ise bir mâha karîb olub ve madde-i sirkâtden birini elzem olduğundan nefsine kefîl alınarak sebîlinin tahliyesi tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 29 Rebiü’l-âhir sene (12)89 ve fî 14 Ağustos sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Numero 128

Târîhden bir sene mukaddem Çölmekçi karyesi civârından leylen katil olunan Ağob’un madde-i katiline tutulan netice-i istintakı zımnında (--) ‘aşiretinden olub ol-vakt karye-i mezbûra cıb-vârından nüzûl itmiş olan hânelerin tekrar celbiyle tahkîkat-ı muktâza icrâsı fî 2 Cemâziye’l-evvel sene (12)89 târîhli emirnâme-i sâmî-i iktizâ-yı ‘âlîsinden olub ve (--) merkûmeden lede’l-istintak celbine lüzûm olunan Arab Halil Suruç kazasına tâbi‘ Medib karyesinde ve Nizal bin Hasan Nefsi Çaykuyu karyesinde sâkin bulundukları tahkîk ve istihbâr kılınmış olmağla merkûmanın mübâşir-i mâhsusa ma‘rifetiyle celbleri husûsununcânib-i zabıtaya emir-û fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 29 Cemâziye’l-âhir sene (12)89 ve fî 14 Ağustos sene (12)88.

Sayfa 152

Numero 129

Fî 9 Ağustos sene (12)88 târîhiyle müveşşah Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i ‘âlîsinden şeref-südûr idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan telgırafnâme-i ‘âlîşân-ı vilâyet-penâhi me’âl-i ‘âlîsinde Kahkeci Karabet’in hileli iflâs yolunu tutduğu içün menkûlatının ve olmadığı hâlde mezîlinin satılkarak esmâni hissesinden kendüsüne bir süknâ tedarikiyle üst tarafının deynîne mukâbil deynînin teslimi hakkında virilan mazbata ve evrâk müteferrî‘sinin ve hükm-i hâvî i‘lâm-ı sâbıkanın ‘arz ve takdîmi irâde ve fermân buyurulması ve keyfiyet leffen takdîm kılınan bir kıt‘a i‘lâm-ı şer‘î ve mazbata sûretleri mutâla‘asından ma‘lûm olacağı vechle merkûm Karabet zımnında (--) (--) cihet-i farzında matlûb olan üç bin altı yüz guruş tâ‘ib-i (?) es-Sâbık Mükrimin Samî Efendi zimmetinde bir kıt‘a i‘lâm-ı şer‘î ile mâhkûm olub meblağ-ı mezkûrun îfâsı içün mahbûs olarak izhâr-ı ihlâsı sudûru üç

mâha karîb kendü kendüni tevkîf ettirmiş ise de tûl müddet ta‘annüden tevkîf ihlâsı hakîki nev‘inden olmadığı müşâhede ve tahkîk olunrak bu misillû medyûn-ı müte‘annidlerin emvâl ve eşyâ-yı mevcûdlarının fürûhtuyla düyûnanın tasvîyesi nizâmı iktizâsından olmakla merkûm dahi emvâl ve eşyâsı olduğu hâlde ondan olmadığı sûretle gayr-ı menkûlat fürûhtu hakkında mevzû‘ nizâmnâmenin birinci maddesi hükümüne tevfîkan yedinde bulunan bir bâb menzilinin hükümetçe bi’l-müzâyede fürûhtuyla esmân hâsılatından kîfâye mikdârı kendüsüne bir süknâ tedâriki ve kusûrunun dahi diyet-i mezkûra mukâbil diyet-i merkûmun vekili bulunan Tüccâr Sofi Efendi’ye teslîmi sûreti melfûfu fî 25 Rebiü’l-âhir sene (12)88 târîh ve doksan dört numerolu mazbata-i ‘acizânemizde ‘arz ve beyân olunmuş olduğu hâlde merkûm gerek eşyâ-yı mevcûdesinin irâ’e-i senedat ve gerek menzilinin fürûhtundan ve imtinâ‘ sûretlerini göstermiş olduğuna olduğuna mebnî kemâkân tevfîki ihtiyâr iderek ol-vechle hükümetçe tevkîfi kılınmış ve vukû‘ hâl bu merkezde bulunmuş olmağla melfûf sûret-i i‘lâm-ı ler‘î ve mazbatanın cânib-i ‘âlîşân-ı vilâyete ‘arz ve takdîmi ma‘rifinde takdîm mazbta ‘acizânemizde ictisâr kılınmştır olbâbda ve her hâlde irâde ve fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 24 (?) Cemâziye’l-âhir sene (12)89 ve fî 4 Ağustos sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Numero 130

Musul mutasarrıflığından vürûd idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu telgıraf me’âli Musullu Deveci Ali Meci’nin katili olub fî (--) Rebiü’l-evvel sene (12)89 târîhli evrâk nutkîyesiyle Musul cânibine gönderilmiş olan Ali bin Abdulfegor’un evrâk-ı nutkîyesi vürûd itmemiş olduğu beyânıyla (--) sânîyesinin irsâli beyân ve iş‘âr olunmuş ve katil-i merkûmun mukaddemâ tehte’l-hıfz hîn-i iğrâmında evrâk nutkîyesi gönderilmiş ise de bu kere dahi ihrâc olunan (--) sâniyesi leffen ‘arz ve takdîm kılınmış olmağla mutasarrıflık-ı mezkûra cânibine takdîmi zımnında tahrîrât müdürlüğüne havâle buyurulması bâbında feröân-ı hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 24 (?) Cemâziye’l-âhir sene (12)89 ve fî 14 Ağustos sene (12)88.

Numero 131

Sâhib-i ‘arzuhâl Mehmed Birecik kazası ahâlisinden olub kaza-i mezkûrdan fî 29 Zi’l-ka‘de sene (12)88 târîhli vârid olan varaka-i nutkîyede merkûmun pederi Cakes Haffaf Çarşusı’nda gice bekçisi olub bir gice pederinin birine çarşu bekçiliği ideriken Bazzaz Hâcı Süleyman’ın dükkânından kırk guruş kıymetli eşyâ çekub ahz itmiş olduğunu Cem‘ Bazarı bekçisi Mehmed nâm kimesne görüb dükkân sâhibi merkûm Hâcı Süleyman’a haber virmiş olduğu ve keyfiyet kaza-i mezkûrda lede’l-istintak merkûmdan istifsar olundukda sûret-i inkârda bulunmuş ise de Bakkal Ahmed ile Hâcı Emin ve Abdullah oğlu Mehmed nâm kimesnelerin vâki‘ olan ihbârlarında merkûm Hâcı Süleyman mezbûr Mehmed’in pederi Casım ile kendüsünden eşyâ-yı mezkûreyi taleb eyledikde ya eşyâyı götürüb sana teslîm ederiz yâhûd kırk guruş parasını viruruz dedikleri kaza-i mezkûrdan südûr-ı istintakda müderic olub merkûmun buraca tutulan istintakında sûret-i inkârda bulunmuş ise de inkâr-ı vâk‘âsı i‘tibâra şâyan olamayub eşyâ-yı mezkûreyi ber-takrîb dükkân yarığından ahz itmiş olduğu kaza-i mezkûrce tutulan istintakından tahakkuk itmiş ve merkûmun bu bâbda fi‘il-i sirkâte ictisârı dükkânı kırmak veyâ delmek veyâ (--) ile aşmak gibi hâlât ile olmadığı cihetle hakkında sârik-i cezâ ve mu‘âmelesi iktizâ edemeyeceğinden ancak cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz otuzuncu maddesi ahkâmınca ahz cezâsını mürtekib olub üç mâhdan bir seneye kadar habsi lâzım gelmiş olmağla mezkûr kırk guruşun kendüsünden ba‘de’l-tazmîn tevkîfi olan fî 11 Zi’l-hicce sene (12)88 târîhinden i‘tibâren dokuz mâh müddetle habsine karar verilerek hükm-i mezkûr kendüsüne de tebliğ kılınmış olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 25 Cemâziye’l-âhir sene (12)89 ve fî 17 Ağustos sene (12)88.

Numero 132

Fî (--) Rebiü’l-âhir sene (12)89 târîhi ve yüz seksen iki numerolu Birecik kaimmakâmlığından vürûd idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan ve bâlâsı mazbatalu ‘arzuhâl ile on beş kıt‘a tapu sûretinde hâvî varaka mutâla‘a-i güzâr ‘acizânemiz olub mugâd Birecik kazası muzâfatından Elifoğlu nâm karyede on beş kıt‘a kırk kîlelik araziye Şazoğlu Mahmuda bin Velid (--) sene hâvîen mutasarrıf olageldiği hâlde guzerân iden seksen beş târîhinde müteveffâ Şeyh Müslüm Efendi’ye sekiz yüz guruşa ferâğ itdiğini müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin vâris-i vekili Şakir Efendi tarafından ibrâz olunan tapu varakalarında nümâyan ise de merkûm

Şazoğlu ferâğını inkârda bulunduğunu (--) ile istîzân-ı ma‘lûmeden ‘ibâret olub merkûm Şazoğlu Mahmud ile teblîğ-i keyfiyet olundukda burada dahi ferâğını inkâr ile hâlen arazi-i mezkûraler taht-ı tasarrufunfa olduğunu ifâde ve beyân iderek li-ecli’l-mehâkime (--) şürût-ı tenerrüde tevfîkan bu cânibe celbini istid‘â ve ol-vechle bâ-kefâlet muğbere (?) virmiş olduğu sened ahz ve hıfz kılınmış olmağla müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin dahi ve vârisi dinilan mûmâ-ileyh Şakir Efendi’nin bu cânibe ‘arz ve irsâli zımnında Birecik kaimmakâmlığından emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 27 Cemâziye’l-âhir sene (12)89 ve fî 19 Ağustos sene (12)88.

Numero 133

Fî (--) Cemâziye’l-evvel sene (12)89 târîhi ve üç yüz yirmi üç numerosuyla merkûm Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i ‘âlîsinden şeref-südûr idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu emirnâme-i vilâyet-penâhi ile beşinci ordu-yı hümâyun müşîriyet-i celîlesi merbût tahrîrât-ı ‘âlîye me’âli mugâd-ı ‘âlîsinde Urfa’ya tâbi‘ Harran nâhiyesi kur‘â bakâyâsının celb ve (--) me’mûren gidrn Yüzbaşı Süleyman ve Said (--) neferât-ı ‘askeriye haklarında nâhiye-i merkûm ahâli-i mücetmi‘si tarafından vukû‘gelan harekât-ı serkeşan (?) mütecâsirlerinin ve (?) idecek töhmetleri derecesinde göre icrâ-yı mücâzatlarıyla neferât-ı merkûmenin ahz ve (--) esbabının istihsâli ‘arz ve fermân buyurulmuş bu husûsa dâir meclis-i ‘acizânemizce bir gûnâ mu‘âmele cereyân itmeyub fakat ‘asker-i redîfe-i hazret-i şahâne Binbaşı Refiklü Abdullah Kamil Efendi’nin fî 5 Rebiü’l-evvel sene (12)89 târîhli takdîm-i pişgâh-ı hazret-i mutasarrıfîleri kılınub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan müzekkeresinde ‘asker-i bakâyâ ve firârisinin derdestine me’mûr bulunan Yüzbaşı Fetonlu Süleyman Efendi ile ma‘îyetinde bulunan mezkûr Aysa’ya nefs-i Harran karyeli Hamadi nâm şahıs itâle-i dest ve lisân iderek hatta urmuş olduğu ve ifâde olunması üzerine merkûm Hamadi celb ile mûmâ-ileyh Süleyman Efendi hazır bulunduğu hâlde istintak-ı lâzımeleri icrâ olundukda merkûm Hamadi’nin (?) birâderi Mustafa ‘asker firârisi olub me’mûr-ı mûmâ-ileyh tarafından taharrî ve kendüsünden tahkîk olunmak üzere mûmâ-ileyh Süleyman Efendi tarafından da‘vet olundukda icâbet itmeyub yedinde bulunan mesâsını omuzuna alarak (--) doğru gidiyoru diyerek Arabça kendü kendüne bir takım söylenmekde iken mûmâ-ileyh Süleyman Efendi her ne kadar kendüsünü tutmak istemiş ise de mezbûr mesâsı ile

karşı koyub muahharen nefer-i merkûman Aysa kendüsünü derdest ideriken neferin omuzuna mesâsi ile darb itmiş olduğu mûmâ-ileyh Süleyman Efendi tarafından ifâde ve beyân ve keyfiyet merkûm Hamadi'den istifsar olundukda nefer-i merkûm kendüsünü tüfenk dipçiğiyle haylice vurması üzerine zaruri ... karşı verup kazaran omuzuna dokunmuş olduğunu li-ecli'l-istintak ikrâr ve i'tirâf idub kendüsüne terbiye ve emsâlina 'ibreten (--) olmak üzere cezâ kânunnâme-i hümâyunun lede'l-mürâca'a me'mûriyetinden birini veyâ 'asları nizâmiye ve zaptiyiden bir nefer-i me'mûriuyetlerini icrâda iken veyâhûd icrâ itdikleri esnâda (?) me'mûriyetinden dolayı harbe cerâin iden olur ise velev bilâ-silâh olarak eser-i cerh zuhûr itmesiyle altı aydan iki seneye kadar habs olunur deyu yüz on dördüncü madde de musarrah olub merkûm Hamadi'nin bend-i mezkûra tevfîkan ve târîh-i tevkîfi olan fî (--) Rebiü'l-evvel sene (12)89 târîhinden i'tibâren altı mâh müddetle habsine hüküm ve karar virildiği fî Gurre Cemâziye'l-evvel sene (12)89 târîhli takdîm kılınan mazbata-i 'acizânemiz kaydında müstebân olub ve bundan başka meclis-i 'acizânemizce bir gûnâ cereyân mu'âmele ve ihbâr-ı vukû'âta mebni (?) zuhûr-u bâb olunâmamış olmağla emirnâme-i mezkûra de emir-û fermân buyurulan kur'â bakâyâ derdesti husûsuna dâir lâzım gelan mutâla'atın meclis-i irâdeye havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 29 Cemâziye'l-âhir sene (12)89 ve fî 21 Ağustos sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Sayfa 153

Numero 134

Zabıtanın işbu jurnâl-i mugâddînde Eskici esnâfından Mustafa'nın oğlu Halil esnâf-ı merkûmeden Salih nâm kimesne darb ile başından ve burnunun üzerinden cerh ve şikest itmiş olduğu beyânından 'ibâret olub tarafeynin celbiyle icrâ-yı istintaklarında merkûm Halil şâkirdi ma'rifetiyle fürûht ettirmiş olduğu bir çift çizmeyi yedi guruş on pâreye merkûm Salih iştirâ ideriken mezbûr şâkerdesinin üstadın pâresi yokdur bu cizmeleri neriden alıvirmiş olduğunu merkûm şâkird gelub kendüsüne haber vererek buna mebnî merkûm Halil dükkânından kalkub mezbûr Salih'in dükkân komşusu mehmed'in dükkânına gelerek hakkımda böyle lâkırdı söyleyen kimdir deyu mezbûr Salih ile münâza'a ve hatta kendüsüne bir tek aykkabı

dahi atmış olmasıyla merkûm Salih tarafından dahi muşta ile darb olunub tabîb-i belde tarafından virilan merbût raportda beyân olunduğu vechle başının ve yüzünün üzerinde birer barmak mikdârı şikest olduğu halâsına istintaklarıyla erbâb-ı ma‘lûmâtdan ikâme olunan Eskici Mehmed ve Ahmed ve Mamo ve Abdullah nâm kimesnelerin ihbârlarıyla tahakkuk idub mugâd-ı istintaka nâzaran her ne kadar mezbûr Salih tarafından merkûm Halil’in başı ve burnu üzeri cerh ve şikest olunduğu tahakkuk itmiş ise de esâsi darb ve münâza‘a olan merkûm Halil’den südûr iderek ikisi dahi kabâhatlı bulunmuş olduklarından cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesine tevfîkan ve târîh-i tevkîflerinden i‘tibâren birer hafta müddetle mahbûsiyetlerine meclisce karar verilerek merkûm Salih’in mukaddemâ tevkîfi olan üç günün ba‘de’l-tenzîl mesârif-i cerrâhiyesiyle dört gün daha habsiyle merkûm Halil’in dahi bir hafta husûsunun cânib-i zabıtaya havâle buyurulması bâbında fermân. Fî 24 Cemâziye’l-âhir sene (12)89 ve fî 16 Ağustos sene (12)88.

Numero 135

Ashâb-ı ‘arzuhâl Aroş ve Zo ve Cerco nâm kimesneler Süryâni milletinden olub bundan akdem İşkire karyesinde kâin kendü bağlarında bulundukları hâlde bağ komşularından Dellal Şemo’nun hemşiresi Safiye’ye fi‘il-i şenî‘ itmek kasdıyla mezbûraye tasallut itmişler ise de esbaba (--) (--) fi‘ile çıkaramamış oldukları üzerine mezbûra Safiye ve hemşiresi Şemo ikisi birlikde olarak merkûm Aroş ve Zo ve Cerco’nun hânelerine gelub vâlideleri İnci ve merkûm Aroş’un zevcesi Meryeme’inin uşakları bize cebren fi‘il-i şenî‘ itmek üzere mâdem ki tasallut eyledi biz dahi işbu kazganı (?) fercine sokacağız diyerek mezbûraleri darb dahi merkûm Meryeme darbdan nâşî iki bıçak ile çocuğunu iskât itmiş olduğunu dahi iddi‘âda bulunmuş ise de muahharen keyfiyet (--) darb cihetinden olmadığı kayınpederi Apo tarafından ifâde ve beyân olunmuş ve merkûmunun mezbûraye Safiye’ye cebren fi‘il-i şenî‘ tasallutunda bulundukları iddi‘âsı kendülerden istifsar olundukda iddi‘â-yı vâk‘âyı inkâr ile güyâ içlerinden merkûm Cerco mezbûra Safiye ile fi‘il-i şenî‘ mu‘âmelesinde bulunur iken tesâdüf eylediklerini ve ânın üzerinemezbûrenin yanına gitmelerine mebnî ses ve şamâta eylediğini beyân ve tezkâr da bulunmuşlar ise de merkûmunun mezbûra hakkında vâki‘ olan işbu isnâd ve töhmetlerinde mücerred mezbûrenin hetk arazını mûceb olduğu gibi vâki‘ olan mutasallutlarından nâşî mezbûrenin burnunda ve gözünde görünen yara ve bere eserleri tasadîk-i iddi‘âya

karine-i kavîyeye bulunmuş olduğundan cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz doksan sekizinci maddesi ‘ilâvesi medlûlunca böyle cebren fi‘il-i şenî‘ icrâsına tasaddî idub de yed-ihtiyârında olmayan esbâb (--) (--) fi‘il-i şenî‘ çıkmamış olur ise üç aydan âfil olmamak üzere habs cezâsiyesiyle mücâzât olunur bend-i mezkûrda musarrah olub merkûmun dahi bend-i mezkûrda tevfîken ve târîh-i tevkîfleri olan fî 26 Ağustos sene (12)88 târîhinden i‘tibâren üç mâh müddettle mahbûsiyetleri ile mezbûra Meryeme ve Naci’yi darb itmiş oldukları dahi lede’l-istintak tahakkuk iden mezbûra Şemo ve hemşiresi Safiye’nin dahi yüz yetmiş dokuzuncu madde-i kânunîyeye tevfîkan ve târîh-i tevkîflerinden i‘tibâren on beşer gün müddetle mahbûs oldukları mahalle muhtarı hânesinde habsen tevkîfleri ve bu husûsda zî-medhâl oldukları haber virilan Yakub ve Cebor’un dahi firârî bulunduklarından celbleri husûsu tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân. Fî Gurre Şa‘bân sene (12)89 ve fî 21 Ağustos sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Numero 136

Suruç kaimmakâmlığının fî 17 Cemâziye’l-evvel sene (12)89 târîhli işbu tahrîrâtıyla bâlâsı i‘lâmlu merbût ‘arzuhâl müeddâları bi’l-mütâla‘a Urfa ahâlisinden (--) oğlu Ali Ağa’nın bir re’s al kısrağıyla nefs-i Çaykuyu karyesinden İmâm’ın bir re’s duru mesrûk espleri yedlerinde görülmüş (--) ahâlisinden Canbaz Arab Ayor’un oğlu Mehmed ile Urfa’ya tâbi‘ Cümeyle ‘aşiretinden Halef el-Kanem nâm şahıslar tahte’l-hıfz buraya gönderildikleri beyânından ‘ibâret olub tarafeynin meclis-i ‘acizânemize celbiyle icrâ olunan istintaklarında müdde‘î-i merkûm Ali’nin iddi‘âsı üzerine üç mâh mukaddem Dögerlü nâhiyesinde tâbi‘ Dodaş karyesinde müdde‘îde bulunan bir re’s al kısrak ile arkasında bulunan bir yaşında bir re’s esp sirkât olunub taharrî ideriken merkûman Mehmed ile Halef el-Kanem nâm kimesneler ‘Âyntâb’a götürmüş olduklarını haber aldığımda der‘âkîb ‘Âyntâb (--) merkûmanı hükümete ihbâr ve ol-vechle celb ittirulub hükümetçe kendülerinden istifsar olundukda mezkûr espi İdlib kazasında dört yüz guruşa fürûht eylediklerini ikrâr itmeleri üzerine yedlerinde bulunan diğer bir re’s duru kısrak ile kendülerini li-ecli’l-mehâkime kaza-

yı mezkûr bu cânibe göndermiş olduklarından icrâ-yı iktizâsı matlûbumdur deyu iddi‘â ve keyfiyet merkûm Halef el-Kanem’den istifsar olundukda merkûm Mehmed Beni Zeyd ‘aşiretinden Samo nâm kimesne kendüsüne esp sirkât itmek üzere yedi yüz guruş i‘tâ itmiş olduğu misillû (?) merkûm Samo vefât eylemesine mebnî bu zararı sen çıkaracaksın diyerek ikisi birlikde gidub mezkûr Doraş karyesinde mezkûr Ali’nin al kısrağıyla bir re’s ester tayını ve mezkûr Çaykuyu karyesinde merkûm İmâm’ın bir ras duru kısrağını sirkât iderek bu bâbda götürmüş olduğunu ikrâr ve i‘tirâf eylemiş ve keyfiyet merkûm Mehmed’den istifsar olundukda merkûm Halef el-Kanem kasablık (?) (--) yedi yüz kırk beş guruş akçe virub muahharen akçesini taleb eyledikde akçesine mukâbil bir def‘a mezkûr duru espi ikinci def‘a al kısrağı götürmüş ise de birisinin seni ve diğerinin bahâsı çok olduğundan uyuşmayub ‘Âyntâb’da fürûht itmek üzere birlikde ‘Âyntâb’a gitmiş olduklarını beyân ve ifâde itmiş ise de merkûm Mehmed mezbûr Halef el-Kanem’in hânesinde her vakit oturubda (--) ve esp sirkât itdirmek içün merkûm Halef akçe virdiğini ikrâr eylediğini görmüş ve işitmiş olanlardan işçinin Ali Ahmed ve Cuma nâm kimesneler münferiden ve muvâceheten ba‘de’l-tahlîf ihbâr itmiş olduklarından bu bâbda merkûmun inkârına mahal kalmayub merkûm Halef el-Kanem ile birlikde olarak bi’l-fi‘il sirkât ictisârı tutulan istintak ve ihbârat-ı vâk‘â ile (--) itmiş ve mezkûr iki re’s kısraklar mevcûd olub ‘Âyntâb yedlerinden bi’l-ahz ashâbına istirdâd kılınmış olmağla cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz yirmi dördüncü maddesi ahkâmınca bu misillû büyük ve küçük (--) ıtlâk olunan her cins hayvânatı sirkât idenler bir mâhdan bir seneye kadar habsiyle mâl-ı mesrûk mevcûd olduğu hâlde (--) sûretde kıymeten tazmîn ettirilir deyu bend-i mezkûrda musarrah olmağla merkûm Halef ve Mehmed’in dahi târîh-i tevkîfleri olan fî 17 Cemâziye’l-evvel sene (12)89 târîhinden i‘tibâren(--) mâh müddetle habslerine karar verilerek hükm-i mezkûr kendülere de tebliğ kılınmış olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 27 Şa‘bân sene (12)89 ve fî 17 Ağustos sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Sayfa 154

Numero 137

Urfa Ermeni milleti murahhaslığından vürûd iden fî 27 Sefer sene (12)89 târîhli işbu müzekkeresi meclisce bi'l-mütâla'a hülâsa-i mugâddında Hıristiyan milletinden günde bir iksi İslâm tarafından darb olunduğu ve Hıristiyan'ın İslâm'da alacağı olduğu hâlde tahsîl olunâmadığı ve alacak da'vâsı içün hükümete 'arzuhâl virildikde bir şey ile sâlih ettirildiği ve bi'l-'akis İslâm'ın alacağı olduğu hâlde bunun cebren eşyâsı fürûht eylediği ve meni'l-cümle Karakaşoğlu Bediros'un Harran karyesinde (--) Haydar Ağa tarafından müdâhele olunan hizmetlerinden dolayı hükümete iki kıt'a 'arzuhâl takdîm eylediği hâlde da'vâsına bâ-beyân (?) ve hikâye olunmuş hâlbuki sâye-i (?) (--) hazret-i şahânede bâb-ı hükümet cümle hakkında meftûh olub ma'ân (?) gayr-ı Müslüm her kim olur ise olsun ve her ne dürlü da'vâları bulunur ise bulunsun cebr ve gadrdan ârî ve sahâbet olarak şer'î-şerife ve ve kânun-ı (--) tevfîkan fasl-ı rû'iyet olunageldiği hâlde harmanları (?) bilâ-mûceb zabt olunmuş dinilan Karakaş Bediro ise henüz iki üç günden beru hükümet-i senîyeye 'arzuhâl takdîmi iderek bunun emsâli olan Harran Şeyhzâdeler tarafından Dede Haydar Ağa üzerine on beş gün mukaddem 'arzuhâl virilub icrâ-yı mehâkimeleri derdest bulunduğu hâlde merkûm Bediros'un bu husûs-ı mehâkimesinde daha önce bakılmakda bulunmuş ve İslâm tarafından darb olunmuş dinilan Hısristiyanlar ve Hıristiyân'ın İslâmda alacağı olduğu hâlde tahsîline bakılmadığı beyân olunan ve alacak da'vâsı içün hükümete 'arzuhâl virildikde bir şey ile sâlih ettirildiği (?) hikâye kılınan ve bi'l-'akis İslâm'ın Hıristiyân'da alacağından dolayı medyûnun eşyâsı cebren fürûht olunan kimler olur ve ve kefîl-i da'vâdan 'ibâret bulunduğu ve bu misillû mazrub ve gerek medyûn taraflarından ne vakitde ne târîhde hükümete 'arzuhâl ve ifâde hâl olunubda da'vâsına kimlerin olduğunun ta'yîn ve tasrihi ve olduğu hâlde murahhas-ı mûmâ-ileyhin işbu müzekkeresinde merkûm Bediros'un harman da'vâsından başka kimesnenin celb ve mehâkimesini mûceb bir şey görünememiş olduğuna dâir tarafına mevcûd emirnâme-i 'âlîlerinde şeref-tastîri iktizâ ider olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî (--) Ramazan sene (12)89 ve fî 19 Şevvâl sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Numero 138

Birecik kaimmakâmlığının fî 7 Sefer sene (12)89 tariihi ve yüz seksen sekiz numerolu işbu merbût tahrîrâtıyla zîri mazbatalu istintak-ı müeddâları (--) ve tedkîk olundukda hülâsa-i mugâddî kaza-i mezkûr sâkinlerinden Merkebci Vahabe'nin oğlu Mehmed târîhden çend mâh mukaddem celb iken sefirinden (?) hîn-i mevrûdlarında kendüsü bir tarafda kalarak üzerinde bir 'aded hurç bulunan merkebine Hâcı Şakıb Efendi haber idene kadar Murec oğlu Mehmed ve Bizib'e kadar İbrahim'in oğlu Mehmed râkib olub mezkûr Nizib hîn-i nuzûllerinde merkeb-i mezkûr hurç ile (?) berâber diğer Merkebci Fettah'a teslîm olunarak Hâcı merkûm Mehmed'in müte'âkiben fusûlünde heman hurç-ı mezkûra bakub bir 'aded beyâz çakı derûnunda bulunan iki bin altı yüz otuz iki guruş emânet akçe zâyi' olduğundan merkûm Mureçoğlu Mehmed'in merkeb-i mezkûra bir müddet rakib olması ve Nizib'e hîn-i vusûllerinde bu merkeb mekr ider dimesi ve zâyi'at-ı mezkûra Hâcı tarafından hîn-i taharrî de belki (--) düşmüştür gider bulur getürürüm dimesi hakkında emâre-i kavîyeye ittihâz olunarak meblâğ-ı mezkûrun kendüsünden tazmîn edilmesi beyânından 'ibâret olub olan müdde'î-i merkûm hurç derûnundan zâyi' olmuş didiği bir çakı emânet akçe kaç guruşdur (--) olduğu ve cebinde (?) kimes teslîm itmek üzere Birecik'de kimsen aldığı ve ne cins akçe olduğu takdîr da'vâsında tasrîk kılındığı misillû muahharen emânet çakı zâyi' olmuş deyu hîn-i taharrînde benim hurcumda bir emânet çakı vardır işte o dahi zâyi' olmuş taharrî itmek demiş iken hurç derûnundan şâ'îre içünde üç 'aded emânet çakı daha çıkmış olduğu hâlde buralarının lâyıkıyla tedkîk ve istiknâh edilmediği ve zâyi' olmuş dinilan akçe siyah çakı derûnunda ağzı kınnab ile bağlı ve mâhmur olarak muahharen o misillû bir 'aded tütün çekisi (?) hurç derûnunda görülerek bu çıkanlar müşâbeheti cihetle zâyi' olmuş dinilan çakı işbu tütün çekisi (?) olmak iktimâli olduğu hâlde yalnız müdde'î-i merkûmun ne (?) mücerrediyle iki bin altı yüz otuz iki guruş merkûm Merucoğlu Mehmed'den heman emâre ile tazmîni münâfî-i 'adil ve hakkı olacağından ba'de'l-tahkîk merkûmun üzerine sâbit olub da tazmîni iktizâ eylediği hâlde merkûm cezâ kânunnâme-i hümâyunun bend-i mâhsusuna tevfîkan cezâ dahi görmesi lâzım geleceğinden buralarından (--) olmadığı merkeb-i mezbûra ise merkûm Merucoğlu Mehmed ve Molla İbrahim'in oğlu Mehmed râkib oldukları gibi Nizib'e hîn-i vusulünde merkeb ile hurç Merkebci Fettah'a teslîm olunub bu sûretle (?) merkûmların cümlesine su'âl vârid olmak usûl-u vâk'âda iktizâsından olduğu hâlde

istintak-ı mezkûr kâ‘îde-i (--) olduğundan keyfiyetin bilâ taraf tekrâr tahkîk ve tedkîkle netice-i hâlin bâ-mazbata bu cânibe ‘arz ve inhâsı zımnında istintaklarının ‘iâdesiyle ba‘demâ tanzîm olunacak mazbatalara de‘âvî imzâsı konulması lâzım geleceğinin emir-û iş‘ârı zımnında tahrîrât tahrîrât müdürlüğüne havâlesi bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî (--) Ramazan sene (12)89 ve fî 19 Şevvâl sene (12)88.

Numero 139

Fî (--) (--) sene (12)89 târîhi ve iki yüz on numerosuyla müveşşah Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i ‘âlîsinden şeref-südûr idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi me’âl-i ‘âlîsinde Birecik kazasına tâbi‘ Kergez karyesinde mutasarrıf oldukları araziye (--) Mirkelâmzâde Ali Bey ve Cafer Efendi buyûca müdâhele eylediklerinden men‘-i müdâhelelerini müsted‘î Şeyho ve Mehmed’in i‘tâ eyledikleri ‘arzuhâl leffen irsâl kalunduğı ve husûs-u mezkûr olunca Birecik kaimmakâmlığına yazılmış olduğu beyân-ı ‘âlîsiyle merkûmların müdâheleleri buyûca olduğu tahakkuk ider ise mün‘aller (?) ve keyfiyetin iş‘ârı irâde ve fermân buyurulmuş ve keyfiyet müsted‘î arazî üzerinden ‘ibâret olub ve tarafeynin Birecik ahâlisinden bulunmalarıyla ol-emirde mahali kaimmakâmlığında fasl ve rû’iyet icâb ider(?) ve musâhatdan olunmağla keyfiyet Birecik kaimmakâmlığından bi’l-havâle bu kere cevâben vürûd idub sûret-i musaddakası leffen takdîm olunan fî 21 Cemâziye’l-âhir sene (12)89 târîhi ve yüz seksen üç numerou mazbata müeddâsında karye-i mezkûra tahminen iki yüz seksen beş kîle beder (?) isti‘âb ider araziden ‘ibâret olarak müdde‘î-i merkûman Şeyho ve Mehmed nâm kimesneler bilâ sened yirmi otuz seneden beru zirâ‘atçisi olub hak-ı kararları sâbit olduğu hâlde mûmâ-ileyh Ali Bey ve Cafer Efendiler taraflarından müdâhele olunduğu beyân ve mûmâ-ileyh cevâbında karye-i mezkûra arazileru tahminen üç yüz kiliden ‘ibâret olarak zirâ‘ dahi olanlarının (?) zirâ‘atçileru olduğu hâlde ber-vech-i (--) seksen beş târîhinde ‘atîk tapu senedden tecdîd tapu itmiş olanlarına (?) ma‘lûmât-ı kâmileleri dahi olduğunu beyân ile zirâ‘ merkûm tarafından iddi‘âlarına mutâbık muhbir ikâme olunâmadığı hâlde mûmâ-ileyh tarafından ikâme eyledikleri iddi‘âlarına sûret-i muvâffakatında bulunmuş olduğu mazbata-i mezkûra hâkî olub bu bâbda mahali kaimmakâmlığında ceryân iden mu‘âmele minvâl-i muharrer üzerine bulunmuş olmağın sûret-i mazbata-i mezkûranin leffiyle keyfiyetin cânib-i

‘âlî-i vilâyete ‘arz ve istid‘âtı ma‘rifetde ve her hâlde fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 4 Şa‘bân sene (12)89 ve fî 25 Ağustos sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Numero 140

Kaimmakamlığından cevâben fî 4 Şa‘bân sene (12)89 târîhli vürûd iden işbu müzekkere Serap’a mutâla‘a olundu babası Terseb’in bekâsını düşürmüş olan (?) Urfalı Hâcı Cuma’nın oğlu Ahmed ile bi’l-istintak mehâkimeleri icrâ olundukda merkûm Ahmed fakat mezbûra babasının (--) tutmuş olduğundan iki yüz on dördüncü bende tevfîkan yirmi dört sa‘at müddetle habsine karar verilerek hükm-i hâvî (--) zabıtaya virilmiş olduğu ve Kuzgancı Mukaddes Aroş’un oğlunun on beş mâhdan beru icrâ olunmamış dinilan hatta (--) ise katili ber-vechle ma‘lûm olmadığından maktûl-i mezbûrun katil bulunduğu Çölmekçi karyesi ahâlisi üzerine şer‘ân nizâmen lâzım gelan dîn-i kassâmeyi hâvî tanzîm olunan i‘lâm-ı şer‘î ve mazbata ve istintaknâmesi Haleb vilâyet-i celîlesine takdîm kılınarak henüz cevâb-ı ‘âlîsi gelmediği ve Kahveci Mardo’nun oğlunun katil-i da‘vâsında ise Hâcı Kürdo’nun oğlu Hasan üzerine madde-i katil iddi‘â ve tutulan istintakında müdde‘î tarafından madde-i katile yalnız bir muhbir ikâme olunması üzerine merkûm dahi (?) bidâyet da‘vâdan şimdiye değin mahbûs bulunduğu ve Timurcu Arobet’in poşu ve külâhı gâib idub kendüsünü darb itmiş dinilan kimesne ise sekiz ve on yaşında bir çocuk olduğunu da‘vâcısı dahi esnâ-yı muvâcehelerinde tasdîk iderek mezbûr çocuğun cezâ kânunnâme-i hümâyunun kırkıncı maddesi ahkâmınca cezâdan mâ‘füv olub bâ-kefâlet velisine (?) teslîmi lâzım geldiği cihetle ‘amucası kefâletiyle zabıtadan velisine (?) teslîm kılınub ve merkûmun gâib olunmuş ve virdiği elli guruş kıymetlu (--) keıymetini isbât edemediği hâlde mezbûr çocuğun ‘amucâsı tarafından on beş guruş alınub virilmek üzere merkûm Aroş’a teklif olunmuş ise de kabul itmediği ve çend günden beru bilâ sebeb mahbûs olması lâzım gelan (?) Mukaddes Tavo’nun oğlu Bederas’un Urfalı Abuzere bin altı yüz guruş vireceği olduğu şer‘ân üzerine sâbit iderek henüz dört günden beru i‘lâm-ı şer‘î mahbûs bulunduğu ve on iki mâhdan beru mahbûs dinilan Kahkeci karabet’in şimdiye değin (?) öyle tûl müddet mahbûs olmayub ancak Münûfer’in vekili Soki Efendi’ye bâ-i‘lâm-ı şer‘î ve mazbata virecek olan üç bin (--) guruşdan dolayı ta‘annüden kendü kendüne habs itdirmekde

olduğu hâlde emvâl ve eşyâsının tahkîkat içün nefsinin (--) tahliye pusulası dünki gün zabıtaya virildiği ve Halef Kesber'in Hâcı Kâmilzâde Mehmed Bakır Ağa ile olan hâne (--) dolayı bundan akdem vukû' bulan mehâkimelerinde mûmâ-ileyh Mehmed Bakır Ağa'nın yedinde bulunan i'lâm-ı şer'î ve evrâk maddeleri (?) meclisce mutâla'a olunarak keyfiyet mehâkime-i şer'iyyeye havâle olunduğu hâlde müdde'î-i merkûm bırakub savuşmuş ve murahhas (--) tarafından bu bâbda beyân ve hikâye olunan (--) hiç birisinde (--) ve (--) sahâbet ve 'azîmet vukû'götürülmemiş olduğu hâlde bu vechle mahal ve mûcebsiz vâki' olan iştikâ yollu beyân ve hikâyesi ber-vechle şayet kabul olunâmayacağına ber-mivâl muharreriden bahisle tarafına cevâb emirnâmenin tastiri tezekkür kılınmıştır olbâbda. Fî 4 Şa'bân sene (12)89 ve fî 25 Ağustos sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Sayfa 155

Numero 141

Ashâb-ı 'arzuhâl Abdullah ve Osman ve Şeyho ve Hamed nâm şahıslar Urfalı Hâcı Abbaszâde Mehmed Ali Ağa'nın bundan akdem giceleyin hîn-i (?) istintak üç mâhı mütecâviz tevkîf kılınmışlar ise de istintaklarında icrâ olunan medâr-ı hüküm olur haklarında şimdiye değin bir emâre (?) lede'l-istintak anlaşılmış olmağla yine ba'de-mâ hafî ve celî ahvâl-i sâbıka (--) tahkîk olunmak ve müdde'î tarafından medâr-ı hüküm ve delâil ibrâz olunduğu hâlde icâbına bakılmak üzere şimdilik merkûmların nefsine kefîlen (?) kavîyeye alınarak tevkîfinden salıverilmelerine. Fî 8 Şa'bân sene (12)89 ve fî 28 Ağustos sene (12)88.

Numero 142

Bu def'a Türkman celâbında vukû' bulan hâdisiden dolayı Şemer 'aşiretinden Acil el-Zeydan ve sâir lâzım gelanlerin icrâ olunan istintakları 'asker-i nizâmiye-i cânib-i şahâniden cerihân vefât iden maktûl Ali Onbaşı'yı merkûm Acil'in kölelerinden siyah benizli sakallı zenci köle mızrakla darb ve katil eylediği lede'l-istintak anlaşılmış olub bu bâbda merkûm köle her kim ise celbi lâzım olduğundan merkûmun uslûb-ı hâkîyâne ile behemehâl derdest ve celbi ve işbu vukû'tın ba'zı istizahı zımnında Rum Kal'a'da bulunan Meşhur 'aşireti şeyhi Şeyh Şerif ile bu vâk'âda iki re's kısrakları cerh ve merd (?) olan Alo el-Reşit ve (--) inine ve Meşhur

‘aşireti ihtiyârlarından iki üç nefer söz anlar ve bilirlerinin dahi celbi husûsunun cânib-i zabıtaya emir-û havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 8 Şa‘bân sene (12)89 ve fî 28 Ağustos sene (12)88.

Numero 143

Rütbetlu Aramn Bey’in vekîlleri Hoca Hızır ve Abor taraflarından virilub fî (--) Cemâziye’l-evvel sene (12)89 târîhli meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu merbût ‘arzuhâl Mozas Mercerihyan karyesi zirâ‘iyle müvekkilleri mûmâ-ileyh meyânelerinde münâza‘a kayd olunub geçen de ma‘rifet-i şer‘î ve meclis ile da‘vâsı (--) fasıl olunan araziye icâb iden şa‘ir ve hınta tohumu mîr-i mûmâ-ileyh tarafından olmak üzere müşterekân (?) zirâ‘at eylemek içün mebâdî-i münâza‘ada meclis-i idâre huzurunda bi’l-mukâvelesinde teslîm olunduğu hâlde şimdi de zirâ‘-yı merkûmun mukaveleden (--) âhir kimesnelerden aldıkları tohumla zirâ‘ ve hâsıl itdikleri hınta ve şa‘ir mâhsûlâtından müvekkil-i mûmâ-ileyh hisse vermemek sevdâsında bulunduklarından icrâ-yı icâbı istid‘âsından ‘ibâret olub vâk‘â zikr olunan zâhiri meclis-i idâriden musaddak sened-i mezârî‘nin tarafeynin yedlerinde bulunan (--) huzur-i ‘âlî-i mutasarrıfîlerinde meclisce lede’l-mutâla‘a tohumunu (?) şürût-ı da‘vâcı hâvî ve musaddak olduğu gibi da‘vâ-yı mezkûr dahi lede’l-mehâkime faysal-ı bezîr (?) olarak zirâ‘-yı merkûm şer‘ân ve kânunen buyûca ma‘ârifiden men‘ olundukları cihetle arazi-i mezkûra müvekkil-i mûmâ-ileyh taht-ı tasarrufunda olduğu beyân iderek zirâ‘-yı merkûm ise sened-i mukâveleyi bi’l-fi‘il icrâ itmeleri cihetle zirâ‘ olunan şa‘irin rub‘u ve hınta hâsılatının nısfı ber-mûceb mukâvele mîr-i mûmâ-ileyh tarafından râci‘ olmak lâzım gelur ise de çünkü zirâ‘yı merkûmun fukaradan olub zirâ‘ tohumu dahi kendü malları olmadığı hasebiyle tamamen şürût-ı mukâveleyi icrâ-yı tağrîrinde ellerinde mâhsulden pek cüzvili şey kaldığı kendüleri bi’l-vücûh mağdur ve perişan olacakları ve mâ‘mâfih bunlar haylu vakitden beru arazi-i mezkûrede (--) zirâ‘ ve harâset iderek (--) mutasarrıf-ı mûmâ-ileyh menâfî‘ne hizmet itmekde olmalarıyla haklarında takdîr-i müsâ‘ade ve (--) gösterilmiş olsa bir avucu yine arazî murasarrıfına da nef‘ ve kâideden hâli olmayacağı (--) (--) zirâ‘yı merkûme ziyâdesi mûceb olmamak üzere zikr olunan sened derûnunda münderiç nısf-ı hınta ve rub‘-ı şa‘ir kaydına bakılmaksızın ‘ale’s-seviye cümlesi gayr-ı az (?) ‘öşr-ü şer‘î mâhsul (--) bir rub‘ almak ve fakat rub‘-ı mezkûr dahi yalnız zirâ‘-yı merkûmeye (--) olunub (--) zirâ‘ ile ta‘arruz-ı hukukda mesâvî ve intîfâ‘da müşterek

bulunan tohum sâhiblerinden dahi mahsûs (--) göre nısfı bi'l-makasim (?) ahz olunmak üzere ta'adil ve tasviyesine bi'l-ittîfâk karar virilub ber-minvâl muharrer mîr-i mûmâ-ileyh tarafına 'âid olacak bir rub' hâsılâtın mikdâr ve kıyâsı şimdilik meçhul olub ilerude (--) harmanlarının ref'inde hâsılât-ı vâk'ânın mikdâr-ı (--) göre takdîr olunacak kıymet-i (--) lâzım gelan harç mazbatası dahi ba'de-mâ ve istîfâ kılınması tezekkür olunmuş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 8 Şa'bân sene (12)89 ve fî 28 Ağustos sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Numero 144

(--) henüz İbrahim Halilzâde Hâcı tarafından takdîm olunub fî 15 Sefer sene (12)89 târîhli meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan işbu 'arzuhâl me'âli Dögerlü nâhiyesine tâbi' Mercerihân karyesinde vâki' Rutbetlü Arman Bey'in bâ-tapu mutasarrıf olduğu bin dört yüz kîle arazinin kırk sehmden sekiz sehmine sûret-i merbûten takdîm kılınan zuhûru meclis-i irâdiden musaddak mîr-i mûmâ-ileyh (--) (--) ve mâhmur bir kıt'a sened mûcebince peder-i müteveffâ merkûmdan ırsen mutasarrıf olduğu beyânınyla arazi-i mezkûra hâsılatından mîr-i mûmâ-ileyhe 'âid olan rub'-ı hissiden sarf-ı nazar olması istid'âsından 'ibâret olub mîr-i mûmâ-ileyh işbu Mercerihan karyesine vâki' arazî da'vâsına vekîl bulunan Hoca Abur celb bi'l-muvâcehe istifsar-ı keyfiyet olundukda vâk'â mîr-i mûmâ-ileyh tarafından arazi-i mezkûr içün vekîl ise de sened-i mezkûru ne vechle ve ne sûretle müteveffâ-yı merkûm İbrahim Halil'e virilmiş olduğuna ma'lûmâtı olunduğundan (?) fasl ve hisse-i (?) da'vâyı mîr-i mûmâ-ileyh bi'z-zat vürûduna (--) eylemiş ve arazi-i mezkûraler ise defter-i hâkâni müdürlüğü cânibinde (?) gösterilmiş olduğu vechle mîr-i mûmâ-ileyh taht-ı tasarrufunfa olub geçen de ma'rifet-i şer'î ve meclisi ile da'vâları rû'iyet olunarak mîr-i mûmâ-ileyhin arazi-i mezkûraleri hak-ı tasarrufu sâbit olarak zirâ'-yı merkûm buyûca ma'ârifiden men' dahi olunmuşdu fakat sâhib istid'â merkûm Cerci'nin pederi müteveffâ-yı merkûm İbrahim Halil'den ırsen intikal arazi-i mezkûraler kırk sehmden sekiz sehme (--) görülen zuhûru meclis-i idâriden musaddak ve sâhib-i arazî tarafından sened-i mezkûr tasdîk olunmuş ise de kâ'ideten yedine tapusu virilmesi (?) cihetle rû'iyet da'vâları bi'z-zat kendüsünün derûnuna mütevâkkıf olmağla ve keyfiyet fî 14 (?) Cemâziye'l-evvel sene (12)89

târîhli mazbata-i mukaddeme-i ‘acizânemizde ‘arz ve beyân olunduğu vechle zirâ-yı merkûm tarafından arazi-i mezkûrelere icâb iden şa‘ir ve hınta tohumu mîr-i mûmâ-ileyh tarafından olmak üzere müşteriken zirâ‘at eylemeleri içün mebâdî-i münâza‘ada meclis-i idâre huzurunda bi’l-mukâvele teslîm (?) olduğu hâlde mukaveleden (--) ile âhir kimselerden aldıkları tohumla zirâ‘ ve hâsıl itdikleri hınta ve şa‘ir (--) mîr-i mûmâ-ileyh hisse vermemek dâ‘iyesinde oldukları hâlde sened-i mukâvele mû‘teber olduğu cihetle (--) nısfı ber-mûceb (--) mîr-i mûmâ-ileyh tarafına râci‘ olmak lâzım gelur iken zirâ‘-yı merkûmeye hadr-ı mûceb olmamak üzere hâsılât-ı vâk‘ânın az (?) gayr-ı ‘öşür mâhsul bâkîyesinden bir rub‘ alınmasına meclisce karar verilerek keyfiyet mazbata-i mezkûrda ‘arz ve beyân olunmuş idi ve sâhib-i istid‘â Hâcı ise mîr-i muamileyhin virmiş olduğu sened mucebibce arazi-i mezkûranin kırk sehmde sekiz sehmine tasdîki görünmekde olub mikdâr-ı mezkûr araziye zirâ‘ itdirilmiş olduğu şa‘ir ve hınta tohumu kendü tarafından virilmiş olduğundan sened-i mezkûra nazaran zirâ‘-yı merkûm misllû (--) dahi rub‘ alınmak şimdilik iltizâ itmiş hükümetden ber-mûceb sened taht-ı zirâ‘at ve harâsetinde bulunan araziye zirâ‘ olunan (?) hâsılâtdan rub‘ alınmayub kendüsüne terk ve i‘tâsıyla ba‘de-mâ mîr-i mûmâ-ileyh vürûdunda sened-i mezkûr mûcebince arazî da‘vâsına şer‘ân ve nizâmen lede’l-mehâkime faysal virilub hak kendüsünün olduğu hâlde (--) olmadığı sûretde (--) rub‘ hâsılâtı kendüsünden istirdâd olunub mîr-i mûmâ-ileyh i‘tâsı ve rub‘-ı mezkûrun muahharen mikdârı bilinmek üzere (--) tâ‘şirde iki kıt‘a defter yapılub birisi mîr-i mûmâ-ileyhin vekîli merkûm Hoca Abur tarafından (--) ve diğeri merkûm Hâcı tarafından (--) olunub yekdiğeri ‘indinde hıfz olunmasına karar virilmiş olduğundan ber-minvâl muharrer cânib-i zabıtadan bir kıt‘a tezkere tastiriyle merkûm Hâcı yedine i‘tâsı tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 8 Şa‘bân sene (12)89 ve fî 28 Ağustos sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

>>Sonraki sayfa 156 ile devam etmesi gerekirken 152 numara ile devam ettiği görülmektedir. Bu suretle sayfa sayısında yanlışlık yapıldığı anlaşılmaktadır. <<

Sayfa 152

Numero 145

Leffen takdîm-i pişgâh-ı mutasarrıfîleri kılınann istintak mutâla‘asında keyfiyet rehîn-i ‘ilm-i sâmîleri buyurulacağı vechle Urfa sancağı dâhilinde bulunan (?) ve havalisine gelub gitmekde olan ‘Aneze ‘urbânından ‘âdet-i melûfeleri vechle yekdiğeri üzerilerune olacak gazveleriyle (--) tasallutlarından ta‘addîyan vâk‘âlarının indîfâ‘ zımnında meclis-i idâriden virilan mazbata ve mâkâm-ı mutasarrıfîlerinden i‘tâ olunan (--) Urfa’da (--) ‘asker-i nizâmiye-i cânib-i şahâne birinci taburu efradından elli esterli nizâmiye elli seyyâre ‘ilâveten mezkûr Türkman celâbına sevk ve iğrâm ve Ağçekal‘a nâm mevki‘de ‘asker-i merkûmenin emir-i muhâfız zımnında ikâmet ve arâm üzerine hengâmede mahal-i mezkûra bir çârbın (?) mesâfe zürrâ‘dat Meşhur ‘aşireti hâneleri önüne gelmiş olan üç beş atlının keşfi bir nefer seyyâre (?) atlısı gönderilmesi üzerine mezkûr atlılar orada bulunan diğer dört beş neferi rüfekalarıyla birleşerek heman cem‘-i (?) vâki‘ Saluleh nâm mahale doğru firâr eylemelerine mebnî yirmi sekiz esterli ile yedi kadar mevcûd seyyâre mezkûr Saluleh nâm mahale ta‘kîb eylediklerinde meşâhir eşkiyâdan Şemer ‘aşireti reisi ve Abdulkerim’in ‘ammizâdesi Acil el-Zeydan nâm şahıs ‘adâvetle me’lûfesi olan ‘Aneze’nin gitmek üzere şuradan buradan takriben üç yüz altı başına cem‘ eylediği müşâhede olundukda ‘Aneze’nin taht-ı (--) (--) bulunduğu ‘asker-i merkûme zâbıtâni tarafından kendüsüne defe‘âtle beyân olundukda ber-vechle itmeyerek meyânelerinde tercümânlıkda bulunan tabur-ı mezkûrun beşinci bölüğün birinci onbaşısı bulunan Birecik kazası müzâfâtına tâbi‘Barak nâhiyeli Ali Onbaşı’yı kendü ‘avenesinden Merzuk nâm köleyi vâki‘ olan emir-û işâreti üzerine mızrakla darb ve cerh ettirdiği ‘asker-i şahâne mülâzımı Hüseyin Ağa ve seyyâre bölük ağası Ali Ağa tarafından fî (--) Sefer sene (12)89 târîhli cânib-i hükümete vürûd idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan mâhmur şukkalarında beyân ve hikâye olunmuş ve merkûm Acil el-Zeydan ile Merzuk nâm şahıs hükümet-i senîyece ber-takrîb ve taht-ı tevkîf alınarak icrâ olunan istintaklarında merkûm ‘Acil el-Zeydan elli altmış Şemer hâneleriyle yaranmak üzere beş altı mâhden beru re’y ve istimân (?) ile Urfa cihetine gelmiş ve mezkûr Türkman celâbı ve Harran nâhiyesi (--) rekz-i hayyam itmiş olduğu hâlde güyâ Şamiye tarafından bulunan Sebbâ ve Kadiân ‘aşiretleri nehr-i Fırat’ı geçmiş (--) doğru gazveye gelmekde olduklarını haber almış ve ‘aşiret-i merkûm mukaddemâ Cümeyle ‘aşiretinin bir mikdâr (--) gasb ve gâret eylemesine mebnî şâyed bu def‘â dahi bir tarafa îsal-ı hasâr iderler Molla hıttasıyla (--)

tasallutkarı zımnında kendü ‘aşireti ve sâiriden takriben üç yüz atlı ile mezkûr Saluleh’e tecemmu‘ eylediğini beyân ve hikâye ve hâlbu ki kendüsü elli altmış kadar hâneden ‘ibâret olub tecemmu‘ eylediği üç yüz kadar atlının ba‘zısı otuz sâ‘at mesâfe Siverek kazasından Karakeçi tarafından bulunan Şemerli ve Keys ve sâiriden merkeb olduğu ikrârı töhmetinde olub hatta atlının ileru gelanleriyle (--) müsfidin kimler olduğunu ber-vechle beyân itmeyub mücerred ‘Aneze’de (--) ile olunan (?) muhâbere ve ittîfâk eyledikleri ve gazvede isyânından haylice zâhire tedârik eyledikleri derkâr bulunuğu hâlde güyâ mezkûr Şemer ve sâir atlılar zâten Harran nâhiyesine (--) gelmiş ve kendüsünün Saluleh’e nüzûlunu haber aldıklarında bi’l-tesâdüf birleşmiş olduklarını ‘ilâve-i makâl eylemiş ve ‘asker-i nizâmiye ve seyyâre tarafından sâlifü’l-zikr meşhur hâneleri önünde görünan beş on nefer atlının neriden gelub nereye gitdikleri taharrî ve oradan Saluleh’e firârlarında yedi sekiz atlı ile yedi nefer seyyâre Saluleh’e karîb mahalde cema‘atlerini müşâhede eylediklerinde vukû‘ bulan münâza‘ada maktûl onbaşının ne vechle cerh ve katil olunduğu keyfiyet istifsar olundukda vâk‘â ‘asker-i merkûm kendülere karşı gelurler iken kendüsü bi’z-zat piyâde olarak birkaç hatvde istikbâl iderek esnâ-yı muhaverelerinde güyâ bir esterli kendüsüne neriden gelub nereye gidiyorsun ve tut bağla dimesi üzerine korkusundan ger çekilerek firâri esnâsında ‘asker-i merkûm tarafından atış eyleyub ‘aşiretlerinde Alo el-Reşit ve Hüseyin ibn Beneb zimmetinde iki adamlarıyla iki kısrakları telef ve iki kısrakları mecrûh olduğu ikrâr ve onbaşı-yı merkûmun katil-i vâk‘â ise şayet ‘asker-i merkûm tarafından endâht olunan kurşunlardan biri isâbetle katil olunmuş ve (--) ifâde ve tezkâr ile (--) cihetle ma‘lûmâtı inkâr ve merkûm Zenci Köle cevâbında ‘asker-i merkûm tarafından tüfenk endâht olundukda onbaşı düşüb maktûl olduğunu beyân ve ikrârına mebnî keşf ve tahkîk hâl-ı zımnında gönderiken azâ-i şer‘î ve me’mûriyet-i sâire ma‘rîfetle vukû‘ bulan tahkîkatında maktûl onbaşı boynunun sol tarafından harebeli mızrâk ile darb ve cerh olunub katil olunduğu ve sâlifü’l-zikr Hüseyin ve Alo nâmında kendü ‘aşireti ve sâiriden mecrûh ve maktûl görülub işitilmediği (?) gibi isimler de kimesneler dahi bulunmadığı tahkîk olunub fakat kendülerden iki kısrak telef ve bir kısrak mecrûh bulunduğu me’mûr-ı mûmâ-ileyh tarafından virilan sûreti merbût keşifnâmeden beyân olunduğu gibi maktûl-i mezbûrun cenâzesini gasl iden Molla Fazıl dahi cerh mezkûru mızrak yarası olduğunu gelub meclis-i ‘acizânemize ihbâr eylemesi üzerine keşf-i merkûm

‘amellerinden (--) olundukda iki adam telef olduğu (--) fukâra-i (?) kendüsü dahi bilmeyub ancak (--) (--) (--) bi’t-tav‘ i‘tirâf eylemiş hâlbuki merkûm Ail el-Zeydan ‘arafda maddesi ve onbaşısıyla katil-i keyfiyeti sûret-i inkârda bulunmuş ise de üç yüz atlı ile Saluleh’e tecemmu‘ ikrârıyla mübeyyin olub ve ‘asker-i şahâne ve (--) tarafından gazvenin (--) kendüsüne defe‘âtle veyâb ve ‘adem-i imzâsıyla öteden beru gazve kendüsünün (--) ve mûcebince (?) mağsubiyeti (?) beyân ve ebnâ ile ‘âdet-i sâbıkası vechle şekâvet (--) izhâr ile maktûl onbaşı dahi meyânelerinde tercümânlık ideriken beni gazveden men‘ edemezsiniz deyu ser-keşâna (?) giru çekilerek (--) ‘indîğim işâretiyle mezbûr Zenci Köle’ye merkûm Onbaşı’yı (--) darb ve cerh ettirdikden sonra ‘asker-i merkûm üzerine tekrâr ‘ale’l-tekrâr hücûm ve mukâbele (?) iderek ‘asker-i merkûm tarafına (--) ateş edilerek bir buçuk sâ‘at mikdârı mukâtele olunduğu merkûm Köle tevkîf olunduktan sonra (--) olmayub Acil olduğunu beyân itmiş ise de ‘aynen ve şahsen cârih ve katil kendüsü olduğunu reisü’l-‘ayn (?) görmüş olarak mûmâ-ileyh Ali ve Hasan Ağalar ile seyyâre onbaşılardan Molla Osman ve ‘asker-i şahâne çavuşânından İbrahim ve Osman Çavuş el-Halef münferiden ve mucâceheten ihbâr eylediklerinde ‘asker-i merkûmanın kendüsüne hasım bulunduğu merkûm Hamol tarafından iğrâmı (--) hisse (--) sebebi istifsar olundukda nihâyet (--) bir sebeb bulamayub mülâzım ve meskûn olarak merkûmun bi’l-fi‘il (--) olduğu tahkîk iderek cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dördüncü maddesi ahkâmınca bir kimse men-gayr-ı (--)bir şahıs telef itmiş ise on beş sene müddetşe küreğe vaz‘ olunur fakat telef-i nefsi (--) ahz bir cinâyet icrâ ideriken bâ-kıbkle’l-icrâ (--) ba‘de’l-icrâ veyâhûd bir (--) bir ay icrâ vukû‘bulmuş ise itilâf iden şahıs kânunen ‘idâm cezâsıyla mücâzat olunur kânun-ı bend-i mezkûr de musarrah olub merkûm dahi fukâra-i (--) tevfîkan ‘idâmı lâım gelmiş olmağın bu misillû merkûm Acil el-Zeydan dahi (--) (--) ile Urfa cihetine gelub ma‘mûreler arasında rekz-i hayyâm itmiş ve ‘asker-i şahâne ve seyyarenin orada bir muhâfız zımnında iktizâ (?) ettirilidiğini bilerek kendüsü taht-ı (--) vâsıl olmuş (?) iddi‘âsıyla dolaşmakda bulunduğu (--) ‘adet-i müstehdesini (?) terk e”tmeyrek bir takım eşkıyaya cem‘ ile fesâd ve ihtilâbı (--) olan gasba ve ‘adet (--) (--) cesâret eylediği ve cem‘-i şekâvetde (--) eşkıya ve (--) (--) olub karagolda bulunan ‘asker-i şahâniden bir onbaşıyı katil ettirdiği tahakkuk itmiş ve cezâ kânunnâme-i hümâyunun elli yedinci maddesi ahkâmınca orada muharrer elli beşince elli altıncı maddelerde beyân olunan fesâdelerden birini bir

takım eşkıya birlikde olarak icrâ iderveyâhûd (--) tasaddî eylerler ise ol-cem‘îyet şekâvete dâhil bulunanlardan asıl reisi eşkiyâ ve (--) (--) olanlar her nerede tutulur ise ‘idâm olunub sâirelerinde dahi mevki‘ cinâyetde ahz ve (--) olunanlar madde-i fesâdda tebeyyün idecek cenâb ve medhâlllerinin (--) göre mûiden yâhûd muvakkaten küreğe vaz‘ olunur deyu bend-i mezkûrda musarrah olmağla merkûm Acil el-Zeydan’ın dahi bend-i mezkûrun (--) olan tevkîfan kezâlik ‘idâmı lâzım gelub hükm-i mezkûr kendülere tebliğ olunarak bu bâb-ı cenâb şer‘î-şerifden tanzîm olunan bir kıt‘a i‘lâm-ı şer‘î (--) (--) (--) kılınmış olmağla işbu istintak ve bi’l-telgıraf i‘lâm (--) keşfine (--) (--) keyfiyet cânib-i ‘âlî-i (--) mahsûs husûsa dâir cânib-i vilâyete ‘arz ve inhâsı (--) takdîm-i mazbata-i ‘acizânemize (--) kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 4 Ramazan sene (12)89 ve fî 24 Teşrin-i evvel sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Fî 7 Muharrem sene (12)90 târîhli te’kid olunmuşdur.

Numero 146

Birecik kaimmakâmlığından fî 4 Cemâziye’l-âhir sene (12)89 târîhli mevrûd zîri mazbatalu istintak müeddâsı Birecik kazasına kâin Urfa şehri sâkinlerinden Ata Rabu’nun oğlu Zekeriya nâm şahıs kaza-i mezkûrlu Kara Hâcı Hasan’ın oğlu Kara Mustafa’yı ba‘de’l-mağrib (--) (--) mermiyle silahlık meyânında oda kapusunun önünde sol kolunun kaba etinden (?) bıçak ile darb idub mecrûb-ı merkûm vukû‘ darbdan yirmi iki gün sonra müte’essiren vefât eylediği hâkî ise de merkûm Zekeriya madde-i katili burada sûret-i inkârda bulunduğundan ol-emirde mecrûh-ı maktûl merkûmun usulünden olan mâhmur keşifnâmesi istintakıyla berâber göderilmemiş olduğu gibi madde-i katile ma‘lûmâtı olanlardan merkûm Beşşar Müslüm olduğunun istintak (--) icrâ olunmadığı ve madde-i katili ihbâr iden Kal‘a’lıHâcı Ahmed’in oğlu Mehmed ve kefşer Derviş Delu’nun oğlu (--) ve Cazı’nın oğlu Hâcı Mehmed ve Kalalıoğlu Beşe Mehmed nâm kimesnelerin hîn-i ihbârlarında tahlîflerinin icrâ kılındığı usûlen ve kâideten noksan olduğundan istintak-ı mezkûrun ikmâl-i noksanı (--) mezkûranin bi’l-etrâf derç ve ‘ilâvesine (--) bulunmağla sâlifü’l-zikr keşifnâmenin merkûm Beşşar Müslüm ve oğlu ve madde-i katili ihbâr iden (--) zikr Mehmed ve Hâcı Mehmed ve Beşe Mehmed nâm kimesnelerin cümlesini birlikde

olarak bu cânibe sür‘at-ı irsâlleri zımnında Birecik kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 4 Ramazan sene (12)89 ve fî 24 Teşrin-i evvel sene (12)88.

Sayfa 153

Numero 147

Bundan akdem Türkman celâbında vukû‘ bulan hâdiseden dolayı Şemer ‘aşiretinden Acil el-Zeydan ve sâir lâzım gelanlerin icrâ olunan istintaklarında ‘asker-i nizâmiye-i cenâb-ı şahâneden cerihân vefât iden maktûl Ali Onbaşı’nın katil-i merkûm Acil’in kölelerinden siyâh benizli küçük sakallı Mezruk nâm kölesi darb ve katil eylediği lede’l-istintak tahakkuk iderek katil-i merkûm üslûb-ı hâkimâne derdest (--) ve işbu vukû‘atın ba‘zı istîzâh-ı ma‘lûmât zımnında Ağçekal‘a’da bulunan Meşhur ‘aşireti ihtiyârlarından söz anlar ve bilirlerden iki üç neferi ve merkûm Acil’in ‘ammizâdesi Sultan’ın hâl-i celb ve ihzârları lâzım geldiği fî (--) Ramazan sene (12)89 târîhli i‘lâm ‘acizânemizde ‘arz ve beyân olunmuş idi bu bâbda Acil’in derdest olan istintakının ikmâli sâlifü’l-zikr matlûb olunan eşhâsın vrûduyla icrâ-yı istintakları olub esâsi madde ise ‘asker-i şahâne Onbaşı’sının katil-i keyfiyetden ‘ibâret idügünden (--) ve ehemmiyetlu mevâddesi olmağla tedkîkat-ı lâzımenin te’hiri mes’uliyeti (--) bulunmağla merkûm kölesinin ve eşhâs-ı merkûmenin üslûb ile behemehâl celb ve ihzârları husûsunun cânib-i zabıtaya emir-û havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 4 Ramazan sene (12)89 ve fî 24 Teşrin-i evvel sene (12)88.

Numero 148

Fî 26 Cemâziye’l-evvel sene (12)89 târîhi ve üç yüz yirmi dört numerosuyla merkûm Haleb vilâyet-i celîlesi cânib-i ‘âlîsinden şeref-südûr idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi mugâd-ı ‘âlîsinde Rum Kal‘a’da bey‘ ve şirâ (?) itmekde olduğu hâlde Mâhliv (?) nâm ile refîkleri tarafından iki def‘a dükkânı açılarak beş bin guruşluk eşyâ sirkât olunmuş iddi‘â ve (?) beyânıyla sârik-i merkûmlarla mehâkimeleri bi’l-icrâ eşyâsının tahsîl ve tarafına (--) olunması müsted‘î Todori nâmına virilan ‘arzuhâl leffen idâre kılındığı beyân-ı ‘âlîsiyle icâbının icrâsı irâde ve fermân buyurulmuş ve merkûm Todori Rum Kal‘a kazasında bulunduğu misilû sârik-i merkûmlar dahi kaza-i mezkûr ahâlisinden (--)

Hâcı Ahmed Efendi ve Mevlüd ve Hasan Efendilerun teb‘âsından oldukları merkûm Todori’nin ‘arzuhâli me’âlin anlaşılmış olmağla tarafeynin mahali kaimmakâmlığına ‘arz ve sahabetden biri olarak istintak-ı lâzımelerinin icrâ ve ahvâli mesrûka üzerlerine tebeyyün eylediği me’âl-i (?) ba‘de’l-tazmîn cezâ kânunnâme-i bu cânibe ‘arz ve inhâsı zımnında Rum Kal‘a kaimmakâmlığına emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 4 Ramazan sene (12)89 ve fî 24 Teşrin-i evvel sene (12)88.

Numero 149

Mercerihân karyesi zirâ‘atın işbu ‘arzuhâli bi’l-mütâla‘a hülâsa-i mugâddında Rutbetli Arman Bey’in karye-i mezkûrda vâki‘ olub zirâ‘-yı merkûm tarafından zirâ‘at ve harâset arazî hamâlâtından mîr-i mûmâ-ileyhin vekili Abdo tarafından taleb olunan rub‘-ı hissiden sarf-ı nazar (?) olunması ve eyyâm-ı şetâtın hulûlî cihetle vekîl-i merkûm tarafından hizmetleri (--) olunduğundan rub‘ olunması istirhâmından ‘ibâret olub tarafeynin bundan akdem vukû‘ bulan mehâkime ve muvâcehelerinde arazi-i mezkûreye icâb iden şâ‘ir ve hınta tohumu mîr-i mûmâ-ileyh tarafından olunmak üzere müşterikân zirâ‘at eylemeleri içün arazî (--) mebâdî münâza‘ada meclis-i idâre huzurunda bi’l-mukâvele zirâ‘-yı merkûme senedleşmiş oldukları hâlde muahharen mukaveliden (?) (--) iderek ahz kimesnelerden aldıkları tohumla zirâ‘ hâsıl itmek olduklarından virmiş oldukları sened meclis-i idâriden hisseleri (?) olub ber-mûceb mukâvele nısf-ı hâsılât mîr-i muamileyh tarafına ‘âid demek ise de zirâ‘-yı merkûmeye gadrı mûceb olmak üzere âz-ı (?) gayr-ı mâhsul birer rub‘ alınması fî 14 Cemâziye’l-evvel sene (12)89 târîhli mazbata-i mütekâddime-i ‘acizânemizde ‘arz ve beyân olunmuş olduğu kayden tebeyyün itmiş ve harmanlarının te’hiri bahsine gelince fi’l-hakika eyyâm-ı şetâ (?) takrîb iderek hisselerin te’hiri hasâret-i müeddî olacağından vakit ve zamaniyetle harmanlarıın def‘î mülâzım tarafından emir-û fermân buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 4 Ramazan sene (12)89 ve fî 24 Teşrin-i evvel sene (12)88.

Numero 150

(--) karyesi muhtar ve ihtiyârlarının işbu mazbatasıyla Ermeni (--) murahhâsılığından mevrûd ve merbût müzekkere me’âlinde karye-i mezbûra çobanı bulunan Berto’nun (--) Kogo’nun şahsı ahâli-i karyenin bağlarına hayvân salıverme

sırasında ahâli-i karyeden ba‘zıları kendüsünü men‘ ideriken ahâli-i karyeye itâle-i (?) lisân itmiş olduğunu mazbata-i mezkûrda esâmîleru muharrer bulunan kesân bi’l-muvâcehe iddi‘â ve merkûmun uygunsuz olduğundan hükümetçe (--) istid‘â eylemeleri üzerine keyfiyet merkûm Kogo’dan istifsar olundukda fi’l-vâk‘â ahâli-i merkûmeye itâle-i lisân itmiş olduğunu mukır ve mu’terif olub cezâ kânunnâme-i hümâyunun lede’l-mürâca‘a bir kimse diğer bir kimse hakkında mahal-i nâmusu söz söyler yâhûd şetm eyler ise yirmi sâ‘atden bir aya kadar habs yâhûd buna bedel yarım Mecîdiye altunından üç Mecîdiye altunına kadar cezâ-yı nakdî alınması bend-i mezkûrda musarrah olunmağla merkûmun dahi târîh-i tevkîfi olan fî 25 Şa‘bân sene (12)89 târîhinden i‘tibârenbir hafta müddetle habsine kara verilerek hükm-i mezkûr kendüsüne de tebliğ kılınmış olmağın îfâ-yı muktezâsıyla (--) mûmâ-ileyhin mezkûrasine dahi cihet-i tastiri zımnında tahrîrât müdürlüğüne havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 4 Ramazan sene (12)89 ve fî 24 Teşrin-i evvel sene (12)88.

Numero 151

Suruç kaimmakâmlığından fî 25 Şa‘bân sene (12)89 târîh ve iki yüz on iki numerosuyla cevâben vârid olan mazbatada Elifoğlu karyeli Şazoğlu Mehmed ile müteveffâ Şeyh Müslüm Efendi meyânelerinde olan arazî maddesinin fasl-ı husûsunun ve icrâ-yı muvâceheleri zımnında müteveffâ-yı mûmâ-ileyh kerimesi Hanem’in Urfa’da bulunduğu beyân ve hikâye olunmuş ve fi’l-hakîka hânım-ı mûmâ-ileyh bundan akdem Urfa’da (--) Birecik’e girmiş olduğu istihbâr olunub ve müdde‘î-i merkûm ise tûl müddet burada dolaşub sızlanmakda bulunduğundan mezbûr (--) mehâkime ve fasl-ı husûsununa dâir Birecik ve Urfaca her kimi vekîl idecek ise bâ-hüccet-i şer‘iyye ta‘yîn ve irsâli ve olmadığı hâlde (--) bi’z-zat bu tarafa iğrâmı ve arazi-i mahbûsa şimdiye kadar kimler yedinde ise kemakân zirâ‘at ve hırâsetden hâli (--) lüzûmunun kaimmakâmlık-ı mezkûra te’kid-i keyfiyet buyurulması tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 8 Şevvâl sene (12)89 ve fî 28 Teşrin-i sânî sene (12)88.

Numero 152

Rum Kal‘a kazasına tâbi‘ Vahne karyesi ahâlisinden Molla Bekir’in karındaşı Defahi târîhden altı sene mukaddem vukû‘ bulan ‘arbede arasında tüfenk kurşunuyla

katil ve ‘idâm ve merkûm Molla Bekir müte‘addid mahallerinden taş ve değnek ve kılıç ile darb ve cerh itmiş olan mezkûr Vahne karyesi ahâlisinden ma‘lûme’l-ismi on sekiz neferin merkez livâya celb ile istintak-ı lâzımelerinin icrâsı şeref-tevârid iden ol-emirnâme-i vilâyet-penâhi muktezâ-yı ‘âlîsinden olub ol-vechle eşhâs-ı merkûmenin behemehâl sür‘at-ı irsâlleri mezkûr Rum Kal‘a kaimmakâmlığından tevârih-i muhtelife ile yazılan i‘lâm-ı ‘acizânemiz üzerine makâm-ı mutasarrıfîlerinden defe‘âtle ol-emirnâme-i mü’ekked tastîr ve tesyir olunmuş ise de eşhâs-ı merkûmeden Aysi ve Osman ve Cemo ve Seyyid-i Kerime ve Davud nâm beş nefer vürûd idub henüz (--) üç neferi göndermemiş ve sâlifü’l-zikr eşhâsdan yalnız beş neferin göderilmesiyle hâsıl olamayacağı ve bu tarafa gelmiş olan eşhâs bilâ hüküm tûl müddet tevkîfde bırakılmaları uyamayacağı gibi (--) dahi sürüncemede kalub bi’l-âhire (--) (--) olacağından iş‘âr-ı sâbık vechle şahs-ı merkûmenin birisi giru bırakılmaksızın cümlesinin ve müdde‘î-i merkûm Molla Bekir’in sür‘at-ı isrsâllerine dâir kaimmakâmlık-ı mezkûra müekkid emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 8 Şevvâl sene (12)89 ve fî 28 Teşrin-i sânî sene (12)88.

Sayfa 154

Numero 153

Fî 24 Sefer sene (12)89 târîh ve dört yüz otuz bir numerosuyla merkûman Helb vilâyet-i celîlesi cânib-i ‘âlîsinden şeref-vârid idub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu emirnâme-i vilâyet-penâhi mugâd-i ‘âlîsinde Münüfer veled-i müteveffâ Şiva mehâkimeye olan üç bin (--) kurursu virmemek kasdıyla ta‘annüden habs-ı ihtiyâr itmiş olan Kahkeci Karabet’in ber-mûceb nizâm-ı fürûhtu lâzım gelan esmâni diyetini kâfi olub familyasına bir süknâ tedâriki kâbil olub olmadığı ve sâir günâ emvâl ve eşyâsı bulunub bulunmadığının tahkîki ve merkûmun kefâlet-i kavîyeye rabtıyla salıverilerek keyfiyetin izâhen bâ-mazbata ve ‘arzuhâl ve inhâsı irâde ve fermân buyurulmuş merkûm bâ-kefâlet-i tevkîfden salıverilerek hafî ve celî nesnesi olmadığı erbâb-ı vukûf ve (--) tahkîk ve istifsar olunarak merkûmun mutasarrıf olduğu bir bâb-ı menzilden başka mâl-ı emlâğı olunur nesnesi olmayub (?) ve menzil-i mezkûr ise yedi sekiz bin guruş kıymetlu olub hatta üç bin altı yüz gururşunu mehâkime olunduğu (--) ile beş bin guruşu dahi (--) kendüsüne i‘tâ

olunacağı diyeti tarafından kendüsüne teklif ve beyân olunub menzil-i esmânından siyetinin tasvîyesiyle üst tarafı olan beş bin guruşla familyasını tutarak diyetini tasvîye itmemek üzere (?) bulunub ve dâyini ise her bâr ihkâk hak-ı zımnında bâb-ı hükümetde istid‘â-yı ‘adâlet itmekde olduğundan bu bâbda ne vechle mu‘âmele olunması lâzım geleceğinin cevâben cânib-i ‘âlîşân-ı vilâyetden ‘arz ve istîzân ma‘rifetde takdîm mazbata-i ‘acizânemize içtisâr kılınmıştır olbâbda. Fî 19 Şevvâl sene (12)89 ve fî 8 Kanûn-i evvel sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Fî 5 Muharrem sene (12)90 târîhinde te’kid olunmuşdur.

Numero 154

Maraş’da bundan akdem vefât iden Hasan Paşa’nın cariyelerinden olub Şam-ı Şerif’de Katvan mahallesinde ‘asker-i şhâne zabıtanından müteveffâ-yı mumileyhin mâhdumu Şevkî Bey’in yanında bulunmuş olduğu hâlde Urfalı Molla Hüseyin’in ‘akd-ı nikâh ile bu tarafa bu tarafa götürmüş olduğu Şakdam nâm mû‘tekanın (?) yedinde ba‘zı ufak tefek eşyâsını merkûm Molla Hüseyin götürmüş ve izâ‘a itmiş olduğu mezbûra tarafından iddi‘â ve merkûm Molla Hüseyin’den istifsar-ı keyfiyet olundukda mezbûrayi Şam-ı Şerif’den ‘akd-ı nikâh ile bu tarafa götürür iken bir gûnâ eşyâsı olmadığı beyân ve mezbûrayi hîn-i ‘akdde ismim Halil deyu kendü kendüne ‘akd itmiş olduğu mezbûra tarafından ifâde ve tezkâr olunmağla mezbûrenin hanak (?) nâmesi dahi Şam-ı Şerif’de harbîye yüzbaşısı Fetonlu Hasan Efendi’nin ‘indinde olduğu mezbûra tarafından beyân olunmağla merkûm Molla Hüseyin ise mezbûrayi burada câriyem deyu satmak üzere dellâla virdiğinden Şam-ı Şerif’de mezbûrayi ne vechle ‘akd-ı nikâh itmiş olduğunun ve mûmâ-ileyh Şevkî Bey’in harmandan çıkar iken ne kadar eşyâsı olub olmadığı ve hanak (?) nâmesinin fi’l-hakîka mûmâ-ileyh Hasan Efendi nezdinde bulunub bulunmadığının tahkîk ve istîzân lâzım gelmiş olmağla keyfiyetin Suriye vilâyet-i celîlesinden isti‘lâm buyurulması tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 22 Şevvâl sene (12)89 ve fî 12 Kanûn-i evvel sene (12)88.

Numero 155

Oymaağaç nâhiyesine tâbi‘ Uzun Burç karyeli Abuzeri Bey tarafından takdîm olunub meclis-i ‘acizânemize havâle buyrulan ‘arzuhâl üzerine müdde‘î Türkman

Viran karyesi muhtarı Molla Mehmed celb ile icrâ-yı muvâcehe ve kaleme alınanistintakları hülâsasında güyâ merkûm Abuzer karye-i mezbûreli Hamarşi nâm kimesnenin tarlasına müdâhele eylediği içün merkûm Hamarşi kendüsünü muhtâr-ı mezkûra teşekkî eylemesine mebnî muhtâr-ı merkûm tarafından yirmi kadar adam göderilub familyasıyla berâber celb ve kendüsünün ayaklarına timûr vurularak habs eylediği iddi‘â ve keyfiyet muhtâr-ı merkûmdan istifsar olundukda fi’l-hakîka merkûm Hamareş ile bir tarla da‘vâ içün (--) gelmiş ise de gidub Urfa’da mehâkime olunuz deyu kendülerine beyân eylediğinde güyâ merkûm Abuzer tarafından kendüsüne itâle-i lisân olunarak çıkub karyesine giderek muahharen ‘amcası Alo mezkûr üzerine Burç karyesine gittiğinde merkûm Abuzer tarafından habs olunduğunu tarafına ictisâr üzerine merkûm Abuzer’in celbine iki üç adam göderip celb ettirmiş ise de esnâ-yı rahda İçerli karyeli Ali Ağa’nın oğlu Ali Ağa elli altmış nefer ile üzerine hücâum ve merkûm Abuzer’i tahliye (?) eylemiş olduklarını hikâye ve tahliye ve habs ile timur fıkrasını inkârda bulunmuş ise de li-ecli’l-ihbâr ikâme olunan Türkman Viran ve İçerli karyeli Mehmed Süleyman ve Hası Onbaşı’nın ba‘ade’l-tahlîf münferiden ve muvâceheten vâki‘ olan ihbârlarında merkûm Molla Mehmed yirmi kadar adam (--) mezbûr Abuzer’i celb ve tümura bend olarak habs idub muahharen Tiryâkioğlu Melkûn ricasıyla salıvirmiş olduğu ihbâr ve icrâ olunan muvâcehelerinde muhbir-i merkûmanın haklarında ihtirâs itmiş ise de ihitrâsu vâhî ve kabule şâyân olmadığından merkûmun cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz otuzuncu maddesi maddesi ahkâmına lede’l-mürâca‘a her kim Devlet-i ‘Âlîye’den salâhiyet ve mezuniyetini (--) (--) veyâhûd (--) mülkünde ve ‘askeriye zımnında görünür veyâhûd bu me’mûriyetleri (--) (--) icrâ eyler ise üç aydan eksik olmamak habs-ı cezâsıyla mücâzat olunur deyu bend-i mezkûrda musarrah olub merkûm Molla Mehmed’in dahi salâhiyet ve mezuniyeti olduğu merkûm Abuzer’i hilâf emvâl habsi ve tevkîfi eylediği derce-i tahkîk ve asıl olunduğundan hücûm da‘vâlarının ba‘de’l-iktizâsına olmak üzere ol-emirde bend-i mezkûrun fıkrâ-yı senîyesine tevfîkan ve târîh-i tevkîfi olan fî 24 Şevvâl sene (12)89 târîhinden i‘tibâren üç mâh müddetle habsine karar verilerek hükm-i mezkûr kendüsüne de tebliğ kılınmış olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 24 Şevvâl sene (12)89 ve fî 14 Kanûn-i evvel sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Numero 156

(--) Camî‘ İmâmı Molla Hüseyin tarafından virilub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan fî 5 Zi’l-ka‘de sene (12)89 târîhli işbu ‘arzuhâl üzerine müdde‘î-i ‘âlîye İhlahiye mahalleli Bakkal Ali celb ile icrâ-yı muvâcehesi ve kaleme alınan istintakları hülâsasında merkûm Ali’nin hemşiresi müdde‘î-i mezbûr Molla Hüseyin’in zevcesi olduğu hâlde târîhden beş on gün mukaddem ecel-i mev‘ûdiyle vefât idub kendüsünden miras (?) da‘vâsına kıyâm iderek merkûm Molla Hüseyin dahi (--) ile her ne da‘vân var ise mehâkime olunalım didiğinde heman sefâletden (?) subût bir takım şetm ve darb itmiş olduğunu iddi‘â ve keyfiyet merkûm Ali’den istifsar olundukda fi’l-hakika merkûm ile ırsen (--) görmek teklifini itmiş ise de merkûm Molla Hüseyin tarafından kendüsü darb olunduğu beyân ve ifâde ve li-ecli’l-ihbâr ikâme olunan Madin’in oğlu Mehmed ve Harabar oğlu Mehmed ve Afkan Hâcı Abdullah nâm kimesnelerin el-tahlîf ihbârında merkûm Ali tarafından mezbûr Molla Hüseyin’in darb olunduğu bi’l-muvâcehe tahakkuk itmiş olmağla cezâ kânunnâme-i hümâyunun yüz yetmiş dokuzuncu maddesine lede’l-mürâca‘a cerh ve darb eğer madde-i sâbıka da mezkûr olan dereciden hafif olur ise cârih ve darb olan kimse bir haftadan bir seneye kadar habs olunur veyâhûd bu sûretlerin ikisi birden icrâ olunur deyu bend-i mezkûrda musarrah olmağla merkûm Ali’nin dahi bend-i mezkûrun hakkında olunan tevfîkan ve târîh-i tevkîfi olan fî 5 Zi’l-ka‘de sene (12)89 târîhinden i‘tibâren bir hafta müddetle habsine meclisce karar virilub hükm-i mezkûr kendüsüne de tebliğ kılınmış olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân. Fî 7 Zi’l-ka‘de sene (12)89 ve fî 27 Kânun-i evvel sene (12)88.

Numero 157

Zabıtanın fî 29 Şevvâl sene (12)89 târîhli işbu jurnâli mugâddî fi’l-asl Maraş ahâlisinden olub çend günden beru Urfa’ya gelerek çarşu be bazarda yankesicilik itmekde olan Esvâl’ın oğlu Osman nâm şahsın derdest olunduğu beyânından ‘ibâret olub merkûm celb ile kaleme alınan hülâsa-i istintakında güyâ ihtiyâr pederi ile berâber on iki on üç günden beru üzüm satmak üzere Urfa’ya gelmiş ise de merkûm pederi Behisni tarafına gidub kendüsü burada kalmış olduğu ve yankesicilik töhmetini inkârda bulunmuş ise de Sabahi Çarşusı’nda Hıristiyân Niko Gos’un koynundan beş guruş mevzû‘ (?) akçesini ahz ideriken Kaza Ahmed nâm kimesne

görmüş olduğu gibi göçebe makûlesinden Mamo nâm kimesnenin elinden altmış dört guruş mevzû‘ akçe kisesini ber-takrîb ahz itmiş olduğunu ve hîn-i ahzdan da Amo’nun oğlu Haso nâm kimesne görmüş olduğu lede’l-istintak merkûmanın ba‘de’l-tahlîf ihbârıyla tahakkuk itmiş ve merkûmun yedinde mevcûd bulunan merkûm Seko Gos’un akçe kisesini beş guruş akçesi huzur-ı meclisde tarafına istirdâr kılınmış olunmuş (?) olmağın cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz otuzuncu maddesinin şâmil olduğu (--) ta‘yîn olunan sirkât maddelerinden başka ahz ve yankesicilik gibi (--) mütecâsir olanlar üç mâhdan bir seneye kadar habse konulur ve bu makûle şahsı zabıtaca kefâlet alunduğı (--) deyû bend-i mezkûrda musarrah olub merkûmun dahi mezbbûr Haso’nun koynundan çıkarmış olduğu altmış dört guruşun ba‘de’l-tazmîn târîh-i tevkîfi olan fî 29 Şevvâl sene (12)89 târîhinden i‘tibârenüç mâh müddetle habsine karar virilub müddetini ikmâlinden sonra memleketi tarafına teb‘îd tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 14 Zi’l-ka‘de sene (12)89 ve fî 30 Kânun-i evvel sene (12)88.

Sayfa 155

Numero 158

Muhacirinden Fatma Kadın’ın işbu ‘arzuhâli meclisce bi’l-mütâla‘a iddi‘âsında bulunduğu bir bâb-ı hâne bundan akdem bir (?) sene Urfa’ya gelmiş olan muhâcirin fıkralarının iskânı içün erbâb-ı şürût ve hamiyet taraflarından bilâ hâne (?) iştirâ (?) olan hânelerden olarak sâhibe-i ‘arzuhâl Fatma’ya dahi ol-sırada bir bâb-ı hâne virilub muahharen kendüsüne (--) olunduğu zuhûru meclis-i idâriden musaddak bir kıt‘a hüccet-i şer‘îyiden müstebân olduğuna nazaran hâne-i mezkûra (--) hazret-i padişâhi (?) olarak erbâb-ı şürût ve hamiyet taraflarında mezbûraye temlîk olunduğundan bu cihetle (--) (--) salâhiyeti (?) olamayacağı derkâr ise de yine icrâ-yı icâbı mütevakkıf dâverâneleri bulunmuşdur olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emiridir. Fî 14 Zi’l-ka‘de sene (12)89 ve fî 31 Kânun-i evvel sene (12)88.

Numero 159

Zabıtanın işbu fî 14 Şevvâl sene (12)89 târîhli işbu jurnâliyle merbût ‘arzuhâller mutâla‘a-i güzâr ‘acizânemiz mugâd-ı jurnâl Teleftur ve Hıristiyan mahallelerinde giceleyin ba‘zı hânelerden ağnâm sirkât olunduğu sırada Kasab Vato’nun dahi hânesinden iki re’s keçi ile bir kuzu sirkât olunub sâriki esnâf-ı

merkûmeden Mardo'nun oğlu Seko nâm şahıs olduğu vukû' ihbâr üzerine celb ve tevkîf kılındığı beyânından 'ibâret olub hayvânat-ı mezkûra sâhibi merkûm Vato celb ile icrâ-yı istintakında hayvânat-ı mezkûra sirkât olunduğunun ferdâsı mezbûr Seko'nun hânesinde görüb mevcûd bulunan iki re's keçi ve Esterdâr (?) ile keyfiyeti Kasab Ayoş Merko nâm kimesnelere ihbâr idub merkûman dahi kendüsünden istifsar eylediklerinde aman (?) kimesneye söylemeyin (?) keçileru virurum kuzuyu dahi virurum demiş olduğunu beyân ve ifâde eylemesi üzerine keyfiyet merkûm Seko'dan su'âl olundukda her ne kadar sûret-i inkârda bulunmuş ise de merkûman Ayoş ve Kevo (?) keyfiyet (?) ber-minvâl muharrer üzere ihbâr itmiş olduklarından merkûmun hayvânat-ı mezkûreyi bi'l-fi'il sirkât eylediği bi'l-ihbâr tebeyyün itmiş ve ashâb-ı 'arzuhâlin dahi sirkât olunan ağnâmları içün mazanna üzerine merkûmun iddi'âda bulunmuşlar ise de medâr-ı hüküm olur bir emâre ve delâil (--) edememiş olduklarından ancak merkûm Vato'nun hânesinden sirkât eylediği hayvânat içün cezâ kânunnâme-i hümâyunun iki yüz yirmi dördüncü maddesi ahkâmınca duvâr-ı ıtlâk olunan büyük ve küçük hayvânatı sirkât idenler bir mâhdan bir seneye kadar habs olunur deyu bend-i mezkûrda musarrah olmağla merkûmun dahi bend-i mezkûra tevfîkan ve târîh-i tevkîfi olan fî 14 Şevvâl sene (12)89 târîhinden i'tibâren bir mâh müddetle habsine karar virilub hükm-i mezkûr kendüsüne de tebliğ kılınmış olmağla îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 14 Zi'l-ka'de sene (12)89 ve fî 31 Kanûn-i evvel sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Numero 160

Birecik'e tâbi' Elifoğlu karyeli Şazoğlu Mehmed'in'asker-i nizâmiye cânib-i şahâne altıncı alayın birinci taburun sekizinci bölüğünde birinci çavuşu bulunan vekili Mesciloğlu Veli tarafından takdîm idub fî 14 Sefer sene (12)89 târîhli meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan işbu 'arzuhâl üzerine defter-i hâkâni müdürü (?) Refiklü Rüşdü Efendi ve tabur-ı mezkûrun Başimâm'ı Fetonlu Hüseyin Efendi ve sol kol ağası Fetonlu Ahmed Efendi hazır oldukları hâlde Merhûm Hâcı Şeyh Efendi'nin verâseti kerimesi hânıma münhasıran olub mûmâ-ileyh tarafından müsbet-i şer'î 'izzetlü Halil Bey Efendi muvâcehesinde çavuş-ı merkûmın iddi'âsı Birecik kazasına tâbi' Elifoğlu nâm karyede vâki' olub öteden beru taht-ı tasarrıfında bunun on beş

kıt‘a tahminen kırk kîle bedr (?) isti‘sâb ider sulu ve deştî arazilerumiz hâlâ taht-ı zirâ‘at dahi (--) olduğu hâlde mîr-i mûmâ-ileyhin müvekkilesi tarafından zabt ve müdâhele idilmekde olduğundan men‘ husûsunu iddi‘â ve keyfiyet vekîl-i mûmâ-ileyhden istifsar olundukda müdde‘î-i merkûm Veli’nin pederi Mehmed’i (--) beş altı seneden beru merkûm mûmâ-ileyhin peder-i şerîki olub guzerân iden seksen beş târîhinden mezkûr arazileru sekiz yüz on guruşa bedel ile bi’t-tav‘ ve’l-rızâ merhum mûmâ-ileyhe ferâğ idub sûret-i ferağını hâvî on altı kıt‘a koçan mûcebince lâzım gelan tuğralı tapular dahi istihsâl olunmuşdur deyu beyân ve mezkûr tapular meclis-i ‘acizânemize irâ’e ve (--) idub mezkûr tapular merkûm Mehmed’in hak-ı kararından ferâğı hâvî ve târîh-i mezkûr ile mevzû‘ (?) olub nizâmen ma‘mûleye ve şayet kabul olarak fakat merkûm Veli’nin tekrâr ifâdesinde gerek pederum ve gerek sâir tarafından ferâğ olunmuşdur deyu ferâğı inkâr ve arazi-i mezkûreler kırk elli kîleden ‘ibâret olub hâlen kıymeti yirmi beş bin guruş olduğunu dahi tezkâr itmiş ise de vekîl-i mûmâ-ileyh yedinde buluna tapu senedâtını dahi nizâmen (--) olub müdde‘î-i merkûmun ber-minvâl muharrer îfâdat-ı vâk‘âsının bir kere de şer‘ân rû’iyet-i mehâkimeleri re’y ve rızâ-yı ‘âlîyelerine menût bulunmuşdur olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirinidir. Fî 17 Zi’l-ka‘de sene (12)89 ve fî 4 Kanûn-i sânî sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Numero 161

Elifoğlu karyeli Şazoğlu Mehmed ile kaza-i mezbûr hânedânından müteveffâ Hâcı Şeyh Efendi’nin vârisi ve kerimesi hânım meyânelerinde münâza‘a (--) kırk kîlelik bedr istî‘sâb ider arazî da‘vâsına dâir hânım-ı mûmâ-ileyhin vekili ‘İzzetli Halil Bey Efendi ile olan mûmâ-ileyhin bu bâbda ibrâz eylediği tapu senedâtı nizâmen olub bir kere de şer‘ân icrâ-yı mehâkimeleri fî 17 Zi’l-ka‘de sene (12)89 takdîm-i pişgâh-ı mutasarrıfîleri kılınan i‘lâm-ı ‘acizânemizde ‘arz ve beyân olunmuş idi müdde‘î-i merkûm dahi öteden beru arazi-i mezkûralerin (--) şerâkib müteveffâ-yı mûmâ-ileyh olub zirâ‘ itmekde olduğu ikrâr ve i‘tirâf itmek olmağla bu sûretçe ikmâl-i şer‘iyyelerine değin arazi-i mezkûralerin zirâ‘at harasâtdan hâlî bırakılmamak üzere lâzım gelan bedr tohumundan müteveffâ-yı mûmâ-ileyh vârisi tarafından zirâ‘ ettirilmesi husûsunun kaza-i mezkûr kaimmakâmlığına emirnâme-i

mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 19 Zi'l-ka'de sene (12)89 ve fî 6 Kanûn-i sânî sene (12)88.

Numero 162

Birecik kaimmakâmlığından cevâben vürûd iden fî 4 Ramazan (?) sene (12)89 târîhli işbu tahrîrât ile merbût bulunan varaka-i nutkîye mütâla'a-i güzâr 'acizânemiz olub nutkîye-i mezbûra usulü dâiresinde tanzîm olunmuş ise de fakat muhbirlerin hîn-i ihbârında tahlîfleri icrâ olunduğuna dâir bir kayıt murahhas görülemeyub ve nizâmi olan maddelerde muhbirlerin icrâ-yı tahlîfleriyle takrirleri bâlâsında ba'de'l-tahlîf (--) derç ve işâret edilmesi usûl ve kâideten istintak-ı iktizâsından olmağla muhbir-i merkûmunun tekrâr celîleye başka başka icrâ-yı tahlîf ettirilmesi ve bir de işbu katil maddesine dâir mukaddemâ vürûd iden istintakda (--) (--) Mehmed Ali'nin ihbârında katil ile maktûl meyânında olan sebeb-i adâvet bir 'abâl (?) mâcerâsıdır deyu ihbâr olunmuşlar ide de 'abâl mâcerâsı merkûmdan lâyıkıyla istîzah (?) olunmadığından işbu 'abâl (?) mâcerâsına dâir olan muhbir-i merkûmun ihbârı dahi istizah olunarak işbu istintaknâmeye derciyle bu cânibe sür'at-ı irsâline dâir nutkîye-i mezkûranin kaimmakâmlık-ı mezkûra 'îâde ve keyfiyetin te'kidi iktizâ iderolbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 21 Zi'l-ka'de sene (12)89 ve fî 7 Kanûn-i sânî sene (12)88.

Numero 163

Rum Kal'a kazasına tâbi' Nahron karyesi ahâlisinden olub târîhden dört sene mukaddem yine karye-i mezkûrali Yazıcıoğlu Mustafa'nın katilleri bulunan Mehmed ve Haso ve Mico ve Şeyho'nun mücâzatı hakkında ol-vakt bâb-ı 'âlî cânib-i sâmisine takdîm olunan i'lâm-ı şer'î ve mazbata ile istintaknâmeye cevâben bu kere fî 16 Şa'bân sene (12)89 târîhi ve yüz otuz yedi numerosuyla merkûman şeref-vârid olan emirnâme-i sâmi-i cânib-i medâr-ı penâhide merkûmunun cümlesi birlikde olduğu hâlde mezbûr Mustafa'yı katil itmiş olduları tahakkuk eylediler cihet-i târîh habslerinden i'tibâren ba'de'l-teşhir yedişer sene müddetle (--) ve vaz' kürek olunmaları lâzım geldiği ve hukuk (--) başına gelince ol-vakt tanzîm olunan i'lâm-ı şer'înin mülkü (?) muvakkat sebk-i şer'î olunmadığından vâris maktûl-i mezbûrun tekrâr celîle mehâkime-i şer'iyyelerinin icrâsı irâde ve fermân buyurulmuş ve li-ecli'l-mehâkime vâris-i mezbûrun habsi lâzım gelmiş olmağla ol-vakt madde-i katile

şer‘ân şöhret itmiş olan Arkal karyeli Molla Mehmed bin Mustafa Tuna Ali karyeli Şahin Hülâgü bin Mustafa ve Cosak karyeli Bektaş oğlu Ayob nâm şâhidlerin maktûl-i mezbûrun veresesi her kim ise nefsine asâleten ve diğer (--) ve (--) vereselere vekâleten bâ-hüccet-i şer‘iyye bu cânibe sür‘at-i isrsâlleri zımnında Rum Kal‘a kaimmakâmlığına müekkid emirnâme-i mutasarrıfîlerinin şeref-tastîri bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 21 Zi’l-ka‘de sene (12)89 ve fî 8 Kanûn-i sânî sene (12)88.

Sayfa 156

Numero 164

Fî 16 Şevvâl sene (12)89târîhli zabıta tarafından takdîm olunub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan hülâsa-i mugâd-ı jurnâlde şehr-i mezkûrun (--) Salı gicesi sâ‘at bir buçuk raddelerinde mekremetli Hâkim Efendi dâ‘îlerinin teb‘âsı Ahmed fenar elinde olduğu hâlde Hafna Efendi konağına gideriken esnâ-yı rahda Köroğlu Ömer Ağa’nın konağı cıvarında ‘ati’l-zikr eşhâs-ı müsellah olarak karşusuna çıkub kendüsünü darb ve cerh eyledikleri hükümete olan ihbâr üzerine üç neferi derdest ve tevkîf olunduğu beyânından ‘ibâret olub keyfiyet lede’l-istintak merkûm Ahmed’den istifsar olundukda leyle-i mezkûrda sâ‘at biri cârbın geçer raddelerinde (?) konakdan kalkub fenar ile Hafna Efendi konağına gideriken Ömer Ağa’nın konağı cıvârında dört nefer messah durub yolu kesmiş olduklarından bir taraf evvelki (?) yoldan geçelim dimesiyle eşhâs-ı merkûmeden birisinin yedinde tabanca üst ayak bulunan kendüsüne (--) (--) ile şetm iderek tabanca çekub ateş eyleyerek diğer refîkleri üzerine hücûm ve kendüsünü yere atub tabanca kundağı ve kılıç arkası ve yumyuk ve (--) darb ve gözü üzerinden yumruk ile cüzvîcen cerh iderek sâir mahallerinden yara ve bere olub koynunda bulunan iki yüz elli iki guruş mahlû akçe kisesini dahi almış oldukları hâlde mâ‘rekelerine Köroğlu Kahraman ve Şahin Bey ve Şeyh Mustafa Ağa ve redif binbaşısı Abdullah Efendi’nin adamı Hurşid ayruşmasıyla mîrlerinden tahlis olunduğu beyân ve ifâde ve fezâhat-ı mezkûreye cesâret itmiş olan Urfalı Kanco’nun oğlu Mustafa ve Hâcı Mehmed’in oğlu Abdullah ve Lüle Kargan oğlu Mahmud ve Ohin’in oğlu Osman nâm şahıslar celb ile yegân yegân istifsar-ı keyfiyet olundukda cümlesi birlikde firârda bulunan refîkleri merkûm Külah Hıristiyan Cerco ile Halil-i Bakçes nâm mahalde oturub

‘işret iderek gice sâ‘at bir raddelerinde sarhoş hâliyle gelurler iken merkûm Ahmed’e bi’l-tesâdüf münâza‘alarıyla merkûm Cerho kendüsünü darb eylediği refîkleri bulunan Abdullah ve Mahmud taraflarından ikrâr ve hikâye olunduğu gibi yedinde bulunan fenarı dahi merkûm Abdullah kaçurub hânelerine götürdüğünü ve münâza‘a-yı vukû‘nı mezbûr Osman ifâde ve beyân ve merkûm Mustafa dahi ber-minvâl muharrer merkûman ile birlikde olub ancak münâza‘adan önce kendülerden ayrulub muahharen münâza‘alarına tesâdüf eylediğini beyân ve ifâde itmiş ise de merkûm Ahmed’in şamâta ve ma‘rekesine ayruşmış olan Köroğlu Şeyh Mustafa ve Kahraman ve Şahin Bey ve merkûm Hurşid nâm kimesneler in ba‘de’l-tahlîf münferiden ve muvâceheten vukû‘ bulan ihbârlarında merkûm Ahmed’in yüzü gözü kana bulanmış olduğu hâlde diğerleri firâr idub yalnız kalmış olan Lüle Kargan’ın oğlu Mahmud derdest itmiş iken Kenco’nun oğlu Mustafa dahi yedinde teber ve boynunda kılıç olarak Ömer Ağa’nın konağına gidub burada bir münâza‘a olmuş deyu iz itivirmek (?) ifkârında iken kendüsünü (--) itmek sıralarında heman dıvardan aşarak kendü kendüsünü sokağa atub firâr itmiş olduğunu muhbir-i merkûmun yegân yegân ifâde ve ihbâr eylemiş ve merkûmunun cümlesi birlikde olarak sarhoş hâliyle müsellah olarak merkûm Ahmed’i giceleyn darb ve cerh idub mecrûhiyeti meydânda olduğu ve içlerinden merkûm Mustafa şimdiye kadar firârda olub vâk‘âdan beş on gün sonra derdest olunduğu ve yedinde bulunan kılıç ve teber alınub hâlen meydânda bulunduğu hâlde merkûm Ahmed’in darb ve cerhini ve tabanca yedinde olduğunu firârda bulunan refîkleri Külah Cerco’ya ‘atıf eylemeri şayet i‘tibâr olamayub mezkûr teber ile kılıç on ikinci madde-i kânunîyeye tevfîkan cânib-i mîriye zabt olunması ve cümlesi birlikde merkûm Ahmed’i darb iderler iken içlerinden yalnız merkûm Mahmud aralamış olduğu müdde‘î-i merkûmun ikrârıyla anlaşılmış olmağla bu sûretçe merkûm Mahmud’un darb ve cerh maddesinde medhâli cihetle fî 5 Zi’l-ka‘de sene (12)89 târîhiyle tahliye-i sebîli ‘arz olunmuş idi ve merkûmun bi’l-fi‘il darb ve cerhe cesâret eyledikleri lede’l-istintak tekârîr vâk‘â ve ihbârat mevsuka ile tahakkuk itmiş olmağla merkûm Cerco’nun dahi zabıtaca hîn-i derdestinde istintak lâzımeleri icrâ olunmak üzere merkûm Mustafa ve Osman ve Abdullah’ın işbu harekât (--) cezâ kânunnâme-i hümâyununa lede’l-mürâca‘a cerh ve darb eğer madde-i sâbıka da mezkûr olan dereciden hafif olur ise cârih ve darb olan kimesne bir haftadan bir seneye kadar habsi lâzım geleceği yüz yetmiş dokuzuncu maddesi

ahkâmından ise de merkûmun merkûm giceleyin sarhoş Hâlil müsellah olarak merkûm Ahmed'in karşusuna çıkub kılıç ve teber ile darb ve cerh ve koynundan akçe kisesini ahz ve ahâfa kasdıyla tabancasıyla çekmiş oldukları madde-i mezkûranin 'ilâvesi ahkâmına ta'alluk idub de bend-i mezkûr ile 'ilâvesi ahkâmına tevfîkan ve târîh-i tevkîfleri olan fî 26 Şevvâl sene (12)89 târîhinden i'tibârendört mâh müddetle mahbûsiyetlerine hüküm virilub hükm-i mezkûr kendülere tebliğ kılınmış olmağın olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 28 Zi'l-ka'de sene (12)89 ve fî 15 Kanûn-i sânî sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Numero 165

Tarafeynîn celîleye sâhib-i 'arzuhâl Bakkal Halil'in vekili Kadir'in müdde'î-i 'âlîye Retbetlü Arman Bey tarafından vekili bulunan Hoca Abor muvâcehesinde (--) Merceriham karyesinde bulunan bir kıt'a karpuz bostanının meyvesinden ba'zısı belirmiş ve ba'zısının belirmemiş (?) olduğu iki bin sekiz yüz guruş tohum ile beş kantar karpuz virmek üzere hâsılâtını mübâl'â idub bir kıt'a sened i'tâ ve (--) tohum-ı mezkûru tamamen îfâ eylemedikden sonra mezkûr bostan hâsılâtı nemâsız (?) çıkmış deyu vukû' gelan hasâretinin mîr-i mûmâ-ileyhine (--) iddi'â ve keyfiyet vekîl-i mezbûrdan istifsar olundukda bostan-ı mezkûru ol-vakt müşteri-i merkûmu yegân yegân görüb sebze (--) henüz bir miktarı berilmişve bir miktarı belirmemiş iken iki bin sekiz yüz guruşla beş kantar karpuz virmekise de kat'îyen iştirâ ve ber-mûceb senedâtını îfâ dahi itmiş deyu def'â mugâddî eylemesi üzerine buyû' hakkında olan mecelle-i kânunnâmenin ikinci faslının iki yüz yedinci maddesine lede'l-mürâca'a iki yüz yedinci maddesinde efrâdı mütehâlik olan yağı (?) (--) zuhûr itmeyub de refte refte zuhûr edegelan meyve şükûfe ve yaprak ve sebzenin bir mikdârı belirmiş olduğu hâlde (--) anlarla berâber henüz belirmemiş olanlar dahi tobdan satmak (--) olur deyu musarrah olduğundan merkûm Kadir'in bu sûretle bostan-ı mezkûru iştirâsı olub bi'l-âhere hasâdat-ı hâs vâhî olmağla cevâben i'tâsı husûsunun zabıtaya havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 29 Zi'l-ka'de sene (12)89 ve fî 16 Kanûn-i sânî sene (12)88.

Numero 166

Birecik'e tâbi' Elifoğlu karyeli Şazoğlu Mehmed'in vekili oğlu Veli ile Birecik hânedanından müteveffâ Hâcı Şeyh Efendi'nin kerimesi Dursun Hânım tarafından vekîl-i müsbeti 'İzzetli Halil Bey meyânelerinde olan sulu ve deştî on beş kıt'a tahminen kırk kîle bedr isti'sâb ider arazî maddesine dâir tarafeynin mukaddemâ meclis-i 'acizânemizde vukû' bulan muvâcehe ve mehâkimelerinde merkûm Veli'nin vekili bulunan pederi Mehmed-i Şaz beş seneden beru merkûm mûmâ-ileyh bedr şerîki olduğunu ve arazi-i mezkûralerin tohumu mûmâ-ileyh elinden olub ber-vech-i iştirâk zirâ'at ve harâsat itmekde olduğu ikrârıyla müsbet bulunduğu gibi müteveffâ-yı mûmâ-ileyh cihet-i tasarrufu (--) meclis-i 'acizânemize irâ'e ve ibrâz eylediği on altı kıt'a tuğralı tapu senedâtına (--) bulunduğuna binâen mezkûr tapuların nizâmen (--) ve şayet kabul olduğu merbûten takdîm-i pişgâh-ı mutasarrıfîleri kılınan fî 18 Zi'l-ka'de sene (12)89 târîhli i'lâm-ı 'acizânemizde 'arz ve beyân bu kere dahi tıbk-ı fermân-ı sâmileru üzere keyfiyet meclis-i 'acizânemizde bi'l-tezekkür merkûm Veli'nin arazi-i mezkûralere cihet-i tasarrufuna dâir (?) bir gûnâ tapu ve senedât ibrâz edemediği misilû beş seneden beru arazi-i mezkûraler dahi merhum mûmâ-ileyh içün zirâ'at ve herâset (--) geldiğini ikrâr ve i'tirâf itmiş olduğuna ve arazi-i mezkûra senât (--) bahâ mûcebince merkûm mûmâ-ileyh ferâğ eylediği anlaşılmış olmağla arazi-i mezkûralerin tapu senedâtında muharrer olan sekiz yüz on beş guruş kıymet ferağından dahi sekiz buçuk guruş harç-ı mazbatası ahz olunmuş olmağın îfâ-yı muktezâsı bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 29 Zi'l-ka'de sene (12)89 ve fî 16 Kanûn-i sânî sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Sayfa 157

Numero 167

Oymaağaç nâhiyesine tâbi' Şeyhed karyesinde vâki' olub karye-i mezbûreli müteveffâ Ali Zebi'nin zevcesi Ayşe ile yetim ve yetimelerine intikâl itmiş olduğu hâlde karye-i mezbûreli Mehmed Ali nâm kimesne tarafından müdâhele olunan dokuz kıt'a arazî maddesine dâir bundan akdem defter-i hâkâni müdürü Refiklü Rüşüd Efendi hazır olduğu hâlde meclis-i 'acizânemizde vukû' bulan müdâhele ve (--) arazi-i mezbûra otuz seneden beru müteveffâ-yı merkûmun taht-ı tasarrufunda olub vefâtından sonra zevcesi ile berâber yetim ve yitmeleri olduğu lede'l-mehâkime

tahakkuk eylediği gibi müteveffâ-yı merkûm Ali Zebi hâl-ı hayatında çekirge istilâsından nâşî bir iki sene mahallesine (?) gidub arazi-i mezkûraler zirâ‘atsiz kaldığı cihetle merkûm Mehmed Ali fuzûli olarak tapu eylediğini ikrâr ve i‘tirâf itmiş olduğuna binâen ve arazi-i kânunnâme-i hümâyunun yirmici maddesine tevfîkan merkûm Mehmed Ali’nin müdâhelesi buyûca ve men‘-i müdâhele arazi-i mezbûralerin mezbûra Ayşe ve yetim ve yetimelerin üzerine kayd-ı icrâ olunması husûsu sûreti merbût (?) istid‘âda muharrer fî 17 Rebiü’l-âhir sene (12)89 târîhli ‘acizânemizde ‘arz ve beyân olunmuş olmağla merkûm Mehmed Ali’nin (--) ve muahharen (?) vâki‘ olan iddi‘âsı vâhî olmağın cevâben i‘tâsıyla ‘adem-i müdâhelesine dâir kefâlet rabt husûsunun cânibe (?) havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 29 Zi’l-ka‘de sene (12)89 ve fî 16 Kanûn-i sânî sene (12)88.

Numero 168

‘An-asıl Mevşî kazası ahâlisinden olub on beş seneden beru nefsi Diyarbekir’de Şahân mahallesi sâkinlerinden olub sirkât töhmetiyle müttehim olarak Diyarbekir vilâyet-i celîlesinde mahbûs olduğu hâlde firâri irtikâb iden İbrahim’in oğlu Yusuf nâm şahıs Birecik tarikiyle Celb ve Maraş tarafında dolaşmakda iken Birecik kazasında Ceyrmol ahâlisinde Katırcı Ömer’in (--) bargirini (--) kadar kırk guruşa kirâ idub esnâ-yı rahda Ahteriyet nâm karyeye (--) bargir-i mezkûru alub ‘Âyntâb ve Maraş taraflarına savuşmuş olduğu hâlde bu kere Urfa tarîkîyle bu tarafa gelmekde olduğu hâlde Carmilik nâm mahalde merkûmun derdest ile celb ve derdest idildiği zabıtanın fî 19 Zi’l-ka‘de sene (12)89 târîhli işbu jurnâlinde beyân ve merkûm celb ile istintak-ı lâzımesi icrâ olundukda Diyarbekir’de tâ‘yinan (?) Kıbtî Seyfullah Efendi’ni zâhire anbarında sirkât olunan seksen kîle hınta maddesinden dolayı mahbûs olduğu hâlde ber-takrîb firâr idub Mevşî ve (--) ve Maraş ve ‘Âyntâb taraflarında altı mâh dolaşub bu kere Carmilik karyesinde ahz ve (--) olunduğu ikrârıyla ve mezkûr bargir Hâcı Ömer’in refîki Şalo ile olunan muâcehe ve mehâkimelerinde bargir-i mezkûru ahz ve firâr eylediği her ne kadar sûret-i inkârda ise de merkûmun (--) (--) olduğu nâhiye-i hâl ve harekâtından nümâyan bulunmağla ve zâten kendüsü hâl-i mahbûsiyiden firâr itmiş eşhâs-ı müttehimiden olduğu gibi mezkûr bargir Hâcı Ömer dahi vilâyet-i celîle-i mezkûra dahi bulunan Cebirmok kazası ahâlisinden bulunduğundan mahalinde mehâkimeleri icrâ olunmak üzere

merkûm Yusuf'un firâr etmeyeceği sûretde mâhfuzen ve mukayyiden Diyarbekir vilâyet-i celîlesine iğrâmı tezekkür kılınmıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 2 Zi'l-hicce sene (12)89 ve fî 16 Kanûn-i sânî sene (12)88.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Numero 169

Târîhi ve iki yüz elli sekiz numerosuyla merkûm te'kidi müttehim (?) fî 20 Ramazan sene (12)89 târîhi ve beş yüz on üç numerosuyla meziyyet-i Haleb vilâyet-i cânib-i 'âlîsinden cevâben şeref-südûr idub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan emirnâme-i vilâyet-penâhi me'âl-i 'âlîsine ve İranlı Hâcı Urfa ile Birecik arasında sirkât olunan bir yük mâzusuyla bir re's esterinin kıymeti olan üç bin guruş mahali sirkâte ba'zı karyeler ahâlisinden tazmîni mazbata-i mevrûde de gösterilmiş ise de bu hâl-i mugâyir nizâm olunduğundan tedkîkan mehâkim (?) icrâsıyla (--) zahire icrâs ve netice-i hâsılanın nizâmına tevfîkan bâ-mazbata ve istintaknâme 'arz ve inhâcı (?) irâde buyurulmuş ve tefsîl-i keyfiyetin fî (--) Rebiü'l-evvel sene (12)89 târîhi ve yüz on beş numerolu mazbata-i mutekaddime-i 'acizânemizde 'arz ve beyân olunduğu cihetle merkûm Hâcı Aris'in sâşifü'l-zikr ester ve mazûsu ol-vakt âti'l-zikr Esmân ve Haydar Ahmed ve Cora karyeler meyânında giceleyin sirkât olunub tahribat-ı lâzım icrâ idilmiş sâirk kimler olduğuna bir gûnâ emâre ve serrişte bulunamayub müdde'î-i merkûm dahi ester ve mazûsunun mezkûr karyeler meyânında sirkât edilmesine binâen ahâli-i firaddan tazmînini istid'â eylemesi üzerine li-ecli'l-istintak celb olunmuş olan mezkûr Emân ve Haydar Ahmed ve Şemsi (--) ve Diyan ve Toprakçı Kuzan ve ve Begin ve Halil Cek ve Hâcı Kevi ve Medârbaz ve Kulaksız nâm on iki 'aded karye ahâlisinin istintak-ı lâzımeleri bi'l-icrâ sârik kim olduğunu ber-vechle beyân edemedikleri hâlde tahrîrât-ı lâzıme îfâsıyla behemehâl sârikinin çıkarulub hükümet-i senîyeye ihbâr-ı keyfiyet olunması defe'âtle kendülere (--) ve (--) olunmuş iken sene (--) ve ihbâr itmedikleri (--) ester ve mazunun mücerred kendü karyeleri hududunda sirkât olunduğuna ve sâriki kim olduğunubilmiş olsalar dahi hâl-i 'işret ve gayret (--) hasebiyle ele vermeyecekleri me'mûl kavîye eddiği maksadına binâen merkûm Hâcı Abbas'ın mesrûh ester ve mazûsunun hüccet-i (--) (--) bin üç yüz guruşun bin üç yüz guruşdan İrân şehbenderi Kıyâsetlü Harun Efendi sarf-ı nazar ettirerek kusûr (--) guruş mezkûr on iki 'aded karye ahâlisi

meyânelerinde bi’t-tav‘ beher hâne hissesine (--) kırk guruş isâbet iden meblâğ-ı mezkûr üç bin otuz bir gûnâ değin cânib-i hükümete te’diyesine ileru gelan muhtar ve ihtiyârlar bi’t-tav‘ (--) kıt‘a (--) dahi virmiş oldukları sârikinin kim olduğu bilmiş oldalar bile meyâna çıkarmayacaklarını te’yid itmiş olmağla bu kere dahi ahâli-i merkûm muhtar ve ihtiyârları celb ve tebligât-ı lâzıme icrâ olundukda mevrûd iden bir sene zarfınfa taharrî ve istifsar itmişler ise de bir gûnâ ma‘lûmât alamadıklarını ve kat‘îyen beyân eyledikleri misillû bi’l-etrâf tahrîrât-ı lâzıme icrâsıyla sârikinin ele götürülmesi hakkında cânib-i zabıtaya her ne kadar beyân ve te’kid-i keyfiyet olunmuş ise de ne bir serrişte bulamamış oldukları cevâben beyân ve ifâde kılınmış olmağla bu bâbda vechle mu‘âmele olunması lâzım geleceğine dâir işbu mazbata ‘arzanemizin (--) keyfiyetin cânib-i ‘âlî-i vilâyet-penâhiden ‘arz ve istîzân buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 5 Zi’l-hicce sene (12)89 ve fî 9 Şubat sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Numero 170

Devlet-i ‘Âlîye’nin Ermeni milletinden Ohannes’in oğlu Serkib’in darb da‘vâsı hakkında zabıtadan takdîm olunub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan fî 4 Zi’l-hicce sene (12)89 târîhli jurnâl mugâddinde işbu seksen dokuz senesi şehr-i Zi’l-hicce’sinin yedinci günü ‘Arab Meydanı mahallesi sâkinlerinden Hâcı Mehmed Ali’nin dokuz on yaşında sabî oğlu Mustafa bir taş endahtıyla merkûmun sol gözüne isâbet ve te’sirinden gözü kör olduğunu merkûm Serkis lede’l-istintak iddi‘â ve mezbûr çocuk celb ile istifsar-ı keyfiyet olundukda kendüsünden bir iki yaş büyücek bir (--) çocuğun münâzz‘â iderek mezbûr çocuğa bir taş endâht ideriken kazaen mezbûr Serkis’in gözüne dokunmuş olduğunu ikrâr ve i‘tirâf eylediği misillû müdde‘î-i mezbûr Serkis’in dükkân komşularından olub maddeye ma‘lûmâtın bulunan Atabancanoğlu İker ve Kivan oğlu Kirkor’un ba‘de’l-tahlîf ihbârlarında merkûm Serkis ile mezbûr sabî Mustafa’nın meyânelerinde bir gûnâ münâza‘a (--) vukû‘ bulduğu hâlde mezbûr çocuğun heman taş atmasıyla merkûm Serkis’in gözüne isâbet itmiş olduğunu görmüş olduklarını beyân ve ihbâr ve merkûm İker Esnâl ihbârında mezbûr çocuğu Urfalı Hamo el-Süleyman’ın oğlu Ahmed dutub çocuğu bir taş atmış şayet birisine değer deyu (--) sâdedinde olmmuş ise de (--) itmeyub yine

mezbûr çocuk taş atmış olduğunu tezkâr eylemesi üzerine merkûm Hamo el-Süleyman celb ile ba‘de’l-tahlîf istiknâh-ı madde olundukda mezbûr çocuk kendüsünden biraz büyücek bir Hıristiyan çocuğuyla münâza‘a edub mezbûr çocuğa taşın endaht ideriken merkûm Serkis’in gözüne dokunmuş olduğunu beyân ve mezbûr çocuğa taş atmış gibi lâkırdı söylemediği ifâde ve ihbâr eylemesine mebnî mezbûr çocukla münâza‘a itmiş dinilan Kalaycı Seko veled-i Kızıloğlu dahi celb ile istintak oludukda merkûm Seko kendü dükkânından çıkarmakda olduğu bir ‘aded (--) mezbûr çocuk geçer iken ayağına dokunub mezbûr çocuk dahi kendüsüne bir taş kaldurub endâht ideriken taşı mezkûr savuşub mezbûr Serkis’in gözüne dokunmuş olduğunu ve kendüsü dahi yirmi üç yaşında bulunduğu lede’l-istintak ifâde ve beyân itmiş olmağla ihbârat-ı vâk‘â ve tahrîrât-ı meşrûhaya nazaran mezbûr çocuğun mezkûr taşı endâht ile merkûm Serkis’in sol gözüne dokunub kör eylediği tabîb-i belde tarafından virilan merbût raportda beyân olunduğu vechle tahakkuk itmiş ise de ancak âhir kimesneye endâht olunur iken kazaran merkûm Serkis’e değmiş olduğu ve mezbûr çocuk meclisce dahi mu‘âyene olundukda henüz (--) on yaşında sabî (--) olub cezâ kânunnâme-i hümâyunun kırkıncı maddesi ahkâmınca had-i bülûğa vâsıl olmayan mücrim

Sayfa 158

İşlediği cürm müterettîb olan cezâya müstehâk olmayub kuvve-i hacze ashâbından dahi olduğu sûretde kefâlet-i kavîyeye rabtıyla ve vâlidesine veya akrabâsına teslîm olunur peder ve vâlidesi ve akrabâsı tarafından kefâlet-i kavîyeye gösterildiği hâlde dahi ma‘rîfetle ıslâh-ı nefsi zımnında müddet-i münâsib ile habs olunur ama ol-mücrim (--) mürâhık bulunduğu (--) fi‘il-i ... neticesi bir cürm olacağını fark ve temyîz iderek mütemadiyen ol cürmü işlemiş olduğu sûretde eğer Hâcı Ali’nin bâ-müebbed kürek veyâ muvakkat kal‘abendlik bâ-nefy-i mevki‘ cezâlarına muceb olan cerâ‘îmden ise kezâlik ıslâhat-ı nefsi içün cürmünün müstelzim olduğu cezâ-yı müddetinin nihâyeden nâşi (?) mikdârı müddete dek habs olunur ve bu iki suretde dahi beş seneden on seneye dek zabtiye nezaretine alınabilir ve eğer cürmü hukuk-ı medîniden ıskât cezâsını mûceb ise kezâlik ıslâh içün altı aydan üç seneye kadar habs olunur ve eğer cürmü zikr olunan cezâların mâdununda bir cezâya mûceb ise ol cezânın (--) tecâvüz itmemek üzere bir müddet mu‘ayyen ile kezâlik ıslah içün habs olunur deyu mezkûrda musarrah olunmuş mezbûr çocuk dahi sabî-i nâ-mecâz olarak

fi‘il-i (--) ne olduğunu fark ve temyîz ider kuvve-i hacze ishâbetden cihetle nizâmen cezâdan ma‘füv olub bâ-kefâlet kavîyeye peder-i akrabâsına teslîmi lâzım geleceği misillû bu bâbda şer‘ân gelan mu‘âmelenin dahi icrâsı zımnında bir kere de şer‘î-şerife havâle buyurulması iktizâ iderolbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 27 Zi’l-hicce sene (12)89 ve fî 12 Şubat sene (12)88.

Ed-dâ’î-i reîs-i temyîz.

Numero 171

Suruç kazasına tâbi‘ Arab Bakari karyesi sâkinlerinden Çilo’nun oğlu Şeyho tarafından virilub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu ‘arzuhâl mugâddî karye-i mezkûra de katilen vefât iden Mamo’nun oğlu İsmail katili maddesinden dolayı iki madan beru mahbûs olduğundan bahisle tahliyesi istirhâmından ‘ibâret bulunmuş olmağla ve maktûl-i mezbûrun guzerân iden seksen sekiz senesi şehr-i Receb’in dokuzuncu Cum‘artesi gicesi mezbûr Şeyho’nun çadırında leylen betütet eylediği hâlde tabanca kurşunuyla vurulup müte’essiren vefât iden ‘ammizâdesi Hasan tarafından bi’l-âsâle ve’l-vekâle vukû‘ bulan iddi‘â üzerine Suruç kaimmakâmlığından vürûd-ı istintaknâme ba‘de’l-mutâla‘a meclis-i ‘acizânemizce dahi kaleme alınan varaka-i nutkîyeler hülâsasında maktûl-i mezbûrun mezkûr çadırda Diyab bin Ali ile beytütet iderler iken katil olunmuş ise de merkûm Şeyho leylen mezkûrda orada olmayub musâhebete Birecik’de bulunduğu gibi birâderi Muşid dahi Küçpa’da olduğu tahkîk ve istihsâl kılınmış ve Musto nâmında olan karındaşı li-ecli’l-ma‘lûmât celb olunmuş ise de merkûm öteden beru muhteli’ş-şu‘ur ve ‘âdetâ (--) olunmak hasebiyle ifâde ve iticevâbından bir gûnâ istifsar olunâmamış ve Diyab’ın icrâ kılınan istintakında tabanca atıldığı vakit kalkub ta‘kîb eyledikde karye muhtarı İbrahim’i orada gördüm havfından nâşî derdest edemedim demiş olduğu gibi Kenco’nun oğlu Ato dahi maktûl-i mezbûrun ‘ammizâdesi Hasan meyânlerinde münâza‘alı olan tarla maddesinden dolayı ‘ammizâdesi İsmail’de su ile (?) tarlayı fürûht itmesin yoksa kendüsünü katil iderum deyu Ato’ya söyleyub ol-gice dahi merkûm katil olunduğu lede’l-istintak tezkâr olunub merkûmânın ifâde ve hikâyesi ise kendüleri karye ahâlisinden oldukları cihetle def‘-i hazret (?) ve celb (--) istirhâm itmekde olduğundan bu bâbda tutulan istintaknâmenin neticesi merkûm İbrahim ve Diyab ve Ato ve lâzımü’l-istintak-ı kesân-ı sâirenin celb ve

muvâceheleriyle tezekkür (?) ve serrişteye (?) mütevâkkıf olub ve müdde‘î-i mezbûrun Hasan dahi maktûl-i mezbûrun katili mu‘âyyen olmamak hasebiyle diyetini ahâli-i karyeden taleb iderum iddi‘âsında bulunub merkûm Şeyho ve birâderlerinin ise madde-i katilden biri elzem oldukları tahakkuk iderek mukaddemâ üç ve bu def‘â iki mâhdan beru tahte’l-istintak mahbûs bulunduğundan nefsine kefîl alınarak sebîlinin tahliyesi tezekkür kılınıştır olbâbda fermân hazret-i menlehü’l-emirindir. Fî 28 Zi’l-hicce sene (12)89 ve fî 14 Şubat sene (12)88.

Doksan senesi Muharrem’inin ibtidâsından i‘tibârenUrfa meclis-i temyîzinde vukû‘ bulan mazbata ve i‘lâmâtın kayıt defteridir.

Numero 1

(--) zâde Halid tarafından virilub meclis-i ‘acizânemize havâle buyurulan işbu ‘arzuhâl üzerine müdde‘î-i ‘âlîye Hâcı Meski Efendizâde (--) Efendicelb ile icrâ-yı muvâcehelerinde Dögerlü nâhiyesine tâbi‘ Aden karyesinde vâki‘ olub iki kıt‘a tapu mûcebince (--) müteveffâ Molla Bekir’in oğlu Kel Ali ve kerimesi Fatma’dan firâgen karye-i mezbûreli Temo ile mutasarrıf olageldiği iki (--) tarafları Şemer ve Koyman tarikleri ve Harak ve Temo tarlası ve Harabe-i Kötüyân yolu ve Sahime ve Sa‘do tarlaları ile Mâhdo ve iki (--) kîle tohumu isti‘ân ider arazihen (?) mûmâ-ileyh Mehmed Efendi tarafından müdâhele vukû‘götürülmekde olduğu beyânıyla men‘-i (--) merkûm Halid tarafından iddi‘â ve keyfiyet Efend-i mûmâ-ileyhden istifsar olundukda müteveffâ pederum Hâcı Hekim Efendi’den intîfâlen tasarruf itmekdeyim deyu beyân ve ifâde itmiş ise de cihet-i tasarrufi bir gûnâ dened-i şer‘î ve nizâmiye müstenid olmayub ve arzi-i mezkûranin iki dönüm bağı bir buçuk kîlelik bir kıt‘ası merkûm Halid’den taht-ı tasarrufunda olduğu yedinde bulunan fî 28 Şubat sene (12)89 târîhli ve bir kîlelik (--) kıt‘ası merkÛm Temo’nun taht-ı tasarrufunda bulunduğu fî 8 Cemâziye’l-âhir sene (12)81 târîhli tapusuna andından tebeyyün ve tahakkuk eylediği misillû arazi-i mezkûra ‘an-asıl bir kıt‘adan ‘ibâret olduğu hâlde mutasarrıfa kadîmi bulunan Molla Bekir nâm kimesnenin oğlu Kel Ali (--) kıt‘asını merkûm Temo’ya diğer kıt‘asını merkûm Molla Bekir’in kerimesi Fatma merkûm Hâlide ferâğ ve teferruğ eylediği ve on seneyi mütecâviz ferağından olarak tasarruf edegeldikleri icrâ oluna tahkîkat-ı vâk‘âdan dahi anlaşılmış olmağla takdîr olunan (--) guruş kıymetinden on guruş harç mazbatası ahz olunduğundan ber-minvâl muharrer

mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'nin vâhî olan müdâhele-i vâk'âsının men'i zımnında cânib-i zabıtaya havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 4 Muharrem sene (12)90 ve fî 19 Şubat sene (12)89.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Müdür-i defer-i hâkânî.

Numero 2

(--) Muytafoğlu İmâm Hasan tarafından virilub meclis-i 'acizânemize havâle buyurulan fî Muharrem sene (12)90 târîhli merbût 'arzuhâli me'âlinde Dögerlü nâhiyesine tâbi' Dodaş karyesinde vâki' müteveffâ pederinden ırsen muntakil bâ-tapu mutasarrıf olduğu dört kîle bedr-i isti'âb arazisine karye-i mezbûreli Arab Hüseyin el-Tâhir ve birâderleri tarafından müdâhele vukû'götürülmekde olduğu beyânıyla men'i husûsu iddi'â ve keyfiyet merkûm Hasan'dan istifsar olundukda mezkûr dört kîlelik arazî mutasarrıf olduğum arazilerumun hududu dâhilindedir iddi'âsıyla müdâhele itmekde olduğunu beyân ve ifâde itmiş ise de merkûm İmâm Hasan'ın mezkûr dört kîlelik araziyi cihet-i tasarrufuna yedinde bulunan fî 9 Cemâziye'l-âhir sene (1)281 târîhli tuğralu tapu mûcebince tefrîk ve ta'yîn sudur olunmak üzere cânib-i şer'î-şerif defter-i hâkânî müdürlüğüyle cânib-i zabıtadan gönderilen ümenâ ve me'mûr ma'rîfetiyle bi'l-keşf merbût takdîm kılınan mâhmur istintaklarının mezkûr dört kîlelik arazi-i merkûm İmam Hasan'ın tapusu dâhilinde olan arazî olub mezbûr Hasan'ın hududu dâhilinde olmadığı beyân ve ifâde kılınmış ve bi'l-muvâcehe me'âl-i keşfiye mezbûr Hüseyin'e tebliğ olundukda kendüsü dahi mülâzım ve meskûn (--) (--) vechle me'mûr-ı mûmâ-ileyhin keşfiye ücûrâtı olan seksen dört guruş dahi îfâ iderek iddi'â-yı vâk'âsı bir gûnâ bend-i şer'Î ve nizâmiye müstenid olmayub vâhî olduğu tahakkuk itmiş olmağla arazi-i mezkûra takdîr olunan beş yüz guruş kıymetinden beş guruş harç mazbatası ahz olunduğundan mezbûr Hüseyin'e cevâb-ı i'tâsı husûsunun cânib-i zabıtaya havâle buyurulması bâbında fermân hazret-i menlehü'l-emirindir. Fî 5 Muharrem sene (12)90 ve fî 21 Şubat sene (12)89.

Ed-dâ'î-i reîs-i temyîz.

Müdür-i defer-i hâkânî.

SONUÇ

Urfa'ya ait 224/1 (1-158) numaralı defterin H. 1287-1290/ M. 1870-1873 tarihleri aralığı mercek altına alınmıştır. Çalışmamız üç ana başlıktan müteşekkildir. Birinci anabaşlıkta, defterdeki adlî suçların İslâm ve Osmanlı Hukuku'nda yer alan hükümler çerçevesinde tatbik edilen yaptırımlardan ve yine arazî hukuku, nikâh, borçlanma ve hapishanelerden bahsedilmişdir. İkinci anabaşlıkta defterdeki davalar üzerine bir inceleme yapılmış, üçüncü anabaşlıkta ise vesikaların Latin harflerine transkripti verilmiştir.

En yoğun vakalar arasında hırsızlık, katl, darp ve yaralama gelmektedir. Hırsızlık, bir ölçüde toplumun o dönem içinde bulunduğu mali sıkıntılarla açıklanabilir. Çünkü çalınan eşyalar, nakit, altın gibi zinetin yanında gaz yağı, üzüm, giyim kuşam ürünleri gibi temel tüketim maddeleri bulunmaktadır. Tıpkı hırsızlık gibi cinayetler ve kavgalar da daha ziyade şehrin kırsalında meydana gelirken bunların muhtelif gerekçeleri bulunmaktadır. Aile içi miras taksimi, namus konuları, küfür vb. meseleler bu duruma gösterilecek örnekler arasındadır. Suçların kırsaldaki yoğunluğuna sebep olarak ise devlet otoritesinin buralarda yetersizliği ve güvenlik zaafiyeti olmasından kaynaklanmaktadır.

Urfa halkı, kişinin onurunu zedeleyen zina, küfür ve tecavüz vakalarına sessiz kalmamış, mahkemede haklarını aramışlardır. Diğer suçların aksine söz konusu fiillerin nispeten az olması da halk yapısının bu gibi durumlara sıcak bakmadığına işaret etmektedir. Cinsel suçların tamamında cezanın uygulanmadığı da görülmüştür. Çünkü bekar kimseler, bu suça başvurarak izdivaçları hususundaki engelleri aşmayı amaçlamışlardır. Ayrıca yargı esnasında tarafların evlenmek istemeleri de uygulanması muhtemel müeyyidelerden kurtulmanın bir başka yoluydu.

Defter, Urfa'da kadınların tam anlamıyla evlerine kapanmamış, dış dünya ile bağlantılarının kopmadığı görüntüsü çizmektedir. Belli başlı kavgalarda bulunmaları, hak arayışı içinde olmaları ve borç para vermeleri bu durumu kuvvetlendirmektedir. Özellikle varlıklı kadınlar, tüccarlara borç vererek kentin ekonomik yapısına bir ölçüde katkı sağlamaktaydırlar. Buna rağmen mahkemede kadınların sayılarının erkeklere oranla oldukça az olması şehrin dinamik yapısında erkelerin ağırlıkta olduğunu göstermektedir.

Borçlanma hususunda alacaklının parasını garantiye alma kayıgısı bulunmakta ve bu kaygı muhtelif yollarla giderilmekteydi. Taraflar, ya yazılı vesikalarla sözleşme yaparak ya da vefâ-i bey‘ yoluyla borçlunun belirli mülkünü rehin alarak aralarında güven ortamını tesis etmekteydiler. Şehrin iktisadî yapısı gereği bir başka anlaşmazlık konusu ise arazî meselesi olmuştur. Bu problem, bir başkasının tasarrufunda bulunan araziye el koyma şeklinde ortaya çıkmakta, hak sahipleri ise genellikle ellerinde bulundurdukları tapu yoluyla kendilerini savunmaktaydılar.

Hastalıklı mahkûmlar, defterde yer alan bir başka konudur. Hapishanelerde tutulan mahkûmların yaşadıkları sağlık sorunları ateşli hastalıklar, şuur kaybı, ishal gibi meselelerdir. Hasta olanlar tedavi olana kadar kefil alınarak evlerine gönderilmekte ve sıhhatlerinde nefislerini hükümete tekrar teslim etmeleri beklenmekteydi. Eğer bu hastaların salıverilmesi uygun değilse askerî hastahanesine nakledilmekteydiler. Çünkü bu kişilerin tekrar firar etme ve suça karışma ihtimalleri bulunmaktaydı. Belgelerde de yer verildiği üzere hapishane özelinde bir hastahane yoktu. Nakillerin ise askerî hastanesine yapılmasından anlaşıldığı üzere bu hastanenin mevcut durumu tedaviler için elverişli görülmektedir.

Devlet kendi halkına karşı kayıtsız kalmamış ihtiyaç sahiplerinin sıkıntılarını gidermeye çalışarak sosyal devlet anlayışıyla hareket etmiştir. Bu sadece Müslümanlar için değil gayrımüslimler için de geçerli olmuştur. Şehirde yaşayan gayrımüslümlerin ihtida ederek Müslümanlığı seçmeleri de görülmektedir. Mühtedilerin biri Süryani, üçü ise Ermeni olupi ikisi kız, ikisi erketir. Din değiştirme hususu temas edildiği üzere çok dikkatli izlenen bir olay olmuş, mühtedilerin İslâm dinine geçebilmesi için belirli şartlar konulmuştur. Bu şartlar, kişinin kendi rıasıyla böyle bir yola kalkışması ve büluğa ermiş olması şeklindedir.

KAYNAKÇA

Arşiv Kaynakları

BOA, HR.MKT: 747-90.

BOA, MVL: 764-15.

BOA, MVL: 778-77.

Araştırma ve İnceleme Eserler

Aydın, Mehmet Akif. "Arazî Kanunnâmesi", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (İstanbul: TDV yayınları 1991), 3:

Aydın, Mehmet Akif. "Mehir", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 28. Cilt. 389-391. Ankara: TDV yayınları 2003.

Aydın, Mehmet Akif. "Gasp", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 13. Cilt. 387-392. İstanbul: TDV yayınları 1996.

Aydın, Mehmet Akif. "Borç", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 6. Cilt. 285-291. İstanbul: TDV yayınları 1992.

Atar, Fahrettin. "Nikâh", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 33. Cilt. 112-117. İstanbul: TDV yayınları 2007.

Akman, Mehmet. *Osmanlı Devleti'nde Ceza Yargılaması*, İstanbul: Eren Yayıncılık, 2004.

Akman, Mehmet. "Örf", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 34. Cilt. 93-94. İstanbul: TDV yayınları 2007.

Akbulut, İlhan. "İslâm Hukuku'nda Suçlar ve Cezalar", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,* 52/1, (Şubat 2003).

Aslan, Nâsi. "İslâm-Osmanlı Hukuku'nun Oluşumunda Fetva ve Kaza Münasebeti". *Osmanlı Hukuku'nda Fetva*. Ed. Süleyman Kaya, Yunus Uğur, Mustafa Demiray. 243-280. İstanbul: Klasik, 2018.

Avcı, Mustafa. *Osmanlı Ceza Hukuku: Genel Hükümler,* 2. bs. Konya: Mimoza Yayınları, 2014.

Avcı, Mustafa. *Osmanlı Hukuku'nda Suçlar ve Cezalar,* İstanbul: Gök kubbe, 2004.

Avcı, Mustafa. “Osmanlı Ceza Mahkemesinde Sulh (Uzlaştırma)” *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,* 25/1 (Temmuz 2017).

Asoğlu, İsmail. “Osmanlı Yerelinde Konsoloslar, İdari İlişkiler ve Tarımsal Ağlar: Urfa, 1850-1900”, *OTAM*, s. 50, (Aralık 2021).

Asoğlu, İsmail. *223 Numaralı Şanlıurfa Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2014.

Asoğlu, İsmail. *Birliktelikten Yol Ayrımına Urfa Kazasında Gayrimüslimler (1880-1910)*. Doktora Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2019.

Atar, Zafer. “20. Yüzyıl Başlarında Turgutlu Hapishanesinin Genel Durumu”, *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9/1, (Mart 2011).

Apaydın, Hacı Yunus. “Adalet Nedir? Mahiyet ve Keyfiyet”, *Bilimname,* 2018/35, (Nisan 2018).

Ağır, Sevda. *Osmanlı'da Karantina Uygulama Süreçleri ve Tepkiler (1865-1914)*. Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2020.

Aydın, Mehmet Akif. *Türk Hukuk Tarihi,* 14. bs. İstanbul: Beta Yayınları, 2017.

Bayındır, Abdülaziz. *İslâm Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulaması),* 2. bs. İstanbul: Süleymaniye Vakfı Yayınları, 2015.

Bardakoğlu, Ali. “Diyet”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 9. Cilt. 473-479. İstanbul: TDV yayınları 1994.

Bardakoğlu, Ali. “Katil”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 25. Cilt. 45-48. Ankara: TDV yayınları 2022.

Bardakoğlu, Ali. “Hapis”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 16. Cilt. 54-64. İstanbul: TDV yayınları 1997.

Boynukalın, Mehmet. “Suç”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 37. Cilt. 453-457. İstanbul: TDV yayınları 2009.

Bilirli, Tahir. “20. Yüzyılın Başlarında Urfa Hapishanesinin Genel Durumu”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11/57, (Haziran 2018).

Canbakal, Hülya. *17. Yüzyılda Ayntâb: Osmanlı Kentinde Toplum ve Siyaset,* çev. Zeynep Yelçe, 1. bs. İstanbul: İletişim Yayınları, 2009.

Cin, Halil, Akgündüz, Ahmet. *Türk Hukuk Tarihi*, İstanbul: Osmanlı Araştırmaları Vakfı, 2011.

Cin, Halil. "Arazî", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 3. Cilt. 342-346. İstanbul: TDV yayınları 1991.

Çabuk, Fehminaz. "19. Yüzyılda Osmanlı Toplumunda Zina: Bazı Zina Vakalarında İşlenen Cinayetler Üzerine Bir Değerlendirme", *İnsan ve İnsan,* 7/23, (Ocak 2020).

Çelikdemir, Murat, Demir, Mustafa. "18. Yüzyılda Ayıntab'da Suç ve Ceza (1750-1775)", *Gaziantep Üniversitesi Ayıntâb Araştırmaları Dergisi,*1/1, (Aralık 2018).

Çocuklu, Buse. XVI. *Yüzyılın İkinci Yarısında Ayıntâb'da Suç ve Ceza*. Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2020.

Daşcıoğlu, Kemal. *Osmanlı'da Sürgün: İskân, Suç ve Ceza*, 1. bs. İstanbul: Yeditepe Yayınevi, 2007.

Demir, Mustafa. *16. Yüzyılda Osmanlı Devleti'nde Suç ve Suçlular: İstanbul Örneği*. Doktora Tezi, Hacettepe Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2016.

Doğan Turay, Esra. "16-18. Yüzyılda Osmanlı Doğu Vilayetlerinde Safevi/Acem Hacılarıyla İlgili Değerlendirmeler", *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,* 21/1, (Mart 2019).

Durhan, İbrahim. "Tanzimat Döneminde Osmanlı Yargı Teşkilâtındaki Gelişmeler", *Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 12/3-4, (Aralık 2008).

Erdoğan, Ahmet. *Suç ve Ceza: Osmanlı Toplumunda Bireysel Suçlar ve Cezalar (1559-1609)*. Doktora Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2019.

Erkek, Mehmet Salih. “Osmanlı Toplumunda Bir Psikolojik Şiddet ve Mahremiyete Saldırı Aracı Olarak Küfür”, *Tarih Okulu Dergisi*, 9/28, (Aralık 2016).

Erkek, Mehmet Salih. “17. Yüzyılda Mardin Kadı Mahkemesine Yansıyan Küfür Davaları”, *ACTA TURCICA*, s. 2/1, (Temmuz 2009).

Ekinci, Abdullah - Asoğlu,İsmail. *Kadı Sicillerine Göre XIX. Yüzyılın İkinci Yarısında Urfa'da Gündelik Hayat*, Ed. Abdullah Ekinci, 1. Cilt, Şanlıurfa: Urfa Okulu Yayınları, 2018.

Emecen, Feridun. “Ağnâm Resmi”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 1. Cilt. 478-479. İstanbul: TDV yayınları 1988.

Faroqhi, Suraiya. *Devletle Başa Çıkmak (Osmanlı İmparatorluğu'nda Siyasal Çatışmalar ve Suç)*, çev. Hamide Koyukan Bejsovec, 1. bs. İstanbul: Alfa Yayınları, 2016.

Faroqhi, Suraiya. *Osmanlı'da Kentler ve Kentliler*, çev. Neyyir Kalaycıoğlu, 3. bs. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2000.

Georgeon, François. *Sultan Abdülhamid,* çev. Ali Berktay, 5. bs. İstanbul: İletişim Yayınları, 2018.

Güler, Ümit. *Osmanlı Toplumunda Cinayet (XVIII. ve XIX. yy. Diyarbakır Örneği)*, 1. bs. Ankara: İlahiyat, 2020.

Güran, Tevfik. *19. Yüzyıl Osmanlı Tarımı*, İstanbul: Eren Yayıncılık, 1998.

Gökçe, Evren. “1876-1880 Tarihli Suç Cetveline Göre Menteşe Sancağında Suç ve Suçlular”, *Tarih ve Günce,* 9/115-158, (Temmuz 2021).

Gül, Abdülkadir. “Osmanlı Taşrasında Suç ve Suçlular (1919 Ocak Ayı Erzincan Sancağı Örneği)”, *EÜHFD,* 17/1-2, (Haziran 2013).

Gümrükçüoğlu, Saliha Okur. “İstanbul Kadı Sicillerine Göre Gayr-i Müslimlerin Sosyal ve Hukukî Konumları (XVI. ve XVII. Yüzyıllar)”, *İhya Uluslararası İslâm Araştırmaları Dergisi*, 4/2, (Temmuz 2018).

Gürten, Kadir. “Roma'da Devlete Karşı İşlenen Bazı Suçlar ve Cezaları”, *Ankara Barosu Dergisi,* 75/3, (Ekim 2017).

Güven, Filiz. “Kars Kültüründe Kız Kaçırma /Kaçışma Geleneğinin Sosyo-Kültürel Arka Planı”, *AVRASYA Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 4/8, (Ocak 2016).

Gürgenç, Ayşe. *Osmanlı Devleti’nde Hapishane Kurumu: Kayseri Hapishaneleri Örneği (1861-1919)*. Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2020.

Hatipler, Mustafa. *Osmanlı Toprak Rejimi ve Tarihsel Süreç İçinde Kooperatifçiliğimiz*. Doktora Tezi, Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi Ana Bilim Dalı, 2010.

Himmetoğlu, Emel. “Osmanlı’da İhtidâ Hareketleri ve Adana’da İhtidâ Edenler (1750-1799)”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi,* 13/74, (2020).

İmber, Colin. *Şeriat İle Kanun Arasında: Ebussuûd Efendi (Osmanlıda İslâmi Hukuk)*, çev. Mürteza Bedir, 1. bs. İstanbul, KETEBE Yayınları, 2022.

İmber, Colin. “Osmanlı Hukuku’nda Zina”, çev. Muharrem Midilli, *İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi*, s. 29, (Nisan 2017).

İliş, Kibar. *II. Meşrutiyet Döneminde Bitlis Hapishaneleri*. Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2019.

Kallek, Cengiz. “Kile”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 25. Cilt. 567-570. Ankara: TDV yayınları 2022.

Kaya, Süleyman. “Osmanlı Fetvası Üzerine”. *Osmanlı Hukuku’nda Fetva*. Ed. Süleyman Kaya, Yunus Uğur, Mustafa Demiray. 395-451. İstanbul: Klasik, 2018.

Keleş, Mine. *XVII. Yüzyıl Sonlarında Trabzon’da Yaşanan Asayiş Sorunları (1692-1700)*. Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2019.

Kırlı, Hacer. *Kürek Cezası ve Osmanlı Uygulaması (966-981/1558-1574),* Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslâm Bilimleri Ana Bilim Dalı İslâm Hukuku Bilim Dalı, 2015.

Koç, Mehmet. *Osmanlı Hukuku'nda Tazir Suç ve Cezaları*, Doktora Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslâm Bilimleri Ana Bilim Dalı İslâm Hukuku Bilim Dalı, 2017.

Kundak, Oğuzhan. *İslâm Arazî Hukuku'nun Oluşumu (İlk Hicri Asır)*. Yüksek Lisans Tezi, Temel İslâm Bilimleri Ana Bilim Dalı İslâm Hukuku Bilim Dalı, 2018.

Kızılay, Muhammet Emin. "Hakaret Suçu Çerçevesinde Tanzimat Sonrası Osmanlı Hukuku ve Türk Pozitif Hukuku Mukayesesi", *İlahiyat Tetkikleri Dergisi*, 56, (Aralık 2021).

Kızılay, Muhammet Emin. "Osmanlı Devleti'nde Cinsel Saldırı Suçları: 1869 Vakâyi-İ Zabtiye Gazetesi Örneği", *Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, 21/2, (Eylül 2021).

Koç, Mehmet. "Osmanlıda Ölüm Cezası Verilen Zina, Hırsızlık, Öldürme ve Yaralama Suçları", *İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi*, s.33, (Nisan 2019).

Marcus, Abraham. *Modernliğin Eşiğinde Bir Osmanlı Şehri: Halep*, çev. Mehmet Emin Baş, 1. bs. İstanbul: Küre Yayınları, 2008.

Menekşe, Ömer. *XVII ve XVIII. Yüzyılda Osmanlı Devleti'nde Hırsızlık Suçu ve Cezası.* Doktora Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslâm Bilimleri Ana Bilim Dalı, 1998.

Oğuz Baytimur, Suha. "Osmanlı Devleti'nde Hırsızlık Suçları ve Uygulanan Cezalar (1789-1839)", *Osmanlı Hâkimiyet Sahası Çalışmaları*, 8/15, (Ağustos 2018).

Örsten Esirgen, Seda. "Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Fetva Mecmuaları". *Osmanlı Hukuku'nda Fetva*. Ed. Süleyman Kaya, Yunus Uğur, Mustafa Demiray. 379-393. İstanbul: Klasik, 2018.

Özdemir Kızılkan, Ayşe. "Tanzimat'tan Sonra Osmanlı'da İhtida Olaylarına Gayr-i Müslimlerin Tepkisi: İşkence ve Zulümler", *Tarih Okulu Dergisi,* 2012/13, (Aralık 2012).

Özer, Sevilay. "I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nde Tifüs (Lekeli Humma) Salgını", *BELLETEN*, 80/287, (Nisan 2016).

Öztop, Fatih. “Suç Cetvellerine Göre Osmanlı Devleti’nde “Adam Öldürme” Suçu: Aydın Vilayeti Örneği (1908-1916)”, *TİDSAD*, 2/3, (Haziran 2015).

Öztop, Fatih. “Suç Cetvellerine Göre Osmanlı Devleti’nde “Kız Kaçırmak” Suçu: Aydın Vilayeti Örneği (1908-1916)”, *TİDSAD,* 2/2, (Mart 2015).

Özpolat, İbrahim. “Hanefi Fıkıh Literatüründe Mütekavvim Mal Kavramının Hak ve Menfaatler İle İlişkisi”, *İdrak Dini Araştırmalar Dergisi*, 2/1, (Haziran 2022).

Önemli Gedik, Çiğdem. *19. Yüzyılın İkinci Yarısında Taşköprü Kazâsında Suç ve Suçlular*. Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2021.

Pamuk, Şevket. *Osmanlı Ekonomisi ve Dünya Kapitalizmi (1820-1913)*, Ankara: Yurt Yayınları, 1984.

Pakalın, Mehmet Zeki. *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü 1*, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1983.

Pakalın, Mehmet Zeki. *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü 2*, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1983.

Pakalın, Mehmet Zeki. *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü 3*, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1983.

Peirce, Leslie. *Ahlak Oyunları (1540-1541 Osmanlı’da Ayntâb Mahkemesi ve Toplumsal Cinsiyet)*, çev. Ülkün Tansel, 1. bs. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2000.

Paydaş, Eren. “Hukuk Sosyolojisi Açısından Kassâme Kurumu”, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 21/2, (Ocak 2016).

Peirce, Leslie. “İnsan Kaçırmanın Namuslu ve Namussuz Halleri: Osmanlı Dünyasında Hükümdarlar, Eşkıyalar ve Kahramanlar”, çev. Neslihan Demirkol, *Kebikeç Dergisi*, 34, (2012).

Peker, Semra. “İslâm Hukuku’nda Evlenme Yasağı ve Hikmetleri”, *Türkiye Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, s. 9, (Haziran 2020).

Sarıay, Ercimet. *II. Meşrutiyet Döneminde Ankara Vilayeti'nde Asayiş, Suç ve Ceza*. Doktora Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 2019.

Schacht, Joseph. *İslâm Hukuku'na Giriş,* çev. Mehmet Dağ, Abdülkadir Şener, 1. bs. Ankara: OTTO, 2018.

Singer, Amy. *Kadılar, Kullar, Kudüslü Köylüler,* çev. Sema Bulutsuz, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1996.

Saydam, Abdullah. "Sultanın Özel Statüye Sahip Tebaası: Konar-Göçerler", *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2009/20, (Aralık 2009).

Şahin, Cemile. "Osmanlı Toprak Sistemi Hakkında Genel Bir Değerlendirme", *The Journal of Academic Social Science Studies*, 5/6, (Aralık 2012).

Şemseddin Sami. *Kâmûs-ı Türkî,* İstanbul: Çağrı Yayınları, 2015.

Şen, Ömer. *Osmanlı'da Mahkûm Olmak: Avrupalılaşma Sürecinde Hapishaneler,* 1. bs. İstanbul: Kitap Yayınları, 2007.

Şeyhülislâm Yenişehirli Abdullah Efendi. *Behcetü'l-Fetâvâ,* Haz. Süleyman Kaya, Betül Algın, Zeynep Trabzonlu, Asuman Erkan, 1. bs. İstanbul: Klasik, 2011.

Tanış, Cihat. "Osmanlı Devleti'nde Hapishane Islahatı: Muş Hapishanesi Örneği (1908-1914)", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11/57, (Haziran 2018).

Taş, Yasin. "Tanzimat Döneminde Rumkale Kazası'nda Aşk, Töre ve İhtida Üçgeninde Bir Kız Kaçırma Hadisesi", *History Studies,* 13/3, (Haziran 2021).

Taş, Yasin. "Urfa Şer'iyye Sicilleri Üzerine Bir Değerlendirme", *Tarih Okulu Dergisi,* 7/18, (Haziran 2014).

Taş, Yasin. *Kadı Sicillerine Göre XIX. Asrın İkinci Yarısında Urfa'da Sosyal Hayat*. Doktora Tezi, İslâm Tarihi ve Sanatları Ana bilim Dalı İslâm Tarihi Bilim Dalı, 2013.

Tekin, Saadet. "Osmanlı'da Kadın ve Kadın Hapishaneleri", *Tarih Araştırmaları Dergisi*, 29/47, (Mayıs 2010).

Temiz, Yağmur. "Türk İslâm Hukuku'ndan Günümüze "Zina", *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 5/2, (Temmuz 2016).

Temizer, Nihal Cihan. “19.Yüzyılda Batı’da ve Osmanlı’da Kadının Sosyal ve Ekonomik Hayattaki Yeri”, *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Kadın ve Aile Araştırmaları Dergisi,* 2/1, (Haziran 2021).

Tetik, Alim, Korkmaz, Adem. “Osmanlı Döneminde Sosyal Politika Uygulamaları”, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi,* 27/3, (Temmuz 2022).

Turinay, Faruk Yasin. “1879 Tarihli Ceza Muhakemesi Kanunu (Usul-i Muhakemat-ı Cezaiye Kanun-u Muvakkatı) Üzerine Bir İnceleme”, *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi,* 11/1, (Haziran 2021).

Türkkan, Hakan. “Osmanlı Taşrasında Memur Suçları (XIX. ve XX. Yüzyıl Safranbolu Örneği)”, *Amme İdaresi Dergisi,* 53/1, (Mart 2020).

Usta, Sebahattin. “17. Yüzyılın İkinci Yarısında Trabzon’da Toplumsal Şiddetin Bir Örneği Olarak Küfür”, *OTAM*, s. 47, (Ocak 2019).

Yelek, Kamil. *Gasp ve İtlaf Bağlamında Hanefi Sorumluluk Hukuku*, 1. bs. İstanbul: Timaş Akademi, 2021.

Yıldırım, Fatma. “Osmanlı Toplumunda Küfür Suçu ve Cezası (1600-1650)(Antep Örneği)”, *Gaziantep Üniversitesi Ayıntâb Araştırmaları Dergisi,* 3/1, (Temmuz 2020).

Ze’evi, Dror. *Kudüs: 17. Yüzyılda Bir Osmanlı Sancağında toplum ve Ekonomi*, çev. Serpil Çağlayan, 1. bs. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2000.

Zürcher, Erik Jan. *Modernleşen Türkiye’nin Tarihi*, çev. Yasemin Saner, 4. bs. İstanbul: İletişim Yayınları, 2020.